

Izdevums
latviešu valodā

Informācija un paziņojumi

61. gadagājums

2018. gada 13. jūnijs

Saturs

EIROPAS PARLAMENTS

2016.–2017. GADA SESIJA

2016. gada 12.–15. septembra sēdes

Šīs sesijas sēžu protokoli ir publicēti OV C 304, 14.9.2017.

PIEŅEMTIE TEKSTI

I Rezolūcijas, ieteikumi un atzinumi

REZOLŪCIJAS

Eiropas Parlaments

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

2018/C 204/01	Eiropas Parlamenta 2016. gada 13. septembra rezolūcija par kohēzijas politiku un pētniecības un inovācijas stratēģijām pārdomātai specializācijai (RIS3) (2015/2278(INI))	2
2018/C 204/02	Eiropas Parlamenta 2016. gada 13. septembra rezolūcija par Eiropas teritoriālo sadarbību — paraugprakse un inovatīvi pasākumi (2015/2280(INI))	11
2018/C 204/03	Eiropas Parlamenta 2016. gada 13. septembra rezolūcija par izmeklēšanu saistībā ar emisiju mērījumiem autobūves nozarē (2016/2090(INI))	21
2018/C 204/04	Eiropas Parlamenta 2016. gada 13. septembra rezolūcija par virzību uz jaunu enerģijas tirgus modeli (2015/2322(INI))	23
2018/C 204/05	Eiropas Parlamenta 2016. gada 13. septembra rezolūcija par ES siltumapgādes un aukstumapgādes stratēģiju (2016/2058(INI))	35
2018/C 204/06	Eiropas Parlamenta 2016. gada 13. septembra rezolūcija par tematiskā mērķa "MVU konkurētspējas uzlabošana" īstenošanu (Kopīgo noteikumu regulas 9. panta 3. punkts) (2015/2282(INI))	49

2018/C 204/07	Eiropas Parlamenta 2016. gada 13. septembra rezolūcija par ES stratēģiju Alpu reģionam (2015/2324(INI))	57
2018/C 204/08	Eiropas Parlamenta 2016. gada 13. septembra rezolūcija par ES trasta fondu Āfrikai — ietekme uz attīstības un humāno palīdzību (2015/2341(INI))	68
2018/C 204/09	Eiropas Parlamenta 2016. gada 13. septembra rezolūcija par darba un privātās dzīves līdzsvaram labvēlīgu darba tirgus apstākļu izveidi (2016/2017(INI))	76

Trešdiena, 2016. gada 14. septembris

2018/C 204/10	Eiropas Parlamenta 2016. gada 14. septembra rezolūcija par priekšlikumu Padomes direktīvai, ar ko īsteno Eiropas Savienībā darbojošos Lauksaimniecības kooperatīvu Ģenerālās konfederācijas (COGECA), Eiropas Transporta darbinieku federācijas (ETF) un Zvejnieku saimniecību nacionālo organizāciju asociācijas (EUROPÊCHE) 2012. gada 21. maijā noslēgto un 2013. gada 8. maijā grozīto nolīgumu, ar ko īsteno Starptautiskās Darba organizācijas 2007. gada Konvenciju par darbu zvejniecībā (2016/2794(RSP))	93
2018/C 204/11	Eiropas Parlamenta 2016. gada 14. septembra rezolūcija par nesējamiem notikumiem Polijā un to ietekmi uz pamattiesībām, kas noteiktas Eiropas Savienības Pamattiesību hartā (2016/2774(RSP))	95
2018/C 204/12	Eiropas Parlamenta 2016. gada 14. septembra rezolūcija par ES attiecībām ar Tunisiju pašreizējā reģionālajā kontekstā (2015/2273(INI))	100
2018/C 204/13	Eiropas Parlamenta 2016. gada 14. septembra rezolūcija par sociālo dempingu Eiropas Savienībā (2015/2255(INI))	111

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

2018/C 204/14	Eiropas Parlamenta 2016. gada 15. septembra rezolūcija par Filipīnām (2016/2880(RSP))	123
2018/C 204/15	Eiropas Parlamenta 2016. gada 15. septembra rezolūcija par Somāliju (2016/2881(RSP))	127
2018/C 204/16	Eiropas Parlamenta 2016. gada 15. septembra rezolūcija par Zimbabvi (2016/2882(RSP))	132
2018/C 204/17	Eiropas Parlamenta 2016. gada 15. septembra rezolūcija par ES stratēģiskajiem mērķiem Konvencijas par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām (CITES) pušu 17. konferencē, kas notiks no 2016. gada 24. septembra līdz 5. oktobrim Johannesburgā, Dienvidāfrikā (2016/2664(RSP))	136
2018/C 204/18	Eiropas Parlamenta 2016. gada 15. septembra rezolūcija par Pasta pakalpojumu direktīvas piemērošanu (2016/2010(INI))	145
2018/C 204/19	Eiropas Parlamenta 2016. gada 15. septembra rezolūcija par finansējuma pieejamību maziem un vidējiem uzņēmumiem un mazo un vidējo uzņēmumu finansējuma dažādības palielināšana kapitāla tirgu savienībā (2016/2032(INI))	153
2018/C 204/20	Eiropas Parlamenta 2016. gada 15. septembra rezolūcija par labākajiem veidiem, kā izmantot mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) darbvietu radīšanas potenciālu (2015/2320(INI))	165

2018/C 204/21	Eiropas Parlamenta 2016. gada 15. septembra rezolūcija par Padomes 2000. gada 27. novembra Direktīvas 2000/78/EK, ar ko nosaka kopēju sistēmu vienlīdzīgai attieksmei pret nodarbinātību un profesiju (Nodarbinātības vienlīdzības direktīva), piemērošanu, (2015/2116(INI))	179
2018/C 204/22	Eiropas Parlamenta 2016. gada 15. septembra rezolūcija par Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda darbībām, ietekmi un pievienoto vērtību laikposmā no 2007. gada līdz 2014. gadam (2015/2284(INI))	195

II Informācija

EIROPAS SAVIENĪBAS IESTĀŽU UN STRUKTŪRU SNIEGTI PAZIŅOJUMI

Eiropas Parlaments

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

2018/C 204/23	Eiropas Parlamenta 2016. gada 13. septembra lēmums par pieprasījumu atcelt <i>István Ujhelyi</i> imunitāti (2015/2237(IMM))	205
2018/C 204/24	Eiropas Parlamenta 2016. gada 13. septembra lēmums par pieprasījumu aizstāvēt <i>Rosario Crocetta</i> privilēģijas un imunitāti (2016/2015(IMM))	207
2018/C 204/25	Eiropas Parlamenta 2016. gada 13. septembra lēmums par pieprasījumu atcelt <i>Sotirios Zarianopoulos</i> imunitāti (2016/2083(IMM))	209

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

2018/C 204/26	Eiropas Parlamenta 2016. gada 15. septembra lēmums par Komisijas priekšlikuma grozījumu pieņemšanu (Eiropas Parlamenta Reglamenta 61. panta 2. punkta interpretācija) (2016/2218(REG))	211
---------------	--	-----

III Sagatavošanā esoši tiesību akti

EIROPAS PARLAMENTS

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

2018/C 204/27	Eiropas Parlamenta 2016. gada 13. septembra normatīvā rezolūcija par projektu Padomes lēmumam par to, lai noslēgtu Nolīgumu vēstuļu apmaiņas veidā starp Eiropas Savienību un Ķīnas Tautas Republiku, kuru slēdz saskaņā ar 1994. gada Vispārējās vienošanās par tarifiem un tirdzniecību (GATT) XXIV panta 6. punktu un XXVIII pantu attiecībā uz koncesiju grozīšanu Horvātijas Republikas sarakstā, tai pievienojoties Eiropas Savienībai (15561/2015 – C8-0158/2016 – 2015/0298(NLE))	212
2018/C 204/28	Eiropas Parlamenta 2016. gada 13. septembra normatīvā rezolūcija par projektu Padomes lēmumam par to, lai noslēgtu Nolīgumu vēstuļu apmaiņas veidā starp Eiropas Savienību un Urugvajas Austrumu Republiku saskaņā ar 1994. gada Vispārējās vienošanās par tarifiem un tirdzniecību (GATT) XXIV panta 6. punktu un XXVIII pantu attiecībā uz koncesiju grozīšanu Horvātijas Republikas sarakstā, tai pievienojoties Eiropas Savienībai (06870/2016 – C8-0235/2016 – 2016/0058(NLE))	213
2018/C 204/29	Eiropas Parlamenta 2016. gada 13. septembra lēmums par priekšlikumu iecelt <i>Lazaros Stavrou Lazarou</i> par Revīzijas palātas locekli (C8-0190/2016 – 2016/0807(NLE))	214

2018/C 204/30	Eiropas Parlamenta 2016. gada 13. septembra lēmums par priekšlikumu iecelt <i>João Alexandre Tavares Gonçalves de Figueiredo</i> par Revīzijas palātas locekli (C8-0260/2016 – 2016/0809(NLE))	215
2018/C 204/31	Eiropas Parlamenta 2016. gada 13. septembra lēmums par priekšlikumu iecelt <i>Leo Brincat</i> par Revīzijas palātas locekli (C8-0185/2016 – 2016/0806(NLE))	216
2018/C 204/32	Eiropas Parlamenta 2016. gada 13. septembra normatīvā rezolūcija par Padomes nostāju pirmajā lasījumā, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes regulu, ar ko attiecībā uz deleģēto un īstenošanas pilnvaru piešķiršanu Komisijai konkrētu pasākumu pieņemšanai groza Regulu (EK) Nr. 471/2009 par Kopienas statistiku attiecībā uz ārējo tirdzniecību ar ārpuskopienas valstīm (08536/1/2016 – C8-0226/2016 – 2013/0279(COD))	217
2018/C 204/33	P8_TA(2016)0332 Statistika par dabasgāzes un elektroenerģijas cenām ***I Eiropas Parlamenta 2016. gada 13. septembra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, kas atteicas uz Eiropas statistiku par dabasgāzes un elektroenerģijas cenām un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/92/EK par Kopienas procedūru, lai veicinātu atklātību attiecībā uz gāzes un elektrības cenām, kas noteiktas tiešajiem lietotājiem rūpniecībā (COM(2015)0496 – C8-0357/2015 – 2015/0239(COD)) P8_TC1-COD(2015)0239 Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2016. gada 13. septembrī, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/... par Eiropas statistiku attiecībā uz dabasgāzes un elektroenerģijas cenām un ar ko atceļ Direktīvu 2008/92/EK	218
Trešdiena, 2016. gada 14. septembris		
2018/C 204/34	Eiropas Parlamenta 2016. gada 14. septembra normatīvā rezolūcija par projektu Padomes lēmumam par to, lai noslēgtu Protokolu Nolīgumam starp Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Šveices Konfederāciju, no otras puses, par personu brīvu pārvietošanos attiecībā uz Horvātijas Republikas dalību līgumslēdzējas puses statusā pēc tās pievienošanās Eiropas Savienībai (14381/2013 – C8-0120/2016 – 2013/0321(NLE))	219
2018/C 204/35	Eiropas Parlamenta 2016. gada 14. septembra normatīvā rezolūcija par projektu Padomes lēmumam par augstākā līmeņa trīspusējo sociālo lietu sanākumi par izaugsmi un nodarbinātību un ar ko atceļ Lēmumu 2003/174/EK (05820/2014 – C8-0164/2016 – 2013/0361(APP))	220
2018/C 204/36	Eiropas Parlamenta 2016. gada 14. septembra normatīvā rezolūcija par Padomes nostāju pirmajā lasījumā, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvu, ar ko nosaka tehniskās prasības attiecībā uz iekšzemes ūdensceļu kuģiem, groza Direktīvu 2009/100/EK un atceļ Direktīvu 2006/87/EK (07532/2/2016 – C8-0227/2016 – 2013/0302(COD))	221
2018/C 204/37	Eiropas Parlamenta 2016. gada 14. septembra normatīvā rezolūcija par projektu Padomes lēmumam par to, lai Eiropas Savienības vārdā noslēgtu Ekonomisko partnerattiecību nolīgumu starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un DAK EPN valstīm, no otras puses (10107/2016 – C8-0243/2016 – 2016/0005(NLE))	222

2018/C 204/38	Eiropas Parlamenta 2016. gada 14. septembra rezolūcija par Komisijas 2016. gada 30. jūnija deleģēto regulu, ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1286/2014 par komplektētu privāto ieguldījumu un apdrošināšanas ieguldījumu produktu (PRIIP) pamatinformācijas dokumentiem, nosakot regulatīvos tehniskos standartus attiecībā uz pamatinformācijas dokumentu noformējumu, saturu, pārskatīšanu un pārstrādāšanu un šādu dokumentu iesniegšanas prasību izpildes nosacījumiem; (C(2016)03999 – 2016/2816(DEA))	223
Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris		
2018/C 204/39	Eiropas Parlamenta 2016. gada 15. septembra lēmums, ar ko apstiprina <i>Julian King</i> iecelšanu Komisijas locekļa amatā (C8-0339/2016 – 2016/0812(NLE))	225
2018/C 204/40	P8_TA(2016)0352 Ceļošanas dokuments tādu trešo valstu valstspiederīgo atgriešanai, kuri dalībvalstīs uzturas nelikumīgi ***I Eiropas Parlamenta 2016. gada 15. septembra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par Eiropas ceļošanas dokumentu tādu trešo valstu valstspiederīgo atgriešanai, kuri dalībvalstīs uzturas nelikumīgi (COM(2015)0668 – C8-0405/2015 – 2015/0306(COD)) P8_TC1-COD(2015)0306 Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2016. gada 15. septembrī, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/... par Eiropas ceļošanas dokumentu izveidi tādu trešo valstu valstspiederīgo atgriešanai, kuri dalībvalstīs uzturas nelikumīgi, un ar ko atceļ Padomes 1994. gada 30. novembra ieteikumu	226
2018/C 204/41	Eiropas Parlamenta 2016. gada 15. septembrī pieņemtie grozījumi priekšlikumā Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par prospektu, kurš jāpublicē, publiski piedāvājot vērtspapirus vai atļaujot to tirdzniecību (COM(2015)0583 – C8-0375/2015 – 2015/0268(COD)) [Grozījums Nr. 1, ja vien nav norādīts citādi]	227
2018/C 204/42	Eiropas Parlamenta 2016. gada 15. septembra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Padomes lēmumam, ar kuru groza Padomes Lēmumu (ES) 2015/1601 (2015. gada 22. septembris), ar ko nosaka pagaidu pasākumus starptautiskās aizsardzības jomā Itālijas un Grieķijas labā (COM(2016)0171 – C8-0133/2016 – 2016/0089(NLE))	296
2018/C 204/43	Eiropas Parlamenta 2016. gada 15. septembra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Padomes lēmumam par dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādņēm (COM(2016)0071 – C8-0098/2016 – 2016/0043(NLE))	308

Izmantoto simbolu saraksts

- * Apspriežu procedūra
- *** Piekrišanas procedūra
- **I Parastā likumdošanas procedūra: pirmais lasījums
- **II Parastā likumdošanas procedūra: otrais lasījums
- ***III Parastā likumdošanas procedūra: trešais lasījums

(Procedūras veids ir atkarīgs no akta projektā ierosinātā juridiskā pamata.)

Parlamenta grozījumi:

Jaunais teksts ir norādīts **treknā slīprakstā**. Svītrojumi ir apzīmēti ar simbolu ■ vai svītrojumu. Aizstātās vietas norādītas, iezīmējot jauno tekstu **treknā slīprakstā** un dzēšot vai svītrojot tekstu, kurš tiek aizstāts.

EIROPAS PARLAMENTS

2016.–2017. GADA SESIJA

2016. gada 12.–15. septembra sēdes

Šīs sesijas sēžu protokoli ir publicēti OV C 304, 14.9.2017.

PIEŅEMTIE TEKSTI

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

I

(Rezolūcijas, ieteikumi un atzinumi)

REZOLŪCIJAS

EIROPAS PARLAMENTS

P8_TA(2016)0320

Kohēzijas politika un pētniecības un inovācijas stratēģijas pārdomātai specializācijai (RIS3)

Eiropas Parlamenta 2016. gada 13. septembra rezolūcija par kohēzijas politiku un pētniecības un inovācijas stratēģijām pārdomātai specializācijai (RIS3) (2015/2278(INI))

(2018/C 204/01)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 4., 162. un 174. līdz 178. pantu,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regulu (ES) Nr. 1303/2013, ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1083/2006 (turpmāk "Kopīgu noteikumu regula")⁽¹⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regulu (ES) Nr. 1301/2013 par Eiropas Reģionālās attīstības fondu un īpašiem noteikumiem attiecībā uz mērķi "Investīcijas izaugsmei un nodarbinātībai" un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 1080/2006⁽²⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regulu (ES) Nr. 1304/2013 par Eiropas Sociālo fondu un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1081/2006⁽³⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regulu (ES) Nr. 1299/2013 par īpašiem noteikumiem par atbalstu no Eiropas Reģionālās attīstības fonda saistībā ar mērķi "Eiropas teritoriālā sadarbība"⁽⁴⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regulu (ES) Nr. 1302/2013, ar ko groza Regulu (EK) Nr. 1082/2006 par Eiropas teritoriālās sadarbības grupu (ETSG) attiecībā uz šādu grupu izveides un darbības precizēšanu, vienkāršošanu un uzlabošanu⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ OV L 347, 20.12.2013., 320. lpp.

⁽²⁾ OV L 347, 20.12.2013., 289. lpp.

⁽³⁾ OV L 347, 20.12.2013., 470. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 347, 20.12.2013., 259. lpp.

⁽⁵⁾ OV L 347, 20.12.2013., 303. lpp.

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regulu (ES) Nr. 1300/2013 par Kohēzijas fondu un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1084/2006 ⁽¹⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regulu (ES) Nr. 1305/2013 par atbalstu lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1698/2005 ⁽²⁾,
- ņemot vērā 2014. gada 14. janvāra rezolūciju par pārdomātu specializāciju — izcilības centru tīklu izveidi kohēzijas politikas efektivitātei ⁽³⁾,
- ņemot vērā 2015. gada 9. septembra rezolūciju par ieguldījumu nodarbinātībai un izaugsmei — ekonomiskās, sociālās un teritoriālās kohēzijas veicināšana Savienībā ⁽⁴⁾,
- ņemot vērā Komisijas 2016. gada 22. februāra brošūru “Investīciju plāns Eiropai. Jaunas vadlīnijas Eiropas strukturālo un investīciju fondu kombinēšanai ar ESIF”,
- ņemot vērā Komisijas 2014. gada 10. jūnija paziņojumu “Pētniecība un inovācija kā jaunas izaugsmes avoti” (COM(2014)0339),
- ņemot vērā Komisijas 2014. gada 23. jūlija sesto ziņojumu par ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju “Ieguldījumi darbvietās un izaugsme”,
- ņemot vērā Komisijas 2014. gada 26. novembra paziņojumu “Investīciju plāns Eiropai” (COM(2014)0903),
- ņemot vērā Komisijas 2015. gada 14. decembra paziņojumu “Ieguldījumi darbvietās un izaugsme — maksimāla ESI fondu ieguldījuma izmantošana” (COM(2015)0639),
- ņemot vērā 2014. gadā publicēto Komisijas rokasgrāmatu “Enabling synergies between European Structural and Investment Funds, Horizon 2020 and other research, innovation and competitiveness-related Union programmes” (Eiropas strukturālo un investīciju fondu, programmas “Apvārsnis 2020” un citu Savienības pētniecības, inovācijas un konkurences programmu sinerģijas veicināšana),
- ņemot vērā Komisijas 2010. gada 6. oktobra paziņojumu „Reģionālās politikas ieguldījums stratēģijā “Eiropa 2020” paredzētajā gudrā izaugsme” (COM(2010)0553),
- ņemot vērā Komisijas 2013. gada 13. septembra paziņojumu “Inovācijas rezultātu noteikšana Eiropā — virzībā uz jaunu rādītāju” (COM(2013)0624),
- ņemot vērā Reģionu komitejas 2012. gada 4. maija atzinumu “Aktīvas vecumdienas: inovācija — progresīva veselības aprūpe — labāka dzīves kvalitāte” ⁽⁵⁾,
- ņemot vērā Reģionu komitejas 2013. gada 30. maija atzinumu “Inovācijas plaisas mazināšana” ⁽⁶⁾,
- ņemot vērā Reģionu komitejas 2014. gada 7. oktobra atzinumu “Pasākumi, ar ko atbalsta jaundibinātu augsto tehnoloģiju uzņēmumu ekosistēmu izveidi” ⁽⁷⁾,
- ņemot vērā 2014. gadā publicēto Komisijas dienestu darba dokumentu ar vadlīnijām politikas veidotājiem un īstenošanas strukturām “Enabling synergies between European Structural and Investment Funds, Horizon 2020 and other research, innovation and competitiveness-related Union programmes” (Eiropas strukturālo un investīciju fondu, programmas “Apvārsnis 2020” un citu Savienības pētniecības, inovācijas un konkurences programmu sinerģijas veicināšana) (SWD (2014)0205),

⁽¹⁾ OV L 347, 20.12.2013., 281. lpp.

⁽²⁾ OV L 347, 20.12.2013., 487. lpp.

⁽³⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2014)0002.

⁽⁴⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA(2015)0308.

⁽⁵⁾ OV C 225, 27.7.2012., 46. lpp.

⁽⁶⁾ OV C 218, 30.7.2013., 12. lpp.

⁽⁷⁾ OV C 415, 20.11.2014., 5. lpp.

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

- ņemot vērā izmēģinājuma projektu “Kohēzijas politika un sinerģija ar pētniecības un izstrādes fondiem: kāpnes uz izcilību”,
  - ņemot vērā Eiropas Parlamenta sagatavošanas darbību Austrummaķedonijas un Trāķijas reģionā (*REMTh*),
  - ņemot vērā Reglamenta 52. pantu,
  - ņemot vērā Reģionālās attīstības komitejas ziņojumu (A8-0159/2016),
- A. tā kā šajā ekonomikas, finanšu un sociālās krīzes laikā ES ir jāpastiprina centieni panākt pārdomātu, ilgtspējīgu un iekļaujošu ekonomikas izaugsmi;
- B. tā kā pētniecības, tehnoloģiju attīstības un inovācijas stiprināšana ir viena no Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) investīciju prioritātēm 2014.–2020. gadā; tā kā atbalsts inovācijai Eiropas Savienībā un dalībvalstīs ir ļoti dažāds, jo īpaši saistībā ar zināšanu un tehnoloģiju izmantošanu inovācijas veicināšanai;
- C. tā kā 2014.–2020. gada plānošanas periodā dalībvalstīm pirmo reizi tiek prasīts izstrādāt valsts un/vai reģionālas stratēģijas pārdomātai specializācijai, uzņēmējdarbības atklāšanas procesā iesaistot valsts un reģionālās pārvaldības iestādes un ieinteresētās personas, piemēram, augstākās izglītības iestādes, rūpniecības nozari un sociālos partnerus;
- D. tā kā pārdomāta specializācija apvieno un satuvina dažādus politikas virzienus, cita starpā uzņēmējdarbības, izglītības un inovācijas politiku, lai reģioni noteiktu un atlasītu prioritārās jomas, kurās jāveic investīcijas attīstībai un ar to saistītiem mērķiem, pievēršot uzmanību savām stiprajām pusēm un salīdzinošajām priekšrocībām;
- E. tā kā pētniecības un inovācijas stratēģijām pārdomātai specializācijai (*RIS3*) būtu jāpalīdz padarīt Eiropas ekonomiku konkurētspējīgāku, jāattīsta Eiropas pievienotā vērtība inovācijā, jārada vairāk labākas kvalitātes darbvieta un jāņem vērā jauna pieredze plašā jautājumu klāstā; tā kā tām būtu jāveicina paraugprakses izplatīšana un jauna uzņēmējdarbības gara attīstība apvienojumā ar funkcionējošu digitālo vienoto tirgu un pārdomātu specializāciju, kas varētu sniegt jaunas prasmes, zināšanas, inovāciju un nodarbinātību, lai labāk izmantotu pētniecības rezultātus un gūtu labumu no visu veidu inovācijās;
- F. tā kā *RIS3* izstrāde ietver procesu, kurā tiek izstrādāti daudzu ieinteresēto personu īstenotas pārvaldības mehānismi, ar kuriem apzina teritoriālus apgabalus ar lielāko stratēģisko potenciālu, nosaka stratēģiskās prioritātes un izveido efektīvus uzņēmumu atbalsta pakalpojumus, lai maksimāli izmantotu reģiona uz zināšanām balstītas attīstības potenciālu;
- G. tā kā *RIS3* veicina ES fondu efektīvu izmantošanu, ietekmē visas Savienības dalībvalstis un reģionus un dod iespēju izmantot visu reģionu potenciālu, tādējādi palīdzot Eiropas Savienībai cīņā pret inovācijas plaisu gan iekšēji, gan ārēji, lai ES kļūtu konkurētspējīgāka pasaules mērogā;
- H. tā kā savlaicīga un sekmīga *RIS3* izstrāde dalībvalstīs ir lielā mērā atkarīga no valstu aizvien lielākās administratīvās spējas plānošanā, budžeta veidošanā, īstenošanā un novērtēšanā saskaņā ar politikas pamatnosacījumiem un ar mērķi veicināt privātās investīcijas pētniecībā, attīstībā un inovācijā; tā kā šajā izstrādē ir jāņem vērā tas, ka pārdomātas specializācijas stratēģiju sākotnējie novērtējumi atklāj nekonsekventu ainu, jo īpaši attiecībā uz prioritāšu izvēli, kas bieži tiek uzskatīta par pārlietu vispārīgu vai nepietiekami saistītu ar reģiona ekonomikas un inovācijas struktūrām, kas nozīmē, ka pārdomātas specializācijas stratēģijas šajā ziņā ir jāuzlabo;
- I. tā kā *RIS3* platforma atbalsta augšupējas un līdzinieku pieredzes apmaiņas un zināšanu nodošanu dalībnieku reģionu starpā; tā kā šis process ir jānosaka par prioritāru turpmāko pārdomātas specializācijas stratēģiju izstrādē un īstenošanā,

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

RIS3 svarīgā loma kohēzijas politikas ieguldījumā stratēģijas “Eiropa 2020” mērķu sasniegšanai

1. uzsver, ka pārdomātas specializācijas stratēģijas atbalsta Eiropas strukturālo un investīciju fondu (ESI fondu) tematisko koncentrāciju un stratēģisko plānošanu un rosina izteiktāku orientēšanos uz darbības rezultātiem vietējā mērogā, tādējādi veicinot stratēģijas “Eiropa 2020” mērķu sasniegšanu; uzsver, ka šo stratēģiju mērķis ir panākt ar zināšanām pamatotu un ilgtspējīgu izaugsmi, līdzsvarotu attīstību un kvalitatīvas darbvietas visos reģionos, ne vien attīstītās teritorijās, bet arī pārejas reģionos, kā arī mazāk attīstītos, lauku un salu reģionos;
2. pieprasa pilnībā ievērot jaunus noteikumus par *ex ante* nosacījumiem ESI fondu līdzekļu piešķiršanai, lai pārdomātas specializācijas stratēģijas būtu rezultatīvas;
3. aicina visus iesaistītos dalībniekus izstrādāt RIS3, pamatojoties uz katra reģiona spēju, resursu un kompetenču analīzi, un galveno uzmanību pievērst uzņēmējdarbības potenciāla atklāšanai, lai noteiktu jaunas nišas vai salīdzinošas priekšrocības pārdomātai specializācijai, izvairīties no piespiedu un mākslīgas pārmērīgas specializācijas un veicināt stiprāku publiskā un privātā sektora partnerību, vienlaikus nepieļaujot iespējamus interešu konfliktus starp privāto un publisko sektoru;
4. atbalsta plašu inovācijas definīciju, proti, inovācija nozīmē idejas pārvēršanu jaunā vai uzlabotā produktā vai pakalpojumā, ko laiž tirgū, jaunā vai uzlabotā darbības procesā, ko izmanto rūpniecībā vai tirdzniecībā, vai jaunā pieeja sociālajiem pakalpojumiem;
5. prasa reģioniem izstrādāt inovatīvu atbalsta pakalpojumu shēmas, kuru mērķis ir papildināt vai aizvietot esošos atbalsta pakalpojumus, lai konkrēts reģions varētu pilnībā īstenot savu konkurētspējas potenciālu, palīdzēt uzņēmumiem apgūt jaunas zināšanas un tehnoloģijas, lai saglabātu konkurētspēju, un nodrošināt, ka pētniecības un inovācijas resursi sasniedz kritisko masu;
6. prasa Komisijai pielāgot Vispārējo grupu atbrīvojuma regulu, lai ESI fondi varētu piedāvāt izcilības zīmoga nosacījumus;
7. prasa valstu iestādēm ieguldīt reģionālajā izlūkošanā un lielapjoma datizracē, lai tās varētu gan apliecināt savas unikālās konkurētspējas priekšrocības, gan izprast tendences saistībā ar reģionāliem uzņēmumiem globālajā vērtību ķēdē;
8. uzskata, ka Komisijas Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ĢD izveidotajai S3 platformai, kas atrodas Kopīgajā pētniecības centrā Seviljā, ir svarīga loma reģionu konsultēšanā par to inovācijas stratēģijām un attiecīgu kritēriju noteikšanā, palīdzības sniegšanā atpalikušiem reģioniem un daudzlīmeņu pārvaldības un reģionu sinerģijas veicināšanā, sniedzot informāciju, metodoloģiju, specializētas zināšanas un ieteikumus politikas veidotājiem valsts un reģionālā līmenī; uzsver, ka šai platformai būtu pastāvīgi jācenšas atjaunināt savu datubāzi, ņemot vērā reģionu un pilsētu vietējās vajadzības, īpatnības un prioritātes;
9. uzskata, ka S3 platformai Seviljā būtu jāpievērš īpaša uzmanība atpalikušiem reģioniem un jo īpaši jāpalīdz izveidot un virzīt to stratēģijas;
10. uzskata, ka mazākiem reģioniem ir problemātiskāk izstrādāt un īstenot stratēģijas, un aicina sagatavot priekšlikumus nolūkā palielināt atbalstu šādiem reģioniem, lai uzlabotu S3 stratēģiju īstenošanu un paraugprakses apmaiņu;
11. atzinīgi vērtē to, ka Komisija pēdējā laikā pievērš uzmanību atpalikušiem reģioniem, kas izpaužas kā nesensais izmēģinājuma projekts saistībā ar Eiropas Parlamenta sagatavošanas darbību Austrummaķedonijas un Trāķijas reģionā, kura līdz 2017. gada beigām tiks paplašināta, aptverot reģionus no astoņām dalībvalstīm;
12. atzinīgi vērtē Komisijas Iekšējā tirgus, rūpniecības, uzņēmējdarbības un MVU ĢD izveidotās platformas *Regional Innovation Monitor Plus (RIM Plus)* darbības turpināšanu, Pētniecības un inovācijas ĢD veikto Pētniecības un inovācijas observatorijas (RIO) izveidi un ar dažādām politikas jomām saistītos Kopīgā pētniecības centra ĢD (EK) zināšanu centrus, kas sniedz visaptverošus datus, rādītājus un pamatnostādnes valstu un reģionālajām S3 ieinteresētajām personām;

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

13. ar nepacietību gaida turpmāku informāciju par Eiropas Inovācijas padomi (EIC), kuras uzdevums ir izveidot vienas pieturas aģentūru inovatoriem un līdz ar to saikni starp zinātnes sasniegumiem un uzņēmumu un sabiedrisko iestāžu vajadzībām Eiropā;

14. atgādina, ka publiskais finansējums joprojām ir spēcīgs inovācijas dzinējspēks; aicina attiecīgās iestādes būt piesardzīgām saistībā ar finanšu instrumentu pastiprinātāku izmantošanu, jo inovācijai nevajadzētu būt vērstai tikai uz dotācijām, bet būtu jāvar arī apzināt citus finansējuma veidus, piemēram, aizdevumus un garantijas, un jāpanāk līdzsvars starp dotācijām un citiem finansējuma veidiem (publisko un privāto finansējumu);

Daudzlīmeņu pārvaldība un tās spējas

15. pauž nožēlu, ka dažas dalībvalstis ir nolēmušas īstenot valsts RIS3, nedodot iespēju vietējām un reģionālām iestādēm izveidot savu viedokli un tādējādi kaitējot augšupējam uzņēmējdarbības atklāšanas procesam, kam vajadzētu būt RIS3 stratēģiju neatņemamai daļai; uzsver reģionālas pieejas nozīmību, jo RIS3 īstenošana var būt sekmīga tikai tad, ja tā balstās uz vietējiem un reģionāliem resursiem; aicina attiecīgās dalībvalstis no jauna apsvērt valsts RIS3 stratēģiju aizvietošanu ar reģionālām stratēģijām, lai nezaudētu izaugsmes iespējas, un pieprasa attiecīgā gadījumā labāk koordinēt valsts un reģionālās S3 stratēģijas, lai, ja nepieciešams, tās pielāgotu ilgtspējīgas attīstības turpmākajām vajadzībām un prasībām, jo īpaši pārtikas un enerģētikas nozarēs; pauž nožēlu, ka KNR 5. pantā ietvertais partnerības princips ne vienmēr ticis ievērots; aicina dalībvalstis visos partnerības nolīguma un darbības programmu sagatavošanas un īstenošanas posmos ievērot partnerības principu;

16. uzskata, ka valdības un attiecīgo reģionālo dalībnieku sadarbības kvalitāte izšķiroši ietekmēs stratēģiju RIS3 un ievērojami samazinās nepareizu prioritāšu izvēles risku; šajā sakarībā uzsver, ka ir svarīgi apspriesties ar uzņēmumiem, jo īpaši MVU, jo inovācijas redzējums varēs būt sekmīgs tikai tad, ja uzņēmumiem būs atbilstošs potenciāls redzējuma īstenošanai praksē;

17. uzsver — lai sekmētu augšupējas pieejas izmantošanu reģionālajās stratēģijās, svarīga ir labāka koordinācija starp visiem pārvaldības līmeņiem, tostarp starp visām pārdomātas specializācijas iestādēm un ieinteresētajām personām, kā arī ekspertiem, pilsonisko sabiedrību un galalietotājiem nolūkā mainīt vienpatņa mentalitāti; norāda, ka nespēja pielāgot attiecīgos dalībvalstu regulējumus rada šķēršļus investīcijām pētniecībā un izstrādē;

18. norāda uz pilsoniskās sabiedrības līdzi šim ierobežoto lomu RIS3 stratēģijās un aicina veicināt tās līdzdalību, izmantojot platformas un sadarbības partnerības, jo tas var palīdzēt labāk sagatavot stratēģijas, pastiprināt sadarbību ar sabiedrību un nodrošināt labāku pārvaldību;

19. uzsver ciešas koordinācijas nozīmību visā īstenošanas posmā no darbības programmām līdz RIS3;

20. pieprasa ciešāku dialogu un sadarbību starp ES iestādēm (EP un Padome), kā arī īstenošanas līmenī (Komisija un valstu īstenošanas iestādes), lai panāktu labvēlīgus nosacījumus inovācijai un pētniecībai un stiprinātu RIS3 īstenošanu saistībā ar gaidāmo daudzgadu finanšu shēmas 2014. gadam novērtēšanu;

21. aicina Komisiju un citas attiecīgās iestādes sniegt papildu palīdzību RIS3 stratēģijas īstenošanā tām dalībvalstīm, kurām tā vajadzīga;

22. prasa turpināt centienus veicināt mentalitātes maiņu un popularizēt novatoriskas politikas pieejas, lai sekmētu sadarbību reģiona iekšienē, kā arī starpreģionālo, ārpusreģionālo, pārrobežu un transnacionālo sadarbību, cita starpā ar makroreģionu palīdzību, izmantojot tādus instrumentus kā *Interreg*, lai turpinātu palielināt šīm stratēģijām piemītošo Eiropas pievienoto vērtību;

23. atgādina, ka ir svarīgi uzsvērt sociālās inovācijas nozīmību, jo tā var palīdzēt izveidot jaunus uzņēmējdarbības modeļus un kultūras, tādā veidā radot piemērotu vidi aprites ekonomikas īstenošanai;

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

24. aicina Komisiju sniegt paziņojumu, kas vienlaikus attiektos gan uz RIS3 stratēģiju pievienoto vērtību, gan uz šo stratēģiju īstenošanu darba programmās, un pēc tam saskaņā ar septīto kohēzijas ziņojumu sniegt priekšlikumus turpmākai rīcībai;
25. pauž nožēlu, ka reģioni savstarpēji nesadarbojas, pamatojoties uz pārdomātas specializācijas tematu; norāda, ka vienotais stratēģiskais satvars sniedz iespēju šādai sadarbībai ārpus paša reģiona izmantot līdz 15 % to fondu līdzekļu, kuri pieejami saskaņā ar Kopīgo noteikumu regulu (Eiropas Reģionālās attīstības fonds, Eiropas Sociālais fonds, Kohēzijas fonds, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu); uzsver, ka atbilstoši minētās regulas 16. panta 3. punktam sagatavotais ziņojums "Ieguldījumi darbvietās un izaugsme — maksimāla ESI fondu ieguldījuma izmantošana" parāda, ka šī iespēja līdz šim nav pietiekami izmantota; aicina dalībvalstis un reģionālās iestādes vairāk izmantot piedāvātās iespējas;
26. prasa izstrādāt elastības un koordinācijas mehānismus RIS3 procesa rezultātu saistīšanai ar programmas "Apvārsnis 2020" un citu programmu īstenošanu; mudina reģionus iesaistīties tādos transnacionālās sadarbības veidos kā iniciatīva *Vanguard*, izcilības zīmogs, zināšanu apmaiņas platforma (*KEP*), *S3* platformas, kāpnes uz izcilību un Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūta (*EIT*) koplietošanas centru reģionālās inovācijas shēmas; prasa veicināt stratēģisko kopu partnerību attīstību nolūkā sekmēt investīcijas, uzlabot koordināciju, radīt sinerģiju un sekmēt viedokļu apmaiņu, lai nepieļautu dublēšanos un publisko resursu neefektīvu izmantošanu;
27. mudina valstu un Eiropas iestādes turpināt inovācijas plaisas uzraudzību, ne tikai attiecībā uz atšķirībām starp ES dalībvalstīm un starp *NUTS 2* reģioniem, bet arī — un aizvien lielākā mērā — dalībvalstīs;
28. uzskata, ka būtu jāvienkāršo procedūras un jāmazina sastrēgumus stratēģiju administratīvajā procesā;
29. aicina attiecīgās iestādes visos līmeņos vienkāršot procedūras un mazināt sastrēgumus stratēģiju administratīvajā procesā; mudina ieguldīt cilvēkkapitālā, cita starpā īstenojot ES reģionu partnerības, lai palielinātu administratīvās spējas un sekmīgi pārvaldītu, īstenotu un uzraudzītu RIS3 procesu, vienlaikus nepieļaujot papildu pārvaldes līmeņu izveidi; mudina iestādes dot priekšroku pētniecībai un inovācijai reģionos, kam ir atbilstošs potenciāls, taču kuros šajā jomā trūkst investīciju;
30. mudina reģionus un dalībvalstis intensificēt tehniskajai palīdzībai pieejamā budžeta izmantošanu, lai nodrošinātu efektīvu un lietderīgu RIS3 īstenošanu;
31. atgādina, ka pārdomātas specializācijas stratēģijām arī vajadzētu būt spēcīgam instrumentam, ar ko risināt sociālās, vides, klimata un enerģētikas problēmas un veicināt zināšanu pārnesi un tehnoloģiju dažādošanu;

Labāka sinerģija izaugsmei un darbvietu izveidei

32. kritizē ESI fondu un citu ES finansēšanas instrumentu sinerģijas trūkumu, kas kavē ES finansējuma koordināciju, saskaņotību un integrāciju, kā arī mazina šā finansējuma sniegtos rezultātus un ietekmi; prasa pievērst vairāk uzmanības stratēģiskas pieejas sinerģijai uzlabošanai un pētīt, kā to sasniegt, un ņemt vērā finansēšanas instrumentu apvienošanu, papildināmību un potenciālu tādā veidā, lai nodrošinātu, ka ES garantijas investīciju platformu finansēšanai tiek izmantotas pilnvērtīgi;
33. uzsver nepieciešamību turpināt un padziļināt trīskāršās un četrkāršās spirāles pieejas pārdomātai specializācijai reģionālā līmenī, iesaistot publiskās pārvaldes iestādes, uzņēmumus, universitātes un iedzīvotājus; uzsver, ka būtu jānostiprina abu pēdējo minēto dalībnieku kopumu — t. i., augstākās izglītības / pētniecības iestāžu un iedzīvotāju organizāciju — loma saistībā ar jaunu ES plānošanu un jauniem finansēšanas veidiem;
34. prasa palielināt atbalstu MVU un jaunizveidotiem uzņēmumiem, jo pārliecinošs vairākums šo uzņēmumu ir revolucionāras inovācijas priekšgalā, kā arī sniedz būtisku ieguldījumu vietējā talanta atpazīšanā dažādās jomās un jauniešu nodarbinātībā;

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

35. atbalsta pastāvīgus mēģinājumus rast uzticamus rādītājus inovācijas rezultātu uzraudzībai visos pārvaldības līmeņos, labāk izmantojot un koordinējot Eurostat un citu attiecīgo Komisijas ĢD resursus, kā arī ņemot vērā ESAO, ESPON un citu nozares dalībnieku, piemēram, valstu statistikas biroju, sasniegumus;

36. uzsver, ka ESI fondu, programmas "Apvārsnis 2020" un ESIF līdzekļu saskaņota un papildinoša izmantošana atbilstoši Komisijas 2016. gada februārī izdotajām pamatnostādnēm par ESI fondu un Eiropas Stratēģisko investīciju fonda papildināmību sniedz lielisku iespēju sekmēt inovāciju reģionālā, valstu un ES līmenī, padarot pievilcīgākas investīcijas pētniecībā un inovācijā, lai publiskā finansējuma papildināšanas nolūkā piesaistītu privāto kapitālu; aicina vietējās un reģionālās iestādes pilnībā izmantot minēto instrumentu apvienošanas iespējas;

37. prasa rīkoties, lai iegūtu informāciju, kas vajadzīga sinerģijas panākšanai starp dažādiem politikas pasākumiem un instrumentiem, kuri pieejami saistībā ar RIS3, piemēram, kohēzijas politiku 2014.–2020. gadam, pārdomātas specializācijas platformu, Eiropas kopu novērošanas centru, Eiropas inovācijas partnerību, Eiropas stratēģiju forumu, svarīgām pamattehnoloģijām (KET) un pētniecības infrastruktūru;

38. mudina reģionus, īstenojot savas RIS3, stiprināt atvērtas inovācijas mentalitāti un ekosistēmas veida sadarbību, pamatojoties uz četrkāršās spirāles modeli;

39. uzsver, ka ir svarīgi pielāgot izglītību un pētniecību faktiskajām tirgus vajadzībām, cenšoties nodrošināt, ka jaunās inovācijas atbilst pieprasījumam un sekmē ekonomikas izaugsmi;

Viedas pilsētas kā RIS3 katalizatori

40. atkārtoti norāda, ka ES pilsētu teritorijām ir svarīga loma Savienības ekonomiskajā un sociālajā attīstībā, tām darbojoties kā dažādu dalībnieku un nozaru mezgliem, apvienojot pārdomātas, ilgtspējīgas un iekļaujošas izaugsmes uzdevumus un iespējas un esot līderēm integrētas un teritoriālas politikas pieejas īstenošanā; uzsver pilsētu teritoriju nozīmību cilvēkresursu, infrastruktūras un ieguldījumu potenciāla veicināšanā inovācijas kopu attīstībai;

41. aicina Komisiju, izstrādājot Eiropas pilsētprogrammu, ņemt vērā RIS3 un citas inovācijas programmas, jo īpaši iniciatīvu par integrētiem teritoriālajiem ieguldījumiem, lai radītu sinerģiju un spēcīgas saiknes resursu efektīvai izmantošanai;

42. uzsver, ka ir svarīgi veicināt inovatīvu starpnozaru, trīskāršās spirāles un pārrobežu sadarbību saistībā ar Eiropas mēroga problēmjautājumiem, lai reģionus un pilsētas padarītu viedākus, zaļākus un patīkamākus dzīvei un darbam;

43. uzsver, ka ir jāturpina attīstīt un visā Eiropā izplatīt viedu un savienotu pilsētu koncepciju; atzinīgi vērtē Nīderlandes ES prezidentūras iecerī izveidot augšupēju pieeju, dodot pilsētām iespēju izstrādāt ES pilsētprogrammu, to koordinējot ar reģionālām iestādēm, un no viedām pilsētām kļūt par teicamām pilsētām; šajā sakarībā atbalsta Amsterdamas pakta sagatavošanu, kurā galvenā vērība veltīta ilgtspējīgai izaugsmei un darbvietu izveidei, visu pušu, iedzīvotāju un sociālo organizāciju saikņu stiprināšanai un ilgtspējīgas un sociāli iekļaujošas attīstības veicināšanai;

44. vērš uzmanību uz dažādu pilsētu sadarbības un zināšanu apmaiņas shēmu veicināšanu pārdomātas specializācijas un inovācijas nozarē, piemēram, Komisijas atbalstīto shēmu "Open and Agile Smart Cities" (atvērtas un aktīvas viedās pilsētas);

45. atbalsta Komisijas un Padomes iniciatīvas, atbalstot ES pilsētprogrammu saistībā ar Amsterdamas paktu; aicina Komisiju veicināt pilsētpolitikas un reģionālās politikas saskaņotību; prasa Komisijai septītajā kohēzijas ziņojumā nākt klajā ar priekšlikumiem viedo pilsētu iniciatīvu un metodoloģijas un RIS3 saskaņošanai;

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

Uzraudzība un novērtēšana

46. norāda — lai gan vairākums reģionu ir pieņēmuši *RIS3*, daudziem no tiem vēl ir jāstrādā, lai izpildītu *ex ante* nosacījumu prasības; galvenās problēmas šajā sakarībā ir uzraudzības mehānisms, budžeta sistēma un pasākumi, ar ko stimulēt privātā sektora investīcijas pētniecībā un inovācijā;

47. atgādina lēmumu pieņēmējiem vietējā un reģionālā līmenī par to, cik svarīga ir viņu apņemšanās izmantot *RIS3* kā ekonomikas pārveides instrumentu savā reģionā, tādējādi ietekmējot arī ES politiku;

48. atzinīgi vērtē to, ka šajās reģionālajās stratēģijās tiek pievērsta uzmanība enerģētikai, veselībai, informācijas un sakaru tehnoloģijām, progresīviem materiāliem, pārtikai, pakalpojumiem, tūrismam, ilgtspējīgai inovācijai un transportam, uz bioloģiskiem resursiem balstītai ekonomikai, ražošanas sistēmām un kultūras un radošajām nozarēm, kā arī citām specializācijām un sevišķi konkurētspējīgām nozarēm konkrētā reģionā; tomēr pauž nožēlu par detalizācijas trūkumu daudzās stratēģijās un prasa uzlabot prioritāšu noteikšanas procesu, tādā veidā novēršot risku, ka visās stratēģijās uzmanība tiks pievērsta vieniem un tiem pašiem jautājumiem; prasa izstrādāt stratēģijas ne tikai augstajām tehnoloģijām, bet arī zemajām tehnoloģijām un sociālajai inovācijai un mudina visas ieinteresētās personas meklēt saiknes starp nozarēm, jo tās var veicināt inovāciju;

49. uzskata, ka pārdomātas specializācijas stratēģijām paredzētu valsts novērošanas centru veicināšana var palīdzēt izveidot spēcīgāku rādītāju sistēmu *RIS3* uzraudzībai, jo īpaši attiecībā uz metodoloģiju un apmācību;

50. piezīmē, ka dažās *RIS3* trūkst pietiekamas dokumentācijas, lai parādītu attiecīgā reģiona unikālās priekšrocības konkurētspējas ziņā, savukārt citās nav sniegti pierādījumi attiecībā uz ieinteresēto personu spēju atbalstīt uzņēmumus inovācijas jomā vai pētnieku spēju veikt lietišķo pētniecību vai rast komerciālu pielietojumu gūtajiem rezultātiem; arī norāda, ka dažiem reģioniem ir plašas stratēģijas un vienkāršoti uzraudzības rādītāji; tāpēc mudina palielināt publisko iestāžu spēju vākt un novērtēt attiecīgo saņemto informāciju, kā arī sekmēt reģionu un centrālo iestāžu saskaņotus centienus noteikt un standartizēt pašreizējās datubāzes un darīt tās pieejamas ieinteresētajām personām;

51. aicina ES un dalībvalstis izmantot pašreizējos instrumentus, piemēram, Kopienas inovācijas apsekojumu (*CIS*), lai veiktu stratēģiju īstenošanas regulāru (gada un vidusposma) uzraudzību gan kvantitatīvā, gan kvalitatīvā ziņā, un iesaistīt procesā visas ieinteresētās personas, arī pilsonisko sabiedrību; norāda, ka reģioni un dalībvalstis saskaras ar līdzīgām problēmām, kas attiecas uz uzraudzības novērtēšanu, un aicina reģionus regulāri publicēt ziņojumus par savu mērķu sasniegšanu, lai labāk analizētu *RIS3* ietekmi un nodrošinātu uzraudzības informācijas pārredzamību un publisku pieejamību; tomēr apzinās, ka stratēģijas dos rezultātus tikai pēc daudziem gadiem un ka agrīna uzraudzība tāpēc būtu jāpielāgo pamatotām gaidām;

52. mudina reģionus un dalībvalstis rīkoties proaktīvi un laikus īstenot rīcības plānus, ņemot vērā, ka 2016. gada decembris ir mērķa datums attiecībā uz atbilstību *ex ante* nosacījumiem; prasa, lai tie saistībā ar pastāvīgu *RIS3* pārskatīšanu izveidotu un īstenotu uzraudzības mehānismu, kas būtu vērsti uz tādu investīciju nišu noteikšanu, kurās reģionālie inovācijas dalībnieki var gūt un saglabāt konkurētspējas priekšrocības;

53. uzskata, ka kopīga dalība attiecīgo instrumentu uzraudzīšanā un novērtēšanā saistībā ar *RIS3*, kā arī uzraudzības un novērtēšanas saskaņošana, lai ziņotu par dažādiem instrumentiem, var ievērojami palīdzēt šajā jomā; tāpēc aicina visas ieinteresētās personas un lēmumu pieņēmējus radīt sinerģiju un izstrādāt kārtību, kādā vākt un sintezēt datus attiecībā uz konkrētās *RIS3* iekļautām politikas jomām un instrumentiem;

54. atgādina, ka “uz papīra laba stratēģija” sniegs gaidītos rezultātus tikai tad, ja tiks īstenoti atbalsta pakalpojumi uzņēmumiem;

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

Galvenās atziņas un RIS3 nākotne

55. pauž nožēlu, ka RIS3 bieži atzīst vajadzību palīdzēt uzņēmumiem izmantot visu veidu inovāciju, bet pēc tam tiek atbalstīta tikai inovācija, kuras pamatā ir tehnoloģiskās zināšanas; šajā sakarībā ierosina, ka RIS3 būtu jāapsver inovācija arī citās jomās, piemēram, pakalpojumu un radošajā nozarē, un atgādina par visu veidu inovācijas sistēmu un iestāžu nozīmību neatkarīgi no to lieluma, kā arī par to saiknes ar vietējām un reģionālām kopām nozīmību;

56. norāda, ka RIS3 ir labi jāīsteno, lai ar tām mazinātu inovācijas plaisu un veicinātu darbvietas un izaugsmi Eiropā; uzsver, ka šajā nolūkā ir ļoti svarīgi veicināt augšupējas stratēģijas un pastiprināt RIS3 potenciāla pārbaudi visos pārvaldības līmeņos; šajā sakarībā uzskata, ka dalībvalstīm būtu jāiesaista savi valsts statistikas biroji, lai palīdzētu reģioniem izstrādāt novērtēšanas un uzraudzības mehānismus;

57. uzskata, ka visos ar stratēģijām saistītajos procesos, arī uzraudzības un novērtēšanas procesā, ir jāizmanto līdzdalības pieeja, jo tā paplašinās sadarbības iespējas RIS3 mērķu sasniegšanai;

58. mudina ES un dalībvalstis neaizmirst, ka šim instrumentam ir jābūt dzīvotspējīgam, funkcionālam un efektīvam, lai nepieļautu, ka uz labuma saņēmējiem gultas birokrātijas slogs;

59. aicina Komisiju mudināt uz stratēģiju pārskatīšanu 2017. gadā, lai palielinātu to efektivitāti un lietderību un lai saņemtu informāciju par to ieguldījumu turpmākajā kohēzijas un pētniecības un inovācijas politikā pēc 2020. gada, ņemot vērā pieredzi, kas gūta stratēģiju īstenošanas pirmajos gados; aicina Komisiju sākt sabiedrisko apspriešanu un pirms septiņā kohēzijas ziņojuma sagatavošanas organizēt Eiropas mēroga konferenci, iesaistot Parlamentu, Reģionu komiteju un citas ieinteresētās personas;

60. atzīst, ka pārdomātas specializācijas stratēģijas var būt jaudīgi instrumenti, ar ko risināt enerģētikas problēmas, resursefektivitātes un energodrošības jautājumus;

61. aicina Komisiju arī turpmāk atbalstīt S3 platformas lomu, palīdzēt stratēģiju detalizācijas palielināšanā un turpināt pievērst uzmanību privāto investīciju sviras efekta nozīmībai;

62. prasa Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ĢD un S3 platformai sagatavot un plaši izplatīt īsu politikas dokumentu par līdzšinējo pieredzi ar RIS3, pievēršot uzmanību šādiem jautājumiem: 1) gūtās pieredzes SVID analīze; 2) reģionu gūtā pieredze un galvenās konstatētās nepilnības attiecībā uz katru no RIS3 rokasgrāmatā aprakstītajiem sešiem posmiem; 3) ieteikumi un standartizēti modeļi pastāvīgai RIS3 uzlabošanai, lai labāk sagatavotu stratēģijas pēc 2020. gada, un 4) RIS3 sekmīgai izstrādei un īstenošanai vajadzīgo cilvēkresursu spējas; uzskata, ka būtu jāveicina un jāatbalsta pētniecības un inovācijas jautājumos iesaistīto reģionālo tīklu darbība gūto sekmju un pieredzes popularizēšanā, lai reģionos visos līmeņos nostiprinātu attiecīgo domāšanu;

o

o o

63. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai.

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

P8_TA(2016)0321

Eiropas teritoriālā sadarbība — paraugprakse un inovatīvi pasākumi**Eiropas Parlamenta 2016. gada 13. septembra rezolūcija par Eiropas teritoriālo sadarbību — paraugprakse un inovatīvi pasākumi (2015/2280(INI))**

(2018/C 204/02)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā XVIII sadaļu,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regulu (ES) Nr. 1303/2013, ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1083/2006⁽¹⁾ (turpmāk “Kopīgo noteikumu regula”),
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regulu (ES) Nr. 1301/2013 par Eiropas Reģionālās attīstības fondu un īpašiem noteikumiem attiecībā uz mērķi “Investīcijas izaugsmei un nodarbinātībai” un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 1080/2006⁽²⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regulu (ES) Nr. 1299/2013 par īpašiem noteikumiem par atbalstu no Eiropas Reģionālās attīstības fonda saistībā ar mērķi “Eiropas teritoriālā sadarbība”⁽³⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regulu (ES) Nr. 1302/2013, ar ko groza Regulu (EK) Nr. 1082/2006 par Eiropas teritoriālās sadarbības grupu (ETSG), attiecībā uz šādu grupu izveides un darbības precizēšanu, vienkāršošanu un uzlabošanu⁽⁴⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 11. marta Regulu (ES) Nr. 236/2014, ar ko paredz kopīgus noteikumus un procedūras, lai īstenotu Savienības instrumentus ārējās darbības finansēšanai⁽⁵⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 11. marta Regulu (ES) Nr. 231/2014, ar ko izveido Pirmspievienošanās palīdzības instrumentu (IPA II)⁽⁶⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 11. marta Regulu (ES) Nr. 232/2014, ar ko izveido Eiropas kaimiņattiecību instrumentu⁽⁷⁾,
- ņemot vērā Padomes 2013. gada 2. decembra Regulu (ES, Euratom) Nr. 1311/2013, ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2014.–2020. gadam⁽⁸⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 25. oktobra Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, un par Padomes Regulas (EK, Euratom) Nr. 1605/2002 atcelšanu⁽⁹⁾,

⁽¹⁾ OV L 347, 20.12.2013., 320. lpp.

⁽²⁾ OV L 347, 20.12.2013., 289. lpp.

⁽³⁾ OV L 347, 20.12.2013., 259. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 347, 20.12.2013., 303. lpp.

⁽⁵⁾ OV L 77, 15.3.2014., 95. lpp.

⁽⁶⁾ OV L 77, 15.3.2014., 11. lpp.

⁽⁷⁾ OV L 77, 15.3.2014., 27. lpp.

⁽⁸⁾ OV L 347, 20.12.2013., 884. lpp.

⁽⁹⁾ OV L 298, 26.10.2012., 1. lpp.

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

- ņemot vērā dokumentu “Eiropas Savienības teritoriālās attīstības programma 2020: ceļā uz iekļaujošu, gudru un ilgtspējīgu Eiropu ar dažādiem reģioniem”, par kuru 2011. gada 19. maijā Gedellē (Ungārijā) neformālā sanāksmē vienotās ministri, kas atbild par teritoriālo plānošanu un teritoriālo attīstību,
- ņemot vērā 2014. gada 14. janvāra rezolūciju par ES dalībvalstu sagatavotību jaunā kohēzijas politikas plānošanas perioda efektīvam un savlaicīgam sākumam ⁽¹⁾,
- ņemot vērā 2014. gada 27. novembra rezolūciju par 2014.–2020. gada kohēzijas politikas sākšanas novilcinājumu ⁽²⁾,
- ņemot vērā Komisijas 2014. gada 26. novembra paziņojumu “Investīciju plāns Eiropai” (COM(2014)0903),
- ņemot vērā Sesto ziņojumu par ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju (COM(2014)0473),
- ņemot vērā 2015. gada 9. septembra rezolūciju par ieguldījumu nodarbinātībai un izaugsmei — ekonomiskās, sociālās un teritoriālās kohēzijas veicināšana Savienībā ⁽³⁾,
- ņemot vērā Komisijas 2010. gada 3. marta paziņojumu “Eiropa 2020 – stratēģija gudrai, ilgtspējīgai un integrējošai izaugsmei” (COM(2010)2020),
- ņemot vērā 2015. gada 28. oktobra rezolūciju par Kohēzijas politiku un stratēģijas “Eiropa 2020” pārskatīšanu ⁽⁴⁾,
- ņemot vērā 2015. gada 26. novembra rezolūciju par virzību uz 2014.–2020. gada kohēzijas politikas vienkāršošanu un orientēšanu uz rezultātiem ⁽⁵⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2015. gada 25. jūnija Regulu (ES) Nr. 2015/1017 par Eiropas Stratēģisko investīciju fondu, Eiropas Investīciju konsultāciju centru un Eiropas Investīciju projektu portālu, ar ko groza Regulas (ES) Nr. 1291/2013 un (ES) Nr. 1316/2013 – Eiropas Stratēģisko investīciju fonds ⁽⁶⁾,
- ņemot vērā Komisijas ziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai par makroreģionu stratēģiju pievienoto vērtību (COM(2013)0468) un attiecīgos Padomes 2013. gada 22. oktobra secinājumus,
- ņemot vērā Iekšpolitikas ģenerāldirektorāta (B departamenta – Struktūrpolitika un kohēzijas politika) 2015. gada janvāra pētījumu “Makroreģionu jaunā loma Eiropas teritoriālajā sadarbībā”,
- ņemot vērā Iekšpolitikas ģenerāldirektorāta (B departamenta – Struktūrpolitika un kohēzijas politika) 2015. gada jūlija pētījumu “Eiropas teritoriālās sadarbības grupa kā instruments teritoriālās sadarbības veicināšanai un uzlabošanai Eiropā”,
- ņemot vērā Komisijas brošūru 2016. gada 22. februāra paziņojumu “Investīciju plāns Eiropai. Jaunas vadlīnijas Eiropas strukturālo un investīciju fondu kombinēšanai ar ESIF”,
- ņemot vērā Reģionu komitejas 2015. gada maijā publicēto atzinumu “Finanšu instrumenti teritoriālās attīstības atbalstam”,
- ņemot vērā Komisijas 2015. gada 14. decembra paziņojumu “Ieguldījumi darbvietās un izaugsme – maksimāla ESI fondu ieguldījuma izmantošana” (COM(2015)0639),

⁽¹⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2014)0015.

⁽²⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA(2014)0068.

⁽³⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA(2015)0308.

⁽⁴⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA(2015)0384.

⁽⁵⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA(2015)0419.

⁽⁶⁾ OV L 169, 1.7.2015., 1. lpp.

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

- ņemot vērā Reģionu komitejas 2015. gada 2. septembra deklarāciju “*Interreg 25 gadi – jauns impulss pārrobežu sadarbībai*”,
  - ņemot vērā Reģionu komitejas 2015. gada decembrī publicēto atzinumu “*Teritoriālais redzējums 2050. gadam: kādas perspektīvas?*”,
  - ņemot vērā Reģionu komitejas 2015. gada 17. decembra atzinumu “*Pārrobežu sadarbības stiprināšana: tiesiskā regulējuma nepieciešamība*”,
  - ņemot vērā Padomes prezidentvalsts Luksemburgas sagatavoto informatīvo dokumentu “*Looking back on 25 years of Interreg and preparing the future of territorial cooperation*” (Atskatoties uz *Interreg 25 gadiem* un sagatavojot teritoriālās sadarbības nākotni),
  - ņemot vērā Padomes secinājumus “*Iniciatīvas Interreg 25 gadi: tās ieguldījums kohēzijas politikas mērķos*”,
  - ņemot vērā Luksemburgas prezidentūras iniciatīvu “*Tool for the attribution and application of specific provisions for the improvement of cross-border cooperation*”⁽¹⁾ (Instrumenti īpašu noteikumu ieviešanai un piemērošanai pārrobežu sadarbības uzlabošanai) par īpašiem tiesību aktu noteikumiem, kuri attiecas uz pierobežas reģioniem, lai risinātu šo teritoriju vajadzības un problēmas,
  - ņemot vērā ES mēroga sabiedrisko apspriešanu, ko Komisija sāka 2015. gada 21. septembrī – Eiropas Sadarbības dienā – par vēl atlikušajiem šķēršļiem pārrobežu sadarbībai⁽²⁾,
  - ņemot vērā rezultātus, kas gūti pašā pirmajā Eiropas barometra aptaujā, ko Komisija veica 2015. gadā, lai apzinātu un ņemtu vērā to pilsoņu attieksmi, kuri dzīvo pierobežas teritorijās, un lai tādējādi panāktu mērķtiecīgākus ES pasākumus⁽³⁾,
  - ņemot vērā ESAO 2013. gada ziņojumu “*Regions and Innovation: collaborating across borders*” (Reģioni un inovācija: sadarbojoties pāri robežām),
  - ņemot vērā Reģionu komitejas ziņojumu “*EGTC monitoring report for 2014 – Implementing the Strategy Europe 2020*”⁽⁴⁾ (ETSG uzraudzības ziņojums par 2014. gadu. Stratēģijas “Eiropa 2020” īstenošana),
  - ņemot vērā Reglamenta 52. pantu,
  - ņemot vērā Reģionālās attīstības komitejas ziņojumu (A8-0202/2016),
- A. tā kā pierobežas reģionos dzīvo aptuveni 38 % Eiropas iedzīvotāju un tā kā ES saskaras ar smagu ekonomikas, finanšu un sociālo krīzi, kas visās jomās īpaši nelabvēlīgi ietekmē sievietes; tā kā Eiropas Savienībai dzimumu līdztiesība kā galvenais elements ir jāietver visos politikas virzienos un praksē, kas saistīti ar Eiropas teritoriālo sadarbību (ETS);
- B. tā kā vispārējais ETS mērķis ir mazināt valstu robežu ietekmi, lai samazinātu atšķirības starp reģioniem, novērstu atliktos šķēršļus ieguldījumiem un sadarbībā strādātu pāri robežām, nostiprinātu kohēziju un veicinātu saskaņotu ekonomisko, sociālo, kultūras un teritoriālo attīstību Savienībā kā vienotā veselumā²¹;
- C. tā kā ETS, stiprinot Savienības teritoriālo kohēziju, ir kohēzijas politikas sastāvdaļa;

⁽¹⁾ http://www.dat.public.lu/eu-presidency/Events/Informal-Ministerial-Meetings-on-Territorial-Cohesion-and-Urban-Policy-_26-27-November-2015_-Luxembourg-City_/Material/IMM-Territorial_LU-Presidency_-_Input-Paper-Action-3.pdf

⁽²⁾ Komisijas Paziņojums presei IP/15/5686.

⁽³⁾ Eiropas barometra zibensaptauja Nr. 422 – Pārrobežu sadarbība Eiropas Savienībā.

⁽⁴⁾ http://cor.europa.eu/en/documentation/studies/Documents/EGTC_MonitoringReport_2014.pdf

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

- D. tā kā dalībvalstīm ir iespēja izmantot ETS, lai reaģētu uz problēmām, kas saistītas ar migrācijas krīzi;
- E. tā kā joprojām ir tikai neliels skaits Eiropas iedzīvotāju, kuri izmanto visu ES iekšējā tirgus un pārvietošanās brīvības potenciālu;
- F. tā kā, ievērojot kopīgas pārvaldības, daudzlīmeņu pārvaldības un partnerības principus, ETS programmas ir izstrādātas kopējā procesā, kas apvieno dažādas ES, valstu, reģionālās un vietējās iestādes, lai risinātu kopējās pārrobežu problēmas un sekmētu labas prakses apmaiņu;
- G. tā kā ir vajadzīgs kopīgi pārdomāt ETS struktūru laikposmam pēc 2020. gada,

ETS Eiropas pievienotā vērtība, paraugprakse un ieguldījums stratēģijas “Eiropa 2020” mērķu sasniegšanā

1. norāda, ka ETS ir viens no diviem vienlīdz nozīmīgiem kohēzijas politikas mērķiem 2014.–2020. gada laikposmā un to reglamentē atsevišķa regula; tomēr uzsver, ka EUR 10,1 miljardu lielais ETS budžets ir 2,8 % no kohēzijas politikas budžeta un tas neatbilst lielajiem izaicinājumiem, kas ETS jārisina, un neatspoguļo tās augsto Eiropas pievienoto vērtību; šajā sakarībā atgādina, ka Parlaments ir vīlies par rezultātiem sarunās par daudzgadu finanšu shēmu (DFS) 2014.–2020. gadam attiecībā uz apropriāciju samazinājumu ETS; uzskata, ka palielināts ETS budžets nākamajam plānošanas periodam veicinās kohēzijas politikas pievienoto vērtību; prasa vairāk ņemt vērā LESD 174. pantu par teritoriālo kohēziju, jo īpaši lauku apvidos un apvidos, ko skārusi rūpniecības restrukturizācija, un reģionos, kuri cieš no būtiskiem un pastāvīgiem nelabvēlīgiem dabas vai demogrāfiskiem apstākļiem, piemēram, tālākos reģionos, galējos ziemeļu reģionos ar mazu iedzīvotāju blīvumu, kā arī salu, pārrobežu un kalnu reģionos; aicina Komisiju un dalībvalstis, īstenojot kohēzijas politiku, īpašu uzmanību pievērst ģeogrāfiski un demogrāfiski nelabvēlīgākiem apgabaliem;
2. atzīmē, ka saskaņā ar stratēģijas “Eiropa 2020” mērķiem ETS ir pārveidota, lai panāktu lielāku ietekmi, pievēršot īpašu uzmanību tematiskai koncentrācijai un virzībai uz rezultātiem, neskarot teritoriāli vērstu pieeju, kas ļauj turpināt reģionālās prioritātes; uzskata, ka papildu uzmanība jāpievērš ETS īpatnībām; tādēļ prasa labāk novērtēt ETS programmas, lai pierādītu to ietekmi un pievienoto vērtību;
3. atzīst, ka pārrobežu sadarbība ir svarīgs instruments, attīstot pierobežas reģionus, kurus uzskata par reālām Eiropas integrācijas laboratorijām; atzīst, ka pārrobežu sadarbībai 2000.–2006. gada un 2007.–2013. gada laikposmos bija raksturīga skaidra ievirze uz stratēģiskāk orientētām prioritātēm un iegūta paraugprakse tādās jomās kā labāka savienojamība un pieejamība, zināšanu un jauninājumu tālāknodošana, reģionālās identitātes nostiprināšana, vides problēmu risināšana, institucionālo spēju uzlabošana, veselības aprūpe, izglītība, nodarbinātība un darba ņēmēju mobilitāte, kā arī civilā aizsardzība, jaunu partnerību veidošana un pašreizējo partnerību konsolidēšana;
4. atzīst, ka transnacionālā sadarbība ir palīdzējusi atbalstīt pētniecību, inovāciju un uz zināšanām balstītu ekonomiku, pielāgošanos klimata pārmaiņām un ilgtspējīga transporta un mobilitātes veicināšanu, īstenojot transnacionālu pieeju, un ir devusi ieguldījumu institucionālo spēju uzlabošanā; uzsver, ka integrēta teritoriālā pieeja un transnacionālā sadarbība ir sevišķi svarīga, lai aizsargātu vidi, jo īpaši ūdens, bioloģiskās daudzveidības un enerģētikas jomās;
5. atzīst, ka starpreģionu sadarbība ir ļāvusi pilsētām un reģioniem sadarboties attiecībā uz vairākiem jautājumiem un tēmām, tostarp pieredzes un labas prakses apmaiņu, un ka tas ir uzlabojis daudzu reģionālo un vietējo politikas virzienu efektivitāti; uzskata, ka būtu jānovērš ievērojamās attīstības plaisas starp lauku apvidiem un pilsētu teritorijām, kā arī lielpilsētu reģionu problēmas;

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

6. uzskata, ka efektīva pārrobežu un transnacionālā sadarbība padara ģeogrāfisku apgabalu tirdzniecības uzņēmumiem pievilcīgāku, pēc iespējas efektīvāk izmantojot vietējo, reģionālo un pārrobežu potenciālu, kā arī cilvēkkapitālu, lai labāk nodrošinātu tirdzniecības uzņēmumu vajadzības un vēlmes un arī lai novērstu uzņēmumu pārvietošanu uz trešām valstīm, ES reģionu apdzīvotības sarukšanu un bezdarba pieaugumu;
7. ir pārliecināts, ka ETS sniedz nozīmīgu pievienoto vērtību, veicinot mieru, stabilitāti un reģionālo integrāciju, tostarp saistībā ar paplašināšanās un kaimiņattiecību politiku, kā arī visā pasaulē izplatot paraugpraksi; uzskata, ka pārrobežu sadarbība var nodrošināt pievienoto vērtību migrācijas krīzes pārvaldībai;
8. norāda, ka 2014.–2020. gada laikposmā aptuveni 41 % no ETS ERAF budžeta ⁽¹⁾ ieguldīs vides uzlabošanas pasākumos, savukārt 27 % ieguldīs gudras izaugsmes, tostarp pētniecības un inovācijas, nostiprināšanā un 13 % piešķirs, lai veicinātu iekļaujošu izaugsmi ar darbībām, kas saistītas ar nodarbinātību, izglītību un apmācību, un 33 programmu mērķis būs uzlabot vispārējo savienojamību pāri robežām; turklāt norāda, ka EUR 790 miljonus piešķirs institucionālo spēju uzlabošanai, izveidojot vai nostiprinot sadarbības struktūras un uzlabojot sabiedrisko pakalpojumu efektivitāti;
9. uzsver, ka koncepcija par orientēšanos uz rezultātiem paredz prasību, ka *Interreg* programmām jānodrošina augstas kvalitātes sadarbība projektu līmenī un jāpieņem jauna veida novērtējums, ņemot vērā katras programmas īpatnības un veicinot administratīvā sloga samazināšanos saņēmējiem un pārvaldes iestādēm; aicina Komisiju, dalībvalstis un pārvaldes iestādes sadarboties un apmainīties ar informāciju un labas prakses piemēriem, lai veiktu novērtējumus un pieņemtu pamatnostādnes par to, kā rezultātu orientāciju var pielāgot ETS īpatnībām; atzīst, ka ETS programmu pilnu pievienoto vērtību nevar novērtēt tikai ar kvantitatīviem rādītājiem, un aicina Komisiju izstrādāt kvalitatīvākus rādītājus, lai labāk atspoguļotu teritoriālās sadarbības rezultātā sasniegtos rezultātus;
10. ar bažām atzīmē *Interreg* programmu vēlino pieņemšanu un mudina Komisiju un dalībvalstis mobilizēt savus centienus, lai šīs programmas efektīvi un veiksmīgi īstenotu un novērstu šķēršļus pārrobežu sadarbībai nolūkā novērst ļoti nopietnas problēmas, kas tika uzsvērtas jau 2007.–2013. gada plānošanas periodā; aicina Komisiju veikt visus pasākumus, kas nepieciešami, lai paātrinātu ETS programmu īstenošanu;
11. pauž nožēlu par to, ka trūkst uzticamu pārrobežu datu un pierādījumu par pārrobežu sadarbības efektivitāti attiecībā uz ziņošanu par darbības rezultātu satvaru; attiecīgi aicina Komisiju, Eurostat un pārvaldes iestādes sadarboties, lai izstrādātu kopīgus novērtēšanas kritērijus, kopīgi koordinētu vienotu datubāzi un izstrādātu metodes uzticamu datu sniegšanai un izmantošanai pārrobežās; norāda uz problēmām, kas kavē integrētu teritoriālo pieeju īstenošanu un kas izriet no dalībvalstu reģionālo un vietējo iestāžu stipri atšķirīgajiem pilnvarojuma līmeņiem;
12. aicina Komisiju, dalībvalstis un pārvaldes iestādes izveidot pienācīgi strukturētas uzraudzības sistēmas un novērtēšanas plānus, lai labāk izvērtētu sasniegtos rezultātus saistībā ar stratēģijas “Eiropa 2020” mērķiem un teritoriālo integrāciju;

Ieguldījums teritoriālā kohēzijā

13. uzsver, ka ETS sniedz ievērojamu ieguldījumu ES teritoriālās kohēzijas mērķa stiprināšanā, integrējot dažādus nozaru politikas virzienus teritoriālā mērogā; atzinīgi vērtē Eiropas Telpiskās plānošanas un kohēzijas novērošanas tīkla (ESPN) pētījumu “*ET2050: Territorial Scenarios and Visions for Europe*” (ET2050: Eiropas teritoriālie scenāriji un redzējumi), kurš varētu kalpot par atsauces satvaru turpmākām diskusijām par kohēzijas politikas sagatavošanu laikposmam pēc 2020. gada;

⁽¹⁾ I pielikums (Eiropas teritoriālā sadarbība/*Interreg*) Komisijas paziņojumam “Ieguldījumi darbvietās un izaugsmē — maksimāla ESI fondu ieguldījuma izmantošana”.

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

14. atgādina būtisko nozīmi, kāda ir integrētam teritoriālajam ieguldījumam (ITI) un sabiedrības virzītai vietējai attīstībai (SVVA) — instrumentiem, kas netiek pietiekami plaši īstenoti *Interreg* programmās 2014.–2020. gadam, un mudina dalībvalstis tos izmantot vairāk, uzsverot, ka tam būs vajadzīga spēcīgāka reģionālo un vietējo struktūru līdzdalība; aicina Komisiju un dalībvalstis piedāvāt informācijas un apmācības programmas atbalsta saņēmējiem;

15. uzskata, ka jaunie teritoriālās attīstības instrumenti, piemēram, ITI un SVVA, var radīt ieguldījumus sociālajā, veselības aizsardzības un izglītības infrastruktūrā, nelabvēlīgu pilsētu rajonu rehabilitācijā, darbvietu radīšanā un citos pasākumos, kuru mērķis ir migrantu izolācijas mazināšana un viņu iekļaušanas veicināšana;

16. iesaka pievērst īpašu uzmanību projektiem, kuru mērķis ir pielāgot apdzīvotās vietas un reģionus jaunajiem demogrāfiskajiem apstākļiem un novērst to radītās neatbilstības, jo īpaši šādā veidā: pielāgojot sociālo un mobilitātes infrastruktūru demogrāfiskām izmaiņām un migrācijas plūsmām; radot īpašas preces un pakalpojumus, kas paredzēti novecojošai sabiedrībai; atbalstot gados vecāku cilvēku, sievietu un migranšu darba iespējas, kas veicina sociālo iekļaušanu; uzlabojot digitālos pieslēgumus un radot platformas, kas padara iespējamu un veicina izolētāku reģionu iedzīvotāju līdzdalību un viņu mijiedarbību ar dažādiem visu līmeņu (vietējā, reģionālā, valsts un Eiropas) iestāžu administratīvajiem, sociālajiem un politiskajiem dienestiem;

17. norāda, ka salu reģionos, tālākajos reģionos, reti apdzīvotos reģionos, kalnu un lauku apvidos ETS var būt svarīgs instruments, ar kuru stiprināt šo teritoriju reģionālo sadarbību un integrāciju; aicina Komisiju un dalībvalstis īpašu uzmanību veltīt fondu izmantošanai šajos reģionos, tostarp tajos, kas robežojas ar trešām valstīm, lai uzlabotu ETS finansēto pārrobežu projektu īstenošanu;

18. norāda, ka ETS un makroreģionālās stratēģijas ir papildinošas, risinot kopīgas problēmas lielākos funkcionālos apgabalos, kā arī to, ka makroreģionālās stratēģijas var pozitīvi ietekmēt makroreģioniem kopīgu problēmu risināšanu;

19. uzskata, ka būtu jācenšas panākt labāku koordināciju, sinerģiju un papildināmību starp pārrobežu un transnacionālajiem aspektiem, lai uzlabotu sadarbību un integrāciju plašākās stratēģiskās teritorijās; prasa nodrošināt labāku saskaņotību starp pārvaldes iestādēm un makroreģionālo stratēģiju dalībniekiem; mudina Komisiju uzlabot sadarbību, kā arī nostiprināt ETS programmu saiknes ar valstu un reģionālajām programmām un atbilstību tām izstrādes laikā, lai sekmētu papildināmību un novērstu pārklāšanos;

20. norāda, ka daži reģioni saskaras ar nopietnām migrācijas problēmām, un mudina izmantot *Interreg* programmas un tās nekavējoties īstenot, lai reaģētu cita starpā uz problēmām, ko rada bēgļu krīzes risināšana, kā arī izmantot labas prakses apmaiņu starp vietējām un reģionālajām iestādēm pierobežas reģionos, tostarp trešās valstīs, jo īpaši izmantojot makroreģionālās stratēģijas;

Atbalsts pētniecībai un inovācijai

21. uzsver sasniegumus pētniecības un inovācijas jomā, piemēram, kopīgus pētniecības projektus, pētniecības institūtu un uzņēmumu sadarbību, starptautisko pierobežu augstskolu, pārrobežu pētniecības centru un pārrobežu mācību institūtu izveidi, pārrobežu kopu un uzņēmumu tīklu radīšanu, pārrobežu inkubatorus un MVU paredzētus konsultāciju pakalpojumus, augsto tehnoloģiju zīmološanu, lai piesaistītu ārvalstu ieguldītājus utt.; norāda, ka *Interreg* programmām ir liela nozīme, lai palielinātu reģionu konkurētspējas un inovācijas potenciālu, veicinot sinerģijas starp pārdomātas specializācijas stratēģijām, sadarbību starp kopām un inovāciju tīklu attīstību; prasa Komisijai sagatavot vispusīgu pārskatu par teritoriālo sadarbību ERAF un ESF ietvaros, pamatojoties uz vienoto stratēģisko satvaru (Kopīgo noteikumu regulas (Regula (ES) Nr. 1303/2013) I pielikums);

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

22. apzinās, ka ieguldījumi gudras izaugsmes, tostarp pētniecības un inovācijas, stiprināšanā veido 27 % no ERAF piešķiruma pārrobežu sadarbības programmām 2014.–2020. gadā⁽¹⁾; atzīmē, ka 35 % no transnacionālo programmu budžeta ir paredzēti gudras izaugsmes atbalstam, stiprinot pētniecību un inovāciju;

23. uzsver, ka nepieciešams izveidot pārrobežu inovācijas politikas pieejas, piemēram, kopīgas pētniecības un mobilitātes programmas, kopīgas pētniecības infrastruktūras, partnerības un sadarbības tīklus; vērš uzmanību uz to, ka dalībvalstu dažādie tiesību akti kavē kopīgos centienus izvērst pētniecību un inovāciju pārrobežās;

24. uzstāj, ka programmu un fondu, tostarp Eiropas strukturālo un investīciju (ESI) fonda, programmas "Apvārsnis 2020", Eiropas Stratēģisko investīciju fonda (ESIF) utt., un citu ES fondu sinerģijām un papildināmībai vajadzētu būt vērstām uz pētniecībā un inovācijā veikto ieguldījumu kvantitātes, kvalitātes un ietekmes maksimālu palielināšanu; iesaka vietējām un reģionālajām iestādēm pilnvērtīgi izmantot iespējas apvienot šos fondus, lai atbalstītu MVU, pētniecības un inovācijas projektus, kā arī — attiecīgā gadījumā — pārrobežu projektus; aicina MVU pilnvērtīgi izmantot iespējas, ko sniedz šie fondi, lai atbalstītu ETS programmu īstenošanu;

25. mudina pieņemt pārrobežu inovācijas stratēģijas, vienlaikus nodrošinot papildināmību ar jau esošajām pārdomātas specializācijas stratēģijām, kā arī ar citām pašreizējām programmām un stratēģijām; mudina novērtēt pārrobežu sinerģiju potenciālu un mobilizēt dažādus finansējuma avotus;

26. uzskata, ka finanšu instrumentiem jābūt neatņemamai ETS programmu daļai, papildinot piešķirumus, lai atbalstītu MVU, pētniecību un inovāciju; uzskata, ka plašāka finanšu instrumentu izmantošana varētu piesaistīt vairāk ieguldījumu *Interreg* projektos, radot jaunas darbvietas un ļaujot sasniegt labākus rezultātus; atgādina, ka būtiski svarīgs ir tehniskais atbalsts un pielāgotas apmācību iniciatīvas, lai pilnā mērā gūtu labumu no finanšu instrumentu izmantošanas, pat mazāk attīstītos reģionos;

Pārvaldība un politikas koordinācija

27. atgādina, ka Sestajā kohēzijas ziņojumā Eiropas teritoriālajai sadarbībai nav pievērsta pietiekama uzmanība, ņemot vērā, ka 2007.–2013. gada plānošanas periodā tā ir bijusi kohēzijas politikas pilnvērtīgs mērķis; atgādina par Eiropas teritoriālās sadarbības grupas (ETSG) potenciālu ne tikai kā Eiropas teritoriālās sadarbības atbalsta un veicināšanas un pārrobežu projektu pārvaldības instrumentam, bet arī kā līdzeklim, kas dod ieguldījumu vispusīgi integrētā teritoriālajā attīstībā un elastīgā daudzlīmeņu pārvaldības platformā;

28. atzinīgi vērtē vienkāršoto ETSG regulu (Regula (ES) Nr. 1302/2013) un aicina dalībvalstis pastiprināt savus centienus veicināt Eiropas teritoriālās sadarbības grupu izveidi; tomēr norāda, ka šī regula nav pietiekama, lai novērstu visus pašreizējos juridiskos šķēršļus, kas kavē pārrobežu sadarbību; tāpēc atzinīgi vērtē Luksemburgas prezidentūras iniciatīvu, kurā ierosināts izveidot īpašu juridisku instrumentu pierobežas reģioniem, dodot dalībvalstīm iespēju vienoties par īpašām tiesību normām; atzinīgi vērtē Komisijas iniciatīvu līdz 2016. gada beigām sagatavot analīzi par pārrobežu sadarbības šķēršļiem, meklējot risinājumus un labas prakses piemērus; aicina Komisiju šajā analīzē iekļaut pētījumu par pierobežas reģionu vajadzībām; ar interesi sagaida rezultātus, ko sniegs ES līmeņa sabiedriskā apspriešana, kuru Komisija sāka 2015. gada 21. septembrī, par vēl atlikušajiem šķēršļiem pārrobežu sadarbībai; aicina Komisiju savā analīzē ņemt vērā Parlamenta ieteikumus un sabiedriskās apspriešanas rezultātus;

29. uzskata, ka *Interreg* programmām, ievērojot saskaņotās programmu prioritātes un saskaņoto intervences loģiku, un kopā ar citiem piemērotiem finansējumiem būtu jāsniedz atbalsts migrācijas un patvēruma jautājumu risināšanai un jāveicina efektīva integrācijas politika; prasa izmantot Komisijas gatavību ātri pārbaudīt 2014.–2020. gada darbības programmas un apstiprināt tajās izmaiņas, ja to pieprasa attiecīgās dalībvalstis un tikai ar mērķi risināt bēgļu krīzes izvirzītos uzdevumus;

⁽¹⁾ I pielikums (Eiropas teritoriālā sadarbība/*Interreg*) Komisijas paziņojumam "Ieguldījumi darbvietās un izaugsmē — maksimāla ESI fondu ieguldījuma izmantošana".

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

30. uzskata, ka finanšu instrumenti (FI) kā elastīgi mehānismi jāizmanto plašāk kopā ar dotācijām; uzsver, ka efektīvi īstenoti finanšu instrumenti var būtiski palielināt finansējuma ietekmi; šajā saistībā uzsver nepieciešamību pēc skaidriem, konsekventiem un koncentrētiem FI noteikumiem, lai fondu pārvaldītājiem un saņēmējiem palīdzētu vienkāršot sagatavošanas un īstenošanas procesu; pievērš uzmanību iespējai izmantot speciālās zināšanas un zinātību, īstenojot finansēšanas vadības un EIB tehniskās palīdzības instrumentus;

31. uzsver, ka 2007.–2013. gada plānošanas periodā iespējamās papildināmības starp *Interreg* programmām un citām ES finansētajām programmām netika pietiekami novērtētas; prasa izveidot atbilstošus koordinācijas mehānismus, lai nodrošinātu efektīvu koordināciju, papildināmību un sinerģiju starp ESI fondiem un citiem Savienības un valsts finansējuma instrumentiem, piemēram, programmu “Apvārsnis 2020”, kā arī ar ESIF un EIB;

32. mudina pārvaldes iestāžu novērtēšanas plānos iekļaut pašlaik notiekošo novērtēšanu, pievēršot uzmanību īpašam programmu sinerģiju efektivitātes novērtējumam;

33. uzsver, ka aizvien vairāk pieaug pārrobežu darba tirgu nozīme, jo tiem ir milzīga labklājības un darbvietu radīšanas dinamika; aicina Komisiju un dalībvalstis pilnībā izmantot iespējas, ko sniedz *Interreg* programmas, lai atvieglotu darbaspēka pārrobežu mobilitāti, tostarp veicinot vienlīdzīgu iespēju principu, vajadzības gadījumā pielāgojot administratīvā un sociālā regulējuma sistēmu, kā arī paplašinot dialogu starp visiem pārvaldības līmeņiem;

34. uzskata, ka ārkārtīgi svarīgi ir palielināt sinerģijas un papildināmību starp ETS programmām un Eiropas nodarbinātības dienestu tīkliem, jo tiem ir īpaši liela nozīme pārrobežu reģionos ar intensīvu pārrobežu svārstmigrāciju; aicina dalībvalstis un reģionus pilnībā izmantot *EURES* dienestu piedāvātās iespējas nodarbinātībai un profesionālai mobilitātei visā ES;

35. ir pārliecināts, ka daudzlīmeņu pārvaldības principam, partnerības principam un Eiropas rīcības kodeksa faktiskai īstenošanai ir īpaša nozīme *Interreg* programmu pilnveidošanā;

Vienkāršošana

36. uzsver, ka — kaut gan ir atsevišķa ETS regula — teritoriālās sadarbības programmu īstenošana būtu vairāk jāvienkāršo, un aicina augsta līmeņa grupu vienkāršošanas jautājumos¹ apsvērt pasākumus, ar kuriem vienkāršot un samazināt administratīvo slogu atbalsta saņēmējiem pirms ETS tiesību akta priekšlikuma izstrādes un *Interreg* programmu plānošanas laikposmam pēc 2020. gada;

37. aicina Komisiju ierosināt konkrētas darbības, lai vienkāršotu noteikumus par pārskatu sniegšanu, revīzijām un valsts atbalstu, kā arī saskaņotu procedūras; mudina izstrādāt standarta prasības visām *Interreg* programmām, pamatojoties uz pieeju “soli pa solim”;

38. aicina dalībvalstis vienkāršot savus valsts noteikumus un nepieļaut pārmērīgu reglamentēšanu; mudina īstenot e-kohēziju un administratīvo procedūru racionalizēšanu;

39. uzsver, ka jāpaplašina un jāvienkāršo kārtība, kā tiek iesaistīta pilsoniskā sabiedrība un privātas ieinteresētās personas, vienmēr ņemot vērā nepieciešamību nodrošināt pārredzamību un pārskatatbildību; ierosina apsvērt to, ka publiskā un privātā sektora partnerību izveide varētu piedāvāt vairākus potenciālus ieguvumus, bet ir saistīta ar interešu konflikta risku, kas būtu atbilstīgi jārisina gan saistošos, gan ieteikuma tiesību aktu instrumentos; aicina Komisiju laikus sniegt konsekventus un skaidrus norādījumus par finanšu instrumentu piemērošanu ETS programmās;

40. uzsver, ka jebkāda vienkāršošana, ko veic izaugsmes un nodarbinātības programmām, jāpiemēro arī *Interreg* programmām;

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

41. uzsver, ka, piemērojot vienkāršošanas pasākumus, ir svarīgi izveidot fondu saņēmēju uzraudzības mehānismus;
42. uzskata, ka prioritāte būtu jāpiešķir spēku apvienošanai uz vietas un savstarpējas uzticēšanās sekmēšanai starp pārrobežu dalībniekiem un ka finanšu instrumenti var sniegt vērtīgu palīdzību šo centieni īstenošanā;

Turpmāki ieteikumi

43. uzskata, ka ETS ir pierādījusi savu efektivitāti un ka tās potenciāls būtu vairāk jāattīsta; uzsver tās potenciālu, kas pārsniedz reģionālās politikas robežas tādās jomās kā vienotais tirgus, digitalizācijas programma, nodarbinātība, mobilitāte, enerģētika, pētniecība, izglītība, kultūra, veselība un vide, un tāpēc aicina Komisiju un dalībvalstis apsvērt ETS kā svarīga instrumenta saglabāšanu, atvēlot tai pamanāmāku lomu kohēzijas politikā pēc 2020. gada un ievērojami palielinot tās budžetu;
44. uzskata, ka sadarbības pamatnostādnes un pašreizējā ETS struktūra būtu jāsauglabā, tostarp galvenā atbalsta saņēmēja principa ievērošana, kā arī uzsvārs uz pārrobežu aspektu; aicina Komisiju, izmantojot tās 25 gadu pieredzi, analizēt iespēju izstrādāt saskaņotu kritēriju kopumu, pamatojoties ne tikai uz iedzīvotāju skaitu, bet arī sociāli ekonomiskām un teritoriālām īpatnībām;
45. uzsver Pirmspievienošanās palīdzības instrumenta un Eiropas kaimiņattiecību instrumenta atbalstītās pārrobežu sadarbības nozīmi pie ES ārējām robežām; aicina dalībvalstis nodrošināt, lai labo praksi, kas dod iespēju samazināt *Interreg* programmu atbalsta saņēmēju administratīvo slogu, varētu piemērot arī programmām, kuras īsteno pie ES ārējām robežām;
46. atgādina par vietējo iedzīvotāju sadarbības potenciālu, ko piedāvā tā sauktais mazo projektu fonds saistībā ar summām mazajiem un mikroprojektiem, ar kuriem veicināt pilsonisko līdzdalību, īpašu uzmanību pievēršot maziem pārrobežu sadarbības projektiem starp blakus esošiem pierobežas apgabaliem; prasa atbalstīt šādu projektu finansēšanu, atgādinot, ka tas prasīs papildu darbu no vienkāršošanas un elastīguma aspekta;
47. mudina kopīgi izveidot stratēģijas pierobežas reģioniem, lai sekmētu integrētu un ilgtspējīgu teritoriālo attīstību, tostarp integrētu pieeju īstenošanu un izplatīšanu un administratīvo procedūru un tiesību normu saskaņošanu pārrobežās; norāda, ka svarīgi ir veicināt līdzsvarotu teritoriālo attīstību reģionos;
48. uzskata, ka vairāk uzmanības jāpievērš pārrobežu sadarbības veicināšanai starp pierobežu kalnu apgabaliem, nosakot prioritāti lauku apvidiem;
49. uzsver, ka vienam no Eiropas teritoriālās sadarbības mērķiem jābūt sadarbībai kultūras jomā; šajā saistībā uzskata, ka vairāk jāveicina sadarbība kultūras un izglītības jomās starp tādām pārrobežu teritorijām, kurās ir kopīgs kultūras un valodu mantojums;
50. prasa reģionālām un vietējām struktūrām uzņemties lielāku un nozīmīgāku lomu ETS ierosināšanā, pārvaldībā un novērtēšanā — jo īpaši pārrobežu sadarbības jomā —, ņemot vērā, ka dažiem reģioniem šādas pilnvaras jau ir;
51. aicina Komisiju apsvērt finanšu instrumentu nozīmi dotāciju papildināšanā; uzskata, ka būtiski ir ciešāk sadarboties ar EIB, lai atbalstītu MVU un izmantotu gan Komisijas, gan EIB finansālās un tehniskās zināšanas kā ieguldījumu katalizatoru; aicina Komisiju un EIB labāk saskaņot finanšu instrumentus ar teritoriālās sadarbības mērķiem;
52. aicina Komisiju, dalībvalstis un pārvaldes iestādes apsvērt Luksemburgas prezidentūras priekšlikumu izveidot jaunu juridisku instrumentu kohēzijas politikai laikposmā pēc 2020. gada saskaņā ar *ex post* novērtējumu, 2014.–2020. gada programmu īstenošanas un attiecīgā ietekmes novērtējuma rezultātiem;

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

53. aicina Komisiju un dalībvalstis 2016. gadā sākt strukturētas daudzo ieinteresēto personu debates ES līmenī par ETS nākotni pēc 2020. gada, lai sagatavotu kohēzijas politiku laikposmam pēc 2020. gada; uzsver, ka šajās debatēs vispirms un galvenokārt būtu jāapspriež jautājumi, kas saistīti ar ETS struktūru un programmas budžeta līdzekļu piešķiršanas procedūru, kā arī jāizstrādā jauni mehānismi, lai nodrošinātu plašāku piemērošanu koncepcijai par orientēšanos uz rezultātiem; mudina Komisiju sadarboties ar Reģionu komiteju un attiecīgajām pilsoniskās sabiedrības un reģionu ieinteresētajām personām;

54. prasa īstenot ES teritoriālo redzējumu, pamatojoties uz Zaļo grāmatu par teritoriālo kohēziju (COM(2008)0616), un norāda, ka turpmākā Baltā grāmata par teritoriālo kohēziju arī varētu būt nozīmīga nākamajam plānošanas periodam pēc 2020. gada;

Veicināt sabiedrības izpratni un pamanāmību

55. pauž nožēlu par to, ka sabiedrības izpratne par ETS programmām ir zema un ka tās nav pietiekami pamanāmas, un prasa īstenot efektīvāku saziņu par šo programmu mērķiem, sniegtajām iespējām un iespējamiem projektu īstenošanas veidiem, kā arī turpmāk — par pabeigto projektu sasniegumiem; aicina Komisiju, dalībvalstis un pārvaldes iestādes izveidot mehānismus un plaši institucionalizētas, sadarbībai veltītas platformas, lai nodrošinātu labāku pamanāmību un izpratnes veicināšanu; aicina Komisiju izklāstīt un plaši popularizēt ETS programmu un projektu līdzšinējos panākumus;

56. aicina Komisiju un dalībvalstis veicināt ETSG lomu, kāda tām var būt kā instrumentam, ar ko efektīvāk nodrošināt vietējās vajadzības pārrobežu reģionos;

57. atzīst vietējā līmeņa dalībnieku nozīmīgo lomu un atbalstu projektu izstrādē un mudina pārvaldes iestādes no jauna stiprināt pašreizējos popularizēšanas instrumentus, piemēram, reģionālos kontaktpunktus;

58. norāda, ka laba sadarbība starp Komisiju, EIB un vietējām un reģionālajām iestādēm ir būtiska, lai nodrošinātu finanšu instrumentu sekmīgu izmantošanu teritoriālajā attīstībā un visā kohēzijas politikā; šajā saistībā uzsver nepieciešamību pastiprināt pieredzes un zināšanu apmaiņu starp EK un EIB, no vienas puses, un vietējām un reģionālajām iestādēm, no otras puses;

59. atzīst teritoriālās (praktiskās) rosības, informācijas izplatīšanas, informētības veicināšanas vietējā līmenī un projektu atbalsta svarīgo nozīmi, un tāpēc mudina pārvaldes iestādes nostiprināt tādas lietderīgus instrumentus kā teritoriālie kontaktpunkti;

60. prasa nodrošināt labāku koordināciju starp Komisiju, pārvaldes iestādēm un visām ieinteresētajām personām, lai sniegtu kritisku analīzi par projektu tematiskajiem sasniegumiem, uzsverot gan panākumus, gan trūkumus un sagatavojot ieteikumus laikposmam pēc 2020. gada, taču vienlaikus nodrošinot pārredzamību un sasniedzamību iedzīvotājiem;

o

o o

61. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai un dalībvalstu parlamentiem.

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

P8_TA(2016)0322

Izmeklēšana saistībā ar emisiju mērījumiem autobūves nozarē**Eiropas Parlamenta 2016. gada 13. septembra rezolūcija par izmeklēšanu saistībā ar emisiju mērījumiem autobūves nozarē (2016/2090(INI))**

(2018/C 204/03)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 226. pantu,
  - ņemot vērā Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas 1995. gada 19. aprīļa Lēmumu 95/167/EK, Euratom, EOTK par sīki izstrādātiem Eiropas Parlamenta izmeklēšanas tiesību izmantošanas noteikumiem ⁽¹⁾,
  - ņemot vērā savu 2015. gada 17. decembra Lēmumu (ES) 2016/34 par Izmeklēšanas komitejas saistībā ar emisiju mērījumiem autobūves nozarē izveidi, kompetenci, skaitlisko sastāvu un pilnvaru termiņu ⁽²⁾,
  - ņemot vērā Reglamenta 198. pantu,
  - ņemot vērā starpposma ziņojumu, ko sagatavojusi Izmeklēšanas komiteja saistībā ar emisiju mērījumiem autobūves nozarē (EMIS komiteja) (A8-0246/2016),
- A. tā kā LESD 226. pants ir juridiskais pamats, saskaņā ar kuru Eiropas Parlaments var izveidot pagaidu Izmeklēšanas komiteju, lai — neskarot dalībvalstu vai Savienības tiesu iestāžu jurisdikciju, — izskatītu pārkāpumus vai administratīvas kļūmes, kas varētu būt pieļautas, īstenojot Savienības tiesību aktus, un tā kā tas ir svarīgs Parlamenta uzraudzības pilnvaru elements;
- B. tā kā pēc Priekšsēdētāju konferences priekšlikuma Parlaments 2015. gada 17. decembrī nolēma izveidot Izmeklēšanas komiteju, lai izskatītu gadījumus, kuros, iespējams, nav ievēroti Savienības tiesību akti saistībā ar emisiju mērījumiem autobūves nozarē, un tā kā komiteja sniegs savus ieteikumus, ja uzskatīs, ka tie šajā sakarībā ir vajadzīgi;
- C. tā kā Izmeklēšanas komiteja strādā saskaņā ar darba plānu, kas ietver:
- programmu, kura izstrādāta uzaicināto liecinieku un ekspertu uzklaušīšanai, lai iegūtu būtiskas mutiskās liecības;
  - pieprasījumus lieciniekiem un ekspertiem, kas aicināti uz uzklaušīšanu, sniegt rakstiskas liecības;
  - pieprasījumus iesniegt dokumentus, lai iegūtu būtiskus rakstiskus pierādījumus no Komisijas, dalībvalstu iestādēm un citām iesaistītajām personām;
  - divus braucienus informācijas vākšanai uz vietas;
  - informatīvas piezīmes un pētījumus, kas pasūtīti, izmantojot ekspertizēm atvēlēto budžetu;
  - Parlamenta Juridiskā dienesta oficiālu rakstisku atzinumu par to personu uzaicināšanu, kurām var nākties liecināt tiesā;
- D. tā kā Izmeklēšanas komiteja ir nosūtījusi dalībvalstīm, Savienības iestādēm un citām struktūrām dažādas anketas un savā tīmekļa vietnē publicējusi atklātu aicinājumu sniegt liecības;

⁽¹⁾ OV L 113, 19.5.1995., 2. lpp.⁽²⁾ OV L 10, 15.1.2016., 13. lpp.

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

- E. tā kā pašlaik notiekošās izmeklēšanas rezultātā Savienība varētu pilnveidot savu tipa apstiprināšanas regulējumu;
- F. tā kā 2015. gada 17. decembra lēmumā Parlaments pieprasīja, lai Izmeklēšanas komiteja iesniegtu starpposma ziņojumu sešu mēnešu laikā pēc tam, kad sākusī darbu;
- G. tā kā, ņemot vērā Izmeklēšanas komitejas darba specifiku, tā nedrīkst nākt klajā ar galīgajiem secinājumiem, pie kuriem tā nonākusi izmeklēšanas gaitā, ja komiteja uzskata, ka savu pilnvarojumu vēl nav pilnībā īstenojusi; tā kā tādēļ komitejai šajā starpposma ziņojumā ir pārāgi izklāstīt novērojumus par dažādiem sava pilnvarojuma aspektiem;
- H. tā kā mutiskās liecības un rakstiskie pierādījumi, kurus komiteja līdz šim ir ieguvusi un izvērtējusi, apliecina nepieciešamību sīkāk izvērtēt visus komitejas pilnvarojumā iekļautos punktus,
1. mudina Izmeklēšanas komiteju turpināt darbu un pilnībā īstenot tai ar Parlamenta 2015. gada 17. decembra lēmumu piešķirto pilnvarojumu un atbalsta ikvienu pasākumu un iniciatīvu, kas nodrošina šā pilnvarojuma īstenošanu;
  2. prasa Priekšsēdētāju konferencei un Prezidijam atbalstīt visus pasākumus, kas nepieciešami, lai Izmeklēšanas komiteja varētu pilnībā īstenot savu pilnvarojumu, šajā sakarībā jo īpaši nodrošinot atļauju rīkot uzklaušīšanas un ārkārtas sanāksmes, ekspertu un liecinieku izdevumu kompensēšanu, braucienus un jebkādu citus pienācīgi pamatotus tehniskos līdzekļus;
  3. prasa Komisijai garantēt tūlītēju atbalstu un pilnīgu pārredzamību, tā palīdzot Izmeklēšanas komitejai darīt savu darbu, un pilnīgā saskaņā ar lojālas sadarbības principu nodrošināt komitejai visu iespējamo tehnisko un politisko atbalstu, jo īpaši komitejas pieprasīto dokumentu raitāku iesniegšanu; sagaida, ka attiecīgie pašlaik amatā esošie komisāri, kā arī Komisijas ģenerāldirektorāti un bijušās amatpersonas pilnībā sadarbosies ar Izmeklēšanas komiteju; prasa dalībvalstīm pilnīgā saskaņā ar lojālas sadarbības principu sniegt Izmeklēšanas komitejai visu vajadzīgo tehnisko un politisko atbalstu, šajā nolūkā jo īpaši nodrošinot Komisijai iespēju raitāk iesniegt komitejas pieprasītos dokumentus un gadījumos, kad dokumentu iesniegšanai ir vajadzīga dalībvalstu piekrišana, ātrāk īstenojot savas iekšējās procedūras, kas ļauj tām dot šādu piekrišanu;
  4. prasa, lai dalībvalstu valdības, parlamenti un kompetentās iestādes pilnīgā saskaņā ar Savienības tiesību aktos iedibināto lojālas sadarbības principu palīdzētu Izmeklēšanas komitejai pildīt savus pienākumus;
  5. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu valdībām un parlamentiem.
-

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

P8_TA(2016)0333

Virzība uz jaunu enerģijas tirgus modeli**Eiropas Parlamenta 2016. gada 13. septembra rezolūcija par virzību uz jaunu enerģijas tirgus modeli (2015/2322(INI))**

(2018/C 204/04)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību (LESD) un jo īpaši tā 114. un 194. pantu,
- ņemot vērā Parīzes nolīgumu, ko 2015. gada decembrī noslēdza Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām Pušu konferences 21. sesijā (COP21),
- ņemot vērā Komisijas 2011. gada 15. decembra paziņojumu "Enerģētikas ceļvedis 2050" (COM(2011)0885),
- ņemot vērā Komisijas 2013. gada 5. novembra paziņojumu ar nosaukumu "Iekšējā elektroenerģijas tirgus darbība un optimāla publiskā intervence" (C(2013)7243) un Komisijas dienestu darba dokumentu ar nosaukumu "Ģenerācijas pietiekamība iekšējā elektroenerģijas tirgū. Norādījumi valsts intervencei" (*Generation Adequacy in the internal electricity market – guidance on public interventions*) (SWD(2013)0438),
- ņemot vērā Komisijas 2014. gada 9. aprīļa paziņojumu "Pamatnostādnes par valsts atbalstu vides aizsardzībai un enerģētikai 2014.– 2020. gadam" ⁽¹⁾,
- ņemot vērā Komisijas 2014. gada 16. decembra paziņojumu "Komisijas 2015. gada darba programma — jauns sākums" (COM(2014)0910),
- ņemot vērā Komisijas 2015. gada 15. jūlija paziņojumu "Uz patērētājiem orientēts jaunais kurss" (COM(2015)0339),
- ņemot vērā Komisijas 2015. gada 25. februāra paziņojumu "Pamatstratēģija spēcīgai Enerģētikas Savienībai ar tālredzīgu klimata pārmaiņu politiku" (COM(2015)0080),
- ņemot vērā Komisijas 2015. gada 25. februāra paziņojumu ar nosaukumu "Elektrotīklu starpsavienojumu 10 % mērķrādītāja sasniegšana – Eiropas elektrotīkla sagatavošana 2020. gadam" (COM(2015)0082),
- ņemot vērā Komisijas 2015. gada 15. jūlija paziņojumu "Sabiedriskas apspriešanas sākšana par jaunu elektroenerģijas tirgus modeli" (COM(2015)0340),
- ņemot vērā Padomes 2014. gada 23. un 24. oktobra secinājumus par klimata un enerģētikas politikas satvaru laikposmam līdz 2030. gadam,
- ņemot vērā Padomes 2015. gada 19. marta secinājumus par enerģētikas savienību,
- ņemot vērā Padomes 2015. gada 26. novembra secinājumus par enerģētikas savienības pārvaldības sistēmu,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija Regulu (EK) Nr. 713/2009, ar ko izveido Enerģoregulatoru sadarbības aģentūru ⁽²⁾,

⁽¹⁾ OV C 200, 28.6.2014., 1. lpp.⁽²⁾ OV L 211, 14.8.2009., 1. lpp.

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija Regulu (EK) Nr. 714/2009 par nosacījumiem attiecībā uz piekļuvi tīklam elektroenerģijas pārrobežu tirdzniecībā un Regulas (EK) Nr. 1228/2003 atcelšanu ⁽¹⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. aprīļa Regulu (ES) Nr. 347/2013, ar ko nosaka Eiropas energoinfrastruktūras pamatnostādnes un atceļ Lēmumu Nr. 1364/2006/EK, groza Regulu (EK) Nr. 713/2009, Regulu (EK) Nr. 714/2009 un Regulu (EK) Nr. 715/2009 ⁽²⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2005. gada 11. maija Direktīvu 2005/29/EK, kas attiecas uz uzņēmēju negodīgu komercpraksi iekšējā tirgū attiecībā pret patērētājiem un ar ko groza Padomes Direktīvu 84/450/EEK par maldinošu reklāmu, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 97/7/EK, 98/27/EK un 2002/65/EK un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 2006/2004 (“Negodīgas komercprakses direktīva”) ⁽³⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 26. februāra Regulu (ES) Nr. 256/2014 par Eiropas Savienībā īstenotu energoinfrastruktūras investīciju projektu paziņošanu Komisijai, ar ko aizstāj Padomes Regulu (ES, Euratom) Nr. 617/2010 un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 736/96 ⁽⁴⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 18. janvāra Direktīvu 2005/89/EK par pasākumiem, lai nodrošinātu elektroapgādes drošumu un ieguldījumus infrastruktūrā ⁽⁵⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 25. oktobra Direktīvu 2011/83/ES par patērētāju tiesībām un ar ko groza Padomes Direktīvu 93/13/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 1999/44/EK un atceļ Padomes Direktīvu 85/577/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 97/7/EK ⁽⁶⁾,
- ņemot vērā trešo enerģētikas paketi,
- ņemot vērā 2008. gada 19. jūnija rezolūciju par virzību uz Eiropas Enerģijas patērētāju tiesību hartu ⁽⁷⁾,
- ņemot vērā 2013. gada 14. marta rezolūciju “Enerģētikas ceļvedis 2050 – enerģija nākotnei” ⁽⁸⁾,
- ņemot vērā 2014. gada 4. februāra rezolūcija par viedtīklu attīstības vietējo un reģionālo ietekmi ⁽⁹⁾,
- ņemot vērā 2015. gada 14. oktobra rezolūciju par virzību uz jauna starptautiska nolīguma klimata jomā noslēgšanu Parīzē ⁽¹⁰⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 23. aprīļa Direktīvu 2009/28/EK par atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšanu un ar ko groza un sekojoši atceļ Direktīvas 2001/77/EK un 2003/30/EK ⁽¹¹⁾,

⁽¹⁾ OV L 211, 14.8.2009., 15. lpp.

⁽²⁾ OV L 115, 25.4.2013., 39. lpp.

⁽³⁾ OV L 149, 11.6.2005., 22. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 84, 20.3.2014., 61. lpp.

⁽⁵⁾ OV L 33, 4.2.2006., 22. lpp.

⁽⁶⁾ OV L 304, 22.11.2011., 64. lpp.

⁽⁷⁾ OV C 286 E, 27.11.2009., 24. lpp.

⁽⁸⁾ OV C 36, 29.1.2016., 62. lpp.

⁽⁹⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2014)0065.

⁽¹⁰⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA(2015)0359.

⁽¹¹⁾ OV L 140, 5.6.2009., 16. lpp.

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija Direktīvu 2009/72/EK par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu un par Direktīvas 2003/54/EK atcelšanu ⁽¹⁾,
  - ņemot vērā 2013. gada 10. septembra rezolūciju par pasākumiem iekšējā enerģijas tirgus darbības nodrošināšanai ⁽²⁾,
  - ņemot vērā 2015. gada 15. decembra rezolūciju par virzību uz Eiropas enerģētikas savienību ⁽³⁾,
  - ņemot vērā 2015. gada 15. decembra rezolūciju par elektrotīklu starpsavienojumu 10 % mērķrādītāja sasniegšanu – Eiropas elektrotīkla sagatavošana 2020. gadam” ⁽⁴⁾;
  - ņemot vērā Reglamenta 52. pantu,
  - ņemot vērā Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejas ziņojumu (A8-0214/2016),
- A. tā kā Komisijas plāniem attiecībā uz jauno elektroenerģijas tirgus modeli jānoved pie patiesām pārmaiņām tirgū un jāveicina efektivitāte, energoapgādes drošība, atjaunojamo energoresursu attīstība un energotīklu starpsavienojumi un jānodrošina Eiropas iekšējā enerģijas tirgus izveides pabeigšana;
- B. tā kā enerģijas tirgu integrācija saistībā ar visu tirgus dalībnieku, tostarp ražojošo patērētāju, integrāciju uzlabos iespēju sasniegt Līguma mērķus par drošu, efektīvu, cenas ziņā pieejamu un ilgtspējīgu energoapgādi;
- C. tā kā jaunajai enerģijas sistēmai būs nepieciešams lielāks elastības līmenis, lai īstenotu klimata politikas un energoapgādes mērķus, un tādēļ nepieciešami ieguldījumi visos četros elastības risinājumos — elastīgā ražošanā, tīklu attīstībā, pieprasījuma elastībā un uzglabāšanā;
- D. tā kā vairāk nekā puse ES elektroenerģijas tiek ražota, neradot siltumnīcefekta gāzes;
- E. tā kā, veicot elektroenerģijas tirgu integrāciju, ir jāatbilst LESD 194. pantam, saskaņā ar kuru Eiropas enerģētikas politikas uzdevums ir nodrošināt enerģijas tirgus darbību, energoapgādes drošību, veicināt energoefektivitātes radītos ietaupījumus, attīstīt atjaunojamus energoresursus un energotīklu starpsavienojumus; tā kā dalībvalstu energoresursu struktūras un nosacījumu savu energoresursu izmantošanai noteikšana joprojām ir dalībvalstu kompetencē;
- F. tā kā pozitīvā daudzpusējās sadarbības pieredze ir labs piemērs lielākai reģionālai tirgus atbildībai (piemēram, Reģionālās drošības koordinācijas iniciatīvas (RSCIs), un pārvades sistēmas operatoru sadarbība drošības jomā (TSC), Piecpusējais enerģētikas forums, Augsta līmeņa grupa jautājumos par starpsavienojumiem Dienvidrietumeiropā, Baltijas enerģijas tirgus starpsavienojumu plāns (BEMIP), kopējā starptautiskā Ziemeļu rezerve un līdzsvarošanas tirgi, kā arī tirgu sasaiste centrālajā un Austrumeiropā); tā kā to modelis ietver noteikumus, lai nodrošinātu, ka jauda tiek piešķirta pietiekami savlaicīgi, lai sniegtu atbilstošus ieguldījumu signālus attiecībā uz iekārtām, kas rada mazāku piesārņojumu;
- G. tā kā daudzas dalībvalstis paredz nepietiekamu ražošanas jaudu, kas tuvākajā nākotnē izraisīs elektroapgādes pārtraukuma risku, ja vien netiks ieviesti vajadzīgie rezerves mehānismi;
- H. tā kā valsts jaudas tirgi apgrūtinā elektroenerģijas tirgu integrāciju un ir pretrunā kopējiem enerģētikas politikas mērķiem, tāpēc būtu izmantojami tikai kā galējais līdzeklis pēc tam, kad ir apsvērtas visas pārējās iespējas, tostarp vairāk starpsavienojumu ar kaimiņvalstīm, pieprasījumureakcijas pasākumi un citi reģionālo tirgu integrācijas veidi;

⁽¹⁾ OV L 211, 14.8.2009., 55. lpp.

⁽²⁾ OV C 93, 9.3.2016., 8. lpp.

⁽³⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA(2015)0444.

⁽⁴⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA(2015)0445.

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

- I. tā kā Eiropa ir apņēmusies sekmīgi panākt enerģētikas pārkārtošanu un jo īpaši veicināt atjaunojamo energoresursu integrāciju, kas ietver jaunas vajadzības saistībā ar energoapgādes drošībai paredzētu tirgus sistēmu elastīgumu un īstenošanu;
- J. tā kā Līgumos noteiktais energoapgādes drošības mērķis būs izšķirīgs enerģētikas savienības konsolidācijai un tā kā tādēļ tā nodrošināšanas nolūkā jā saglabā un/vai jā īsteno atbilstīgi instrumenti;
- K. tā kā valsts investīciju maksimālas efektivitātes nodrošināšanai tādu pasākumu īstenošanā, kas nepieciešami, lai izveidotu drošu, ilgtspējīgu un konkurētspējīgu enerģijas tirgu, ir būtiski apvienot Eiropas Stratēģisko investīciju fonda finansējumu ar citiem finansēšanas avotiem enerģētikas jomā, piemēram, Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentu;
- L. tā kā ciešāka sadarbība reģionālā līmenī ir būtiska un tai vajadzētu būt dziļākas tirgus integrācijas katalizatoram Eiropas līmenī;
- M. tā kā enerģijas nodokļi, augstas nodokļu izmaksas, neselektīvs cenu regulējums, augsta tirgus koncentrācija, administratīvais slogs, subsīdijas, pārrobežu sadarbības un starpsavienojumu trūkums atsevišķos reģionos un nepilnīgi izmantota pieprasījuma pārvaldība liek šķēršļus funkcionējoša iekšējā elektroenerģijas tirgus izveidei un tādējādi kavē atjaunojamo energoresursu pilnīgu integrēšanu tirgū;
- N. tā kā visiem tirgus dalībniekiem būtu jāveicina sistēmas līdzsvars, lai iedzīvotājiem un uzņēmumiem par pamatotām cenām nodrošinātu energoapgādes drošības augstāko līmeni;
- O. tā kā starpsavienojumu izveides palielināšanās starp dažām dalībvalstīm vidējā termiņā līdz 15 %, kas pakļauta izmaksu un ieguvumu analīzei, mērķtiecīgi risina problēmas, kas saistīta ar pašreizējo nepietiekamās caurlaides spēju, varētu uzlabot energoapgādes drošību un izbeigt enerģētikas ziņā izolētu teritoriju pastāvēšanu; uzsver, ka papildus kvantitatīviem mērķiem obligāta ir arī brīva piekļuve starpsavienojumiem un starpsavienojumu pieejamība, lai novērstu pārējos šķēršļus, kas traucē Eiropas elektroenerģijas tirgus darbībai;
- P. tā kā, lai nodrošinātu iespējami lielāku atjaunojamo energoresursu īpatsvaru elektroenerģijas struktūrā, vajadzīga stabila elastīgu un ilgtspējīgu energoavotu rezerve un elastīgas tehnoloģijas, piemēram, uzglabāšana un reaģēšana uz pieprasījumu;
- Q. tā kā enerģijas uzglabāšana ir galvenais līdzeklis, lai padarītu enerģijas tirgu elastīgāku un efektīvāku, bet tā kā joprojām nav ieviests regulatīvs mehānisms efektīvas uzglabāšanas sistēmas sniegto priekšrocību izmantošanai;
- R. tā kā Starptautiskā Enerģētikas aģentūra (IEA) nesen nāca klajā ar pamatotiem ieteikumiem pētījumā "Jaudas atjaunošanas tirgi" ⁽¹⁾;
- S. tā kā pārdomāti strukturētam un pienācīgi īstenotam Eiropas enerģijas tirgum ir iespēja būtiski palielināt Eiropas energoapgādes drošību un neatkarību, jo īpaši attiecībā uz lielākajiem piegādātājiem, no kuriem Eiropas Savienība ir atkarīga;
- T. tā kā patiesa enerģijas tirgus izveides nolūkā ir steidzami jāizskauz ES joprojām pastāvošā atsevišķu reģionu energeizolētība,
1. atzinīgi vērtē iepriekšminēto Komisijas 2015. gada 15. jūlija paziņojumu par jaunu enerģijas tirgus modeli un atbalsta viedokli, ka pārveidotam elektroenerģijas tirgum savienojumā ar spēkā esošo tiesību aktu īstenošanu būtu jānostiprina reģionālā sadarbība visās energoapgādes un pieprasījuma dimensijās un tajā par prioritāti būtu jānosaka uzlaboti, decentralizētāki un elastīgāki tirgi, lai nodrošinātu tādas labi reglamentētas uz tirgu pamatotu sistēmu, kas spēj sasniegt visus 2030. gadam paredzētos ES mērķus klimata un enerģētikas jomā;

⁽¹⁾ <http://www.iea.org/publications/freepublications/publication/REPOWERINGMARKETS.pdf>

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

2. uzskata, ka inovatīvie elementi, kas radīja nepieciešamību pārveidot enerģijas tirgu, ir šādi:
  - lielāks tādu atjaunojamo energoresursu īpatsvars, par kuriem piešķir tirgus nosacījumiem atbilstīgu atlīdzību;
  - dalībvalstu tirgu lielāka integrācija, veidojot energotīklu starpsavienojumus;
  - viedtīklu izstrāde un jaunas decentralizētas ražošanas tehnoloģijas, kas ļaus patērētājiem aktīvāk iesaistīties patērētāja un ražotāja attiecībās, kā arī veicinās labāku enerģijas pieprasījuma pārvaldību;
3. atzinīgi vērtē to, ka jaunā Enerģētikas savienības stratēģija izstrādāta ar mērķi nodrošināt ES vadošo pozīciju atjaunojamo energoresursu jomā, un norāda, ka šā mērķa sasniegšanas nolūkā būs jāveic būtiskas pārmaiņas Eiropas elektroenerģijas sistēmā;
4. atzinīgi vērtē to, ka jaunā enerģētikas savienības stratēģija sniedz jaunas priekšrocības enerģijas patērētājiem, piedāvā patērētājiem plašākas iespējas dalībai enerģijas tirgū un nodrošina labāku patērētāju aizsardzību;
5. prasa pielāgot spēkā esošo sistēmu Eiropas tirgiem, lai padarītu iespējami lielāku atjaunojamo energoresursu īpatsvaru un likvidētu pastāvošos trūkumus pārrobežu regulējumā; uzsver, ka jaunam elektroenerģijas tirgus modelim attiecībā uz aizvien decentralizētāku energosistēmu jābalstās uz tirgus principiem, kas stimulētu ieguldījumus, nodrošinātu to, ka MVU ir piekļuve enerģijas tirgum, un padarītu iespējamu ilgtspējīgu un efektīvu elektroapgādi, ieviešot stabilu, integrētu un viedu energosistēmu; uzskata, ka šādi sistēmai būtu jāveicina un jāatbalstina elastīgi uzglabāšanas risinājumi, pieprasījuma reakcijas tehnoloģijas, elastīga enerģijas ražošana, lielāks skaits starpsavienojumu un turpmāka tirgus integrācija, kas palīdzēs sekmēt un integrēt tirgū aizvien lielāku atjaunojamo energoresursu īpatsvaru; uzsver, ka energoapgādes drošības un dekarbonizācijas nolūkā vajadzīgs likvids īstermiņa tirgus (nākamās dienas tirgus un dienas tirgus) apvienojumā ar ilgtermiņa cenu signāliem;
6. uzskata, ka trešā enerģētikas tiesību aktu kopuma pilnīga īstenošana visās dalībvalstīs ir viens no būtiskākajiem pasākumiem virzībā uz Eiropas enerģētikas tirgu; tādēļ mudina Komisiju nodrošināt spēkā esošā tiesiskā regulējuma īstenošanu;
7. aicina jaunajā elektroenerģijas tirgus modelī izmantot holistisku, uz nākotni vērstu pieeju, atzīstot tā dēvēto ražojošo patērētāju aizvien lielāko nozīmi decentralizētajā elektroenerģijas ražošanā, kurā izmanto atjaunojamus energoresursus; šajā sakarībā aicina Komisiju vadīt līdzdalības procesu, lai panāktu praktisku vienotu izpratni par ražojošo patērētāju definīciju ES līmenī; aicina Komisiju iekļaut pārskatītajā Atjaunojamo energoresursu direktīvā jaunu nodaļu, kas veltīta ražojošiem patērētājiem, lai novērstu galvenos šķēršļus un sekmētu ieguldījumu pasāražošanā un atjaunojamo enerģijas avotu patērēšanā savām vajadzībām;
8. uzskata, ka labākais veids, kā virzīties uz integrētu ES mēroga elektroenerģijas tirgu, ir stratēģiski noteikt vajadzīgo integrācijas līmeni, kurš būtu jāsasniedz, lai atgūtu tirgus dalībnieku savstarpējo uzticēšanos un jo īpaši nodrošinātu spēkā esošo tiesību aktu pienācīgu īstenošanu;
9. aicina dalībvalstis aktīvāk iesaistīties elastīga un decentralizēta Eiropas iekšējā elektroenerģijas tirgus modeļa izveidē, lai palielinātu koordināciju starp dalībvalstu pārejas stratēģijām un nepieļautu, ka tiek apdraudēti LESD 114. un 194. panta mērķi, veidojot pastāvīgu jaudas tirgu un mehānismus;
10. uzskata, ka pastiprināta Eiropas elektroenerģijas iekšēja tirgus izveide ir iespējama, pamatojoties uz stingrākiem cenu impulsiem mazumtirdzniecības tirgos, nosakot cenas, kas atspoguļo faktisko piedāvājuma nepietiekamību un pārpalikumu, tostarp cenu kāpumu, kas līdzās citiem pasākumiem ir būtiski ieguldījumu ierosinātāji attiecībā uz jauniem jaudas un elastīguma pakalpojumiem; atgādina, ka pāreja uz nepietiekamas energoapgādes cenām ietver uzlabotu pieprasījuma reakcijas un uzglabāšanas mobilizēšanu, kā arī efektīvu tirgus uzraudzību un kontroli, lai novērstu tirgus jaudas ļaunprātīgu

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

izmantošanu, jo īpaši, lai aizsargātu patērētājus; uzskata, ka tas ir viens no svarīgākajiem mērķiem energoefektivitātes īstenošanā un ka regulāri būtu jāizvērtē, vai cenas, kas atspoguļo faktisko piedāvājuma nepietiekamību, piesaista pietiekamus ieguldījumus enerģijas ražošanas jaudā;

11. uzsver, ka ES iekšējo elektroenerģijas tirgu ietekmē arī imports no trešām valstīm, kurās ir ārkārtīgi atšķirīgas tiesību un regulatīvās sistēmas, tostarp attiecībā uz prasībām kodoldrošības un drošuma un vides un klimata pārmaiņu jomā; aicina Komisiju, izstrādājot jauno enerģijas tirgus modeli, pienācīgi ņemt vērā iepriekš minēto, lai nodrošinātu vienlīdzīgu konkurences apstākļus ES un to valstu, kuras nav ES dalībvalstis, enerģijas ražotājiem un nodrošinātu Eiropas patērētājiem drošu, ilgtspējīgu un cenas ziņā pieejamu enerģiju;

12. uzskata, ka ieguldījumiem enerģētikas jomā vajadzīga stabila un prognozējama ilgtermiņa sistēma un ka ES nāksies risināt problēmu saistībā ar uzticības saglabāšanu jauno noteikumu ieviešanas rezultātā;

13. prasa noteikt atbilstošus pārejas posmus attiecībā uz visiem apspriestajiem priekšlikumiem un veikt sāki izstrādātu izmaksu un ieguvumu analīzi;

14. uzsver to, cik būtiska ir kopīga analīze attiecībā uz sistēmas adekvātumu reģionālā līmenī, ko veicina Energoregulatoru sadarbības aģentūra (ACER) un Elektroenerģijas pārvades sistēmu operatoru Eiropas tīkls (ENTSO-E), un šajā nolūkā aicina blakus esošu tirgu elektroenerģijas pārvades sistēmas operatorus izstrādāt šādas analīzes vienotu metodiku, kuru apstiprina Komisija; uzsver ciešākas reģionālās sadarbības neizmērojamās iespējas;

15. uzsver koordinētas ilgtermiņa plānošanas nozīmi pārvades infrastruktūras un elektroenerģijas tirgus efektīvā izveidē Eiropā; šajā sakarībā uzsver, ka ir vajadzīga labāka reģionālā sadarbība, un norāda uz tādu pašreizējo reģionālo tirgus pieeju panākumiem kā *Nord Pool*;

16. uzsver dalībvalstu tiesības paredzēt nosacījumus, kas regulē savu energoresursu izmantošanu valsts energoresursu struktūrā, ievērojot Līguma noteikumus, kuros noteikts, ka Eiropas enerģētikas politika nodrošina enerģētikas tirgus darbību, energoapgādes drošību, veicina energoefektivitāti un energotaupību, atjaunojamo energoresursu attīstību un energotīklu starpsavienojumus; uzsver, ka reģionālā sadarbība ļautu veikt Eiropas enerģētikas sistēmas izmaksu samazināšanu un sniegtu priekšrocības tai un ka tās pamatā vajadzētu būt standarta reģionālās sistēmas atbilstības novērtēšanas metodoloģijai, lai novērtētu sistēmas ilgtermiņa piemērotības vajadzības, kā arī jāpanāk vienošanās par to, kā rīkoties elektroenerģijas krīzes gadījumā, jo īpaši tad, ja krīzei ir pārrobežu ietekme; tādējādi aicina Komisiju šajā nolūkā ierosināt pārskatītu sistēmu; turklāt aicina Komisiju atspoguļot to savā tiesību akta priekšlikumā;

17. atgādina, ka tām dalībvalstīm, kas izvēlējušās izmantot kodolenerģiju, būtu tas jā dara atbilstīgi ES drošības standartiem, iekšējā enerģijas tirgus noteikumiem un valsts atbalsta noteikumiem;

18. norāda, ka energoefektivitāte, energotaupība, pieprasījuma reakcija, elektroenerģijas uzglabāšanas jauda un tīklu izvēršana, jo īpaši ar viedo energotīklu starpniecību, efektīva starpsavienojumu izmantošana dalībvalstu tīklu plašāka izvēršana un pilnveide ir būtiski nozīmīgi tāda iekšējā elektroenerģijas tirgus izveidei, kura pamatā ir atjaunojamie energoresursi, un atgādina par principu, ka prioritāte ir energoefektivitātei, atbilstoši kurai ar pieprasījumu saistītie ieguldījumi vispirms jāsalīdzina ar tīkla un energoapgādes ieguldījumiem; pauž nožēlu, ka starpsavienojumos dalībvalstīs un starp dalībvalstīm joprojām ir lielas nepilnības, kas rada tīkla pārblīvi un būtiski ietekmē ekspluatācijas drošumu un enerģijas pārrobežu tirdzniecību; pauž nožēlu, ka tiek īstenota prakse ierobežot pārvades jaudu, lai līdzsvarotu valsts ražošanu, un kā līdzekli iekšējo pārvades traucējumu novēršanai; aicina reģionāli diferencēt elektrotīklu starpsavienojumu mērķus, atspoguļojot patiesās tirgus plūsmas, pakļaujot tos attiecīgai izmaksu un ieguvumu analīzei un pamatojot tos ar

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

ENTSO-E tīkla attīstības desmit gadu plānu, ja ir izpildīts obligātais Eiropas Savienībai noteikto mērķu kopums; uzskata, ka šim nolūkam ir arī ļoti svarīgi novērst nekoordinētas loka plūsmas, jo īpaši Centrāleiropas un Austrumeiropas reģionā; uzsver, ka vienlīdz svarīgi ir panākt pārrobežu jaudas pieejamību, ņemot vērā dalībvalstu aizvien pieaugošu jaudas ierobežojuma līmeni;

19. norāda, ka būtu jāizstrādā jaunas pieejas, lai novērstu pārvades traucējumus un izveidotu viedu sadales tīklu, kas nodrošina decentralizētu ražotāju, ražojošo patērētāju un patērētāju pakalpojumu vienmērīgu integrāciju un sniegšanu;

20. atkārtoti pauž atbalstu ES reģionālās sadarbības mērķiem; tomēr atzīst, ka pašreizējās infrastruktūras neoptimāla izmantošana apdraud šādu mērķu dzīvotspēju; uzsver, ka attiecībā uz Eiropas enerģijas tirgu ir būtiski optimāli izmantot pašreizējo infrastruktūru, tādēļ aicina Komisiju risināt šo jautājumu visos turpmākajos tiesību aktu priekšlikumos;

21. aicina optimizēt iekšējā elektroenerģijas tirgus tiesiskā regulējuma īstenošanu un piemērošanu, kā arī aicina Komisiju un ACER turpināt risināt vairumtirdzniecības tirgu problēmas, ja pašreizējā prakse nav saderīga ar Regulu (EK) Nr. 714/2009; aicina ACER palielināt regulatīvo uzraudzību attiecībā uz pašreizējās starpsavienojuma jaudas ierobežošanu;

22. norāda, ka mērķtiecīga un vērienīga tīklu uzlabošana un strukturālās pārblīves likvidēšana tīklā ir svarīgi nosacījumi enerģijas iekšējā tirgus izveidei, tādējādi pastiprinot konkurenci; uzskata, ka būtu jāapspriež cenu zonu izveide, piedaloties visiem attiecīgajiem tirgus dalībniekiem un ņemot vērā ACER kompetences, kā arī ENTSO-E tirdzniecības zonu pārskatīšanu; uzskata, ka tirdzniecības zonu sadalījums kā galējs risinājums (*ultima ratio*) varētu būt saprātīga tirgus ekonomikas pieeja, lai atspoguļotu faktisko elektroenerģijas nepietiekamību konkrētos reģionos; uzskata, ka cieši integrētos elektrotīklos cenu zonu sadalījums būtu jānosaka kopā ar visām attiecīgajām kaimiņvalstīm, lai nepieļautu tīklu neefektīvu izmantošanu un ar iekšējo tirgu nesaderīgu pārrobežu jaudu samazināšanu;

23. pauž sapratni, ka zemās elektroenerģijas cenas vairumtirdzniecības tirgū un to ietekme uz ieguldījumiem, kā arī nepieciešamība izstrādāt mehānismus, lai pielāgotu ražošanas jaudu elastīgumam, reaģējot uz pieprasījumu, lika vairākām dalībvalstīm izstrādāt jaudas mehānismus, jo nepastāv Eiropas pieeja, turklāt šajās valstīs pastāv īpaši patēriņa tirgus elementi;

24. skeptiski vērtē jaudas mehānismus un tirgus, kuru pamatā nav tirgus principi, kuri ir tikai valstu kompetencē, nav saderīgi ar iekšējā enerģijas tirgus principiem un rada tirgus darbības traucējumus, netiešas subsīdijas tehnoloģijām, kas jau nostiprinājušās, un augstas izmaksas gala patērētājiem; tālab uzsver, ka jebkurš jaudas mehānisms ES jāizstrādā, izmantojot starpvalstu sadarbību un pēc rūpīgas izpētes attiecībā uz šā mehānisma nepieciešamību, un tam jāatbilst ES noteikumiem par konkurenci un valsts atbalstu; uzskata, ka labāka valstu enerģijas ražošanas integrācija ES enerģētikas sistēmā un starpsavienojumu pastiprināšana varētu vidējā termiņā mazināt vajadzību ieviest jaudas mehānismus un to izmaksas;

25. prasa, lai pārrobežu jaudas mehānismi tiktu apstiprināti tikai pēc tam, kad cita starpā nodrošināta atbilstība šādiem kritērijiem:

a) to nepieciešamību ir apstiprinājusi detalizēta ražošanas un apgādes situācijas atbilstības analīze, ietverot starpsavienojumus, uzglabāšanu, reaģēšanu uz pieprasījumu un pārrobežu ražošanas resursus, kuras pamatā ir visā ES vienota, standartizēta un pārredzama metodika, ar ko var identificēt skaidru nepārtrauktas apgādes apdraudējumu;

b) nav iespējami alternatīvi pasākumi, kuri paredzētu mazāk izdevumu un paredzētu mazāku iejaukšanos tirgū, piemēram, pilnīgu integrēšanu reģionālajā tirgū bez pārrobežu tirdzniecības ierobežojumiem apvienojumā ar mērķtiecīgām tīkla un stratēģiskām rezervēm;

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

- c) to modeļa pamatā ir tirgus un šis modelis ir tāds, ka tie nav diskriminējoši attiecībā uz elektroenerģijas uzglabāšanas tehnoloģiju izmantošanu, kopējo pieprasījuma reaģēšanu, stabiliem atjaunojamiem energoresursiem un uzņēmumu līdzdalību citās dalībvalstīs, lai nebūtu pārrobežu šķērssubsidēšanas vai ražošanas vai citu klientu diskriminācijas, un tiek nodrošināts, ka tie vienīgi kompensē tikai apgādes drošībai nepieciešamo jaudu;
- d) to modelis ietver noteikumus, lai nodrošinātu, ka jauda tiek piešķirta pietiekami savlaicīgi, lai sniegtu adekvātus ieguldījumu signālus attiecībā uz iekārtām, kas rada mazāku piesārņojumu;
- e) ir iekļauti noteikumi par gaisa kvalitāti, lai izskaustu tehnoloģijas, kas rada vislielāko piesārņojumu (šajā sakarībā varētu apsvērt emisiju daudzuma standartu);

26. uzsver, ka papildus jaunajam enerģijas tirgus modelim paredzamā Atjaunojamo energoresursu direktīvas un Energoefektivitātes direktīvas pārskatīšana ir svarīgas iniciatīvas enerģijas uzglabāšanas sniegto iespēju izmantošanai;

27. uzskata, ka jaunu elektroenerģijas uzglabāšanas risinājumu izstrādāšana un pašreizējie risinājumi būs būtisks enerģētikas pārkārtošanas elements un ka jaunā tirgus modeļa noteikumiem vajadzētu veicināt tādas sistēmas ieviešanu, kura atbalsta dažādas iesaistītās tehnoloģijas;

28. uzskata, ka enerģijas uzglabāšanai ir daudzas priekšrocības, kas ne vien nodrošina pieprasījuma reakciju, bet arī palīdz līdzsvarot energotīklu un nodrošināt līdzekļus saražotās atjaunojamo energoresursu enerģijas pārpalikuma uzglabāšanai; aicina pārskatīt spēkā esošo tiesisko regulējumu, lai veicinātu enerģijas uzglabāšanas sistēmu ieviešanu un citus elastīguma risinājumus, kas nodrošina lielāku nepastāvīgo atjaunojamo energoresursu īpatsvaru (centralizēti vai sadalīti), radot zemākas robežizmaksas energosistēmā; uzsver, ka spēkā esošajā tiesiskajā regulējumā jāievieš atsevišķa aktīvu kategorija elektroenerģijas vai enerģijas uzglabāšanas sistēmām, ņemot vērā enerģijas uzglabāšanas sistēmu divējādo būtību — ražošanu un pieprasījumu;

29. tādēļ aicina attiecībā uz jauno tirgus modeli novērst tehniskos šķēršļus un diskriminējošu praksi tīkla kodeksos attiecībā uz enerģijas uzglabāšanu, taisnīgi piemērot maksas un nodokļus, izvairoties no enerģijas uzglabāšanas un izlādes divkāršām izmaksām un veidojot tirgu, kurā tiek sekmēti ātri reaģējoši elastīgi energoresursi; pieļauj, ka plašāku un pieejamāku uzglabāšanas iespēju gadījumā vairs nebūs pamatojuma jaudas tirgus pastāvēšanai;

30. uzsver vajadzību atbalstīt enerģijas uzkrāšanas sistēmu izmantošanu un radīt vienlīdzīgus konkurences apstākļus, kuros enerģijas uzkrāšana var sacensties ar citām elastīguma nodrošināšanas iespējām, pamatojoties uz enerģētikas tirgus neitrālo struktūru;

31. tāpēc aicina nodrošināt tehnoloģiski neitrālu enerģētikas tirgus struktūru, lai nodrošinātu dažādiem uz atjaunojamiem energoresursiem balstītiem enerģijas akumulēšanas risinājumiem, piemēram, litija jonu baterijām, siltuma sūkņiem vai ūdeņraža kurināmā elementiem iespēju papildināt AER ražošanas jaudu; prasa izveidot arī skaidri noteiktus mehānismus, lai gūtu labumu no pārprodukcijas un ierobežošanas;

32. prasa, lai Komisija precizētu uzkrāšanas vietu dažādos elektroenerģijas ķēdes posmos un ļautu pārvades un sadales operatoriem veikt ieguldījumus un izmantot enerģijas uzkrāšanas pakalpojumus tīkla līdzsvarošanas mērķim, kā arī citus papildpakalpojumus;

33. norāda uz augošo enerģijas pakalpojumu un papildpakalpojumu klāstu, ko enerģijas uzkrāšana var nodrošināt nākotnē; tālab aicina noteikt elektroenerģijas uzglabāšanas definīciju, kas paredzētu tās divējādo dabu (elektroenerģijas patēriņš un laišana tirgū), kā arī atcelt normatīvās barjeras elektroenerģijas uzglabāšanai;

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

34. prasa pārskatīt spēkā esošo regulatīvo sistēmu, veicinot enerģijas uzkrāšanas sistēmu un citu elastību nodrošinošu iespēju izmantošanu, lai centralizēti vai decentralizēti un ar zemām papildizmaksām enerģijas sistēmā iekļautu atjaunojamus un nepastāvīgus energoresursus;
35. prasa spēkā esošajā regulatīvajā sistēmā definēt enerģijas uzkrāšanu elektroenerģijas sistēmā;
36. prasa spēkā esošajā regulatīvajā sistēmā papildus ražošanai, tīkla darbībai un patēriņam noteikt atsevišķu kategoriju elektroenerģijas uzkrāšanas sistēmai;
37. uzsver, ka gāzes starpsavienojumi un valsts ārkārtas pasākumu koordinācija ir metodes, saskaņā ar kurām dalībvalstis var sadarboties nopietnu gāzes piegādes traucējumu gadījumā;
38. norāda, ka pārrobežu konkurence varētu sniegt ieguvumus patērētājiem, ņemot vērā vairāku enerģijas piegādātāju klātbūtni decentralizētā tirgū, nodrošinot inovatīvu un jaunu enerģijas pakalpojumu uzņēmumu rašanos;
39. prasa turpināt tāda tirgus attīstību, kurā tiek apmaksāta tikai faktiskā enerģijas piegāde un nevis pakalpojuma nodrošināšana ("energy-only-markets", EOM), taisnīgi sadalot izmaksas un ieguvumus starp visiem enerģijas lietotājiem un ražotājiem un pamatojoties uz konsekventu spēkā esošo tiesību aktu īstenošanu, vispusīgi attīstot pārvades infrastruktūru un starpsavienojumus, kā arī pastiprinātu reģionālo sadarbību, kurā tiek ņemtas vērā elektroenerģijas tirgu īpašās iezīmes izolētos reģionos, piemēram, salu teritorijās, kur tie darbojas izolēti no valsts elektroenerģijas sistēmas, tādējādi veicinot enerģijas piegādes dažādošanu un sekmējot lielāku konkurenci, lai palielinātu apgādes drošību;
40. uzsver, ka energoefektivitāte ir enerģētikas savienības stratēģijas pamatprincips, jo tā ir efektīvs veids, kā samazināt emisiju apjomu, radīt ietaupījumus patērētājiem un samazināt ES atkarību no fosilā kurināmā importa;
41. atzīst, ka energoefektivitāte un jauda pašreiz ir svarīga un ir pienācīgi jānovērtē uz nākotni orientētā tirgus struktūrā, ņemot vērā to, ka tie ir savstarpēji papildinoši elementi;
42. uzsver, ka Eiropas elektroenerģijas tirgum jāpamatojas uz tirgu; šajā sakarībā uzsver, ka dinamiskai cenu veidošanai piemīt brīdinājuma un regulēšanas funkcija un tās nešaubīgi ir būtisks elements efektivitātē un tādējādi pienācīgi funkcionējoša elektroenerģijas tirgus nodrošināšanā;
43. norāda, ka laika gaitā mainīgas elektrības cenas var veicināt pieprasījuma elastīgumu, kas var palīdzēt līdzsvarot pieprasījumu un piedāvājumu un izlīdzināt mainīgos atjaunojamo energoresursu ražošanas modeļus; uzsver šajā sakarā, cik svarīgi ir, lai elektroenerģijas cenas atspoguļotu faktiskās elektroenerģijas izmaksas;
44. konstatē, ka cerības uz turpmākiem straujiem cenu pieaugumiem var radīt stimulus ražotājiem un ieguldītājiem veikt ieguldījumus elastīgos risinājumos, piemēram, enerģijas uzkrāšanā, energoefektivitātē, pieprasījuma pārvaldībā, atjaunojamo energoresursu ražošanas jaudā, ļoti efektīvās un modernās gāzes spēkstacijās un hidroakumulācijas stacijās; uzstāj, ka intervencei vairumtirdzniecības tirgos pat strauja cenu pieauguma apstākļos jābūt ierobežotai; prasa, lai jebkāda regulēto patērētāju cenu, kas ir zemākas par ražošanas izmaksām, plānotā pakāpeniskā atcelšanā tiktu ņemtas vērā enerģētikas nabadzības apdraudēto neaizsargāto iedzīvotāju vajadzības;
45. uzsver, ka ir svarīga atjaunojamo energoresursu pilnīga integrēšana elektroenerģijas tirgū; prasa veicināt un pēc iespējas palielināt to izmantošanu pakalpojumu līdzsvarošanā un uzskata, ka tirgus slēgšanas laiku saīsināšanā, tirdzniecības intervālu saskaņošanā ar nelīdzsvarotības noregulēšanas periodu un atļaut ražotājiem, kas atrodas dažādās dalībvalstīs, iesniegt apvienotu piedāvājumu, kas būtiski veicinātu šā mērķa sasniegšanu;

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

46. prasa, lai tiktu pabeigta iekšējā tirgus un līdzsvarošanas un rezervju pakalpojumu integrācija, sekmējot likviditāti un pārrobežu tirdzniecību visos tirgus termiņos; prasa, lai tiktu pastiprināti centieni vērīgu mērķmodeļa mērķu īstenošanai attiecībā uz dienu un līdzsvarošanas tirgiem, sākot ar tirgus slēgšanas laiku saskaņošanu un energoproduktu līdzsvarošanu;

47. prasa, lai Komisija iesniegtu priekšlikumus, kas instrumentiem ļautu samazināt ieņēmumu risku 20 līdz 30 gadus, lai ieguldījumus jaunā zemu oglekļa dioksīda emisiju enerģijas ražošanā faktiski virzītu tirgus, piemēram, līdzieguldījumi ar līgumā paredzētu risku dalīšanu starp lielajiem patērētājiem un elektroenerģijas ražotājiem vai tirgus ilgtermiņa līgumi, kuru pamatā ir vidējo izmaksu cenas noteikšana;

48. prasa nodrošināt elektroenerģijas apgādes un sistēmas pakalpojumus atbilstoši tirgus ekonomikas noteikumiem; šāda atklāta iepirkuma procedūra — valsts vai pārrobežu līmenī — būtu jāriko tehnoloģiskā ziņā neitrāli un arī jāļauj tajā piedalīties enerģijas uzkrājējiem;

49. atbalsta atjaunojamās enerģijas daļas palielināšanu ES; uzsver, ka ilgtermiņa investīcijām ir svarīgas stabilas un izmaksu ziņā lietderīgas atjaunojamo energoresursu atbalsta shēmas, kuras spētu arī reaģēt un pielāgoties īstermiņā, un būtu izstrādātas atbilstīgi valstu vajadzībām un apstākļiem, dodot iespēju pakāpeniski izbeigt subsīdijas tirgū sevi nostiprinājušām atjaunojamās enerģijas tehnoloģijām; atzinīgi vērtē to, ka vairākas atjaunojamās enerģijas tehnoloģijas izmaksu ziņā strauji kļūst aizvien konkurētspējīgākas ar tradicionālajiem enerģijas ražošanas veidiem; norāda, ka jācenšas nodrošināt, ka pienācīgi tiek veidotas atbalsta shēmas un ka ietekme uz oglekļa emisiju pārvirzes riskam pakļautām energoietilpīgām rūpniecības nozarēm jāsauglabā minimālā līmenī;

50. uzsver digitālo tehnoloģiju nozīmi, nosūtot cenas signālus, kas ļauj pieprasījuma regulēšanai darboties kā elastīguma avotam; tāpēc prasa nodrošināt vērīgu stratēģiju attiecībā uz enerģētikas nozares digitalizāciju — no viedo tīklu un viedo skaitītāju ieviešanas līdz mobilo lietojumprogrammu, tiešsaistes platformu un datu centru izveidei;

51. norāda, ka dalībvalstīm saskaņā ar 2020. gada satvaru jāpilda konkrēti kvantitatīvi mērķi attiecībā uz atjaunojamo energoresursu daļu enerģijas galīgajā patēriņā neatkarīgi no norisēm tirgū, un tāpēc uzsver, cik svarīgi ir veicināt atjaunojamo energoresursu attīstību ar politikas starpniecību, kuras pamatā ir konkurence un izmaksu efektivitāte, vienlaikus atzīstot, ka daudzās atšķirīgās atjaunojamo energoresursu tehnoloģijas ir dažādās attīstības pakāpēs un tām ir atšķirīgi raksturlielumi, tādējādi tām nevar piemērot universālu pieeju; šajā sakarībā atgādina, cik nozīmīga ir ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēma (ETS), un uzskata, ka ieguldījuma veicināšana tirgum ir piemērotāka vairāk nekā regulēti tarifi un vispārīga prioritāra attieksme;

52. uzstāj, ka atjaunojamo energoresursu tehniskā pilnveidošana un to plašā izplatība nosaka, ka to atbalsta noteikumiem jāorientējas uz tirgus ekonomiku, piemēram, piemaksām par elektroenerģijas pievadīšanu tīkliem, lai nepieļautu pārmērīgu enerģijas patērētāju izmaksu palielināšanos;

53. brīdina nejaukt energoapgādes mērķu un klimata politikas mērķu sasniegšanu; prasa konsekventi stiprināt emisijas kvotu tirdzniecības sistēmu un pārstrādāt tirgus veidošanas modeli, lai panāktu lielāku elastību, tādējādi nodrošinot, ka turpmāk CO₂ un degvielas cenas atbalstītu atjaunojamo energoresursu izvēršanu;

54. atgādina, ka 2014. gada valsts atbalsta pamatnostādnes nosaka, ka, sākot no 2016. gada, atjaunojamo energoresursu ražotāji uzņemas līdzsvarošanas saistības, kas ir paredzētas kā ražotāju pienākums kompensēt īstermiņa novirzes no to iepriekšējām piegādes saistībām gadījumos, kad pastāv likvids dienas tirgus; uzsver, ka novirzes gadījumā no operatora deklarētā plāna būtu jāpieprasa samērīga izlīdzinoša enerģijas cena; aicina pārskatīt spēkā esošo Atjaunojamo energoresursu direktīvas tiesisko regulējumu, ar kuru atjaunojamajiem energoresursiem piešķirta prioritāra piekļuve un pārvade; ierosina, ka šie noteikumi būtu jānovērtē un jāpārskata, kad tiks īstenots pārveidots elektroenerģijas tirgus, kas nodrošinās vienlīdzīgākus konkurences apstākļus un kura lielākā mērā tiks ņemti vērā atjaunojamās enerģijas ražošanas raksturlielumi;

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

55. prasa, paturot prātā subsidiaritātes principu, turpināt atjaunojamo energoresursu izmantošanas attīstību un īstenot koordinētu pieeju starp dalībvalstīm reģionālā līmenī, lai palielinātu enerģijas tirgus lietderību nolūkā īstenot kopējos Eiropas mērķus un stiprinātu tīkla stabilitāti; uzskata, ka dalībvalstīm nevajadzētu pieņemt vienpusēju lēmumu, kas būtiski ietekmē kaimiņvalstis, nebūtu jāpieņem bez plašākas apspriedes un sadarbības reģionālā vai ES līmenī; atgādina, ka vairumā gadījumu atjaunojamajiem energoresursiem ir spēcīgs vietējais komponents; prasa Komisijai īstenot pasākumus, lai izveidotu saskaņotāku Eiropas regulējumu atjaunojamās enerģijas veicināšanai;

56. iesaka dalībvalstīm apsvērt tāda tiesiskā regulējuma noteikšanu, kas mudina galalietotājus pievērsties pasāžošanai un vietējai enerģijas uzkrāšanai;

57. ir pārliecināts, ka elektroenerģijas ražošanā visi drošie un ilgtspējīgie energoresursi, kas kalpo pakāpeniskas dekarbonizācijas mērķim saskaņā ar nesenu panākto COP21 globālo vienošanos, arī turpmāk saglabās savu vietu elektroenerģijas ražošanā līdztekus atjaunojamajiem energoresursiem;

58. uzsver būtisko nozīmi koordinācijai ES līmenī, lai noteiktu koncesijas shēmas hidroelektroenerģijas resursu izmantošanai un lai šajā nozarē radītu konkurences priekšnosacījumus ar mērķi novērst tirgus kropļojumus un palielināt resursu efektīvu izmantošanu;

59. norāda, ka, reorganizējot elektroenerģijas tirgu, tiks apmierinātas patērētāju cerības, nodrošinot patiesus ieguvumus, kas izriet no jauno tehnoloģiju izmantošanas, jo īpaši saistībā ar atjaunojamo enerģiju ar zemām oglekļa dioksīda emisijām, kuras rada dalībvalstu savstarpēju atkarību energoapgādes drošības jomā;

60. uzsver, ka savstarpēji pilnīgi savienotas elektroenerģijas tīkla sistēmas ar atbilstošām uzkrāšanas iespējām trūkuma dēļ apgādes drošības garantēšanai joprojām ir svarīga pamatslodzes enerģijas ražošana;

61. uzsver, ka vietējā un reģionālā līmeņa elektroenerģijas sadales tīklu operatoru atbildība lielākā mērā jāņem vērā enerģētikas savienības veidošanā, ņemot vērā apstākli, ka enerģētikas joma kļūst arvien decentralizētāka, 90 % atjaunojamo energoresursu ir savienoti ar sadales tīklu un sadales sistēmas operatoriem (SSO) ir īstenoti vietējā līmenī; atgādina, ka ir svarīgi, lai visas dalībvalstis izpildītu trešās enerģētikas paketes prasības attiecībā uz pārvades un sadales tīklu nodalīšanu, jo īpaši ņemot vērā SSO palielināto ietekmi attiecībā uz piekļuves datiem un datu pārvaldību; uzsver, ka vairāk jādomā par PTO–STO saskarni; uzskata, ka atbilstošu uzņēmējdarbības modeļu īstenošana, specializēta infrastruktūra un saskaņots atbalsts varētu veicināt efektīvu pieprasījuma regulēšanas uzsākšanu katrā dalībvalstī un pārrobežu līmenī;

62. mudina dalībvalstis ieviest juridiskus un administratīvus mehānismus, kas nepieciešami, lai stimulētu vietējo kopienu iesaistīšanos enerģijas ražošanā, tos iesaistot maza apjoma atjaunojamās elektroenerģijas ražošanas iekārtu projektos;

63. uzsver, ka atsevišķi atjaunojamie energoresursi tiek ievadīti sadales tīklu līmenī, tuvu patēriņa līmenim, un tāpēc aicina pastiprināt SSO kā veicinātāju nozīmi un ciešāk iekļaut tos Eiropas tiesiskā regulējuma izstrādē un attiecīgās iestādēs, kad jāizstrādā pamatnostādnes par tos interesējošiem jautājumiem, piemēram, pieprasījuma pārvaldību, elastīgumu un uzglabāšanu, un Eiropas līmenī palielināt sadarbību starp SSO un PSO;

64. aicina pieņemt pasākumus, lai stimulētu nepieciešamos ieguldījumus viedo tīklu tehnoloģijās un sadales tīklos nolūkā labāk integrēt atjaunojamo energoresursu pieaugošo kvantitāti un labāk sagatavoties digitalizācijai; šajā sakarībā uzskata, ka SSO būtu jāpiešķir nozīmīgāka loma datu vākšanā un apmaiņā un ka datu aizsardzība jāgarantē jebkuros apstākļos, paturot prātā pieredzi, kas gūta valstīs, kurās ir pilnībā ieviesti viedie skaitītāji;

65. uzsver reģionālas pieejas nozīmi trūkstošās elektroenerģijas infrastruktūras, kas ir svarīga ilgtspējīgas elektroenerģijas apgādes drošībai, būvniecībā, lai novērstu pārblīves situāciju (jaudas) tīklā un pabeigtu iekšējā enerģijas tirgus izveidi;

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

66. uzskata sadales tīklu operatorus par neitrāliem tirgus koordinatoriem, kuri no dažādiem avotiem saņem datus, ko tie savukārt nediskriminējošā veidā nodod trešās puses tirgus dalībnieku rīcībā pēc tam, kad patērētājs ir devis savu piekrišanu, nodrošinot, ka patērētāji saglabā kontroli pār saviem datiem; uzskata, ka SSO veicina tirgus attīstību, tiem ir arvien svarīgāka nozīme kā aktīviem sistēmu pārvaldniekiem, tehnoloģisko iespēju radītājiem, datu pārvaldītājiem un inovatoriem; uzskata, ka ir vajadzīgi skaidri noteikumi, lai nodrošinātu, ka SSO darbojas kā neitrāli tirgus veicinātāji; norāda, ka SSO līdz ar citiem tirgus dalībniekiem var atbalstīt vietējās iestādes, sniedzot tām datus, lai to teritorijā ļautu īstenot energopāreju;
67. uzsver, ka visos lēmumu pieņemšanas līmeņos jāpaātrina energoinfrastruktūras projektu licencēšana;
68. uzskata, ka ir lietderīga ciešāka sadarbība reģionos un starp tiem, šo sadarbību koordinējot ACER un iesaistoties ENTSO-E, jo īpaši attiecībā uz pārrobežu ietekmes novērtēšanu, tomēr dalībvalstīm neatsakoties no atbildības par energoapgādes drošību; uzsver, ka pārrobežu sadarbībai un starpsavienojumiem ir izšķirīga nozīme energoapgādes drošības garantēšanā;
69. atzinīgi vērtē ACER darbu, un uzstāj, ka aģentūrai jāpiešķir pietiekami finanšu un personāla resursi, lai tā varētu pildīt tās pašreizējos un turpmākos uzdevumus un pienākumus un spētu stratēģiski plānot drošā vidēja termiņa perspektīvā;
70. norāda, ka efektīva, neitrāla un pastāvīga Eiropas enerģijas tirgu uzraudzība ir svarīga kā būtisks instruments, lai nodrošinātu patiesu iekšējo enerģijas tirgu, ko raksturo brīva konkurence, pienācīgi cenas signāli un apgādes drošība; šajā sakarībā uzsver ACER nozīmi un gaida Komisijas nostāju par jaunām un nostiprinātām ACER pilnvarām saistībā ar pārrobežu jautājumiem;
71. prasa, lai ACER atbalstītu un koordinētu centienus ciešākas reģionālās sadarbības nodrošināšanai attiecībā uz sistēmas drošību un atbilstību; uzskata, ka kompetenču par apgādes drošības jautājumiem nodošana pārvalstu instancēm jāveic tikai tad, ja tā sniedz skaidrus ieguvumus visai elektroenerģijas sistēmai un ja to papildina pietiekamas atbildības noteikšana;
72. aicina piešķirt ACER lēmumu pieņemšanas pilnvaras attiecībā uz palielinātas reģionālās sadarbības koordināciju pārrobežu un starpreģionālos jautājumos, jo īpaši reģionālo drošības koordinēšanas iniciatīvu kontekstā, lai optimizētu enerģijas resursu pārvaldību, ņemtu vērā valstu īpatnības, pamatotos uz izmaksām un ievērotu tirgus kritērijus un lai izstrādātu atbilstošus rīkus efektīvai enerģijas tirgus uzraudzībai nolūkā izveidot enerģētikas savienību bez vajadzības izveidot jaunu pārmērīgi lielu iestādi;
73. norāda, ka Komisijas ierosinājumi attiecībā uz jaunu enerģijas tirgus modeli aprobežojas tikai ar jaudas nozari; prasa, lai Komisija analizētu iespēju pārskatīt dabasgāzes tirgus modeli nolūkā risināt problēmas gāzes nozarē (piemēram, ES gāzes pieprasījuma izmaiņas, balasta aktīvi, cenu noteikšanas sistēmas, turpmāka tirgus integrācija un AEER un gāzes pārvades sistēmu operatoru Eiropas tīkla (ENTSO-G) attiecīgās lomas);
74. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai un dalībvalstīm.
-

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

P8_TA(2016)0334

ES siltumapgādes un aukstumapgādes stratēģija**Eiropas Parlamenta 2016. gada 13. septembra rezolūcija par ES siltumapgādes un aukstumapgādes stratēģiju (2016/2058(INI))**

(2018/C 204/05)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību, jo īpaši tā 194. pantu,
- ņemot vērā Parīzes nolīgumu, kas noslēgts Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām Pušu konferences 21. sesijā (COP 21) 2015. gada decembrī,
- ņemot vērā Komisijas 2011. gada 15. decembra paziņojumu “Enerģētikas ceļvedis 2050” (COM(2011)0885),
- ņemot vērā Komisijas paziņojumu “ES siltumapgādes un aukstumapgādes stratēģija” (COM(2016)0051),
- ņemot vērā Komisijas 2015. gada 25. februāra paziņojumu “Pamatstratēģija spēcīgai Enerģētikas savienībai ar tālredzīgu klimata pārmaiņu politiku” (COM(2015)0080),
- ņemot vērā Padomes 2014. gada 23. un 24. oktobra secinājumus par klimata un enerģētikas politikas satvaru laikposmam līdz 2030. gadam,
- ņemot vērā trešo enerģētikas paketi,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 25. oktobra Direktīvu 2012/27/ES par energoefektivitāti, ar ko groza Direktīvas 2009/125/EK un 2010/30/ES un atceļ Direktīvas 2004/8/EK un 2006/32/EK,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 19. maija Direktīvu 2010/31/ES par ēku energoefektivitāti,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 23. aprīļa Direktīvu 2009/28/EK par atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšanu un ar ko groza un sekojoši atceļ Direktīvas 2001/77/EK un 2003/30/EK,
- ņemot vērā Komisijas paziņojumu “Ceļvedis virzībai uz konkurētspējīgu ekonomiku ar zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni 2050. g.” (COM(2011)0112),
- ņemot vērā 2014. gada 5. februāra rezolūciju par klimata un enerģētikas politikas satvaru 2030. gadam⁽¹⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 11. decembra Regulu (ES) Nr. 1291/2013, ar ko izveido Pētniecības un inovācijas pamatprogrammu “Apvārsnis 2020” (2014.–2020. gads) un atceļ Lēmumu Nr. 1982/2006/EK⁽²⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta 2015. gada 9. jūlija rezolūciju par resursu lietderīgu izmantošanu — ceļā uz aprites ekonomiku⁽³⁾,

⁽¹⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2014)0094.⁽²⁾ OV L 347, 20.12.2013., 104. lpp.⁽³⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA(2015)0266.

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

- ņemot vērā 2015. gada 15. decembra rezolūciju par virzību uz Eiropas enerģētikas savienību ⁽¹⁾,
  - ņemot vērā Reglamenta 52. pantu,
  - ņemot vērā Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejas ziņojumu un Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas atzinumu (A8-0232/2016),
- A. tā kā gandrīz 50 % no ES galīgā enerģijas pieprasījuma tiek izmantoti siltumapgādē un aukstumapgādē un no tiem 80 % tiek izmantoti ēkās; tā kā siltumapgādes un aukstumapgādes nozarei būtu jāatspoguļo 2015. gada Parīzes nolīgums klimata pārmaiņu jomā (COP 21); tā kā, lai siltumapgādes un aukstumapgādes nozare būtu atbilstīga ES enerģētikas un klimata mērķiem, tai vēlākais līdz 2050. gadam ir jāklūst 100 % balstītai uz atjaunojamiem energoresursiem, ko var panākt, vienīgi samazinot energopatēriņu un pilnībā ievērojot “energoefektivitāte pirmajā vietā” vai “energoefektivitāte ir galvenā degviela” principus;
- B. tā kā katrs papildu ietaupītais 1 % enerģijas samazina gāzes importa apjomu par 2,6 % ⁽²⁾,
- C. tā kā ir vairāk jā rūpējas par to, lai samazinātu enerģijas pieprasījumu ēku siltumapgādē, kā arī par to, lai atlikušo pieprasījuma daļu no importētā fosilā kurināmā sadedzināšanas atsevišķos sildkatlos novirzītu uz ilgtspējīgiem siltumapgādes un aukstumapgādes risinājumiem, kas būtu saskaņā ar ES mērķiem laikposmam līdz 2050. gadam;
- D. tā kā ēkās tiek izmantota milzīga daļa no kopējā enerģijas galapatēriņa un tā kā uzlabotai ēku energoefektivitātei un pieprasījuma regulēšanas programmām var būt būtiska nozīme enerģijas pieprasījuma līdzsvarošanā un maksimālā pieprasījuma mazināšanā, kas samazina jaudu pārpalikumu un ražošanas, ekspluatācijas un pārvades izmaksas;
- E. tā kā atjaunojamo energoresursu daļa lēnām palielinās (2012. gadā tā bija 18 % no primārās enerģijas piegādēm), tomēr joprojām visos līmeņos ir milzīgs potenciāls un dalībvalstīm vajadzētu turpināt palielināt atjaunojamo resursu un atgūt siltuma daļu siltumapgādē un aukstumapgādē;
- F. tā kā ES siltumapgādes un aukstumapgādes tirgus ir sadrumstalots tā vietējā rakstura un dažādo izmantoto tehnoloģiju un iesaistīto ekonomikas dalībnieku dēļ; tā kā vietējā un reģionālā dimensija ir būtiska, lai noteiktu pareizo siltumapgādes un aukstumapgādes politiku, plānotu un ieviestu siltumapgādes un aukstumapgādes infrastruktūru un konsultētos ar patērētājiem un tādējādi likvidētu šķēršļus, siltumapgādi un aukstumapgādi padarot efektīvāku un ilgtspējīgāku;
- G. tā kā biomasa nodrošina 89 % no ES kopējā siltumenerģijas patēriņa, ko nodrošina ar atjaunojamiem energoresursiem un 15 % no kopējā ES siltumenerģijas patēriņa un tai ir liels potenciāls, ko var izmantot, lai rastu būtiskus un ekonomiskus risinājumus pieaugošā pieprasījuma pēc siltumenerģijas nodrošināšanai;
- H. tā kā siltumapgādes un aukstumapgādes nozare ir vislabākais piemērs tam, ka risinājumu izstrādē enerģētikas jomā ir jāizmanto holistiska, integrētās sistēmās balstīta pieeja, kas paredz horizontālas pieejas gan enerģētikas sistēmu izstrādei, gan ekonomikai kopumā;
- I. tā kā siltumapgādē un aukstumapgādē izmantotās primārās enerģijas daļa, ko iegūst no fosilā kurināmā, joprojām ir ļoti liela — 75 % un tas būtiski kavē dekarbonizāciju, tādējādi paātrinot klimata pārmaiņas un nodarot būtisku kaitējumu videi; tā kā siltumapgādes un aukstumapgādes nozarei būtu pilnībā jāveicina ES klimata un enerģētikas mērķu īstenošana un pakāpeniski būtu jāpārtrauc subsīdijas fosilo kurināmo izmantošanai saskaņā ar Eiropadomes 2013. gada 22. maija secinājumiem un atbilstoši vietējiem apstākļiem;

⁽¹⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA(2015)0444.

⁽²⁾ Eiropas Komisijas 2014. gada paziņojums “Energoefektivitāte un tās ieguldījums enerģētiskajā drošībā un klimata un enerģētikas politikas satvarā 2030. gadam” (COM(2014)0520).

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

- J. tā kā tiek lēsts, ka siltuma apjoms, ko rada rūpnieciskie un citi komerciālie procesi un kas pēc tam izdalās atmosfērā vai ūdenī (nevis tiek produktīvi izlietots), ir pietiekams, lai nodrošinātu visā ES dzīvojamajās un terciārajās ēkās nepieciešamo apkuri;
- K. tā kā ēkas rada apmēram 13 % no visa ES CO₂ emisiju apjoma;
- L. tā kā progresīvu un efektīvu siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmu izmantošanai ēkās ir jābūt viendabīgi saskaņotai ar padziļinātu siltumizolācijas procesu, kas samazinātu enerģijas pieprasījumu un izmaksas patērētājiem un veicinātu enerģētiskās nabadzības novēršanu, kā arī radītu kvalitatīvas vietējās darbvietas;
- M. tā kā pasākumi visaptverošas un integrētas stratēģijas izstrādei siltumapgādes un aukstumapgādes jomā Enerģētikas savienības ietvaros, ja tos pareizi īsteno, sniedz nozīmīgas iespējas ES uzņēmumiem un patērētājiem, samazinot kopējās enerģijas izmaksas rūpniecībai, stimulējot konkurētspēju un nodrošinot izmaksu ietaupījumus patērētājiem;
- N. tā kā ES tiesiskajos regulējumos ir uzsvērti plaši mērķi, taču ir būtiski panākt reālu progresu siltumapgādes un aukstumapgādes jomas pārveidē saistībā ar plašākām pārmaiņām enerģētikas sistēmās;
- O. tā kā atjaunojamo energoresursu, jo īpaši elektroapgādes jomā, izmantošanas optimizēšanas kopējā enerģotīklā, nodrošinot labāku integrāciju ar siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmām un pārvadi, mērķis veicina enerģētikas sistēmas dekarbonizāciju, neatkarību no enerģijas importa, mājāsaimniecību energopatēriņa rēķinu samazināšanos un ES rūpniecības konkurētspējas uzlabošanu;
- P. tā kā visefektīvākais veids, kā izpildīt šos kopējos mērķus, ir nodrošināt lielākas tiesības vietējām un reģionālajām iestādēm, kā arī visām ieinteresētajām personām un tās atbilst, lai tās kopā varētu izmantot pilnībā integrētu, sistēmās balstītu pieeju pilsētplānošanā, infrastruktūras attīstībā, mājokļu celtniecībā un atjaunošanā un jaunu rūpniecības projektu izstrādē un tādā veidā maksimāli izmantotu to savstarpējo mijiedarbību, efektivitāti un citus savstarpējos ieguvumus;
- Q. tā kā ēku energoefektivitāte ir atkarīga arī no atbilstošu energosistēmu izmantošanas; tā kā siltumapgādes un aukstumapgādes nozarē būtu jāievēro “energoefektivitāte pirmajā vietā” un “energoefektivitāte ir galvenā degviela” principi;
- R. tā kā, nosakot vērienīgus mērķus pašreizējā ēku fonda pamatīgai atjaunošanai, Eiropā tiktu radīti vairāki miljoni darbvietu, jo īpaši MVU, palielinātos energoefektivitāte un tas būtiski palīdzētu nodrošināt, ka samazinās energopatēriņš siltumapgādē un aukstumapgādē;
- S. tā kā, plānojot energoefektīvas, zemu emisiju sabiedriskās un dzīvojamās ēkas, ir jāņem vērā arhitektūras un pilsētplānošanas aspekti, siltumenerģijas plūsmu pieprasījuma blīvums un Eiropas klimata zonu daudzveidība un ēku veidi;
- T. tā kā ir milzīgs neizmantojams potenciāls, ko sniedz atlikumsiltuma un centralizētās siltumapgādes sistēmu izmantošana, jo siltumenerģijas pārpalikums Eiropā pārsniedz kopējo siltumenerģijas pieprasījumu visās Eiropas ēkās un turklāt 50 % no kopējā ES siltumenerģijas pieprasījuma ir iespējams piegādāt, izmantojot centralizēto siltumapgādi;
- U. tā kā ievērojama Eiropas iedzīvotāju daļa dzīvo vietās, jo īpaši pilsētās, kur ir vērojami gaisa kvalitātes standartu pārsniegumi;

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

- V. tā kā tiek prognozēts, ka siltumapgāde un aukstumapgāde arī turpmāk būs lielākais enerģijas pieprasījuma avots Eiropā, tā kā dabasgāze un LPG tiek plaši izmantotas, lai nodrošinātu šo pieprasījumu, un to izmantošanu varētu optimizēt, enerģiju ļoti efektīvi uzglabājot; tā kā, ilgstoši ļaujoties uz fosilo kurināmo, ES darbojas pretēji tās saistībām klimata un enerģētikas jomā un dekarbonizācijas mērķiem;
- W. tā kā pašlaik ikgadējie tēriņi par enerģiju, ko izmanto siltumapgādes vajadzībām, dažādās Eiropas klimata zonās ievērojami atšķiras, jo energopatēriņš Eiropas dienvidu valstīs vidēji ir 60–90 kWh/m², bet Centrāleiropas un Ziemeļeiropas valstīs — 175–235 kWh/m²;
- X. tā kā efektīvi risinājumi siltumapgādes un aukstumapgādes jomā var būtiski sekmēt rūpniecības un pakalpojumu nozaru attīstību Eiropā, jo īpaši atjaunojamo energoresursu jomā, kā arī palielināt pievienoto vērtību attālākajos un lauku reģionos;
- Y. tā kā enerģija ir kļuvusi par sociālu labumu, kura pieejamība ir jānodrošina; tā kā tomēr ne visi iedzīvotāji var piekļūt enerģijai — vairāk nekā 25 miljoni iedzīvotāju Eiropā dzīvo apstākļos, kuros ir ļoti apgrūtināta piekļuve enerģijas izmantošanai;
- Z. tā kā energoefektivitātes politikā vajadzētu uzsvērt ekonomiskos veidus, kā uzlabot ēku energoefektivitāti, samazinot siltumenerģijas pieprasījumu un/vai pieslēdzot ēkas augsti efektīvām energoapgādes alternatīvām;
- AA. tā kā patērētāju sliktā informētība par apkures sistēmu nepietiekamo efektivitāti ir viens no faktoriem, kas visvairāk nosaka maksu par enerģiju;
- AB. tā kā labi siltumizolētas dzīvojamās mājas sniedz labumu gan videi, gan patērētājiem, kuriem par enerģiju ir jāmaksā mazāk;
- AC. tā kā 72 % no ģimenes privātmāju siltumapgādes un aukstumapgādes pieprasījuma tiek patērēti lauku un vidēji apdzīvotos apgabalos;
- AD. tā kā pieprasījumu pēc enerģijas var mazināt arī dabā balstīti risinājumi, piemēram, pārdomāta ielu veģetācija un zaļie jumti un sienas, kas ēkas izolē un noēno, tā mazinot vajadzību pēc siltumapgādes un aukstumapgādes;
- AE. tā kā 85 % no ēkās patērētās enerģijas tiek izmantoti telpu apsildīšanai un karstā ūdens ieguvei un 45 % no siltumapgādes un aukstumapgādes Savienībā izmanto dzīvojamās ēkās;
- AF. tā kā rūpniecības nozarei, sadarbojoties ar vietējām pašvaldībām, ir svarīga nozīme atlikumsiltuma un atlikumaukstuma lietderīgākā izmantošanā;
- AG. tā kā vidēji 6 % no Eiropas iedzīvotāju patēriņa izdevumiem ir maksa par siltumapgādi un aukstumapgādi un 11 % Eiropas iedzīvotāju nevar atļauties pietiekami apsildīt savu mājokli ziemā;
- AH. tā kā aukstumapgādes nozare vēl būtu padziļināti jāanalizē un tai būtu jāpiešķir lielāka nozīme Komisijas stratēģijā un dalībvalstu politikas nostādņēs;
- AI. tā kā ir svarīgi veicināt pētījumus par energotaupību vēsturiskās ēkās, lai pēc iespējas uzlabotu to energoefektivitātes līmeni, vienlaikus nodrošinot kultūras mantojuma aizsardzību un saglabāšanu,

1. atzinīgi vērtē Komisijas paziņojumu par ES siltumapgādes un aukstumapgādes stratēģiju, kas ir svarīgs solis un paredz holistisku pieeju siltumapgādes un aukstumapgādes pārveidei Eiropas Savienībā, kā arī nosaka prioritārās darbības jomas; pilnībā atbalsta Komisijas vērienīgo plānu, kas paredz konstatēt un izmantot sinerģiju starp elektroapgādes un siltumapgādes jomām, lai izveidotu efektīvu nozari, kas palielina enerģētisko drošību un palīdz ekonomiski sasniegt ES

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

klimate un enerģijas mērķus; aicina Komisiju siltumapgādi un aukstumapgādi uzskatīt par Eiropas enerģijas tirgus daļu;

2. norāda uz nepieciešamību arī turpmāk saglabāt konkrētus pasākumus siltumapgādes un aukstumapgādes jomā, pārskatot Energoefektivitātes direktīvu (2012/27/ES), Atjaunojamo energoresursu direktīvu (2009/28/EK) un Ēku energoefektivitātes direktīvu (2010/31/ES);

3. uzskata, ka siltumapgādes un aukstumapgādes stratēģijā ir vienādi jāiekļauj abas šīs vajadzības, ņemot vērā to, ka Eiropā ir dažādas klimata zonas un attiecīgi arī dažādas enerģijas izmantošanas vajadzības;

4. uzsver, ka siltumapgādes un aukstumapgādes stratēģijā prioritāra nozīme būtu jāpiešķir ilgtspējīgiem un ekonomiskiem risinājumiem, kas dotu dalībvalstīm iespēju sasniegt ES klimata un enerģētikas politikas mērķus; norāda, ka dalībvalstu siltumapgādes un aukstumapgādes nozares ir ļoti atšķirīgas to dažādā energoavotu sadalījuma, klimatisko apstākļu, ēku fonda energoefektivitātes līmeņa un rūpniecības intensitātes dēļ, tādēļ atbilstošo stratēģisko risinājumu izvēlē būtu jānodrošina elastība;

5. prasa valstu līmenī izstrādāt konkrētas, ilgtspējīgas siltumapgādes un aukstumapgādes stratēģijas, īpašu uzmanību veltot kombinētajai siltuma un elektrības koģenerācijai, centralizētai siltumapgādei un aukstumapgādei, kuru vislabāk būtu balstīt uz atjaunojamo energoresursu izmantošanu, kā norādīts Energoefektivitātes direktīvas 14. pantā;

6. atzīmē, ka ES siltumapgādes un aukstumapgādes stratēģijas galvenās prioritātes ir augsta energoefektivitāte, augstas efektivitātes siltumizolācija un atjaunojamo energoavotu un atgūtās siltumenerģijas izmantošana; tādēļ uzskata, ka būtu jāievēro "energoefektivitāte pirmajā vietā" princips, jo energoefektivitāte nodrošina vienu no augstākajām un ātrāk pieejamajām finansiālajām atdevēm un ir galvenais stratēģiskais risinājums, lai nodrošinātu sekmīgu pāreju uz drošu, noturīgu un viedu siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmu;

7. atzīmē, ka decentralizētākas un elastīgākas energosistēmas ieviešana, kas paredz elektroenerģijas un siltumenerģijas avotu atrašanos tuvāk patēriņa vietai, var veicināt decentralizētas enerģijas ražošanu un tādējādi sniegt iespēju patērētājiem un kopienām vairāk iesaistīties enerģijas tirgū un kontrolēt pašiem savu energopatēriņu, kā arī kļūt par aktīviem pieprasījuma veidotājiem; uzskata — jo īsāka ir ķēde primārās enerģijas pārveidei citās formās, lai iegūtu izmantojamu siltumenerģiju, jo augstāks ir kopējās energosistēmas energoefektivitātes līmenis; turklāt atzīst, ka šāda pieeja samazina pārvades un sadales zudumus, uzlabo energoapgādes infrastruktūras noturību un vienlaikus nodrošina vietējās uzņēmējdarbības iespējas MVU;

8. uzsver likumdošanas ekodizaina un energomarķējuma jomā, no vienas puses, un Energoefektivitātes direktīvas un Ēku energoefektivitātes direktīvas, no otras puses, savstarpējo papildināmību siltumapgādes un aukstumapgādes patēriņa samazināšanā; uzskata, ka sadzīves tehnikas ierīcēm (veļas mazgājamās mašīnas, trauku mazgājamās mašīnas u. c.) vajadzētu būt pēc iespējas efektīvām un projektētām tā, lai tās varētu pieslēgt karstā ūdens apgādes sistēmai vietā, kur tās tiek uzstādītas; tādēļ uzskata, ka regulāri būtu jāpārskata un jāuzlabo ekodizainam piemērojamās prasības un energomarķējuma politika, lai nodrošinātu papildu energotaupību un uzlabotu konkurētspēju, ko sniedz inovatīvāki produkti un samazinātas enerģijas izmaksas;

9. atgādina, ka siltumapgāde un aukstumapgāde veido ES enerģijas pieprasījuma lielāko daļu; uzsver, cik svarīgi ir ievērot tehnoloģiskās neitralitātes principu attiecībā uz patlaban pieejamajiem atjaunojamajiem energoresursiem un uz tirgus un valstu iniciatīvām, nodrošinot pāreju uz mazoglekļa un drošu energoapgādi siltumapgādes un aukstumapgādes nozarei;

10. uzsver vajadzību izstrādāt labvēlīgu regulējumu īrniekiem un personām, kuras dzīvo daudzdzīvokļu mājās, lai arī viņiem nodrošinātu iespēju izmantot pašražošanas un pašpatēriņa sniegtos ieguvumus no atjaunojamo energoresursu izmantošanas siltumapgādē un aukstumapgādē un no energoefektivitātes pasākumiem, tādējādi novēršot problēmas, ko rada nesalāgoti stimuli un dažkārt arī traucējoši īres noteikumi;

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

11. uzsver būtisko nozīmi, kāda uz atjaunojamiem energoresursiem balstīto tehnoloģiju, tostarp ilgtspējīgas biomasas, aerotermālās, ģeotermālās un saules enerģijas, kā arī fotoelementu, izmantošanai kopā ar elektriskajiem akumulatoriem ir ūdens apsildē un ēku siltumapgādē un aukstumapgādē, tos apvienojot ar siltumenerģijas uzglabāšanas iekārtām, kuras var izmantot ikdienas vai sezonālai līdzsvarošanai; aicina dalībvalstis nodrošināt stimulus šādu tehnoloģiju veicināšanai un izmantošanai; aicina dalībvalstis pilnībā ieviest energoefektivitātes un ēku energoefektivitātes direktīvas, tostarp prasības par gandrīz nulles enerģijas ēkām (NZEB) un ēku renovācijas ilgtermiņa stratēģijas, ņemot vērā vajadzību mobilizēt pietiekamas investīcijas dalībvalstu ēku fonda modernizācijai; aicina Komisiju iesniegt ES līmeņa redzējumu par gandrīz nulles enerģijas ēku fondu līdz 2050. gadam;

12. uzskata, ka jautājumi, kas ir saistīti ar energoapgādes drošību ES, galvenokārt ir saistīti ar siltumapgādes drošību; tādēļ uzskata, ka siltumapgādes avotu diversificēšanai ir ārkārtīgi svarīga nozīme, un aicina Komisiju izpētīt iespējas vēl vairāk atbalstīt un paātrināt uz atjaunojamiem energoresursiem balstītu siltumapgādes tehnoloģiju izmantošanu;

13. uzskata, ka par pamatu energoefektīvai un zemu emisiju būvniecībai dažādās Eiropas klimata zonās, lai plānotu veselus dzīvojamus un komerciālos rajonus, vajadzētu izmantot siltuma ražošanā izmantoto resursu sadalījuma plānošanu, piemērotus arhitektūras risinājumus, infrastruktūras objektu pārvaldības paraugpraksi un pilsētplānošanas principus, tostarp tādas pilsētas mēroga tīkla risinājumus kā centralizētā siltumapgāde un aukstumapgāde; uzsver, ka ar siltumizolāciju pienācīgi aprīkotai ēkas struktūrai ir augsta siltuma saglabāšanas spēja un tas rada būtiskus ietaupījumus siltumapgādē un aukstumapgādē;

14. uzsver, ka ēku enerģijas pieprasījums veido apmēram 40 % no energopatēriņa ES un vienu trešdaļu no dabasgāzes patēriņa, un to varētu samazināt pat par trim ceturtdaļām, ja tiktu paātrināta ēku atjaunošana; uzsver, ka 85 % no šī energopatēriņa tiek izmantoti siltumapgādē un mājāsaimniecību karstā ūdens padevē, un tādēļ joprojām galvenais faktors drošākas un ilgtspējīgākas pieejas īstenošanā siltumapgādei ir veco un neefektīvo siltumapgādes sistēmu modernizācija, no atjaunojamiem energoresursiem iegūtas elektroenerģijas daļas plašāka izmantošana, labāka atlikumsiltuma izmantošana augsti efektīvās centralizētās siltumapgādes sistēmās un pamatīga ēku atjaunošana, nodrošinot tām labāku siltumizolāciju; iesaka arī turpmāk paaugstināt energoefektivitātes standartus ēkām, ņemot vērā un veicinot tehniskās inovācijas, jo īpaši attiecībā uz homogēnu izolācijas materiālu nodrošināšanu; turklāt iesaka nodrošināt turpmāku atbalstu gandrīz nulles enerģijas ēku celtniecībai;

15. mudina dalībvalstis izstrādāt ilgtermiņa siltumapgādes un aukstumapgādes stratēģijas, pamatojoties uz integrētu pieeju, saskaņotu enerģijas avotu sadalījuma plānošanu un Energoefektivitātes direktīvas 14. pantā paredzēto novērtējumu; uzsver, ka stratēģijā būtu jānosaka prioritārās jomas intervencei un jāveicina optimizēta pilsētu energoapgādes plānošana; aicina Komisiju atbalstīt dalībvalstis šajā uzdevumā, izstrādājot vispārējus norādījumus valstu siltumapgādes un aukstumapgādes stratēģiju izstrādei;

16. vērš uzmanību uz ēku renovācijas un siltumizolācijas ekonomisko ieguvumu, kas nereti nozīmē līdz 50 % mazākas siltumapgādes un aukstumapgādes izmaksas, un aicina Komisiju paredzēt pienācīgu līdzfinansējumu enerģijas ziņā neefektīvu sabiedrisko un daudzdzīvokļu ēku renovācijas iniciatīvām;

17. atzinīgi vērtē Komisijas nodomu izstrādāt pasākumu kopumu daudzdzīvokļu māju atjaunošanas veicināšanai; uzskata, ka saskaņots un visaptverošs pasākumu kopums jāizstrādā arī attiecībā uz energoapgādes plānošanu pilsētās, lai varētu veikt vietējā siltumapgādes un aukstumapgādes potenciāla plānošanu, optimizēt un integrēt ēku atjaunošanu un pilnveidot siltumapgādes un aukstumapgādes infrastruktūras;

18. vēlreiz uzsver, ka ir svarīgi izstrādāt tādas ES shēmas, kas rada stimulus to sabiedrisko ēku, dzīvojamo un sociālo māju energoefektīvai modernizācijai, kuru rādītāji neatbilst juridisko prasību minimumam, kā arī jaunu ekoloģisko ēku celtniecībai;

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

19. norāda uz siltumapgādes un aukstumapgādes lokālo raksturu un potenciālu; aicina vietējās un reģionālās iestādes turpināt veicināt ēku siltummodernizāciju, atjaunojot esošās sabiedriskās, komerciālās un dzīvojamās ēkas ar zemiem energorādītājiem; uzsver tādu kustību nozīmi kā Pilsētas mēru pakts, kas paredz zināšanu un paraugprakses apmaiņu;
20. uzsver nepieciešamību plānot vietējo siltumapgādes un aukstumapgādes potenciālu visā Eiropā, lai pilsētas spētu labāk noteikt savus vietējā līmenī pieejamos resursus un tādējādi varētu palīdzēt palielināt ES enerģētisko neatkarību un veicināt izaugsmi un konkurētspēju, radot vietējās darbvietas, kuru funkcijas nevar nodot ārpuskalpojumā, un nodrošinot patērētājiem tīru un cenu ziņā pieejamu enerģiju;
21. aicina vietējās iestādes novērtēt esošo siltumapgādes un aukstumapgādes potenciālu, kā arī turpmākās siltumapgādes un aukstumapgādes vajadzības, ņemot vērā uz vietas pieejamo atjaunojamo energoresursu potenciālu, koģenerācijā iegūtās siltumenerģijas un centralizētās siltumapgādes apjomus;
22. uzskata, ka būtu jāizveido pievilcīga finansēšanas sistēma mājāsaimniecībām, kas atrodas ārpus centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmu zonām, lai veicinātu mājāsaimniecību apsildei paredzētas, uz atjaunojamo energoresursiem balstītas jaunās tehnoloģijas;
23. aicina vietējās iestādes risināt konkrētās problēmas, kuras ir saistītas ar ēkām lauku apvidos, kas parasti ir vecākas, mazāk energoefektīvas un ne tik labvēlīgas veselībai un parasti nodrošina mazāku siltumkomfortu;
24. uzskata — jo īsāka ir ķēde primārās enerģijas pārveidei citās formās, lai ražotu izmantojamu siltumu, jo augstāka ir energoefektivitāte un, norādot uz klimatisko un citu apstākļu daudzveidību Savienībā, aicina Komisiju veicināt tehnoloģiski neitrālus instrumentus, kas ļautu katrai kopienai izstrādāt ekonomiskus risinājumus nolūkā samazināt siltumapgādes un aukstumapgādes nozares oglekļa emisiju intensitāti;
25. norāda — lai arī ES tiesiskajos regulējumos ir izvirzīti plaši mērķi, ir būtiski panākt reālu progresu, ievērojami uzlabojot siltumapgādi un aukstumapgādi saistībā ar enerģētikas sistēmu plašāku pārveidi;
26. uzsver, ka vēl nav pietiekami izstrādāti ES politikas instrumenti un jaudas, lai sekmētu siltumapgādes un aukstumapgādes nozares pārveidi, maksimāli izmantotu visas iespējas vai vajadzīgajā apmērā un tempā ieviestu pieprasījuma mazināšanas un dekarbonizācijas risinājumus;
27. uzsver centralizēto energoapgādes tīklu nozīmi, kas ir alternatīva piesārņojošākām individuālās apsildes sistēmām, jo šie tīkli ir īpaši efektīvs un ekonomisks līdzeklis tādas ilgtspējīgas siltumapgādes un aukstumapgādes nodrošināšanai, kurā ir integrēti atjaunojamie energoresursi, atgūtā siltumenerģija un aukstumenerģija un zema patēriņa laikā tiek uzglabāts elektroenerģijas pārpalikums, tā nodrošinot tīkla elastību; uzsver, ka ir jāintegrē lielāks atjaunojamo energoresursu īpatsvars, ņemot vērā to, ka vairāk nekā 20 % no centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes jau tagad tiek nodrošināti, izmantojot atjaunojamo enerģiju, kas ir saskaņā ar Energoefektivitātes direktīvas 14. pantu, kurā noteikta prasība par centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes potenciāla visaptverošu novērtējumu; prasa veikt esošo centralizētās siltumapgādes sistēmu modernizāciju un paplašināšanu, lai nodrošinātu pāreju uz augstas efektivitātes un atjaunojamu alternatīvo enerģijas veidu izmantošanu; mudina dalībvalstis ieviest fiskālus un finansiālus mehānismus, lai veicinātu centralizētas siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmas izstrādi un izmantošanu un novērstu regulatīvos šķēršļus;
28. aicina Komisiju rūpīgi izvērtēt dalībvalstu veiktos koģenerācijas un centralizētās siltumapgādes visaptverošos novērtējumus saskaņā ar Energoefektivitātes direktīvas 14. pantu, lai minētajos plānos būtu atspoguļots šādu risinājumu patiesais ekonomiskais potenciāls un sniegts pārdomāts pamatojums politikas veidošanai atbilstīgi ES mērķiem;
29. uzsver, ka ir svarīgi blīvi apdzīvotās pilsētu aglomerācijās pakāpeniski aizstāt neefektīvu un neilgtspējīgu individuālās vai centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmu izmantošanu ar efektīvām centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmām vai tās modernizēt, izmantojot jaunākās siltumapgādes un aukstumapgādes tehnoloģijas, lai nodrošinātu pāreju uz augstas efektivitātes vietējam koģenerācijas sistēmām un atjaunojamiem alternatīvajiem enerģijas veidiem;

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

30. aicina Komisiju savās iniciatīvās par Atjaunojamo energoresursu direktīvu un tirgus modeli ierosināt pasākumus, ar kuriem veicina efektīvākas un elastīgākas energosistēmas izveidi, turpinot integrēt elektroenerģijas, siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmas;
31. prasa Komisijai izveidot vienotu Eiropas sistēmu, ar kuru veicina un stiprina juridisko noteiktību attiecībā uz pašražošanu, kurā tiktu izmantoti atjaunojamie energoresursi, jo īpaši sniedzot atbalstu kaimiņu kooperatīviem un tos veicinot;
32. prasa dalībvalstu līmenī izstrādāt siltumenerģijas un aukstumenerģijas pieprasījuma rādītāju ēkām;
33. prasa piemērot stratēģisku pieeju, lai mazinātu rūpnieciskās siltumapgādes un aukstumapgādes pieprasījuma CO₂ emisijas, uzlabojot procesu efektivitāti, aizstājot fosilo kurināmo ar ilgtspējīgiem resursiem, kā arī integrējot nozari apkārtējā termiskās enerģijas sistēmā;
34. uzsver, ka enerģijas un resursu plūsmu apvienošanai piemīt ārkārtīgi liels potenciāls samazināt primārās enerģijas izmantošanas apjomu, jo īpaši rūpnieciskajā vidē, kurā atbilstīgi tā dēvētajai kaskādes sistēmai siltumenerģiju vai aukstumenerģiju, kas paliek pāri kādā no procesiem, var izmantot citā procesā, kura veikšanai nav nepieciešama tik augsta temperatūra, un kurā, ja tas ir iespējams, enerģiju var izmantot ēku siltumapgādei un aukstumapgādei, izmantojot centralizētās siltumapgādes sistēmas;
35. atzīmē, ka novecojušas apkures iekārtas, kurām ir zema energoefektivitāte, nekavējoties būtu jāaizstāj ar labākajām iespējamajām alternatīvām, kas pilnībā atbilst ES enerģētikas un klimata mērķiem, piemēram, ar videi draudzīgākām koģenerācijas iekārtām, kurās ilgtspējīgas degvielas izmanto saskaņā ar ilgtspējības kritērijiem biomasai;
36. norāda, ka siltumapgāde un aukstumapgāde ir pilnībā vietēja nozare, jo siltumapgādes pieejamība un infrastruktūra, kā arī siltumenerģijas pieprasījums ir galvenokārt atkarīgs no vietējiem apstākļiem;
37. piekrīt Komisijai, ka koģenerācijas iekārtu ekonomiskais potenciāls netiek izmantots, kā tas tiek norādīts siltumapgādes un aukstumapgādes stratēģijā, un aicina Komisiju un dalībvalstis turpināt veicināt augstas efektivitātes koģenerāciju un centralizēto siltumapgādi saskaņā ar Komisijas paziņojumu par Enerģētikas savienības 2015. gada stāvokļa apskatu (COM(2015)0572);
38. uzskata, ka ir nepieciešama sistēmas līmeņa pieeja aukstumapgādei, tostarp attiecībā uz apbūvētu vidi un citām darbībām, piemēram, saldēšanu transportlīdzekļos;
39. uzskata, ka Eiropas mērenajā klimata joslā liela nozīme zināmos apstākļos varētu būt atgriezeniskajām siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmām, kuras darbina ar efektīviem siltumsūkņiem, ņemot vērā šo sistēmu elastību; uzsver, ka hibrīdās siltumapgādes sistēmas, kuras nodrošina siltumenerģiju no diviem vai vairāk energoavotiem, var veicināt uz atjaunojamiem energoresursiem balstītas siltumapgādes nozīmes palielināšanos, jo īpaši pašreizējās ēkās, kurās šīs sistēmas ir iespējams ieviest, veicot tikai nelielus pārveidojumus; aicina Komisiju un dalībvalstis attiecībā uz siltumsūkņiem nodrošināt atbilstīgi pielāgotas aprēķina metodes, kā arī veicināt paraugprakses apmaiņu par atbalsta mehānismiem, lai atbalstītu efektīvu un ilgtspējīgu mazoglekļa risinājumu izmantošanu atbilstoši siltumenerģijas dažādajām vajadzībām;
40. aicina Komisiju cieši uzraudzīt atbilstību ES tiesību aktiem par fluorētām siltumnīcefekta gāzēm, lai mazinātu šādu gāzu emisiju atmosfērā; aicina Komisiju nodrošināt, ka alternatīvu aukstumaģentu izmantošana ir droša, ekonomiska un atbilst citiem ES mērķiem vides, klimata pārmaiņu un energoefektivitātes jomā;
41. uzskata, ka dalībvalstīm vajadzētu izpētīt iespējas izmantot ģeotermālo ūdeņu siltumu, enerģiju, kas tieši iegūta ražošanas procesos un no citiem siltuma avotiem ar zemāku temperatūru, piemēram, siltumenerģiju no dziļūdens raktuvēm, kuru varētu izmantot siltumapgādē (un aukstumapgādē) un iegūt, izmantojot milzīgus siltumsūkņus, un ar kuru varētu pilnībā apsildīt ne vien atsevišķas ēkas, bet arī veselās pilsētas, izmantojot pašreizējos un jaunus centralizētās siltumapgādes tīklus, ja vien būtu pieejama vai izstrādāta piemērota centralizētā siltumapgādes infrastruktūra;

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

42. uzsver, cik nozīmīgas ir tehnoloģijas, kuras spēj mazināt termiskās enerģijas pieprasījumu un siltumnīcefekta gāzu emisijas, piemēram, zemas entalpijas ģeotermālās enerģijas izmantošana, uz atjaunojamiem energoresursiem balstītas centralizētas siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmas un mazas triģenerācijas vai koģenerācijas stacijas, kuras darbina, sadedzinot dabasgāzi un/vai biometānu, vai to kombināciju;

43. uzskata, ka ļoti nozīmīga loma siltumapgādē varētu būt siltumenerģijas uzglabāšanas iekārtām, kas maksimālā pieprasījuma laikā (piemēram, uzglabājot siltumenerģiju) izmanto elektrisko pretestību un tādējādi uzlabo elektroapgādes kvalitāti, atvieglojot mainīgo energoavotu integrāciju, un tas palīdzētu līdzsvarot tīklu un samazināt enerģijas ražošanas apjomu, importu un cenas;

44. uzskata, ka atlikumsiltumam un atlikumaukstumam, ko iegūst rūpnieciskajos procesos un koģenerācijā, ražojot elektroenerģiju parastajās spēkstacijās, no labi siltumizolētām dzīvojamām ēkām, izmantojot rekuperatīvās metodes, un no mikroģenerācijas, vajadzētu piešķirt daudz lielāku nozīmi siltumapgādē un aukstumapgādē nekā līdz šim; uzsver, ka pētniecībai vajadzētu atzīt un veicināt rūpnieciskajos atkritumos pieejamās siltumenerģijas un aukstumenerģijas izmantošanu, jo šajā jomā ir lielas investīciju un inovāciju iespējas; uzsver, ka būtu jāveicina ražotņu sadarbība ar tuvumā esošajām dzīvojamajām ēkām vai pakalpojumu nozares ēkām, veidojot kopēju enerģijas ražošanu un vajadzību apmierināšanu;

45. uzsver, ka publiskajam finansējumam vai tam, ka centralizēta siltumapgādes infrastruktūra ir valsts īpašumā, nevajadzētu radīt saistības izmantot ar lielām oglekļa emisijām saistītu, dārgu infrastruktūru; aicina valsts, reģionālās un vietējās iestādes rūpīgi uzraudzīt publisko finansiālo atbalstu centralizētai siltumapgādes infrastruktūrai, ņemot vērā ES mērķi līdz 2050. gadam par 80–95 % samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni un netraucēti pāriet uz energoekonomiku;

46. norāda, ka ražošanas, patēriņa un atlikumaukstuma integrēšana var dot vides un ekonomisku labumu un mazināt pieprasījumu pēc primārās enerģijas aukstumapgādē;

47. uzsver, ka atkritumu pārvēršanai enerģijā arī turpmāk būs nozīmīga loma siltumapgādē, jo tā alternatīva parasti ir atkritumu poligoni un fosilā kurināmā izmantošana, un atgādina, ka ir nepieciešams palielināt pārstrādi;

48. aicina dalībvalstis izmantot juridiskus un ekonomiskus līdzekļus, lai paātrinātu to, ka pakāpeniski pārtrauc izmantot novecojušas cietā kurināmā krāsnis, kuru energoefektivitātes līmenis ir mazāks par 80 %, un, ja iespējams, tās aizstātu ar efektīvām un ilgtspējīgām siltumapgādes sistēmām vietējā līmenī (piemēram, centralizētām siltumapgādes sistēmām) vai mikrolīmenī (piemēram, ģeotermālajām un saules enerģijas sistēmām);

49. uzsver, ka viedo siltumapgādes sistēmu ieviešana var palīdzēt patērētājiem labāk izprast savu energopatēriņu un atjaunot neefektīvas siltumapgādes sistēmas, tā veicinot energotaupību;

50. atgādina Komisijai un dalībvalstīm, ka 75 % no pašreizējā Eiropas ēku fonda ir enerģijas patēriņa ziņā neefektīvi un ka saskaņā ar aplēsēm 90 % no šīm ēkām joprojām tiks izmantotas 2050. gadā; tādēļ uzsver, ka steidzami ir jāpievēršas tieši šīm ēkām, veicot to vērienīgu atjaunošanu;

51. aicina Komisiju saistībā ar programmu "Atkritumu pārvēršana enerģijā" izstrādāt plānu organisko atkritumu ilgtspējīgas izmantošanas veicināšanai un potenciālā devuma izmantošanai siltumapgādē un aukstumapgādē, kas saistīta ar centralizētajām siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmām;

52. uzsver, ka biogāze ir nozīmīgs un ilgtspējīgs siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmu resurss un ka šajā sakarībā ir jānosaka skaidrs mērķis attiecībā uz organisko vielu pārstrādi, lai veicinātu ieguldījumus bioatkritumu vākšanā un apsaimniekošanā;

53. aicina dalībvalstis pārtraukt pilsētu siltumapgādē izmantot tādu novecojušu krāšņu lietošanu, kuras rada zemākā atmosfēras slāņa emisijas un kuru dēļ nepilnīgas sadegšanas rezultātā atmosfērā izplūst dabīgās pirolīzes gāzes, NOx, sodrēji, cietās daļiņas un konvekcijas rezultātā izkļiedītie viegļie pelni, kā arī ar stimuliem veicināt ilgtspējīgu, tostarp atjaunojamu, alternatīvu izmantošanu;

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

54. aicina dalībvalstis īstenot pasākumus, lai pakāpeniski atteiktos no enerģijas patēriņa ziņā neefektīvām krāsnīm un sildkatliem, kurus darbina, izmantojot krāšņu kurināmo un ogle, un kuri pašreiz nodrošina siltumapgādi vairāk nekā pusei ēku fonda laukos; uzskata, ka energoapgāde būtu jānodrošina, izmantojot zemāku oglekļa emisiju un atjaunojamus resursus;

55. uzsver, ka uz atjaunojamiem energoresursiem balstīta centralizētā siltumapgāde ierobežo tādu piesārņojošāku individuālo apkures sistēmu izplatīšanos, kuras palielina gaisa piesārņojumu apdzīvotās teritorijās un ir daudz grūtāk kontrolējamas nekā plaši izplatītās centralizētās siltumapgādes sistēmas; tomēr uzsver, ka Savienībā pastāv atšķirīgi infrastruktūras un klimata apstākļi un ka šīs sistēmas bieži ir nepieciešams modernizēt, lai palielinātu to efektivitāti; tādēļ prasa veikt analīzi par centralizētajai siltumapgādes infrastruktūrai nepieciešamo atbalstu un par nodokļu piemērošanu atjaunojamiem energoresursiem un centralizētai siltumapgādei;

56. uzskata, ka dalībvalstīm būtu steidzami jāveic pasākumi, lai pakāpeniski pārtrauktu zemas temperatūras krāšņu izmantošanu cieto fosilo kurināmo un organisko atkritumu sadedzināšanai, kas degšanas procesā rada dažādu kaitīgu vielu noplūdi atmosfērā; uzskata, ka dalībvalstīm būtu pēc iespējas jāveicina vecu un neefektīvu malkas kamīnu izmantošanas pārtraukšana blīvi būvētās pilsētās un jāveicina šādu kamīnu aizstāšana ar mūsdienīgām un efektīvām, videi un veselībai nekaitīgām alternatīvām, vienlaikus īstenojot iniciatīvas informētības uzlabošanai par iespējamajiem veselības apdraudējumiem un paraugpraksi malkas kamīnu izmantošanas jomā;

57. aicina Komisiju un dalībvalstis novērst regulējuma nepilnības, kuras radušās Ekodizaina direktīvā un direktīvā par vidēji lielām sadedzināšanas iekārtām, jo to rezultātā notikusi emisiju pārvirze uz iekārtām, kuru jauda ir mazāka par 1 MW un uz kurām direktīvas neattiecas;

58. uzskata, ka arvien pieaugoša aukstumapgādes nepieciešamība prasa šo jautājumu turpināt risināt, tostarp apsverot integrētu pieeju visai aukstumapgādes ķēdei — no pieprasījuma pēc rūpnieciskās dzesēšanas, lai pazeminātu augstu temperatūru, līdz mājsaimniecību aukstumapgādei un dzesēšanas prasībām pārtikas nozarē;

59. norāda, ka kvalitatīvu datu pieejamība patērētājiem un iestādēm ir priekšnosacījums tam, lai varētu izdarīt racionālu izvēli attiecībā uz energoefektivitātes un siltumapgādes risinājumiem; uzsver, cik būtiski ir digitalizācijas piedāvātās iespējas attiecināt arī uz siltumapgādes un aukstumapgādes nozari; aicina Komisiju izstrādāt definīciju un metodes aprēķinu veikšanai par atjaunojamiem energoresursiem aukstumapgādē;

60. uzskata, ka ūdens patēriņa ziņā efektīviem siltummaiņiem var būt svarīga loma rūpniecības procesu aukstumapgādē, kad siltums tiek nodots dabiskām ūdenstilpēm, kuras atrodas netālu no produktu uzglabāšanas vietas un kuru temperatūra visu gadu nepārsniedz 6 °C (brīvā dzesēšana);

61. uzskata, ka lieljaudas stacionārie kurināmā elementi tuvākajā nākotnē varētu kļūt par videi draudzīga cietā kurināmā (ogļu) alternatīvu;

62. uzskata, ka enerģijas pārvēršanai gāzē ir liels nākotnes potenciāls, ko var izmantot atjaunojamās enerģijas uzglabāšanā, transportēšanā un izmantošanā centralizētai vai decentralizētai siltumenerģijas ražošanai; norāda, ka enerģijas pārvēršana gāzē, jo īpaši lielpilsētu teritorijās, izmantojot pašreizējo infrastruktūru, ir efektīvs veids, kā atjaunojamo enerģiju izmantot siltumenerģijas ražošanā; tādēļ aicina Komisiju un dalībvalstis attiecīgi atbalstīt pētniecību un pilotprojektus, kas ir saistīti ar enerģijas pārvēršanu gāzē;

63. uzskata — lai izstrādātu Eiropas Savienības stratēģiju par inovatīvu siltumapgādi un aukstumapgādi, ir jāveic intensīvi pētījumi, ar kuriem nodrošina pamatu tādu jaunu nozaru radīšanai, kas varētu izstrādāt šim nolūkam piemērotas videi draudzīgas iekārtas;

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

64. uzsver, ka pētniecība un tehnoloģiskie jauninājumi sniedz labumu Eiropas rūpniecībai, stiprina Eiropas uzņēmējdarbības konkurētspēju un komerciālo dzīvotspēju, kā arī veicina galvenos ES enerģētikas un klimata mērķus; šajā sakarībā uzsver, ka ir jāpastiprina pētniecība, izstrāde un inovācija jomās, kas saistītas ar energoefektivitāti un uz atjaunojamiem energoresursiem balstītām siltumapgādes un aukstumapgādes (RHC) tehnoloģijām, lai mazinātu izmaksas, uzlabotu sniegumu un veicinātu ieviešanu un integrāciju enerģētikas sistēmā; aicina Komisiju sadarboties ar nozares ieinteresētajām personām, lai pastāvīgi aktualizētu tehnoloģiju ceļvežus par RHC nolūkā veikt koordinēšanu, kā arī iezīmēt un noteikt nepilnības RHC tehnoloģiju attīstībā;

65. uzskata, ka, ņemot vērā steidzamo vajadzību panākt ātrus un efektīvus rezultātus ES siltumenerģijas nozares siltummodernizācijas procesa īstenošanā, ES būtu jākoncentrējas uz pētniecību, ar kuru paplašina pašreiz labāko pieejamo tehnoloģiju lietojumu;

66. uzskata, ka pētniecībā, ko veic saskaņā ar pamatprogrammu "Apvārsnis 2020", būtu jāiekļauj tādu ilgtspējīgu siltumapgādes un aukstumapgādes risinājumu izstrāde un tādu tehnoloģiju attīstība, kurās izmanto atlikumsiltumu un atlikumaukstumu, jaunu materiālu iegūšana, kuriem ir maksimāli augsta siltumvadītspēja (siltummaiņi), minimāla vadītspēja, proti, maksimāla termiskā pretestība (siltumizolācija), un maksimāls siltuma akumulācijas līmenis (siltuma uzglabāšana);

67. uzskata, ka saskaņā ar pamatprogrammu "Apvārsnis 2020" progress būtu jāpanāk pētniecībā un izstrādē, kas saistīta ar ilgtspējīgām un efektīvām siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmām un materiāliem, piemēram, saistībā ar maza mēroga atjaunojamo energoresursu ražošanas un uzglabāšanas risinājumiem, centralizētām siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmām, koģenerāciju un izolācijas materiāliem, kā arī tādiem inovatīviem materiāliem kā strukturālās logu rūtis, kas ļauj lielā daudzumā no ārpuses iekļūt īsviļņu (saules) starojumam, bet tikai minimāli izkļūt garo viļņu siltuma starojumam, kas citādi izplūstu ārā;

68. uzsver, cik svarīga ir vispusīga zinātniskā izpēte, lai izstrādātu inovatīvus tehnoloģiskos risinājumus tādu iekārtu un pilnīgu siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmu ražošanai, kas būtu energoefektīvas un balstītas uz atjaunojamiem energoresursiem;

69. aicina pārskatīt spēkā esošos tiesību aktus, koncentrējoties uz tehnoloģiju neitralitātes un rentabilitātes saglabāšanu, lai nodrošinātu, ka ar tiem vienu tehnoloģiju neveicina vai neapdala vairāk nekā kādu citu, piemēram, aprēķinot ēkas energoefektivitāti, būtu jāņem vērā uz vietas, piemēram, ar fotoelementu paneli, vai netālu no ēkas ražota atjaunojamā enerģija neatkarīgi no tās avota;

70. uzsver progresīvāko tehnoloģiju un gudras energopārvaldības apvienošanas nozīmi, piemēram, ar automātikas ierīkošanu mājās un siltumapgādes viedās vadības sistēmām, jo īpaši saistītā pasaulē, kurā ierīces var viegli pielāgot laika apstākļiem un elektroenerģijas cenu signāliem un veicināt elektrotīkla stabilizāciju, pielāgojot pieprasījumu; aicina Komisiju labāk integrēt viedās tehnoloģijas attiecīgajās Enerģētikas savienības iniciatīvās, lai nodrošinātu viedo ierīču, savienoto mājokļu un viedo ēku patiesu savienojamību ar viedajiem tīkliem; uzskata, ka šādi risinājumi būtu jāsekmē gadījumos, kad tiek atjaunots esošais ēku fonds, jo tas palīdz patērētājiem labāk izprast savus patēriņa paradumus un attiecīgi pielāgot savas siltumapgādes sistēmas darbību;

71. uzsver, ka būvniecības nozarei ir liels enerģijas pieprasījuma un CO₂ emisiju samazināšanas potenciāls; uzsver, ka ir jāveic papildu pasākumi, lai paaugstinātu ēku atjaunošanas tempu; norāda — lai to panāktu, ir nepieciešami pievilcīgi finanšu stimuli, augstas kompetences speciālistu pieejamība dažādos līmeņos un paraugprakses apmaiņa;

72. aicina Komisiju konstatēt un likvidēt atlikušos šķēršļus energoefektivitātes pasākumu īstenošanai, jo īpaši mājokļu atjaunošanai, ko veic mājāsaimniecības, un izveidot reālu energoefektivitātes tirgu, lai veicinātu paraugprakses nodošanu un nodrošinātu produktu un risinājumu pieejamību visā ES nolūkā izveidot reālu energoefektivitātes produktu un pakalpojumu vienoto tirgu; uzsver darbvietu radīšanas un ekonomiskās izaugsmes potenciālu, ko nodrošina ne tikai šādu produktu un pakalpojumu sākotnējā laišana tirgū, bet arī integrētas enerģētikas sistēmas, kas ietver siltumapgādi un aukstumapgādi, pastāvīga uzturēšana un ikdienas izmantošana;

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

73. uzskata, ka nozarei nepieciešami skaidri politikas izstrādātāju signāli, lai veiktu nepieciešamos ieguldījumus ES enerģētikas mērķu sasniegšanā; uzsver, ka ir nepieciešami vērienīgi un saistoši mērķi un regulatīvais satvars, kas veicina inovāciju, neradot nevajadzīgus administratīvos šķēršļus, lai visefektīvākajā veidā popularizētu ekonomiskus un ekoloģiski ilgtspējīgus siltumapgādes un aukstumapgādes risinājumus;

74. uzskata, ka ieguldījumi ēku energoefektivitātes uzlabošanā būtu jāveic ciešā saistībā ar ieguldījumiem atjaunojamos energoresursos balstītā siltumapgādē un aukstumapgādē (RHC); uzskata, ka sinerģija, kas ir novērojama starp ēku energoefektivitāti un RHC, ir nozīmīga iespēja virzībā uz mazoglekļa ekonomiku; atzinīgi vērtē centienus valsts līmenī palielināt tādu ēku skaitu, kuru enerģijas patēriņš ir gandrīz nulle;

75. iesaka projektēt individuālas siltumizolācijas sistēmas arhitektūras pieminekļiem, īpašu uzmanību pievēršot ieguldījumiem ēku ārējā apdarē, kā arī ēku vadības un automatizācijas sistēmu optimizācijā un efektīvas siltumapgādes un aukstumapgādes nodrošināšanā, vienlaikus cenšoties nesabojāt attiecīgo ēku unikālo arhitektūras stilu;

76. norāda, ka intelektisko ēku arhitektoniskajā projektēšanā būtu jāizmanto holistiska pieeja, lai nodrošinātu termisko komfortu (aukstumapgādi), izmantojot ēku veidolu un ietilpību, kā arī pielāgojot telpas un parametrus, piemēram, dienasgaismas un ventilācijas apjomu un rekuperācijas intensitāti, vienlaikus nodrošinot zemas regulārās izmaksas;

77. uzsver — lai taupītu enerģiju un mazinātu emisijas, būtiska nozīme ir standartizētam termiskās enerģijas auditam un rūpniecisko iekārtu izolācijas problēmu novēršanas izmaksu efektivitātei; norāda, ka rūpnieciskās energoapgādes izmaksas var vēl vairāk samazināt, veicot ieguldījumus pašreizējās un par ilgtspējīgām atzītās tehnoloģijās;

78. uzsver, ka Eiropas strukturālie un investīciju fondi ir nozīmīgs instruments enerģētikas sistēmas modernizācijai; uzskata, ka ierobežojumi, kas līdz šim ir bijuši spēkā attiecībā uz ERAF finansējumu prioritātei, kura paredz pāreju uz mazoglekļa ekonomiku, nav bijuši iedarbīgi; uzskata, ka plānošanas periodā pēc 2020. gada būtu jāpalielina šai prioritātei paredzētā finansējuma budžeta apjoms;

79. uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt piekļuvi gan īstermiņa gan ilgtermiņa finansējumam, lai veiktu ieguldījumus dažāda lieluma projektos, kas saistīti ar siltumapgādes un aukstumapgādes nozares modernizāciju, tostarp centralizēto siltumapgādi un aukstumapgādi, attiecīgās tīklu infrastruktūras uzlabošanu, siltumapgādes sistēmu modernizāciju, tostarp pāreju uz atjaunojamo resursu izmantošanu un atjaunoto ēku īpatsvara pieauguma paātrināšanu; šajā sakarībā aicina Komisiju izstrādāt stabilu un inovatīvu ilgtermiņa finanšu mehānismu; uzsver nozīmi, kāda varētu būt Eiropas Stratēģiskajā investīciju fondā (ESIF) un citos piemērojamos Eiropas fondos, piemēram, Eiropas Investīciju bankas (EIB) vai ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā (ETS), pieejamajam finansējumam finansiālās un tehniskās palīdzības ziņā, nodrošinot, ka projekti ir pievilcīgi ieguldītājiem un nodrošina stabilus regulatīvos nosacījumus, jo īpaši samazinot birokrātiju un paredzot ērtu pieteikumu iesniegšanas un apstiprināšanas procedūru; aicina Komisiju plānošanas periodā pēc 2020. gada pastiprināt visu attiecīgo Eiropas fondu spēkā esošos noteikumus par siltumapgādi un aukstumapgādi un prasa likvidēt šķēršļus, kas liedz vietējām pašvaldībām lietderīgos resursus piešķirt esošo sabiedrisko ēku atjaunošanai; pauz atbalstu iniciatīvai "energoviedu ēku vieda finansēšana", kurā tiek veicināta lielāka energoefektivitātes pasākumu īstenošana apvienojumā ar atjaunojamo energoresursu izmantošanu būvniecības nozarē; uzskata, ka ēku modernizācijai un siltumizolācijai vajadzētu būt prioritārai attiecībā pret citiem pasākumiem finansējuma pieejamības ziņā tādēļ, ka šai jomai piemīt milzīgs jaunu darbvietu radīšanas potenciāls;

80. uzsver nepieciešamību izmantot struktūrfondu līdzekļus plašākas ēku un ēku sistēmu uzlabošanas programmas īstenošanai, jo īpaši sniedzot priekšrocību aizdevumus privāto ēku īpašniekiem, kas veicinātu ievērojami lielāku virzību uz tik ļoti nepieciešamo pašreizējo ēku uzlabošanu, jo īpaši mazāk attīstītajos ES reģionos;

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

81. uzsver — lai veicinātu uzlabojumus siltumapgādes un aukstumapgādes nozarē, Komisijai būtu pilnībā jāpiemēro *ex ante* nosacījumi, ko paredz Regulas (ES) Nr. 1303/2013 19. pants, un jānodrošina, ka pienācīgi tiek transponēti un īstenoti spēkā esošo ES tiesību aktu atbilstīgie noteikumi par siltumapgādi un aukstumapgādi;

82. uzskata, ka pamatnostādņēs par valsts atbalstu efektīvām tehnoloģijām, kuras ir neaizstājamas virzībai uz siltumapgādes un aukstumapgādes nozares dekarbonizāciju, un jo īpaši tehnoloģijām, ko izmanto kopienā balstītu risinājumu īstenošanai, būtu jāņem vērā atbilstīga valsts atbalsta nepieciešamība;

83. uzskata, ka tādas iniciatīvas kā Eiropas atbalsts ar enerģiju saistītiem pašvaldību projektiem (*ELENA*), viedo pilsētu iniciatīva un jaunais integrētais Pilsētas mēru pakts klimata un enerģijas jomā var sniegt atbalstu ieinteresētajām personām vietējā un reģionālajā līmenī ēku energoefektīvai atjaunošanai;

84. aicina Komisiju nodrošināt, lai ES finansējums tiktu izlietots atbilstīgi dekarbonizācijas un energoefektivitātes mērķiem;

85. aicina dalībvalstis īstenot mērķtiecīgus pasākumus, lai radītu spēcīgus stimulus uzlabojumiem energoefektivitātes jomā un atjaunojamo energoresursu plašākai izmantošanai zemu ienākumu un neaizsargātās māsaimniecībās; aicina Komisiju noteikt daudz lielāku ES finansējumu energoefektivitātes uzlabošanas un atjaunojamo energoresursu programmām, kas paredzētas neaizsargātām un enerģētiski nabadzīgām māsaimniecībām, un sniegt pamatnostādnes dalībvalstīm par īpašiem pasākumiem enerģētiskās nabadzības novēršanai;

86. uzskata, ka būtu jāsniedz labāka informācija iedzīvotājiem par viņu māsaimniecību energopatēriņu un iespējamajiem enerģijas ietaupījumiem, kā arī ieguvumiem, ko sniedz uz atjaunojamiem energoresursiem balstītu siltumapgādes sistēmu uzlabojumi, tostarp par iespējam ražot un patērēt uz pašu saražotiem atjaunojamiem energoresursiem balstītu siltumenerģiju un aukstumenerģiju;

87. uzskata, ka dalībvalstīm, cita starpā rīkojot informācijas kampaņas, veidojot vienotus kontaktpunktus, organizējot kopīgu pirkumu shēmas (palīdzot patērētājiem apvienoties kopīgiem pirkumiem par samazinātu cenu) un atsevišķu projektu apvienošanu (lielākā grupā apvienojot vairākus mazos projektus, lai kopā tie varētu atrast investīcijas ar labāku procentu likmi), jānodrošina, lai patērētāji būtu pilnībā informēti par tehnoloģiskiem un ekonomiskiem ieguvumiem, ko sniedz ilgtspējīgākas siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmas un energoefektivitātes uzlabojumi, un varētu tiem piekļūt, kas viņiem ļautu izdarīt individuālajiem apstākļiem piemērotāko izvēli un gūt labumu no ekonomiskajā, veselības un dzīves kvalitātes jomā pieejamajiem uzlabojumiem; norāda, ka māsaimniecībām attālākajās un izolētās vietās būs vajadzīga īpaša uzmanība un unikāli risinājumi; uzsver ražojošu patērētāju potenciālu tādu energosistēmu izveidē, kas nodrošina uz atjaunojamiem energoresursiem balstītu siltumapgādi un aukstumapgādi; uzsver, cik būtiska nozīme ir iekārtu uzstādītāju un arhitektu pastāvīgai izglītošanai, apmācībai, sertifikācijai un pārraudzībai, jo viņi ir enerģijas patērētāju māsaimniecību pirmais kontaktpunkts;

88. uzskata, ka būtiska nozīme ir tādu ekspertu pastāvīgai izglītošanai, kuri novērtē ēku siltumizolāciju, kā arī ēku konkrētā siltumapgādes (aukstumapgādes) veida efektivitāti; uzskata, ka optimāli izvietotas apkalpošanas grupas, kuras ir pieejamas galalietotājiem, kļūst par nepieciešamību;

89. uzsver, cik svarīgi ir nodrošināt patērētājiem iespēju izvēlēties no dažādām augstas efektivitātes un atjaunojamos energoresursos balstītām siltumapgādes tehnoloģijām to, kas labāk atbilst individuālajām siltumapgādes vajadzībām;

90. uzsver, ka tādēļ, patērētājus informējot un radot stimulus, ir jārada viņiem iespējas paātrināt viņu veco un neefektīvo siltumapgādes sistēmu modernizāciju, lai panāktu augstas energoefektivitātes ieguvumus, kas jau ir iespējami, izmantojot pieejamās tehnoloģijas, tostarp atjaunojamās enerģijas apkures sistēmas; norāda, ka patērētāji bieži vien nav informēti par viņu uzstādīto siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmu zemo energoefektivitāti; aicina Komisiju sniegt priekšlikumus, lai veicinātu izpratni par pašreizējām siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmām un paaugstinātu to modernizācijas līmeni saistībā ar gaidāmo Ēku energoefektivitātes direktīvas pārskatīšanu, un apsvērt energomarķējuma sistēmas ieviešanu jau iebūvētām apsildes sistēmām;

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

91. uzsver, ka patērētāji var aktīvi iesaistīties virzībā uz ilgtspējīgas Eiropas siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmas izveidi; uzsver, ka jaunās regulas par energomarkējumu, kurā jaunā markējuma kategorijas ir vērstas uz nākotni un tādēļ var uzsvērt dažādu produktu energoefektivitātes atšķirības, efektīva īstenošana varētu palīdzēt patērētājiem izdarīt apzinātu izvēli attiecībā uz enerģijas ietaupījumiem un samazināt izmaksas;
92. mudina Komisiju un dalībvalstis izstrādāt īpašas stratēģijas, lai risinātu arvien pieaugošo enerģētiskās nabadzības problēmu nolūkā palīdzēt visiem patērētājiem, jo īpaši neaizsargātākajiem patērētājiem, gan māju īpašniekiem, gan arī īrniekiem individuāli vai kolektīvi uzlabot viņu mājokļus, kā arī siltumapgādi un aukstumapgādi;
93. uzsver, ka ir jāpanāk augsts enerģētiskās neatkarības līmenis, prioritārā kārtā izmantojot vietējos resursus;
94. aicina rūpniecības uzņēmumu darbībā radīto atlikumsiltumu izmantot mājāsaimniecību siltumapgādei;
95. uzskata, ka galvenais līdzeklis enerģētiskās nabadzības apkarošanai ir kopējo apkures izmaksu samazināšana atsevišķām mājāsaimniecībām, nodrošinot būtiski palielinātu energoefektivitāti trijos galvenajos enerģijas izmantošanas posmos, proti, primāro enerģiju pārveidojot lietderīgā enerģijā, enerģiju pārvadot tālāk un jo īpaši galalietotājiem to izmantojot; aicina dalībvalstis energoefektivitātes pasākumu īstenošanu un pāreju uz atjaunojamos energoresursos balstītu siltumapgādi un aukstumapgādi noteikt par galveno prioritāti;
96. uzskata, ka ir svarīgi nodrošināt, ka daļa energoefektivitātes finansējuma tiek izlietota uzlabojumiem enerģētiski nabadzīgās mājāsaimniecībās vai to personu labā, kuras mitinās vistrucīgākajās teritorijās, piemēram, palīdzot viņiem ieguldīt energoefektīvākā siltumapgādes un aukstumapgādes aprīkojumā;
97. uzskata, ka saskaņā ar Energoefektivitātes direktīvu dalībvalstīm būtu jāpieņem valsts ēku atjaunošanas plāni, lai ēkas padarītu energoefektīvas, tostarp paredzot stimulus privātīpašumā esošu ēku atjaunošanai, un ka šādos plānos būtu jāiekļauj īpaši pasākumi neaizsargātāko iedzīvotāju grupām, lai cīnītos pret enerģētisko nabadzību;
98. aicina Komisiju, īstenojot Energoefektivitātes direktīvu, paredzēt dalībnieku apmācību attiecībā uz energoefektivitātes auditu veikšanu un plānošanu, kā arī palīdzēt šos pasākumus piemērot privātpersonām, jo īpaši neaizsargātākajām iedzīvotāju grupām;
99. uzsver, ka mūsdienās lielā daļā Eiropas ēku tiek nelietderīgi izmantota enerģija, jo to siltumizolācijas kvalitāte ir zema un siltumapgādes sistēmas — vecas un neefektīvas, tādēļ enerģētiskā nabadzība skar gandrīz 11 % ES iedzīvotāju;
100. aicina Komisiju, dalībvalstis un vietējās pašvaldības iestādes, ņemot vērā risku saistībā ar nākotnē iespējamajām gāzes piegādes krīzēm, aprites ekonomikas īstenošanā pilnībā iekļaut biogāzes ražošanu no kūtsmēsliem.
101. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Komisijai.

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

P8_TA(2016)0335

MVU konkurētspējas uzlabošana**Eiropas Parlamenta 2016. gada 13. septembra rezolūcija par tematiskā mērķa “MVU konkurētspējas uzlabošana” īstenošanu (Kopīgo noteikumu regulas 9. panta 3. punkts) (2015/2282(INI))**

(2018/C 204/06)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Kopīgo noteikumu regulas (ES) Nr. 1303/2013 9. panta 3. punktu par tematisko mērķi uzlabot MVU konkurētspēju,
- ņemot vērā Kopīgo noteikumu regulas (ES) Nr. 1303/2013 37. pantu par finanšu instrumentiem, kurus atbalsta ar ESI fondiem,
- ņemot vērā 2014. gada 15. aprīļa nostāju par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam par Savienības dalību pētniecības un izstrādes programmā, kuras mērķis ir atbalstīt pētniecībā iesaistītus mazos un vidējos uzņēmumus un kuru kopīgi īsteno vairākas dalībvalstis ⁽¹⁾,
- ņemot vērā 2013. gada 5. februāra rezolūciju par finansējuma pieejamības uzlabošanu MVU ⁽²⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. februāra Direktīvu 2011/7/ES par maksājumu kavējumu novēršanu komercdarījumos,
- ņemot vērā 2015. gada 19. maija rezolūciju par videi draudzīgas izaugsmes iespējām maziem un vidējiem uzņēmumiem ⁽³⁾,
- ņemot vērā COSME programmu mazajiem un vidējiem uzņēmumiem,
- ņemot vērā Eiropas Komisijas ziņojumu par MVU, resursu efektīvu izmantošanu un videi draudzīgiem tirgiem (Eiropas Komisijas 381. ziņojums) un Eiropas Komisijas ziņojumu par publiskā atbalsta lomu inovāciju komercializācijā (Eiropas Komisijas 394. ziņojums),
- ņemot vērā 2008. gada 4. decembra rezolūciju par pasākumiem vides uzlabošanai MVU — Eiropas mazās uzņēmējdarbības akts ⁽⁴⁾,
- ņemot vērā Komisijas 2008. gada 25. jūnija paziņojumu “Vispirms domāt par mazākajiem” — Eiropas Mazās uzņēmējdarbības akts “*Small Business Act*” (COM(2008)0394),
- ņemot vērā Eiropas Komisijas un vidējo uzņēmumu hartu, ko Eiropas Komisija pieņēma 2000. gada 19. un 20. jūnija sanāksmē Feirā,
- ņemot vērā 2011. gada 16. februāra rezolūciju par nākamajā plānošanas periodā mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) finansēšanai paredzēto ES instrumentu pārskatīšanas praktiskajiem aspektiem ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2014)0364.

⁽²⁾ OV C 24, 22.1.2016., 2. lpp.

⁽³⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA(2015)0198.

⁽⁴⁾ OV C 21 E, 28.1.2010., 1. lpp.

⁽⁵⁾ OV C 188 E, 28.6.2012., 7. lpp.

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

- ņemot vērā 2012. gada 23. oktobra rezolūciju par mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (MVU) — konkurētspēju un uzņēmējdarbības iespējām ⁽¹⁾,
- ņemot vērā 2014. gada 14. janvāra rezolūciju par pārdomātu specializāciju — izcilības centru tīklu izveidi kohēzijas politikas efektivitātei ⁽²⁾,
- ņemot vērā 2015. gada 9. septembra rezolūciju par ieguldījumu nodarbinātībai un izaugsmei — ekonomiskās, sociālās un teritoriālās kohēzijas veicināšana Savienībā ⁽³⁾,
- ņemot vērā Komisijas 2003. gada 6. maija Ieteikumu 2003/361/EK par mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) definīciju ⁽⁴⁾,
- ņemot vērā Komisijas 2014. gada 10. jūnija paziņojumu “Pētniecība un inovācija kā jaunas izaugsmes avoti” (COM(2014)0339),
- ņemot vērā Komisijas 2014. gada 23. jūlija sesto ziņojumu par ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju “Ieguldījumi darbvietās un izaugsme”,
- ņemot vērā Komisijas 2014. gada 26. novembra paziņojumu “Investīciju plāns Eiropai” (COM(2014)0903),
- ņemot vērā Komisijas 2011. gada 14. oktobra paziņojumu “Rūpniecības politika — konkurētspējas uzlabošana” (COM(2011)0642),
- ņemot vērā Komisijas 2011. gada 9. novembra paziņojumu “Mazi uzņēmumi, liela pasaule — jaunas partnerattiecības, lai palīdzētu MVU izmantot globālās iespējas” (COM(2011)0702),
- ņemot vērā Komisijas 2011. gada 23. novembra ziņojumu “Regulatīvā sloga mazināšana MVU — ES regulējuma pielāgošana mikrouzņēmumu vajadzībām” (COM(2011)0803),
- ņemot vērā Komisijas 2011. gada 23. februāra paziņojumu “Pārskats par “Eiropas mazās uzņēmējdarbības aktu”” (COM(2011)0078),
- ņemot vērā Komisijas 2010. gada 6. oktobra paziņojumu “Reģionālās politikas ieguldījums stratēģijā “Eiropa 2020” paredzētajā gudrā izaugsme” (COM(2010)0553),
- ņemot vērā Komisijas 2010. gada 3. marta paziņojumu “Eiropa 2020 — stratēģija gudrai, ilgtspējīgai un integrējošai izaugsmei” (COM(2010)2020),
- ņemot vērā Komisijas 2015. gada 14. decembra paziņojumu “Ieguldījumi darbvietās un izaugsme — maksimāla ESI fondu ieguldījuma izmantošana” (COM(2015)0639),
- ņemot vērā Reģionu komitejas 2013. gada 30. maija atzinumu “Inovācijas plaisas mazināšana” ⁽⁵⁾,
- ņemot vērā Reģionu komitejas 2014. gada 7. oktobra atzinumu “Pasākumi, ar ko atbalsta jaundibinātu augsto tehnoloģiju uzņēmumu ekosistēmu izveidi” ⁽⁶⁾,
- ņemot vērā Reglamenta 52. pantu,
- ņemot vērā Reģionālās attīstības komitejas ziņojumu (A8-0162/2016),

⁽¹⁾ OV C 68 E, 7.3.2014., 40. lpp.

⁽²⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2014)0002.

⁽³⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA(2015)0308.

⁽⁴⁾ OV L 124, 20.5.2003., 36. lpp.

⁽⁵⁾ OV C 218, 30.7.2013., 12. lpp.

⁽⁶⁾ OV C 415, 20.11.2014., 5. lpp.

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

- A. tā kā kohēzijas politika ir galvenais instruments, kurš paredzēts ieguldījumiem izaugsmē un darbvietās Eiropas Savienībā un kura budžets laikposmā līdz 2020. gadam pārsniedz EUR 350 miljardus; tā kā kohēzijas politikas ieguldījumu taustāmie rezultāti var palīdzēt veidot reģionu pašreizējo un turpmāko izaugsmi dalībvalstīs;
- B. tā kā ekonomiskās un finanšu krīzes rezultātā daudzās dalībvalstīs ir paaugstinājušies nabadzības un sociālās atstumtības līmeņi, kā arī ilgtermiņa bezdarbs, jauniešu bezdarbs un sociālā nevienlīdzība un tāpēc mazajiem un vidējiem uzņēmumiem var būt svarīga un nozīmīga loma Eiropas atveseļošanā;
- C. tā kā Eiropas Savienībā 23 miljoni mazo un vidējo uzņēmumu (MVU), kuri veido apmēram 99 % no visiem uzņēmumiem, sniedz nozīmīgu ieguldījumu ekonomikas izaugsmē, sociālajā kohēzijā, inovācijā un kvalitatīvu darbvietu izveidē, nodrošinot vairāk nekā 100 miljonus darbvietu, no kurām 2 no katrām 3 darbvietām ir izveidotas privātajā sektorā, un uzturot divkārtu nodarbinātības izaugsmes līmeni lielākos uzņēmumos; tā kā tikai 13 % Eiropas MVU ir iesaistījušies komercdarbībā un ieguldījumos globālajos tirgos;
- D. tā kā Eiropas MVU ir ārkārtīgi dažādi un ietver ļoti daudzus vietējā līmeņa mikrouzņēmumus, kas bieži darbojas tradicionālās nozarēs, aizvien vairāk jaunu tikko dibinātu uzņēmumu un strauji augošu inovatīvu uzņēmumu, kā arī sociālo uzņēmumu, kuri pievēršas konkrētiem mērķiem un grupām; tā kā šiem uzņēmējdarbības modeļiem ir atšķirīgas problēmas un tāpēc arī atšķirīgas vajadzības; tā kā Eiropas, valstu un reģionālo tiesību aktu vienkāršošana ir ļoti svarīga, lai padarītu kredītus MVU pieejamākus;
- E. tā kā MVU viegli pielāgojas pārmaiņām un spēj labi sekot tehnikas progresam;
- F. tā kā mikrokredīts, kas galvenokārt paredzēts mikrouzņēmumu vadītājiem un nelabvēlīgā situācijā esošiem cilvēkiem, kuri vēlas kļūt par pašnodarbinātajiem, ir ļoti nozīmīgs, lai pārvarētu tradicionālo banku pakalpojumu pieejamības šķēršļus, un tā kā JASMINE (Vienotā rīcība mikrofinansu institūciju atbalstam Eiropā) un EaSI programmas Mikrofinansēšanas un sociālās uzņēmējdarbības apakšprogramma var sniegt lietderīgu atbalstu, lai uzlabotu finansējuma pieejamību, tostarp sociālajiem uzņēmumiem;
- G. tā kā kohēzijas politika 2007.–2013. gada plānošanas periodā nodrošināja EUR 70 miljardu atbalstu MVU, izveidojot vairāk nekā 263 000 darbvietu MVU, un palīdzēja tos modernizēt, pastiprināti izmantojot IKT, piekļuves prasmes, inovāciju vai darba prakses modernizāciju;
- H. tā kā kohēzijas politika 2014.–2020. gada plānošanas periodā turpinās sniegt atbalstu MVU, dubultojot 2007.–2013. gada laikposmā sniegto atbalstu līdz EUR 140 miljardiem;
- I. tā kā tematiskais mērķis “uzlabot MVU konkurētspēju” (3. TM) ir viens no tematiskajiem mērķiem ar vislielāko daļu no kopējā finansējuma (13,9 %) un tam ir izšķiroša nozīme, lai sasniegtu kohēzijas politikas un stratēģijas “Eiropa 2020” mērķus;
- J. tā kā MVU, kuri varētu saņemt līdzekļus no ESI fondiem, jo tie darbojas konkurences apstākļos un saskaras ar daudziem ierobežojumiem, tostarp skaidras naudas plūsmas ierobežojumiem, īpaši smagi ir skārusi noteikumu sarežģītība un nestabilitāte un ar tiem saistītais birokrātiskais slogs, it sevišķi tas, ka administratīvās izmaksas ir pilnīgi nesamērīgas ar piešķirto finansējumu, laiku finansēšanas pieteikumu izskatīšanai un nepieciešamību izsniegt līdzekļus avansā;
- K. tā kā tematiskās koncentrācijas ieviešana kohēzijas politikas plānošanā 2014.–2020. gada laikposmam izrādījās efektīvs instruments tādu darbības programmu izstrādei, kuras vairāk uzmanības pievērš investīciju prioritātēm, lai būtu pietiekami resursi reālas ietekmes panākšanai;

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

- L. tā kā Kopīgo noteikumu regulas 14., 16. un 29. pantā paredzētie partnerības nolīgumi un darbības programmas ir stratēģiski instrumenti, ar ko virzīt ieguldījumus dalībvalstīs un reģionos;
- M. tā kā MVU nodrošinās, ka līdz 2020. gadam rūpnieciskās ražošanas īpatsvars dalībvalstu IKP sasniedz vismaz 20 %;
- N. tā kā tikai neliela Eiropas MVU daļa patlaban spēj apzināt un izmantot iespējas, ko sniedz starptautiskā tirdzniecība, tirdzniecības nolīgumi un globālās vērtību ķēdes, un tikai 13 % no Eiropas MVU ir aktīvi darbojušies starptautiskā mērogā ārpus ES pēdējo trīs gadu laikā;
- O. tā kā MVU internacionalizācijas procesam būtu jābalstās uz korporatīvo sociālo atbildību, cilvēktiesībām un darba ņēmēju tiesībām un augstāko iespējamo vides aizsardzību, lai nodrošinātu godīgu konkurenci un kvalitatīvu darbvietu skaita pieaugumu,
1. atzīmē, ka, izmantojot tematisko koncentrāciju, darbības programmas ir bijušas labāk vērstas uz ierobežota skaita stratēģiskajiem mērķiem, jo īpaši attiecībā uz izaugsmes palielināšanu un kvalitatīvu darbvietu radīšanas potenciālu mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, tostarp mikrouzņēmumiem; uzskata, ka MVU ir Eiropas ekonomikas virzītājspēks un nodrošina kohēzijas politikas panākumus, taču tie sava lieluma dēļ bieži saskaras ar dažādām problēmām; tāpēc iesaka vēl vairāk pastiprināt no ESI fondiem paredzēto atbalstu mazajiem un vidējiem uzņēmumiem;
  2. aicina Komisiju un dalībvalstis ņemt vērā MVU projektu pievienoto vērtību tradicionālo nozaru attīstībā un inovācijā, jo tas ne tikai veicinās darbvietu izveidi, bet arī saglabās vietējās un reģionālās uzņēmējdarbības īpatnības, tajā pašā laikā ievērojot ilgtspējības principus; uzsver, ka jāņem vērā arī apstākļi šādās nozarēs un ka nedrīkst izjaukt trauslo līdzsvaru starp tradicionālajām, uz zināšanām balstītajām ražošanas tehnoloģijām un inovāciju; norāda, ka mazajiem un vidējiem uzņēmumiem ir svarīga nozīme pakalpojumu nozarē, kurā digitalizācijas rezultātā notiek būtiskas pārmaiņas, un tāpēc uzskata, ka IKT prasmju trūkums būtu jānovērš, veltot lielāku uzmanību apmācībai un izglītībai;
  3. uzsver, ka kopumā ir nepieciešami mehānismi, kas palīdzētu vienkāršot uzņēmējdarbības vidi un paātrinātu jaunu uzņēmumu izveidi ar *REFIT*, lai atbalstītu MVU konkurētspēju un ESI fondu apgušanu; uzsver arī, ka jāizpilda *ex ante* nosacījumi;
  4. aicina Komisiju 3. TM īstenošanā ņemt vērā aprītes ekonomikas tiesību aktu kopuma principus, lai veicinātu ilgtspējīgāku ekonomikas izaugsmi un radītu jaunas kvalitatīvas darbvietas mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, īpašu uzmanību pievēršot vidi saudzējošu darbvietu sekmēšanai; uzskata, ka šajā sakarā svarīgi ir turpināt pasākumus MVU zaļās konkurētspējas veicināšanai, uzlabojot finanšu pieejamību, sniedzot plašāku informāciju, vienkāršojot tiesību aktus, samazinot birokrātiju, sekmējot e-kohēziju un stiprinot zaļās uzņēmējdarbības kultūru; turklāt norāda, ka zaļā vērtību ķēde, kas ietver atjaunošanu, remontu, apkopi, pārstrādi un ekodizainu, varētu radīt nozīmīgas uzņēmējdarbības iespējas daudziem MVU ar nosacījumu, ka mainās ekonomiskā rīcība un tiek likvidēti vai samazināti likumdošanas, institucionālie un tehniskie šķēršļi;
  5. norāda, ka MVU piedzīvotās problēmas daļēji ir radušās tāpēc, ka dalībvalstīs īstenotās taupības politikas nostādnes ir apslāpējušas pieprasījumu;
  6. mudina dalībvalstis un reģionālās iestādes apsvērt finanšu instrumentu iespēju izmantošanu; uzsver, ka jānodrošina pārredzamība, pārskatatbildība un kontrole attiecībā uz šādiem finanšu instrumentiem un MVU iniciatīvu programmu, kuras mērķis ir finansiāli atbalstīt MVU; uzsver, ka finanšu instrumenti vienmēr būtu jāizmanto saskaņā ar kohēzijas politikas mērķiem un ka būtu jāsniedz atbilstīgs tehniskais un administratīvais atbalsts;

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

7. prasa nodrošināt vienkāršotu un mazāk reglamentētu piekļuvi kredītiem, ņemot vērā mikrouzņēmumu un jaunuzņēmumu, kā arī to reģionu īpatnības, kuros šie uzņēmumi darbojas; pauž nožēlu par to, ka ieguldītāji un bankas bieži vien negribīgi finansē uzņēmumus to darbības sākšanas un agrīnās izaugsmes posmos un ka daudziem MVU, jo īpaši mazajiem jaunuzņēmumiem, ir bijis grūti piekļūt ārējam finansējumam; tāpēc aicina Komisiju, dalībvalstis un reģionālās iestādes pievērst īpašu uzmanību tam, kā uzlabot finansējuma pieejamību mikrouzņēmumiem un jaunuzņēmumiem, kas vēlas paplašināties; norāda, ka ir nepieciešams izlīdzināt procentu likmes MVU finansēšanai ar procentu likmēm lielākiem uzņēmumiem;

8. uzskata, ka Eiropas mazie uzņēmumi cenšas paļauties uz tādiem finansējuma avotiem kā bankas un nav pilnībā informēti par to, ka pastāv papildu finansējuma avoti, vai par to finansējuma iespējām; norāda, ka Komisija, ņemot vērā tirgu sadrumstalotību, ir ierosinājusi vairākas iniciatīvas, piemēram, kapitāla tirgu savienību, kuru mērķis ir dažādot finansējuma avotus, veicinot kapitāla brīvu apriti un uzlabojot finansējuma pieejamību, jo īpaši mazajiem un vidējiem uzņēmumiem;

9. atzīmē, ka trūkst pierādījumu par iznākumu un rezultātiem, kas panākti ar finanšu instrumentiem, un ka saikne starp šiem finanšu instrumentiem un vispārējiem ES mērķiem un prioritātēm nav skaidra; aicina Komisiju arī turpmāk uzlabot dotāciju piešķiršanu, nevis galvenokārt veicināt finanšu instrumentu izmantošanu;

10. norāda, ka 2007.–2013. gada plānošanas periodā vairāki šķēršļi, piemēram, ekonomikas krīzes sekas, sarežģītā struktūrfondu pārvaldība un administratīvais slogs, kā arī finansējuma ierobežota pieejamība mazajiem un vidējiem uzņēmumiem un atbalsta shēmu īstenošanas sarežģītība, bija cēlonis tam, ka MVU šādus līdzekļus pietiekami neapguva; brīdina, ka jānovērš zemās apguves cēloņi, lai izvairītos no jebkādas tādu pašu problēmu atkārtošanās 2014.–2020. gada plānošanas periodā, un ka pārmērīgs birokrātisms neļāva dažiem MVU pieteikties uz pieejamo finansējumu; pauž nožēlu par to, ka pētījumi par ESI fondu efektivitāti un reālo ietekmi uz MVU ir bijuši pārāk vispārīgi un nepilnīgi, un aicina Komisiju sadarbībā ar dalībvalstīm ātri sagatavot šā jautājuma novērtējumu un iesniegt to Parlamentam; uzsver, ka vāja administratīvā spēja var traucēt sekmīgu un laikus veiktu 3. TM īstenošanu;

11. atzīmē, ka Komisija pievērš pastiprinātu uzmanību labas pārvaldības un augstas kvalitātes sabiedriskajiem pakalpojumiem; atgādina, ka mazajiem un vidējiem uzņēmumiem ir svarīgi, lai būtu pārredzama, konsekventa un inovatīva publiskā iepirkuma sistēma; tādēļ mudina šķēršļus, ar kuriem MVU saskaras, kad iesniedz piedāvājumus konkursos par līgumu slēgšanu, novērst, ciktāl iespējams, likvidējot nevajadzīgu administratīvo slogu, izvairoties no papildu prasību noteikšanas valsts līmenī un īstenojot spēkā esošā tiesiskā regulējuma noteikumus, lai novērstu publisko iepirkumu strīdus, cik drīz vien iespējams; atzīmē, ka vērtē Direktīvu 2014/24/ES un Eiropas vienoto iepirkuma procedūras dokumentu (ESPD), kam būtu ievērojami jāsamazina administratīvais slogs uzņēmumiem, jo īpaši MVU; uzsver, ka jāturpina stingri piemērot kļūdu novēršanas un krāpšanas apkarošanas pasākumus, nepalielinot administratīvo slogu, un jāvienkāršo administratīvās procedūras, lai novērstu kļūdas; aicina līgumslēdzējas iestādes, kas vēlas grupēt līgumus, censties MVU no procesa neizslēgt ar pēdējās daļas kritēriju plašo mērogu, jo lielākiem līgumiem varētu būt sarežģītāki kritēriji;

12. vēlreiz aicina uzlabot pārredzamību un visu attiecīgo reģionālo un vietējo iestāžu, kā arī pilsoniskās sabiedrības pārstāvju, uzņēmēju un citu ieinteresēto personu piedalīšanos, jo īpaši nosakot prasības uzaicinājumos iesniegt projektu priekšlikumus, lai labāk apmierinātu galīgo saņēmēju vajadzības; tāpēc uzsver nepieciešamību īstenot praksi un ievērot partnerības principu arī partnerības nolīgumu un darbības programmu plānošanas, sagatavošanas un īstenošanas posmos, kā sīkāk norādīts Kopīgo noteikumu regulā un Rīcības kodeksā attiecībā uz partnerību; ar bažām norāda, ka daudzas MVU organizācijas dalībvalstīs patiesībā nav iesaistītas un bieži vien tiek tikai informētas, bet ar tām pietiekami neapspriežas; mudina partnerībās iesaistīties organizācijas, kas pārstāv uz nākotni vērstas, ilgtspējīgas un ekoinovatīvas tautsaimniecības nozares, un aicina Komisiju un dalībvalstis iespēcināt šādas organizācijas, izmantojot tehnisko palīdzību un veiktspējas palielināšanu;

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

13. aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt labāku koordināciju un lielāku konsekvenci starp visiem ES ieguldījumu politikas virzieniem, kas paredzēti MVU; atzīmē, ka ESI fondu finansējuma un citu MVU paredzēto politikas virzienu un finanšu instrumentu labāka sinerģija maksimāli palielinās ieguldījumu ietekmi; atzinīgi vērtē plānu atvieglot piekļuvi ESI fondiem, ieviešot "izcilības zīmogu" projektiem, kuri novērtēti kā "izcili", bet kurus nefinansē no pamatprogrammas "Apvārsnis 2020"; mudina dalībvalstis sadarbībā ar attiecīgajiem sociālajiem un ekonomiskajiem dalībniekiem radīt vai nu vienas pieturas aģentūru reģionālā līmenī, tādējādi atbalstot jau esošos projektus, vai konsolidētu platformu dažādiem ES finansēšanas instrumentiem, kuru mērķis ir MVU, kā arī administratīvam atbalstam projektu sagatavošanā un īstenošanā;

14. uzsver, ka integrētajiem teritoriālajiem ieguldījumiem (ITI), sabiedrības virzītai vietējai attīstībai (SVVA), makroreģionālajām stratēģijām un Eiropas teritoriālajai sadarbībai kopumā varētu būt liela nozīme sekmīgā 3. TM mērķu īstenošanā, ņemot vērā, ka daži projekti varētu aptvert pārrobežu teritorijas, tostarp vairākus reģionus un valstis, un ar tiem var pilnveidot novatoriskas teritoriālās prakses;

15. atzīmē, ka saskaņā ar Komisijas sniegto pirmo novērtējumu MVU atbalstam piešķirtās summas ir būtiski palielinājušās salīdzinājumā ar iepriekšējiem plānošanas periodiem; uzsver, ka ESI fondi un jo īpaši darbības programmas, kuru mērķis ir atbalstīt pētniecību un attīstību, varētu palīdzēt MVU uzlabot to spēju iesniegt patenta pieteikumus Eiropas Patentu birojā, nodrošinot stabilas un lietotājdraudzīgas finansēšanas shēmas;

16. pauž nožēlu par to, ka pašreizējā plānošanas periodā kohēzijas politikas īstenošana ir aizkavējusies; norāda, ka mazajiem un vidējiem uzņēmumiem finansējuma pieejamība ir steidzami vajadzīga un ka īstenošana joprojām ir ļoti agrīnā posmā, lai gan tagad visas darbības programmas ir apstiprinātas; norāda, ka kavēšanās rada trūkumus kohēzijas politikas īstenošanā, un mudina Komisiju izstrādāt pasākumus šādu kavējumu ātrākai novēršanai;

17. mudina Komisiju uzraudzīt un veicināt kohēzijas politikas īstenošanas paātrināšanu, jo īpaši izveidojot projektus ar ilgtspējīgas izaugsmes un kvalitatīvu darbvietu radīšanas potenciālu, kā arī pievēršot uzmanību lauku apvidos sāktajiem projektiem, lai veidotu jaunus pakalpojumus un novērstu lauku apdzīvotības sarukšanu; aicina Komisiju atbilstības kritēriju noteikšanā ņemt vērā projektu pievienoto vērtību no ekonomikas un sociālā skatpunkta un to ietekmi uz vidi;

18. uzsver Parlamenta lomu uz rezultātiem vērstas kohēzijas politikas īstenošanas uzraudzībā; aicina Komisiju pēc iespējas agrāk konstatēt un mazināt šķēršļus, kas kavē MVU un jaunuzņēmumiem paredzētā finansējuma efektīvu izmantošanu, noteikt iespējamās sinerģijas ESI fondu starpā un starp ESI fondiem un citiem attiecīgajiem MVU fondiem, kā arī sniegt konkrētus rīcības ieteikumus un norādījumus, kuru mērķis ir turpmāk vienkāršot, uzraudzīt un novērtēt šādu finanšu instrumentu izmantošanu; norāda, ka šajā nozarē ir lielas grūtības, jo īpaši attālākajos reģionos un teritorijās, kur galvenās infrastruktūras sliktās kvalitātes dēļ privātie ieguldījumi ir zemi;

19. uzsver, ka ir vajadzīgs strukturēts dialogs starp Eiropas Investīciju banku un Eiropas Investīciju fondu, lai uzlabotu un atvieglotu mazajiem un vidējiem uzņēmumiem piekļuvi dažādiem finansējuma avotiem;

20. uzsver, ka galvenie šķēršļi, kas kavē MVU plašu piekļuvi ESI fondiem, ir administratīvais slogs, liels skaits atbalsta shēmu, noteikumu un procedūru sarežģītība, kavējumi, ieviešot izpildes aktus, un pārmērīgas reglamentēšanas risks; tāpēc aicina Augsta līmeņa darba grupu vienkāršošanas jautājumos sniegt konkrētus priekšlikumus, arī ņemot vērā labāka regulējuma stratēģiju, lai samazinātu administratīvo slogu un vienkāršotu procedūras, ar kādām MVU pārvalda ESI fondus, īpašu uzmanību pievēršot prasībām attiecībā uz revīzijām, pārvaldības elastību, riska un starpposma novērtējumu, kontroles sistēmu un atbilstību konkurences noteikumiem un citām ES politikas jomām; prasa, lai šādos vienkāršošanas pasākumos ievēro Mazās uzņēmējdarbības akta (MUA) noteikumi "tikai vienreiz" un "vispirms domāt par mazākajiem" un lai šos pasākumus izstrādā un īsteno dažādos līmeņos sadarbībā ar dažādu kategoriju MVU; aicina Augsta līmeņa darba grupu (ALDG) pastāvīgi ziņot par savas darbības rezultātiem Parlamenta Reģionālās attīstības komitejai un aicina Komisiju apspriesties ar dalībvalstu pārstāvjiem par jautājumiem, ko risina ALDG;

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

21. aicina Komisiju noteikt tādus nosacījumus valsts atbalstam valsts un reģionālā līmenī, kuri nediskriminēs MVU un kuriem būtu jāsaņem ar kohēzijas politikas atbalstu uzņēmumiem, kā arī pilnībā izmantot atbalsta shēmas, pamatojoties uz vispārējo grupu atbrīvojuma regulu, lai tādējādi samazinātu administratīvo slogu pārvaldes iestādēm un atbalsta saņēmējiem un palielinātu ESI fondu izmantošanu, tajā pašā laikā skaidri norādot saikni starp mazajiem un vidējiem uzņēmumiem paredzēto ESI fondu noteikumiem un noteikumiem par valsts atbalstu;

22. aicina Komisiju mudināt dalībvalstis apmainīties ar datiem, zināšanām un paraugpraksi šajā jomā, nodrošinot pienācīgu ziņošanu un motivējot tās atbalstīt projektus, kuriem ir liels darbvietu radīšanas potenciāls;

23. aicina Komisiju un dalībvalstis steidzami rast noturīgu risinājumu attiecībā uz to maksājumu neizpildi, kuri saistīti ar reģionālo politiku, un pareizi piemērot Maksājumu kavējumu direktīvu (2011/7/ES), lai nodrošinātu, ka MVU kā projektu partneri nebūtu spiesti pašreizējā plānošanas periodā atturēties no piedalīšanās atbalsta programmās un projektos maksājumu kavējumu dēļ; arī norāda, ka labāka atbilstība šai direktīvai, kura cita starpā paredz, ka publiskās iestādes veic maksājumus 30 dienu laikā par iepirktajām precēm un pakalpojumiem, varētu palīdzēt radīt apstākļus MVU stabilizācijai un izaugsmei;

24. uzsver, ka pārdomātas specializācijas stratēģijas, kaut arī formāli tās netiek prasītas kā 3. TM *ex ante* nosacījums, ir svarīgs instruments, lai nodrošinātu tematisko mērķu inovāciju un pielāgojamību, un tajā pašā laikā uzsver, ka šo stratēģiju mērķim vajadzētu būt ne tikai uz zinātnei un tehnoloģiju balstītai inovācijai, bet arī tādai inovācijai, kuras pamatā zinātnes nav; aicina Komisiju ziņot Parlamentam par to pārdomāto specializācijas stratēģiju rezultātiem, kuras veltītas mazajiem un vidējiem uzņēmumiem valsts un/vai reģionālajā līmenī; uzsver, ka saskaņotas ir pārdomātās specializācijas stratēģijas, kas pieņemtas katrā reģionā ar attiecīgu teritoriālo ekonomiku, un ka problēma ir pārdomātu specializāciju īstenot ārpuspilsētu teritorijās, kuras atbalsta infrastruktūra var nebūt pietiekama; atzinīgi vērtē *ex ante* nosacījumus attiecībā uz MUA 3. tematiskajā mērķī un aicina dalībvalstis veikt vajadzīgo darbību un paātrināt to mērķu sasniegšanu, kuri noteikti Mazās uzņēmējdarbības aktā; atbalsta balvu "Eiropas reģions, kas veicina uzņēmējdarbību" (EER), kuras mērķis ir apzināt un apbalvot ES reģionus, kam ir izcilas, uz nākotni orientētas stratēģijas uzņēmējdarbības jomā, piemērojot desmit MUA principus;

25. aicina pārvaldības iestādes ņemt vērā atsevišķu teritoriju īpatnības un īpašās kompetences, īpašu uzmanību pievēršot tām teritorijām, kas cieš zema nodarbinātības, apdzīvotības sarukuma un augsta bezdarba līmeņa dēļ, lai veicinātu gan tradicionālas, gan inovatīvas ekonomikas nozares; aicina Komisiju izstrādāt īpašas programmas, kas ietver visus attiecīgos ilgtspējīgas, gudras un integrējošas izaugsmes elementus mazajiem un vidējiem uzņēmumiem; atgādina, ka pastāv dzimumu nevienlīdzība, par ko ir arī norādīts Mazās uzņēmējdarbības aktā, un pauž bažas par joprojām zemo sieviešu dalību uzņēmumu dibināšanā un darbībā; aicina Komisiju un dalībvalstis mudināt īstenot īpašas stratēģijas jauniešu un sieviešu uzņēmējdarbības atbalstam saistībā ar zaļo izaugsmi, kas būtu veids, kā saskaņot ekonomikas un nodarbinātības izaugsmi, sociālo iekļaušanu un profesionālismu ar vides ilgtspēju;

26. aicina Komisiju, izmantojot jau esošos budžeta līdzekļus, izstrādāt līdzdalības platformu, kas izplatītu MVU projektu rezultātus, tostarp piemērus par labu praksi, kura īstenota saistībā ar ERAF 2000.–2006. gada un 2007.–2013. gada plānošanas periodos;

27. norāda, ka Komisijas sagatavotajā "Rokasgrāmatā inovācijas pakalpojumu jomā" ir uzsvērts, ka liela nozīme ir valsts atbalsta stratēģijām, kas izstrādātas, konsultējoties ar ieinteresētajām sociālās un ekonomikas jomas personām reģionālā līmenī, nodrošinot mazajiem un vidējiem uzņēmumiem labvēlīgu vidi un palīdzot tiem saglabāt konkurētspējīgu pozīciju globālajās vērtību ķēdēs;

28. uzsver izaicinājumus un iespējas, ar ko MVU saskaras, pielāgojoties un nodrošinot atbilstību nesējai COP 21 konferencē pieņemtajiem lēmumiem;

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

29. uzskata, ka piemērots atbalsts un stimuli MVU darbībai var radīt novatoriskas iespējas bēgļu un migrantu integrēšanai;
30. uzsver, ka MVU ir galvenais nodarbinātības avots Eiropas Savienībā un tāpēc būtu jāatvieglo uzņēmumu veidošana, veicinot uzņēmējdarbībā nepieciešamās prasmes un ieviešot uzņēmējdarbību skolu mācību programmās, kā tas norādīts MUA, un ka jo īpaši mikrokredu shēmās būtisks ir piemērots apmācības un uzņēmējdarbības atbalsts un ir vajadzīga īpaša apmācība, lai sagatavotu jauniešus zaļajai ekonomikai;
31. aicina Komisiju sadarbībā ar dalībvalstīm un pārvaldības iestādēm stimulēt tādas ekosistēmas radīšanu, kura sastāv no universitātēm, pētniecības centriem, ieinteresētajām sociālās un ekonomikas jomas personām un valsts iestādēm, lai veicinātu uzņēmējdarbības prasmes, vienlaikus mudinot pārvaldības iestādes izmantot pieejamo finansējumu, kas paredzēts tehniskajai palīdzībai, tostarp novatoriskai IKT izmantošanai mazajos un vidējos uzņēmumos; šajā sakarībā turklāt norāda, ka labums no tehniskās palīdzības, kas paredzēta saskaņā ar tematisko mērķi Nr. 11, ir jāgūst visiem partneriem, kuri minēti Kopīgo noteikumu regulas 5. pantā par partnerību; tādejā prasa nodrošināt, ka teritoriālajām MVU organizācijām ir iespēja izmantot 11. TM noteikumus un spēju veidošanas pasākumus;
32. uzsver, ka tikai aptuveni 25 % no Eiropas MVU veic eksporta darbības Eiropas Savienībā un ka MVU internacionalizācija ir process, kam vajadzīgs atbalsts arī vietējā līmenī; tādejā aicina Komisiju vairāk izmantot ESI fondus, lai palīdzētu MVU izmantot piedāvātās iespējas un risināt starptautiskās tirdzniecības radītās problēmas, vienlaikus atbalstot tos pielāgošanās izmaksu segšanā un novēršot pieaugošās starptautiskās konkurences negatīvo ietekmi;
33. aicina Komisiju, izstrādājot kohēzijas politiku laikposmam pēc 2020. gada, palielināt finansējumu MVU konkurētspējas stiprināšanai;
34. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai.
-

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

P8_TA(2016)0336

ES stratēģija Alpu reģionam**Eiropas Parlamenta 2016. gada 13. septembra rezolūcija par ES stratēģiju Alpu reģionam (2015/2324(INI))**

(2018/C 204/07)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 192. pantu, 265. panta 5. punktu un 174. pantu,
- ņemot vērā Komisijas 2015. gada 28. jūlija paziņojumu par Eiropas Savienības stratēģiju Alpu reģionam (COM(2015)0366), kā arī pievienoto rīcības plānu un papildinošu analītisko dokumentu (SWD(2015)0147),
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regulu (ES) Nr. 1303/2013, ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1083/2006⁽¹⁾ (Kopīgo noteikumu regula jeb KNR),
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regulu (ES) Nr. 1299/2013 par īpašiem noteikumiem par atbalstu no Eiropas Reģionālās attīstības fonda saistībā ar mērķi “Eiropas teritoriālā sadarbība”⁽²⁾,
- ņemot vērā 2013. gada 17. decembra Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1302/2013, ar ko groza Regulu (EK) Nr. 1082/2006 par Eiropas teritoriālās sadarbības grupu (ETSG) attiecībā uz šādu grupu izveides un darbības precizēšanu, vienkāršošanu un uzlabošanu⁽³⁾,
- ņemot vērā Padomes 2013. gada 19. un 20. decembra secinājumus par Eiropas Savienības stratēģiju Alpu reģionam,
- ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas 2015. gada 8. oktobra atzinumu par Komisijas paziņojumu par Eiropas Savienības stratēģiju Alpu reģionam⁽⁴⁾,
- ņemot vērā Reģionu komitejas 2014. gada 3. decembra atzinumu par Eiropas Savienības makroreģionālo stratēģiju Alpu reģionam⁽⁵⁾,
- ņemot vērā 2012. gada 3. jūlija rezolūciju par ES makroreģionālo stratēģiju attīstību: pašreizējā prakse un nākotnes izredzes, it īpaši Vidusjūras reģionā⁽⁶⁾,
- ņemot vērā 2013. gada 23. maija rezolūciju par Alpu makroreģionālo stratēģiju⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ OV L 347, 20.12.2013., 320. lpp.⁽²⁾ OV L 347, 20.12.2013., 259. lpp.⁽³⁾ OV L 347, 20.12.2013., 303. lpp.⁽⁴⁾ OV C 32, 28.1.2016., 12. lpp.⁽⁵⁾ OV C 19, 21.1.2015., 32. lpp.⁽⁶⁾ OV C 349 E, 29.11.2013., 1. lpp.⁽⁷⁾ OV C 55, 12.2.2016., 117. lpp.

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

- ņemot vērā Komisijas 2014. gada 20. maija ziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai par makroreģionālo stratēģiju pārvaldību (COM(2014)0284),
- ņemot vērā Komisijas dienestu 2011. gada 26. janvāra paziņojumu “Reģionālā politika, kas veicina ilgtspējīgu izaugsmi Eiropā līdz 2020. gadam” (COM(2011)0017),
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 16. aprīļa Direktīvu 2014/52/ES, ar ko groza Direktīvu 2011/92/ES par dažu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 27. jūnija Direktīvu 2001/42/EK par noteiktu plānu un programmu ietekmes uz vidi novērtējumu,
- ņemot vērā Padomes 2005. gada 17. februāra Lēmumu 2005/370/EK par to, ka Eiropas Kopienas vārdā noslēdz Konvenciju par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem (Orhūsas konvencija),
- ņemot vērā atklāšanas konferenci par Eiropas Savienības stratēģiju Alpu reģionam, kura notika Brdo (Slovēnija) 2016. gada 25. un 26. janvārī,
- ņemot vērā ieinteresēto personu konferenci par Eiropas Savienības stratēģiju Alpu reģionam, kura notika Insbrukā 2014. gada 17. septembrī,
- ņemot vērā ieinteresēto personu konferenci par Eiropas Savienības stratēģiju Alpu reģionam, kura notika Milānā 2014. gada 1. un 2. decembrī,
- ņemot vērā Padomes 1996. gada 26. februāra Lēmumu 96/191/EK par Konvencijas par Alpu aizsardzību (Alpu konvencijas) slēgšanu,
- ņemot vērā Komisijas kopsavilkuma ziņojumu par sabiedrisko apspriešanu saistībā ar Eiropas Savienības stratēģiju Alpu reģionam,
- ņemot vērā ieinteresēto personu paustos viedokļus, kas iekļauti Politiskajā rezolūcijā Eiropas stratēģijas Alpu reģionam īstenošanai, kuru pieņēma Grenoblē 2013. gada 18. oktobrī,
- ņemot vērā pētījumu “Jauna makroreģionu loma Eiropas teritoriālajā sadarbībā”, ko 2015. gada janvārī publicēja Eiropas Parlamenta Iekšpolitikas ģenerāldirektorāts (B departaments – struktūrpolitika un kohēzijas politika),
- ņemot vērā Komisijas 2009. gada 1. aprīļa Balto grāmatu “Adaptācija klimata pārmaiņām: iedibinot Eiropas rīcības pamatprincipus” (COM(2009)0147),
- ņemot vērā Komisijas Inovācijas savienības rezultātu pārskatu par 2015. gadu,
- ņemot vērā Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Zaļā infrastruktūra (ZI) – Eiropas dabas kapitāla pilnveide” (COM(2013)0249),
- ņemot vērā Komisijas 2014. gada vadlīnijas “Eiropas strukturālo un investīciju fondu, programmas “Apvārsnis 2020” un citu Savienības pētniecības, inovācijas un konkurences programmu sinerģijas veicināšana”,
- ņemot vērā Komisijas 2014. gada 26. novembra paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Centrālajai bankai, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai un Eiropas Investīciju bankai “Investīciju plāns Eiropai” (COM(2014)0903),
- ņemot vērā Reglamenta 52. pantu,

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

- ņemot vērā Reģionālās attīstības komitejas ziņojumu un Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas, kā arī Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas, Transporta un tūrisma komitejas un Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejas atzinumus (A8-0226/2016),
- A. tā kā visā Eiropas Savienībā ir jāstiprina ekonomiskā, sociālā un teritoriālā kohēzija, lai veicinātu vispārēju harmonisku attīstību;
- B. tā kā makroreģionālās stratēģijas ir spēkā esošs būtisks instruments, lai dotu ieguldījumu ekonomiskās, sociālās un teritoriālās kohēzijas mērķa sasniegšanā; tā kā šīs stratēģijas tiek atbalstītas saskaņā ar tā saukto trīs “nē” principu, t. i., nepieņemot jaunus tiesību aktus, nepiešķirt jaunus līdzekļus un neveidot jaunas iestādes;
- C. tā kā, ņemot vērā Alpu reģiona unikālās īpašības un aktīvus, Alpu makroreģionālā stratēģija varētu palīdzēt novērst ekonomikas lejupslīdi, veicot ieguldījumus pētniecībā, inovācijā un uzņēmējdarbības atbalstā;
- D. tā kā makroreģionālo stratēģiju mērķim vajadzētu būt labāk sasniegt dažādu reģionu kopējos mērķus ar brīvprātīgu un koordinētu pieeju, neradot papildu regulējumu;
- E. tā kā klimata pārmaiņas Alpu reģionā notiek straujāk nekā vidēji pasaulē un aizvien biežāk izraisa dabas katastrofas, piemēram, lavīnas un plūdus;
- F. tā kā makroreģionālās stratēģijas mērķis ir apzināt resursus un izmantot reģionu kopīgās attīstības potenciālu;
- G. tā kā makroreģionālās stratēģijas ir daudzlīmeņu pārvaldības modelis, kurā stratēģiju sekmēm būtiska ir to ieinteresēto personu iesaistīšanās, kuras pārstāv vietējo, reģionālo un valsts līmeni; tā kā būtu jāveicina dažādu makroreģionu savstarpējā sadarbība, lai uzlabotu šo makroreģionu politikas virzienu saskaņotību atbilstoši Eiropas mērķiem;
- H. tā kā makroreģionālās stratēģijas var palīdzēt attīstīt pārrobežu stratēģijas projektus un starptautiskos projektus sadarbības tīklu izveidei, no kā labumu gūst reģions kopumā;
- I. tā kā Alpu reģiona reģionālajām identitātēm un kultūras mantojumam, jo īpaši tautas kultūrām un ieražām, ir vajadzīga īpaša aizsardzība;
- J. tā kā Alpu apgabala reģionu pieņemtās stingrās augšupējās pieejas rezultātā ir izstrādāta Eiropas Savienības stratēģija Alpu reģionam (*EUSALP*), kuras mērķis ir efektīvi risināt uzdevumus, kas kopīgi visam Alpu reģionam;
- K. tā kā Alpu reģionam ir liela nozīme dalībvalstu ekonomiskajā attīstībā un tas nodrošina daudzus ekosistēmas pakalpojumus blakus esošajiem pilsētu un piepilsētu apgabaliem;
- L. tā kā Alpu reģiona makrostratēģija ietekmēs aptuveni 80 miljonus cilvēku, kas dzīvo 48 reģionos septiņās valstīs, no kurām piecas ir ES dalībvalstis (Austrija, Francija, Itālija, Slovēnija un Vācija) un divas nav ES dalībvalstis (Lihtenšteina un Šveice);
- M. tā kā Alpu reģionam paredzētajā ES stratēģijā ir jāpanāk kompromiss starp vides ilgtspēju un ekonomikas attīstību dabas vides teritorijā, kas arī ir nozīmīgs tūrisma galamērķis;
- N. tā kā galvenā problēma ir apdzīvotības sarukšana dažos Alpu apgabalos un lielākā daļa Alpu reģiona iedzīvotāju nevar izdzīvot tikai no Alpu tūrisma un tāpēc ir jāturpina attīstīt lauksaimniecību, mežsaimniecību un citas videi draudzīgas ražošanas nozares un pakalpojumus;

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

- O. tā kā pastāv būtiskas atšķirības starp stratēģijā ietvertajiem reģioniem un tāpēc ir vajadzīga politiku un nozaru koordinēšana starp dažādiem reģioniem (horizontāli), kā arī pašos reģionos (vertikāli);
- P. tā kā Alpu reģionam ir unikālas ģeogrāfiskas un dabas īpatnības un tas ir savstarpēji saistīts makroreģions un tranzīta reģions, kuram ir ievērojams attīstības potenciāls; tā kā tomēr ir vajadzīgi īpaši risinājumi problēmām, ko rada vides, demogrāfiskie, transporta, tūrisma un enerģētikas jautājumi, sezonālitate un daudzvirzienu darbība, un tā kā koordinēta teritoriālā plānošana varētu radīt labākus rezultātus un pievienoto vērtību Alpu kalnu un Alpu perifērijas apgabalu teritoriālajai kohēzijai;
- Q. tā kā Alpu reģions ir Eiropas “ūdenstornis” un Alpi piegādā pietiekami daudz ūdens, lai nodrošinātu līdz 90 % no priekškalnes apgabalu vajadzībām vasarā; tā kā ūdens ir svarīgs hidroenerģijas ieguvē, lauksaimniecības zemes apūdeņošanā, ilgtspējīgā mežu apsaimniekošanā, bioloģiskās daudzveidības un ainavas saglabāšanā un dzeramā ūdens apgādē; tā kā būtiski ir saglabāt ūdeņu kvalitāti un zemu ūdens līmeni Alpu upēs un rast pienācīgu līdzsvaru starp vietējo iedzīvotāju interesēm un vides vajadzībām;
- R. tā kā Alpu reģionu caurvij robežas un šo barjeru radīto problēmu risināšana ir priekšnoteikums sadarbībai šajā teritorijā attiecībā uz personu brīvu pārvietošanos, pakalpojumu, preču un kapitāla brīvu apriti un līdz ar to uz sadarbību ekonomikas, sociālajā un vides jomā; tā kā Alpu stratēģija sniedz arī iespēju stiprināt pārrobežu sadarbību, veidot saiknes un tīklus, kas savieno cilvēkus un saimniecisko darbību, un tādējādi likvidēt robežas un šķēršļus, kurus tās rada;
- S. tā kā Komisija savā paziņojumā par ES stratēģiju Alpu reģionam norāda gan uz vajadzību samazināt transporta ietekmi Alpos, lai tādējādi saglabātu Alpu vides mantojumu, gan arī uz to, cik svarīgi ir īstenot stratēģiju, lai radītu veselīgāku un labāk saglabātu dzīvojamo vidi vietējiem iedzīvotājiem;
- T. tā kā personu brīva pārvietošanās ir pamattiesības un priekšnoteikums — jo īpaši pierobežas rajonos —, lai sasniegtu ekonomiskās, sociālās, teritoriālās un vides kohēzijas, spēcīgas un ilgtspējīgas konkurētspējas mērķus un mērķi nodrošināt taisnīgu piekļuvi nodarbinātībai;
- U. tā kā *EUSALP* teritorijas aptver kalnu apvidus centrā un Alpu perifērijas apgabalus, tostarp lielpilsētu teritorijas, kuras ir saistītas ar ciešu mijiedarbību un funkcionālām attiecībām, kas viss ietekmē ekonomisko, sociālo un vides attīstību;
- V. tā kā šis reģions ar saglabātām ekosistēmām un to pakalpojumiem var nodrošināt pamatu daudzām saimnieciskām darbībām, īpašu uzmanību pievēršot lauksaimniecībai, mežkopībai, tūrismam un enerģētikai, ņemot vērā reģiona kultūras un dabas mantojumu;
- W. tā kā Eiropas Savienības stratēģija Alpu reģionam kā pirmā makroreģionālā stratēģija, kas attiecas uz kalnu teritoriju, var būt paraugs un iedvesmas avots citām kalnu teritorijām Eiropas Savienībā;
- X. tā kā ES iepriekšējās makroreģionālās stratēģijas ir apliecinājušas, ka šāda veida vienošanās par sadarbību ir sekmīga, un ir sniegušas noderīgu pieredzi jaunu makroreģionālo stratēģiju izstrādei,

Vispārīgi apsvērumi un pārvaldība

1. atzinīgi vērtē Komisijas paziņojumu par Eiropas Savienības stratēģiju Alpu reģionam un tam pievienoto rīcības plānu; uzskata, ka tas ir solis ceļā uz reģiona attīstību saskaņā ar stratēģijas “Eiropa 2020” mērķi panākt gudru, ilgtspējīgu un integrējošu izaugsmi; atzīmē, ka stratēģijai un rīcības plānam var būt nozīmīga loma centienos novērst apdzīvotības sarukšanu reģionā, jo īpaši jauniešu aizplūšanu;

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

2. uzsver vērtīgo pieredzi, kas gūta, īstenojot Alpu konvenciju, kura līdzsvaro ekonomiskās, sociālās un vides intereses; aicina iesaistītās valstis ievērot panāktās vienošanās un uzturēt spēkā augsta līmeņa saistības attiecībā uz ilgtspējīgu attīstību un Alpu aizsardzību;
3. atzinīgi vērtē to, ka Eiropas strukturālie un investīciju fondi (ESI fondi) sniedz stratēģijai potenciāli nozīmīgus resursus un plašu instrumentu un iespēju klāstu; prasa panākt lielākas sinerģijas, lai veicinātu koordināciju un papildināmību starp ESI fondiem un citiem fondiem un instrumentiem, kas attiecas uz stratēģijas pilāriem, jo īpaši programmu "Apvārsnis 2020", Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentu, *LIFE* programmu, *COSME* programmu mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, *Interreg* Alpu reģiona programmu un Eiropas Stratēģisko investīciju fondu (ESIF), attiecībā uz kuriem Komisijai būtu jāizpēta iespējamā pievienotā vērtība īpašiem priekšlikumu iesniegšanas uzaicinājumiem, kas pievērs uzmanību Alpu reģiona raksturīgajām problēmām;
4. aicina Komisiju un valstu, reģionālās un vietējās struktūras, kas atbild par ESI fondu programmu sagatavošanu, pārvaldību un īstenošanu, uzsvērt, cik svarīgi ir makroreģionālie projekti un darbības; cer, ka līdzdarbību palielinās Alpiem svarīgo ES politikas virzienu, programmu un stratēģiju koordinācija, un aicina Komisiju izvērtēt attiecīgo programmu piemērošanu praksē, lai novērstu pārklāšanos un maksimāli palielinātu papildināmību un pievienoto vērtību; turklāt aicina Komisiju nodrošināt attiecīgo dokumentu vieglu pieejamību gan Eiropas iedzīvotājiem, gan dalībvalstu iestādēm, lai panāktu pilnīgu pārredzamību par procedūru, kas jāievēro;
5. atkārtoti uzsver tā sauktā trīs "nē" principa nozīmi, ņemot vērā, ka makroreģioni ir satvari, kuru pamatā ir pievienotā vērtība, ko rada sadarbības iniciatīvas un dažādu ES finansēšanas instrumentu sinerģijas;
6. aicina dalībvalstu kompetentās iestādes un iesaistītos reģionus, kur vien iespējams, saskaņot savus valsts un reģionālās politikas virzienus un finansēšanas mehānismus *EUSALP* darbībām un mērķiem un pielāgot savas pieņemtās darbības programmas, lai nodrošinātu, ka turpmākos *EUSALP* stratēģijas projektus īsteno ātri un ka pārvaldes iestādes pienācīgi ņem vērā *EUSALP* prioritātes, īstenojot darbības programmas (piemēram, izmantojot īpašus uzaicinājumus, bonusa punktus vai budžeta piešķirumus); prasa uzlabot makroreģionālo pieeju, pirms tiek reformēta kohēzijas politika laikposmam pēc 2020. gada, un uzsver, ka liela nozīme ir integrētiem makroreģionāliem projektiem un pasākumiem;
7. aicina EIB sadarbībā ar Komisiju izpētīt iespēju izveidot ieguldījumu platformu Alpu reģionam, kura ļautu izmantot finansējumu no publiskā un privātā sektora avotiem; prasa izstrādāt reģionam projektu plūsmu, kas piesaistītu ieguldītājus; šajā sakarībā mudina Komisiju, EIB un iesaistītās valstis pilnībā izmantot iespējas, kas pieejamas saskaņā ar ESIF, lai reģionā finansētu projektus nolūkā panākt ilgtspējīgu attīstību un ekonomikas izaugsmi un veicināt nodarbinātību makroreģionālā līmenī;
8. uzsver, ka ir nepieciešamas piemērotas informatīvas kampaņas par ES stratēģiju Alpu reģionam, un mudina dalībvalstis nodrošināt, ka stratēģija ir pietiekami pamanāma un ka tās mērķi un rezultāti tiek pienācīgi darīti zināmi visos līmeņos, tostarp pārrobežu un starptautiskā līmenī; prasa veicināt koordināciju un paraugprakses apmaiņu, īstenojot ES makroreģionālās stratēģijas, jo īpaši dabas un kultūras mantojuma pārvaldības jomā, lai radītu ilgtspējīga tūrisma iespējas;
9. prasa makroreģiona līmenī izveidot *EUSALP* pārvaldības struktūras atbalstošu īstenošanas struktūru, sadarbojoties un vienojoties ar Komisiju, dalībvalstīm un reģioniem; turklāt atzinīgi vērtē Parlamenta pārstāvību *EUSALP* pārvaldības struktūrās un uzskata, ka Parlaments būtu jāiesaista stratēģijas īstenošanas uzraudzībā;

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

10. prasa piešķirt Komisijai aktīvu lomu *EUSALP* īstenošanas posmā; uzskata, ka, pamatojoties uz dalītu pārvaldību un saskaņā ar subsidiaritātes un proporcionalitātes principiem, tā būtu līdz ar dalībvalstīm un reģioniem jāiesaista visos stratēģijai pakļauto projektu plānošanas un īstenošanas posmos, cita starpā lai nodrošinātu, ka vietējās un reģionālās ieinteresētās personas no valsts iestādēm, ekonomikas un sociālajiem partneriem un pilsonisko sabiedrību pārstāvošām organizācijām efektīvi piedalās makroreģiona jautājumu risināšanā un pienācīgā koordinācijā ar citām ES atbalstītām stratēģijām un finansēšanas mehānismiem;

11. prasa, lai Komisija *EUSALP* īstenošanu novērtē ar objektīviem kritērijiem un izmērāmiem rādītājiem;

12. atbalsta stratēģisko plānošanu gan Alpu reģiona urbānajos, gan lauku apgabalos, lai veicinātu sadarbību un kopējus mērķus saskaņotā, koordinētā un integrētā politikas satvarā (piemēram, ar atsauci uz atjaunojamo enerģiju, labklājību, loģistiku un uzņēmējdarbības un sociālo inovāciju); mudina apkopot paraugpraksi par, piemēram, ilgtspējīgu tūrismu starp reģioniem, kā arī attiecībā uz citām pašreizējām makroreģionālajām stratēģijām;

13. uzstāj, ka lēmumu pieņemšanas procedūrās vietējām un reģionālām iestādēm partnerībā ar vietējo un reģionālo pilsonisko sabiedrību būtu jāuzņemas vadošā loma stratēģijas pārvaldības struktūrās un operatīvajās, tehniskajās un īstenošanas struktūrās, pilnībā ievērojot subsidiaritātes principu un daudzlīmeņu pārvaldības principu;

14. uzskata, ka ieguldījumi būtu jānovirza veselības aprūpes un pirmās palīdzības vienību vienlīdzīgas un efektīvas pieejamības un ārkārtas palīdzības nodrošināšanai visiem reģiona iedzīvotājiem, jo īpaši lauku apgabalos, lai tādējādi novērstu apdzīvotības sarukšanu;

15. aicina Komisiju ik pēc diviem gadiem iesniegt Eiropas Parlamentam un Padomei *EUSALP* īstenošanas ziņojumu, kura pamatā būtu objektīvi kritēriji un izmērāmi rādītāji, lai izvērtētu stratēģijas darbību un tās pievienoto vērtību attiecībā uz izaugsmi un darbvietām, atšķirību samazināšanu un ilgtspējīgu attīstību;

16. aicina iesaistītās valstis turpināt centienus dažādot enerģijas piegādes avotus, ņemot vērā vidi; uzsver, ka attiecībā uz esošo hidroenerģētikas infrastruktūru, kas tika izstrādāta ļoti agrīnā posmā, ir nepieciešama ilgtspējība, konkurētspēja un modernizācija, tomēr ņemot vērā, ka hidroenerģētikas infrastruktūra ietekmē vidi un ģeoloģiju, kā arī veicinot nelielas hidroelektrostacijas (mini, mikro un piko); uzsver, ka integrētā ūdens resursu apsaimniekošana un aizsardzība ir viens no svarīgākajiem Alpu ilgtspējīgas attīstības faktoriem un ka tāpēc vietējiem iedzīvotājiem būtu jāspēj uzņemties saistības attiecībā uz hidroenerģiju un izmantot pievienoto vērtību, ko tā rada; aicina iesaistītās valstis sekmēt makroreģionā labi funkcionējošus tīklus, lai nodrošinātu apgādes drošību un izveidotu struktūras pārrobežu sadarbības paraugprakses apmaiņai;

17. uzsver, ka nepieciešams vēl vairāk stiprināt sociālo dimensiju, lai nodrošinātu tāda izaugsmes modeļa īstenošanu, kurš spēj nodrošināt izaugsmes ilgtspēju, sociālo iekļaušanu un sociālo aizsardzību visiem, jo īpaši pierobežas apgabalos; šajā sakarībā uzsver, ka svarīgi ir noteikt prioritātes un veikt pasākumus jebkāda veida diskriminācijas novēršanai;

18. atgādina, ka princips par vispārēju piekļuvi sabiedriskiem pakalpojumiem ir jāgarantē visās ES teritorijās, jo īpaši tādās jomās kā izglītība, veselības aprūpe, sociālie pakalpojumi un mobilitāte, un īpašu uzmanību pievēršot vajadzībām, kādas ir iedzīvotājiem ar invaliditāti; uzsver, ka iesaistītajām valstīm ir jāveicina alternatīvi un novatoriski sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas risinājumi Alpu reģionam, tostarp īpaši risinājumi, kas pielāgoti vietējām un reģionālajām vajadzībām; šajā sakarībā aicina iesaistītās valstis izstrādāt stimulus publiskā un privātā sektora partnerības attīstīšanai; tomēr atgādina par kvalitatīvu, visiem pieejamu sabiedrisko pakalpojumu cenu pieņemamības un pieejamības principiem;

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

19. pauž bažas par ekosistēmu degradāciju un dabas katastrofu risku atsevišķās Alpu reģiona vietās; uzsver, ka nepieciešams piemērot stratēģijas par dabas katastrofu riska pilnīgu pārvaldību un pielāgošanos klimata pārmaiņām; uzsver, ka nepieciešams izstrādāt un īstenot kopīgus ārkārtas situāciju plānus, reaģējot uz pārrobežu piesārņojumu; prasa izveidot kopīgas ātrās reaģēšanas komandas tūrisma apvidiem, kurus skar dabas katastrofas, piemēram, dubļu lavīnas, zemes nogruvumi un plūdi; šajā sakarībā norāda, ka nepieciešams uzlabot ES civilās aizsardzības mehānismu;

Darbvietas, ekonomikas izaugsme un inovācija

20. atzīst, ka Alpu reģionos ir aizsargājams vides mantojums ar dabas ainavu plašo krājumu, kā arī ekosistēmu ārkārtīgi lielo dažādību, kura ietver gan augstienes, gan zemienes un pat Vidusjūras piekrasti, tādējādi radot saimniecisku teritoriju un biosfēru, kam pamatā ir dabas un cilvēku līdzāspastāvēšana; tāpēc uzsver, ka ir nepieciešama aktīva, sinerģiju veidojoša sadarbība starp lauksaimniecību un cita veida saimnieciskām darbībām aizsargājamās teritorijās (*Natura 2000* teritorijās, nacionālajos parkos u. c.), lai izstrādātu integrētus tūrisma produktus, kā arī uzsver, ka svarīgi ir saglabāt un aizsargāt unikālās dzīvotnes kalnu reģionos;

21. norāda uz attīstības iespējām, ko stratēģija paver reģiona darba tirgum, kuram ir dažādi ievērojami pārrobežu svārstmigrācijas līmeņi/kurā tādi ir izjūtami; uzskata, ka darbaspēka kvalifikācijas paaugstināšanai un jaunu darbvietu radīšanai zaļajā ekonomikā vajadzētu būt vienai no Alpu reģiona stratēģijas ieguldījumu prioritātēm; tomēr uzsver, ka MVU — bieži vien ģimenes uzņēmumi, piemēram, maza mēroga lauku saimniecības un mazu pārstrādes uzņēmumi — lauksaimniecības, tūrisma, tirdzniecības, amatniecības un ražošanas nozarēs integrētā un ilgtspējīgā veidā veido saimnieciskās darbības pamatu Alpu reģionā un tādējādi ir pamats dzīves, kultūras un dabas videi Alpos un nozīmīgs nodarbinātības avots; uzsver, ka ir nepieciešama turpmāka saimnieciskās darbības un nodarbinātības iespēju diversifikācija Alpu reģionā;

22. uzsver, ka prioritāte jāpiešķir ieguldījumiem digitālajās infrastruktūrās un ka svarīgi ir nodrošināt ātru un efektīvu piekļuvi ātrgaitas internetam un līdz ar to digitāliem un tiešsaistes pakalpojumiem, piemēram, e-tirdzniecībai un digitālo tirgus kanālu un tāldarba izmantošanai, kā arī citas iespējas cilvēkiem, kas dzīvo no lielajiem urbānajiem centriem attālos apgabalos, vienlaikus, ja iespējams, veicinot alternatīvas reāliem braucieniem;

23. uzskata, ka inovācija un jauno tehnoloģiju izmantošana izšķirošajās ekonomikas jomās, kam pamatā ir pārdomātas specializācijas stratēģijas un ko finansē no pašreizējiem ES finansējuma avotiem (piemēram, ERAF, ESF, COSME, programmām "Apvārsnis 2020" vai *Erasmus* +), varētu palīdzēt radīt kvalitatīvas darbvietas tādās stratēģiskās nozarēs kā dzīvības zinātne, bioekonomika, enerģētika, bioloģiskie produkti, jauni materiāli vai e-pakalpojumi; atgādina, ka svarīgi ir nodrošināt spēcīgu atbalstu MVU, kas varētu palīdzēt novērst pašreizējo apdzīvotības sarukšanas tendenci dažos Alpu reģiona apgabalos un teritorijās;

24. aicina Alpu reģiona dalībvalstu un reģionālās kompetentās iestādes sanākt kopā ar Komisiju, lai izskatītu iespēju nākamajā plānošanas periodā īstenot kopīgu programmu (pamatojoties uz LESD 185. pantu), ar kuru sekmēt pētniecības un inovācijas darbību integrāciju Alpu reģionā, ņemot vērā pārliecinošās Eiropas vērtību ķēdes, kas iestrādātas pārdomātas specializācijas stratēģijās;

25. mudina valsts un privātos uzņēmumus, universitātes, pētniecības institūtus un citas attiecīgās ieinteresētās personas veidot kopas un sadarbību, lai veicinātu inovāciju un dotu iespēju gūt labumu no sinerģijas starp Alpu kalnu un Alpu perifērijas apgabaliem; uzskata, ka paredzēto pasākumu pamatā vajadzētu būt valsts un reģionālām pētniecības un inovācijas stratēģijām pārdomātai reģionālai specializācijai, lai nodrošinātu efektīvākus un lietderīgākus ieguldījumus;

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

26. atzīst — lai *EUSALP* stratēģija būtu sekmīga, svarīgi ir izstrādāt projektus apvienībām, iestādēm, mikrouzņēmumiem un MVU, kuri darbojas kultūras un radošajās nozarēs, jo tie ietekmē ieguldījumus, izaugsmi, inovāciju un nodarbinātību un arī tāpēc, ka tiem ir nozīmīga loma kultūras un valodu daudzveidības saglabāšanā un popularizēšanā;

27. uzsver, ka Alpu makroreģionālajā stratēģijā būtu ne tikai jāparedz iespējas saglabāt, uzturēt un vajadzības gadījumā pielāgot tradicionālos saimnieciskās darbības veidus, piemēram, lauksaimniecību un mežsaimniecību, un uz amatniecību balstītas saimnieciskās darbības, bet arī jāsekmē inovācija un jaunu iniciatīvu attīstība šajā jomā, piemēram, izmantojot ES *InnovFin* instrumentu; norāda, ka, paturot prātā MVU nozīmi darbvietu radīšanā, maziem un vidējiem uzņēmumiem ir vajadzīga vieglāka piekļuve atbalstam un finansējumam;

28. uzsver, ka reģionu sadarbība, galvenokārt pārrobežu sadarbība, ir būtiski svarīga turpmākai tūrisma attīstībai plašākā reģionā; mudina izstrādāt tūrisma stratēģijas, kas balstītas uz esošo dabas un kultūras mantojumu, ilgtspēju un inovāciju; uzsver dažādo Alpu tradīciju un paražu sociālos, kultūras un ekonomiskos aspektus, kas būtu jāveicina un jānostiprina visā to daudzveidībā;

29. norāda, ka plēsīgo putnu un dzīvnieku pārvaldība un jauniemīnāšana Alpu reģionos tiek īstenota valstu un vietējā mērogā, taču administratīvās robežas minētajām sugām neko nenozīmē un migrācijai jau dabiski ir pārrobežu raksturs; tomēr, lai novērstu ar šo jauniemīnāšanu saistītus konfliktus, aicina dalībvalstis uzlabot koordināciju starp dažādām iestādēm, apmainoties ar informāciju, un pastiprināt paraugprakses, lai uzlabotu fermu un ganību dzīvnieku pārvaldību un aizsardzību kā daļu no Alpu stratēģijas saistībā ar Alpu konvencijas platformu "Lielie plēsēji, savvaļas nagaini un sabiedrība";

30. atbalsta tūrisma piedāvājuma dažādošanu, attīstot jaunas tūrisma iespējas, kas pielāgotas reģionālajām vajadzībām un izmanto reģionālos resursus, piemēram, tematiskos tūrisma parkus un maršrutus, pārtikas un vīna tūrisma, kultūras, veselības un izglītības tūrisma un sporta tūrisma, lai pagarinātu tūrisma sezonu, vienlaikus samazinot spiedienu uz infrastruktūru un panākot tūrisma ciklā nodarbinātību visu gadu, kā arī attīstot lauku tūrisma, lai piesaistītu apmeklētājus lauku un brīvdabas darbībām viesnīcās, kas atrodas ārpus ierastajiem maršrutiem un uzlabo tūrisma galamērķu konkurētspēju un ilgtspēju; atbalsta tādu jaunu tūrisma aktivitāšu veicināšanu, kuras ir labāk pielāgotas klimata pārmaiņām un vides aizsardzībai; uzsver arī nepieciešamību atbalstīt un veicināt kalnu glābšanas dienestu koordinēšanu;

31. atbalsta pasākumus, ar kuriem palīdzēt mazināt spiedienu uz transporta infrastruktūru, pielāgojoties skolas brīvdienām un attiecīgajiem brīvdienu laikposmiem, nosakot pārdomātu ceļa nodevu režīmu un paredzot tūrisma pakalpojumu sniedzējiem stimulēšanas satiksmes laikposmos un sastrēgumstundās;

32. atgādina, ka ekonomiski svarīgi ir veicināt elastīgu un ilgtspējīgu tūrisma aktivitāšu attīstību visā Alpu reģionā, tostarp ezeru un ūdensdziedniecības pilsētās; arī mudina dalībvalstis izmantot riteņbraukšanu kopā ar ceļojumiem pa dzelzceļu vai intermodālus transporta pakalpojumus; pamatojoties uz paraugpraksi, vēš uzmanību uz tūrisma platformām, kas veidotas kā daļēji ES finansēti projekti;

33. atzīmē, ka bieži vien vienai un tai pašai personai gada laikā ir nepieciešams veikt dažādas darbības, dažkārt pārrobežu mērogā; aicina Komisiju, dalībvalstis un reģionālās un vietējās iestādes rosināt sadarbību starp struktūrām, kas nodrošina sākotnējo profesionālo apmācību un kvalifikācijas paaugstināšanu; uzsver ieguvumus, ko varētu dot pārrobežu mācekļībai velīta *Erasmus+* programma;

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

Mobilitāte un savienojamība

34. uzsver, ka svarīgi ir uzlabot transporta un enerģētisko savienojamību starp iesaistītajām valstīm, tostarp vietējo, reģionālo un pārrobežu transportu un intermodālos savienojumus ar iekšzemi (tostarp ar lielajām aglomerācijām), kā arī uzlabot iedzīvotāju dzīves kvalitāti un piesaistīt jaunus iedzīvotājus, lai sekmētu reģiona attīstību, vienlaikus novērtējot, vai spēkā esošos tīklus var atjaunot un/vai paplašināt ar mērķi labāk īstenot TEN-T tīklu projektus; uzsver, ka svarīgi ir veidot viedu infrastruktūru; uzskata, ka jaunradītām infrastruktūrām būtu jāklūst par īstiem "tehnoloģiskiem koridoriem", kuros veidot visu atsevišķo infrastruktūru, proti, elektrolīnijas, telefona līnijas, platjoslas un ultraplattjoslas līnijas, gāzes vadus, optisko šķiedru tīklus, ūdensvadus utt.;

35. prasa sagatavot holistisku pieeju Alpu transporta un vides politikas turpmākai izstrādei un īstenošanai; šajā sakarībā uzsver, ka par prioritāti ir jāizvirza transporta veidu maiņa, lai panāktu pāreju no autoceļiem uz dzelzceļu, jo īpaši kravu pārvadājumu jomā, un aicina Komisiju atbalstīt šādu pārkārtošanos; šajā sakarā prasa no autotransporta gūtos ieņēmumus izmantot, lai veicinātu efektīvu un vidi saudzējošu pasažieru un kravu dzelzceļa transporta īstenošanu un attīstību un samazinātu troksni un vides piesārņojumu, kā arī norāda uz iespējamiem projektiem tādās jomās kā satiksmes pārvaldība, tehnoloģiskie jauninājumi, savstarpēja izmantojamība utt.; turklāt aicina Alpu reģionā paplašināt esošo infrastruktūru, tostarp kvalitatīvas intermodālas un sadarbības sistēmas; uzsver, ka svarīgi ir nodrošināt savienojamību un pieejamību visiem reģiona iedzīvotājiem;

36. uzsver, ka svarīgi ir transporta maršrutus savienot ar citām Eiropas daļām un nodrošināt savstarpējos savienojumus ar TEN-T koridoriem, vienlaikus optimāli izmantojot esošo infrastruktūru; norāda, ka kalnu reljefs joprojām ir šķērslis, kas kavē ES iedzīvotāju savstarpējo tuvināšanos, un ka ES ir apņēmusies palielināt finansējumu pārrobežu transporta infrastruktūrai; tāpēc aicina iesaistītās valstis savus pūliņus arī koncentrēt uz tādu papildu projektu īstenošanu un plānošanu, kuri ir ilgtspējīgi un iekļaujoši, tajā pašā laikā sasaistot un pilnveidojot pašreizējo TEN-T tīklu;

37. vērš uzmanību uz to, ka trūkst efektīvu, nepiesārņojošu savienojumu kalnu apgabalos un starp kalnu apgabaliem un tiem tuvējiem apgabaliem; mudina Komisiju un dalībvalstis sekmēt tīrus, zemu oglekļa emisiju un labākus savienojumus, jo īpaši dzelzceļa tīkliem, reģionālā un vietējā līmenī, lai uzlabotu kohēziju un dzīves kvalitāti šajos rajonos; mudina apmesties uz dzīvi Alpu reģionā un atbalsta to;

38. aicina valstis, kas piedalās makroreģionālā stratēģijā, ņemt vērā pārrobežu darba ņēmēju īpašos apstākļus un izstrādāt pārrobežu darba ņēmēju līgumus Alpu makroreģionam;

39. atbalsta vietējā transporta inovatīvu veidu — pēc pieprasījuma — attīstību, tostarp pārdomātu transporta informāciju, satiksmes pārvaldību un telemātiku un multimodalitāti, ņemot vērā arī šīs jomas darbību starpreģionālās koplietošanas potenciālu;

40. uzsver, ka trūkst efektīvu digitālu savienojumu ar kalnu apgabaliem; mudina Komisiju un dalībvalstis veicināt labākus savienojumus reģionālā un vietējā līmenī, lai uzlabotu dzīves kvalitāti un veicinātu jaunu darbību attīstību un nodarbinātības iespēju radīšanu šajos apgabalos, kā arī sekmētu apmešanos uz dzīvi;

41. uzsver valsts ieguldījumu nozīmi kalnu apgabalos, lai novērstu tirgus nespēju nodrošināt digitālo savienojamību šajos apgabalos; uzsver, ka liela nozīme ir pilnīgam un vispārējam platjoslas interneta pārklājumam, tostarp kalnu reģionos, lai nodrošinātu attālu apdzīvoto vietu un saimniecisko teritoriju ilgtermiņa dzīvotspēju; aicina Komisiju ierosināt konkrētus risinājumus šai problēmai;

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

Vide, bioloģiskā daudzveidība, klimata pārmaiņas un enerģētika

42. uzsver, ka svarīgi ir aizsargāt un uzlabot bioloģisko daudzveidību Alpu reģionā; prasa apvienot centienus ieviest inovatīvus pasākumus bioloģiskās daudzveidības aizsardzībai un saglabāšanai, vienlaikus prasot rūpīgi izvērtēt lielo plēsēju lomu un iespēju ieviest pielāgošanās pasākumus, kā arī pilnībā ievērot Savienības *acquis* par vides un bioloģiskās daudzveidības, augsnes un ūdens aizsardzību; uzsver, ka svarīgi ir nodrošināt, lai būtu veikti visi iespējamie pasākumi, ar kuriem novērst dublēšanos ar jau esošajām likumdošanas iniciatīvām;

43. norāda, ka Alpu makroreģions paver plašas iespējas novatoriskiem risinājumiem, kuri varētu padarīt to par unikālu aprites ekonomikas testēšanas laboratoriju; iesniegs 2017. gada budžeta procedūrā izmēģinājuma projektu, ar ko izpētīt šā apgabala potenciālu izstrādāt īpašas stratēģijas, kuras saistītas ar aprites ekonomiku, piemēram, ražošanas, patēriņa un atkritumu apsaimniekošanas jomās;

44. uzsver, ka svarīgi ir reģionā veicināt enerģijas pašražošanu, uzlabot energoefektivitāti un atbalstīt efektīvākos atjaunojamās enerģijas avotus no hidroenerģijas līdz saules, vēja un ģeotermālai enerģijai, kā arī veicināt Alpu reģionam raksturīgu atjaunojamās enerģijas veidu attīstību; ņem vērā to, kā gaisa kvalitāti ietekmē dažādu degšanas veidu izmantošana siltumapgādes sektorā; atbalsta mežu koksnes ilgtspējīgu izmantošanu, nesamazinot pašreizējo mežu platību, kas ir svarīga kalnu ekosistēmas līdzsvaram un aizsardzībai pret lavīnām, zemes nogrūvumiem un plūdiem;

45. uzsver, ka steidzami jāizstrādā jaunas stratēģijas, lai novērstu gaisa piesārņojumu, kas rada bažas par sabiedrības veselību, kā arī klimata pārmaiņas, jo īpaši industrializētākās un apdzīvotākās makroreģiona teritorijās, vienlaikus arī noteiktu esošos piesārņojuma avotus un cieši uzraudzītu piesārņojuma emisijas; tādēļ aicina dalībvalstis ieviest ilgtspējīgu transporta politiku saskaņā ar Parīzes COP 21 mērķiem un atbalstītu ekosistēmu pakalpojumu saglabāšanu un uzturēšanu visā Alpu makroreģionā;

46. uzsver, ka svarīga ir enerģijas transportēšanas infrastruktūra, un atbalsta viedas enerģijas sadales, glabāšanas un pārvades sistēmas, kā arī ieguldījumus enerģētikas infrastruktūrā gan elektroenerģijas un gāzes ražošanai, gan transportēšanai saskaņā ar TEN-E tīklu un īstenojot konkrētos projektus, kuri minēti Enerģētikas kopienas interešu projektu (EKIP) sarakstā; uzsver, ka svarīgi ir izmantot vietējos, jo īpaši atjaunojamās enerģijas avotus, lai samazinātu atkarību no importa; prasa veicināt decentralizētas/pašražotas enerģijas ražošanu un uzlabot energoefektivitāti visās nozarēs;

47. mudina iesaistītās valstis kopīgus centienus veltīt tam, lai īstenotu teritoriālo plānošanu un integrētu teritoriālo pārvaldību, iesaistot dažādas reģiona ieinteresētās personas (valstu, reģionālās un vietējās iestādes, pētniecības aprindas, NVO utt.);

48. prasa vēl vairāk stiprināt sadarbību un darbu, kas veikts saistībā ar pasaules ledāju monitoringa dienestu, ņemot vērā jaunākos lēmumus COP 21 konferencē Parīzē un stratēģiju, kas saistībā ar to jāīsteno;

49. ir nobažījies par to, ka klimata pārmaiņas un temperatūras paaugstināšanās nopietni apdraud tādu sugu izdzīvošanu, kuras mīt lielos augstumos, un ka vēl viens iemesls bažām ir ledāju kušana, jo tā būtiski ietekmē gruntsūdens rezerves; prasa izstrādāt plaša mēroga transnacionālu plānu cīņai pret ledāju kušanu un klimata pārmaiņu radīto problēmu risināšanai visā Alpu reģionā;

50. aicina iesaistītās valstis turpināt centienus dažādot enerģijas piegādes avotus un elektroenerģijas ražošanas struktūrā attīstīt pieejamos atjaunojamās enerģijas avotus, piemēram, saules un vēja enerģiju; uzsver hidroelektrostaciju ilgtspēju un konkurētspēju; aicina iesaistītās valstis dot ieguldījumu, lai makroreģionā izveidotu labi funkcionējošus elektroenerģijas infrastruktūras tīklus;

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

51. uzsver, ka energoapgādes avotu dažādošana ne vien uzlabos makroreģiona energoapgādes drošību, bet arī palielinās konkurenci, kas rada nozīmīgus ieguvumus reģiona ekonomiskajai attīstībai;

o

o o

52. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, kā arī *EUSALP* iesaistīto valstu (Francijas, Itālijas, Šveices, Lihtenšteinas, Austrijas, Vācijas un Slovēnijas) valdībām un valstu un reģionālajiem parlamentiem.

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

P8_TA(2016)0337

ES trasta fonds Āfrikai — ietekme uz attīstības un humāno palīdzību

Eiropas Parlamenta 2016. gada 13. septembra rezolūcija par ES trasta fondu Āfrikai — ietekme uz attīstības un humāno palīdzību (2015/2341(INI))

(2018/C 204/08)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību (LES) 41. panta 2. punktu,
  - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 208. pantu,
  - ņemot vērā ES Ārkārtas trasta fondu stabilitātes nodrošināšanai un nelikumīgas migrācijas un personu pārvietošanas iemeslu novēršanai Āfrikā (ES trasta fonds Āfrikai), ko izveidoja 2015. gada 11. un 12. novembra Valletas samītā par migrāciju,
  - ņemot vērā Valletas samītā pieņemto kopīgo rīcības plānu,
  - ņemot vērā Partnerattiecību nolīgumu starp Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstu grupas locekļiem, no vienas puses, un Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no otras puses, kas parakstīts 2000. gada 23. jūnijā Kotonū⁽¹⁾, tā pārskatītās versijas un IC pielikumu (Daudz gadu finanšu shēma laikposmam no 2014. līdz 2020. gadam) atbilstoši 11. Eiropas Attīstības fondam (EAF),
  - ņemot vērā ES budžetu nosakošo daudz gadu finanšu shēmu laikposmam no 2014. līdz 2020. gadam un tās 4. izdevumu kategoriju ("Globālā Eiropa"),
  - ņemot vērā Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam, ko pieņēma 2015. gadā Ņujorkā notikušajā ANO ilgtspējīgas attīstības samītā,
  - ņemot vērā dienestu kopējo darba dokumentu "Dzimumu līdztiesība un pilnvērtīgu iespēju nodrošināšana sievietēm. Meiteņu un sieviešu dzīves pārveidošana ar ES ārējo attiecību starpniecību 2016.–2020. gadā" (SWD(2015)0182) un Padomes 2015. gada 26. oktobra secinājumus, kuros ir atbalstīts attiecīgais dzimumu līdztiesības rīcības plāns 2016.–2020. gadam,
  - ņemot vērā Pekinas rīcības platformu (1995) un Starptautiskās konferences par iedzīvotājiem un attīstību (ICPD) rīcības programmu (1994), kā arī šo dokumentu pārskatīšanas konferenču rezultātus,
  - ņemot vērā Reglamenta 52. pantu,
  - ņemot vērā Attīstības komitejas ziņojumu un Budžeta komitejas atzinumu (A8-0221/2016),
- A. tā kā ES trasta fonda Āfrikai (ESTF) — ko parakstījis Komisijas priekšsēdētājs un 25 ES dalībvalstis, kā arī Norvēģija un Šveice un ko Eiropas un Āfrikas partneri izveidoja 2015. gada 12. novembra Valletas samītā par migrāciju — galvenais mērķis ir palīdzēt sekmēt stabilitāti reģionos un labāku migrācijas pārvaldību; tā kā, konkrētāk, ESTF mērķis ir novērst destabilizācijas, piespiedu pārvietošanas un neatbilstīgas migrācijas pamatcēloņus, veicinot noturību, ekonomiskās iespējas, iespēju vienlīdzību, drošību un attīstību;

⁽¹⁾ OV L 317, 15.12.2000., 3. lpp.

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

- B. tā kā Eiropas konsenss attīstības jomā joprojām ir doktrināla sistēma attiecībā uz ES attīstības politiku un Eiropas konsenss par humāno palīdzību vēlreiz apstiprina humānās palīdzības pamatprincipus; tā kā jaunajā Ilgtspējīgas attīstības programmā 2030. gadam miers ir atzīts par attīstībai izšķirošu faktoru un ir ieviests 16. ilgtspējīgas attīstības mērķis (IAM) par mieru un tiesiskumu; tā kā ES un tās partneriem humānās palīdzības jomā ir jāspēj nodrošināt palīdzību un aizsardzību, ņemot vērā vajadzības un tādu principu ievērošanu kā neitralitāte, objektivitāte, humānisms un humānās palīdzības neatkarība, kā to paredz starptautiskās tiesības un jo īpaši starptautiskās humanitārās tiesības;
- C. tā kā Āfrikā joprojām ir ļoti augsts iedzīvotāju skaita pieaugums un tikai lēnām samazinās dzimstības līmenis, kas tuvākajā laikā strauji palielinās jauniešu darbaspējīgā vecumā skaitu, radot lielu sociālo un ekonomisko ieguvumu potenciālu; tā kā, lai sekmētu stabilitāti un ilgtspējīgu ekonomikas izaugsmi, sociālo kohēziju un attīstību šajā reģionā, ir būtiski jauniešiem sniegt izglītību un prasmes, kas nepieciešamas viņu potenciāla atraisīšanai, un radīt darba iespējas;
- D. tā kā ESTF ir plānots kā attīstības instruments, kas apvieno līdzekļus no dažādiem līdzekļu devējiem, lai ES varētu ātri, elastīgi, komplementāri, pārredzami un kolektīvi reaģēt uz dažādām ārkārtas situācijas dimensijām;
- E. tā kā 1,5 miljardi cilvēku visā pasaulē dzīvo nestabilos un konfliktu skartos reģionos un nestabilas valstis un nepārvaldīti apvidi plešas plašumā, atstājot daudzus cilvēkus nabadzībā un beztiesiskumā un vairojot korupciju un vardarbību; tā kā ir iecerēts, ka ESTF palīdzēs 23 valstīm trijos Āfrikas reģionos (Āfrikas rags, Sāhelas zona un Čadas ezera baseins, Ziemeļāfrika), kuros atrodas dažas no visnestabilākajām Āfrikas valstīm, kurus skar migrācija, jo to valstis ir migrācijas izcelsmes, tranzīta vai galamērķa, ja ne visu triju, valstis, un kuri gūs vislielāko labumu no šāda veida ES finansiālās palīdzības; tā kā dažos gadījumos arī kritērijiem atbilstošo Āfrikas valstu kaimiņvalstis var gūt labumu no ESTF projektiem ar reģionālu dimensiju nolūkā pievērsties reģionālajām migrācijas plūsmām un ar tām saistītajām pārrobežu problēmām;
- F. tā kā ESTF mērķis ir novērst pamatcēloņus neatbilstīgai migrācijai un personu pārvietošanai izcelsmes, tranzīta un galamērķa valstīs, veicot darbības piecās prioritārās jomās, proti: 1) migrācijas ieguldījums attīstībā; 2) legāla migrācija un mobilitāte; 3) aizsardzība un patvērumš; 4) neatbilstīgas migrācijas novēršana un cīņa pret to; un 5) atgriešana, atpakaļuzņemšana un reintegrācija;
- G. tā kā ES iemaksa ir EUR 1,8 miljardi, savukārt Komisija var vēl piesaistīt papildu līdzvērtīgu summu no ES dalībvalstīm un citiem līdzekļu devējiem; tā kā ESTF uzdevums ir papildināt pašreizējo ES palīdzību reģioniem, kam laikposmā līdz 2020. gadam ir atvēlēti vairāk nekā EUR 10 miljardi ar mērķi atbalstīt iekļaujošu un ilgtspējīgu ekonomikas izaugsmi;
- H. tā kā 2014. gadā tika izveidoti divi ESTF, proti, *Bekou* trasta fonds, kura uzdevums ir stabilizēt un atjaunot Centrālāfrikas Republiku un kurš ir sasniedzis pozitīvus rezultātus, un *Madad* fonds, kura uzdevums ir reaģēt uz krīzi Sīrijā;
- I. tā kā ANO Iedzīvotāju fonda (UNFPA) 2014. gada 12. februārī publicētajā "Vispārējā ziņojumā par ICPD pēc 2014. gada" (ICPD — Starptautiskā konference par iedzīvotājiem un attīstību) ir uzsvērts, ka no vardarbības cietušu sieviešu un pusaudžu aizsardzībai ir jābūt starptautiskās attīstības programmas prioritātei;
- J. tā kā trasta fondi ir daļa no *ad hoc* risinājumiem, tādējādi atklājot ierobežotos resursus un ierobežotu elastību, kas raksturo ES finanšu shēmu, bet tie ir svarīgi, lai nodrošinātu ātru un visaptverošu reakciju uz humānajām krīzēm, tostarp ilgtermiņa krīzēm;

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

K. tā kā ES arī turpmāk pieliks pūles, lai efektīvi īstenotu ANO Drošības padomes Rezolūciju 1325 un tai sekojošās ANO rezolūcijas par sievietēm, mieru un drošību,

Finanšu piešķirums un budžeta aspekti

1. atgādina, ka finanšu piešķirumu raksturo trīs galvenie posmi: solījums, saistību uzņemšanās un rīcība/maksājums; tomēr norāda, ka ir nepieciešams ņemt vērā iepriekšējos gados ESTF īstenošanā gūtās mācības; pauž nožēlu par to, ka dalībvalstu ieguldījums joprojām ir pārāk mazs un atbilst tikai mazai daļai no Savienības ieguldījuma un tādējādi tas ir tālu no oficiālajām saistībām, kopumā 2016. gada aprīlī sasniedzot tikai EUR 81,71 miljonu (jeb 4,5 % no plānotajiem EUR 1,8 miljardiem); uzstāj, ka solījumi un saistības jāpārvērš rīcībā; atgādina Padomei un Komisijai, ka efektīvāku atbalstu raksturo laicīgs un paredzams finansējums, un aicina finansējuma izmaksu paātrināt;

2. atzinīgi vērtē apņemšanos ārkārtas situācijā līdzekļus piešķirt ātrāk un elastīgāk un apvienot finansējumu no vairākiem avotiem, lai risinātu migrācijas un bēgļu krīzes daudzveidīgās izpausmes; kritizē to, ka Komisija ir novirzījusi apropriācijas, kas paredzētas pamataktu mērķu un principu īstenošanai, tās piešķirot ESTF, jo tas ir finanšu noteikumu pārkāpums un turklāt apdraud Savienības ilgtermiņa politiku veiksmīgu īstenošanu; tādēļ aicina pēc iespējas izmantot jaunas apropriācijas un nodrošināt pilnīgu pārredzamību attiecībā uz līdzekļu izcelsmi un galamērķi;

3. atzīmē, ka ārējās darbības jomā ESTF galvenokārt ir domāts tam, lai strauji rīkotos konkrētā ārkārtas vai pēckrīzes situācijā, piesaistot ieguldījumu no ES dalībvalstīm un citiem līdzekļu devējiem, vienlaikus palielinot Eiropas centienu pamanāmību pasaulē; tomēr uzsver, ka dalībvalstīm nevajadzētu aizmirst saistības attiecībā uz mērķi piešķirt 0,7 % no nacionālā kopienākuma (NKI) oficiālajai attīstības palīdzībai (OAP); aicina dalībvalstis atbilstoši ievērot saistības gan attiecībā uz OAP 0,7 % mērķi, gan ieguldījumu ESTF Āfrikai;

4. uzsver brīvprātīgo iemaksu svārstīgumu un mudina dalībvalstis pildīt solījumus un ātri un efektīvi pielīdzināt savas iemaksas Savienības ieguldījumam, nevis piešķirt minimālo summu, kas ir nepieciešama balsošanas tiesību iegūšanai stratēģijas padomē, un tādējādi ļaut pilnībā izmantot ESTF potenciālu;

5. pauž nožēlu par to, ka ESTF apiet budžeta lēmējinstītūciju un apdraud budžeta vienotību; atzīmē, ka ar minētā *ad hoc* instrumenta izveidi tiek atzīta 2014.–2020. gada daudzgadu finanšu shēmas (DFS) nepietiekamība; atgādina, ka 85 % no Savienības budžeta veido dalībvalstu iemaksas; uzskata, ka līdz ar ESTF izveidi būtu jāpārskata pašreizējās DFS maksimālie apjomi, palielinot dalībvalstu iemaksas; tādēļ uzsver, ka finansēšanas instrumentu izveidei ārpus ES budžeta arī turpmāk jābūt ārkārtas pasākumam; pauž nožēlu par to, ka Parlaments nav pārstāvēts stratēģijas padomē, neraugoties uz to, ka no Savienības budžeta tiek piešķirti ievērojami līdzekļi; prasa stratēģijas padomē aicināt piedalīties budžeta lēmējinstītūciju;

6. norāda, ka ES finanšu piešķirums ESTF Āfrikai pašlaik nāk galvenokārt no 11. EAF; uzsver, ka ESTF tika izveidots tādēļ, ka ES budžetā un DFS trūkst līdzekļu un vajadzīgās elastības, lai nekavējoties un visaptveroši pievērstos šādu krīžu dažādajām dimensijām; prasa ES šajā gadā paredzētajā 2014.–2020. gada DFS pārskatīšanā un ārējo finansēšanas instrumentu 2016. gada pārskatīšanā vienoties par to, kā atrast vispusīgāku ārkārtas finansējuma risinājumu, lai palielinātu no ES budžeta pieejamās humānās un attīstības palīdzības efektivitāti un reaģētspēju;

7. jo īpaši aicina pienācīgi pārskatīt maksimālo robežvērtību, lai DFS varētu iekļaut krīzes mehānismus ar mērķi atjaunot budžeta vienotību; uzskata, ka DFS pārskatīšana sniegtu lielāku budžeta, demokrātisko un juridisko noteiktību; turklāt uzsver nepieciešamību pārskatīt finanšu noteikumus ar mērķi sekmēt ES budžeta līdzekļu pārvaldību un kā daļu no

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

integrētās pieejas panākt lielāku sinerģiju starp Savienības budžetu, EAF un divpusējo sadarbību, lai palielinātu attīstības finansējuma ietekmi un izveidotu pamatu EAF iekļaušanai budžetā, vienlaikus saglabājot resursu līmeni, kas paredzēts laikposmam no 2021. gada; mudina Komisiju nekavējoties rīkoties, lai uzlabotu budžeta lēmējinstiucijas iesaisti un labāk pieskaņotu trasta fondus un citus mehānismus budžeta izstrādes noteikumiem, jo īpaši iekļaujot tos Savienības budžetā;

8. norāda, ka Parlaments ir īstenojis budžeta lēmējstādes pienākumu, piekrītot ārkārtas līdzekļu piešķiršanai; tomēr pauž nožēlu, ka ārkārtas instrumentu izplatīšanās rezultātā tiek aizmirsta Kopienas metode; apstiprina apņemšanos saglabāt Savienības budžeta pamatprincipus, jo īpaši budžeta vienotību un koplēmuma procedūru; uzskata, ka patiešām steidzamāks pasākums būtu pārskatīt Savienības spēju reaģēt uz lielām krīzēm, jo īpaši no ietekmes uz budžetu aspekta; norāda, ka tas sniegs piekrišanu turpmākiem priekšlikumiem par krīzes instrumentiem tad, ja šie aspekti tiks iekļauti DFS vidusposma novērtēšanā, ko paredzēts veikt līdz 2016. gada beigām;

9. norāda, ka papildu finansējums ir iegūts no citiem ES budžeta finanšu instrumentiem, piemēram, no attīstības sadarbības instrumenta (ASI) EUR 125 miljoni, no humānās palīdzības instrumenta EUR 50 miljoni un no Eiropas kaimiņattiecību instrumenta (EKI) EUR 200 miljoni;

10. norāda, ka no kopējā ES ieguldījuma EUR 1,8 miljardu apmērā tikai 1 miljards no EAF rezerves līdzekļiem ir papildu resursi; pauž bažas par to, ka finansējuma piešķiršana ESTF ir iespējama, kaitējot citiem attīstības mērķiem; atgādina, ka ESTF instrumentam vajadzētu papildināt jau esošos instrumentus, un aicina Komisiju nodrošināt pārredzamību un pārskatatbildību attiecībā uz to pašreizējo budžeta pozīciju izmantošanu un summām, kas dod ieguldījumu ESTF;

11. stingri uzsver, ka līdzekļi no EAF un OAP ir jāatvēl mērķa valsts ekonomikas, cilvēkkapitāla un sociālajai attīstībai, īpašu uzmanību pievēršot attīstības problēmām, kas apzinātas trasta fonda lēmumā; uzsver, ka attīstība nav iespējama bez drošības; nosoda jebkādu EAF un OAP līdzekļu izmantošanu migrācijas pārvaldībā un citu darbību, kurām nav attīstības mērķu, kontrolē;

Vismazāk attīstīto valstu finansēšana

12. uzsver, ka EAF izmantošana ESTF Āfrikai finansēšanai var ietekmēt atbalsta saņēmējas Āfrikas valstis, kurām trasta fonds nav paredzēts, un jo īpaši vismazāk attīstītās valstis (VAV);

13. pauž dziļu nožēlu par to, ka, neraugoties uz OAP joprojām lielo nozīmi vismazāk attīstītajām valstīm, jau tā zemais šīm valstīm paredzētās attīstības palīdzības līmenis 2014. gadā bija samazinājies jau otro gadu pēc kārtas un ka proporcionāli šīm valstīm piešķirtā palīdzība ir viszemākā pēdējo desmit gadu laikā; attiecīgi aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt, ka palīdzība netiek novirzīta no nabadzīgākajām valstīm, lai segtu izmaksas saistībā ar pašreizējo krīzi;

Pilsoniskās sabiedrības, NVO, vietējo iestāžu un starptautisko organizāciju loma

14. uzskata, ka ESTF Āfrikai būtu jāveicina attīstība migrantu tranzīta un izcelsmes valstīs, jāstiprina un jāuzlabo vietējie sabiedriskie pakalpojumi (sociālie pakalpojumi, veselības aprūpe, izglītība, uzturs, kultūra), politiskā līdzdalība un pārvaldība, jo īpaši izmantojot kopienā balstītus projektus; uzskata, ka fondam būtu jāveicina nodarbinātība vietējās nozarēs, vienlaikus ievērojot cilvēktiesības un vides apstākļus; šajā sakarībā uzskata, ka ar pašvaldības iestādēm ir jāapspriežas kā ar pilntiesīgiem partneriem, kamēr pastāv pilnīgas efektivitātes un labas pārvaldības garantijas saskaņā ar palīdzības efektivitātes principiem, un ka tām vajadzētu būt arī galvenajiem dalībniekiem, kas atbild par sniegtajiem sabiedriskajiem pakalpojumiem vietējā līmenī; uzskata, ka pilsoniskajai sabiedrībai, nevalstiskajām organizācijām (NVO), starptautiskajām organizācijām un diasporas kopienām būtu jāuzņemas papildinoša un galvenā loma migrācijas pamatcēloņu novēršanā un vietējo pakalpojumu uzlabošanā;

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

15. atgādina, ka reģionālās un vietējās pašvaldības, pilsoniskās sabiedrības organizācijas un NVO ir pašsaprotami partneri efektīvā attīstības politikā un ka pastāvīgs dialogs ar valstu iestādēm un vietējām kopienām ir būtisks, lai izstrādātu kopīgas stratēģijas un prioritātes un fonda darbībā ļautu izmantot uz pierādījumiem balstītu pieeju, jo īpaši valstīs, kas nespēj pietiekami nodrošināt labu pārvaldību un pārredzamību; aicina ievērot subsidiaritātes un līdzatbildības principu arī šajā darbības jomā; uzsver, ka vietējās pašvaldības iestādes, vietējā pilsoniskā sabiedrība, NVO un starptautiskās organizācijas būtu cieši jāiesaista ESTF plānošanas, darbības un novērtēšanas posmos; aicina Komisiju precizēt un sakārtot apspriežu procedūras ar šīm ieinteresētajām personām, lai nodrošinātu to efektīvu līdzdalību apspriedēs, kas notiek darbības komitejās, nosakot skaidrus un pārredzamus atbilstības kritērijus;

16. uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt labāku finansējuma līdzsvaru saņēmējvalstu valdībām un jo īpaši uzticamiem pilsoniskās sabiedrības dalībniekiem, kas parasti labāk apzinās sabiedrības trūkumus, kuru novēršanai nepieciešams atbalsts;

17. atgādina, cik svarīga ir uz cilvēku un sabiedrību orientēta pieeja izturētspējai, un pauž stingru pārliecību, ka ESTF uzmanība būtu jāpievērš ne tikai ekonomiskajai attīstībai, bet arī tautas projektiem ar konkrētu mērķi uzlabot pamatpakalpojumu kvalitāti, vienlīdzīgumu un vispārējo piekļuvi tiem, kā arī apmācību, lai attīstītu prasmes, kā arī reaģētu uz neaizsargātu kopienu, tostarp minoritāšu, vajadzībām;

Pārredzamība un skaidrība labākai mērķu sasniegšanai

18. atzīst pašreizējās bēgļu krīzes sarežģītību un daudzdimensionālo raksturu; tomēr brīdina par nopietnu ES attīstības palīdzības ļaunprātīgas izmantošanas risku, jo īpaši konfliktu skartajās valstīs, kur drošība, migrācijas un attīstības jautājumi ir savstarpēji cieši saistīti; uzsver, ka ESTF projektu, kas izstrādāti, izmantojot galvenokārt attīstības mērķiem paredzētus līdzekļus, mērķiem jābūt attīstības jomas mērķiem; uzsver, ka projektus, kuru mērķis ir stiprināt drošības spējas konkrētās valstīs, jāplāno tā, lai to galīgais rezultāts būtu nabadzības samazināšana, kā arī stabilitāte saņēmējvalstīs;

19. atgādina Komisijai un iestādēm, kurām ir tieši uzticēts pārvaldīt trasta fondu, ka trasta fonda līdzekļi no EAF vai cita attīstībai paredzēta avota jāizmanto vienīgi tiešajām attīstības palīdzības darbībām; prasa Komisijai skaidri apliecināt šādu izmantošanu un nodrošināt regulāru un visaptverošu pārskatu par šo līdzekļu izlietojumu;

20. uzsver, ka ES budžetu nevar izmantot, lai tieši finansētu militārās vai aizsardzības operācijas (LES 41. panta 2. punkts), bet ka nav skaidru norāžu par miera uzturēšanas operāciju izslēgšanu no attīstības mērķiem; turklāt atgādina, ka LESD 209. un 212. pantā nav skaidri izslēgta kapacitātes veidošanas finansēšana drošības sektorā;

21. aicina Komisiju, stratēģijas padomi un darbības komiteju galveno uzmanību veltīt spēju veidošanai, stabilitātei un mieram, izturētspējai, labjutībai un pilnvērtīgu iespēju nodrošināšanai vietējiem iedzīvotājiem, cilvēktiesību veicināšanai, aizsardzībai un īstenošanai un darba un apmācību iespēju radīšanai, jo īpaši sievietēm un jauniešiem;

22. stingri uzsver, ka galīgajam ES attīstības politikas mērķim, kā noteikts LESD 208. pantā, ir jābūt nabadzības mazināšanai un izskaušanai; šajā sakarā pauž nožēlu, ka, lai gan ES ieguldījums ESTF būs galvenokārt no OAP līdzekļiem, šis finansēšanas mehānisms nebūs vērsts vienīgi uz attīstības mērķiem; uzsver, ka ESTF ietvaros skaidri, pārredzami un saprotami jānošķir finansējums attīstības darbībām no finansējuma darbībām, kas saistītas ar migrācijas pārvaldību, robežkontroli un visām citām darbībām; uzsver, ka nepietiekama OAP līdzekļu koncentrēšana, kā rezultātā mazāk līdzekļu nonāktu cīņai pret galēju nabadzību, apdraudētu starptautiskās attīstības jomas ievērojamus panākumus un nesepņemtos ilgtspējīgas attīstības mērķus (IAM);

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

ES politikas saskaņotība un saistības cilvēktiesību jomā

23. aicina ES starptautiskās sadarbības attīstības jomā darbībās nodrošināt lielāku saskaņotību divējādos veidos: ES un dalībvalstīm, no vienas puses, jārikojas atbilstoši to saistībām un, no otras puses, jādemonstrē vispārēja saskaņotība ārpolitikā un instrumentos Āfrikas reģiona atbalstam, jo īpaši attiecībā uz ES un ĀKK Kotonū nolīguma kopīgās pārvaldības garu; šajā sakarā uzskata, ka ESTF būtu jāatspoguļo politikas saskaņotības ilgtspējīgai attīstībai un papildināmībai principi starp visām attīstībā ieinteresētajām pusēm un jāizvairās no pretrunām starp attīstības mērķiem un drošību, humānās palīdzības un migrācijas politiku; cer, ka labāka regulējuma pakete palīdzēs uzlabot politikas saskaņotību ilgtspējīgai attīstībai, ņemot vērā attīstības un cilvēktiesību aspektu visos ietekmes novērtējumos;

24. atgādina, ka noteikumi un kritēriji, kas regulē attīstības palīdzību projektos, kurus finansē no ESTF, ir jānosaka saskaņā ar kopīgām vērtībām un interesēm, jo īpaši attiecībā uz cilvēktiesību ievērošanu un veicināšanu; šajā sakarā uzsver, ka ES politika attiecībā uz sadarbību drošības, migrācijas pārvaldības un cīņas pret cilvēku tirdzniecību un kontrabandu jomā būtu jāietver īpaši noteikumi, kuru mērķis ir nodrošināt cilvēktiesību ievērošanu un tiesiskumu, īpašu uzmanību pievēršot sieviešu tiesībām, LGBTI tiesībām, seksuālajai un reproduktīvajai veselībai un tiesībām, bērnu tiesībām, kā arī minoritāšu un citu mazāk aizsargātu grupu tiesībām; norāda, ka ES ir jāveicina centieni apkarot diskrimināciju reliģijas vai pārliecības, dzimuma, rases vai etniskās izcelsmes, invaliditātes un seksuālās orientācijas dēļ;

25. norāda, ka trasta fondiem ir jāpalīdz sasniegt ilgtermiņa mērķus, proti, nodrošināt mieru un stiprināt pārvaldību saņēmējvalstīs; uzsver nepieciešamību rūpīgi un sistemātiski izvērtēt ESTF Āfrikai finansēto darbību ietekmi uz humānās palīdzības sniegšanu; uzsver, ka ESTF nedrīkstētu mazināt ES ilgtermiņa attīstības sadarbību; uzsver, ka ir jānodrošina ilgtermiņa un īstermiņa projektu atbildība un savstarpēja papildināmība un tie jāsaista ar spēkā esošajām ES reģionu un valstu stratēģijām Sāhelai, Gvinejas līcim, Āfrikas ragam un Ziemeļāfrikai; uzsver, ka pareizai līdzekļu piešķiršanai ir nepieciešama visaptveroša valsts un sektora diagnoze, kā arī attīstības jomā ciešas partnerattiecības ar plašu pilsoniskās sabiedrības dalībnieku loku; atzinīgi vērtē pētniecības elementu, kas integrēts ESTF, kā potenciālu iespēju radīt attīstības iespējas un sinerģijas starp ES un attiecīgajām valstīm;

Mērķi un turpmākā rīcība

26. aicina Komisiju sistemātiski uzraudzīt to, kā tiek izmantoti ESTF līdzekļi un kā tie tiek piešķirti, un palielināt Parlamenta pārbaudes pilnvaras attiecībā uz ESTF; jo īpaši aicina Padomi un Komisiju regulāri informēt par konkrētām darbībām, ko par šiem līdzekļiem veikušas gan ES, gan Āfrikas valstis, un par sasniegtajiem rezultātiem;

27. pauž bažas par to, ka trūkst koordinācijas starp visiem ESTF pārvaldīšanā iesaistītajiem dalībniekiem (un jo īpaši starp Komisijas Starptautiskās sadarbības un attīstības ģenerāldirektorātu (ĢD DEVCO) un Humānās palīdzības un civilās aizsardzības departamentu (ECHO)) un ka trūkst skaidras vadlīnijas par finansējuma nodrošināšanu; pauž nožēlu, ka trūkst skaidrības un pārredzamības attiecībā uz finansējuma kritērijiem un līdzekļu apjomu, kas pieejams no ESTF pilsoniskās sabiedrības vajadzībām; atgādina, ka turpmākas potenciālu jaunu trasta fondu plānošanas interesēs ESTF plānošanā un īstenošanā kopumā ir nepieciešama labāka komunikācija starp Komisiju, dalībvalstīm un Parlamentu; atgādina, ka Komisijai ir īpaši jā rūpējas, lai nodrošinātu, ka tās darbības ir konsekventas un koordinētas ar reģionālās attīstības programmām, lai izvairītos no darba dublēšanas un nodrošinātu, ka galvenā uzmanība ir vērsta uz attīstību, nevis robežkontroli un drošību, tādējādi kaitējot migrantiem; aicina Komisiju to pašu iemeslu dēļ, kā arī lai palielinātu globālās palīdzības ietekmi un efektivitāti, saistībā ar ESTF saglabāt spēcīgu dialogu ar ANO; aicina Komisiju arī pastiprināt centienus nodrošināt sistemātiskāku ietekmes novērtējumu par tās politikas jomām un finansējumu, tostarp ESTF, jo īpaši attiecībā uz to ietekmi uz ilgtspējīgu attīstību, cilvēktiesībām un dzimumu līdztiesību, un iekļaut šo novērtējumu rezultātus savā politikā un programmās;

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

28. uzsver līdz šim nepietiekamo Parlamenta iesaistīšanu ESTF izveidē un uzstāj uz nepieciešamību garantēt, izmantojot detalizētus un regulārus Komisijas ziņojumus, Parlamenta kontroli pār fonda darbību;
29. uzskata, ka, ņemot vērā trasta fondam raksturīgo ārkārtējo elastību un ātrumu, periodiski ziņojumi Parlamentam būtu jāsaņem vismaz reizi sešos mēnešos; stingri uzsver vajadzību pēc pārredzamas darbības uzraudzības, izvērtēšanas un pārskatatbildības;
30. uzskata, ka pārredzamība, komunikācija un pamanāmība attiecībā uz projektiem, kas tiek izstrādāti ESTF ietvaros, ir ārkārtīgi svarīgas attiecībā uz rezultātu izplatīšanu un Eiropas privātā sektora, vietējo un reģionālo iestāžu, NVO un pilsoniskās sabiedrības iesaistīšanu un informēšanu, lai radītu nosacījumus plašākai iesaistīšanai un veicinātu dalībvalstu līdzdalību;
31. uzsver nepieciešamību rūpīgi uzraudzīt to noteikumu īstenošanu, kas attiecas uz pārdali, pārvietošanu izcelsmes valstīs un dalībvalstu finansiālajām saistībām, īpašu uzmanību pievēršot cilvēktiesībām;
32. atgādina, ka ES migrācijas politikai galvenokārt jābūt vērstai uz migrācijas pamatcēloņu novēršanu uzsvēr, ka ES migrācijas politikai jādarbojas tā, lai palīdzētu veidot mieru un stabilitāti un sekmētu ekonomikas attīstību saskaņā ar Ilgtspējīgas attīstības programmas 2030. gadam 3., 4. un 5. mērķi, 10. mērķa 7. apakšmērķi un 16. mērķi, ciešāk sadarbojoties ar trešām valstīm ar mērķi uzlabot sadarbību jautājumos par to, kā stimulēt migrantu atgriešanos un reintegrāciju izcelsmes valstīs, tostarp augsti kvalificētu migrantu, brīvprātīgu atgriešanos un atpakaļuzņemšanu tādā veidā, kas uzlabo viņu iespējas;
33. uzsver, ka nestabilitāte un fiziska nedrošība ir vieni no galvenajiem piespiedu pārvietošanas cēloņiem, un tāpēc fonda darbībā atbalsta uz konfliktiem reaģējošu pieeju, par prioritāti nosakot konfliktu novēršanu, valsts veidošanu, labu pārvaldību un tiesiskuma veicināšanu; uzskata, ka ESTF ir lieliska iespēja ES, jo tā ļauj pastiprināt sadarbību un politisko dialogu ar Āfrikas partneriem, un tālāk attīstīt kopīgās stratēģijas migrācijas plūsmu pārvaldībai; norāda uz vajadzību veikt pienākumu sadali starp ES un Āfrikas partneriem saskaņā ar 2015. gada novembra Valletas samita secinājumiem; tomēr uzskata, ka palīdzību attīstības jomā nevajadzētu izmantot migrantu un patvēruma meklētāju plūsmas apturēšanai un ka ESTF finansētos projektus nevajadzētu izmantot kā iegastu, lai novērstu došanos projām vai pastiprinātu valstu robežu aizsardzību, vienlaikus ignorējot faktoros, kas cilvēkiem liek pamest savas mājas; pauž nopietnas bažas par ESTF iespējamo ietekmi uz cilvēktiesībām, ja migrācijas plūsmu apturēšana ietver sadarbību ar valstīm, kurās notiek sistemātiski un/vai nopietni pamattiesību pārkāpumi; prasa Komisijai nodrošināt, ka fonds darbojas atbilstoši paredzētajiem mērķiem, sniedz tiešu palīdzību tiem, kam tā ir vajadzīga, un nefinansē cilvēktiesību pārkāpumos vainojamas valdības; aicina ES finansētajos projektos uzlabot migrantu cilvēktiesību ievērošanu;
34. uzsver, ka ir svarīgi saprast starptautiskās migrācijas cēloņus un sekas, raugoties no dzimumu līdztiesības aspekta, tostarp izmantoto lēmumu pieņemšanas procedūru un mehānismus, kas izraisa migrāciju; atgādina, ka sievietes un meitenes kā bēgļes un migrantas ir īpaši neaizsargātas situācijās, kad nav iespējams nodrošināt viņu drošību un kad pret viņām var tikt vērstā seksuāla vardarbība vai izmantošana; uzsver, ka ESTF ir jāpalīdz uzlabot aizsardzība, atbalsts un/vai palīdzība neaizsargātiem migrantiem, bēgļiem un personām, kas cietušas no cilvēku tirdzniecības, un ka īpaša uzmanība būtu jāpievērš sievietēm un bērniem;
35. norāda, ka ESTF Āfrikai tika izveidots pēc Valletas samita par migrāciju, kurā piedalījās Āfrikas un Eiropas valstu vai valdību vadītāji; aicina Komisiju sniegt Parlamentam pārskatu par konkrētiem pasākumiem, kas veikti pēc šā samita, jo īpaši attiecībā uz attīstību, cīņu pret cilvēku kontrabandistiem un atgriešanas, atpakaļuzņemšanas un reintegrācijas nolīgumu parakstīšanu; aicina Padomi piešķirt Komisijai nepieciešamās pilnvaras šādu nolīgumu slēgšanai ar valstīm, uz kurām attiecas ESTF;

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

36. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Eiropadomes priekšsēdētājam, Komisijas priekšsēdētāja vietniecei un augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos, Padomei, Komisijai, dalībvalstu parlamentiem, ĀKK un ES Apvienotās parlamentārās asamblejas līdzpriekšsēdētājiem un Panāfrikas parlamenta priekšsēdētājam.

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

P8_TA(2016)0338

Darba un privātās dzīves līdzsvaram labvēlīgu darba tirgus apstākļu izveide

Eiropas Parlamenta 2016. gada 13. septembra rezolūcija par darba un privātās dzīves līdzsvaram labvēlīgu darba tirgus apstākļu izveidi (2016/2017(INI))

(2018/C 204/09)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību 2. pantu un 3. panta 3. punktu,
- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 6. panta a) punktu, 8., 10. pantu, 153. panta 1. punktu un 157. pantu,
- ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 7., 9., 23., 24. un 33. pantu,
- ņemot vērā 1996. gada 3. maija Eiropas Sociālo hartu, jo īpaši tās I sadaļu, II sadaļu, 2., 4., 16. un 27. pantu par darbinieku ar ģimenes pienākumiem tiesībām uz vienlīdzīgām iespējām un attieksmi,
- ņemot vērā Padomes 1992. gada 19. oktobra Direktīvu 92/85/EEK par pasākumu ieviešanu, lai veicinātu drošības un veselības aizsardzības darbā uzlabošanu strādājošām grūtniecēm, sievietēm, kas strādā pēcdzemdību periodā, vai strādājošām sievietēm, kas baro bērnu ar krūti⁽¹⁾ (direktīva par grūtniecības un dzemdību atvaļinājumu),
- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko groza Padomes direktīvu par grūtniecības un dzemdību atvaļinājumu (COM(2008)0637),
- ņemot vērā Parlamenta nostāju, kas pieņemta pirmajā lasījumā 2010. gada 20. oktobrī, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2011/.../ES, ar ko groza Padomes Direktīvu 92/85/EEK par pasākumu ieviešanu, lai veicinātu drošības un veselības aizsardzības darbā uzlabošanu strādājošām grūtniecēm, sievietēm, kas strādā pēcdzemdību periodā, vai strādājošām sievietēm, kas baro bērnu ar krūti, un pasākumu ieviešanu, lai palīdzētu strādājošajiem saskaņot darba un ģimenes dzīvi⁽²⁾, kurā Parlaments cita starpā aicina paredzēt divu nedēļu paternitātes atvaļinājumu,
- ņemot vērā Padomes 2010. gada 8. marta Direktīvu 2010/18/ES, ar ko īsteno pārskatīto *BUSINESSEUROPE*, *UEAPME*, *CEEP* un *ETUC* pamatnolīgumu par vecāku atvaļinājumu un atceļ Direktīvu 96/34/EK⁽³⁾,
- ņemot vērā Padomes 2013. gada 17. decembra Direktīvu 2013/62/ES, ar ko groza Direktīvu 2010/18/ES, ar ko īsteno pārskatīto *BUSINESSEUROPE*, *UEAPME*, *CEEP* un *ETUC* pamatnolīgumu par vecāku atvaļinājumu saistībā ar Majotas statusa grozīšanu attiecībā uz Eiropas Savienību⁽⁴⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 7. jūlija Direktīvu 2010/41/ES par to, kā piemērot vienlīdzīgas attieksmes principu vīriešiem un sievietēm, kas darbojas pašnodarbinātas personas statusā, un ar kuru atceļ Padomes Direktīvu 86/613/EEK⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ OV L 348, 28.11.1992., 1. lpp.

⁽²⁾ OV C 70 E, 8.3.2012., 163. lpp.

⁽³⁾ OV L 68, 18.3.2010., 13. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 353, 28.12.2013., 7. lpp.

⁽⁵⁾ OV L 180, 15.7.2010., 1. lpp.

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

- ņemot vērā Padomes 2000. gada 27. novembra Direktīvu 2000/78/EK, ar ko nosaka kopēju sistēmu vienlīdzīgai attieksmei pret nodarbinātību un profesiju ⁽¹⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 4. novembra Direktīvu 2003/88/EK par konkrētiem darba laika organizēšanas aspektiem ⁽²⁾,
- ņemot vērā Padomes 1997. gada 15. decembra Direktīvu 97/81/EK par UNICE, CEEP un EAK noslēgto pamatlīgumu par nepilna darba laika darbu ⁽³⁾,
- ņemot vērā 2016. gada 25. februāra rezolūciju par Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgadu: nodarbinātības un sociālie aspekti 2016. gada izaugsmes pētījumā ⁽⁴⁾,
- ņemot vērā Parlamenta 2015. gada 20. maija rezolūciju par grūtniecības un dzemdību atvaļinājumu ⁽⁵⁾,
- ņemot vērā 2013. gada 12. septembra rezolūciju par principa “Vienlīdzīga samaksa vīriešiem un sievietēm par tādu pašu vai vienādas vērtības darbu” piemērošanu ⁽⁶⁾,
- ņemot vērā 2013. gada 12. marta rezolūciju par dzimumu stereotipu izskaušanu Eiropas Savienībā ⁽⁷⁾,
- ņemot vērā 2015. gada 10. marta rezolūciju par 2013. gadā Eiropas Savienībā sasniegto progresu sieviešu un vīriešu līdztiesības nodrošināšanā ⁽⁸⁾,
- ņemot vērā Parlamenta 2015. gada 9. jūnija rezolūciju par ES stratēģiju sieviešu un vīriešu līdztiesībai laikposmam pēc 2015. gada ⁽⁹⁾,
- ņemot vērā Parlamenta 2015. gada 8. oktobra rezolūciju par Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 5. jūlija Direktīvas 2006/54/EK par tāda principa īstenošanu, kas paredz vienlīdzīgas iespējas un attieksmi pret vīriešiem un sievietēm nodarbinātības un profesijas jautājumos, piemērošanu ⁽¹⁰⁾,
- ņemot vērā 2016. gada 3. februāra rezolūciju par jaunu dzimumu līdztiesības un sieviešu tiesību stratēģiju pēc 2015. gada ⁽¹¹⁾,
- ņemot vērā Parlamenta 2016. gada 12. maija rezolūciju attiecībā uz to, kā tiek piemērota Padomes 2010. gada 8. marta Direktīva 2010/18/ES, ar ko īsteno pārskatīto BUSINESSEUROPE, UEAPME, CEEP un ETUC pamatnolīgumu par vecāku atvaļinājumu un atceļ Direktīvu 96/34/EK ⁽¹²⁾,
- ņemot vērā Padomes 2011. gada 15. jūnija secinājumus „Agrīnā pirmsskolas izglītība un aprūpe. Kā mūsu bērniem nodrošināt vislabākos priekšnoteikumus nākotnei” ⁽¹³⁾,
- ņemot vērā Padomes 2015. gada 19. jūnija secinājumu par tematu “Vienlīdzīgas ienākumu gūšanas iespējas sievietēm un vīriešiem — sieviešu un vīriešu pensiju atšķirības novēršana”,
- ņemot vērā Eiropas Dzimumu līdztiesības paktu laikam no 2011. līdz 2020. gadam, kas ar Eiropas Savienības Padomes secinājumiem pieņemts 2011. gada 7. martā ⁽¹⁴⁾,
- ņemot vērā Eiropas Padomes Barselonas sanāksmē 2002. gada 15. un 16. martā pieņemtos prezidentūras secinājumus,

⁽¹⁾ OV L 303, 2.12.2000., 16. lpp.

⁽²⁾ OV L 299, 18.11.2003., 9. lpp.

⁽³⁾ OV L 14, 20.1.1998., 9. lpp.

⁽⁴⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA(2016)0059.

⁽⁵⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA(2015)0207.

⁽⁶⁾ OV C 93, 9.3.2016., 110. lpp.

⁽⁷⁾ OV C 36, 29.1.2016., 18. lpp.

⁽⁸⁾ OV C 316, 30.8.2016., 2. lpp.

⁽⁹⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA(2015)0218.

⁽¹⁰⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA(2015)0351.

⁽¹¹⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA(2016)0042.

⁽¹²⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA(2016)0226.

⁽¹³⁾ OV C 175, 15.6.2011., 8. lpp.

⁽¹⁴⁾ Nodarbinātības, sociālās politikas, veselības un patērētāju tiesību aizsardzības padomes 3073. sanāksme, Briselē, 2011. gada 7. martā.

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

- ņemot vērā ES prezidentvalstu trijotnes (Nīderlande, Slovākija un Malta) 2015. gada 7. decembra deklarāciju par dzimumu līdztiesību,
- ņemot vērā Komisijas 2010. gada 3. marta paziņojumu “Eiropa 2020: Stratēģija gudrai, ilgtspējīgai un integrējošai izaugsmei” (COM(2010)2020),
- ņemot vērā Komisijas iniciatīvu attiecībā uz ceļvedi “Jauns sākums to darba un privātās dzīves līdzsvara problēmu risināšanai, ar kurām saskaras strādājošās ģimenes” (2015. gada decembris), kā arī apspriešanos ar sabiedrību un ieinteresētajām personām,
- ņemot vērā Komisijas paziņojumu “Komisijas darba programma 2016. gadam. Nav īstais brīdis, lai rīkotos kā ierasts” (COM(2015)0610),
- ņemot vērā Komisijas paziņojumu “Apspriešanās sākšana par Eiropas sociālo tiesību pīlāru” (COM(2016)0127),
- ņemot vērā Komisijas paziņojumu “Sociālie ieguldījumi izaugsmei un kohēzijai, tostarp Eiropas Sociālā fonda īstenošana 2014.–2020. gadā” (COM(2013)0083) un 2013. gada 20. februāra Ieteikumu 2013/112/ES “Ieguldījums bērnos: nabadzības apburtā loka pārraušana”,
- ņemot vērā Komisijas paziņojumu “Stabilāks darba un privātās dzīves līdzsvars — spēcīgāks atbalsts profesionālās, privātās un ģimenes dzīves saskaņošanai” (COM(2008)0635),
- ņemot vērā Komisijas 2011. gada 17. februāra paziņojumu “Agrīnā pirmsskolas izglītība un aprūpe. Kā mūsu bērniem nodrošināt vislabākos priekšnoteikumus nākotnei” (COM(2011)0066),
- ņemot vērā Komisijas 2013. gada 29. maija progresa ziņojumu par Barselonas mērķiem “Mazu bērnu aprūpes pakalpojumu attīstība Eiropā ilgtspējīgai un iekļaujošai izaugsmei” (COM(2013)0322),
- ņemot vērā Komisijas dienestu darba dokumentu “Stratēģiskā iesaiste dzimumu līdztiesības jomā 2016.–2019. gadam”, īpaši tā 3.1. nodaļu “Palielināt sieviešu līdzdalību darba tirgū un sieviešu un vīriešu vienlīdzīgu ekonomisko neatkarību”,
- ņemot vērā Komisijas 2015. gada ziņojumu par sieviešu un vīriešu līdztiesību Eiropas Savienībā (SWD(2016)0054), īpaši nodaļu par vienlīdzīgu ekonomisko neatkarību,
- ņemot vērā Komisijas dienestu 2016. gada 21. janvāra darba dokumentu “Nodarbinātība un sociālie procesi Eiropā 2015. gadā”, īpaši tā III.2. nodaļu “Sociālā aizsardzība”,
- ņemot vērā Eiropas Dzīves un darba apstākļu uzlabošanas fonda pētījumu “Darba laiks un darba un privātās dzīves līdzsvars dzīves gājuma perspektīvā” (2013), “Bērnu un apgādājamo aprūpe. Ietekme uz jaunu darba ņēmēju karjeru” (2013) un “Darbs un aprūpe. Saskaņošanas pasākumi demogrāfisko izmaiņu laikā” (2015), un Sesto Eiropas darba apstākļu apsekojumu (EWCS) (2016),
- ņemot vērā Eiropas Dzīves un darba apstākļu uzlabošanas fonda 2015. gada pētījumu “Darbalaika attīstība 21. gadsimtā” (*Working time development in the 21st century*),
- ņemot vērā Eiropas Dzīves un darba apstākļu uzlabošanas fonda pētījumu “Tēvu mudināšana ņemt bērna kopšanas un paternitātes atvaļinājumu” (*Promoting parental and paternity leave among fathers*),
- ņemot vērā Līdztiesības veicināšanas struktūru Eiropas tīkla (*Equinet*) 2014. gada 8. jūlija ziņojumu “Līdztiesības veicināšanas struktūras, kas veicina labāku darba un privātās dzīves līdzsvaru visiem” (*Equality bodies promoting a better work-life balance for all*);

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

- ņemot vērā Eiropas Dzimumu līdztiesības institūta 2015. gada dzimumu līdzsvara indeksu un tā 2015. gada ziņojumu “Darba, ģimenes un privātās dzīves saskaņošana Eiropas Savienībā: politikas pārskats” (*Reconciliation of work, family and private life in the European Union: Policy review*),
  - ņemot vērā Eiropas Parlamenta Izpētes dienesta 2015. gada maija pētījumu “Dzimumu līdztiesība nodarbinātības un profesiju aspektā — novērtējums par Direktīvas 2006/54/EK īstenošanu Eiropā” (*Gender equality in employment and occupation – Directive 2006/54/EC, European Implementation Assessment*),
  - ņemot vērā Eiropas Parlamenta Savienības iekšpolitikas ģenerāldirektorāta pētījumu “Grūtniecības un dzemdību atvaļinājums, paternitātes atvaļinājums un bērna kopšanas atvaļinājums: dati par atvaļinājumu ilgumu un kompensācijas likmēm Eiropas Savienībā” (*Maternity, paternity and parental leave: Data related to duration and compensation rates in the European Union*),
  - ņemot vērā Parlamenta Eiropas Savienības Iekšpolitikas ģenerāldirektorāta pētījumu “Grūtniecības un dzemdību atvaļinājuma un paternitātes atvaļinājuma izmaksas un ieguvumi” (*Costs and benefits of maternity and paternity leave*),
  - ņemot vērā Parlamenta Eiropas Savienības Iekšpolitikas ģenerāldirektorāta pētījumu “Diskriminācija, kas rodas dzimuma un invaliditātes iespaidā” (*Discrimination Generated by the Intersection of Gender and Disability*),
  - ņemot vērā Parlamenta ES iekšpolitikas ģenerāldirektorāta 2016. gada marta pētījumu “Atšķirības starp sievietēm un vīriešiem darbā, aprūpē un brīvajā laikā” (*Differences in Men's and Women's Work, Care and Leisure Time*);
  - ņemot vērā organizācijas Eurocarers 2014. gada aprūpētāju stratēģiju “Ļaut aprūpētājiem veikt aprūpi”,
  - ņemot vērā 2008. gada Eiropas pakta par garīgo veselību un labklājību un tajā noteikto prioritāti “garīgā veselība darbavietās”,
  - ņemot vērā SDO Konvenciju Nr. 156 par ģimenes pienākumiem (1981) un SDO Ieteikumu Nr. 165 par darba ņēmējiem, kuriem ir ģimenes pienākumi (1981),
  - ņemot vērā SDO 1994. gada Konvenciju par nepilnu darba laiku (*Part-Time Work Convention*), SDO 1996. gada Konvenciju par darbu mājās (*Home Work Convention*), 2000. gada Maternitātes aizsardzības konvenciju un 2011. gada SDO Konvenciju par pienācīgu darbu mājaisaimniecībās nodarbinātajām personām,
  - ņemot vērā SDO ziņojumu “Maternitāte un paternitāte darbā. Tiesības un prakse pasaulē” (*Maternity and paternity at work: law and practice across the world*) (2014),
  - ņemot vērā ANO Sieviešu statusa komisijas 2016. gada 24. marta 60. sēdes saskaņotos secinājumus, īpaši e) līdz g) apakšpunktu;
  - ņemot vērā SDO/UNICEF 2013. gada 8. jūlija darba dokumentu “Atbalstot darba ņēmējus, kuriem ir ģimenes pienākumi. Bērnu attīstības un programmas pienācīgas kvalitātes nodarbinātībai sasaistīšana” (*Supporting workers with family responsibilities: connecting child development and the decent work agenda*),
  - ņemot vērā ESAO 2015. gada darba un privātās dzīves līdzsvara indeksu,
  - ņemot vērā Reglamenta 52. pantu,
  - ņemot vērā Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas un Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas kopīgās apspriedes, kas rīkotas saskaņā ar Reglamenta 55. pantu,
  - ņemot vērā Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas un Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas ziņojumu (A8-0253/2016),
- A. tā kā saskaņā ar jaunākajiem Eurostat datiem dzimstības līmenis Eiropas Savienībā pēdējo desmitgažu laikā ir samazinājies un ES saskaras ar līdz šim nepieredzētiem demogrāfiskajiem izaicinājumiem ⁽¹⁾, uz kuriem dalībvalstīm nākas reaģēt; tā kā pozitīvu demogrāfisko tendenču panākšanai ir svarīgi, lai politika būtu ģimenēm draudzīga, jo nestabila nodarbinātība un smagi darba apstākļi var negatīvi ietekmēt ģimenes plānošanu;

⁽¹⁾ Eurostat 2015. gada ziņojums par demogrāfisko situāciju.

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

- B. tā kā 2014. gadā 28 ES dalībvalstīs piedzima 5,1 miljons bērnu, kas atbilst dzimstības līmenim 10,1 bērni uz 1000 iedzīvotājiem; tā kā salīdzinājumam šis rādītājs 2000. gadā bija 10,6, 1985. gadā — 12,8 un 1970. gadā — 16,4; tā kā ES saskaras ar nopietnu demogrāfisko problēmu, jo vairumā dalībvalstu turpina samazināties dzimstība, pakāpeniski pārveidojot Eiropas Savienību par sabiedrību, kuru pārvalda vecākā paaudze (jeb par gerontokrātisku sabiedrību), un tādējādi radot tiešus draudus sociālajai un ekonomiskajai izaugsmei un attīstībai;
- C. tā kā aizvien vairāk mazinās tradicionālie uzskati par sieviešu un vīriešu lomu un par nukleāru ģimeni, jo Eiropas Savienībā pieaug viena vecāka ģimenes, viendzimuma vecāku ģimenes, pusaudžu vecuma māšu skaits utt.; tā kā šīs daudzveidības neatzišana padziļina diskrimināciju un nelabvēlīgi ietekmē ES iedzīvotājus un ģimenes;
- D. tā kā vīriešu un sieviešu vienlīdzība ir Eiropas Savienības pamatprincips un Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 21. un 23. pants aizliedz jebkāda veida diskrimināciju dzimuma dēļ un prasa nodrošināt vīriešu un sieviešu vienlīdzību visās jomās, tostarp darba un privātās dzīves līdzsvara panākšanā;
- E. tā kā Komisijas sagatavotais ceļvedis ir sākumpunkts, tā kā šī iespēja ir jāizmanto, lai uzsāktu pamatīgas izmaiņas Eiropas sieviešu un vīriešu darba un privātās dzīves līdzsvarā, un šai iespējai ir būtiski jāveicina lielāka dzimumu līdztiesība;
- F. tā kā labi izstrādāta un piemērota darba un privātās dzīves saskaņošanas politika ir jāuzskata par būtisku darba vides uzlabojumu, ar kuru var panākt labus darba apstākļus un sociālo un profesionālo labklājību; tā kā tajā pašā laikā labs darba un privātās dzīves līdzsvars sekmē ekonomisko izaugsmi, konkurētspēju, vispārēju iesaistīšanos darba tirgū, dzimumu līdztiesību, samazina nabadzību, palielina paaudžu solidaritāti, risina ar sabiedrības novecošanu saistītās problēmas un pozitīvi ietekmē dzimstības rādītājus visā ES; tā kā politikai, kas šajā jomā tiks īstenota, ir jābūt modernai, vērstai uz to, lai tiktu uzlabota darba tirgus pieejamība sievietēm un panākta līdzvērtīga mājāsaimniecības un ģimenes locekļu aprūpes pienākumu sadale starp sievietēm un vīriešiem, un šai politikai jābūt balstītai uz saskaņota politikas satvara izveidi un kolektīvajām sarunām un koplīgumiem, lai uzlabotu līdzsvaru starp ģimenes locekļu aprūpi, profesionālo dzīvi un privāto dzīvi;
- G. tā kā iespējas līdzsvarot darba un privāto dzīvi lielā mērā ir atkarīgas no darba vietas prasībām par darba režīmu; tā kā ir izteiktas šaubas, vai lielāks skaits darba dienu un garas darba dienas dod labumu tautsaimniecībai un patiešām palielina produktivitāti; tā kā ievērojamam skaitam darba ņēmēju ES ir netipisks darba režīms, tostarp darbs nedēļas nogalēs, svētku dienās, maiņu darbs un darbs naktīs, un tā kā 2015. gadā gandrīz puse darba ņēmēju ir strādājuši savā brīvajā laikā; tā kā saskaņā ar šobrīd pieejamajiem datiem 31 % darbinieku regulāri mainās darba režīms un bieži vien darbinieki par to tiek informēti īsi pirms tam⁽¹⁾; tā kā tas var izraisīt ar veselību un drošību saistītas problēmas, palielināt nelaimes gadījumu darbā risku un ilgtermiņā nodarīt kaitējumu veselībai, un tā kā strādājošajiem ir grūti apvienot darbu ar pienākumiem pret bērniem un citiem apgādājamajiem; tā kā dažās nozarēs šī situācija ir īpaši smaga, piemēram, mazumtirdzniecībā, kur galvenokārt tiek nodarbinātas sievietes;
- H. tā kā Eiropas Komisijai sadarbībā ar dalībvalstīm būtu jāuzsāk konkrētas iniciatīvas, lai veicinātu pielāgojamus un efektīvus darba veikšanas modeļus gan publiskajā, gan privātajā sektorā, kas ļautu darba ņēmējiem panākt darba un privātās dzīves līdzsvaru;

⁽¹⁾ "Sestais Eiropas darba apstākļu apsekojums — pirmie rezultāti", *Eurofound*, 2015. gads.

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

- I. tā kā, neraugoties uz to, ka sievietes ir labāk izglītotas, 2015. gadā vīriešu nodarbinātība 28 ES dalībvalstīs bija 75,9 %, bet sieviešu — 64,3 %⁽¹⁾; tā kā sieviešu īpatsvars starp nodarbinātajiem iedzīvotājiem ir vēl zemāks, ja sieviešu nodarbinātību pārrēķina pilnas slodzes darba nodarbinātībā, jo dažās dalībvalstīs nodarbinātība nepilnas slodzes darbā sievietēm ir ļoti augsta; tā kā 2013. gadā vīrieši nedēļā strādāja 47 stundas apmaksātā darbā, bet sievietes — 34 stundas; tā kā kopējais darba stundu skaits, ko veido apmaksāts un ikdienas neapmaksāts darbs mājās, jaunām sievietēm vidēji bija 64 stundas, bet jauniem vīriešiem — 53 stundas⁽²⁾; tā kā tiek lēsts, ka Eiropā IKP zaudējumi uz vienu iedzīvotāju, ko rada dzimumu atšķirība darba tirgū, sasniedz 10 %;
- J. tā kā ES pašreizējās nodarbinātības, sociāli ekonomiskās un līdztiesības politikas kontekstā stratēģija “Eiropa 2020” un iepriekš izvirzītie mērķi ne tuvu netiek sasniegti; tā kā neviena ES līmeņa mērķa sasniegšana nav iedomājama bez proaktīvas politikas, kas tiktu izstrādāta un īstenota, lai palīdzētu sievietēm ienākt darba tirgū, un, jo sevišķi, kas uzlabotu darba un privātās dzīves līdzsvaru;
- K. tā kā Eiropas darba tirgiem raksturīga dzimumu segregācija⁽³⁾; tā kā Komisija savā 2016. gada 8. marta paziņojumā par Eiropas sociālo tiesību pīlāru (COM(2016)0127, I pielikums) atzīst, ka “sievietes joprojām ir nepietiekami pārstāvētas nodarbinātībā, taču viņas ir pārsvarā nepilna laika darbā un zemāk atalgotās nozarēs, kā arī saņem zemāku stundas samaksu, pat ja veic līdzvērtīgu darbu un pat ja viņām ir augstāks izglītības līmenis nekā vīriešiem.”;
- L. tā kā ES makroekonomiskās politikas un taupības pasākumu rezultātā, kas tika īstenoti, reaģējot uz ekonomikas krīzi, ir palielinājusies nabadzība un nevienlīdzība;
- M. tā kā ģimenes dzīves un darba ir sevišķi grūts uzdevums vecākiem, kuri vieni audzina bērnus (pārsvarā tās ir mātes); tā kā visās 28 ES valstīs ne mazāk kā 34 % vientuļo māšu dzīvo uz nabadzības sliekšņa, bet bērni no šādām ģimenēm ir nesamērīgi pakļauti nabadzības nodošanas no paaudzes paaudzē riskam;
- N. tā kā “nabadzības feminizācijas” negatīvās sekas vissmagāk izjūt tie bērni, kurus audzina vientuļās mātes, kas saskaras ar ievērojamām grūtībām, saskaņojot ģimenes vienīgā pelnītāja un vecāku pienākumus;
- O. tā kā dzimumu līdztiesība darba tirgū nāk par labu ne tikai sievietēm, bet sabiedrībai un tautsaimniecībai kopumā, jo tā ir būtiski svarīgs ekonomisks līdzeklis, ar ko veicināt ilgtspējīgu un iekļaujošu ekonomisko izaugsmi, samazināt profesionālo nevienlīdzību un uzlabot darba tirgus efektivitāti un elastīgumu; tā kā sievietēm uzsākot un atsākot darba dzīvi palielinās ģimenes ienākumi, patēriņš, sociālās apdrošināšanas iemaksas un iekasēto nodokļu apjoms; tā kā saistībā ar piekļuvi darba tirgum un noturēšanos tajā sievietes joprojām saskaras diskrimināciju un tā kā jo īpaši grūtniecības un maternitātes atvaļinājuma dēļ netiek ievērotas viņu darba tiesības;
- P. tā kā atalgojuma atšķirība starp sievietēm un vīriešiem sasniedz 16,3 % un nestandarta un nestabili darba līgumi sievietes skar vairāk nekā vīriešus;
- Q. tā kā nevienlīdzība darba tirgū ietekmē sievietes uz visu mūžu un tā ietekmē sieviešu tiesības, piemēram, pensiju jomā, jo dzimumu atšķirība pensijām ES ir 39 %, kas vairāk nekā divas reizes pārsniedz dzimumu atšķirību darba samaksai, kas ir 16 %;

⁽¹⁾ <http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/submitViewTableAction.do>

⁽²⁾ “Bērnu un apgādājamo aprūpe. Ietekme uz jaunu darba ņēmēju karjeru” (*Caring for children and dependants: Effect on careers of young workers*), Eurofound, 2013. gads.

⁽³⁾ “Sestais Eiropas darba apstākļu apsekojums — pirmie rezultāti”, Eurofound, 2015. gads.

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

- R. tā kā dažādu profesiju kategoriju starpā sievietēm — brīvo profesiju pārstāvēm un uzņēmējām jo īpaši — ir lielas grūtības līdzsvarot darbu un privāto dzīvi; tā kā sievietes, kuras vēlas nodarboties ar uzņēmējdarbību, ļoti bieži saskaras ar grūtībām saņemt aizdevumu, jo finanšu starpnieki nelabprāt viņām piešķir aizdevumu, uzskatot, ka sievietes ir vairāk pakļautas riskam un ir mazāk spējīgas nodrošināt uzņēmuma izaugsmi;
- S. tā kā sabiedrībā izplatītie stereotipi sievietēm piešķir otršķirīgu lomu sabiedrībā; tā kā šādi stereotipi veidojas jau bērnībā un izpaužas mācību un profesijas izvēlē un turpinās darba tirgū; tā kā sievietes joprojām pārāk bieži izvēlas “sievietēm draudzīgas” darbvietas un bieži ir slikti atalgotas; tā kā šīs atšķirības darba tirgū vairo stereotipus, kas paredz, ka nospiedoši lielākā daļa aprūpes pienākumu ir jāveic sievietēm un kā rezultātā sievietes neapmaksātiem aprūpes pienākumiem velta divas līdz desmit reizes vairāk laika nekā vīrieši⁽¹⁾; tā kā dzimumu stereotipi un dzimumbalstīta diskriminācija negatīvi ietekmē sieviešu personisko, sociālo un ekonomisko neatkarību un izredzes un noved pie augstāka sieviešu, īpaši vientuļo māšu, īpatsvara daļlaika darbā, darba pārtraukumiem ģimenes locekļu aprūpes dēļ un augstāka nabadzības un sociālās atstumtības riska, līdz ar to tiek ietekmēta sieviešu autonomija;
- T. tā kā ar ģimeni saistīti atvaļinājumi joprojām bieži ir pamats kā sieviešu, tā vīriešu diskriminācijai un stigmatizācijai, neraugoties uz pastāvošo politikas satvaru un ES un dalībvalstu tiesību aktiem, tā kā šāda diskriminācija un stigmatizācija it īpaši skar sievietes, kuras, būdamas galvenās aprūpētājas, izmanto ar ģimeni saistītus atvaļinājumus;
- U. tā kā atšķirības bērna kopšanas atvaļinājuma izmantošanā starp sievietēm un vīriešiem liecina par dzimumbalstītu diskrimināciju; tā kā līmenis, kādā tēvi izmanto bērna kopšanas atvaļinājumu, saglabājas zems un tikai 10 % no tēviem ir izmantojuši vismaz vienu šāda atvaļinājuma dienu, salīdzinājumā — 97 % sieviešu izmanto abiem vecākiem pieejamos bērna kopšanas atvaļinājumus; tā kā pieejamie dati liecina, ka, ja ar ģimeni saistīti atvaļinājumi netiek apmaksāti vai tie ir zemu apmaksāti, atvaļinājumu izmantošanas līmenis ir zems; tā kā bērna kopšanas atvaļinājumus, kas pilnībā vai daļēji nav nododami un ir pienācīgi atalgoti, abi vecāki izmanto samērīgāk un tie palīdz samazināt diskrimināciju pret sievietēm darba tirgū; tā kā tikai daļa dalībvalstu mudina tēvus izmantot lielāko daļu tēva vai bērna kopšanas atvaļinājuma, kā rezultātā vīriešiem tiek liegta iespēja līdzvērtīgi iesaistīties bērnu aprūpē un pavadīt laiku kopā ar saviem bērniem;
- V. tā kā ir būtiski svarīgi ieviest pasākumus, kas veicina atvaļinājumu pieejamību tēviem, jo īpaši, ņemot vērā, ka tēvi, kuri izmanto atvaļinājumu ģimenes apstākļu dēļ, veido labākas attiecības ar saviem bērniem un ir lielāka iespēja, ka viņi aktīvi iesaistīsies bērnu aprūpē arī vēlāk;
- W. tā kā Eiropas Dzīves un darba apstākļu uzlabošanas fonda pētījumos ir uzrādīti aspekti, kuri ietekmē bērna kopšanas atvaļinājumu izmantošanu starp vīriešiem, proti: atlīdzības līmenis, atvaļinājuma sistēmas pielāgojamība, informācijas pieejamība, bērnu aprūpes pakalpojumu pieejamība un elastība, kā arī bailes atvaļinājuma dēļ tikt izslēgtam no darba tirgus;
- X. tā kā cenas ziņā pieejamas, pienācīgas un kvalitatīvas mazu bērnu izglītības un aprūpes, citu apgādājamo aprūpes un kvalitatīvu sociālo pakalpojumu pieejamība ir viens no galvenajiem faktoriem, kas ietekmē sieviešu iesaistīšanos darba tirgū; tā kā trūkst pietiekamas infrastruktūras, lai piedāvātu augstas kvalitātes bērnu aprūpes pakalpojumus, kas būtu pieejami cilvēkiem visās ienākumu grupās; tā kā nekvalitatīva bērnu aprūpe 27 % Eiropas iedzīvotāju apgrūstina

⁽¹⁾ Eurostat dati par 2010. gadu, Komisijas 2015. gada ziņojums par vīriešu un sieviešu līdztiesību Eiropas Savienībā (SWD(2016) 0054).

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

- piekļuvi šiem pakalpojumiem ⁽¹⁾; tā kā kvalitatīvu aprūpes pakalpojumu nodrošināšanai nepieciešams ieguldīt bērnu aprūpes darbinieku apmācībā ⁽²⁾; tā kā tikai 11 dalībvalstis ir panākušas pirmo Barselonas mērķi (nodrošināt bērnu aprūpi vismaz 90 % bērnu vecumā no 3 gadiem līdz obligātā skolas vecuma sasniegšanai) un tikai 10 dalībvalstis ir īstenojušas otro mērķi (nodrošināt bērnu aprūpi vismaz 33 % bērnu vecumā līdz trim gadiem) ⁽³⁾;
- Y. tā kā pirmsskolas izglītība un aprūpe un bērnu pieredzētais vecumā līdz 3 gadiem nosaka bērnu kognitīvo attīstību, jo svarīgākās prasmes tiek attīstītas vecumā līdz 5 gadiem;
- Z. tā kā darba un privātās dzīves līdzsvarošanas politikai ir arī jāļauj vecākiem pildīt pienākumus attiecībā pret saviem bērniem, nodrošinot kā mātēm, tā tēviem nepieciešamos finanšu līdzekļus, laiku un nepieciešamo atbalstu;
- AA. tā kā Eiropā salīdzinājumā ar pārējiem kontinentiem ir augstākais vecāka gadagājuma iedzīvotāju skaits un sabiedrības novecošana tajā turpināsies arī turpmākās desmitgades; tā kā daudzās dalībvalstīs nav pietiekamu ilgtermiņa aprūpes iespēju, lai atbilstoši reaģētu uz pieaugošajām aprūpes vajadzībām un uz veselīgas dzīves gadu indikatora stagnāciju vai pasliktināšanos; tā kā vairums jauno darbvietu oficiālā aprūpē, kas tiek nodrošināta mājās vecāka gadagājuma radniekiem, ir zemu apmaksātas un tām nav nepieciešams augsti kvalificēts darbspēks ⁽⁴⁾;
- AB. tā kā ES neformālie aprūpes sniedzēji veic 80 % no aprūpes pienākumiem; tā kā aptuveni 3,3 miljoniem Eiropas iedzīvotāju vecumā no 15 līdz 34 gadiem bija jāpārtrauc pilnas slodzes darbs tādēļ, ka viņiem nebija pieejamas aprūpes iespējas viņu apgādībā esošajiem bērniem vai vecāka gadagājuma radniekiem;
- AC. tā kā IKT un jaunās tehnoloģijas ir mainījušas darba un nodarbinātības vidi, organizāciju kultūru un struktūru dažādās nozarēs; tā kā politikas veidošanas procesiem ir jāiet kopsolī ar tehnoloģisko attīstību, lai nodrošinātu, ka šajos jaunajos apstākļos sociālie standarti un dzimumu līdztiesība uzlabojas, nevis pasliktinās;
- AD. tā kā aprūpes un apmaksāta darba apvienošana būtiski ietekmē darba un nodarbinātības līmeņa ilgtspēju, jo īpaši attiecībā uz sievietēm, kuras kādā savas dzīves posmā varētu atrasties situācijā, kad viņas ir atbildīgas par mazbērnu un/vai vecumu sasniegušo vecāku aprūpi ⁽⁵⁾;
- AE. tā kā dažu ES dalībvalstu tiesiskajās sistēmās tiek saglabātas tādas nodokļu un sociālās apdrošināšanas sistēmas, kas nav piesaistītas konkrētajai personai un kurās sievietei tiesības tiek piešķirtas tikai pastarpināti, pamatojoties uz viņas saistību ar vīrieti, un tas skar piekļuvi veselības aizsardzības pakalpojumiem un pensijām; tā kā tās dalībvalstis, kuras sievietēm un mātēm uzspiež atkarību, sniedzot valsts pakalpojumus selektīvā veidā, tieši diskriminē sievietes un liedz tām pilnībā baudīt savas pilsoņu tiesības;
- AF. tā kā, lai ņemtu vērā krusteniskos šķēršļus, ar ko darba un privātās dzīves līdzsvarošanas un darba nodrošinātības jomā saskaras mazāk aizsargātas sievietes, piemēram, sievietes ar invaliditāti, jaunietes, migrantas un bēgles, etnisko minoritāšu pārstāves un LGBTI sievietes, ir nepieciešamas mērķtiecīga darba tirgus politika un politika, kas līdzsvaro darbu un privāto dzīvi;

⁽¹⁾ Eurofound 2012. gada Eiropas dzīves kvalitātes apsekojums.

⁽²⁾ "Darba apstākļi, apmācība un pakalpojumu kvalitāte agrīnās pirmsskolas aprūpes jomā — sistemātisks pārskats" (*Early childhood care: working conditions, training and quality of services – A systematic review*), Eurofound, 2015. gads.

⁽³⁾ Komisijas 2013. gada 29. maija progresa ziņojums par Barselonas mērķiem "Mazu bērnu aprūpes pakalpojumu attīstība Eiropā ilgtspējīgai un iekļaujošai izaugsmei" (COM(2013)0322).

⁽⁴⁾ "Bērnu un apgādājamo aprūpe. Ietekme uz jaunu darba ņēmēju karjeru" (*Caring for children and dependants: Effect on careers of young workers*), Eurofound, 2013. gads.

⁽⁵⁾ Eurofound 2015. gada ziņojums "Sustainable work over the life course: Concept paper".

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

- AG. tā kā, paredzot darba ņēmējiem iespēju izmantot brīvdienas personīgai attīstībai un apmācībai mūžizglītības kontekstā, nesamazinot viņu ienākumu līmeni, tiek sekmēta personu labklājība, kā arī pienesums ekonomikai augstāku prasmju un produktivitātes veidā ⁽¹⁾,
- AH. tā kā profesionālās un personīgās dzīves līdzsvara panākšanai paredzētas politikas īstenošana pati par sevi neuzlabos darba ņēmēju stāvokli, ja tā tiks īstenotas atrauti, bez politikas, kas būtu vērsta uz dzīves apstākļu uzlabošanu un kas cita starpā sekmētu un veicinātu kultūras, atpūtas un sporta baudīšanu,

Vispārīgie principi

1. norāda, ka profesionālās, privātās un ģimenes dzīves saskaņošana ir jēdziens ar plašām interpretācijas iespējām, ietverot vispārējo leģislatīvo un neleģislatīvo politiku nolūkā veicināt pienācīgu un samērīgu līdzsvaru starp dažādiem dzīves aspektiem; uzskata, ka patiesa darba un privātās dzīves līdzsvara sasniegšanai nepieciešama spēcīga, starpnozaru, strukturāla, saskaņota un visaptveroša politika, tostarp stimuli un efektīvi, lai saskaņotu darbu, ģimenes aprūpi un laiku, ko pavada ar ģimeni, kā arī laiku atpūtai un personīgai attīstībai; norāda, ka, lai mazinātu dzimumu stereotipus un līdzvērtīgāk sadalītu darbu un aprūpes pienākumus starp sievietēm un vīriešiem, ir vajadzīgas galvenokārt kultūras pārmaiņas sabiedrībā;
2. uzsver, ka atbilstīgi Eiropas Savienības Pamattiesību hartas garam profesionālās, privātās un ģimenes dzīves saskaņošana ir jānodrošina kā pamattiesības visiem cilvēkiem, izmantojot līdzekļus, kas pieejami ikvienam, ne tikai jaunajām mātēm, tēviem vai aprūpētājiem; aicina ieviest sistēmu, ar kuru tiktu nodrošināts, ka šo tiesību ievērošana ir sociālo sistēmu pamatmērķis, un aicina ES un dalībvalstis kā valsts, tā privātajā sektorā veicināt labklājības modeļus uzņēmumos, kas respektē tiesības uz darba un privātās dzīves līdzsvaru; uzskata, ka šīs tiesības ir jāiekļauj ikvienā ES darbībā, kam varētu būt tieša vai netieša ietekme uz šo jomu;
3. norāda, ka ES saskaras ar nepieredzētām demogrāfiskām pārmaiņām — pieaugošu dzīves ilgumu, zemāku dzimstību, jaunām ģimenes strukturām un attiecību veidošanas un kopdzīves veidiem, vēlāku kļūšanu par vecākiem un migrāciju, kas ES rada jaunus izaicinājumus; pauž bažas par to, ka ekonomiskajai un finanšu krīzei ir bijusi negatīva ietekme uz publisko finansējumu, kas vajadzīgs darba un privātās dzīves līdzsvara politikas īstenošanai un kvalitatīvu un cenas ziņā pieejamu vispārējas intereses pakalpojumu nodrošināšanu un pieejamību; tādēļ aicina Komisiju un dalībvalstis ieviest pozitīvu politiku un stimulus, lai atbalstītu demogrāfiskās situācijas uzlabošanu, saglabātu sociālā nodrošinājuma sistēmas un sekmētu indivīdu un visas sabiedrības labklājību un attīstību;
4. uzsver, ka dzimstības samazināšanos ES ir pastiprinājusi krīze, ņemot vērā to, ka bezdarbs, nestabilas darba iespējas, neskaidrība par nākotni, kā arī diskriminācija darba tirgū liek jauniešiem, jo īpaši jaunajām speciālistēm, atlikt ieceres attiecībā uz ģimenes pieaugumu, lai paliktu aktīvas darba tirgū, kurā aizvien pieaug konkurence; šajā sakarā aicina dalībvalstis un sociālos partnerus veicināt ģimenei draudzīgu darba vidi, darba un privātās dzīves saskaņošanas plānus, programmas, kas palīdz cilvēkiem atgriezties darbā, sakaru kanālus starp darba ņēmējiem un darba devējiem, kā arī stimulus uzņēmumiem un pašnodarbinātajiem, īpaši lai nodrošinātu, ka cilvēki netiek ekonomiski sodīti par bērnu radīšanu un leģitīmi centieni veidot karjeru netiek pretnostatīti ģimenes veidošanas plāniem; uzsver, ka grūtniecības un dzemdību, paternitātes un bērna kopšanas atvaļinājumu var efektīvi izmantot, lai sniegtu labumu sabiedrībai un ekonomikai tikai gadījumā, ja paralēli piemēro arī citus politikas instrumentus, tostarp tiek nodrošināta kvalitatīva un cenas ziņā pieejama bērnu aprūpe;
5. atzinīgi vērtē Komisijas pieeju darba un privātās dzīves līdzsvara politikai, jo tai ir svarīga nozīme sociālekonomisko problēmu risināšanā; aicina Eiropas sociālos partnerus nākt klajā ar vienošanos par visaptverošu leģislatīvo un neleģislatīvo pasākumu paketi par profesionālās, privātās un ģimenes dzīves saskaņošanu; aicina Komisiju, ievērojot subsidiaritātes principu, nākt klajā ar priekšlikumu par šādu paketi Komisijas 2017. gada darba programmas ietvaros saistībā ar izziņoto Eiropas sociālo tiesību pilāru, ja nebūs iespējams panākt sociālo partneru vienošanos; uzsver, ka tiesību aktu priekšlikumos kā juridiskais pamats jāiekļauj līdztiesība starp vīriešiem un sievietēm; aicina Komisiju darboties, lai izstrādātu patiesu sociālo tiesību pilāru sadarbībā ar ieinteresētajām personām sociālajā jomā, veidojot patiesu "sociālo ieguldījumu", kas galveno uzsvaru liek uz cilvēkkapitālu;

⁽¹⁾ CEDEFOP pētījums — "Mācību atvaļinājums. Politika un prakse Eiropā." 2010. gads (*Training leave. Policies and practices in Europe*).

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

6. atzinīgi vērtē Komisijas sāktu sabiedrisko apspriešanu par Eiropas sociālo tiesību pīlāru, lai apkopotu viedokļus un atsauksmes par vairākiem būtiskiem principiem, kā atbalstīt pareizi funkcionējošu un taisnīgu darba tirgu un labklājības sistēmas eurozonā;
7. aicina Komisiju un dalībvalstis ieviest politiku un pasākumus, lai ņemtu vērā to, ka ģimenes attiecību formas kļūst aizvien dažādākas, tostarp pastāv civilas partnerības un vienošanās par vecāku un vecvecāku pienākumu veikšanu, kā arī to, ka arī sabiedrībā kā tādā palielinās dažādība, un lai garantētu, ka bērnu nediskriminē tā vecāku civiltāvokļa vai ģimenes sastāva dēļ; aicina dalībvalstis savstarpēji atzīt juridiskus dokumentus, lai nodrošinātu iespēju brīvi pārvietoties bez diskriminācijas;
8. aicina Komisiju un dalībvalstis izveidot un piemērot politiku un pasākumus, ar ko atbalsta tos, kas ir visnelabvēlīgākā situācijā vai šobrīd izslēgti no esošajiem tiesību aktiem vai politikas, piemēram, vientuļos vecākus, neprecētus pārus, viendzimuma pārus, migrantus, pašnodarbinātus cilvēkus vai tā saucamos "līdzstrādājošajos laulātos", kā arī ģimenes, kurās ir viens vai vairāki cilvēki ar invaliditāti;
9. aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt, lai tiesību aktos un politikā par darba un privātās dzīves līdzsvaru ņemtu vērā ANO Konvenciju par personu ar invaliditāti tiesībām un ANO Personu ar invaliditāti tiesību komitejas 2015. gada noslēguma apsvērumus par stāvokli ES;
10. aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt, lai bērnu labklājība un būtiskās intereses būtu starp galvenajiem apsvērumiem, izstrādājot, uzraugot un īstenojot darba un privātās dzīves līdzsvara politiku; aicina Komisiju un dalībvalstis pilnībā īstenot ieteikumu par ieguldījumiem bērnos ⁽¹⁾ un stingri uzraudzīt paveikto; aicina Komisiju un dalībvalstis izveidot un ieviest tādas iniciatīvas kā Bērnu garantija, kas centrētos uz bērniem esošajās nabadzības mazināšanas programmās, lai ikviens nabadzīgs bērns varētu bez maksas saņemt veselības aprūpi, izglītību, bērnu aprūpi, pienācīgu mājokli un atbilstošu uzturu saistībā ar Eiropas integrēto plānu bērnu nabadzības apkarošanai;
11. uzskata, ka bērnu nabadzība ir saistīta ar vecāku nabadzību, tādēļ aicina dalībvalstis īstenot ieteikumu par bērnu nabadzību un labklājību un izmantot šim nolūkam uz rādītājiem balstītu uzraudzības sistēmu;
12. uzsver, ka svarīgi ir integrēt dzīves cikla pieeju darba un privātās dzīves līdzsvara politikā un korporatīvajās stratēģijās, lai nodrošinātu, ka katrai personai visā tās dzīves laikā tiek nodrošināts atbalsts un iespējas piedalīties darba tirgū un sabiedrībā kopumā;
13. uzsver, ka labāka darba un privātās dzīves saskaņošana un nostiprināta dzimumu līdztiesība ir būtiska, lai atbalstītu sievietes, jo īpaši ģimenes locekļu aprūpē iesaistīto sieviešu un vientuļo māšu, līdzdalību darba tirgū un sasniegtu mērķi palielināt sieviešu iespējas; uzsver, ka sieviešu ekonomisko iespēju palielināšanai ir būtiski pārveidot un pielāgot darba tirgu un labklājības sistēmas, lai ņemtu vērā sieviešu dzīves ciklus;
14. aicina Komisiju un dalībvalstis izstrādāt transformatīvu politiku un investēt informatīvās kampaņās, lai sagrautu dzimumu stereotipus un sekmētu vienlīdzīgāku aprūpes un mājāsaimniecības pienākumu sadali, pievēršot uzmanību arī vīriešu tiesībām un nepieciešamībai uzņemties aprūpes pienākumus un netikt par to stigmatizētiem vai sodītiem; uzsver, ka uzņēmumiem jāizvirza mērķis uzlabot darba un privātās dzīves līdzsvaru un apkarot diskrimināciju un jāsniedz atbalsts šā mērķa sasniegšanai;

⁽¹⁾ Komisijas Ieteikums 2013/112/ES.

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

15. aicina dalībvalstis stiprināt aizsardzību pret diskrimināciju un nelikumīgu atlaišanu saistībā ar darba un privātās dzīves līdzsvaru, ar ko jo īpaši saskaras sievietes, kā arī nodrošināt tiesu pieejamību un tiesvedības uzsākšanu, sniedzot plašāku informāciju par darba ņēmēju tiesībām un vajadzības gadījumā par juridisku palīdzību; tādēļ aicina Komisiju izstrādāt politikas priekšlikumus, kā uzlabot pretdiskriminācijas pasākumu ieviešanu darbvietā, tostarp paplašinot informētību par juridiskajām tiesībām uz vienlīdzīgu attieksmi, rīkojot informatīvas kampaņas, mainot pierādīšanas pienākuma izpildītāju⁽¹⁾ un pilnvarojot valstu līdztiesības iestādes pēc savas iniciatīvas veikt oficiālu izmeklēšanu par līdztiesības jautājumiem, kā arī palīdzot no diskriminācijas potenciāli cietušajiem;

16. uzsver, ka salīdzināmu, visaptverošu, drošu un regulāri atjauninātu līdztiesības datu nepietiekamība apgrūtina diskriminācijas, jo īpaši netiešās diskriminācijas, esamības pierādīšanu; aicina dalībvalstis sistemātiski vākt un darīt pieejamus līdztiesības datus, iesaistot valsts līdztiesības iestādes un tiesas, tostarp, lai analizētu un uzraudzītu šos datus saistībā ar konkrētām valstīm adresētiem ieteikumiem; aicina Komisiju iesniegt iniciatīvas šādu datu apkopošanas papildu veicināšanai, sagatavojot ieteikumus dalībvalstīm un uzdotot *Eurostat* rīkot apspriedes ar mērķi integrēt sadrumstalotos datus par visiem diskriminācijas veidiem Eiropas sociālo aptauju rādītājos; aicina Komisiju turpināt sadarbību ar Eiropas Dzimumu līdztiesības institūtu (*EIGE*), lai sistemātiski uzlabotu datu apjomu un kvalitāti sadalījumā pēc dzimuma;

17. aicina Komisiju regulāri izvērtēt progresu būtiskajās problemātiskajās jomās, kuras minētas Pekinas Rīcības platformā un kurām *EIGE* jau ir izstrādājis rādītājus, ņemot vērā šādu izvērtējumu rezultātus Komisijas novērtējumā par dzimumu līdztiesību ES;

18. atzīmē, ka būtiska nozīme ir valstu līdztiesības iestādēm, īstenojot Vienlīdzīgas nodarbinātības direktīvu 2000/78/EK, kas veicina informētību un datu vākšanu sadarbībā ar sociālajiem partneriem un citām ieinteresētajām personām, risinot nepietiekamas ziņošanas problēmu un padarot pieejamākus sūdzību iesniegšanas procesus; aicina dalībvalstis nostiprināt līdztiesības struktūru, tostarp *Equinet*, lomu, kapacitāti un neatkarīgumu, cita starpā nodrošinot šādām struktūrām pienācīgu finansējumu; aicina jo īpaši nostiprināt organizācijas, kas paredzētas Vienlīdzīgas attieksmes direktīvā 2006/54/EK, nodrošinot tiesu iestāžu un tiesiskās aizsardzības pieejamību;

19. atzīst par vajadzīgu, lai valstu, reģionu un vietējo iestāžu un tiesībaizsardzības iestāžu darbiniekiem, kā arī darba inspektoriem tiktu nodrošināta pienācīga apmācība par nediskriminācijas tiesību aktiem nodarbinātības jomā un attiecīgo judikatūru; uzskata, ka šāda apmācība ir būtiski nepieciešama arī tiesnešiem, prokuroriem, advokātiem un policistiem;

20. aicina dalībvalstis kopā ar Komisiju nodrošināt, ka valsts politikā noteiktās tiesības uz sociālo nodrošinājumu vienlīdz pieejamas kā sievietēm, tā vīriešiem, lai tādējādi nodrošinātu, ka ikviens var izmantot savas tiesības un ļautu ikvienam panākt labāku darba un privātās dzīves līdzsvaru;

Sievietes un vīrieši kā līdzvērtīgi pelnītāji un aprūpētāji

21. uzsver, ka jānovērš dzimumu nevienlīdzība apmaksātajā un neapmaksātajā darbā un jāsekmē vienlīdzīga pienākumu, izmaksu un aprūpes darba sadale attiecībā uz bērniem un apgādājamo aprūpi starp sievietēm, vīriešiem un sabiedrību kopumā, tostarp nodrošinot universālu piekļuvi vispārējas nozīmes pakalpojumiem; šai sakarā norāda uz to, ka ir vajadzīgi konkrēti priekšlikumi labāka līdzsvara panākšanai starp darbu un privāto dzīvi;

22. pauž nožēlu par to, ka aizvien pastāv sieviešu un vīriešu atalgojuma atšķirības, ar ko tiek pārkāpts LESD 157. pantā nostiprinātais pamatprincips, ka par vienādu darbu kā vīriešiem, tā sievietēm jāmaksā vienāds atalgojums, un ka šī parādība īpaši skar sievietes, kas audzina bērnus; aicina ES un dalībvalstis sadarbībā ar sociālajiem partneriem un dzimumu līdztiesības organizācijām izveidot un īstenot politiku sieviešu un vīriešu atalgojuma atšķirību novēršanai; aicina dalībvalstis papildināt šos centienus ar periodiski veiktiem algu apsekojumiem;

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta 2015. gada 8. oktobra rezolūcija par Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2006/54/EK piemērošanu (P8_TA(2015)0351).

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

23. aicina Komisiju atbilstīgi Padomes 2016. gada 16. jūnija secinājumiem par dzimumu līdztiesību palielināt savu stratēģisko iesaistīšanos dzimumu līdztiesības panākšanā un iekļaut dzimumu perspektīvu stratēģijā "Eiropa 2020", lai nodrošinātu, ka darbs pie dzimumu līdztiesības panākšanas nekļūst mazāk prioritārs; tāpēc mudina Komisiju pieņemt Dzimumu līdztiesības stratēģiju laikposmam pēc 2015. gada, saskaņā ar ieteikumiem, kas sniegti Eiropas Dzimumu līdztiesības paktā 2011.–2020. gadam;

24. aicina dalībvalstis ieviest proaktīvu politiku un nodrošināt pienācīgus ieguldījumus, kas paredzēti un kuru mērķis ir atbalstīt sievietes un vīriešu ienākšanu, atgriešanos un palikšanu darba tirgū stabilā un kvalitatīvā nodarbinātībā saskaņā ar Eiropas Sociālās hartas 27. pantu pēc tam, kad viņi atgriežas no atvaļinājumiem, kas saistīti ar ģimeni un aprūpes pienākumiem; jo īpaši uzsver nepieciešamību garantēt iespēju atgriezties savā vai līdzīgā/līdzvērtīgā amatā un aizsardzību pret atlaišanu vai mazāk labvēlīgu izturēšanos grūtniecības dēļ, tādēļ, ka tiek pieprasīts vai izmantots ģimenes atvaļinājums, kā arī garantēt aizsardzības periodu pēc darba atsākšanas, lai attiecīgās personas varētu atkal pielāgoties darbam;

25. aicina Komisiju un dalībvalstis iesaistīt sociālos partnerus un pilsonisko sabiedrību dzimumu līdztiesības politikā; uzsver, ka diskriminācijas novēršanā un dzimumu līdztiesības veicināšanā darbvielā liela nozīme ir šādas politikas pienācīgai finansēšanai un darba koplīgumiem, kā arī pētniecībai un labas prakses apmaiņai;

26. uzskata, ka sieviešu dalības darba tirgū un viņu sociālās neatkarības veicināšana ir būtiski svarīga stratēģijas "Eiropas 2020" mērķa, proti nodarbinātības 75 % apmērām, sasniegšanai un IKP paaugstināšanai; tādēļ aicina Komisiju un dalībvalstis nostiprināt politiku un palielināt investīcijas, lai atbalstītu sieviešu nodarbinātību kvalitatīvās darbvietās, īpaši nozarēs un amatos, kur sievietes nav pietiekami pārstāvētas, piemēram, zinātnes, tehnoloģiju, inženierzinātņu un matemātikas, kā arī videi nekaitīgās ekonomikas nozarēs vai augstākajos vadošajos amatos visās nozarēs;

Ar ģimeni un aprūpi saistīti atvaļinājuma veidi

27. norāda, ka Komisija ir atteikusies no Direktīvas par grūtniecības un dzemdību atvaļinājumu pārskatīšanas, un aicina to nākt klajā ar tālejošu priekšlikumu, kas saturētu augsta līmeņa standartus un būtu izstrādāts ciešā sadarbībā ar sociālajiem partneriem un pēc apspriešanās ar pilsonisko sabiedrību, par to, kā panākt labāku darba un privātās dzīves līdzsvaru; aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt, ka sievietēm tiek maksāts un viņas ir sociāli apdrošinātas visu grūtniecības un dzemdību atvaļinājuma laiku, lai sniegtu atbalstu ģimenēm, novērstu nevienlīdzību, nostiprinātu sieviešu sociālo un ekonomisko neatkarību un izvairītos no tā, ka viņas tiek finansiāli sodītas par bērnu dzemdēšanu; uzsver, ka grūtniecības un dzemdību atvaļinājums ir jāpapildina ar efektīviem grūtnieču un jauno, barojošos vai vientuļo māmiņu tiesību aizsardzības pasākumiem, kā norādīts Starptautiskās Darba organizācijas un Pasaules Veselības organizācijas ieteikumos;

28. aicina sadarbībā ar sociālajiem partneriem uzlabot dažādu atvaļinājumu veidus ES un dalībvalstu līmenī; norāda, ka labāka dažādu atvaļinājuma veidu pieejamība sniedz cilvēkiem izredzes uz viņu dzīves stadijai piemērotiem atvaļinājumiem, palielina iesaistīšanos darba tirgū un vispārējo darba ražīgumu un gandarījumu ar darbu; uzskata, ka gadījumā, ja nepastāv atvaļinājumu regulējoši noteikumi vai esošie noteikumi tiek uzskatīti par nepietiekamiem, sociālie partneri var būt iesaistīti jaunu noteikumu izveidē vai esošo noteikumu atjaunināšanā grūtniecības un dzemdību, paternitātes vai bērna kopšanas atvaļinājuma jomā;

29. aicina dalībvalstis nodrošināt pietiekamu ienākumu kompensēšanu un sociālo aizsardzību jebkura veida ar ģimeni vai aprūpi saistīta atvaļinājuma laikā, lai jo īpaši nodrošinātu, ka darba ņēmēji ar zemiem ienākumiem var izmantot šādus atvaļinājumus tikpat lielā mērā kā citi;

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

30. aicina Komisiju publicēt ziņojumu par Bērna kopšanas atvaļinājuma direktīvas īstenošanu un aicina Komisiju un sociālos partnerus apsvērt iespēju piedāvāt iespēju pagarināt minimālo bērna kopšanas atvaļinājumu no 4 līdz 6 mēnešiem, paredzot pienācīgu ienākumu kompensēšanu un sociālo aizsardzību, kā arī paaugstināt bērna vecumu, līdz kuram var izmantot bērna kopšanas atvaļinājumu; uzsver, ka vecākiem jāļauj izvēlēties, vai izņemt atvaļinājumu pa daļām vai vienā nepārtrauktā periodā; aicina dalībvalstis un sociālos partnerus pārskatīt bērna kopšanas atvaļinājuma finansiālās kompensēšanas sistēmas, lai sasniegtu pienācīgu ienākumu kompensēšanas līmeni, kas mudinātu arī vīriešus izmantot bērna kopšanas atvaļinājumu papildus minimālajam laikposmam, ko paredz direktīva; atgādina, ka bērna kopšanas atvaļinājumu abiem vecākiem vajadzētu izmantot vienādi un ka ievērojamai daļai atvaļinājuma vajadzētu būt nenododamai ⁽¹⁾; uzsver, ka pret abiem vecākiem ir jāizturas vienādi attiecībā uz atalgojuma tiesībām un atvaļinājuma ilgumu;

31. norāda, ka pieaug tādu vecāku neaizsargātība, kuri audzina bērnus ar invaliditāti; tādēļ aicina Komisiju pilnveidot un stiprināt Direktīvas 2010/18/ES noteikumus par atbilstības kritērijiem un sīki izstrādātiem nosacījumiem vecāku atvaļinājuma piešķiršanai personām, kurām ir bērni ar invaliditāti vai nopietnu vai ilgstošu rīcībnespēju izraisošu slimību; aicina dalībvalstis respektēt to, ka saskaņā ar direktīvu šādiem vecākiem ir tiesības uz bērna kopšanas atvaļinājumu arī pēc tam, kad bērns sasniedzis noteikto vecumu, un piešķirt viņiem papildu maternitātes, paternitātes (valstīs, kur šāds atvaļinājuma veids eksistē) un bērna kopšanas atvaļinājumu;

32. uzskata, ka tiesību uz atvaļinājuma mehānismiem individualizācijas veicināšana, kā arī tēva lomas atbalstīšana, dodot viņiem iespēju izmantot atvaļinājumu, lai rūpētos par bērniem, ir īpaši būtiska, lai panāktu uz dzimumu līdzsvaru balstītu darba un privātās dzīves saskaņošanu un sasniegtu stratēģijas "Eiropa 2020" mērķi attiecībā uz sieviešu un vīriešu nodarbinātību;

33. lai ļautu vecākiem vai cilvēkiem, kuriem ir apgādājami radnieki, panākt labāku darba un privātās dzīves līdzsvaru, aicina Komisiju nākt klajā ar labi pamatotām un saskaņotām iniciatīvām šādās jomās:

- 1) direktīva par paternitātes atvaļinājumu ar obligātu vismaz divu nedēļu ilgu pilnībā apmaksātu atvaļinājumu;
- 2) direktīva par aprūpētāju atvaļinājumu, kas papildina noteikumus par profesionālo aprūpi, ļauj darba ņēmējiem īstenot apgādājamo aprūpi un nodrošina aprūpētāju pienācīgu atalgojumu un sociālo aizsardzību; aicina ieviest elastību atbilstoši darba ņēmēju vajadzībām un pietiekamus stimulus vīriešiem izmantot aprūpētāja atvaļinājumu;
- 3) minimāli, visās dalībvalstīs piemērojami standarti, kas vērsti uz specifiskajām adoptētāju un viņu bērnu vajadzībām, lai panāktu, ka šādiem vecākiem ir tādas pašas tiesības kā bioloģiskajiem vecākiem;

atzīst, ka dažas dalībvalstis jau ir veikušas proaktīvus pasākumus attiecībā uz paternitātes atvaļinājumu un aprūpētāju atvaļinājumu;

34. aicina dalībvalstis ar tiesību aktiem darba un sociālās apdrošināšanas jomā ieviest aprūpes kredītpunktus, kas būtu paredzēti gan sievietēm, gan vīriešiem un kas pensijas uzkrāšanā būtu līdzvērtīgi darba periodiem, lai aizsargātus tos, kas pārtrauc strādāt nolūkā neformāli bez atlīdzības aprūpēt apgādājamo personu vai ģimenes locekli, lai atzītu labumu, ko šādi aprūpētāji turpina sniegt sabiedrībai; mudina dalībvalstis apmainīties ar labāko praksi šajā jomā;

Apgādājamo personu aprūpe

35. aicina dalībvalstis efektīvi īstenot Barselonas mērķus līdz 2020. gadam un atbalstīt 2014. gada kvalitātes sistēmu attiecībā uz agrīno pirmsskolas izglītību un aprūpi;

36. atgādina, ka ieguldījumi sociālajos pakalpojumos, tostarp infrastruktūrā, rada ne tikai lielu ietekmi uz nodarbinātību, bet arī būtiskus papildu ienākumus valsts sektoram iekasēto ienākuma nodokļu un sociālās apdrošināšanas iemaksu veidā; mudina dalībvalstis veikt ieguldījumus augstas kvalitātes agrīnā pirmsskolas izglītībā un aprūpē un vecāka gadagājuma

---

⁽¹⁾ . Eiropas Parlamenta 2016. gada 12. maija rezolūcija attiecībā uz to, kā tiek piemērota Padomes Direktīva 2010/18/ES (P8_TA (2016)0226).

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

cilvēku un apgādājamo aprūpē; aicina nodrošināt, ka šādi pakalpojumi ir pieejami, pieejami cenas ziņā un pieejami visiem, apsverot iespēju, piemēram, palielināt valsts izdevumus par aprūpes pakalpojumiem, tostarp patstāvīgas dzīves shēmām, un labāk izmantojot ES fondus; prasa izmantot DFS pārskatīšanu, lai veiktu ieguldījumus sociālajos pakalpojumos un infrastruktūrā, jo īpaši izmantojot ESF, ERAF un ESIF; aicina dalībvalstis apsvērt iespēju nodrošināt bezmaksas aprūpes pakalpojumus ģimenēm, kas dzīvo nabadzībā un sociālā atstumtībā; norāda arī uz nesamērīgo ietekmi, kāda nepietiekamiem ieguldījumiem publiskās aprūpes struktūrās un pakalpojumos ir uz vientuļajiem vecākiem, kuru absolūti lielākā daļa ir sievietes;

37. uzsver, ka ir jāatzīst darbs, ko veic cilvēki, kuri velta savu laiku un prasmes, aprūpējot vecāka gadagājuma cilvēkus un apgādājamas personas;

38. uzsver, ka bērnu ar invaliditāti aprūpe ir īpaši grūta strādājošiem vecākiem, kuri sabiedrībai augstu jānovērtē un jāatbalsta valsts politikā un ar kopīgumiem; aicina dalībvalstis, nodrošinot pirmsskolas bērnu aprūpi, likt uzsvāru ne tikai uz šīs aprūpes pieejamību, bet arī uz tās kvalitāti, jo īpaši bērniem no nelabvēlīgas vides un bērniem ar invaliditāti;

39. aicina dalībvalstis izmantot nodokļu politiku kā spēcīgu sviru darba un privātās dzīves līdzsvara veicināšanai un sieviešu nodarbinātības sekmēšanai,

40. aicina Komisiju un dalībvalstis ieviest mērķus vecāka gadagājuma cilvēku, invalīdu un citu apgādājamo aprūpes jomā, kas līdzinātos Barselonas mērķiem, kā arī paredzēt uzraudzības instrumentus, ar kuriem noteikt kvalitāti, pieejamību un pieejamību cenas ziņā; aicina *Eurostat*, *Eurofond* un *ELGE* (Dzimumu indeksā) vākt attiecīgus datus, lai veiktu pētījumus šāda darba atbalstam;

41. aicina dalībvalstis stiprināt vecāka gadagājuma iedzīvotāju aprūpes specializētu pakalpojumu tīklu, tai skaitā izveidojot tīklus pakalpojumiem, kas tiek sniegti iedzīvotāju dzīvesvietā; šajā ziņā uzsver arī nepieciešamību pēc vecāka gadagājuma cilvēku aprūpes politikas pielāgošanas individuālām vajadzībām, ja iespējams, liekot uzsvāru uz to, lai vecāka gadagājuma cilvēkiem nodrošinātu aprūpes vietu pēc viņu izvēles;

42. aicina Komisiju strādāt pie Eiropas kvalitātes standartu noteikšanas visiem aprūpes pakalpojumiem, tostarp attiecībā uz šādu pakalpojumu pieejamību un pieejamību cenas ziņā, kas sniegtu atbalstu dalībvalstu centieniem paaugstināt aprūpes standartus; atgādina, par pašreizējām sistēmām, piemēram, Eiropas kvalitātes pamatprogrammu ilgtermiņa aprūpes pakalpojumiem, no kurām var smelties iedvesmu; aicina Komisiju un dalībvalstis izveidot politiku, lai ļautu un pieļautu ilgtermiņa aprūpes deinstitutionizāciju, kur tas iespējams, un atbalstītu kopienā balstītu aprūpi;

43. norāda, ka svarīgs elements pakalpojumu kvalitātes nodrošināšanā ir ieguldījumi darbaspēkā⁽¹⁾; tādēļ aicina dalībvalstis un sociālos partnerus veicināt pienācīgus darba apstākļus un kvalitatīvu nodarbinātību aprūpētājiem, tostarp nodrošinot pienācīgu atalgojumu, atzīstot aprūpētāju statusu un izstrādājot augstvērtīgus profesionālās apmācības mehānismus aprūpētājiem;

Kvalitatīva nodarbinātība

44. norāda, ka visā Eiropā pastāv augsts nabadzīgu darba ņēmēju līmenis un ka daži cilvēkiem ir jāstrādā vairāk un ilgāk, pat apvienojot dažādus darbus, lai nopelnītu iztiku; aicina dalībvalstis un sociālos partnerus izveidot tādu algu politikas satvaru, kas ietvertu efektīvus pasākumus cīņai pret diskrimināciju algu ziņā un nodrošinātu pienācīgu darba samaksu visiem strādājošajiem, piemēram, paredzot minimālo algu ieviešanu valstu līmenī, kas atbilstu valstu praksei un garantētu cilvēka cienīgu dzīvi; aicina dalībvalstis atbalstīt kopīgumus, jo tie ir svarīgs faktors algu politikas veidošanā;

⁽¹⁾ "Darba apstākļi, apmācība un pakalpojumu kvalitāte agrīnās pirmsskolas aprūpes jomā — sistematisks pārskats" (*Early childhood care: working conditions, training and quality of services – A systematic review*), *Eurofound*, 2015. gads.

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

45. norāda, ka darba un privātās dzīves līdzsvaram ir jāizriet no darbaņēmēju tiesībām un drošības darba tirgū, kā arī tiesībām uz brīvdienām, nesaskaroties ar ierobežojumiem, ko rada augstākas prasības attiecībā uz mobilitāti un elastīgumu; uzsver, ka lielāks elastīgums var palielināt diskrimināciju, ar ko darba tirgū pašlaik saskaras sievietes, proti, zemākām algām un netipiskiem nodarbinātības veidiem, kā arī nesamērīgu atbildību par neapmaksātu māsaimniecības darbu, ja pirms šāda elastīguma ieviešanas netiks paredzēta skaidra dzimumu līdztiesības perspektīva;

46. aicina *Eurofound* tālāk attīstīt darbību saistībā ar darbvietu kvalitātes uzraudzību, izmantojot savu Eiropas Darba apstākļu apsekojumu, kas balstās uz darba kvalitātes jēdzienu un ietver: peļņu, izredzes, darba laika kvalitāti, prasmju izmantošanu un lēmumu pieņemšanas iespējas, sociālo vidi, fiziskos riskus un darba intensitāti; turklāt aicina *Eurofond* pētīt politiku, sociālo partneru līgumus un uzņēmumu praksi, kas palīdz paaugstināt darbvietu kvalitāti⁽¹⁾; aicina *Eurofound* arī turpmāk uzraudzīt darba laika organizāciju un analizēt valsts politikas virzienus un sociālo partneru vienošanās šajā jomā, tostarp izvērtēt, kā šādas vienošanās tiek panāktas un kā ar tām tiek nodrošināts atbalsts darba un privātās dzīves līdzsvaram; aicina *Eurofound* veikt pētījumu par to, kā divu darbaņēmēju māsaimniecības kopīgi risina darba laika izkārtojumu un kā vislabāk tās atbalstīt;

47. uzsver, ka, no vienas puses, darba un privātās dzīves līdzsvaram ir jāizriet no darbaņēmēju tiesībām un drošības darba tirgū, bet, no otras puses, — tiesībām uz atvaļinājumu, nesaskaroties ar ierobežojumiem, ko rada augstākas prasības attiecībā uz mobilitāti un elastīgumu; tomēr norāda, ka katra darbaņēmēja dzīve un ģimenes situācija ir atšķirīga, tāpēc uzskata, ka darbaņēmējiem ir jādod iespēja izmantot elastīgu darba laiku, lai viņi varētu to pielāgot saviem apstākļiem visos savas dzīves ciklos; uzskata, ka šāda uz darbaņēmējiem vērstā elastība var paaugstināt nodarbinātības līmeni sieviešu vidū; uzsver, ka darbaņēmējiem un darba devējiem ir kopīga atbildība par vispiemērotākā darba režīma izveidi un vienošanos par to; aicina Komisiju apzināt situāciju dalībvalstīs attiecībā uz tiesībām pieprasīt elastīgu darba režīmu;

48. atbalsta “viedo strādāšanu” — pieeju darba organizēšanai, kombinējot elastību, autonomiju un sadarbību tādā veidā, kas ne vienmēr nozīmē darbinieka atrašanos darba vietā vai kādā citā noteiktā vietā, ļauj darbiniekam pašam lemt par savu darba režīmu, bet kurā tiek ievēroti maksimālā darba dienas un nedēļas ilguma ierobežojumi, kas noteikti tiesību aktā un noslēgtajā koplīgumā; tādēļ uzsver “viedā darba” potenciālu darba un privātās dzīves saskaņošanā, īpaši vecākiem, kas atgriežas vai ienāk darba tirgū pēc grūtniecības un dzemdību vai bērna kopšanas atvaļinājuma; taču noraida pāreju no klātbūtnes darbā kultūras uz pastāvīgas pieejamības kultūru; aicina Komisiju, dalībvalstis un sociālos partnerus, izstrādājot vieda darba politiku, nodrošināt, ka tā nerada papildu slogu darbaņēmējiem, bet tā vietā nostiprina veselīgu darba un privātās dzīves līdzsvaru un paaugstina darbaņēmēju labklājību; uzsver, ka šajos gadījumos jāpastiprina “uz mērķiem orientēts darbs”, lai novērstu jauno darba veidu ļaunprātīgu izmantošanu; aicina dalībvalstis veicināt tehnoloģiju potenciālu, piemēram, digitālos datus, ātrgaitas internetu, audio un video tehnoloģijas, piemēram, vienojoties par vieda (attālinātā) darba veikšanu;

49. uzsver citu uzņēmējdarbības modeļu, piemēram, kooperatīvu un savstarpējo sabiedrību, ļoti lielu potenciālu veicināt dzimumu līdztiesību un veselīgu darba un privātās dzīves līdzsvaru, jo īpaši topošajā “viedā darba” digitālajā vidē, kur darbaņēmēji plašāk iesaistās lēmumu pieņemšanā; aicina Komisiju un dalībvalstis izpētīt kooperatīvu un citu uzņēmējdarbības modeļu ietekmi uz dzimumu līdztiesību un darba un privātās dzīves līdzsvaru, jo īpaši tehnoloģiju nozarēs, un izstrādāt politikas labās prakses paraugu veicināšanai un kopīgai lietošanai;

50. pauž bažas par pieaugošo nebrīvprātīga nepilnas slodzes darba apjomu, jo īpaši starp sievietēm ar aprūpes pienākumiem, kas palielina ar darbu saistītas nabadzības risku; uzsver, ka gadījumā, ja darbaņēmējs izvēlas nepilnas slodzes darbu, ir jāgarantē viņa nodarbinātības kvalitāte un nediskriminācija tādā pašā līmenī kā pilnas slodzes darbaņēmējiem saskaņā ar Nepilna darba laika direktīvu⁽²⁾, un aicina Komisiju uzraudzīt šīs direktīvas piemērošanu; aicina Komisiju

⁽¹⁾ *Eurofound* ziņojums par darbvietu kvalitātes tendencēm Eiropā (2012) un *Eurofound* ziņojums par darba kvalitātes konvergenci un diverģenci Eiropā 1995.–2010. gadā (2015).

⁽²⁾ Padomes Direktīva 97/81/EK.

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

nodrošināt, lai nepilna darba laika darba ņēmējiem, darbiniekiem, kas saskaras ar darba pārtraukumiem un karjeras pārtraukumiem vai periodiem, kad strādāts īsāks darba laiks, būtu līdzvērtīga pieeja pienācīgai pensijai un viņi netiktu diskriminēti;

51. pauž bažas, ka dažās dalībvalstīs tiek ļaunprātīgi izmantoti tā saucamie 0 stundu līgumi, kā arī tiek slēgti ekspluatāciju pieļaujoši darba līgumi, nebrīvprātīgi pagaidu līgumi, pieļauts neregulārs, neparedzams un pārlietu ilgs darba laiks un zemas kvalitātes darba prakses, kas ilgtermiņā padara veselīgu darba un privātās dzīves līdzsvaru neiespējamu; tādēļ aicina dalībvalstis un sociālos partnerus steidzami risināt nestabilas nodarbinātības problēmu, no kuras jo īpaši cieš jaunieši un sievietes;

52. norāda, ka pārlietu ilgs un neregulārs darba laiks un nepietiekami ilgi atpūtas periodi, nestabils darbs un prasība panākt pārāk lielu rezultātu ir galvenie iemesli pieaugošam stresa līmenim, sliktai fiziskai un garīgai veselībai un pieaugošam nelaimes gadījumu un arodslimību līmenim darbā; norāda, ka elastīgam darba režīmam un paredzamam darba laikam ir pozitīva ietekme uz darba un privātās dzīves līdzsvaru ⁽¹⁾; aicina dalībvalstis un sociālos partnerus aizsargāt darba laiku un nodrošināt iknedēļas atpūtas periodos, piemērojot visus attiecīgos tiesību aktus; atgādina, ka Komisijai ir pienākums sekot līdzi tam, kā tiek īstenota Darba laika direktīva, un aicina to apsvērt iespēju uzsākt pienākumu neizpildes procedūras pret dalībvalstīm, kuras neievēro šīs direktīvas noteikumus;

53. turklāt aicina Komisiju un dalībvalstis, sociālos partnerus un ieinteresētās personas pievērsties inovatīvai organizācijai darbvietā un līdzsvarot gan sieviešu un vīriešu darba un privātās dzīves vajadzības, gan uzņēmuma produktivitāti/rentabilitāti; atzīmē, ka pozitīvā saikne starp sieviešu pieaugošo nodarbinātību, darba un privātās dzīves līdzsvaru un uzņēmumu konkurētspēju saistībā ar darba kavējumu samazināšanos, ražošanas apjoma starpību, apgrozījumu, pievilcību talantīgiem cilvēkiem, lojalitāti, resursu pārdalīšanu par labu labklājības plānu izstrādei, pieaugošo dzīves līmeni un brīvā laika palielināšanos ir plaši pierādīta ar Eiropas paraugpraksi daudzos lielajos uzņēmumos un MVU tīklos;

54. uzsver, ka sievietes un LGBTI personas saskaras ar īpašiem šķēršļiem un spriedzes avotiem darbvietās sava dzimuma dēļ, tostarp ar vajāšanu, atstumtību, diskrimināciju vai dzimuma stereotīpiem, kas negatīvi ietekmē labjutību darbā, apdraud garīgo veselību un spēju veidot karjeru; aicina Komisiju un dalībvalstis veikt papildu pasākumus, lai novērstu šādus nelabvēlīgus apstākļus, nodrošinot attiecīgu pretdiskriminācijas tiesību aktu pienācīgu īstenošanu un ar dzimumu saistītas mūžizglītības programmas un sadarbojoties ar arodbiedrībām un pilsoniskās sabiedrības organizācijām;

55. mudina dalībvalstis izveidot un stiprināt valstu darba inspekcijas, nodrošinot apstākļus un līdzekļus, tostarp finanšu un cilvēkresursus, kas tām ļautu veikt kontroles darbvietās, lai tādējādi cīnītos ar nestabilām darba attiecībām, neregulētām darba attiecībām un diskrimināciju darbā un atalgojuma jomā, tostarp arī ņemot vērā vīriešu un sieviešu vienlīdzības aspektus;

56. aicina dalībvalstis pilnībā īstenot Vienlīdzīgas attieksmes direktīvu 2006/54/EK un Komisiju pārskatīt šo direktīvu, kā arī popularizēt uzņēmumu vidū dzimumu līdztiesības plānu īstenošanu, tostarp pasākumus dzimumu segregācijas novēršanai, kā arī izveidot atalgojuma sistēmas un pasākumus, kas ir labvēlīgi sieviešu karjeras virzībai; uzsver līdztiesības iestāžu lielo nozīmi, palīdzot no diskriminācijas cietušajiem un novēršot dzimumu stereotipus; aicina dalībvalstis izveidot leģislatīvus pasākumus, ar kuriem tiktu nodrošināts, ka tiek ievērots vienlīdzīgu iespēju un sieviešu un vīriešu vienlīdzīgas attieksmes darbā princips;

⁽¹⁾ Eurofound apsekojums par darba apstākļiem Eiropā.

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

57. atkārtoti aicinājumu Padomei bez kavēšanās pieņemt Padomes direktīvas priekšlikumu par vienādas attieksmes principa īstenošanu attiecībā uz personām neatkarīgi no viņu reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai dzimumorientācijas;

58. aicina Komisiju un dalībvalstis garantēt sociālo nodrošinājumu, sociālo aizsardzību un ienākumus slimības atvaļinājuma gadījumā, lai nodrošinātu patiesu darba un privātās dzīves līdzsvaru;

Dzīves kvalitāte

59. atzīmē, ka “dzīves kvalitāte” ir plašāks jēdziens nekā “dzīves apstākļi” un raksturo indivīdu vispārējo labklājību sabiedrībā, norādot uz daudziem cilvēka esamības aspektiem, kas ir būtiski netraucētai cilvēka dzīvei ⁽¹⁾;

60. uzsver, ka atpūtas iespēju nevienlīdzība un nevienlīdzīgs pienākumu sadalījums starp sievietēm un vīriešiem ietekmē sieviešu personisko izaugsmi, jaunu prasmju un valodu apguvi, līdzdalību sociālajā, politiskajā, kultūras un sabiedriskajā dzīvē un jo īpaši sieviešu ekonomisko situāciju;

61. uzsver, ka jebkāda veida sieviešu diskriminācija, tostarp dzimumu segregācija, darba samaksas un pensiju atšķirības, stereotipi par dzimumiem un augsts spriedzes līmenis profesionālās un privātās dzīves veidošanā izpaužas kā augsts sieviešu fiziskās aktivitātes trūkuma līmenis un būtiski ietekmē viņu fizisko un garīgo veselību ⁽²⁾; atgādina, ka ir svarīgi cīnīties pret stereotipiem, veicinot un aizsargājot dzimumu līdztiesību gan pamatskolā, gan visos pārējos izglītības posmos; aicina dalībvalstis un sociālos partnerus veikt un atbalstīt izpratnes veidošanas un informēšanas kampaņas un programmas, kas veicina dzimumu līdztiesību un apkaro stereotipus;

62. uzsver mūžizglītības svarīgumu darba ņēmēju pašpilnveidē, tostarp spējās pielāgoties vienmēr mainīgajai situācijai darba tirgū; mudina Komisiju un dalībvalstis veicināt mūžizglītību; aicina Komisiju, dalībvalstis un sociālos partnerus izstrādāt un ieviest politiku attiecībā uz izglītības un mācību atvaļinājumu, kā arī profesionālo apmācību darbvietā un mūžizglītību, tostarp iespējām mācīties citā dalībvalstī; aicina tās padarīt mācības darbā un ārpus darba, tostarp mācības par maksu, pieejamas visiem darba ņēmējiem, īpaši tiem, kuri atrodas nelabvēlīgā stāvoklī, liekot uzsvāru uz sieviešu dzimuma darba ņēmējam nozarēs, kur sievietes ir strukturāli nepietiekami pārstāvētas;

63. aicina Komisiju un dalībvalstis cīnīties pret sociālo un ekonomisko nevienlīdzību; aicina dalībvalstis sekmēt pasākumus, kuru mērķis ir ieviest atbilstošas minimālo ienākumu shēmas saskaņā ar valstu praksi un tradīcijām, lai visi cilvēki varētu dzīvot cilvēka cienīgu dzīvi, atbalstīt cilvēku pilnīgu līdzdalību sabiedrībā un lai nodrošinātu neatkarību visā dzīves ciklā;

o

o o

64. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai.

⁽¹⁾ Eurofound 3. pētījums par dzīves kvalitāti Eiropā.

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta ES iekšpolitikas ģenerāldirektorāta 2016. gada marta pētījums “Atšķirības starp sievietēm un vīriešiem darbā, aprūpē un brīvajā laikā” (*Differences in Men's and Women's Work, Care and Leisure Time*).

Trešdiena, 2016. gada 14. septembris

P8_TA(2016)0343

Nolīgums par Konvencijas par darbu zvejniecībā īstenošanu

Eiropas Parlamenta 2016. gada 14. septembra rezolūcija par priekšlikumu Padomes direktīvai, ar ko īsteno Eiropas Savienībā darbojošos Lauksaimniecības kooperatīvu Ģenerālās konfederācijas (COGECA), Eiropas Transporta darbinieku federācijas (ETF) un Zvejnieku saimniecību nacionālo organizāciju asociācijas (EUROPÉCHE) 2012. gada 21. maijā noslēgto un 2013. gada 8. maijā grozīto nolīgumu, ar ko īsteno Starptautiskās Darba organizācijas 2007. gada Konvenciju par darbu zvejniecībā (2016/2794(RSP))

(2018/C 204/10)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Padomes direktīvai, ar ko īsteno Eiropas Savienībā darbojošos Lauksaimniecības kooperatīvu Ģenerālās konfederācijas (COGECA), Eiropas Transporta darbinieku federācijas (ETF) un Zvejnieku saimniecību nacionālo organizāciju asociācijas (EUROPÉCHE) 2012. gada 21. maijā noslēgto un 2013. gada 8. maijā grozīto nolīgumu, ar ko īsteno Starptautiskās Darba organizācijas 2007. gada Konvenciju par darbu zvejniecībā (COM(2016)0235),
- ņemot vērā Eiropas Savienībā darbojošos Lauksaimniecības kooperatīvu Ģenerālās konfederācijas (COGECA), Eiropas Transporta darbinieku federācijas (ETF) un Zvejnieku saimniecību nacionālo organizāciju asociācijas (EUROPÉCHE) 2012. gada 21. maijā noslēgto un 2013. gada 8. maijā grozīto nolīgumu, ar ko īsteno Starptautiskās Darba organizācijas 2007. gada Konvenciju par darbu zvejniecībā,
- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 155. pantu,
- ņemot vērā Reglamenta 101. panta 3. punktu,
- A. tā kā saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 155. panta 1. punktu darba devēji un darba ņēmēji, ja viņi to vēlas, iesaistās dialogā, kas var radīt līgumattiecības, tostarp nolīgumus;
- B. tā kā 155. panta 2. punktā ir noteikts, ka Savienības līmenī noslēgtus nolīgumus var īstenot pēc parakstītāju pušu kopīga lūguma, Padomei pieņemot lēmumu pēc Komisijas priekšlikuma;
- C. tā kā darba ņēmējiem zivsaimniecības nozarē ir vajadzīga īpaša aizsardzība, cita starpā ņemot vērā darba īpatnības uz zvejas kuģiem, lielo nāves un nelaimes gadījumu skaitu, kā arī arodslimību izplatību un iespējamību, salīdzinot ar citām nozarēm, bīstamā darba vidē, neskaidro nošķirumu starp darba laiku, atpūtu un brīvo laiku un noguruma ietekmi uz veselību un drošību, kas daļēji radusies nepietiekamas atpūtas dēļ, neformālu un nestandarta darba attiecību un algu sistēmas izplatību, tostarp dalīšanās ar kuģu apkalpēm sistēmas;
- D. tā kā SDO Konvencija Nr. 188 par darbu zvejniecībā un Ieteikums Nr. 199 aptver būtiskus jautājumus, lai nodrošinātu pienācīgus darba un dzīves apstākļus uz kuģiem, tostarp nosaka zvejas kuģu īpašnieku un kapteiņu atbildību par darba ņēmēju veselību un drošību (8. pants), minimālo darbības vecumu un jaunu darba ņēmēju aizsardzību (9. pants), obligātās medicīniskās pārbaudes un sertifikātus (10.–12. pants), atpūtas laikposmus (13. un 14. pants), apkalpju sarakstus (15. pants), darba līgumus, kuros norādīti pienākumi un darba apstākļi (16.–20. pants), tiesības uz repatriāciju (21. pants), pieņemšanu un iekārtošanu darbā (22. pants), regulāras zvejnieku algu izmaksas un iespēju veikt pārskaitījumus ģimenēm (23. un 24. pants), izmitināšanas un ēdināšanas normas (25.–28. pants), darba drošības un veselības normas un medicīniskās aprūpes nodrošināšanu uz kuģa (29.–33. pants), sociālā nodrošinājuma aizsardzību (34.–37. pants), aizsardzību ar darbu saistītu slimību, ievainojumu un nāves gadījumā (38. un 39. pants), atbilstības un izpildes nodrošināšanu no valstu puses (40.–44. pants);

Trešdiena, 2016. gada 14. septembris

- E. tā kā uz šo brīdi tikai astoņas valstis ir ratificējušas SDO Konvenciju Nr. 188 par darbu zvejniecībā; tā kā, neskatoties uz Padomes lēmumu atļaut ES dalībvalstīm ratificēt SDO Konvenciju Nr. 188 par darbu zvejniecībā, tikai divas — Francija un Igaunija — to ir izdarījušas; tā kā ES un tās dalībvalstīm vajadzētu uzņemties vadošo lomu pienācīga atalgojuma un darba apstākļu zivsaimniecības nozarē veicināšanā;
- F. tā kā šis nolīgums attiecas uz visiem zvejniekiem, kas strādā uz zvejas kuģiem, kuri ir reģistrēti kādā ES dalībvalstī vai kuģo ar kādas no tām karogu un kuri ir iesaistīti komerciālās zvejas darbībās; tā kā, iestrādājot ES tiesību aktos sociālo partneru nolīgumu attiecībā uz SDO Konvenciju par darbu zvejniecībā, ES nostiprinās savu ietekmi, lai sekmētu konvencijas īstenošanu partnervalstīs visā pasaulē, tādējādi sekmējot taisnīgus un vienlīdzīgus konkurences apstākļus pasaules zivsaimniecības nozarē, tostarp palīdzot cīņā pret zvejnieku ļaunprātīgas izmantošanas ļaunākajiem veidiem, piemēram, piespiedu darbu, cilvēku tirdzniecību un bērnu darbu,
1. pieņem zināšanai Komisijas priekšlikumu Padomes direktīvai, ar ko īsteno Eiropas Savienībā darbojošos Lauksaimniecības kooperatīvu Ģenerālās konfederācijas (*COGECA*), Eiropas Transporta darbinieku federācijas (*ETF*) un Zvejnieku saimniecību nacionālo organizāciju asociācijas (*EUROPÉCHE*) 2012. gada 21. maijā noslēgto un 2013. gada 8. maijā grozīto nolīgumu, ar ko īsteno Starptautiskās Darba organizācijas 2007. gada Konvenciju par darbu zvejniecībā; tomēr pauž nožēlu, ka ir aizkavējusies 2013. gadā finalizētā sociālo partneru nolīguma iesniegšana Padomē; uzsver sociālā dialoga nozīmi, tostarp Eiropas līmenī;
  2. atzinīgi vērtē to, ka sociālo partneru noslēgtajā nolīgumā un Komisijas priekšlikumā paredzētas tikai obligātās prasības, ļaujot dalībvalstīm un/vai sociālajiem partneriem pieņemt attiecīgās jomas darba ņēmējiem izdevīgākus pasākumus; norāda, ka šis nolīgums attiecas arī uz pašnodarbinātiem zvejniekiem, kas strādā kopā ar darba ņēmējiem uz tā paša kuģa; uzsver, ka ir jāizstrādā noteikumi attiecībā uz atalgojumu, sociālo aizsardzību un sociālo nodrošinājumu, lai darba ņēmējiem un viņu ģimenēm garantētu adekvātus un pienācīgus ienākumus, arī tad, ja tiek gūti ievainojumi, notiek nelaimes gadījums vai iestājas nāve; uzsver, cik svarīgi ir ieviest mehānismus nolīguma īstenošanai, tostarp izstrādāt atbilstīgus kontroles un izpildes nodrošināšanas pasākumus;
  3. ierosina atbilstoši sociālo partneru lūgumam nekavējoties pieņemt Padomes direktīvu;
  4. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai un attiecīgajiem sociālajiem partneriem.
-

Trešdiena, 2016. gada 14. septembris

P8_TA(2016)0344

Nesenie notikumi Polijā un to ietekme uz pamattiesībām, kas noteiktas Eiropas Savienības Pamattiesību hartā**Eiropas Parlamenta 2016. gada 14. septembra rezolūcija par nesensajiem notikumiem Polijā un to ietekmi uz pamattiesībām, kas noteiktas Eiropas Savienības Pamattiesību hartā (2016/2774(RSP))**

(2018/C 204/11)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līgumus un jo īpaši Līguma par Eiropas Savienību (LES) 2., 3., 4. un 6. pantu,
  - ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartu,
  - ņemot vērā Polijas Republikas konstitūciju,
  - ņemot vērā Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvenciju (ECHR) un ar to saistīto Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūru,
  - ņemot vērā Komisijas 2014. gada 11. marta paziņojumu “Jauns ES mehānisms tiesiskuma nostiprināšanai” (COM(2014)0158),
  - ņemot vērā 2016. gada 19. janvāra debates par stāvokli Polijā,
  - ņemot vērā 2016. gada 13. aprīļa rezolūciju par stāvokli Polijā ⁽¹⁾,
  - ņemot vērā to, ka 2016. gada 1. jūnijā Komisija pieņēma atzinumu par stāvokli Polijā attiecībā uz tiesiskumu,
  - ņemot vērā Komisijas 2016. gada 27. jūlija ieteikumu par tiesiskumu Polijā,
  - ņemot vērā Eiropas Padomes ekspertu 2016. gada 6. jūnija atzinumu par trijiem aktu projektiem, kas attiecas uz Polijas sabiedriskajiem plašsaziņas līdzekļiem,
  - ņemot vērā Venēcijas komisijas 2016. gada 11. marta atzinumu par grozījumiem 2015. gada 25. jūnija likumā par Polijas Konstitucionālo tiesu,
  - ņemot vērā Venēcijas komisijas 2016. gada 13. jūnija atzinumu par 2016. gada 15. janvāra likumu, ar ko tiek grozīts Policijas likums un daži citi likumi,
  - ņemot vērā Eiropas Padomes cilvēktiesību komisāra 2016. gada 15. jūnija ziņojumu pēc vizītes Polijā 2016. gada 9.–12. februārī,
  - ņemot vērā Reglamenta 123. panta 2. punktu,
- A. tā kā ES ir dibināta, pamatojoties uz vērtībām, kas respektē cilvēka cieņu, brīvību, demokrātiju, vienlīdzību, tiesiskumu un cilvēktiesības, tostarp minoritāšu tiesības, un tā kā šīs vērtības dalībvalstīm ir kopīgas sabiedrībā, kur valda plurālisms, tolerance, taisnīgums, solidaritāte un kur nav diskriminācijas, kā arī valda sieviešu un vīriešu līdztiesība, un tā kā Polijas tauta to ir ratificējusi 2003. gadā rīkotajā referendumā;
- B. tā kā LES 6. panta 3. punktā teikts, ka pamattiesības, kas garantētas Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijā un kas izriet no dalībvalstu kopīgajām konstitucionālajām tradīcijām, ir ES tiesību vispārīgo principu pamats;

⁽¹⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA(2016)0123.

Trešdiena, 2016. gada 14. septembris

- C. tā kā ES darbojas, pamatojoties uz pieņemumu par savstarpēju palāvību, ka dalībvalstis ievēro demokrātiju, tiesiskumu un pamattiesības, kuras noteiktas ECTK un Eiropas Savienības Pamattiesību hartā;
- D. tā kā Polijas Konstitūcijas 9. pantā ir noteikts, ka Polijas Republika ievēro starptautiskās tiesības, kas tai ir saistošas;
- E. tā kā tiesiskums ir viena no kopējām vērtībām, uz kurām balstās ES, un Eiropas Komisija kopā ar Eiropas Parlamentu un Padomi ir saskaņā ar līgumiem atbildīga par to, lai garantētu tiesiskuma ievērošanu kā mūsu Savienības pamatvērtību un nodrošinātu, ka tiek ievēroti ES tiesību akti, vērtības un principi;
- F. tā kā tiesu sistēmas neatkarība ir nostiprināta Pamattiesību hartas 47. pantā un ECTK 6. pantā un ir būtiska demokrātiskā principa prasība par varas dalījumu, ko atspoguļo arī Polijas konstitūcijas 10. pants;
- G. tā kā varas dalījums un tiesu varas neatkarība ir demokrātiskās sistēmas pamatā un to nedrīkst apdraudēt;
- H. tā kā nesenie notikumi Polijā, jo īpaši strīds par Konstitucionālās tiesas sastāvu un darbību, un Konstitucionālās tiesas spriedumu nepublicēšana ir radījuši bažas par tiesiskuma ievērošanas garantijām;
- I. tā kā Venēcijas komisija savā atzinumā par grozījumiem likumā par Konstitucionālo tiesu aicināja Polijas valsts iestādes publicēt, pilnībā ievērot un īstenot tiesas spriedumus, bet vienlaikus tā uzsvēra, ka minētie grozījumi ievērojami pasliktinās tiesas darbību un padarīs to neefektīvu konstitūcijas sarga lomā;
- J. tā kā Konstitucionālās tiesas paralīze ir likusi Komisijai uzsākt dialogu ar Polijas valdību saskaņā ar ES tiesiskuma mehānismu, lai nodrošinātu, ka pilnībā tiek ievērots tiesiskums; tā kā pēc intensīva dialoga ar Polijas iestādēm un ņemot vērā nepietiekamo progresu, Polijas valdībai risinot konstitucionālo krīzi, Komisija uzskatīja par nepieciešamu oficiāli atzinumā paust savu vērtējumu par pašreizējo stāvokli;
- K. tā kā, neraugoties uz turpmākajām diskusijām ar Polijas iestādēm, jautājumi, kas apdraud tiesiskumu Polijā, nav tikuši nav apmierinoši atrisināti un Komisija uzskata, ka Polijā pastāv sistēmisks drauds tiesiskumam; tā kā tāpēc tā sniedza konkrētus ieteikumus Polijas iestādēm par to, kā steidzami pievērsties šīm problēmām;
- L. tā kā ES tiesiskuma mehānisms ir paredzēts, lai risinātu sistēmiskus draudus tiesiskumam jebkurā no ES valstīm, īpaši gadījumos, kurus nevar efektīvi atrisināt ar pārkāpuma procedūrām un kuros valstu līmeņa "tiesiskuma aizsardzības mehānismi" vairs nespēj efektīvi novērst minētos draudus;
- M. tā kā Eiropas Savienība ir apņēmusies ievērot plašsaziņas līdzekļu brīvību un plurālismu, kā arī tiesības uz informāciju un vārda brīvību, kā noteikts Pamattiesību hartas 11. pantā un ECTK 10. pantā un kas atspoguļots arī Polijas konstitūcijas 14. pantā;
- N. tā kā jau pieņemtās un nesen ierosinātās izmaiņas Polijas plašsaziņas līdzekļu likumā, jo īpaši attiecībā uz sabiedrisko plašsaziņas līdzekļu pārvaldību, redakcionālo neatkarību un institucionālo autonomiju, ir radījušas bažas par vārda brīvības, plašsaziņas līdzekļu brīvības un plurālisma ievērošanu;
- O. tā kā Eiropas Padomes eksperti — pēc ekspertu dialogu ar Polijas varas iestādēm par tiesību aktiem attiecībā uz trijiem likumprojektiem par sabiedriskajiem plašsaziņas līdzekļiem — secināja, ka ir nepieciešami uzlabojumi, jo īpaši attiecībā uz pārvaldību, saturu un sabiedrisko misiju un žurnālistu aizsardzību;

Trešdiena, 2016. gada 14. septembris

- P. tā kā tiesības uz brīvību un drošību, kā arī attiecībā uz privātās dzīves neaizskaramību un personas datu aizsardzību ir tiesības, kas ir paredzētas Pamattiesību hartas 6., 7. un 8. pantā un ECTK 8. un 5. pantā, kā arī Polijas konstitūcijas 31. un 47. pantā;
- Q. tā kā Venēcijas komisija savā atzinumā par grozījumiem likumā par policiju un dažos citos tiesību aktos secināja, ka procesuālās garantijas un materiālie nosacījumi, kas noteikti aktā par policiju attiecībā uz slepenas novērošanas īstenošanu, ir nepietiekami, lai novērstu pārmērīgu vai nepamatotu iejaukšanos personu privātumā; šajā sakarībā atgādina, ka gan Tiesa, gan Eiropas Cilvēktiesību tiesa uzsvēra nepieciešamību ieviest efektīvus uzraudzības mehānismus un, vēlams, tiesu kontroli, lai nodrošinātu šādu darbību uzraudzību;
- R. tā kā jaunais pretterorisma likums rada līdzīgas bažas attiecībā uz atbilstību jo īpaši ECTK 5., 8., 10. un 11. pantam un Polijas konstitūcijai;
- S. tā kā Eiropas Komisija uzskata, ka tikmēr, kamēr Konstitucionālā tiesa nevar pilnībā nodrošināt efektīvu konstitūcijas pārskatīšanu, nebūs efektīvas kontroles attiecībā uz atbilstību konstitūcijai, tostarp tās noteikumiem par pamattiesībām, tiesību aktiem, piemēram, sevišķi sensitīvajiem jaunajiem tiesību aktiem, ko nesēn pieņēma Polijas Sejms;
- T. tā kā Venēcijas komisijas sastāvā ir neatkarīgi konstitucionālo tiesību eksperti, ko ieceļ visas Eiropas Padomes dalībvalstis, ieskaitot Poliju, un tā kā tās atzinums ir visautoritatīvākā interpretācija par Eiropas Padomes dalībvalstu saistībām attiecībā uz tiesiskumu un demokrātiju; tā kā pašreizējā Polijas valdība tieši vērsās Venēcijas komisijā, lai saņemtu atzinumu;
- U. tā kā tiesības uz taisnīgu tiesu, nevainīguma prezumpcija un tiesības uz aizstāvību ir tiesības, kas ierakstītas Pamattiesību hartas 47. un 48. pantā un ECTK 6. pantā, kā arī Polijas konstitūcijas 41., 42. un 45. pantā;
- V. tā kā Eiropas Padomes cilvēktiesību komisārs savā ziņojumā pēc vizītes Polijā secināja, ka nesēn pieņemtās izmaiņas Kriminālprocesa kodeksā un likumā par kriminālvajāšanu var apdraudēt tiesības uz taisnīgu tiesu kriminālprocesā, nevainīguma prezumpciju un tiesības uz aizstāvību, jo īpaši gadījumos, kad ir konstatēti nepietiekami aizsardzības pasākumi, lai nepieļautu varas ļaunprātīgu izmantošanu, un varas dalījuma principu;
- W. tā kā saskaņā ar Pamattiesību hartu, ECTK un Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūru sieviešu seksuālā un reprodūktīvā veselība ir saistīta ar vairākām cilvēktiesībām, tostarp tiesībām uz dzīvību un cilvēka cieņu, brīvību no necilvēcīgas un pazemojošas izturēšanās, veselības aprūpes pieejamību, tiesībām uz privātumu, tiesībām uz izglītību un diskriminācijas aizliegumu, kā tas atspoguļots arī Polijas Konstitūcijā;
- X. tā kā efektīva, objektīva, profesionāla un politiskā ziņā neitrāla civildienesta sistēma ir demokrātiskās pārvaldības būtisks elements, bet ar jauno civildienesta likumu, šķiet, tiek pārkāpts šis princips, kā arī Polijas konstitūcijas 153. pants;
- Y. tā kā Polijas Konstitucionālā tiesa atzina par nekonstucionāliem vairākus noteikumus 2016. gada 22. jūlijā pieņemtajā likumā;
- Z. tā kā Polijas vides ministrs ir apstiprinājis plānu palielināt koksnes iegūvi Belovežas gāršā; tā ka tad, kad Nacionālā dabas aizsardzības padome iebilda pret plānu, valdība nomainīja 32 no tās 39 locekļiem; tā kā Komisija 2016. gada 16. jūnijā uzsāka pārkāpuma procedūru par Belovežas gāršu;

Trešdiena, 2016. gada 14. septembris

1. uzsver, ka ir būtiski svarīgi garantēt kopīgo Eiropas vērtību, kas uzskaitītas LESD 2. pantā un ierakstītas Polijas konstitūcijā, pilnīgu ievērošanu un garantēt pamattiesību, kas noteiktas Pamattiesību hartā, nodrošināšanu;
2. atkārtoti pauž savu nostāju, kas izklāstīta 2016. gada 13. aprīļa rezolūcijā par stāvokli Polijā, jo īpaši attiecībā uz Konstitucionālās tiesas paralīzi, kas Polijā apdraud demokrātiju, pamattiesības un tiesiskumu;
3. pauž nožēlu un bažas par to, ka līdz šim nav rasts kompromisa risinājums un ka nav īstenoti Venēcijas Komisijas 2016. gada 11. marta ieteikumi; pauž nožēlu arī par Polijas valdības atteikumu publiskot visus Konstitucionālās tiesas nolēmumus, tostarp 2016. gada 9. martu un 2016. gada 11. augusta spriedumu;
4. atzinīgi vērtē Eiropas Komisijas apņemšanos risināt konstruktīvu un produktīvu dialogu ar Polijas valdību, lai rastu ātrus un konkrētus risinājumus iepriekš izklāstītajiem sistēmiskajiem draudiem tiesiskumam; uzsver, ka šādam dialogam ir jānotiek objektīvi, pamatojoties uz pierādījumiem un sadarbības veidā, vienlaikus ievērojot ES un tās dalībvalstu kompetences, kā tas noteikts Līgumos, un subsidiaritātes principu;
5. pieņem zināšanai Komisijas atzinuma par tiesiskumu pieņemšanu un tam sekojošo ieteikumu saskaņā ar tiesiskuma mehānismu pēc novērtējuma attiecībā uz stāvokli Polijā; sagaida, ka Komisija sniegs Parlamentam piekļuvi šim atzinumam saskaņā ar Pamatlīguma par Eiropas Parlamenta un Eiropas Komisijas attiecībām II pielikumu;
6. aicina Polijas valdību sadarboties ar Eiropas Komisiju saskaņā ar lojālas sadarbības principu, kas noteikts Līgumā, un mudina Polijas valdību izmantot laiku trīs mēnešus, ko Komisija ir atvēlējusi, lai iesaistītu visas Polijas Sejmā pārstāvētās partijas tāda kompromisa rašanā, kas atrisinātu pašreizējo konstitucionālo krīzi, pilnībā ievērojot Venēcijas Komisijas atzinumu un Eiropas Komisijas ieteikumu;
7. aicina Komisiju kā līgumu izpildes uzraudzītāju iestādi kā nākamo soli uzraudzīt Polijas iestāžu veiktās ieteikumu pēcpārbaudes, vienlaikus turpinot sniegt pilnīgu atbalstu Polijai, lai rastu atbilstīgus risinājumus tiesiskuma stiprināšanai;
8. pauž bažas situācijā, kad nav pilnībā funkcionējošas Konstitucionālās tiesas, par nesenantām un straujajām likumdošanas norisēm citās jomās, neveicot pienācīgas konsultēšanās, un mudina Komisiju veikt pieņemto tiesību aktu novērtējumu attiecībā uz to atbilstību ES primārajiem un sekundārajiem tiesību aktiem, kā arī tām vērtībām, uz kurām Savienība ir dibināta, — ņemot vērā Venēcijas komisijas 2016. gada 11. jūnija ieteikumus, Eiropas Padomes cilvēktiesību komisāra 2016. gada 15. jūnija ieteikumus un Komisijas 2016. gada 27. jūlija ieteikumu par tiesiskumu, proti:
  - likums par plašsaziņas līdzekļiem, ņemot vērā, ka ir nepieciešams sabiedrisko plašsaziņas līdzekļu pārvaldības regulējums, kas nodrošinātu, ka tie sniedz neatkarīgu, objektīvu un precīzu saturu, atspoguļojot Polijas sabiedrības daudzveidību, kā arī attiecīgo ECT judikatūru un ES acquis plašsaziņas līdzekļu un audiovizuālajā jomā;
  - likums, ar ko groza likumu par policiju un dažus citus tiesību aktus, ņemot vērā nesamērīgu iejaukšanos tiesībās uz privātās dzīves neaizskaramību un vispārējās masveida novērošanas darbību un pilsoņu datu apstrādes lielos apjomos nesavienojamību ar ES un Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūru;

Trešdiena, 2016. gada 14. septembris

- likums, ar ko izdara grozījumus kriminālprocesa kodeksā un likumā par kriminālvajāšanu, ņemot vērā nepieciešamību ievērot ES acquis attiecībā uz procesuālajām tiesībām, kā arī pamattiesībām uz taisnīgu tiesu;
  - likums, ar ko groza civildienesta likumu, ņemot vērā nopietnu risku saistībā ar Polijas administrācijas politizēšanu, kas apdraudētu civildienesta neitralitāti;
  - likums par terorisma apkarošanu, ņemot vērā nopietnus draudus tiesībām uz privātās dzīves neaizskaramību un tiesībām uz vārda brīvību, ko pārstāv Iekšējās drošības aģentūras pilnvaru paplašināšana bez pienācīgiem tiesiskās aizsardzības pasākumiem;
  - citi jautājumi, kas rada bažas, jo ar tiem varētu būt pārkāpti ES tiesību akti, Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūra un pamata cilvēktiesības, tostarp sieviešu tiesības;
9. aicina Komisiju regulāri un rūpīgi informēt pārredzamā veidā Parlamentu par panāktajiem rezultātiem un veiktajiem pasākumiem;
10. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, kā arī Eiropas Padomei un Polijas Republikas prezidentam.
-

Trešdiena, 2016. gada 14. septembris

P8_TA(2016)0345

ES attiecības ar Tunisiju pašreizējā reģionālajā kontekstā.

Eiropas Parlamenta 2016. gada 14. septembra rezolūcija par ES attiecībām ar Tunisiju pašreizējā reģionālajā kontekstā (2015/2273(INI))

(2018/C 204/12)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību 8. pantu,
- ņemot vērā ES vēlēšanu novērošanas misijas Tunisijas 2014. gada likumdevēja un prezidenta vēlēšanām galīgo ziņojumu,
- ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Augstā komisāra cilvēktiesību jautājumos 2014. gada marta ziņojumu “Ieslodzījuma vietas Tunisijā, starptautiskie standarti pretstatā realitātei” un Tunisijas Tieslietu ministrijas ierēdņu paziņojumus,
- ņemot vērā vienoto atbalsta shēmu Eiropas Savienības atbalstam Tunisijai 2014.–2015. gada laikposmā, kas ar grozījumiem Komisijas Lēmumā C(2014)5160 ir pagarināts līdz 2016. gada beigām,
- ņemot vērā 2015. gada 9. jūlija rezolūciju par Eiropas kaimiņattiecību politikas pārskatīšanu ⁽¹⁾,
- ņemot vērā 2015. gada 18. novembra kopīgo paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai par Eiropas kaimiņattiecību politikas pārskatīšanu (JOIN(2015)0050),
- ņemot vērā to, ka Tunisija 2015. gada 1. decembrī parakstīja asociācijas nolīgumu saistībā ar programmu “Apvārsnis 2020” pētniecības un inovāciju jomā,
- ņemot vērā 2016. gada 25. februāra rezolūciju par ES un Tunisijas brīvās tirdzniecības nolīguma sarunu atklāšanu ⁽²⁾,
- ņemot vērā 2016. gada 10. marta nostāju par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par ārkārtas autonomu tirdzniecības pasākumu ieviešanu Tunisijai ⁽³⁾,
- ņemot vērā to, ka 2016. gada 19. aprīlī stājās spēkā Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 13. aprīļa Regula (ES) 2016/580 par ārkārtas autonomu tirdzniecības pasākumu ieviešanu Tunisijas Republikai ⁽⁴⁾,
- ņemot vērā ES un Tunisijas Asociācijas padomes 2015. gada 17. marta ieteikumus ES un Tunisijas rīcības plāna (2013–2017) īstenošanai un ES un Tunisijas Asociācijas padomes 2016. gada 18. aprīļa kopīgo paziņojumu,
- ņemot vērā Tunisijas stratēģiskās attīstības plānu 2016.–2020. gadam,
- ņemot vērā Reglamenta 52. pantu,
- ņemot vērā Ārlietu komitejas ziņojumu (A8-0249/2016),

⁽¹⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA(2015)0272.

⁽²⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA(2016)0061.

⁽³⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA(2016)0086.

⁽⁴⁾ OV L 102, 18.4.2016., 1. lpp.

Trešdiena, 2016. gada 14. septembris

- A. tā kā Tunisija Eiropas Savienībai ir viena no Eiropas kaimiņattiecību politikas prioritārajām valstīm;
- B. tā kā miermīlīgais demokrātiskās pārejas process Tunisijā ir veiksmīgs piemērs arābu pasaulē un tā konsolidācija ir ļoti svarīga stabilitātei visā reģionā un no tās tieši izrietošajai drošībai Eiropā;
- C. tā kā 2015. gadā Nobela Miera prēmija tika piešķirta Nacionālā dialoga kvartetam Tunisijā par “tā izšķirošo ieguldījumu plurālistiskas demokrātijas veidošanā Tunisijā”;
- D. tā kā Tunisija pašlaik saskaras ne tikai ar sarežģītu sociālekonomisko situāciju, bet arī drošības problēmām, kas galvenokārt izriet no stāvokļa Lībijā; tā kā šie apstākļi un pret valsti vērstie teroristu uzbrukumi ir smagi skāruši tūrismu, kas ir svarīgs Tunisijas ekonomikas elements;
- E. tā kā Tunisijas ekonomika lielā mērā ir atkarīga no ārvalstu investīcijām, tūrisma un produkcijas eksporta uz ES un tā kā valsts ekonomikas uzplaukumam ir nepieciešama demokrātijas attīstība;
- F. tā kā viens no galvenajiem 2011. gada masveidīgo tautas demonstrāciju iemesliem bija darbvietu un iespēju trūkums un tā kā cilvēki ikdienā joprojām saskaras ar daudzām no šīm problēmām, ņemot vērā augsto jauniešu bezdarba līmeni;
- G. tā kā nepieciešams veidot patiesu partnerību, kurā ņemtu vērā iedzīvotāju intereses abos Vidusjūras krastos, un kura būtu izstrādāta tā, lai jo īpaši risinātu sociālās un reģionālās nevienlīdzības problēmas Tunisijā;
- H. tā kā līdz ar *Ben Ali* režīma beigām un demokrātiskā procesa konsolidāciju ES varētu uzlabot savu politisko dialogu ar Tunisiju, vairāk ņemot vērā šī svarīgā partnera intereses un prioritātes, lai panāktu stabilitātes mērķi;
- I. tā kā ES un tās dalībvalstīm arī turpmāk jāsauglabā sava apņemšanās sadarboties ar Tunisijas iedzīvotājiem un tās valdību, lai atbalstītu kopīgas intereses, tostarp tirdzniecības, ieguldījumu, tūrisma, kultūras un drošības jomā;
- J. tā kā apakškomiteju organizācijas kontekstā ir izveidots trīspusējs dialogs starp iestādēm, pilsoniskās sabiedrības dalībniekiem un ES pārstāvjiem Tunisijā;
- K. tā kā atklātas, brīvas un demokrātiskas sabiedrības neatņemama sastāvdaļa ir preses brīvība un publicēšanas brīvība;
- L. tā kā Tunisija sniedza būtisku ieguldījumu, veicinot vienošanās panākšanu starp konfliktējošajām pusēm Lībijā;
- M. tā kā nestabilitāte Lībijā un tās ietekme nopietni apdraud Tunisijas un visa reģiona stabilitāti; tā kā Tunisijā pašlaik uzturas nozīmīgs skaits pārvietoto Lībijas iedzīvotāju, kuri bēguši no nestabilitātes un vardarbības Lībijā, un tādējādi iekšējā situācija un infrastruktūra ir noslogota;
- N. tā kā Tunisijā dažu iepriekšējo gadu laikā tika īstenoti vairāki teroristu uzbrukumi; tā kā Tunisija ir svarīga ES partnere cīņā pret terorismu;
- O. tā kā IS/DAIŠ savervēto Tunisijas jauniešu skaits ir satraucoši liels, un tā kā bezcerības un ekonomiskās stagnācijas rezultātā jaunieši ir vieglāk pakļaujami ekstrēmistu grupu aicinājumiem,
1. atkārtoti apliecinā atbalstu Tunisijas tautai un tās 2011. gadā uzsāktajam politiskās pārveides procesam; norāda, ka valsts, nostiprinot demokrātisko procesu un veicot nepieciešamās reformas, lai nodrošinātu sociālo un ekonomisko labklājību un garantētu drošību, saskaras ar grūtībām un apdraudējumiem; mudina ES un dalībvalstis mobilizēt un labāk koordinēt būtiskus tehniskos un finansiālos resursus, lai sniegtu konkrētu atbalstu Tunisijai; uzsver — ja netiks īstenoti pasākumi, lai uzlabotu Tunisijas apguves spēju un stabilitāti, demokrātiju, labu pārvaldību, korupcijas apkarošanu un nodarbinātību reģionā, visas reformu iespējas tiks apdraudētas; tādēļ aicina izveidot patiesi pilnīgu un visaptverošu partnerību starp ES un Tunisiju;

Trešdiena, 2016. gada 14. septembris

2. aicina Dohas partnerības dalībniekus pildīt dotos solījumus; uzskata, ka situācija Tunisijā pamato īstena Māršala plāna īstenošanas uzsākšanu, piešķirot atbilstošu finansējumu, lai visaptveroši atbalstītu pārejas uz demokrātiju konsolidāciju un veicinātu ieguldījumus un attīstību visās ekonomiskās un sociālās dzīves jomās valstī, jo īpaši veidojot darbvietas un uzturot kvalitatīvus un visiem pieejamus sabiedriskos pakalpojumus; prasa arī konsolidēt centienus pilsoniskās sabiedrības atbalstam; pauž bažas par pašreizējām sociāli ekonomiskajām un ar budžetu saistītajām grūtībām, kas ir saistītas ar nestabilitāti pārejas periodā un to, ka Tunisijai ir obligāti jāīsteno pienācīgas reformas ar mērķi stimulēt nodarbinātību un attīstīt ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi; tādejādi uzskata, ka budžeta iestādēm ir jāvienojas par Tunisijai paredzētā Eiropas kaimiņattiecību instrumenta (EKI) resursu izšķirošu pastiprināšanu;
3. apstiprina, ka Tunisijas vēsturiskā demokrātiskā pāreja, neraugoties uz smago sociālo un ekonomisko situāciju, rada vajadzību pēc daudz vērienīgākas ES un Tunisijas partnerības, kas pārsniedz parasto pasākumu robežas;
4. pauž atzinību par labo sadarbību starp Tunisiju un tās kaimiņvalstīm, par ko liecina preferenciālas tirdzniecības nolīguma parakstīšana un vietēju pārrobežu komiteju izveide ar Alžīriju, kuru mērķis ir sekmēt vietējo attīstību, un Tunisijas un Lībijas ekonomikas ciešās saites, kā arī Tunisijas iedzīvotāju solidaritāte ar pārvietotajiem Lībijas iedzīvotājiem; tādejādi atzinīgi vērtē izlīguma procesa virzību Lībijā;
5. uzsver cilvēktiesību ievērošanas nozīmi, īstenojot pārskatīto Eiropas kaimiņattiecību politiku; aicina izstrādāt uzraudzības mehānismus, lai pārraudzītu pamatbrīvību ievērošanu, dzimumu līdztiesību un citus cilvēktiesību jautājumus, pilnībā iesaistot pilsonisko sabiedrību;
6. uzsver, ka politiskā integrācijas procesa atsākšana Arābu Magribas savienības ietvaros varētu būt īpaši atbilstīga iespēja, lai garantētu drošību un stiprinātu sadarbību visā reģionā;

I. Politiskās reformas un iestādes

7. pauž atbalstu demokratizācijas procesam un norāda uz nepieciešamību Tunisijā īstenot sociālas un ekonomiskas reformas; uzsver nepieciešamību atbalstīt Tautas pārstāvju asambleju (PRA), ņemot vērā uzdevumu sekmēt stabilitāti mainīgā reģionālajā situācijā, vienlaikus stiprinot demokrātiju; pauž bažas par to, ka PRA trūkst līdzekļu, kas apgrūtināta īstenošana likumdevējas lomu un kavē steidzami vajadzīgu jaunu tiesību aktu izstrādes un reformas procesu īstenošanu; atbalsta PRA tās centienus pastiprināt savas spējas, tostarp pieņemot darbā jaunus darbiniekus; atbalsta PRA vajadzību izvērtēšanu; prasa Parlamenta dienestiem uzlabot spēju veidošanas atbalsta pasākumus, kas tiek nodrošināti PRA; iesaka Parlamentam tā telpās rīkot politisku tikšanos visaugstākajā politiskajā līmenī, piemēram, "Tunisijas nedēļu", lai sekmētu parlamentāro sadarbību;
8. atzinīgi vērtē to, ka ir izveidota ES un Tunisijas Apvienotā parlamentārā komiteja, kurai būs būtiska nozīme, ļaujot Eiropas Parlamenta un Tunisijas parlamenta deputātiem regulāri tikties un veidot strukturētu politisko dialogu par demokrātiju, cilvēktiesībām, tiesiskumu un visiem abpusēji interesējošiem jautājumiem; uzsver, ka saistībā ar tirdzniecības sarunu sākšanu ES un Tunisijas Apvienotajai parlamentārajai komitejai ir nozīmīga loma notiekošo sarunu efektīvā uzraudzībā; aicina uzsākt īpašas iniciatīvas PRA atbalstam kopīgi ar citām Eiropas Parlamenta komitejām, piemēram, Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteju (lai sniegtu atbalstu jautājumos saistībā ar tieslietām un iekšlietām un migrācijas tiesisko regulējumu, kā arī pasākumos, kas attiecas uz policijas un tiesu iestāžu sadarbību krimināllietās, tostarp saistībā ar terorismu);
9. atzinīgi vērtē trīspusējo dialogu Tunisijā; aicina to turpināt un paplašināt, iekļaujot visus ES un Tunisijas divpusējo attiecību aspektus, un jo īpaši nodrošināt pilsoniskās sabiedrības līdzdalību Eiropas kaimiņattiecību politikas pārskatīšanā un sarunu procesā par ES un Tunisijas prioritātēm;

Trešdiena, 2016. gada 14. septembris

10. norāda, ka valsts pārvaldes reforma ir viena no svarīgākajām un sarežģītākajām reformām, kas Tunisijai ir jāīsteno; atzinīgi vērtē to, ka Tunisijas valdība apsver jaunas metodes, lai paātrinātu prioritāro politikas programmu īstenošanu; uzskata, ka mērķsadarbība starp Eiropas un Tunisijas pārvaldes iestādēm sniedz pozitīvu ieguldījumu valsts pārvaldes reformu īstenošanā; atbalsta uz IT balstītu risinājumu izmantošanu, kā arī e-valsts un e-pārvaldības izstrādi;

11. atzinīgi vērtē to, ka Tunisija ievēro starptautiskos standartus attiecībā uz biedrošanās brīvību, kas valsti ir izvirzījis vadošajā lomā attiecībā uz neatkarīgas pilsoniskās sabiedrības stiprināšanu arābu valstīs; aicina uzlabot tehnisko atbalstu un atbalstu spēju veidošanai pilsoniskās sabiedrības organizācijām, politiskajām partijām un arodbiedrībām, jo tām ir nozīmīga loma Tunisijā un tās ir būtiski svarīgas demokrātiskai pārejai un vispārējai attīstībai, valdības pārskatatbildībai un cilvēktiesību ievērošanas, tostarp sieviešu un bērnu aizsardzības, uzraudzībai, dzimumu līdztiesībai un visu vajāšanas un diskriminācijas upuru aizsardzībai; atzinīgi vērtē īpašas ES finansētas programmas šajā jomā, piemēram, projektu pilsoniskās sabiedrības atbalstam (PASC) un nesen starp Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteju un Tunisijas kvartetu parakstīto vienošanos, lai stiprinātu saiknes starp Tunisijas un Eiropas pilsonisko sabiedrību; atbalsta dialogu un sadarbību starp pilsonisko sabiedrību un valsts iestādēm, lai noteiktu vietējās attīstības prioritātes, tostarp saistībā ar vietējiem ieguldījumiem; aicina atbalstīt pilsonisko izglītošanu un demokrātisku iesaistīšanos;

12. uzsver, ka ir svarīgi attīstīt pilsonības kultūru, un aicina veidot labvēlīgu vidi ar nepieciešamajām struktūrām, lai pilsoniskās sabiedrības organizācijas tiktu iekļautas lēmumu pieņemšanas procesā;

13. uzskata, ka Komisijai un EĀDD ir jāsniedz nepieciešamais atbalsts vietējām vēlēšanām, kas paredzētas 2016. gada oktobrī, un ES un EP uzraudzības misijai un palīdzības sniegšanai vēlēšanās, ja Tunisijas valdība to pieprasis, kā tas notika jau 2014. gada likumdevēja un prezidenta vēlēšanās; šajā kontekstā prasa pastiprināt atbalstu pašvaldībām saistībā ar Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu reģionālo un vietējo pašvaldību asambleju (ARLEM) un veicinot mērķsadarbības projektu izstrādi sadarbībā ar dalībvalstīm;

14. aicina atbalstīt dzimumu līdzsvaru veicinošu politiku, tostarp reformējot kodeksu par personas statusu, lai atceltu sievietes diskriminējošus likumus, piemēram, saistībā ar mantojumu un tiesībām attiecībā uz laulībām, kā arī palielināt sieviešu līdzdalību sabiedriskajā dzīvē un privātajā sektorā, kā paredzēts Tunisijas konstitūcijas 46. pantā; turklāt mudina izstrādāt padomdevēju programmas jaunajām vadītājām, lai spētu atbalstīt to piekļuvi amatam, kas saistīti ar lēmumu pieņemšanu; aicina atcelt Tunisijas vispārējo deklarāciju par Konvenciju par jebkuras sievietes diskriminācijas izskaušanu;

15. prasa iesaistīt jauniešus politiskajā dzīvē, jo īpaši veicinot jauniešu līdzdalību vietējās vēlēšanās; šajā sakarībā atzinīgi vērtē ES finansēto jauniešu informēšanas/pilsoniskās izglītības projektus, atzinīgi vērtē tiesību aktus par jauniešu pārstāvību vietējās un reģionālajās vēlēšanās; uzskata 2016. gada pašvaldību vēlēšanas par izdevību mudināt jauniešus no jauna aktīvi iesaistīties politiskās pārveides procesā;

16. atzinīgi vērtē pārejas posma tiesu likumu; atgādina par Tunisijas iedzīvotāju lielajām cerībām saistībā ar pārejas procesu; pauž nožēlu par intensīvo polarizāciju Patiesības un cieņas komitejā; norāda, ka nacionālajam izlīgumam un izaugsmei nevajadzētu būt pretrunīgām prioritātēm;

17. prasa Komisijai un EĀDD turpināt atbalstīt Tunisiju attiecībā uz tieslietu nozares reformu un tiesiskumu, ievērojot Tunisijas konstitūcijas vērtības, tostarp sniedzot tehnisku un finansiālu atbalstu pašreizējā Augstākās tiesu padomes izveides un Konstitucionālās tiesas izveides procesā; atzinīgi vērtē ES tieslietu reformas programmu (PARJ1), kas tika pieņemta 2011. gadā, kā arī PARJ2 programmu, kura tika pieņemta 2014. gadā un kurai tika piešķirts tikai EUR 15 miljonus liels finansējums;

Trešdiena, 2016. gada 14. septembris

18. aicina valdību ātri pieņemt pasākumus spīdzināšanas novēršanai; mudina Tunisiju atcelt nāvessodu; pauž bažas par atkārtotiem Tunisijas iestāžu īstenotas spīdzināšanas gadījumiem, kas vērsti pret jauniešiem, kuri tiek turēti aizdomās par vēlēšanos pievienoties teroristu organizācijām;

19. aicina Tunisiju bez kavēšanās reformēt 1978. gadā pieņemto likumu par ārkārtas stāvokli, kas pašlaik tiek piemērots ārpus konstitūcijas pamatnoteikumu jomas;

20. pauž bažas par Tunisijas ieslodzījuma vietu pārpildītību, nepietiekamu pārtikas nodrošinājumu un sanitārajiem apstākļiem un šīs situācijas ietekmi uz ieslodzījumā esošo personu pamattiesībām; atzinīgi vērtē Tunisijas un Eiropas projektu Tunisijas soda izciešanas vietu reformai, kura mērķis ir nostiprināt sistēmu cietumsodam alternatīvu soda veidu piemērošanai par mazāk smagiem pārkāpumiem;

21. prasa reformēt kriminālkodeksu un jo īpaši atcelt 230. pantu, ar kuru paredzēts sods par homoseksualitāti — trīs gadus ilgs ieslodzījums — un kurš ir pretrunā konstitucionālajiem diskriminācijas aizlieguma un privātās dzīves aizsardzības principiem; atzinīgi vērtē jauno tiesību aktu, kurš aizstāj un groza Likumu Nr. 1992–52 par narkotikām un kurā priekšroka tiek dota preventīviem pasākumiem, nevis atturēšanai, un ar kuru tiek noteikti alternatīvi sodi, kas veicina narkomānu rehabilitāciju un reintegrāciju kā atbilstīgu soli virzībā uz Tunisijas tiesību aktu pielāgošanu starptautiskajiem standartiem;

22. prasa pastiprināt decentralizācijas un reģionu iespēju nodrošināšanas procesu, vēl vairāk palielinot vietējo autonomiju; atbalsta partnerības ar ES dalībvalstīm, kas veicina decentralizētu pieeju (piem., mācības un spēju veidošanu šajā jomā), kā arī decentralizētus sadarbības projektus, ko vada dalībvalstu iestādes un kas sekmē Tunisijas reģionālās un municipālās pārvaldības attīstību, kā arī partnerības un paraugpraksi apmaiņu ar ES pilsētām un vietējām kopienām; prasa palielināt ES atbalstu pilsoniskajai sabiedrībai reģionos, pamatojoties uz sekmīgām spēkā esošām iniciatīvām;

23. pauž bažas par nelielo progresu, kas panākts, lai pārstrādātu kriminālprocesa kodeksu un kriminālkodeksu, lai nodrošinātu vārda brīvību; pauž satraukumu par to, ka vairāki iedzīvotāji ir apsūdzēti un ieslodzīti par iespējamu neslavas celšanu, valsts ierēdņu aizvainošanu repa dziesmās vai kaitējumu sabiedrības morālei, tostarp žurnālisti un emuārrakstītāji par sava viedokļa paušanu; atzinīgi vērtē to, ka Tunisija ir pievienojusies *Freedom Online Coalition*, un aicina to piedalīties aktīvāk;

24. atkārtoti apstiprina, ka preses un plašsaziņas līdzekļu brīvība, vārda brīvība tiešsaistē, cita starpā attiecībā uz emuārrakstītājiem, un bezaistē un pulcēšanās brīvība ir svarīgi demokrātijas un atvērtas un plurālistiskas sabiedrības elementi un neatņemami pilāri; rosina īstenot labākās prakses standartus plašsaziņas līdzekļu nozarē, lai pilnībā atspoguļotu pētniecisko žurnālistiku un mediju plurālismu; atzīst labvēlīgo ietekmi, ko sniedz necenzēta piekļuve internetam, un digitālie un sociālie plašsaziņas līdzekļi; atzinīgi vērtē Tunisijas aktīvo un atvērto tiešsaistes plašsaziņas līdzekļu vidi, tomēr aicina Tunisijas iestādes turpināt ieguldīt pamata tehnoloģiskajās infrastruktūrās un veicināt digitālo savienojamību un prasmes, jo īpaši nabadzīgākajos valsts reģionos; atzinīgi vērtē jauna informācijas likuma pieņemšanu 2016. gada martā, lai efektīvi aizsargātu tiesības uz informācijas brīvību, tostarp trauksmes cēlēju tiesības, Tunisijā; atzinīgi vērtē to, ka Audiovizuālās komunikācijas neatkarīgā augstā iestāde (*HAICA*) un tās pienākumu pārņēmēja Audiovizuālo komunikāciju komisija (*ACA*) saņems ES atbalstu saistībā ar patlaban īstenoto EUR 10 miljonu vērtu programmu, kuras mērķis ir atbalstīt plašsaziņas līdzekļu reformu;

25. aicina Eiropas Padomes Parlamentāro asambleju piešķirt Tunisijai demokrātijas partnera statusu, kas būtu svarīgs solis virzībā uz parlamentārās demokrātijas un tiesiskuma nostiprināšanu Tunisijā;

II. Ekonomikas un sociālā attīstība

26. atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumu piešķirt makrofinansālo palīdzību EUR 500 miljonu apmērā un to, ka Padome un Parlaments to ir pieņēmuši;

Trešdiena, 2016. gada 14. septembris

27. ņem vērā sarunu sākšanu par vērienīgu brīvās tirdzniecības nolīgumu (*DCFTA*) starp ES un Tunisiju; atgādina, ka ES ir jāveic šīs sarunas, vienlaikus sniedzot īpaši pielāgotu tehnisku un finansiālu atbalstu; uzsver, ka šim nolīgumam, ar kuru paredzēts uzlabot piekļuvi tirgum un ieguldījumu klimatu, ir vairāk nekā tikai tirdzniecības aspekts un ar to ir jāveicina tādām jomām kā vide, patērētāju aizsardzība un darba ņēmēju tiesības paredzētu Eiropas standartu piemērošana arī Tunisijai, veicinot tās stabilitāti, nostiprinot tās demokrātisko sistēmu un atjaunojot tās ekonomiku; aicina Komisiju īstenot pakāpenisku pieeju sarunu laikā un nodrošināt to, lai šis nolīgums sniegtu savstarpēju labumu, vienlaikus pienācīgi ņemot vērā abu pušu būtiskās ekonomikas atšķirības; atgādina par ieteikumiem Komisijai un Tunisijas valdībai īstenot skaidru un detalizētu procesu Tunisijas un Eiropas pilsoniskās sabiedrības iesaistei visā *DCFTA* sarunu gaitā; aicina nodrošināt atvērtu un pārredzamu apspriešanās procesu un vairāk ņemt vērā Tunisijas pilsoniskās sabiedrības daudzveidību, pamatojoties uz līdzīgās sarunās izmantoto paraugpraksi

28. ņem vērā Tunisijai paredzēto ārkārtas autonomo tirdzniecības pasākumu pieņemšanu kā konkrētu soli, lai atbalstītu Tunisijas ekonomiku, un stimulu reformām; aicina palielināt ES palīdzību Tunisijai, izmantojot EKI, un koordinēt starptautisko palīdzību Tunisijai, lai ļautu valstij gūt visu ES atbalsta sniegto labumu un radīt darbvietas, jo īpaši jauniem augstskolu absolventiem; rosina veidot partnerības ar citām ieinteresētajām līdzekļu devējām valstīm un organizācijām visā pasaulē un reģionā, jo īpaši pasākumus, kas samazina reģionālās atšķirības un veicina apmācību un ieguldījumus lauksaimniecībā, ņemot vērā vietējās lauksaimniecības specifiku, IT jomā, sociālajā ekonomikā, ražošanas nozarē un MVU, kas veicinātu nodarbinātību; norāda, ka tūrisma nozari ir ievērojami ietekmējuši teroristu uzbrukumus un, ņemot vērā pasākumus, ko Tunisijas iestādes īstenojušas kopš tā laika, aicina tās dalībvalstis, kuras to vēl nav izdarījušas, pēc iespējas ātrāk no jauna izvērtēt drošības situāciju, lai varētu atjaunot Tunisijas tūrisma nozari;

29. aicina ES iekļaut pilsonisko sabiedrību, vietējās iestādes un citus svarīgus dalībniekus finansējuma prioritāšu noteikšanas procesā EKI vidusposma pārskata ietvaros;

30. uzsver nepieciešamību risināt bezdarba problēmu, jo īpaši attiecībā uz gados jauniem augstskolu absolventiem, un sākt padziļinātas reformas izaugsmes, kvalitatīvas izglītības un nodarbinātības veicināšanai (piemēram, atvieglot valūtas ierobežojumus un mikrokreditu pieejamību, īstenot darba tiesību reformu, nodrošināt apmācību, kas ir vairāk pielāgota darba tirgum, un vienkāršot administratīvos procesus) un Tunisijas ekonomikas dažādošanai; aicina visas puses arī turpmāk īstenot labu sadarbību, lai koncentrētos uz reformām un nodrošinātu iekļaujošu ekonomikas attīstību visās valsts teritorijās, tostarp mazāk attīstītos un nabadzīgākos iekšzemes reģionos, kuriem ir vajadzīgs ilgtermiņa attīstības plāns; aicina Tunisijas iestādes atbalstīt iniciatīvas, kuru ietvaros iedzīvotāji izrāda apņemšanos uzlabot politisko dialogu vai tehnoloģiskās inovācijas; uzver, ka šīm pilsoniskajām iniciatīvām ir vajadzīgs starptautisks atbalsts;

31. atzinīgi vērtē Tunisijas stratēģiskā attīstības plāna 2016.–2020. gadam iniciatīvu un aicina to ātri īstenot, pieņemot tiesisko regulējumu, kas veicina Eiropas un visu starptautisko finanšu iestāžu atbalsta apgušanu; atzinīgi vērtē to, ka pieņemts jaunais ieguldījumu kodekss, kuram vajadzētu stabilizēt regulējumu un veicināt ieguldījumus un nodokļu reformas; aicina modernizēt publisko pārvaldi, kurai vajadzētu darboties efektīvi un pārredzami, tādējādi būtiski veicinot projektu īstenošanu un finansējuma izlietojuma uzlabošanu;

32. atbalsta Tunisijas valdības centienus modernizēt un liberalizēt ekonomiku, lai nodrošinātu jaunās iekšzemes, reģionālā un globālā mēroga vajadzības, un uzskata, ka spēcīga un daudzveidīga Tunisijas ekonomika radīs darbvietas, iespējas un pārticību un ļaus valstij īstenot tās plašāka mēroga politiskos un sociālos mērķus;

33. atgādina par lauksaimniecības nozares stratēģisko nozīmi Tunisijā un šajā sakarībā atzinīgi vērtē 2016. gada Tunisijas budžetā paredzētos pasākumus, tostarp parādu dzēšanu lauksaimniekiem, kā arī valsts mēroga apspriešanās uzsākšanu par lauksaimniecības nozari; uzskata, ka ir svarīgi, lai šī valsts mēroga apspriešanās ietvertu pilsonisko sabiedrību un pēc iespējas lielāku skaitu dalībnieku, tostarp mazos lauksaimniekus no valsts dienvidiem, kā arī gados jaunos

Trešdiena, 2016. gada 14. septembris

lauksaimniekus; uzskata, ka lauksaimniecības nozarē ir steidzami jāveic padziļinātas reformas un vairāki steidzami praktiski pasākumi, piemēram, jāattīsta atsāļošanas iekārtu spējas, lai risinātu ūdens trūkuma jautājumu un citas klimata pārmaiņu izraisītās jaunās problēmas; aicina Tunisijas iestādes aizliegt jebkādu to pesticīdu izmantošanu, kas jau aizliegti ES;

34. aicina ES palielināt centienus pārtuksnešošanās apturēšanai Tunisijā; norāda, ka Tunisijas iedzīvotāji saskaras ar nopietnu ūdens resursu trūkumu; aicina Tunisiju veicināt ilgtspējīgu lauksaimniecību un ēšanas paradumus; iesaka veikt zemes reformu, lai veicinātu lauksaimniekus aizsargāt mežus un upes; atgādina, ka Tunisijas piekrastes tūrisma ilgtspējīgas attīstības nodrošināšanai ir ievērojami jāsamazina viesnīcu blīvums, lai racionalizētu ieguldījumus un apsaimniekotu piekrasti;

35. atzinīgi vērtē APIA (*Agence de promotion des investissements agricoles*) uzsākto projektu "Jauniešu mobilitāte, uzturdrošība un nabadzības samazināšana lauku rajonos", lai cīnītos pret jauniešu bezdarbu, sniedzot alternatīvus risinājumus lauku rajonos; aicina dalībvalstis atbalstīt ES pasākumus, sadarbībā ar Tunisijas iestādēm, pilsoniskās sabiedrības organizācijām un privāto sektoru iesaistoties nozaru vai tematiskajos projektos, kuriem varētu būt tieša un labvēlīga ietekme uz Tunisijas sabiedrību;

36. atzinīgi vērtē Savienības Vidusjūrai sekretariāta izstrādātās programmas, piemēram, *Med4jobs*, lai risinātu jautājumus saistībā ar jauniešu nodarbināmību Vidusjūras reģionā; aicina Savienības Vidusjūrai dalībvalstis uzticēt tās sekretariātam pienākumu koncentrēties uz Tunisijas ekonomisko un sociālo attīstību, atbalstot tās pārejas procesa konsolidāciju;

37. aicina pastiprināt cīņu pret korupciju, jo īpaši, ņemot vērā pieaugošo ēnu ekonomiku, lai panāktu efektīvāku un pārredzamāku lēmumu pieņemšanas procesu un uzlabotu ieguldījumu un uzņēmējdarbības vidi; atzinīgi vērtē Tunisijas korupcijas novēršanas aģentūras izveidi, tomēr pauž nožēlu par tās ierobežoto budžetu; mudina Tunisijas iestādes uzlabot tās spējas un efektivitāti un sniegt tai visu vajadzīgo finanšu un materiāltehnisko atbalstu valsts pārvaldes un publiskā iepirkuma pienācīgas darbības nodrošināšanai; aicina Tunisijas iestādes pasākumiem pret korupciju nodrošināt plašu publicitāti;

38. aicina paātrināt Sociālā dialoga valsts padomes izveidošanu, kā tika nolemts 2013. gadā;

39. pauž bažas par to, ka Tunisijas aktīvu atgūšana nenotiek, jo īpaši sakarā ar ilgajām un sarežģītajām procedūrām, kuras izmanto aktīvu konfiscēšanai un repatriācijai; prasa sniegt īpašu atbalstu Tunisijas tehniskajām spējām, lai tā spētu veikt izmeklēšanu un vākt izlūkdatus un pierādījumus, kas vajadzīgi lietu sagatavošanai saistībā ar aktīvu atgūšanu;

40. aicina dalībvalstis apliecināt atbalstu un politisko gribu, lai paātrinātu iesaldēto Tunisijas aktīvu atgūšanu; atzinīgi vērtē Padomes 2016. gada 28. janvāra lēmumu uz vienu gadu pagarināt 48 personu līdzekļu iesaldēšanu;

41. aicina atbalstīt ātrākus un drošākus ES dzīvojošo Tunisijas un Ziemeļāfrikas valstu valstspiederīgo veiktus naudas pārskaitījumus un ieguldījumu potenciālu, jo īpaši saistībā ar vietējo un reģionālo attīstību;

42. pauž bažas par Tunisijas parāda ilgtspēju un prasa izvērtēt iespējas, kā uzlabot tā ilgtspējību, jo īpaši ņemot vērā ekonomikas situāciju valstī; aicina Tunisijas parādu pārvērst ieguldījumu projektos, jo īpaši stratēģisku infrastruktūru izveidei un reģionālo atšķirību mazināšanai, un atzinīgi vērtē iniciatīvas šajā sakarībā; mudina Komisiju un dalībvalstis palielināt šāda veida projektu skaitu; aicina dalībvalstis izvērtēt iespējas, kā nodrošināt Tunisijas parāda atmaksas grafika preferenciālu pārskatīšanu un parāda elementu diversificēšanu;

43. atzinīgi vērtē ES projektus darbvieta izveides un arodmācības jomā, piemēram, *IRADA*; iesaka izmantot Eiropas kaimiņattiecību politikas (EKP) līdzekļus, lai pastiprinātu palīdzību MVU; norāda, ka MVU ir būtiska nozīme Tunisijas izaugsmē un tādēļ tiem būtu jāsaņem ES atbalsts; atbalsta tādu uzņēmējdarbības uzsākšanas programmu izstrādi, kas ir īpaši vērstas uz sievietēm un jauniešiem, nolūkā izstrādāt apmācības par uzņēmējdarbības vadību un piekļuvi finanšu atbalstam,

Trešdiena, 2016. gada 14. septembris

lai stiprinātu MVU sektoru; iesaka Tunisijai veikt atbilstošus pasākumus, lai tā pēc iespējas drīzāk spētu gūt visu ES COSME (Uzņēmumu un mazo un vidējo uzņēmumu konkurētspēja) programmas sniegto labumu; mudina veikt privātus aizdevumus MVU, tostarp stiprinot kredītu garantijas nozares spējas un reformējot nepietiekami kapitalizēto banku sektoru; atzinīgi vērtē neseno mērķsadarbības programmu Tunisijas Centrālajai bankai ar mērķi atbalstīt banku nozares modernizēšanu;

44. iesaka ES speciālās zināšanas par reģionālajiem fondiem un reģionālo atšķirību mazināšanu izmantot, lai risinātu Tunisijas reģionālās attīstības jautājumus un mazinātu atšķirības; aicina starptautiskos partnerus un finansēšanas iestādes sniegt atbalstu, lai uzlabotu un paplašinātu valsts infrastruktūru (piemēram, autoceļus, dzelzceļus, ostas, lidostas un telekomunikāciju tīklus) nolūkā uzlabot lauku un iekšzemes centru integrāciju;

45. mudina Eiropas kaimiņattiecību instrumentu (EKI) integrēt ES mēroga iniciatīvās, piemēram, Enerģētikas savienībā; vienlaikus mudina pastiprināt Ziemeļāfrikas reģionālo sadarbību konkrētos jautājumos, piemēram, attiecībā uz apmežošanu un ūdens resursu apsaimniekošanu, kā arī visa Ziemeļāfrikas reģiona lielāku savstarpējo sociāli ekonomisko integrāciju un tirdzniecību; atgādina, ka Savienība Vidusjūrai atbalsta konkrētu reģionālu projektu izstrādi, tādēļ tai jāiesaistās arī projektos, ko ES īsteno Tunisijā;

46. prasa, lai ES sadarbība vairāk koncentrētos uz vidi saudzējošu ekonomiku un ilgtspējīgu attīstību, un palielināt atjaunojamo energoresursu izmantošanu, kā arī nodrošināt labāku ūdens attīrīšanu un atkritumu pārstrādi, jo īpaši ņemot vērā Tunisijas lielo potenciālu atjaunojamās enerģijas jomā; atzinīgi vērtē tādus projektus kā Bizertas ezera attīrīšanu no piesārņojuma, ko apstiprināja Savienība Vidusjūrai, *Ghar el Melh* zaļos jumtu klājumus un organisko atkritumu reģenerāciju *Beja* pilsētā;

47. atzinīgi vērtē Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu elektroenerģijas tirgu integrāciju kā būtisku elementu enerģētikas jomā īstenotajā sadarbībā ar dienvidu kaimiņiem; uzskata, ka *Elmed* projekts sniegtu iespēju īstenot divvirzienu elektroenerģijas tirdzniecību starp valstīm Vidusjūras reģiona dienvidos un ziemeļos, sniedzot ieguvumus visiem partneriem saistībā ar elektroenerģijas apgādes drošību, stabilitāti un pieejamību cenu ziņā;

III. Drošība un aizsardzība

48. pauž dziļas bažas par pašreizējo, cita starpā no Lībijas nestabilitātes izrietošo, negatīvo ietekmi uz drošību Tunisijā; ņem vērā mūra celtniecību pie Lībijas robežas daļas; pauž bažas par to Tunisijas ārvalstu kaujinieku lielo skaitu, kuri pievienojas *DAIŠ* un citiem teroristiskiem grupējumiem; uzsver, ka cīņa pret ieroču kontrabandu ir nozīmīga terorisma apkarošanas daļa; uzsver nepieciešamību reformēt valsts izlūkdienestus, ievērojot tiesiskumu un cilvēktiesību konvencijas;

49. pauž bažas par teroristu uzbrukumu robežpilsētā *Ben Guerdane* uzreiz pēc gaisa uzbrukumiem *Sabratha*, kas apliecina, ka Tunisijas un Lībijas robeža joprojām ir ļoti caurlaidīga; pauž satraukumu par stāvokli Lībijā un aicina visas Lībijā iesaistītās puses konstruktīvi sadarboties ar nacionālās saskaņas valdību (*GNA*); uzsver, ka ES ir gatava sniegt drošības atbalstu un ka ir jāatjauno drošības koordinēšana starp Tunisiju un Lībiju; ierosina sadarbībā ar Tunisijas iestādēm izvērtēt ES Robežu palīdzības misijas izveides iespēju Tunisijā;

50. atzīst, ka nabadzība un sociālā atstumtība ir vieni no galvenajiem radikalizācijas cēloņiem; prasa uzlabot jauniešu sociālās iekļaušanas efektivitāti, lai viņi varētu atrast stabilu darbu un lai novērstu to, ka viņi kļūst par mērķi teroristu organizāciju kaujinieku vervēšanai; iesaka izmantot tādu starptautisko organizāciju kā *Hedayah* īstenotajās iniciatīvās gūto pieredzi, lai izstrādātu vietējās un reģionālās stratēģijas cīņai pret vardarbīgu ekstrēmismu; aicina veidot izpratni par šiem pastāvošajiem tīkliem vai līdzīgām iniciatīvām Tunisijā;

Trešdiena, 2016. gada 14. septembris

51. aicina Tunisijas valdību izstrādāt stratēģiju, lai risinātu situāciju saistībā ar ārvalstu kaujinieku atgriešanos, piemēram, apvienojot represīvus un preventīvus pasākumus ar radikalizācijas novēršanas un rehabilitācijas programmām, lai sniegtu šīm personām iespēju reintegrēties sabiedrībā, tādējādi novēršot turpmāku apdraudējumu; aicina nodrošināt visaptverošāku stratēģiju radikalizācijas novēršanai ieslodzījuma vietās un aizturēšanas centros; prasa vairāk koncentrēties uz izglītību un jauniešu radikalizācijas apkarošanu;

52. atzīst, ka terorisms ir kopīga problēma, kurai nepieciešams kopīgs risinājums, un ka pēdējā laikā ir pastiprināta ES un Tunisijas sadarbība drošības un terorisma apkarošanas jomā, jo īpaši sākot īstenot vērienīgu programmu drošības nozares reformu atbalstam;

53. atbalsta ANO vadīto miera un politiskā izlīguma procesu Lībijā kā būtisku instrumentu ceļā uz situācijas stabilizāciju plašākā reģionā un Tunisijas drošības un reformu procesa stiprināšanu;

54. atzinīgi vērtē Tunisijas uzsāktu drošības atbalsta koordinēšanas procesu, kurā aktīvi piedalās ES; uzsver, ka ES būtu jāatbalsta Tunisija tādu valsts struktūru izveidē, kuras risina drošības problēmas; atzinīgi vērtē G7+3 valstu sanāksmes rezultātus drošības sadarbības jomā; prasa ātri īstenot pašreizējās programmas un nostiprināt Tunisijai paredzēto drošības atbalstu, koncentrējoties uz robežu drošību, tūrisma infrastruktūru aizsardzību un kopīgo terorisma draudu apkarošanu; tomēr mudina Tunisijas iestādes uz šādiem draudiem reaģēt samērīgi, lai aizsargātu demokrātiskās brīvības un pamattiesības; prasa, lai tiktu pilnībā atbalstītas Tunisijas kompetentās iestādes, iecelts nacionālās drošības padomnieks un dalībvalstis īstenotu ar drošības jomu saistīto paraugprakses apmaiņu ar Tunisiju, koncentrējoties uz drošības personāla apmācību un cilvēktiesību ievērošanu; aicina veikt sistemātisku cilvēktiesību novērtējumu drošības jomā Tunisijai sniegtā ES atbalsta ietvaros;

55. pauž dziļas bažas par Likumu Nr. 22/2015 par terorisma apkarošanu, ko 2015. gada jūlijā pieņēma Tunisijas Pārstāvju asambleja un kurā kā iespējamais sods par virkni ar "terorismu" saistītu noziedzīgu nodarījumu ir paredzēts nāvessods; pauž bažas par dažiem Terorisma apkarošanas likuma noteikumiem; uzsver, ka šis likums varētu radīt nopietnu pilsonisko brīvību pārkāpumus un apdraudēt cilvēktiesību ievērošanu Tunisijā; aicina Tunisijas iestādes arī turpmāk ievērot moratoriju attiecībā uz nāvessoda piemērošanu; atgādina, ka Tunisijas tiesību aktos jau ir paredzēts nāvessods par tādiem noziedzīgiem nodarījumiem kā slepkavība un izvarošana, lai gan kopš 1991. gada tas nav izpildīts nevienu reizi; uzsver, ka, lai gan Tunisija ir viena no valstīm, kas pret terorisma draudiem ir visneaizsargātākās, valstīm, apkarojot terorismu, ir pilnībā jāievēro cilvēktiesības; uzsver, ka EKI ir cieši saistīts ar cilvēktiesību un starptautisko tiesību ievērošanu, un atgādina par ES stingro nostāju pret nāvessodu;

56. atzinīgi vērtē to, ka tagad Likumā Nr. 22/2015 par terorisma apkarošanu ir paredzēti noteikumi par žurnālistu avotu aizsardzību, kā arī kriminālatbildības noteikšanu par nelikumīgu valdības veiktu novērošanu;

57. atzinīgi vērtē 2015. gada novembrī uzsāktu ES programmu Tunisijas drošības sektora reformas atbalstam, kas īpaši vērsta uz drošības dienestu, robežkontroles un izlūkdienesta pārstrukturēšanu, kā arī 2016. gada 18. aprīļa ES un Tunisijas Asociācijas padomes laikā abu pušu pausto apņemšanos to īstenot ātri un efektīvi;

58. aicina veicināt loģiskus mērķus, nevis vienkārši sniegt atbalstu ar politikas instrumentu starpniecību, un nodrošināt skaidru stratēģisku redzējumu, kas ir vērsts uz novēršanu, atbalstu PRA veiktajai tiesiskā regulējuma izstrādei un terorisma apkarošanas prokuratūras izveidi;

59. atzinīgi vērtē pastiprinātu politisko dialogu starp ES un Tunisiju, apkarojot terorismu; uzsver cilvēktiesību aizsardzības nozīmi terorisma apkarošanas pasākumu kontekstā;

Trešdiena, 2016. gada 14. septembris

60. aicina pastiprināt sadarbību ar ES aģentūrām, piemēram, Eiropolu, vienlaikus norādot, ka Tunisija nebija to trešo valstu sarakstā, ar kurām Eiropols slēgs līgumus; aicina Padomi apsvērt iespēju iekļaut Tunisiju šajā trešo valstu sarakstā; prasa veikt ietekmes novērtējumu par šo sadarbību un iepazīstināt ar to Ārlietu komitejas (AFET) un Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas (LIBE) kopīgajā sanāksmē pirms līguma apstiprināšanas; atzinīgi vērtē to, ka *Eurojust* ir izveidojis kontaktpunktu ar Tunisiju, un iestādēm pausto *Eurojust* aicinājumu pastiprināt sadarbību un nozīmēt otru kontaktpunktu, kura īpašajā kompetencē būs ar terorismu saistīti jautājumi; aicina Tunisijas valdību pēc iespējas drīzāk veikt šiem ierosinājumiem atbilstīgus turpmākos pasākumus;

IV. Mobilitāte, pētniecība, izglītība un kultūra

61. atzinīgi vērtē ES un Tunisijas 2014. gada martā parakstīto mobilitātes partnerību un prasa to ātri īstenot; prasa ieviest jaunu vīzu politiku attiecībā uz Tunisiju un noslēgt atpakaļuzņemšanas nolīgumu; norāda — lai gan mobilitātes partnerības ir balstītas uz valstu kompetenci, tās ir iekļautas ar EKP saistītajā ES priekšlikumā; iesaka dalībvalstīm apliecināt savu solidaritāti ar Tunisiju, atvieglot vīzu režīmu uzņēmējiem, skolotājiem, studentiem, pētniekiem, māksliniekiem utt.;

62. mudina ES parakstīt mobilitātes partnerības ar dienviņu kaimiņu partnervalstīm, lai varētu atvieglot vīzu režīmu saistībā ar atpakaļuzņemšanas nolīgumiem; aicina Komisiju sadarbībā ar dalībvalstīm radīt cirkulārās migrācijas shēmu iespējas, kas atvērtu drošus un likumīgus migrācijas ceļus; nosoda cilvēku tirdzniecību, kurā lielākais cietušo skaits ir sievietes, un uzsver, ka ir svarīgi stiprināt sadarbību ar partnervalstīm, lai to apkarotu; norāda, ka labākais risinājums nelikumīgas migrācijas, tostarp nelikumīgas ieviešanas un cilvēku tirdzniecības, ierobežošanai ir ilgtermiņa vairākkārtējas iecerēšanas vīzu ieviešana īstermiņa vīzu vietā; iesaka Tunisijai atbilstīgi starptautiskajām tiesībām veikt grozījumus 2004. gadā pieņemtajā likumā par kriminālatbildības noteikšanu personām, kuras ir izceļojušas no valsts teritorijas bez atļaujas;

63. aicina Tunisijas iestādes cieši sadarboties ar dalībvalstīm, lai apkarotu nelikumīgās imigrācijas organizētos veidus;

64. uzsver, ka tādas misijas kā *EUNAVFOR MED* sākšana ir līdzeklis konkrētai un efektīvai cīņai pret cilvēku tirdzniecību; aicina Savienību turpināt un pastiprināt šāda veida operācijas, kā arī iesaistīt tajās tādas partnervalstis kā Tunisija;

65. atzinīgi vērtē ES un Tunisijas partnerību pētniecības un inovācijas jomā un Tunisijas dalību pamatprogrammā “Apvārsnis 2020”; uzsver, ka konsekventa zinātniskās pētniecības un tehnoloģiskās attīstības politika stimulētu ieguldījumus pētniecībā un izstrādē, pētniecības rezultātu un inovāciju ieviešanu privātajā sektorā un jaunu uzņēmumu izveidi; uzsver, ka Tunisijai būtu jāklūst par pilntiesīgu “Erasmus +” programmas dalībnieci, lai veicinātu augstskolu studentu turpmāku apmaiņu; pauž bažas par aizvien lielākajām grūtībām, ar ko saskaras tie Tunisijas studenti, kuri vēlas studēt Eiropā; aicina īstenot “pozitīvās diskriminācijas politiku” — jo īpaši attiecībā uz gados jauniem studentiem no mazāk attīstītiem reģioniem, radot stimulus, kas sniedz iespējas viņiem piedalīties šādās programmās; aicina Tunisiju pielāgot un kā prioritāti noteikt partnerības prasmju attīstīšanai svešvalodu, inženierijas, atjaunojamo enerģijas avotu, zinātnes un datorzinātnes jomās, kurās ir augstākie nodarbinātības rādītāji;

66. aicina Komisiju veicināt partnerību izveidi starp skolām, universitātēm un pētniecības centriem un stiprināt kopīgus mūžizglītības projektus, jo īpaši valodu apguves, jauno tehnoloģiju, sieviešu izglītības veicināšanas un uzņēmējdarbības jomā;

67. aicina stiprināt partnerības radošajā, kultūras, sporta, tautas izglītības, sabiedriskās dzīves un audiovizuālajā jomā, nostiprinot tīklus, kā arī izmantojot iniciatīvas, lai pastiprinātu starpkultūru dialogu, uzsverot romiešu laiku kopējo vēsturisko un arheoloģisko mantojumu, pārstāvju mobilitāti un kultūras un audiovizuālā satura, tostarp festivālu un izstāžu, veicināšanu un apriti; mudina Tunisiju piedalīties programmā “Radošā Eiropa”;

Trešdiena, 2016. gada 14. septembris

68. aicina ES iestādes un jo īpaši ES delegāciju Tunisā izmantot arābu valodu, publicējot uzaicinājumus iesniegt piedāvājumus un izteikt ieinteresētību un saziņā ar sabiedrību; uzsver, ka ir svarīgi, lai Tunisijas valdība informētu valsts iedzīvotājus par savām darbībām;

69. uzskata, ka arābu valodas izmantošana ir svarīga, lai nodrošinātu pilsoniskās sabiedrības līdzdalību ES un Tunisijas attiecībās, jo īpaši saistībā ar sarunām par brīvās tirdzniecības nolīgumu;

o

o o

70. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, Eiropas Komisijas priekšsēdētāja vietniecei / Savienības augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos, kā arī Tunisijas Republikas valdībai un Tunisijas Tautas pārstāvju asamblejas priekšsēdētājam.

Trešdiena, 2016. gada 14. septembris

P8_TA(2016)0346

Sociālais dempings Eiropas Savienībā**Eiropas Parlamenta 2016. gada 14. septembra rezolūcija par sociālo dempingu Eiropas Savienībā (2015/2255(INI))**

(2018/C 204/13)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību (LESD),
- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību (LES) 5. pantu un LESD 56. pantu, 153. panta 5. punktu un 154. pantu,
- ņemot vērā darba ņēmēju pārvietošanās pamatbrīvību (LESD 45. pants) un pakalpojumu brīvu apriti (LESD 56. pants),
- ņemot vērā LESD 151. un 153. pantu, kā arī LESD 9. pantu, kas garantē atbilstīgu sociālo aizsardzību,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 1996. gada 16. decembra Direktīvu 96/71/EK par darba ņēmēju norīkošanu darbā pakalpojumu sniegšanas jomā ⁽¹⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 15. maija Direktīvu 2014/67/ES par to, kā izpildīt Direktīvu 96/71/EK par darba ņēmēju norīkošanu darbā pakalpojumu sniegšanas jomā, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1024/2012 par administratīvo sadarbību, izmantojot Iekšējā tirgus informācijas sistēmu ("IMI regula") ⁽²⁾,
- ņemot vērā pašreizējo Direktīvas 2014/67/ES īstenošanu,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Regulu (EK) Nr. 883/2004 par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu ⁽³⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 16. septembra Regulu (EK) Nr. 987/2009, ar ko nosaka īstenošanas kārtību Regulai (EK) Nr. 883/2004 par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu ⁽⁴⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 17. jūnija Regulu (EK) Nr. 593/2008 par tiesību aktiem, kas piemērojami līgumsaistībām (Roma I) ⁽⁵⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 21. oktobra Regulu (EK) Nr. 1072/2009 par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz piekļuvi starptautisko kravas autopārvadājumu tirgum ⁽⁶⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 21. oktobra Regulu (EK) Nr. 1071/2009, ar ko nosaka kopīgus noteikumus par autopārvadātāja profesionālās darbības veikšanas nosacījumiem un atceļ Padomes Direktīvu 96/26/EK ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ OV L 18, 21.1.1997., 1. lpp.⁽²⁾ OV L 159, 28.5.2014., 11. lpp.⁽³⁾ OV L 166, 30.4.2004., 1. lpp.⁽⁴⁾ OV L 284, 30.10.2009., 1. lpp.⁽⁵⁾ OV L 177, 4.7.2008., 6. lpp.⁽⁶⁾ OV L 300, 14.11.2009., 72. lpp.⁽⁷⁾ OV L 300, 14.11.2009., 51. lpp.

Trešdiena, 2016. gada 14. septembris

- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 15. marta Regulu (EK) Nr. 561/2006, ar ko paredz dažu sociālās jomas tiesību aktu saskaņošanu saistībā ar autotransportu, groza Padomes Regulu (EEK) Nr. 3821/85 un Padomes Regulu (EK) Nr. 2135/98 un atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr. 3820/85 ⁽¹⁾, un Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 11. marta Direktīvu 2002/15/EK par darba laika organizēšanu personām, kas ir autotransporta apkalpes locekļi ⁽²⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 24. septembra Regulu (EK) Nr. 1008/2008 par kopīgiem noteikumiem gaisa pārvadājumu pakalpojumu sniegšanai Kopienā ⁽³⁾,
- ņemot vērā Padomes 1992. gada 7. decembra Regulu (EEK) Nr. 3577/92, ar ko piemēro principu, kurš paredz jūras transporta pakalpojumu sniegšanas brīvību dalībvalstīs (jūras kabotāža) ⁽⁴⁾,
- ņemot vērā priekšlikumu Padomes direktīvai par nosacījumiem attiecībā uz kuģu apkalpēm, kas nodrošina regulāru pasažieru pārvadājumu un kravas prāmju pakalpojumus starp dalībvalstīm (COM(1998)0251),
- ņemot vērā Padomes 1999. gada 21. jūnija Direktīvu 1999/63/EK attiecībā uz Nolīgumu par jūrnieku darba laika organizēšanu, ko noslēgusi Eiropas Kopienas Kuģu īpašnieku asociācija (EKKĪA) un Eiropas Savienības Transporta darbinieku arodbiedrību federācija (ESTDAF) ⁽⁵⁾, kurā grozījumi izdarīti ar Padomes 2009. gada 16. februāra Direktīvu 2009/13/EK, ar ko īsteno Eiropas Kopienas Kuģu īpašnieku asociāciju (EKKĪA) un Eiropas Transporta darbinieku federācijas (ETDF) Nolīgumu par 2006. gada Konvenciju par darbu jūrniecībā ⁽⁶⁾,
- ņemot vērā Parlamenta 2014. gada 14. janvāra rezolūciju par efektīvām darba inspekcijām kā stratēģiju darba apstākļu uzlabošanai Eiropā ⁽⁷⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 9. marta Lēmumu (ES) 2016/344 par Eiropas platformas izveidi sadarbības stiprināšanai nolūkā novērst nedeklarētu darbu ⁽⁸⁾,
- ņemot vērā Starptautiskās Darba organizācijas (SDO) darba pamatstandartus un tās konvencijas un ieteikumus par darba pārvaldību un darba inspekcijām, kas ir starptautiski kritēriji, ar kuriem nodrošina tiesību normu par darba apstākļiem un darba ņēmēju aizsardzību piemērošanu,
- ņemot vērā Eurofound 2010. gada ziņojumu “Norīkotie darba ņēmēji Eiropas Savienībā” (*Posted workers in the European Union*) ⁽⁹⁾, kā arī dalībvalstu ziņojumus,
- ņemot vērā Eurofound Eiropas darba attiecību vārdnīcu ⁽¹⁰⁾,
- ņemot vērā Komisijas 2015. gada 19. maija paziņojumu “Labāks regulējums labāku rezultātu sasniegšanai — ES programma” (COM(2015)0215),
- ņemot vērā Parlamenta 2015. gadā veikto pētījumu “ES sociālās un darba tiesības un ES iekšējā tirgus tiesību akti”,
- ņemot vērā Komisijas 2015. gadā veikto pētījumu par darba samaksas noteikšanas sistēmām un minimālo algas likmi, ko piemēro norīkotiem darba ņēmējiem saskaņā ar Direktīvu 96/71/EK konkrētās dalībvalstīs un nozarēs,

⁽¹⁾ OV L 102, 11.4.2006., 1. lpp.

⁽²⁾ OV L 80, 23.3.2002., 35. lpp.

⁽³⁾ OV L 293, 31.10.2008., 3. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 364, 12.12.1992., 7. lpp.

⁽⁵⁾ OV L 167, 2.7.1999., 33. lpp.

⁽⁶⁾ OV L 124, 20.5.2009., 30. lpp.

⁽⁷⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2014)0012.

⁽⁸⁾ OV L 65, 11.3.2016., 12. lpp.

⁽⁹⁾ <http://www.eurofound.europa.eu/publications/report/2010/working-conditions-industrial-relations/posted-workers-in-the-european-union>

⁽¹⁰⁾ <https://www.eurofound.europa.eu/observatories/eurwork/industrial-relations-dictionary>

Trešdiena, 2016. gada 14. septembris

- ņemot vērā 2015. gada pētījumu, ko veikusi Ģentes Universitāte un finansējusi Komisija, par netipiskiem nodarbinātības veidiem aviācijas nozarē,
- ņemot vērā Komisijas priekšsēdētāja 2015. gada 9. septembra uzstāšanos Parlamentā ar runu par stāvokli Savienībā,
- ņemot vērā Reglamenta 52. pantu,
- ņemot vērā Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas ziņojumu un Transporta un tūrisma komitejas un Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas atzinumus (A8-0255/2016),
  - A. tā kā nedeklarēts darbs un fiktīva pašnodarbinātība var radīt konkurences izkropļojumus, kas savukārt izraisa ilgtermiņa kaitējumu sociālā nodrošinājuma sistēmām, nedrošu darbvietu skaita pieaugumu un pasliktina darba ņēmēju aizsardzības līmeni un darbvietu kvalitāti kopumā, un tāpēc ir jāapkaro; tā kā aizvien pieaugošā tendence izmantot ārpakalpojumus un slēgt apakšuzņēmēju līgumus rada iespējas pārkāpt vai apiet spēkā esošās darba un sociālās tiesības; tā kā ir svarīgi novērst šādu ļaunprātīgu izmantošanu, lai saglabātu pārvietošanās brīvību iekšējā tirgū un solidaritāti Savienībā;
  - B. tā kā darba ņēmēju pārvietošanās brīvība, kas noteikta Līguma par Eiropas Savienības darbību 45. pantā, brīvība veikt uzņēmējdarbību un pakalpojumu sniegšanas brīvība ir iekšējā tirgus pamatprincipi;
  - C. tā kā visu dalībvalstu parakstītajā Eiropas Savienības Pamattiesību hartā ir noteikts, ka visās jomās ir jānodrošina sieviešu un vīriešu līdztiesība; tā kā saistībā ar sociālo dempingu lielākais ES uzdevums ir palielināt sieviešu nodarbinātību, uzlabot sieviešu stāvokli darba tirgū un izskaust nevienlīdzību dzimuma dēļ;
  - D. tā kā viens no būtiskākajiem ES politikas principiem ir sociālā kohēzija, kas visiem darba ņēmējiem — gan vietējiem, gan mobiliem — nozīmē pastāvīgu un nepārtrauktu algu tuvināšanu un garantēto sociālo aizsardzību; tā kā Savienībā ir ievērojamas nodarbinātības nosacījumu un darba samaksas atšķirības un tā kā augšupējai sociālai konverģencei ir būtiska nozīme, lai panāktu labklājību un paaugstinātu iekšējā pieprasījuma līmeni visā Savienībā; tā kā atalgojuma atšķirības ir galvenie iemesli darba ņēmēju izceļošanai no viņu izcelsmes valstīm;
  - E. tā kā LESD 9. pantā paredzēts veicināt augstu nodarbinātības līmeni, garantēt atbilstīgu sociālās aizsardzības līmeni, apkarot sociālo atstumtību un nodrošināt augsta līmeņa izglītību, apmācību un cilvēku veselības aizsardzību kā Savienības pamatprincipus; tā kā krīzes un augstā bezdarba līmeņa dēļ lielākajā daļā dalībvalstu palielinās nevienlīdzība;
  - F. tā kā joprojām pastāv sieviešu un vīriešu darba samaksas atšķirība un, lai gan pastāv ES tiesību akti un nesaistoši ieteikumi, progress šajā jomā ir ļoti lēns; tā kā stāvokli saasina sociālais dempings un sieviešu un vīriešu darba samaksas atšķirības, kas rada sieviešu un vīriešu pensiju atšķirības, kuru dēļ vecu cilvēku vidū sievietes ir pakļautas lielākam nabadzības riskam nekā vīrieši;
  - G. tā kā cilvēku un jo īpaši sieviešu tirdzniecība ne tikai no trešām valstīm uz ES, bet arī starp ES valstīm bieži vien ir saistīta ar fiktīviem darba līgumiem;
  - H. tā kā arvien vairāk tiek īstenots sociālais dempings, jo nodarbinātības attiecībām piemīt ekstrateritoriālas iezīmes;

Trešdiena, 2016. gada 14. septembris

- I. tā kā transporta nozarē drošums, pasažieru drošība un pienācīgi darba apstākļi ir savstarpēji cieši saistīti;
- J. tā kā Eiropas vienotās transporta telpas izveide tika apstiprināta kā 2011. gada Baltās grāmatas par transportu galvenais uzdevums;
- K. tā kā Komisija ir paziņojusi, ka 2016. gadā tā plāno ierosināt divas jaunas iniciatīvas autotransporta jomā, tostarp arī attiecībā uz sociālajiem aspektiem;
- L. tā kā autotransporta nozarei ir būtiska nozīme Eiropas Savienības sabiedrības un ekonomikas kontekstā un tā veido gandrīz trīs ceturtdaļas (72 %) no kopējā iekšzemes kravu pārvadājumu apjoma; tā kā autotransporta nozare nodrošina lielāka pasažieru skaita pārvadāšanu nekā virszemes un pazemes dzelzceļa transports un tramvaji kopā un tajā ir nodarbināti vairāk nekā 2,2 % no kopējā ES nodarbināto iedzīvotāju skaita (5 miljoni cilvēku);
- M. tā kā labi darba apstākļi, kas aizsargā fizisko un garīgo veselību, ir darba ņēmēju pamattiesības⁽¹⁾ un tiem ir pozitīva ietekme;
- N. tā kā Komisijas priekšsēdētājs Žans Klods Junkers 2014. gada 15. jūlija runā par stāvokli Savienībā 2015. gadā uzsvēra nepieciešamību izveidot taisnīgāku un patiesi Eiropas mēroga darba tirgu, ko iespējams panākt, veicinot un nodrošinot iedzīvotāju brīvu pārvietošanos kā ES pamattiesības, vienlaikus izvairoties no ļaunprātīgas izmantošanas un sociālā dempinga riskiem;
- O. tā kā Eiropas Savienības Tiesa 2007. gada 18. decembra spriedumā lietā C-341/05 *Laval*⁽²⁾ uzsvēra tiesības īstenot kolektīvu rīcību, lai vērstos pret iespējamo sociālo dempingu, un uzsvēra, ka šādi rīcībai jābūt samērīgai, lai neierobežotu ES pamatbrīvības, piemēram, brīvību sniegt pakalpojumus;
- P. tā kā Eiropas Sociālā harta būtu jāatzīst par dalībvalstu vienprātības izpausmi sociālo pamattiesību jomā;
- Q. tā kā ļaunprātīgas prakses palielināšanās un sociālā dempinga pieaugums vājina atbalstu iekšējā tirgus principam un uzņēmumu, jo īpaši MVU, konkurētspēju, apdraud Eiropas darba ņēmēju tiesības un ticību Eiropas integrācijai un liek saprast, ka ārkārtīgi svarīga ir patiesa sociālā konverģence; tā kā lauksaimniecība, būvniecība, ēdināšana un pārtikas, transporta, veselības, aprūpes un māsaimniecības pakalpojumi ir galvenās skartās nozares;
- R. tā kā ir svarīgi nodrošināt vienlīdzīgu attieksmi pret visiem Eiropas Savienības darba ņēmējiem un patiesu sociālo konverģenci vienotajā tirgū; tā kā LESD 45. pantā ir noteikts, ka pārvietošanās brīvība nozīmē to, ka likvidējama jebkāda dalībvalstu darba ņēmēju diskriminācija valstspiederības dēļ attiecībā uz nodarbinātību, darba samaksu un citiem darba un nodarbinātības nosacījumiem;
- S. tā kā dempings sociālajā, fiskālajā vai vides jomā ir pretrunā Eiropas vērtībām, jo apdraud ES iedzīvotāju tiesību aizsardzību⁽³⁾;
- T. tā kā vairums dalībvalstu vēl nav transponējušas Direktīvu 2014/67/ES, lai gan šīs transponēšanas termiņš bija 2016. gada 18. jūnijā; tā kā ir svarīgi novērtēt minētās direktīvas īstenošanas ietekmi, kad tā būs transponēta visās dalībvalstīs, lai noskaidrotu tās patieso ietekmi cīņā pret dažādu veidu krāpšanu saistībā ar darba ņēmēju norīkošanu un norīkotu darba ņēmēju aizsardzību;

⁽¹⁾ Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 31. panta 1. punktā ir noteikts: "Ikvienam darba ņēmējam ir tiesības uz veselībai nekaitīgiem, drošiem un cilvēka cieņai atbilstīgiem darba apstākļiem."

⁽²⁾ ES C 2007 809.

⁽³⁾ Sakt. pieņemots teksts P8_TA(2015)0252.

Trešdiena, 2016. gada 14. septembris

- U. tā kā norīkotie darba ņēmēji veido aptuveni 0,7 % no visa ES darbaspēka ⁽¹⁾;
- V. tā kā norīkoto darba ņēmēju skaits Savienībā tiek lēsts 1,92 miljonu apmērā, lielākoties būvniecības nozarē (43,7 % no visiem norīkotajiem darba ņēmējiem), kā arī pakalpojumu, transporta, sakaru un lauksaimniecības nozarēs;
- W. tā kā personu brīva pārvietošanās ir būtiska Eiropas projekta daļa un tā ir priekšnoteikums ekonomikas, sociālās un teritoriālās kohēzijas mērķu sasniegšanai, lai nodrošinātu spēcīgu un ilgaicīgu konkurētspēju visās dalībvalstīs;
- X. tā kā Eiropas Savienības Tiesa spriedumā C-396/13 ir konstatējusi, ka Direktīvas 96/71/EK mērķis ir, no vienas puses, nodrošināt godīgu konkurenci starp valstu uzņēmumiem un uzņēmumiem, kas sniedz transnacionālus pakalpojumus, un, no otras puses, nodrošināt, lai norīkotajiem darba ņēmējiem tiktu piemērots uzņemošās dalībvalsts obligāto noteikumu kopums par obligātajām aizsardzības prasībām;
- Y. tā kā darba ņēmēju norīkošanai darbā ir jāatvieglo profesionālās kompetences un pieredzes apmaiņa un nav jāizraisa sociālais dempingis;
- Z. tā kā Eiropas darba devēju un arodbiedrību federācijām var būt būtiska nozīme cīņā pret sociālo dempingu;
- AA. tā kā ir pausta apņemšanās nepalielināt finansiālo slogu uzņēmumiem, jo īpaši MVU;
- AB. tā kā darba algu noteikšana ir katras dalībvalsts kompetencē;
- AC. tā kā Eiropas Savienības Tiesa spriedumā lietā C-396/13 ir uzsvērusi, ka uzņemošā dalībvalsts ir kompetenta noteikt minimālās algas likmi un aprēķina metodi un novērtēt piemērojamos kritērijus;
- AD. tā kā Komisijas priekšsēdētājs ir norādījis, ka par vienādu darbu vienā un tajā pašā vietā būtu jāsaņem vienāds atalgojums ⁽²⁾; tā kā šis princips un tā piemērošana ir juridiski jāizskaidro;

I. Kontroles stiprināšana un saskaņošana starp dalībvalstīm un dalībvalstu iekšienē

1. uzskata — lai gan nav juridiski atzītas un vispārējas sociālā dempinga definīcijas, šis jēdziens aptver ļoti dažādas apzināti ļaunprātīgas darbības un izvairīšanos piemērot spēkā esošos Eiropas Savienības un valstu tiesību aktus (tostarp tiesību aktus un vispārēji piemērojamos kolektīvos nolīgumus), kas ļauj īstenot negodīgu konkurenci, nelikumīgi samazinot darbaspēka un darbības izmaksas, un izraisa darba ņēmēju tiesību pārkāpumus un darba ņēmēju ekspluatāciju; uzskata, ka šāda prakse un situācijas var ietekmēt trīs svarīgus aspektus:

- ekonomiskais aspekts: nelikumīgā prakse, ko izmanto atsevišķi uzņēmēji, piemēram, nedeklarēts darbs vai tāda ļaunprātīga prakse kā fiktīva pašnodarbinātība, var radīt ievērojamus tirgus izkropļojumus, kas kaitē godprātīgiem uzņēmumiem, jo īpaši MVU;
- sociālais aspekts: sociālais dempingis var izraisīt diskrimināciju un nevienlīdzīgu attieksmi starp darba ņēmējiem Eiropas Savienībā un liegt viņiem iespēju efektīvi īstenot savas sociālās un darba tiesības;
- finanšu un budžeta aspekts: sociālā dempinga izraisīta pienācīgu sociālo iemaksu un nodokļu nemaksāšana apdraud dalībvalstu sociālā nodrošinājuma sistēmu finansiālo ilgtspējību un finanšu sistēmu;

⁽¹⁾ Sk. *Pacolet, Jozef un De Wispelaere, Frederic*, "Darba ņēmēju norīkošana darbā: Ziņojums par A1 portatīvajiem dokumentiem, kas izsniegti 2012. un 2013. gadā" (*Posting of workers: Report on A1 portable documents issued in 2012 and 2013*), 15. lpp. Saskaņā ar Eurostat datiem kopējais ES darbaspēks 2013. gadā bija 243 miljoni cilvēku (2013. gada darbaspēka apsekojuma pārskats, Eurostat, http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Archive:Labour_force_survey_overview_2013).

⁽²⁾ https://ec.europa.eu/priorities/sites/beta-political/files/juncker-political-guidelines_en.pdf

Trešdiena, 2016. gada 14. septembris

2. uzskata, ka ir ļoti svarīgi nodrošināt vienlīdzīgu konkurences apstākļus un godīgu konkurenci visā ES un novērst sociālo dempingu; uzskata, ka darba inspekcijām un/vai sociālajiem partneriem ir būtiska nozīme, īstenojot darba ņēmēju tiesības, nosakot pienācīgu atalgojumu saskaņā ar dalībvalstu tiesību aktiem un praksi un sniedzot konsultācijas un ieteikumus darba ņēmējiem; atgādina, ka 28 dalībvalstis ir ratificējušas SDO Konvenciju Nr. 81 par darba inspekciju un aicina dalībvalstis nodrošināt visu tās noteikumu īstenošanu; aicina Komisiju palīdzēt dalībvalstīm izveidot efektīvas un iedarbīgas darba inspekcijas struktūras un izstrādāt ieteikumus, kuru pamatā ir SDO Konvencija Nr. 81 par darba inspekciju, lai nodrošinātu nodarbinātības standartu ievērošanu un darba ņēmēju aizsardzību, tostarp noteikumus par darba laiku, drošību un veselības aizsardzību; atgādina, ka sociālajiem partneriem ir būtiska nozīme, nodrošinot spēkā esošo tiesību aktu ievērošanu;

3. aicina dalībvalstis paaugstināt efektivitāti un nodrošināt atbilstošu personālu un resursus savām kontroles organizācijām (tostarp sociālajām un/vai darba inspekcijām, aģentūrām un sadarbības birojiem), tostarp mutiskās un rakstiskās tulkošanas pakalpojumiem, cita starpā apmainoties ar paraugpraksi; mudina dalībvalstis nodrošināt vienu darba inspektoru uz katrām 10 000 darba ņēmējiem, kā ieteikusi SDO, un nodrošināt, ka tie ir atbilstīgi kvalificēti un nodrošināti, lai panāktu Eiropas tiesību aktu īstenošanu darba ņēmēju brīvas pārvietošanās un pakalpojumu brīvas aprites jomā;

4. aicina dalībvalstis uzlabot pārrobežu sadarbību starp inspekcijām un elektronisko informācijas un datu apmaiņu, lai uzlabotu to kontroles pasākumu efektivitāti, kuru mērķis ir apkarot un novērst krāpšanu sociālajā jomā, fiktīvu pašnodarbinātību un nedeklarētu darbu, vienlaikus atzīstot datu aizsardzības nozīmi, un ieviest obligātu sadarbību starp dalībvalstīm un to savstarpēju palīdzību; aicina dalībvalstis izstrādāt Savienības mēroga profesionālās apmācības programmas inspektoriem, identificēt jaunus noteikumu apiešanas paņēmienus un organizēt pārrobežu sadarbības pasākumus; atzinīgi vērtē Komisijas darbu, finansējot savstarpējas mācīšanās programmas darba inspektoriem dalībvalstīs; uzsver, ka ir svarīgi valsts darba inspekcijas iestāžu darbiniekiem un/vai sociālajiem partneriem nodrošināt piekļuvi visās faktiskajās darba vietās un saistītajās dzīves vietās, ko nodrošina darba devējs, ja tas ir atļauts saskaņā ar valsts tiesību aktiem un atbilstīgi privātuma aizsardzības principiem, ņemot vērā, ka tas ir priekšnoteikums, lai viņi varētu veikt savu darbu un pārbaudīt sociālā dempinga gadījumus; iesaka Komisijai apsvērt iespēju uz *Eurodetachment* projektu bāzes izveidot pastāvīgas apmaiņas platformas, kopīgas mācības un sadarbību darba inspektoriem (un ierēdņiem struktūrās, kas atbildīgas par saziņu ar norīkotajiem darbiniekiem), kas iesaistīti kontroles un uzraudzības platformā, kura var tikt iekļauta vai darboties sadarbībā ar Eiropas platformu nedeklarēta darba novēršanai;

5. mudina dalībvalstis vajadzības gadījumā izveidot divpusējas *ad hoc* darba grupas un, ja nepieciešams, daudzpusēju darba grupu, iesaistot dalībvalstu kompetentās iestādes un darba inspektorus, lai, saņemot visu attiecīgo dalībvalstu apstiprinājumu, veiktu pārrobežu pārbaudes uz vietas saskaņā ar tās dalībvalsts tiesību aktiem, kurā notiek kontroles, ja rastos aizdomas par sociālo dempingu, nodarbinātību atbilstīgi nelikumīgiem nosacījumiem vai krāpšanu, un identificēt "pastkastītes uzņēmumus", krāpnieciskas darbā iekārtošanas aģentūras un noteikumu ļaunprātīgu izmantošanu, kas rada darba ņēmēju ekspluatāciju; norāda, ka šīs darba grupas varētu strādāt sadarbībā ar Eiropas platformu nedeklarēta darba novēršanai un Vecāko darba inspektoru komiteju, lai samazinātu attiecīgo finanšu slogu, un ka tās varētu izveidot valstu sociālo inspekciju tīklu, lai sekmētu informācijas apmaiņu; uzskata, ka laba sadarbība starp valstu iestādēm un sociālajiem partneriem ir būtiska sociālā dempinga izbeigšanai un godīgas konkurences nodrošināšanai vienotajā tirgū;

6. aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt efektīvāku spēkā esošo tiesību aktu īstenošanu un uzlabot sadarbību starp dalībvalstu organizācijām, kuras ir atbildīgas par darba inspekcijām, jo īpaši pārrobežu darba inspekcijām; atzinīgi vērtē Eiropas platformas nedeklarēta darba novēršanai izveidi un tās izvirzītos mērķus, lai stiprinātu sadarbību nedeklarēta darba novēršanā un atturēšanā no tā; cer, ka šī platforma palīdzēs atklāt un novērst pārkāpumus attiecībā uz dalībvalstu un ES darba tiesību normām un ES noteikumiem par darba ņēmēju brīvu pārvietošanos, brīvību veikt uzņēmējdarbību un pakalpojumu sniegšanas brīvību;

Trešdiena, 2016. gada 14. septembris

7. uzsver, ka cīņa pret sociālo tiesību pārkāpumiem jāpapildina ar cīņu pret krāpšanu nodokļu jomā un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, lai nodrošinātu godīgu konkurenci un vienlīdzīgus konkurences apstākļus uzņēmumiem;

8. norāda, ka darba nedeklarēšana vai nepilnīga deklarēšana ir viens no biežāk sastopamajiem noteikumu par darbā norīkošanu apiešanas veidiem; iesaka, ka attiecībā uz norīkošanu visās dalībvalstīs būtu jānosaka, ka ir obligāti jāiesniedz deklarācija, vēlākais kad sākas pakalpojumu sniegšana, un ka šādas deklarācijas būtu jāievada kopējā Eiropas reģistrā, tādējādi atvieglojot iespēju tās pārbaudīt, sekmējot dalībvalstu sadarbību un mazinot patlaban vērojamo juridisko nenoteiktību, ko rada atšķirības dažādu valstu procedūrās un dokumentācijā;

9. uzsver, ka uzņēmējas dalībvalsts kompetentajām iestādēm sadarbībā ar nosūtošās dalībvalsts kompetentajām iestādēm vajadzētu būt iespējai pārbaudīt A1 veidlapu gadījumā, ja rodas nopietnas šaubas par norīkošanas darbā patiesumu; aicina *ad hoc* administratīvo darba grupu attiecībā uz A1 veidlapu pastiprināt centienus A1 veidlapu uzticamības uzlabošanai un izvērtēt iespēju sekmēt uzraudzību, apkopojot A1 veidlapas vienotā digitālā sistēmā; aicina Komisiju un dalībvalstis veikt visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka sociālā nodrošinājuma informācijas elektroniskā apmaiņa (EESSI) būtu pilnībā darbaspējīga, to izmantotu visas dalībvalstis un tā būtu pielāgota MVU vajadzībām; uzsver, ka darba ņēmēju, darba devēju un darba inspektoru labāka piekļuve informācijai, izmantojot, piemēram, vienu valsts tīmekļa vietni, ir viens no būtiskākajiem instrumentiem cīņā pret noteikumu pārkāpumiem;

10. aicina visas dalībvalstis ratificēt un īstenot SDO Konvenciju Nr. 189 par pienācīgu darbu māsaimniecībās nodarbinātajām personām; aicina dalībvalstis izstrādāt tiesisko regulējumu, kas ļautu likumīgi nodarbināt māsaimniecībās nodarbinātās personas un aprūpētājus, lai nodrošinātu juridisko skaidrību darba devējiem un taisnīgus nodarbinātības nosacījumus un pienācīgus darba apstākļus darba ņēmējiem; aicina Komisiju un dalībvalstis izvērtēt nodarbinātības noteikumus un nosacījumus māsaimniecībās nodarbinātajām personām un vajadzības gadījumā iesniegt ieteikumus par veicamajiem uzlabojumiem saskaņā ar spēkā esošajiem Līgumiem (jo īpaši LESD 153. panta 1. punktu), tostarp atbilstošu apmācību un informācijas sniegšanu par šīs kategorijas darba ņēmēju tiesībām un pienākumiem;

11. norāda, ka atsevišķās nozarēs sievietes visvairāk cieš no sociālā dempinga, jo īpaši māsaimniecības un aprūpes (jo īpaši mājaprūpes) nozarē, aicina Komisiju sadarbībā ar dalībvalstīm izvērtēt visas situācijas, kurās sievietes saskaras ar sociālo un algu dempingu vai ir iesaistītas nedeklarētā darbā, kā arī izvērtēt attiecīgos spēkā esošos ES tiesību aktus;

12. aicina dalībvalstis uzlabot starptautiska un vietēja mēroga sadarbību starp publiskajām iestādēm, arodbiedrībām un NVO, lai risinātu bieži vien sarežģītās migrējošo darbinieku problēmas, un ņemt vērā darba apstākļus, kā arī visus pārējos ar dzīves kvalitāti saistītos elementus, tostarp attiecībā uz vispārējo veselības stāvokli, sociālo iekļautību un mājokli;

13. uzsver, cik svarīgi ir Direktīvas 2014/67/ES noteikumi par finansiālu administratīvo sankciju un/vai sodu pārrobežu piemērošanu, kas palīdzēs novērst tiesību aktu pārkāpumus; uzskata, ka kompetentajām iestādēm jāspēj piemērot efektīvas, samērīgas un preventīvas sankcijas, tostarp iespēju uz laiku apturēt pakalpojumu sniegšanu, ja tiek nopietni pārkāpti tiesību akti par norīkošanu darbā vai piemērojami koplīgumi; uzskata, ka šādiem naudas sodiem vajadzētu būt ar atturošu ietekmi un ka jāuzlabo informācijas sniegšana MVU par spēkā esošajiem tiesību aktiem par darba ņēmēju norīkošanu;

14. aicina dalībvalstis būtiski uzlabot informācijas apmaiņu par sociālo nodrošinājumu attiecībā uz darbā norīkotiem darba ņēmējiem, lai uzlabotu spēkā esošo tiesību aktu īstenošanu; atgādina par savu aicinājumu Komisijai izpētīt guvumus, ja tiktu ieviesta Eiropas sociālās apdrošināšanas identifikācijas apliecība vai cits ES mēroga elektronisks dokuments, kurā varētu saglabāt visus datus, kas vajadzīgi, lai pārbaudītu tā turētāja sociālā nodrošinājuma statusu, pamatojoties uz viņa vai viņas darba tiesiskajām attiecībām⁽¹⁾, kā arī vajadzīgo informāciju, kas saistīta ar darbinieka norīkošanu darbā, stingri

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta 2014. gada 14. janvāra rezolūcija par efektīvām darba inspekcijām kā stratēģiju darba apstākļu uzlabošanai Eiropā (P7_TA(2014)0012).

Trešdiena, 2016. gada 14. septembris

ievērojot datu aizsardzības noteikumus, jo īpaši apstrādājot sensitīvus personas datus, un attiecīgā gadījumā paredzēt šādas pret viltojumiem drošas apliecības ieviešanu; tomēr uzsver, ka tas nedrīkst ierobežot vai jebkādā veidā apdraudēt uzņēmēju dalībvalstu iestāžu un sociālo partneru tiesības saskaņā ar valsts tiesību aktiem un praksi pārskatīt šādā apliecībā iekļautos datus, kā arī veikt to kontroli un pārbaudes;

15. aicina sagatavot ES mēroga sarakstu ar uzņēmumiem, tostarp “pastkastītes” uzņēmumiem, kas ir atbildīgi par nopietniem Eiropas darba un sociālās jomas tiesību aktu pārkāpumiem, pēc tam, kad tie ir saņēmuši iepriekšēju brīdinājumu, un paredzēt, ka ar šo sarakstu var iepazīties tikai attiecīgās pārbaudes iestādes; prasa liegt šiem uzņēmumiem piekļuvi publiskiem iepirkumiem, valsts subsidijām un ES fondiem tiesību aktos noteiktā laikposmā;

16. aicina ES un dalībvalstis īstenot pārrobežu sadarbību izpildes informācijas jomā, uzlabot dalībvalstu elektroniskajos reģistros un Eiropas Autopārvadājumu uzņēmumu reģistrā (ERRU) reģistrēto datu pieejamību uzraudzības iestādēm un konsolidēt to pārkāpumu sarakstu, kuru dēļ autopārvadātāji zaudē labu reputāciju, ietverot tajā informāciju par visu attiecīgo ES tiesību aktu neievērošanu; uzsver, ka atbildība par noteikumu pārkāpšanu būtu jāuzņemas personām, kas dod rīkojumus darbiniekiem;

II. Tiesību aktu nepilnību novēršana, lai īstenotu dalībvalstu un Eiropas darba un sociālās tiesības, un vienlīdzīgas attieksmes un nediskriminācijas principa īstenošana

17. aicina Komisiju rīkoties, lai novērstu trūkumus, kas konstatēti spēkā esošajos tiesību aktos, nolūkā efektīvi cīnīties pret sociālo dempingu un sociālo un fiskālo krāpšanu;

18. aicina Komisiju rūpīgi uzraudzīt Direktīvas 2014/67/ES īstenošanu un platformas nedeklarēta darba apkarošanai efektivitāti cīņā pret “pastkastītes uzņēmumiem”, vispārīgāk piemērojot principu, kas paredz, ka ikvienam uzņēmumam jābūt vienai galvenajai mītnes vietai, un nodrošinot, ka pakalpojumu brīvas sniegšanas gadījumā, izmantojot norīkotus darba ņēmējus, ikvienam iesaistītajam pakalpojumu sniedzējam tā izveides dalībvalstī jāveic reāla darbība un tādējādi jābūt reālam uzņēmumam; atgādina, cik svarīga ir uzņēmumu reāla darbība izcelsmes valstī, jo tā ļauj kvalitatīvi novērtēt norīkošanu darbā; atgādina, ka Nodarbinātības un sociālo lietu komiteja noraidīja priekšlikumu direktīvai par viena dalībnieka sabiedrībām ar ierobežotu atbildību, jo daži no ierosinātajiem noteikumiem varētu veicināt šāda veida uzņēmumu izveidi fiktīvām sociālām un ekonomiskām darbībām, līgumos un tiesību aktos paredzēto saistību pārkāpumus un tā rezultātā miljardiem euro vērtus zaudējumus neiekasētu nodokļu veidā; aicina Komisiju apsvērt iespēju ierosināt pārredzama un pieejama visu ES uzņēmumu reģistra izveidi un EESSI sistēmas obligātu izmantošanu;

19. aicina Komisiju izstrādāt jaunu ziņojumu par dalībvalstu panākto progresu, veicot uzlabojumus valsts nodokļu iestādēs un sistēmās, lai cīnītos pret krāpšanu nodokļu jomā, kā ierosināts Komisijas paziņojumā “Rīcības plāns, kā pastiprināt cīņu pret krāpšanu nodokļu jomā un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas” (COM(2012)0722);

20. norāda, ka Direktīva 96/71/EK attiecas tikai uz LESD 64. un 74. pantu, kas saistīti ar pakalpojumu sniegšanas brīvību un brīvību veikt uzņēmējdarbību, lai gan viens no direktīvas galvenajiem mērķiem ir aizsargāt darba ņēmējus; turklāt atgādina, cik svarīgs ir LESD 151. un 153. pants, kuros izvirzīti mērķi ES un tās dalībvalstīm attiecībā uz nodarbinātības veicināšanu, dzīves un darba apstākļu uzlabošanu, pienācīgu sociālo aizsardzību, sociālā dialoga veicināšanu un atstumtības novēršanu;

21. atzīst ar garām apakšlīgumu ķēdēm saistītos riskus; atgādina, ka dalībvalstis, apspriežoties ar attiecīgajiem sociālajiem partneriem, var valsts līmenī izveidot solidarās atbildības mehānismus, kas piemērojami vietējiem un ārvalstu uzņēmumiem, lai sniegtu iespēju vietējiem un ārvalstu darba ņēmējiem izmantot to tiesības; atgādina, ka šāda iespēja tika apstiprināta ar Direktīvu 2014/67/ES; aicina Komisiju rūpīgi pārraudzīt to, kā tiek īstenots dalībvalstīm minētajā direktīvā noteiktais pienākums paredzēt pasākumus, ar kuriem nodrošina, ka būvniecības nozarē norīkotie darba ņēmēji apakšuzņēmēju ķēdēs var saistībā ar savu darbinieka tiesību ievērošanu prasīt atbildību darbuuzņēmējam, kuram darba devējs ir tiešs apakšuzņēmējs;

Trešdiena, 2016. gada 14. septembris

22. norāda uz problēmām, kas saistītas ar Direktīvu 96/71/EK un tās īstenošanu; uzsver, ka ir svarīgi risināt šīs problēmas, lai nodrošinātu taisnīgus darba apstākļus, darba ņēmēju tiesību ievērošanu un vienlīdzīgus konkurences apstākļus norīkošanai un vietējiem uzņēmumiem uzņēmējvalstī, kas ir īpaši svarīgi MVU; aicina savlaicīgi īstenot Direktīvu 2014/67/ES; ņem vērā Komisijas priekšlikumu pārskatīt Direktīvu 96/71/EK, iekļaujot tajā ierobežojumu attiecībā uz norīkošanas periodiem, ieviešot noteikumus par atalgojumu un nodarbinātības noteikumus un nosacījumus, lai nodrošinātu vienlīdzīgas attieksmes principa ievērošanu un jebkāda veida diskriminācijas aizliegumu valstspiederības dēļ, kas ES tiesību aktos paredzēti kopš dibināšanas līgumu pieņemšanas; prasa, lai noteikumi par darba ņēmēju norīkošanu būtu skaidri, samērīgi un pamatoti; uzsver, ka ir jāievēro uzņēmējvalsts darba koplīgumi un darba attiecību sistēma;

Mobilie darba ņēmēji: cīņa pret sociālo dempingu transporta jomā

23. aicina stingrāk uzraudzīt noteikumu par darba un atpūtas laiku īstenošanu autotransporta nozarē; aicina uzlabot uzraudzības ierīces un laikus ieviest viedos tahogrāfus profesionālai lietošanai, lai nodrošinātu, ka dalībvalstis pienācīgi, efektīvi un nediskriminējoši īsteno spēkā esošos tiesību aktus, neradot lieku administratīvo slogu; aicina Komisiju izvērtēt iespēju visiem uzņēmumiem, kuri darbojas ar Kopienas licenci, izveidot elektronisku un integrētu uzņēmuma dosjē ar mērķi apkopot visus attiecīgos ar pārvadātāju, transportlīdzekļiem un transportlīdzekļu vadītājiem saistītos datus, kas iegūti pārbaudēs uz autoceļiem;

24. aicina pastiprināt kontroli attiecībā uz darba, gaidīšanas režīma, autovadīšanas un atpūtas laika ievērošanu visās attiecīgajās nozarēs, piemēram, būvniecības, sabiedriskās ēdināšanas, medicīnas un transporta nozarē, un piemērot sodus par rupjiem pārkāpumiem;

25. aicina Komisiju apsvērt iespēju izveidot Eiropas Autotransporta aģentūru, lai nodrošinātu ES tiesību aktu pienācīgu īstenošanu un veicinātu standartizāciju un visu dalībvalstu sadarbību autotransporta jomā;

26. aicina Komisiju koordinēt un nostiprināt valstu iestāžu sadarbību autotransporta tiesību aktu jomā, tostarp izmantojot informācijas apmaiņu, un citos centienos, kuru mērķis ir atbalstīt tiesību aktu īstenošanu un nodrošināt uzņēmumiem vienlīdzīgus konkurences apstākļus; norāda, ka šajā ziņā tiesību aktu izpilde galvenokārt ir dalībvalstu pienākums; mudina dalībvalstis ciešāk sadarboties ar *Euro Contrôle Route* un Eiropas ceļu drošības policijas tīklu (*TISPOL*), lai uzlabotu ES autopārvadājumu tiesību aktu izpildi, nodrošinot to vienādu un pienācīgu īstenošanu;

27. aicina Komisiju autotransporta nozares mobilajiem darba ņēmējiem kolektīvi piemērot Regulas (EK) Nr. 593/2008 (Roma I) 8. panta 2. punktu, kā to interpretējusi Eiropas Savienības Tiesa 2011. gada 15. marta spriedumā *Koelzsch* lietā (Tiesas (virspalātas) spriedums lietā C-29/10);

28. aicina Komisiju un dalībvalstis apmainīties viedokļiem, lai precizētu attiecīgos noteikumus, kas ļauj noteikt atšķirību starp algotiem darbiniekiem un pašnodarbinātām personām nolūkā apkarot fiktīvu pašnodarbinātību, un aicina Komisiju ierosināt konkrētus ieteikumus, pamatojoties uz rādītājiem par darba attiecību pastāvēšanu saskaņā ar SDO Ieteikumu Nr. 198 par darba attiecībām, vienlaikus nediskriminējot patiesus pašnodarbinātos darba ņēmējus ar nelielu klientu skaitu; uzsver nepieciešamību uzraudzīt tādu darba ņēmēju statusu kā civilās aviācijas piloti un lokomotīvu vadītāji un viņu darba tiesiskās attiecības ar uzņēmumiem, kuru labā viņi strādā; uzsver, ka fiktīvas pašnodarbinātības problēmai ir būtiskas sekas attiecībā uz darba ņēmēju sociālo aizsardzību un drošību, un tā var ietekmēt godīgu konkurenci;

29. noraida jebkādu turpmāku kabotāžas liberalizāciju, kamēr nav nostiprināta spēkā esošā tiesiskā regulējuma īstenošana; mudina Komisiju ierosināt uzlabotus noteikumus, ar ko nodrošinātu labāku īstenošanu un atvieglotu uzraudzību; aicina Komisiju pārskatīt Direktīvu 92/106/EEK par kombinētajiem pārvadājumiem ⁽¹⁾, lai izskaustu negodīgu praksi, un prasa veikt papildu pasākumus, lai tiktu ievēroti ar kombinētajiem pārvadājumiem saistītie sociālie tiesību akti;

⁽¹⁾ Padomes 1992. gada 7. decembra Direktīva 92/106/EEK par vienotu noteikumu ieviešanu attiecībā uz dažu veidu kombinētajiem kravu pārvadājumiem starp dalībvalstīm (OV L 368, 17.12.1992., 38. lpp.).

Trešdiena, 2016. gada 14. septembris

30. aicina dalībvalstis, kurās ir ieviesta ceļu nodevu sistēma, apkopotos datus par ceļu nodevām darīt pieejamus uzraudzības iestāžu izvērtēšanai, lai varētu efektīvāk pārbaudīt kabotāžas pārvadājumus;

31. iesaka, lai uzņēmumu īpašumtiesību iegādes un nodošanas gadījumos tiktu skaidri noteikts, kuras prasības Direktīvas 2001/23/EK⁽¹⁾ nozīmē attiecībā uz darbinieku tiesībām uzņēmumu īpašnieka maiņas gadījumos tiek ievērotas un saglabātas jaunajos līgumos;

32. aicina veikt uzlabojumus Regulā (EK) Nr. 1008/2008, lai nodrošinātu valstu darba tiesību saistošu piemērošanu aviokompānijām, kuru bāzes atrodas ES teritorijā, un uzlabotu termina "galvenā darījumdarbības vieta" definīciju un jēdzienu, kā arī saistībā ar sociālās drošības sistēmu un darba tiesību koordinēšanu aicina uz apkalpes locekļiem attiecināmo definīciju "mājas bāze" saskaņot ar Regulu (ES) Nr. 83/2014⁽²⁾ un Regulu (ES) Nr. 465/2012⁽³⁾;

33. stingri mudina Komisiju un dalībvalstis saistībā ar Eiropas Aviācijas drošības aģentūras (EASA) regulu un citiem attiecīgajiem tiesību aktiem atbalstīt tiešo darba līgumu kā standarta modeli un ierobežot netipisku darba līgumu izmantošanu;

34. prasa aizsargāt gaisa kuģu pilotu un apkalpes locekļu tiesības;

35. aicina dalībvalstis pārskatīt savus tiesību aktus, lai nodrošinātu, ka visi līgumi aviācijas nozarē nodrošina kvalitatīvu nodarbinātību un labus darba apstākļus; uzskata, ka nedroši darba apstākļi rada papildu risku drošībai; uzsver, ka konkurētspējas uzlabošanas dēļ nedrīkst ziedot darbinieku sociālo aizsardzību un pakalpojumu kvalitāti;

36. uzsver, ka būtu jāstiprina Komisijas 2015. gada 7. decembrī publicētās Aviācijas stratēģijas Eiropai sociālā dimensija, jo kvalitatīva nodarbinātība un labi darba apstākļi ir tieši saistīti gan ar pasažieru, gan personāla drošības un drošuma aizsardzību; turklāt uzsver, ka šajā sakarībā Komisijai un dalībvalstīm ir jānodrošina to valsts sociālo tiesību aktu un darba koplīgumu uzraudzība un pienācīga izpilde, ko piemēro aviokompānijām, kuru bāzes atrodas ES teritorijā; šajā saistībā atgādina, ka sociālie un vides standarti ir saistīti ar pakalpojumu kvalitāti, kā arī drošību; atzīst, ka ir svarīgi paredzēt apmācības minimumu tehniskās apkopes personālam civilās aviācijas nozarē; prasa Komisijai ierosināt Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 21. aprīļa Regulas (EK) Nr. 868/2004 par aizsardzību pret subsidēšanu un negodīgas cenu noteikšanas praksi, kas rada zaudējumus Kopienas gaisa pārvadātājiem gaisa satiksmes pakalpojumu sniegšanā no valstīm, kuras nav Eiropas Kopienas dalībvalstis⁽⁴⁾, pārskatīšanu un analizēt iemeslus, kāpēc šī regula nav īstenota; aicina Komisiju un dalībvalstis pārskatīt noteikumus par gaisa kuģa apkalpes sākotnējo apmācību un licencēšanu, lai novērstu trūkumus, kuru dēļ notiek to pilotu ekspluatācija, kas sāk darbu šajā profesijā, piemēram, slēdzot līgumus par pilotu pašfinansētām lidojumstundām;

⁽¹⁾ Padomes 2001. gada 12. marta Direktīva 2001/23/EK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz darbinieku tiesību aizsardzību uzņēmumu, uzņēmējiesabiedrību vai uzņēmumu vai uzņēmējiesabiedrību daļu īpašnieka maiņas gadījumā (OV L 82, 22.3.2001., 16. lpp.).

⁽²⁾ Komisijas 2014. gada 29. janvāra Regula (ES) Nr. 83/2014, ar kuru groza Regulu (ES) Nr. 965/2012, ar ko nosaka tehniskās prasības un administratīvās procedūras saistībā ar gaisa kuģu ekspluatāciju atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 216/2008 (OV L 28, 31.1.2014., 17. lpp.).

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 22. maija Regula (ES) Nr. 465/2012, ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 883/2004 par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu un Regulu (EK) Nr. 987/2009, ar ko nosaka īstenošanas kārtību Regulai (EK) Nr. 883/2004 (OV L 149, 8.6.2012., 4. lpp.).

⁽⁴⁾ OV L 162, 30.4.2004., 1. lpp.

Trešdiena, 2016. gada 14. septembris

37. aicina Komisiju izvērtēt iespēju nākt klajā ar papildu priekšlikumu par piemērojamiem darba nosacījumiem kuģniecības nozarē, tostarp attiecībā uz kuģu apkalpi;

38. uzskata, ka jūrniecības nozarē Komisijai būtu jānodrošina sociālo tiesību aktu, tostarp 2006. gada Konvencijas par darbu jūrniecībā, pilnīga īstenošana; aicina Komisiju un dalībvalstis apsvērt pasākumus, ar ko veicina profesionāli apmācītu Eiropas jūrnieku pieņemšanu un saglabāšanu darbā;

Ar ekonomikas digitalizāciju saistīto problēmu prognozēšana

39. atgādina, ka ir svarīgi digitālo un sadarbīgo ekonomiku saistīt ar darba ņēmēju aizsardzību šajā jaunajā nozarē, kur elastīgākas darba prakses varētu radīt nodarbinātības veidus, kuros ir spēkā zemāki standarti sociālās drošības, darba laika, darba vietas, apmācības, darba ņēmēju līdzdalības un nodarbinātības aizsardzības jomā; uzsver, ka šiem jaunajiem nodarbinātības veidiem jāpiemēro biedrošanās brīvība un tiesības uz darba koplīguma slēgšanas sarunām saskaņā ar ES Pamattiesību hartu un valstu praksi; uzsver, ka dalībvalstīm savi tiesību akti ir jāpielāgo digitālajai un sadarbīgai ekonomikai, un aicina Komisiju, dalībvalstis un sociālos partnerus šā laikā novērtēt Eiropas tiesību aktu normas, ko piemēro šajā nozarē, un vajadzības gadījumā sagatavot priekšlikumus digitālās un sadarbīgās ekonomikas regulējumam nolūkā nodrošināt taisnīgu konkurenci un darba ņēmēju tiesību aizsardzību;

40. norāda, ka digitalizācijai ir ārkārtīgi svarīga ietekme uz Eiropas darba tirgu; uzsver, ka, no vienas puses, digitalizācija var radīt jaunus uzņēmējdarbības modeļus un jaunas darbvietas, jo īpaši augsti kvalificētiem, taču arī mazkvalificētiem darba ņēmējiem, bet, no otras puses, tā var arī radīt nedrošus nodarbinātības veidus; uzsver, ka digitālā vienotā tirgus stratēģijā būtu jāiekļauj sociālie apsvērumi, lai pilnībā izmantotu saistītā nodarbinātības un izaugsmes potenciāla sniegtās iespējas, vienlaikus nodrošinot augsta līmeņa nodarbinātības aizsardzību; aicina Komisiju veidot digitālo vienoto tirgu sociāli taisnīgā un ilgtspējīgā veidā; uzskata, ka pašreizējās sociālās aizsardzības sistēmas ir jāpielāgo darba ņēmēju vajadzībām digitālās un sadarbīgās ekonomikas apstākļos, lai attiecīgajiem darba ņēmējiem nodrošinātu pietiekamu sociālo aizsardzību;

41. atgādina, ka dažās ekonomikas nozarēs, piemēram, lauksaimniecībā, darba stundu skaits atšķiras atkarībā no sezonas ierobežojumiem;

III. Virzība uz augšupēju sociālo konvergenci

42. uzsver pamattiesību dominanto lomu; aicina Komisiju un dalībvalstis atbalstīt un veicināt sociālo dialogu, kuram ir būtiska nozīme augsta līmeņa darba apstākļu nodrošināšanā; uzsver, ka darba tiesībām un augstiem sociālajiem standartiem ir būtiska nozīme ekonomikas līdzsvarošanā, ienākumu palielināšanā un ieguldījumu veicināšanā spēju palielināšanas jomā; šajā sakarībā uzsver, ka ES tiesību aktos un politikas dokumentos ir jāņem vērā arodbiedrību tiesības un brīvības, tiem jāatbilst koplīgumiem un jānodrošina vienlīdzīga attieksme pret darba ņēmējiem;

43. aicina Komisiju veikt īpašus pasākumus, lai palīdzētu sievietēm, ko ietekmē sociālais dempings, visās kopējās politikas nostādnēs un pasākumos galveno uzmanību pievēršot līdztiesības panākšanai, ņemot vērā pašreizējo darba tirgus segregāciju un nevienlīdzīgos darba līgumus, par ko liecina joprojām pastāvošās būtiskās sieviešu un vīriešu atalgojuma atšķirības;

44. uzsver, ka nevienlīdzība Eiropā padziļinās, tādējādi negatīvi ietekmējot stratēģijas "Eiropa 2020" mērķu sasniegšanu nabadzības un nodarbinātības jomā;

45. uzsver, cik svarīgi ir Savienības teritorijā un/vai eurozonā izveidot ekonomiskus, fiskālus un sociālus mehānismus, kas spētu uzlabot ES iedzīvotāju dzīves līmeni, samazinot ekonomisko un sociālo nevienlīdzību; turklāt uzstāj, lai Komisija ņemtu vērā atzinumus par sociālajiem jautājumiem, lai sekmētu darba ņēmēju aizsardzību konverģences ceļā;

Trešdiena, 2016. gada 14. septembris

46. atgādina par Komisijas apņemšanos izveidot sociālo tiesību pilāru un uzsver, ka ir vajadzīga augšupēja sociālā konverģence, lai sasniegtu LESD 151. pantā izklāstītos mērķus; uzsver, ka dažādu valstu sociālo sistēmu salīdzināšanas kritēriju noteikšana nevar veidot šādu pilāru, bet var kalpot tikai kā iepriekšēja analītiska bāze; uzsver, ka sociālo tiesību pilāra pieņemšanai nevajadzētu izraisīt jau spēkā esošo darba un sociālo standartu pazemināšanu;
47. norāda uz atšķirīgajiem darbinieku un darba devēju sociālā nodrošinājuma iemaksas līmeņiem dalībvalstīs; aicina Komisiju izvērtēt šo atšķirību ekonomisko un sociālo ietekmi vienotā tirgus kontekstā;
48. uzskata, ka atalgojums, kas darba ņēmējiem nodrošina pienācīgu dzīves līmeni, ir svarīgs sociālajai kohēzijai un produktīvas ekonomikas uzturēšanai; aicina ievērot un veicināt darba koplīguma slēgšanas sarunas; iesaka arī noteikt algu minimumu, vajadzības gadījumā izveidojot valstu minimālo algu, pienācīgi ievērojot katras dalībvalsts praksi un apspriežoties ar sociālajiem partneriem, lai pakāpeniski sasniegtu, ja iespējams, vismaz 60 % no attiecīgās valsts vidējās algas ar mērķi izvairīties no pārmērīgām atalgojuma atšķirībām, atbalstīt kopējo pieprasījumu un ekonomikas atveseļošanu un veicināt augšupēju sociālo konverģenci;
49. pieņem zināšanai automātisko stabilizatoru potenciālo vērtību; uzsver nepieciešamību papildus šiem stabilizatoriem īstenot efektīvu nodarbinātības politiku, kuras galvenais mērķis ir radīt kvalitatīvas darbvietas;
50. aicina Komisiju kopā ar dalībvalstīm apsvērt vajadzību rīkoties ES līmenī, lai risinātu dažādus apakšuzņēmēju līgumu slēgšanas aspektus, tostarp kopīgas un solidāras atbildības paplašināšanu visā apakšuzņēmumu ķēdē;
51. uzsver, ka visi apakšuzņēmēji, tostarp pagaidu aģentūras, kas lielākoties nosūta sievietes uz citu dalībvalsti māsājniecības un mājaprūpes darbā, ir saucami pie atbildības par nesamaksātām algām, sociālās drošības maksājumiem, nelaimes gadījumu apdrošināšanu, kā arī noteikumu par darbnespēju un nelaimes gadījumiem neievērošanu; uzsver, ka apakšuzņēmējiem ir arī jāspēj sniegt atbalstu darbiniekiem gadījumā, ja pret viņiem slikti izturas un viņus aizskar klienti, kā arī repatriācijas gadījumā;
52. aicina Komisiju apsvērt iespēju paredzēt instrumentu, ar ko uzņēmumiem paredzētu lielāku rūpības pienākumu, kura sakarā tos var saukt pie atbildības gan attiecībā uz to filiālēm, gan apakšuzņēmējiem, kas darbojas trešās valstīs, ar mērķi novērst cilvēktiesību pārkāpumus, korupciju, smagus fiziskus ievainojumus vai vides apdraudējumu un SDO konvenciju pārkāpumus;
53. uzskata, ka Direktīva 96/71/EK un noteikumi par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu ir jāpiemēro no trešām valstīm norīkoto darba ņēmēju nodarbinātībai, pamatojoties uz PTO 4. režīma regulējumu un tirdzniecības nolīgumu kontekstā, lai novērstu labvēlīgāku attieksmi pret uzņēmumiem un darba ņēmējiem no trešām valstīm nekā no dalībvalstīm;
54. aicina Komisiju iespēju robežās ņemt vērā šīs rezolūcijas ieteikumus;
55. uzsver vajadzību nodrošināt dažādu Eiropas politikas virzienu labāku koordinēšanu;
- o
- o o
56. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai.
-

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

P8_TA(2016)0349

Filipīnas**Eiropas Parlamenta 2016. gada 15. septembra rezolūcija par Filipīnām (2016/2880(RSP))**

(2018/C 204/14)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā tā iepriekšējās rezolūcijas par stāvokli Filipīnās, īpaši 2016. gada 8. jūnija ⁽¹⁾ rezolūciju par Pamatnolīgumu par partnerību un sadarbību starp Eiropas Savienību un Filipīnu Republiku, 2012. gada 14. jūnija ⁽²⁾ un 2010. gada 21. janvāra ⁽³⁾ rezolūciju,
  - ņemot vērā Eiropas Ārējās darbības dienesta runaspersonas 2016. gada 3. septembra paziņojumu par uzbrukumu Davao,
  - ņemot vērā diplomātiskās attiecības starp Filipīnām un ES (tolaik Eiropas Ekonomikas kopienu (EEK)), kuras tika izveidotas 1964. gada 12. maijā līdz ar Filipīnu vēstnieka Eiropas Ekonomikas kopienā iecelšanu,
  - ņemot vērā Filipīnu kā vienas no Dienvidaustrumāzijas valstu asociācijas (ASEAN) dibinātājvalstīm statusu pēc Bangkokes deklarācijas parakstīšanas 1967. gada 8. augustā,
  - ņemot vērā Pamatnolīgumu par partnerību un sadarbību starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Filipīnu Republiku, no otras puses,
  - ņemot vērā ANO ģenerāļsekretāra *Ban Ki-moon* 2016. gada 8. jūnija paziņojumu par šķietamu apstiprinājumu nogalināšanas gadījumiem bez tiesas sprieduma,
  - ņemot vērā ANO Narkotiku un noziedzības novēršanas biroja (UNODC) 2016. gada 3. augusta paziņojumu par situāciju Filipīnās,
  - ņemot vērā ANO ģenerāļsekretāra runaspersonas 2016. gada 4. septembra paziņojumu par Filipīnām,
  - ņemot vērā ANO Drošības padomes 2016. gada 4. septembra paziņojumu par teroristu uzbrukumu Filipīnās,
  - ņemot vērā ES pamatnostādnes par cilvēktiesībām,
  - ņemot vērā 1948. gada Vispārējo cilvēktiesību deklarāciju,
  - ņemot vērā 1966. gada Starptautisko paktu par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām (ICCPR),
  - ņemot vērā Reglamenta 135. panta 5. punktu un 123. panta 4. punktu,
- A. tā kā Filipīnām un ES jau sen ir nodibinātas diplomātiskās, ekonomiskās, kultūras un politiskās attiecības;
- B. tā kā demokrātija, tiesiskums, cilvēktiesības un dialogs ar pilsoniskās sabiedrības organizācijām ir vienmēr bijusi svarīga daļa no divpusējām sarunām starp ES un Filipīnām;
- C. tā kā nesen ievēlētajai Filipīnu valdībai būs jārisina milzīgās problēmas attiecībā uz nevienlīdzības un korupcijas apkarošanu un miera procesa vadīšanu šajā valstī;

⁽¹⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA(2016)0263.⁽²⁾ OV C 332 E, 15.11.2013., 99. lpp.⁽³⁾ OV C 305 E, 11.11.2010., 11. lpp.

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

- D. tā kā nelegāla narkotiku tirdzniecība Filipīnās joprojām ir nopietna problēma valsts un starptautiskā līmenī; tā kā 2015. gadā saskaņā ar ASV Valsts departamenta ikgadējo pārskatu Kongresam, Filipīnu Narkotiku apkarošanas aģentūra (PDEA), kas ir galvenā narkotiku apkarošanas aģentūra valstī, ziņoja, ka 8 629 ciematu vai Davao pilsētas rajonu (aptuveni 20 % no valsts ciematiem) informējuši par narkotiku jomā izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, un tā kā Filipīnas uzskata par valsti, kurā patērē visvairāk metamfetāminus Austrumāzijā;
- E. tā kā viena no galvenajām tēmām Rodrigo Duterte prezidenta kampaņā bija apņemšanās izbeigt visu līmeņu ar narkotikām saistītu noziedzību visā valstī; tā kā vēlēšanu kampaņā un pirmajās dienās amatā prezidents R. Duterte atkārtoti mudināja tiesībsardzības aģentūras un sabiedrību nogalināt aizdomās turētos par narkotiku tirdzniecību, kas nav padevušies, kā arī narkotiku lietotājus;
- F. tā kā prezidents R. Duterte publiski paziņoja, ka viņš nevērsīsies pret tiesībsardzības iestāžu darbiniekiem un iedzīvotājiem, kuri nogalinājuši narkotiku tirgotājus, kas pretojušies arestam;
- G. tā kā Filipīnu valsts policijas dati liecina, ka no 2016. gada 1. jūlija līdz 4. septembrim policija nogalinājusi vairāk nekā tūkstoši aizdomās turētos par narkotiku tirdzniecību un lietošanu, un tā kā policijas statistika papildus liecina, ka iepriekšējos divos mēnešos nezināmi uzbrucēji nogalinājuši vairāk nekā tūkstoši iespējamo narkotiku tirgotāju un lietotāju; tā kā saskaņā ar *Al Jazeera* vairāk nekā 15 000 aizdomās turētie saistībā ar narkotikām ir aizturēti, galvenokārt pamatojoties uz baumām un pieņēmumiem, kurus pauduši līdziedzīvotāji, un tā kā gandrīz 700 000 ir "brīvprātīgi" pieteikušies policijā un reģistrējušies ārstēšanai saskaņā ar *Tokhang* programmu, lai nekļūtu par policijas vai linčošanas upuriem;
- H. tā kā 2016. gada 8. jūnijā ANO ģenerālsekretārs *Ban Ki-moon* nosodīja virkni nogalināšanu bez tiesas sprieduma kā nelikumību un kā pamattiesību un brīvību pārkāpšanu;
- I. tā kā 2016. gada 18. augustā ANO īpašā referente ārpusstiesas, tūlītēju vai patvaļīgu nāvessodu izpildes jautājumos *Agnes Callamard* un ANO īpašais referents jautājumos par tiesībām uz veselību *Dainius Pūras*, mudināja Filipīnu valdību izbeigt šo ārpusstiesas nāvessodu izpildes un slepkavību vilni saistībā ar noziedzības un narkotiku apkarošanas kampaņas pastiprināšanu pret narkotiku tirgotājiem un lietotājiem;
- J. tā kā Filipīnu Senāts un Cilvēktiesību komiteja ir veikušas savu neatkarīgu izmeklēšanu par šiem nāves gadījumiem;
- K. tā kā Filipīnas bija viena no pirmajām valstīm Āzijā, kas 1987. gadā atcēla nāvessodu; tā kā pēc tam, kad nāvessods tika atjaunots, to otru reizi atcēla prezidentes *Arroyo* amata pilnvaru laikā 2006. gadā; tā kā prezidenta vēlēšanu kampaņas gaitā prezidents R. Duterte aicinājis to atkal atjaunot, jo īpaši attiecībā uz narkotiku nelegālu tirdzniecību, un tā kā likumprojekts šobrīd tiek izskatīts Kongresā;
- L. tā kā cits likumprojekts Kongresā ir iesniegts ar mērķi samazināt minimālo vecumu saukšanai pie kriminalatbildības no 15 gadiem līdz deviņiem;
- M. tā kā 2016. gada 2. septembra sprādzienā, par ko atbildību uzņēmas *Abu Sayyaf* un viņa līdzgaitnieki, Davao pilsētas tirgū vismaz 14 cilvēki gāja bojā un 70 tika ievainoti; tā kā Filipīnu Bruņotie spēki turpina militāro uzbrukumu ar IV saistītajiem *Abu Sayyaf* kaujiniekiem Sulu provinces dienvidu daļā;
- N. tā kā pēc uzbrukuma Filipīnu valdība pasludināja "ārkārtas stāvokli valstī, ņemot vērā pretlikumīgo vardarbību Mindanao";

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

- O. tā kā 2016. gada 26. augustā Norvēģijas valdības aizbildnībā tika noslēgts beztermiņa pamiers starp Filipīnu valdību un NDFP (Filipīnu Nacionālo demokrātisko fronti), kas ir būtisks pavērsiens 47 gadu ilgajā partizānu karā, kurš, kā tiek lēsts, prasījis 40 000 cilvēku dzīvības;
- P. tā kā Filipīnas 2017. gadā pārņems ASEAN prezidentūru un tā kā prezidents R. Duterte ir paziņojis, ka "Filipīnas prezidentūras laikā mēs pievērsīsim īpašu uzmanību ASEAN kā reģionālisma modelim un globālo procesu dalībnieci, izvirzot priekšplānā tautas intereses",
1. stingri nosoda uzbrukumu nakts tirgū pilsētā Davao 2016. gada 2. septembrī un izsaka līdzjūtību upuru radniekiem; uzsver, ka šajā nonāvēšanā vainīgos ir jāsauc pie atbildības, taču aicina ES delegāciju rūpīgi uzraudzīt "beztiesiskuma" izmantošanu; mudina visas valstis saskaņā ar savām saistībām un atbilstoši starptautiskajām tiesībām un attiecīgajām ANO Drošības Padomes rezolūcijām aktīvi sadarboties ar Filipīnu valdību un visām pārējām attiecīgajām iestādēm šajā jomā;
  2. stingri nosoda narkotiku tirdzniecību un narkomāniju Filipīnās; uzsver, ka narkotikas apdraud jauniešus Filipīnās un ir viena no visnopietnākajām problēmām sabiedrībā;
  3. saprot, ka Filipīnās miljoniem cilvēku ir negatīvi ietekmējusi augsta līmeņa narkotiskā atkarība un tās sekas; tomēr pauž bažas par ārkārtīgi lielo bojāgājušo skaitu policijas operācijās un linčošanas grupu uzbrukumos saistībā ar noziedzības un narkotiku apkarošanas kampaņas pastiprināšanu pret narkotiku tirgotājiem un lietotājiem un mudina Filipīnu valdību izbeigt pašreizējo ārpustiesas sodīšanas ar nāvi un slepkavību vilni;
  4. atzinīgi vērtē valdības nodomu samazināt augsto noziedzības un korupcijas līmeni valstī, bet aicina valdību pieņemt konkrētas un visaptverošas politikas un programmas, kam būtu jāaptver arī pasākumi, kuru mērķis ir profilakse un rehabilitācija, nekoncentrējoties īpaši tikai uz vardarbīgām represijām;
  5. ļoti atzinīgi vērtē prezidenta R. Dutertes iniciatīvu stiprināt miera procesu ar NDFP (Filipīnu Nacionālo demokrātisko fronti) un cer sagaidīt šā konflikta izbeigšanu visdrīzākajā nākotnē, ņemot vērā to, ka saskaņā ar sarunu plānu galīgo vienošanos par bruņotā konflikta izbeigšanu varētu panākt viena gada laikā;
  6. uzsver, ka reaģēšana uz narkotisko vielu nelikumīgu tirdzniecību, būtu jāīsteno pilnīgā saskaņā ar valsts un starptautiskajām saistībām;
  7. mudina iestādes nodrošināt, ka tiek ievērotas cilvēktiesības un pamatbrīvības saskaņā ar starptautiskajiem cilvēktiesību standartiem un starptautiskiem instrumentiem, ko ratificējušas Filipīnas;
  8. mudina iestādes nekavējoties uzsākt izmeklēšanu saistībā ar neparasti lielo bojāgājušo skaitu policijas operāciju laikā;
  9. uzsver, ka UNODC ir gatavs turpināt sadarbību ar Filipīnām, lai narkotiku tirgotājus nodotu tiesai ar atbilstošām tiesiskām garantijām saskaņā ar starptautiskajiem standartiem un normām;
  10. ierosina nekavējoties ieviest valsts mehānismu spīdzināšanas novēršanai, kā paredzēts Konvencijā pret spīdzināšanu un tās fakultatīvajā protokolā;
  11. mudina Filipīnu valdību nosodīt linčotāju grupu darbības un izmeklēt viņu atbildību par slepkavībām; mudina Filipīnu iestādes veikt rūpīgu, tūlītēju, objektīvu un efektīvu izmeklēšanu, lai identificētu visus, kas atbildīgi, nododot viņus kompetentai un objektīvai civiltiesai un piemērojot tiesību aktos paredzētās soda sankcijas;
  12. aicina Filipīnu valdību garantēt atbilstīgu aizsardzību cilvēktiesību aizstāvjiem, arodbiedrību pārstāvjiem un žurnālistiem;

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

13. atzinīgi vērtē prezidenta R. Dutertes apņemšanos īstenot dezintoksikācijas programmas un aicina ES atbalstīt valdības centienus nodrošināt narkotiku lietotājiem atbilstīgu palīdzību atbrīvoties no atkarības un turpināt atbalstīt krimināltiesību sistēmas reformas Filipīnās;
  14. ierosina Filipīnām ratificēt Konvenciju par visu personu aizsardzību pret piespiedu pazušanu un nogalināšanu bez tiesas sprieduma un savos valsts tiesību aktos atzīt piespiedu pazušanu un ārpustiesas sodīšanas ar nāvi par noziegumu;
  15. mudina Filipīnu Kongresu atturēties no atkārtotas nāvessoda ieviešanas un minimālā vecuma kriminālatbildībai samazināšanas;
  16. norāda, ka saskaņā ar visiem empīriskiem pierādījumiem nāvessods nepalīdz samazināt narkotiku noziedzību un tā atjaunošana iznīcinātu Filipīnu tiesu sistēmas ievērojamu sasniegumu;
  17. mudina ES izmantot visus pieejamos instrumentus, lai atbalstītu Filipīnu valdību tās starptautisko saistību cilvēktiesību jomā īstenošanā, īpaši saistību saskaņā ar pamatnolīgumu;
  18. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Komisijas priekšsēdētāja vietniecei / Savienības augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, Filipīnu valdībai un parlamentam, Dienvidaustrumāzijas valstu asociācijas (ASEAN) dalībvalstu valdībām, Apvienoto Nāciju Organizācijas augstajam komisāram cilvēktiesību jautājumos un Apvienoto Nāciju Organizācijas ģenerāļsekretāram.
-

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

P8_TA(2016)0350

Somālija**Eiropas Parlamenta 2016. gada 15. septembra rezolūcija par Somāliju (2016/2881(RSP))**

(2018/C 204/15)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par Somāliju,
- ņemot vērā Eiropas Ārējās darbības dienesta runaspersonas 2016. gada 27. februāra, 2016. gada 2. jūnija, 2016. gada 26. jūnija, 2016. gada 26. jūlija un 2016. gada 21. augusta paziņojumus par Somālijā notikušiem uzbrukumiem
- ņemot vērā Padomes 2016. gada 18. jūlija un 2016. gada 15. februāra secinājumus par Somāliju,
- ņemot vērā Komisijas priekšsēdētāja vietnieces / Savienības augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos *Federica Mogherini* paziņojumu par lēmumu attiecībā uz Somālijas vēlēšanu modeli 2016. gadā,
- ņemot vērā jaunā kursa paktu, ko pieņēma 2013. gada 16. septembrī Briselē,
- ņemot vērā ES 2011. gada septembra stratēģiju drošībai un attīstībai Sāhelā,
- ņemot vērā ANO ziņojumu par vārda brīvību Somālijā, ko publiskoja 2016. gada 4. septembrī,
- ņemot vērā ANO Drošības padomes 2016. gada 7. jūlija rezolūciju Nr. 2297 (2016),
- ņemot vērā ANO ģenerālsēkretāra 2016. gada 8. janvāra un 2016. gada 9. maija ziņojumus ANO Drošības padomei par Somāliju,
- ņemot vērā ANO Cilvēktiesību padomes darba grupas 2016. gada 13. aprīļa ziņojumu par vispārējo regulāro pārskatu,
- ņemot vērā nosodījumu, kuru izteica ANO ģenerālsēkretāra īpašais pārstāvis Somālijā *Michael Keating* par viesnīcas uzspridzināšanu Mogadišo 2016. gada 30. augustā,
- ņemot vērā jaunāko vispārējo regulāro pārskatu par Somāliju, kas tika veikts ANO Cilvēktiesību padomē 2016. gada janvārī,
- ņemot vērā Āfrikas Savienības misijas Somālijā (AMISOM) 2016. gada 2. septembra aicinājumu palīdzēt, lai novērstu improvizētu sprāgstierīču (ISI) izmantošanu Somālijā,
- ņemot vērā AMISOM 2016. gada 26. jūlija paziņojumu, kurā ir izteikts nosodījums Mogadišo veiktiem terora aktiem,
- ņemot vērā Āfrikas Savienības Komisijas priekšsēdētāja (SRCC) īpašā pārstāvja Somālijā, vēstnieka *Francisco Caetano Madeira* 2016. gada 30. augusta paziņojumu, kurā viņš atzinīgi izsakās par Somālijas drošības spēkiem attiecībā uz uzbrukumu viesnīcai Mogadišo,
- ņemot vērā Kotonū partnerattiecību nolīgumu, kuru noslēdza ĀKK valstis un ES,

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

- ņemot vērā Āfrikas Savienības Miera un drošības padomes paziņojumu, kas tika izdarīts tās 455. sanāksmē 2014. gada 2. septembrī, par terorisma un vardarbīga ekstrēmisma novēšanu un apkarošanu Āfrikā,
  - ņemot vērā Āfrikas Cilvēktiesību un tautu tiesību komisijas uzdevumu sekmēt un aizsargāt cilvēktiesības un tautu tiesības, kas paredzētas Āfrikas Cilvēktiesību un tautu tiesību hartā,
  - ņemot vērā Āfrikas Vienotības organizācijas 1999. gadā pieņemto konvenciju par terorisma novēršanu un apkarošanu,
  - ņemot vērā Reglamenta 135. panta 5. punktu un 123. panta 4. punktu,
- A. tā kā Somālija pēc divām pilsoņu kara, valsts varas īstenotās kontroles neesamības un terorisma desmitgadēm šobrīd piedzīvo izšķiroši svarīgu pārejas periodu; tā kā kopš 2012. gada, kad amatā stājās starptautiskās sabiedrības atbalstītā jaunā valdība, Somālija lēnām virzās stabilitātes virzienā, taču jaunās iestādes saskaras ar problēmām, ko rada *Al-Qaeda* pieslējušies *Al-Shabab* nemiernieki;
- B. tā kā, neskatoties uz to, ka ir pamanītas Somālijas valdības pozitīvās apņemšanās un tās gūtie politiska rakstura panākumi, piemēram, neatkarīgas Nacionālās cilvēktiesību komisijas izveide, nedrošība un politisko spēku savstarpējie cīņiņi joprojām liedz panākt konkrētu virzību tiesiskuma un drošības nozares reformēšanā;
- C. tā kā civilā tiesu sistēma nedarbojas, Somālijas valdība izmanto militārās tiesas, lai izskatītu un pieņemtu spriedumus par civilpersonām, taču šīs tiesas negarantē civilpersonu aizstāvju tiesību ievērošanu; tā kā Nacionālajai izlūkošanas un drošības aģentūrai (*NISA*), kurai pagaidām nav tiesībaizsardzības pienākuma, ir piešķirtas plašas izmeklēšanas pilnvaras, kā rezultātā ievērojami tiek pārkāptas *NISA* aizturēto personu tiesības uz likumā paredzēto kārtību;
- D. tā kā Somālijas iedzīvotāji cīnās ar nerimstošajiem barbariskajiem uzbrukumiem, kurus īsteno kaujinieki grupējumu vadītāji un teroristi, un cieš no šo uzbrukumu sekām; tā kā 2016. gada 30. augustā Mogadišo pie prezidenta pils tika nogalināti vismaz 10 cilvēki, tostarp kareivji un civiliedzīvotāji; tā kā 2016. gada 26. jūlijā *Al-Shabab* uzbruka Āfrikas Savienības bāzei Mogadišo, nogalinot vismas 13 cilvēkus, tostarp ANO darbiniekus, un tā kā iepriekšējos mēnešos ir saņemtas ziņas arī par citiem mīnmetēju uzbrukumiem, kuros ir gājuši bojā vairāk kā 100 cilvēki; tā kā *Al-Shabab* joprojām darbojas arī kaimiņvalstī Kenijā, kurā tā regulāri veic terora aktus;
- E. tā kā *AMISOM* — 22 000 vīru lielai Āfrikas Savienības miera uzturēšanas misijai — ir uzdots cita starpā samazināt *Al-Shabab* un citu bruņotās opozīcijas grupu radīto apdraudējumu, garantēt drošību, lai panāktu politisku procesu visos līmeņos un Somālijā īstenotu stabilizācijas, samierināšanās un mieru centienus, un nodrošināt pakāpenisku drošības kompetences pāreju no *AMISOM* Somālijas drošības spēkiem, kas notiks atkarībā no Somālijas drošības spēku spējām; tā kā *AMISOM* uzdevums ir pagarināts līdz 2017. gada 31. maijam — šo soli atzinīgi vērtēja parlaments;
- F. tā kā Uganda, kuras militārais kontingents šajā misijā ir vislielākais, paziņoja, ka tā savu vairāk kā 6 000 vīru lielo karaspēku no Somālijas atvilks līdz 2017. gada beigām; tā kā Āfrikas Savienība ir paziņojusi par tās plāniem atvilkt bruņotos spēkus pilnībā līdz 2020. gadam, darot zināmu, ka atbildība par drošību tiks pakāpeniski nodota Somālijas armijai, sākot ar 2018. gadu;
- G. tā kā *AMISOM* bruņotie spēki vairākkārt ir apsūdzēti smagu cilvēktiesību pārkāpumu izdarīšanā, tostarp par patvaļīgām slepkavošanām un dažiem seksuālās izmantošanas un ļaunprātības gadījumiem;
- H. tā kā drīzumā Somālijā paredzētais vēlēšanu process ir uzskatāms par izšķirošu notikumu Somālijas tautas dzīvē un tā kā tam būs ilgstošas sekas no Somālijas un plašāka reģiona drošības, stabilitātes un attīstības viedokļa;

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

- I. tā kā balsojums par Somālijas Federālā parlamenta augšpalātas deputātiem ir paredzēts 2016. gada 25. septembrī un balsojumam par Somālijas Federālā parlamenta apakšpalātas pārstāvjiem būtu jānotiek laikposmā no 2016. gada 24. septembra līdz 2016. gada 10. oktobrim; tā kā prezidents būtu jāievēlē abām palātām 2016. gada 30. oktobrī;
- J. tā kā vēlēšanu process būs izšķiroši svarīgs no to demokrātisko vispārējo vēlēšanu norises viedokļa, kuras 2020. gadā ir jāorganizē Nacionālajai neatkarīgajai vēlēšanu komisijai;
- K. tā kā Federālās netiešās vēlēšanu rīkošanas grupas (FIEIT) priekšsēdētājs *Omar Mohamed Abdulle* vēlreiz apstiprināja, ka 2016. gada vēlēšanu process notiks saskaņā ar grafiku un ka tas būs pārredzams un godīgs;
- L. tā kā vārda brīvība, kas ir vissvarīgākā no demokrātiskas valsts izveides viedokļa, joprojām tiek ievērojami ierobežota; tā kā nesen publicētajā ANO ziņojumā par vārda brīvību Somālijā ir teikts, ka žurnālisti, cilvēktiesību aizstāvji un politiskie vadītāji joprojām saskaras ar sarežģītu vidi, tostarp ar slepkavībām, ko galvenokārt veic *Al-Shabab*, arestiem, draudiem un kritisko plašsaziņas līdzekļu slēgšanu; tā kā iestādes šādus gadījumus izmeklē reti un reti sauc pie atbildības vainīgās personas;
- M. tā kā Nacionālajai izlūkošanas un drošības aģentūrai (NISA), kurai pagaidām nav tiesībaizsardzības pienākuma, ir piešķirtas plašas izmeklēšanas pilnvaras, kā rezultātā ievērojami tiek pārkāptas NISA aizturēto personu tiesības uz likumā paredzēto kārtību;
- N. tā kā saskaņā ar ANO ziņojumu attiecībā uz laikposmu 2014. gada janvāris–2016. gada jūlijs var secināt, ka ir notikuši 120 plašsaziņas līdzekļu darbinieku patvaļīgas apcietināšanas un aizturēšanas gadījumi; tā kā kopš 2015. gada janvāra no 48 arestētajiem žurnālistiem un plašsaziņas līdzekļu darbiniekiem tikai desmit tiesāja tiesā;
- O. tā kā Somālija joprojām ir viena no valstīm, kurā ir pasaulē vislielākā un visvecākā pārvietoto personu kopiena — 1,1 miljons iekšzemē pārvietotu cilvēku —, tostarp aptuveni 400 000 tikai Mogadišo vien dzīvojošo personu, un gandrīz 1 miljons bēgļu, kas mitinās Āfrikas raga reģionā; tā kā vienā pašā 2016. gadā ANO augstais komisārs bēgļu jautājumos (UNHCR) ziņoja, ka tās piespiedu izlikšanas no mājokļa un nedrošības dēļ, ko rada nerimstošā militārā karadarbība, tika pārvietotas vēl citas kopskaitā gandrīz 28 000 personas;
- P. tā kā 420 000 Somālijas bēgļu dzīvo nometnēs Kenijā un 350 000 Dadābas nometnē un tā kā Somālijas un Kenijas valdības un UNHCR ir vienojušies veicināt 10 000 bēgļu brīvprātīgu atgriešanos Somālijā — uz teritorijām, kuras nekontrolē *Al-Shabab*; tā kā Kenijas valdība 2016. gada maijā paziņoja, ka Dadābas bēgļu nometne, kas atrodas Kenijas ziemeļaustrumos, līdz gada beigām tiks slēgta;
- Q. tā kā joprojām tiek nogalināti, nelikumīgi aizturēti un bruņotajos spēkos iesaukti bērni, neskatoties uz to, ka Somālija 2015. gada janvārī ratificēja ANO konvenciju par bērna tiesībām un 2015. gada novembrī apstiprināja drošu skolu deklarāciju, apņēmoties veikt konkrētus pasākumus, ar kuriem aizsargā studentus un izglītības iestādes;
- R. tā kā ES, izmantojot Eiropas Attīstības fondu, piešķir EUR 286 miljonus (2014.–2020. gadā), pievēršot uzmanību Pakta īstenošanai, proti, valsts un miera veidošanai, nodrošinātībai ar pārtiku, noturībai un izglītībai; tā kā ES ir arī apņēmusies atbalstīt AMISOM ar Āfrikas Miera fonda starpniecību;
1. pauž visdziļāko līdzjūtību nesenajos teroristu uzbrukumos Somālijā cietušajiem un viņu ģimenēm un pauž dziļu nožēlu par zaudētajām dzīvībām; vienlaikus pauž stingru nosodījumu tiem, kas veica šos uzbrukumus, kuri piedēvēti *Al-Shabab* nemiernieku grupai;
  2. prasa stiprināt valsts drošības arhitektūru un aizsargāt iedzīvotājus, kā arī starptautiskajai sabiedrībai sniegt papildu atbalstu AMISOM un Somālijas valdībai miera un stabilitātes veidošanā;

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

3. atgādina, ka ilgtermiņa stabilitāti un mieru var panākt tikai ar sociālo integrāciju, ilgtspējīgu attīstību un labu pārvaldību, kas balstīta uz demokrātiskajiem principiem un tiesiskumu, pilnībā ievērojot cilvēka cieņu un tiesības;
4. uzstāj, ka vajadzīgs visas puses iesaistošs dialogs starp valsts sociālajiem slāņiem, tostarp klanu un ciltīm, kas veido Somālijas nāciju, lai nodrošinātu savstarpēju izpratni un panāktu vienprātību ilgstoša un stabila miera veidošanai;
5. atzinīgi vērtē to, ka valdība un reģionālie līderi apstiprināja jaunu valsts drošības politiku, un aicina valdību paātrināt tās īstenošanu, ņemot vērā joprojām pastāvošos *Al-Shabab* radītos draudus;
6. aicina ES un tās starptautiskos partnerus saglabāt spēcīgo apņemšanos sadarboties ar Somāliju, veidojot leģitīmas iestādes un Somālijas pārvaldītu drošības sektoru, lai apkarotu terorismu un nodrošinātu visu iedzīvotāju aizsardzību; uzsver, ka tas ir ļoti svarīgi Somālijas konstruktīvai attīstībai un reģiona drošībai;
7. aicina Āfrikas Savienību (ĀS) nodrošināt, lai visas valstis, kas nodrošina karaspēku, veiktu informācijas apmaiņu ar CCTARC (*AMISOM* Civiliedzīvotāju zaudējumu izsekošanas, analīzes un reaģēšanas vienība) attiecībā uz ziņojumiem vai izmeklēšanām par civiliedzīvotāju zaudējumiem, ko izraisījis šo valstu karaspēks, un sniegtu šo informāciju arī ANO saskaņā ar ANO Drošības padomes Rezolūciju Nr. 2297 (2016), un ņemtu vērā *AMISOM* darbības plānos;
8. aicina valdību un ES ar tiesiskuma nodrošināšanu Somālijā saistīto darbību ietvaros nodrošināt, lai *NISA* tiktu regulēta ar efektīviem uzraudzības mehānismiem, un palielināt Somālijas kriminālizmeklēšanas departamenta (*CID*) tehniskās prasmes veikt rūpīgu un efektīvu izmeklēšanu, kurā tiek ievērotas tiesības;
9. atzinīgi vērtē ĀS izmeklēšanu par apgalvojumiem par *AMISOM* karaspēka veiktu seksuālu vardarbību, prasa pilnībā īstenot ziņojumā izklāstītos ieteikumus un saskaņā ar ANO Drošības padomes Rezolūciju Nr. 2272 (2016) mudina ĀS un valstis, kas nodrošina karaspēku, nodrošināt, ka apgalvojumi tiek pienācīgi un rūpīgi izmeklēti un ka atbildīgās personas tiek sauktas pie atbildības;
10. prasa uzlabot ES īstenoto uzraudzību un spēju veidošanu, lai nodrošinātu saukšanu pie atbildības par *AMISOM* veiktajiem pārkāpumiem, jo īpaši ņemot vērā to, ka ES sniedz lielāko daļu finansējuma;
11. uzsver, ka kopš 2012. gada ir panākts uzmundrinošs progress virzībā uz iekļaujošākām vēlēšanām un pārskatatbildīgu valdību; atzinīgi vērtē nacionālo līderu foruma lēmumu nākamajos divos gados veicināt politisko partiju veidošanu un reģistrāciju, gatavojoties 2020. gada vēlēšanām, kas pamatosies uz principu "viena persona — viena balss", kā arī centienus atjaunot valsts iestādes un pieņemt svarīgus jaunus tiesību aktus par politiskajām partijām un neatkarīgas valsts cilvēktiesību komisijas izveidi; atzinīgi vērtē lēmumus palielināt sieviešu pārstāvību; uzsver, ka ārkārtīgi svarīgs ir ticams, iekļaujošs, pārredzams un pārskatatbildīgs vēlēšanu process, kas nodrošina ievēlētajiem līderiem nepieciešamo leģitimitāti;
12. atzīst ANO Atbalsta biroja Somālijā (*UNSOS*) pozitīvo ieguldījumu, atbalstot *AMISOM* un ANO Palīdzības misijas Somālijā (*UNSOM*) panākumu sasniegšanu, piešķirot kareivjus un finanšu un materiālos resursus, lai nodrošinātu civiliedzīvotāju aizsardzību Somālijā;
13. mudina Somālijas Nacionālo armiju un *AMISOM* veikt visus nepieciešamos pasākumus, lai apturētu jebkādas kareivīgās *Al-Shabab* nemiernieku grupas mēģinājumus apturēt gaidāmo vēlēšanu procesu; uzsver, ka vēlēšanu procesa nodrošināšanai vajadzētu būt galvenajai prioritātei;
14. nosoda to, ka drošības spēki vervē bērņus, lai izmantotu tos kā kareivjus un informatorus, tostarp izmantojot sagūstītos vai dezertējušos bērņus kareivjus; aicina Somālijas valdību izbeigt šo praksi;

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

15. prasa veikt stingrākus pasākumus, lai aizsargātu bruņoto konfliktu skartos bērnus pret vervēšanu un izmantošanu bruņotajos spēkos un grupās; mudina iestādes uzskatīt, ka bērni, kas tiek turēti aizdomās par saistību ar *Al-Shabab*, primāri ir cietušie un par pamatprincipiem uzskatīt bērna intereses un starptautiskos aizsardzības standartus;
16. atgādina, ka drošība nav iespējama bez attīstības un attīstība nav iespējama bez drošības; prasa panākt lielāku saskaņotību starp drošības un attīstības darbībām, stiprinot programmas, kuru mērķis ir gan veicināt ekonomisko un sociālo attīstību, gan cīnīties pret nepietiekamu attīstību un terorisma iemesliem un pamatu; atgādina par nepieciešamību nodrošināt pamatpakalpojumus un atbalstu atbrīvotajiem cilvēkiem, jo īpaši, lai nodrošinātu bēgļiem ilgtspējīgu reintegrāciju atgriešanās valstī; uzsver nepieciešamību paātrināt konsolidāciju Somālijas valsts administratīvajām struktūrām un iestādēm, kas sniedz šādus pakalpojumus;
17. mudina Somālijas bēgļu uzņēmējvalstis, pieņemot lēmumus bēgļus sūtīt atpakaļ uz Somāliju, saglabāt reālistisku viedokli par drošības situāciju lielā daļā Somālijas;
18. pauž dziļas bažas par uzbrukumiem humānās palīdzības sniedzējiem Somālijā; atkārtoti norāda, ka ir ļoti svarīgi ievērojot neatkarības un neitralitātes principus, sniedzot humāno palīdzību tiem, kam tā nepieciešama;
19. atgādina, ka vārda brīvībai ir centrāla loma demokrātiskas valsts veidošanā un jo īpaši politisku pārmaiņu periodā; aicina Somālijas valdību pārskatīt kriminālkodeksu, jauno plašsaziņas līdzekļu likumu un citus normatīvos aktus, lai panāktu to atbilstību Somālijas starptautiskajām saistībām attiecībā uz tiesībām uz vārda brīvību un plašsaziņas līdzekļu brīvību;
20. asi nosoda daudzās nogalināšanas un arestus, plaši izplatīto iebiedēšanu, kritiski svarīgu plašsaziņas līdzekļu slēgšanu, iekārtu konfiskāciju un tīmekļvietņu bloķēšanu; prasa Somālijas iestādēm steidzami veikt pasākumus, lai nodrošinātu pilnīgu izmeklēšanu par visiem pārkāpumiem saistībā ar tiesībām uz vārda brīvību un vainīgo saukšanu pie atbildības;
21. izsaka atzinību UNSOM un ANO augstajam cilvēktiesību komisāram par 2016. gada 4. septembrī publicēto ziņojumu par tiesībām uz vārda brīvību Somālijā, kas ir pirmais ANO publiskais ziņojums par cilvēktiesībām Somālijā; aicina ANO vairāk sniegt publiskus ziņojumus;
22. mudina iestādes pieņemt un īstenot atbilstošu tiesisko regulējumu un veikt nepieciešamās tiesu reformas, lai reaģētu uz cilvēku vajadzībām pēc tiesiskuma un aizsardzības, jo nesodāmība nav pieļaujama;
23. pauž bažas par pārvietoto personu aizvien biežāku piespiedu izlikšanu no publiskās un privātās infrastruktūras Somālijas lielākajās pilsētās; atgādina, ka šai izraidīšanai ir jāatbilst attiecīgajam valsts un starptautiskajam regulējumam; aicina Somālijas federālo valdību un visus iesaistītos dalībniekus rast konkrētus risinājumus pārvietoto personu problēmām; aicina Somālijas valdību ar tās partneru atbalstu veidot tādas apstākļus, lai bēgļi varētu brīvprātīgi atgriezties ar cieņu, tiklīdz drošības situācija valstī būs atbilstoša;
24. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, Komisijas priekšsēdētāja vietniecei / Savienības augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos, Āfrikas Savienībai, Somālijas prezidentam, premjerministram un parlamentam, ANO ģenerālsekretāram, ANO Drošības padomei, ANO Cilvēktiesību padomei un ĀKK un ES Apvienotajai parlamentārajai asamblejai.

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

P8_TA(2016)0351

Zimbabve

Eiropas Parlamenta 2016. gada 15. septembra rezolūcija par Zimbabvi (2016/2882(RSP))

(2018/C 204/16)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā iepriekšējās Parlamenta rezolūcijas par Zimbabvi,
  - ņemot vērā vietējo ES paziņojumu par 2016. gada 12. jūlija vardarbību,
  - ņemot vērā vietējo ES paziņojumu par 2016. gada 9. martā notikušo *Itai Dzamara* nolaupīšanu,
  - ņemot vērā Padomes 2016. gada 15. februāra Lēmumu 2016/220 (KĀDP), ar ko groza Lēmumu 2011/101/KĀDP par ierobežojošiem pasākumiem pret Zimbabvi ⁽¹⁾,
  - ņemot vērā vispārējo politisko nolīgumu, ko 2008. gadā parakstīja trīs galvenās politiskās partijas, proti, ZANU PF, MDC-T un MDC,
  - ņemot vērā 1981. gada jūnijā pieņemto Āfrikas Cilvēktiesību un tautu tiesību hartu, ko Zimbabve ir ratificējusi,
  - ņemot vērā 1948. gada decembrī pieņemto Vispārējo cilvēktiesību deklarāciju,
  - ņemot vērā Zimbabves konstitūciju,
  - ņemot vērā Kotonū nolīgumu,
  - ņemot vērā Reglamenta 135. panta 5. punktu un 123. panta 4. punktu,
- A. tā kā Zimbabves tauta daudzu gadu garumā ir cietusi no autoritāra režīma, ko vada prezidents R. Mugabe, kurš saglabā savu varu ar korupcijas, vardarbības, negodīgu vēlēšanu un brutāla drošības aparāta palīdzību; tā kā Zimbabves tauta jau daudzus desmitus gadu nav izbaudījusi patiesu brīvību un daudzi, kuri ir jaunāki par trīsdesmit gadiem, ir pieredzējuši tikai nabadzības un vardarbīgu represiju skartu dzīvi;
- B. tā kā krīžu nomocītajā Zimbabvē no jauna pieaug nemieri saistībā ar naudas trūkumu, plaši izplatītu bezdarbu, valsts korupciju un iestāžu centieniem apspiest vārda brīvību un politisko opozīciju; tā kā sāk parādīties dažādi grupējumi, kuri cer sagaidīt laikposmu pēc R. Mugabes valdīšanas;
- C. tā kā kopš 2013. gada koalīcijas valdības krišanas ir apturēta *Tendai Biti* veiktā ekonomikas stabilizācija un valdības ieņēmumu palielināšana, atgriežoties pie patronāžas un kleptokrātijas sistēmas un baiļu atmosfēras; tā kā Zimbabve pašlaik saskaras ar smagāko ekonomisko krīzi kopš hiperinflācijas 2008. gadā; tā kā valdība ir patiesi bankrotējusi;
- D. tā kā kopš 2016. gada maija tūkstošiem demonstrāciju dalībnieku — neoficiālie tirgotāji, jaunieši bez darba un tagad arī profesionāļi — ir pulcējušies uz ielām vairākos Zimbabves pilsētu centros, lai protestētu pret darba zaudēšanu, masveida bezdarbu un valdības nespēju apmierināt iedzīvotāju ekonomiskās pamatvajadzības, proti, darba tirgu, kas nodrošina darbvietas, laikā darba samaksu saņemošus valsts iestāžu darbiniekus, uzticamu un stabilu valūtu un finansiāli pieejamu cenu režīmu; tā kā tikai armija regulāri saņem atalgojumu valūtā, kurai ir vērtība;

⁽¹⁾ OV L 40, 17.2.2016., 11. lpp.

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

- E. tā kā protestu kustība, ko vada garīdznieks *Evan Mawarire*, izmantojot *#ThisFlag* atsaucē tagu, ir ieguvusi atbalstu no baznīcām un vidusslāņa, kurš nekad agrāk neiesaistījās politikā uz ielām;
- F. tā kā 2016. gada 6. jūlijā opozīcijas kustība *#ThisFlag* aicināja piedalīties nacionālā streikā, protestējot pret valdības bezdarbību attiecībā uz korupciju, nesodāmību un nabadzību; tā kā streika rezultātā galvaspilsētā tika masveidā slēgti daudzi veikali un uzņēmumi un iestādes veica bargu vajāšanu;
- G. tā kā ar jūlija streiku saistītās sociālās kustības *#Tajamuka* vadītājs *Promise Mkwanzzi*, kurš tika arestēts un kuram tika izvirzīta apsūdzība par vardarbības sabiedriskās vietās izraisīšanu, ir atbrīvots pret drošības naudu; tā kā 2016. gada jūlija protestu laikā tika apcietināta vēl viena *#Tajamuka* kustības aktīviste *Linda Masarira*, un viņa kopš tā laika joprojām atrodas apcietinājumā;
- H. tā kā daudzas demonstrācijas pašlaik tiek organizētas ar sociālo plašsaziņas līdzekļu starpniecību un tā kā Zimbabves iestādes ir bloķējušas piekļuvi internetam un *WhatsApp* izsiņu pakalpojumiem, lai radītu šķēršļus protestiem;
- I. tā kā demonstrāciju laikā simtiem cilvēku tika apcietināti; tā kā 2016. gada 26. augustā galvaspilsētā Hararē notika asiņainas sadursmes, jo policija neņēma vērā tiesas nolēmumu un izrēķinājās ar protestētāju tūkstošiem, kuri bija sapulcējušies Valsts vēlēšanu reformu programmas (*NERA*) paspārnē, lai paustu savu pretestību neīstenotajām vēlēšanu reformām pirms valsts 2018. gadā ar nepacietību gaidītajām vēlēšanām; tā kā daudzi no tiem, kuri tika aizturēti, joprojām atrodas ieslodzījumā, un nav zināma daudzu personu precīza atrašanās vieta;
- J. tā kā prezidents R. Mugabe ir valdījis kopš 1980. gada neatkarības iegūšanas, un viņš vēlas panākt savu ievēšanu no jauna, un tā kā vairāki viņa valdības locekļi ir nosodījuši aicinājumus veikt vēlēšanu reformu pirms 2018. gada vēlēšanām;
- K. tā kā neatkarības cīņu veterāni, kas iepriekš bija dedzīgo R. Mugabes vadošās partijas sabiedrotie, boikotēja viņa 2016. gada 8. augusta runu, nosodot viņa diktatorisko ievirzi un nespēju atrisināt smago ekonomisko krīzi, kas kopš 2000. gada sēj postu šajā valstī; tā kā prezidents šo boikotu uzskatīja par nodevību un aiz atriebības arestēja trīs Valsts neatkarības cīņu veterānu asociācijas biedrus;
- L. tā kā 2016. gada 2. septembrī policija izmantoja Normatīvo instrumentu Nr. 101A, lai aizliegtu jebkādas demonstrācijas Harares centrā, dažas stundas pirms tam, kad 18 politiskajām partijām galvaspilsētā bija paredzēta nozīmīga demonstrācija;
- M. tā kā 2016. gada 7. septembrī Augstā tiesa apturēja šo aizliegumu uz septiņām dienām un tā kā šis nolēmums tika pieņemts tikai dažas dienas pēc tam, kad prezidents R. Mugabe iejaucās tiesu varas neatkarībā, asi nosodot Zimbabves tiesnešu "nepārdomātos" nolēmumus, kas pieļāva rīkot demonstrācijas pret viņa valdību;
- N. tā kā Zimbabves Cilvēktiesību komisija ir paziņojusi, ka pārtikas palīdzība, kas tiek izmantota, lai sniegtu palīdzīgu izsalkušajiem ciematu iedzīvotājiem, kurus ir skāruši sausuma apstākļi valstī, tika izdalīta saskaņā ar partijas vadlīnijām, *Zanu PF* amatpersonām neļaujot izdalīt pārtikas palīdzību opozīcijas partijas piekritējiem; tā kā Zimbabves valdība 2016. gada februārī paziņoja par krīzes stāvokli, lēšot, ka līdz 2017. gada janvārim aptuveni 4,5 miljoniem cilvēku būs nepieciešama pārtikas palīdzība un ka līdz pat pusi no lauku rajonu iedzīvotājiem sagaida bads;
- O. tā kā 2016. gada 9. martā apritēja pirmais gads kopš cilvēktiesību aizstāvja *Itai Dzamara* nolaupīšanas; tā kā Augstā tiesa noteica pienākumu valdībai veikt *Itai Dzamara* meklēšanu un reizi divās nedēļās ziņot tiesai par rezultātiem, kamēr tiks noteikta viņa atrašanās vieta;

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

- P. tā kā Zimbabve ir parakstījusi Kotonū nolīgumu, kura 96. pantā ir noteikts, ka cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošana ir būtiska ĀKK un ES sadarbības sastāvdaļa;
- Q. tā kā neliela daļa no ES ierobežojošajiem pasākumiem, kas vērsti pret Zimbabves režīmu, 2016. gada februārī tika pagarināti līdz 2017. gada 20. februārim; tā kā prezidentam R. Mugabe, *Grace Mugabe* un Zimbabves aizsardzības rūpniecības pārstāvjiem joprojām tiks piemērota līdzekļu iesaldēšana un ceļošanas aizliegums; tā kā paliks spēkā ieroču embargo; tā kā ES iepriekš bija atcēlusi ierobežojumus 78 personām un 8 vienībām;
- R. tā kā saskaņā ar 11. Eiropas Attīstības fondu Zimbabves valsts indikatīvajai programmai (ZVIP) ir piešķirti EUR 234 miljoni laikposmam no 2014. līdz 2020. gadam, lai pievērstu uzmanību trijām nozarēm, proti, veselības aprūpei, uz lauksaimniecību balstītai ekonomiskajai attīstībai un pārvaldībai un iestāžu izveidei,
1. pauž nopietnas bažas to, ka Zimbabvē pēdējos mēnešos ir pieaugusi vardarbība pret demonstrāciju dalībniekiem; ar satraukumu atzīmē nesen izzināto viena mēneša demonstrāciju aizliegumu; aicina Zimbabves valdību un visas partijas ievērot tiesības rīkot miermīlīgas demonstrācijas, lai risinātu patiesas bažas, un mudina Zimbabves iestādes izmeklēt apgalvojumus par pārliecīga spēka izmantošanu un citiem cilvēktiesību pārkāpumiem, ko veica Zimbabves policijas pārstāvji, un saukt viņus pie atbildības;
  2. pauž bažas par to, ka aizvien biežāk tiek patvaļīgi arestēti cilvēktiesību aizstāvji un tie, kuri iesaistās miermīlīgās un likumīgās demonstrācijās, un mudina ievērot tiesiskumu un konstitūciju;
  3. aicina Zimbabves iestādes nekavējoties un bez nosacījumiem atbrīvot visus politiskos ieslodzītos;
  4. nosoda nesenos prezidenta R. Mugabes paziņojumus, kuros viņš uzbrūk tiesu varas pārstāvjiem Zimbabvē, un mudina Zimbabves iestādes neiejaukties tiesu varas iestāžu neatkarībā;
  5. atgādina, ka saskaņā ar Vispārējo politisko nolīgumu Zimbabve ir apņēmusies nodrošināt, ka gan tās tiesību akti, gan procesuālas tiesības un praktiskā darbība atbilst starptautiskajiem cilvēktiesību principiem un noteikumiem, tostarp tiem, kas paredz pulcēšanās, biedrošanās un vārda brīvību;
  6. vērs uzmanību un daudzu Zimbabves sieviešu īpašo stāvokli un nepieciešamību ievērot sieviešu tiesības;
  7. uzskata, ka Padomei un Komisijai ir rūpīgi jāanalizē, vai būtu lietderīga konkrētu ierobežotu pasākumu atkārtota piemērošana, vienlaikus skaidri nosakot, ka tie tiks atcelti un ka Zimbabvei tiks nodrošināta palīdzības pakete, tiklīdz tā skaidri nostāsies uz ceļa, kurš ved uz demokrātiju, tiesiskumu un cilvēktiesību ievērošanu, kā arī īpaši precizējot, ka palīdzība tiks sniegta, lai atbalstītu brīvu un taisnīgu vēlēšanu procesu un policijas reformas;
  8. aicina miermīlīgi nodot varu, pamatojoties uz brīvu un taisnīgu vēlēšanu procesu, tiesiskumu un cilvēktiesību ievērošanu, lai panāktu brīvu, plaukstošu un plurālistisku demokrātiju;
  9. asi nosoda pārtikas palīdzības traucēšanu politiskos nolūkos; pauž bažas par turpmākiem pasākumiem, kuri varētu kaitēt lauksaimniecības ražai, un aicina veikt pasākumus uzturdrošības uzlabošanai;
  10. joprojām pauž bažas par *Itai Dzamara* nolaupīšanu; pieprasa ievērot *habeas corpus* un saukt pie atbildības tos, kuri ir vainīgi viņa nolaupīšanā;
  11. uzstāj, ka ES ir jānodrošina, lai Zimbabves valsts indikatīvajai programmai piešķirtais finansējums efektīvi risinātu attiecīgo nozaru problēmas, un aicina Zimbabves valdību ļaut Komisijai netraucēti piekļūt ES finansētiem projektiem un palielināt tās atvērtību tehniskajai palīdzībai saistībā ar kopīgi saskaņotajiem projektiem un programmām;

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

12. uzsver, ka ES ir svarīgi uzsākt politisku dialogu ar Zimbabves iestādēm saskaņā ar Kotonū nolīguma 8. un 96. pantu, tādējādi apstiprinot ES apņemību atbalstīt vietējos iedzīvotājus;
  13. mudina Dienvidāfrikas attīstības kopienu (SADC) un Nāciju sadraudzībai no jauna iesaistīties, palīdzot Zimbabvei atrast ceļu uz demokrātiju;
  14. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Komisijas priekšsēdētāja vietniecei/Savienības augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos, Padomei, Komisijai, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, Eiropas Ārējās darbības dienestam, Zimbabves valdībai un parlamentam, Dienvidāfrikas attīstības kopienai, Āfrikas Savienībai, Panāfrikas parlamentam, ĀKK un ES Apvienotajai parlamentārajai asamblejai un Nāciju sadraudzības ģenerālsekretāram.
-

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

P8_TA(2016)0356

Galvenie mērķi CITES pušu 17. konferencē Johannesburgā

Eiropas Parlamenta 2016. gada 15. septembra rezolūcija par ES stratēģiskajiem mērķiem Konvencijas par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām (CITES) pušu 17. konferencē, kas notiks no 2016. gada 24. septembra līdz 5. oktobrim Johannesburgā, Dienvidāfrikā (2016/2664(RSP))

(2018/C 204/17)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā bioloģiskās daudzveidības samazināšanās smago problēmu, kas nozīmē sugu masveida izmiršanas sesto kārtu,
  - ņemot vērā mežu un tropisko mežu nozīmi, jo tie ir pasaules lielākās bioloģiskās daudzveidības krātuves un neaizvietojamās dzīvotnes savvaļas florai un faunai, kā arī pirmiedzīvotāju kopienām,
  - ņemot vērā Konvencijas par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām (CITES) pušu 17. konferenci (COP 17), kas notiks no 2016. gada 24. septembra līdz 5. oktobrim Johannesburgā, Dienvidāfrikā,
  - ņemot vērā ANO Ģenerālās asamblejas 2015. gada 30. jūlija Rezolūciju Nr. 69/314 par savvaļas dzīvnieku un augu nelikumīgas tirdzniecības apkarošanu,
  - ņemot vērā jautājumus Padomei un Komisijai par galvenajiem mērķiem CITES pušu konferencē, kas notiks no 2016. gada 24. septembra līdz 5. oktobrim Johannesburgā, Dienvidāfrikā (O-000088/2016 – B8-0711/2016 un O-000089/2016 – B8-0712/2016),
  - ņemot vērā Reglamenta 128. panta 5. punktu un 123. panta 2. punktu,
- A. tā kā CITES šobrīd ir plašākā globālā vienošanās par savvaļas dabas aizsardzību — tai ir 181 puse, tostarp ES un tās 28 dalībvalstis;
- B. tā kā CITES mērķis ir nodrošināt, ka starptautiskā tirdzniecība ar savvaļas dzīvnieku un augu sugām neapdraud minēto sugu izdzīvošanu savvaļā;
- C. tā kā saskaņā ar Starptautiskās Dabas un dabas resursu aizsardzības savienības (IUCN) apdraudēto sugu sarkanās grāmatas datiem vairāk nekā 23 000 sugu, kas ir 30 % no visām 79 837 IUCN novērtētajām sugām, draud izmiršana;
- D. tā kā tropiskajos lietus mežos dzīvo 50 % līdz 80 % no sauszemes dzīvnieku un augu sugām; tā kā šie meži ir īpaši apdraudēti, tostarp sugu komercializācijas dēļ, jo īpaši tropiskās koksnes un augsnes apakškārtas ekspluatēšanas dēļ; tā kā mežu iznīcināšana un koksnes nelegāla tirdzniecība graujoši ietekmē meža floras un faunas saglabāšanu;
- E. tā kā intensīva zveja, komerciālas medības un neierobežota mikroorganismu un jūras gultnes apakškārtas ekspluatēšana nodara ļaunumu bioloģiskajai daudzveidībai;
- F. tā kā trofeju medniecība ir izraisījusi tai pakļauto sugu dzīvnieku skaita būtisku samazināšanos; tā kā 10 gadu laikposmā ES dalībvalstis deklarēja kā medību trofejas gandrīz 117 000 sugu īpatņus no savvaļas dzīvnieku sugām, kas uzskaitītas CITES pielikumos;

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

- G. tā kā savvaļas dzīvnieku un augu nelikumīga tirdzniecība ir kļuvusi par transnacionālu organizētu noziedzību, kas ārkārtīgi negatīvi ietekmē bioloģisko daudzveidību un vietējo iedzīvotāju iztiku, jo viņiem tiek liegta likumīgu ienākumu iespējas, radot nedrošību un nestabilitāti;
- H. tā kā savvaļas dzīvās dabas nelikumīga tirdzniecība ir kļuvusi par ceturto lielāko nelikumīgo tirgu, par to lielāki ir tikai narkotiku, cilvēku tirdzniecības un ieroču nelikumīgie tirgi; tā kā Internets ir kļuvis par savvaļas dzīvās dabas nelikumīgās tirdzniecības galveno platformu; tā kā šo nelikumīgo tirdzniecību izmanto arī teroristiski grupējumi savu darbību finansēšanai; tā kā savvaļas dzīvās dabas nelikumīgās tirdzniecības darbības netiek sodītas pietiekami bargi;
- I. tā kā savvaļas dzīvās dabas nelikumīgajā tirdzniecībā korupcija ir noteicošs elements;
- J. tā kā ir liecības par to, ka savvaļā sagūstīti sugu īpatņi tiek uzrādīti kā likumīgi, krāpnieciski uzrādot *CITES* atļaujas un viltus apliecinājumus par audzēšanu nebrīvē;
- K. tā kā ES ir viens no lielākajiem tranzīta un galamērķa tirgiem nelegālai savvaļas dzīvnieku un augu tirdzniecībai, jo īpaši *CITES* pielikumos uzskaitīto putnu, bruņrupuču, reptiņu un augu sugu ⁽¹⁾ gadījumā;
- L. tā kā aizvien vairāk nelikumīgi tirgoti eksotisko sugu īpatņi tiek turēti kā lolojumdzīvnieki Eiropā un pasaulē; tā kā gadījumos, kad šie dzīvnieki izbēg, var notikt nekontrolēta to izplatīšanās, kas ietekmē vidi, kā arī sabiedrības veselību un drošību;
- M. tā kā ES un tās dalībvalstis nodrošina būtisku finansiālu un loģistisku atbalstu *CITES*, kā arī centieniem apkarot savvaļas dzīvās dabas nelikumīgo tirdzniecību daudzās trešās valstīs;
- N. tā kā *CITES* konvencijā minētās sugas tās pielikumos ir ierindotas pēc to aizsardzības statusa un starptautiskās tirdzniecības apjoma, proti, I pielikumā minētās sugas, kurām draud izmiršana un kuru tirdzniecība ir aizliegta, un II pielikumā minētās sugas, kuru tirdzniecība ir jākontrolē, lai novērstu izmantošanu, kas nav savietojama ar to izdzīvošanu;
- O. tā kā *CITES* I pielikumā uzskaitītās sugas ir stingri aizsargājamas, tā kā jebkāda tirdzniecība ar šajā sarakstā minēto sugu īpatņiem ir aizliegta, un tā kā jebkāda atļauja pārdot konfiscētos īpatņus vai produktus (piemēram, ziloņkaulu, tīģera ilķņus vai degunradža ragus) būtu pretrunā *CITES* konvencijas mērķiem;
- P. tā kā ir apsveicami jebkādi centieni uzlabot pārredzamību lēmumu pieņemšanā;
1. atzinīgi vērtē ES pievienošanos *CITES*; uzskata, ka pievienošanās ir izšķiroši svarīgs solis, lai nodrošinātu, ka ES var vēl vairāk darīt, lai gūtu panākumus savu vides politikas mērķu sasniegšanas jomā, lai regulētu starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām, kā arī, lai atbalstītu ANO programmas 2030. gadam (*Agenda 2030*) ilgtspējīgas attīstības politikas virzienus;
  2. jo īpaši atzinīgi vērtē to, ka ES pirmoreiz piedalīsies kā puse, un atbalsta ES un tās dalībvalstu priekšlikumus, jo īpaši ierosināto rezolūciju par korupciju un medību trofejām, *CITES* aizsardzības paplašināšanu attiecībā uz vairākām sugām, kas tiek ievestas ES, proti, kā lolojumdzīvnieki, kā arī ierosinātos grozījumus Rezolūcijā 13.7 (Rev. COP14) par personīgu un mājas piederumu tirdzniecības kontroli;
  3. uzsver, ka Eiropas Savienības pievienošanās *CITES* ir nodrošinājusi Eiropas Savienībai skaidrāku juridisko statusu attiecībā pret citām konvencijas pusēm; uzskata, ka tas ir loģisks un nepieciešams solis, lai nodrošinātu, ka Eiropas Savienība patiešām spēj virzīties uz savu mērķu sasniegšanu vides politikas jomā; atgādina, ka līdz ar pievienošanos konvencijai Komisija varēs Eiropas Savienības vārdā paust saskaņotu ES nostāju ar *CITES* saistītos jautājumos un kļūt par ietekmīgu sarunu dalībnieci pušu konferences sanāksmēs;

⁽¹⁾ [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/570008/IPOL_STU\(2016\)570008_E_N.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/570008/IPOL_STU(2016)570008_E_N.pdf)

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

4. uzsver, ka Eiropas Savienība pievienojās *CITES* konvencijai 2015. gadā un jautājumos, kas ir ES kompetencē, tā balsos *CITES* pušu konferencē ar 28 balsīm; šajā sakarībā atbalsta grozījumus *COP* Reglamentā, kuros atspoguļots *CITES* teksts attiecībā uz reģionālo ekonomiskās integrācijas organizāciju balsošanu un kas atbilst jau daudzus gadus spēkā esošiem nosacījumiem citos starptautiskos nolīgumos, un iebilst pret to, ka Eiropas Savienības balsojums tiktu aprēķināts, pamatojoties uz to dalībvalstu skaitu, kas ir atbilstīgi akreditētas sanāksmei tajā brīdī, kad notiek balsošana;
5. atzinīgi vērtē neseno pieņemto ES Rīcības plānu savvaļas dzīvnieku un augu nelikumīgas tirdzniecības apkarošanai, kura mērķis ir novērst šādu tirdzniecību, risinot vissvarīgākos jautājumus, uzlabojot īstenošanu un piemērojot spēkā esošos noteikumus, un efektīvāk apkarojot organizēto noziedzību, kas pastrādā noziegumus pret dzīvo dabu; atzinīgi vērtē to, ka rīcības plānā ir īpaša nodaļa par spēcīgāku partnerību starp izcelsmes, patēriņa un tranzīta valstīm cīņā pret savvaļas dzīvnieku un augu nelikumīgu tirdzniecību pasaules mērogā; un mudina ES un tās dalībvalstis pieņemt un īstenot pilnveidoto rīcības plānu, tādējādi apliecinot Eiropas stingro apņēmību apkarot savvaļas dzīvās dabas nelikumīgo tirdzniecību;
6. atbalsta Komisijas un dalībvalstu iniciatīvu panākt *CITES* ietvaros vienošanos par starptautiskām pamatnostādnēm attiecībā uz trofeju medniecību, lai starptautiski labāk kontrolētu *CITES* I un II pielikumā iekļauto apdraudēto sugu dzīvnieku medīšanas trofeju ieguvei ilgtspējību;
7. aicina ES un tās dalībvalstis attiecībā uz sugu aizsardzību stingri ievērot piesardzības principu, kā galveno principu visos lēmumos par darba dokumentiem un sarakstu veidošanas priekšlikumiem (kā noteikts *CITES* Rezolūcijā Conf. 9.24 (Rev. COP16)), jo īpaši attiecībā uz *CITES* uzskaitīto apdraudēto sugu medību trofeju importēšanu, īpaši ņemot vērā arī principu "lietotājs maksā", preventīvo principu un ekosistēmas pieeju; aicina ES un tās dalībvalstis veicināt to, lai tiktu atcelti izņēmumi attiecībā uz atļaujām to sugu īpatņu trofeju medniecībai, kas uzskaitītas *CITES*;
8. pieprasa, lai visu *CITES/COP* 17 lēmumu pamatā būtu zinātnes atziņas, rūpīga analīze un taisnīga apspriešanās ar attiecīgajām valstīm, kā arī, lai šie lēmumi tiktu pieņemti, sadarbojoties ar vietējām kopienām; uzsver, ka jebkādam regulējumam dzīvās dabas aizsardzības jomā ir jāveicina lauku teritoriju iedzīvotāju iesaiste dabas aizsardzībā, nodrošinot, ka viņi gūst labumu no tā, ka uzlabojas bioloģiskās daudzveidības stāvoklis;
9. mudina *CITES* puses visos attiecīgos līmeņos nostiprināt sadarbību, koordināciju un sinerģijas starp konvencijām, kas saistītas ar bioloģisko daudzveidību;
10. aicina dalībvalstis atbalstīt sadarbību, koordināciju un savlaicīgu informācijas apmaiņu starp visām attiecīgajām struktūrām, kas iesaistītas *CITES* īstenošanā, jo īpaši muitas iestādēm, policiju, veterinārajiem un fitosanitārajiem robežkontroles dienestiem un citām struktūrām;
11. mudina ES un tās dalībvalstis veicināt un atbalstīt iniciatīvas, lai aizsargātu no starptautiskās tirdzniecības negatīvās ietekmes tās sugas, kurām Eiropas Savienība ir tranzīta ceļš vai galamērķa tirgus;
12. pauž bažas par to, ka attiecībā uz sugu un no to īpatņiem iegūto produktu komercializāciju ir sarežģīti skaidri nošķirt likumīgo no nelikumīgās tirdzniecības, kā arī pauž bažas par to, ka cilvēka darbības un globālās sasilšanas kumulatīvās ietekmes dēļ lielāko daļu savvaļas faunas un floras sugu patlaban draud izmiršana;
13. mudina ES pieņemt tiesību aktus, kas mazinātu nelikumīgo tirdzniecību, nosakot, ka ir nelikumīgi importēt, eksportēt, pārdot, iegūt īpašumā vai pirkt savvaļas dzīvniekus vai augus, kas sagūstīti, iegūti īpašumā, transportēti vai pārdoti, pārkāpjot izcelsmes vai tranzīta valsts tiesību aktu prasības;

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

14. jo īpaši mudina visas dalībvalstis: aizliegt neapstrādāta ziloņkaula eksportu, kā to jau izdarījušas Vācija, Zviedrija, Apvienotā Karaliste un daži ASV štati; pastiprināt modrību attiecībā uz tirdzniecības sertifikātiem to teritorijā; panākt, ka tiek efektīvi apkarota krāpšana, jo īpaši uz robežām; sākt iznīcināt nelegālo ziloņkaulu; un noteikt stingrākus sodus par aizsargājamo sugu produktu nelikumīgo tirdzniecību (jo īpaši attiecībā uz ziloņiem, degunradžiem, tīģeriem, primātiem un tropiskās koksnes veidiem);

15. mudina ES un tās dalībvalstis, kā arī pārējās CITES puses, saskaņā ar Konvencijas III, IV un V pantu veicināt un atbalstīt iniciatīvas, lai uzlabotu to CITES uzskaitīto dzīvo dzīvnieku labturību, ar kuriem notiek tirdzniecība; šādas iniciatīvas tostarp ir mehānismi, kas nodrošinātu, ka dzīvnieki "ir sagatavoti un tiek tā transportēti, ka ievainojuma, kaitējuma veselībai vai nežēlīgas apiešanās risks ir samazināts līdz minimumam" un "ka paredzamais dzīvā īpatņa saņēmējs ir atbilstoši sagatavots, lai to izmitinātu un aprūpētu", kā arī nodrošinātu, ka dzīvū īpatņu konfiskācija notiek, pienācīgi ņemot vērā to labturību;

16. pauž bažas par to, kāda ietekme varētu būt uz apdraudētajām sugām peļņas gūšanai uz izmiršanas rēķina, jeb tādu produktu pirkšanai, kas iegūtas no sugām, kuras drīz varētu būt izmirušas; aicina CITES puses un tās sekretariātu padziļināti izpētīt to, vai jaunie finanšu produkti un tehnoloģijas, piemēram, *bitcoin*, neveicina šādas tendences;

17. atzīst, CITES novērotāju nozīmi īpašo zināšanu nodrošināšanā sugu un tirdzniecības jomā, kā arī atbalstot puses to spēju veidošanā;

Lēmumu pieņemšanas procesa pārredzamība

18. uzskata, ka pārredzamība starptautisko vides iestāžu lēmumu pieņemšanā ir izšķiroši svarīgs nosacījums šo iestāžu efektīvai darbībai; atzinīgi vērtē visus brīvprātīgos un procesuālos centienus palielināt pārredzamību CITES pārvaldībā; stingri iestājas pret aizklāto balsošanu, kas ir CITES vispārpieņemta prakse;

19. atzinīgi vērtē COP 16 pieņemto lēmumu — iekļaut prasību Dzīvnieku un augu komiteju locekļiem iesniegt deklarācijas par jebkādu interešu konfliktu; tomēr atzīst, ka prasības pamatā it tikai šo komiteju locekļu pašnovērtējums; pauž nožēlu, ka līdz šim no minēto komiteju locekļiem vēl nav saņemta neviena deklarācija par iespējamu finanšu interešu konfliktu;

20. mudina CITES sekretariātu izpētīt iespējas izveidot neatkarīgu pārbaudes padomi vai paplašināt pastāvīgās komitejas pilnvaras, lai tajā iekļautu neatkarīgu pārbaudes darba grupu, tādējādi nodrošinot interešu konflikta noteikumu ievērošanas pārraudzību;

21. uzskata, ka pārredzamība ir obligāts nosacījums jebkuram finansēšanas procesam un labas pārvaldības priekšnoteikums, tāpēc atbalsta ES ierosināto rezolūciju par sponsorēto delegātu projektu ⁽¹⁾;

Ziņošana

22. uzskata, ka pārredzamība ir izšķiroši svarīga likumīgai un ilgtspējīgai tirdzniecībai, neatkarīgi no tā, vai tā ir, vai nav komerciāla, un tā ir izšķiroši svarīga arī ES centieniem cīņā pret korupciju un savvaļas dzīvās dabas nelikumīgo tirdzniecību (ceturto lielāko nelikumīgo tirgu pasaulē), kā arī pret malumedniecību; šajā sakarībā uzsver nepieciešamību visām pusēm īstenot e-atļauju piešķiršanas sistēmu, kas būtu jāorganizē pārredzami, un visām pusēm sadarbojoties; tomēr atzīst, ka dažām pusēm to būtu tehniski sarežģīti īstenot, un aicina nodrošināt atbalstu spēju veidošanai, lai nodrošinātu, ka e-atļaujas piešķiršanas sistēmu varētu īstenot visas puses;

⁽¹⁾ <http://ec.europa.eu/environment/CITES/pdf/COP17/Res%20sponsored%20delegate%20project.pdf>

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

23. atzinīgi vērtē COP 16 lēmumu par to, ka CITES pusēm ir regulāri jāsniedz ziņojumi par nelikumīgo tirdzniecību; uzskata, ka jaunais ikgadējās ziņošanas par nelegālo tirdzniecību formāts, kas iekļauts CITES Paziņojumā Nr. 2016/007, ir nozīmīgs solis ceļā uz to, lai labāk izprastu savvaļas dzīvās dabas nelikumīgo tirdzniecību un mudina CITES puses precīzi un regulāri ziņot par nelikumīgo tirdzniecību, izmantojot noteikto formātu;

24. atzinīgi vērtē privāta sektora iniciatīvas, piemēram, Starptautiskās Gaisa transporta asociācijas iniciatīvu attiecībā uz e-kravām, kas paredzētas gaisa kravu pārvadājumu ķēdēm, kā arī to veiktajiem pārvadājumiem; uzskata, ka šādu izsekojamības iniciatīvu izvērsšana, jo īpaši transporta nozarē, ir būtisks līdzeklis informācijas vākšanai;

25. uzsver, cik svarīgs ir atļauju piešķiršanas process efektīvai datu vākšanai, un tādējādi izšķirošo nozīmi, kāda ir pārvaldības iestādēm; atkārtoti uzsver, ka iestādēm, kas izsniedz atļaujas, saskaņā ar CITES IV pantu ir jābūt neatkarīgām;

Savvaļas dzīvnieku un augu nelikumīgā tirdzniecība un korupcija

26. vērš uzmanību uz korupcijas gadījumiem, kad atļauju piešķiršanas iestādes darbinieki izsniedza viltotas atļaujas; aicina CITES sekretariātu un pastāvīgo komiteju prioritārā un steidzamības kārtā risināt šos jautājumus;

27. uzsver, ka korupciju var konstatēt visos savvaļas dzīvnieku un augu tirdzniecības posmos, un tā skar izcelsmes, tranzīta, kā arī galamērķa valstis, un apdraud CITES efektivitāti, pienācīgu īstenošanu un no tās sagaidītos panākumus; tāpēc uzskata, ka stingri un efektīvi pretkorupcijas pasākumi ir izšķiroši svarīgi cīņā pret savvaļas dzīvnieku un augu nelikumīgo tirdzniecību;

28. pauž visdziļākās bažas par izcelsmes kodu tīšu nepareizu piemērošanu nelikumīgajā tirdzniecībā ar savvaļā sagūstītiem sugu īpatņiem, krāpniecīgi izmantojot kodus, kas paredzēti nebrīvē audzētiem CITES uzskaitīto sugu īpatņiem; aicina COP 17 pieņemt robustu reģistrēšanas, uzraudzības un sertifikācijas sistēmu tirdzniecībai ar audzētavās vai nebrīvē audzētiem sugu īpatņiem — gan izcelsmes valstīs, gan ES, lai nepieļautu šāda veida ļaunprātību;

29. mudina CITES puses izstrādāt padziļinātus norādījumus un atbalstīt papildu paņēmieni un metožu izstrādi, lai noteiktu atšķirības starp sugu īpatņiem, kuri audzēti nebrīvē, un savvaļā sagūstītiem;

30. pauž sašutumu par to, ka organizētas noziedzīgās bandas un tīkli ir ļoti lielā mērā iesaistīti pārkāpumos pret konvenciju, un tās bieži izmanto korupciju, lai atvieglotu savvaļas dzīvnieku un augu nelegālo tirdzniecību un traucētu likumu piemērošanas centieniem;

31. mudina visas puses, kas vēl nav parakstījušas vai ratificējušas ANO Konvencija pret transnacionālo organizēto noziedzību un ANO Pretkorupcijas konvenciju, izdarīt to nekavējoties;

32. atzinīgi vērtē starptautiskās saistības saskaņā ar ANO Ģenerālās asamblejas 2015. gada jūlija Rezolūciju 69/314, tostarp tās sadaļu par korupcijas apkarošanu (10. pants)⁽¹⁾;

33. atbalsta ES un tās dalībvalstu iniciatīvas pieprasīt stingrāku rīcību globālajā cīņā pret korupciju saistībā ar CITES; mudina CITES puses atbalstīt ES priekšlikumu rezolūcijai par tādu korupciju veicinošu darbību apkarošanu, kas veiktas, lai pārkāptu konvenciju;

⁽¹⁾ http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/69/314

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

Izpildes nodrošināšana

34. prasa savlaicīgi un pilnībā piemērot *CITES* sankcijas pret tām pusēm, kas neievēro konvencijas galvenos aspektus, un jo īpaši prasa ES un tās dalībvalstīm izmantot pieejamos mehānismus, lai mudinātu puses ievērot *CITES*, kā arī citus starptautiskos nolikumus, kuru mērķis ir aizsargāt savvaļas dabu un bioloģisko daudzveidību;

35. uzsver, cik svarīga ir cieša starptautiskā sadarbība starp visiem izpildes nodrošināšanas ķēdes dalībniekiem, lai nostiprinātu noteikumu izpildes kapacitāti vietējā, reģionālā, valsts un starptautiskā līmenī; atzinīgi vērtē šo dalībnieku ieguldījumu un prasa nodrošināt pat vēl ciešāku sadarbību; norāda uz to, cik svarīgi ir izveidot īpašus apsūdzības birojus un specializētas policijas vienības, lai efektīvāk cīnītos pret savvaļas dzīvās dabas nelikumīgo tirdzniecību; uzsver, cik svarīgas ir kopīgas starptautiskās izpildes operācijas *ICCWC* ⁽¹⁾ vadībā, un šajā sakarībā izsaka atzinību par veiksmīgo operāciju *COBRA III* ⁽²⁾; atzinīgi vērtē ES atbalstu *ICCWC*;

36. atzīst, ka savvaļas augi un dzīvnieki, kā arī no tiem iegūti produkti aizvien vairāk tiek tirgoti, izmantojot Internetu, un aicina *CITES* puses sadarboties ar tiesībaizsardzības iestādēm un kibernetizāciju izmeklēšanas vienībām, kā arī ar Starptautisko konsorcijs noziegumu pret dzīvo dabu apkarošanai, lai konstatētu labāko praksi un labākos vietējos pasākumus nelikumīgās tirdzniecības tiešsaistē apkarošanai;

37. aicina puses pieņemt un īstenot skaidrus un efektīvus politikas virzienus, kas atturētu no tādu produktu patēriņa, kas iegūti no jutīgām savvaļas sugām un izglītot patērētājus par šāda patēriņa ietekmi uz savvaļas sugām, kā arī informēt par to, cik bīstami ir nelikumīgās tirdzniecības tīkli;

38. aicina puses veicināt iztikas ieguves iespējas tiem vietējiem iedzīvotājiem, kuri mīt attiecīgās savvaļas dzīvnieku un augu valsts tuvumā, un iesaistīt šīs kopienas cīņā pret malumedniecību, kā arī informācijas izplatīšanā par to, kāda ietekme ir tirdzniecībai ar faunas un floras to sugu īpatņiem, kurām draud izmiršana;

39. prasa turpināt starptautisko sadarbību, lai veicinātu ilgtermiņa spēju veidošanu, uzlabotu informācijas un izlūkdatu apmaiņu, kā arī koordinētu valdību iestāžu izpildes nodrošināšanas centienus;

40. aicina puses nodrošināt efektīvu kriminālvajāšanu pret tām personām, kas pastrādā noziegumus pret savvaļas dzīvo dabu, un nodrošināt, ka šīs personas tiek sodītas atbilstīgi to nodarījumu smagumam;

Finansējums

41. norāda uz to, ka jāpalielina finansējums, kas pieejams dabas saglabāšanas un spēju veidošanas programmām;

42. uzsver, ka jāpiešķir atbilstīgi līdzekļi *CITES* sekretariātam, jo īpaši ņemot vērā tā aizvien lielākos pienākumus un papildu darba slodzi; uzsver arī, ka finanšu iemaksas, ko puses apņēmušās maksāt *CITES*, ir jāiemaksā savlaicīgi;

43. mudina puses apsvērt *CITES* pamatbudžeta palielināšanu, lai ņemtu vērā inflāciju un nodrošinātu *CITES* konvencijas pienācīgu darbību;

44. mudina paplašināt publiskā un privātā sektora partnerību spēju veidošanas programmu finansēšanā attiecībā arī uz *CITES* konvencijas citām darbības jomām, kā arī nodrošinot tiešo finansējumu, lai atbalstītu konvencijas īstenošanu;

⁽¹⁾ Starptautiskais konsorcijs savvaļas dzīvnieku un augu nelikumīgas tirdzniecības apkarošanai (*ICCWC*), kas ietver Interpolu, *CITES* sekretariātu, Pasaules Muitas organizāciju, ANO Narkotiku un noziedzības novēršanas biroju un Pasaules banku.

⁽²⁾ Kopīga starptautiskā policijas un muitas operācija, kas tika īstenota 2015. gada maijā.

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

45. atzinīgi vērtē ES sniegto finansējumu CITES konvencijai, izmantojot Eiropas attīstības fondu, un mudina ES sniegt un nodrošināt mērķorientētu finansiālo atbalstu, kā arī ilgtermiņā turpināt sniegt konkrētu un mērķorientētu finansiālo atbalstu;

Grozījumi CITES pielikumos

46. pauž stingru atbalstu priekšlikumiem par iekļaušanu sarakstos, ko iesniegusi ES un tās dalībvalstis;

47. mudina visas CITES puses un visus COP 17 dalībniekus ievērot konvencijā noteiktos kritērijus sugu iekļaušanai pielikumos, kā arī izmantot piesardzīgu pieeju, lai nodrošinātu apdraudēto sugu augsta līmeņa un efektīvu aizsardzību; uzskata, ka CITES uzticamība ir atkarīga no tās spējas pielāgot sarakstus, lai reaģētu gan uz negatīvām, gan arī pozitīvām tendencēm, tāpēc atzinīgi vērtē to, ka sugas iespējams pārcelt uz citu sarakstu tikai gadījumos, kad tas ir atbilstīgi, saskaņā ar noteiktajiem zinātniskajiem kritērijiem, kas sniedz pierādījumus tam, ka ierindošana attiecīgajos CITES sarakstos funkcionē pareizi;

Āfrikas zilonis un ziloņkaula tirdzniecība

48. atzīmē, ka pēdējā desmitgadē, divkāršojoties pretlikumīgas nogalināšanas gadījumu skaitam un trīskāršojoties iegūtā ziloņkaula apjomam, malumedniecības ziloņkaula ieguvei rezultātā Āfrikas zilonis (*Loxodonta africana*) joprojām ir graujoši kritiskā situācijā un šo dzīvnieku populācija samazinās visā Āfrikā, un tas apdraud miljoniem cilvēku iztiku, ņemot vērā, ka ziloņkaula nelikumīgā tirdzniecība kaitē ekonomiskajai attīstībai, veicina organizēto noziedzību un korupciju, saasina konfliktus un apdraud reģionālo, kā arī valstu drošību, jo no šīs tirdzniecības tiek finansēti militāri grupējumi; tāpēc mudina ES un tās dalībvalstis atbalstīt priekšlikumus, kas nostiprinātu Āfrikas ziloņu aizsardzību un samazinātu ziloņkaula nelegālo tirdzniecību;

49. atzinīgi vērtē Āfrikas Ziloņu aizsardzības koalīcijas atbalstīto priekšlikumu, ko iesniedza Benina, Burkinafaso, Centrālāfrikas Republika, Čada, Kenija, Libērija, Nigēra, Nigērija, Senegāla, Šrilanka un Uganda, kura mērķis ir ierindot I pielikumā Āfrikas ziloņu populācijas, tādējādi vienkāršojot ziloņkaula tirdzniecības starptautiskā aizlieguma īstenošanu un raidot pasaulei skaidru signālu par globālu apņēmību novērst Āfrikas ziloņu izmiršanu;

50. aicina ES un visas konvencijas puses saglabāt spēkā pašreizējo moratoriju un tādējādi iestāties pret Namībijas un Zimbabves priekšlikumiem par ziloņkaula tirdzniecību, ar kuriem tās cenšas panākt to tirdzniecības ierobežojumu atcelšanu, kas saistīti ar II pielikuma anotācijām, kurās uzskaitītas šo pušu ziloņu populācijas;

51. norāda, ka CITES centieni samazināt malumedniecību un nelikumīgo tirdzniecību, atļaujot ziloņkaula likumīgu pārdošanu, ir izrādījušies neveiksmīgi, un ziloņkaula nelegālās tirdzniecības apjomi ir būtiski pieauguši; prasa attiecīgajām pusēm nodrošināt efektīvākus centienus saskaņā ar valsts rīcības plāna ziloņkaula jomā procesu; atbalsta ziloņkaula krājumu pārvaldības un iznīcināšanas pasākumus;

52. atgādina par 2014. gada 15. janvāra rezolūcijā⁽¹⁾ par noziegumiem pret dzīvo dabu visām dalībvalstīm pausto aicinājumu noteikt moratoriju visam komerciālam importam, eksportam un iekšzemes pārdošanai un pirkšanai saistībā ar ziloņu ilknēm, kā arī neapstrādātiem un apstrādātiem ziloņkaula produktiem, līdz brīdim, kad savvaļas ziloņu populācijas vairs nav malumedniecības apdraudētas; atzīmē, ka Vācija, Francija, Nīderlande, Apvienotā Karaliste, Austrija, Zviedrija, Čehijas Republika, Slovākija un Dānija jau ir pieņēmušas lēmumu nepiešķirt nekādas eksporta atļaujas neapstrādātam ziloņkaulam; tāpēc mudina ES un tās dalībvalstis aizliegt ziloņkaula eksportu un importu, kā arī aizliegt jebkādu ziloņkaula pārdošanu un pirkšanu ES teritorijā;

⁽¹⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2014)0031.

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

Baltais degunradzis

53. pauž nožēlu par Svazilendas priekšlikumu legalizēt degunradžu ragu tirdzniecību, kas iegūti no tās balto degunradžu (*Ceratotherium simum simum*) populācijas, jo tādējādi tiks veicināta malumedniecībā iegūtu degunradžu ragu krāpnieciska iepludināšana likumīgās tirdzniecības kanālos, apdraudot pašreizējos centienus samazināt pieprasījumu un iekšzemes tirdzniecības aizliegumus patēriņa tirgos, kā arī tas var veicināt degunradžu malumedniecību Āfrikā un Āzijā; mudina ES un visas puses iestāties pret šo priekšlikumu, un līdz ar to aicina Svazilendu atsaukt to;

Āfrikas lauva

54. atzīmē, ka Āfrikas lauvas (*Panthera leo*) populācijas 21 gada laikā ir dramatiski samazinājušās — par 43 %, un nesen tās ir izzudušas 12 Āfrikas valstīs, bet starptautiskās tirdzniecības ar lauvas izcelsmes produktiem apjomi ir būtiski palielinājušies; mudina ES un visas puses atbalstīt Nigēras, Čadas, Kotdivuāras, Gabonas, Gvinejas, Mali, Mauritānijas, Nigērijas, Ruandas un Togo priekšlikumu pārcelt Āfrikas lauvas populācijas uz CITES I pielikumu;

Zvīņneši

55. norāda, ka zvīņneši ir visvairāk nelikumīgi tirgotie zīdītāji pasaulē, gan gaļas, gan arī zvīņu dēļ, kas tiek izmantotas tautas medicīnā, kā rezultātā izmiršana draud visām astoņām zvīņnešu sugām (*Manis crassicaudata*, *M. tetradactyla*, *M. tricuspis*, *M. gigantea*, *M. temminckii*, *M. javanica*, *M. pentadactyla*, *M. culionensis*) tāpēc atzinīgi vērtē daudzos priekšlikumus pārcelt visus Āzijas un Ārikas zvīņnešus uz CITES I pielikumu;

Tīģeri un citi Āzijas lielie kaķveidīgie

56. aicina ES un visas puses atbalstīt CITES pastāvīgās komitejas ierosinātā lēmuma pieņemšanu, kurā noteikti stingri nosacījumi attiecībā uz tīģeru audzēšanu nebrīvē un attiecībā uz tirdzniecību ar sagūstītiem tīģeriem un tīģeru izcelsmes produktiem, kā arī atbalstīt Indijas priekšlikumu, kurā puses aicinātas izplatīt konfiscēto tīģeru un no tiem iegūto produktu attēlus, kas palīdzēs tiesībsargāšanas iestādēm identificēt konkrētos tīģerus pēc katram individuālam unikālā svītru raksta; aicina ES apsvērt iespējas nodrošināt finansējumu šo lēmumu īstenošanai un prasa slēgt tīģeru audzētavas, kā arī CITES COP 17 sanāksmē, panākt, ka tiek izbeigta nebrīvē turētu tīģeru ķermeņa daļu un no tiem iegūto produktu tirdzniecība;

Sugas, kuru īpatņus tirgo kā lolojumdzīvniekus

57. norāda, ka eksotisko lolojumdzīvnieku tirgus apjoms pieaug gan starptautiski, gan ES un ka ir iesniegti daudzi priekšlikumi sarakstos iekļaut tos rāpuļus, abiniekus, putnus, zivis un zīdītājus, kuru izdzīvošanu apdraud lolojumdzīvnieku starptautiskā tirdzniecība; aicina visas konvencijas puses atbalstīt šos priekšlikumus, lai nodrošinātu šo apdraudēto sugu labāku aizsardzību no lolojumdzīvnieku tirgus graužošās ietekmes;

58. aicina ES dalībvalstis izstrādāt to eksotisko dzīvnieku sarakstu, kurus drīkst turēt kā lolojumdzīvniekus;

Akvilārija un dalberģija

59. atzīst, ka nelikumīga mežu izciršana ir viens no vispostošākajiem noziegumiem pret dzīvo dabu, jo tā apdraud ne tikai konkrētas sugas, bet arī dzīvotnes kopumā, kā arī uzsver, ka pastāvīgi pieaug pieprasījums pēc dalberģijas (*Dalbergia* spp.) Āzijas tirgos; mudina ES un visas puses atbalstīt Argentīnas, Brazīlijas, Gvatemalas un Kenijas priekšlikumu par *Dalbergia* ģints iekļaušanu CITES II pielikumā, izņemot tās sugas, kas jau ir iekļautas I pielikumā, jo tādējādi tiks būtiski atbalstīti centieni apturēt dalberģijas neilgtspējīgo tirdzniecību;

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

60. atzīmē, ka spēkā esošie izņēmumi *CITES* prasībās pieļauj akvilārijas (*Aquilaria* spp. and *Gyrinops* spp.) sveķu pulvera eksportēšanu, uzrādot to par atelļotu pulveri, kā arī citu produktu eksportēšanu, kas iesaiņoti mazumtirdzniecībai, tādējādi apejot importēšanas noteikumus; tādēļ aicina ES un visas puses atbalstīt ASV priekšlikumu grozīt anotāciju, lai nepieļautu likumu apiešanas iespējas tirdzniecībā ar šo ļoti vērtīgo aromātisko koksnī;

Citas sugas

61. mudina ES un visas puses:

- atbalstīt Peru priekšlikumu grozīt II pielikumu attiecībā uz vikuņu (*Vicugna vicugna*), jo tādējādi tiks konsolidētas marķēšanas prasības attiecībā uz šīs sugas starptautisko tirdzniecību;
- atbalstīt *Nautilidae* spp. iekļaušanu II pielikumā saskaņā ar Fidži, Indijas, Palau un ASV priekšlikumu, ņemot vērā, ka starptautiskā tirdzniecība ar šīs sugas gliemežņīcām, ko izmanto rotaslietām un dekorēšanai, būtiski apdraud šo bioloģiski jutīgo sugu;
- noraidīt Kanādas priekšlikumu pārcelt *Falco peregrinus* no I pielikuma uz II pielikumu, jo tādējādi varētu būtiski palielināties ar šo sugu saistītās nelikumīgās tirdzniecības apjoms;

62. atgādina, ka Bangajas kardinālzivs (*Pterapogon kauderni*) ir *IUCN* apdraudēto sugu sarakstā, un ka liela daļa šīs sugas īpatņu ir zaudēti, tostarp dažas populācijas kopumā, tāpēc, ka to tirdzniecības apjomi pastāvīgi pieaug, jo ir liels pieprasījums pēc tām, lai turētu akvārijos, un šīs tirdzniecības galvenie galamērķa tirgi ir Eiropas Savienība un ASV; tāpēc aicina Eiropas Savienību un tās dalībvalstis atbalstīt Bangajas kardinālzivs iekļaušanu I pielikumā, nevis II pielikumā;

63. atzīmē, ka ir palielinājies neapstrādāta un apstrādāta koraļļa starptautiskās tirdzniecības apjoms, un tirgus pieprasījums pēc vērtīgajiem koraļļiem ir palielinājies, apdraudot to ilgtspējību; mudina Eiropas Savienību un visas puses atbalstīt ASV iesniegtā ziņojuma par vērtīgajiem koraļļiem starptautiskajā tirdzniecībā pieņemšanu;

o

o o

64. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, *CITES* pusēm un *CITES* sekretariātam.

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

P8_TA(2016)0357

Pasta pakalpojumu direktīvas piemērošana**Eiropas Parlamenta 2016. gada 15. septembra rezolūcija par Pasta pakalpojumu direktīvas piemērošanu (2016/2010(INI))**

(2018/C 204/18)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 49. un 56. pantu par brīvību veikt uzņēmējdarbību un par brīvību sniegt pakalpojumus Savienībā,
- ņemot vērā LESD 101. un 102. pantu par konkurences noteikumiem, ko piemēro uzņēmumiem,
- ņemot vērā LESD 14. pantu,
- ņemot vērā LESD 26. protokolu par sabiedriskajiem pakalpojumiem,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 1997. gada 15. decembra Direktīvu 97/67/EK par kopīgiem noteikumiem Kopienas pasta pakalpojumu iekšējā tirgus attīstībai un pakalpojumu kvalitātes uzlabošanai ⁽¹⁾, kurā grozījumi izdarīti ar Direktīvu 2002/39/EK un Direktīvu 2008/6/EK (turpmāk "Pasta pakalpojumu direktīva"),
- ņemot vērā Komisijas 2010. gada 10. augusta lēmumu, ar ko izveido pasta pakalpojumu Eiropas regulatoru grupu ⁽²⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 21. maija Direktīvu 2013/11/ES par patērētāju strīdu alternatīvu izšķiršanu un ar ko groza Regulu (EK) Nr. 2006/2004 un Direktīvu 2009/22/EK ⁽³⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 21. maija Regulu (ES) Nr. 524/2013 par patērētāju strīdu izšķiršanu tiešsaistē un ar ko groza Regulu (EK) Nr. 2006/2004 un Direktīvu 2009/22/EK ⁽⁴⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 25. oktobra Direktīvu 2011/83/ES par patērētāju tiesībām un ar ko groza Padomes Direktīvu 93/13/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 1999/44/EK un atceļ Padomes Direktīvu 85/577/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 97/7/EK ⁽⁵⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 1995. gada 24. oktobra Direktīvu 95/46/EK par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti ⁽⁶⁾,
- ņemot vērā Komisijas 2015. gada 17. novembra ziņojumu par Pasta pakalpojumu direktīvas piemērošanu (COM(2015)0568), kā arī tam pievienoto dienestu darba dokumentu (SWD(2015)0207),

⁽¹⁾ OV L 15, 21.1.1998., 14. lpp.⁽²⁾ OV C 217, 11.8.2010., 7. lpp.⁽³⁾ OV L 165, 18.6.2013., 63. lpp.⁽⁴⁾ OV L 165, 18.6.2013., 1. lpp.⁽⁵⁾ OV L 304, 22.11.2011., 64. lpp.⁽⁶⁾ OV L 281, 23.11.1995., 31. lpp.

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

- ņemot vērā Komisijas 2015. gada 6. maija paziņojumu “Digitālā vienotā tirgus stratēģija Eiropai” (COM(2015)0192),
  - ņemot vērā Komisijas 2013. gada 16. decembra paziņojumu “Ceļvedis vienotā tirgus pilnveidei paku piegādes jomā — sekmēt uzticēšanos piegādes pakalpojumiem un veicināt tirdzniecību internetā” (COM(2013)0886),
  - ņemot vērā Komisijas 2012. gada 29. novembra Zaļo grāmatu “Integrēts paku piegādes tirgus e-tirdzniecības izaugsmei ES” (COM(2012)0698),
  - ņemot vērā Komisijas 2012. gada 11. janvāra paziņojumu “Vienota sistēma uzticēšanās pastiprināšanai vienotajam digitālajam e-tirdzniecības un tiešsaistes pakalpojumu tirgum” (COM(2011)0942),
  - ņemot vērā Komisijas 2011. gada 28. marta Balto grāmatu “Ceļvedis uz Eiropas vienoto transporta telpu — virzība uz konkurētspējīgu un resursefektīvu transporta sistēmu” (COM(2011)0144),
  - ņemot vērā 2014. gada 4. februāra rezolūciju par integrētu paku piegādes tirgu e-tirdzniecības izaugsmei Eiropas Savienībā ⁽¹⁾,
  - ņemot vērā 2016. gada 19. janvāra rezolūciju par virzību uz Digitālā vienotā tirgus aktu ⁽²⁾,
  - ņemot vērā Reglamenta 52. pantu,
  - ņemot vērā Transporta un tūrisma komitejas ziņojumu, kā arī Iekšējā tirgus un patērētāju aizsardzības komitejas un Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas atzinumus (A8-0254/2016),
- A. tā kā pasta pakalpojumu tirgus vēl aizvien ir ekonomikas nozare, kurai raksturīgas augstas izaugsmes izredzes un konkurences palielināšanās, lai arī saskaņā ar datiem no Eiropas Komisijas Pasta statistikas datubāzes laikā no 2012. līdz 2013. gadam nosūtīto vēstuļu skaits vidēji ES samazinājās par 4,85 %, kas atbilst vispārējam nosūtīto vēstuļu apjoma samazinājumam, kas vērojams pēdējos 10 gadus un ko daļēji izraisījis pāreja uz elektroniskiem saziņas līdzekļiem;
- B. tā kā Pasta pakalpojumu direktīvas īstenošana palīdzēja atvērt vietējos tirgus konkurencei vēstuļu sūtījumu jomā, taču attīstība ir bijusi lēna, nav novedusi pie pasta pakalpojumu iekšējā tirgus izveides pabeigšanas un lielākajā daļā dalībvalstu šajā nozarē aizvien vēl dominē universālo pakalpojumu sniedzēji (UPS);
- C. tā kā IKT izmantošana pastāvīgi attīsta pasta pakalpojumu nozari, sniedzot iespējas inovācijas jomā un ļaujot tirgum paplašināties;
- D. tā kā jaunie konkurenti ir pievērsušies galvenokārt lielajiem komerc klientiem un blīvi apdzīvotām teritorijām;
- E. tā kā paku piegādes tirgus ir inovatīva un ātri augoša nozare ar augstu konkurētspēju, kurā laikposmā no 2008. līdz 2011. gadam bija vērojams 33 % pieaugums apjoma ziņā, un tā kā e-tirdzniecība ir tirgus izaugsmes virzītājspēks,
- F. tā kā tālvadības gaisa kuģu sistēmu (dronu) plaša izmantošana nodrošina jaunus, ātrus, videi draudzīgus un efektīvus paku piegādes risinājumus, jo īpaši mazapdzīvotās, izolētās un attālās teritorijās;

⁽¹⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2014)0067.

⁽²⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA(2016)0009.

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

G. tā kā klienti un mazie uzņēmumi ziņo, ka problēmas saistībā ar paku piegādi, jo īpaši augstās cenas, liedz tiem palielināt pārdošanas apjomu vai iegādāties vairāk preču no citām dalībvalstīm,

I. Universālais pakalpojums: valsts regulatīvo iestāžu neatkarības veicināšana

1. norāda, ka, lai gan minimālie standarti, kas saistīti ar pienākumu sniegt universālo pakalpojumu (pasta sūtījumi, kuru svars ir līdz 2 kg, pasta pakas, kuru svars ir 10-20 kg, ierakstīti un apdrošināti sūtījumi, kā arī citi vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumi, piemēram, laikrakstu un periodisko izdevumu piegāde), ko ES reglamentē jo īpaši, lai garantētu, ka viscaur ES ir pieejams pakalpojumu minimums, kopumā atbilst klientu prasībām, atsevišķas sīki izstrādātas prasības, kas ES līmenī reglamentētas netiek, nosaka valsts regulatīvās iestādes (NRA), kurām šis uzdevums uzticēts;

2. norāda, ka NRA primārais uzdevums ir sasniegt Pasta pakalpojumu direktīvas vispārējo mērķi, proti, nodrošināt universālā pakalpojuma nepārtrauktu sniegšanu; aicina dalībvalstis sniegt atbalstu NRA funkcijām un neatkarīgumam, nosakot augstus profesionālās kvalifikācijas kritērijus to darbiniekiem un nodrošinot godīgu un nediskriminējošu pieeju apmācībai darba vietā, nemainīgus pilnvaru termiņus un tiesisko aizsardzību pret atbrīvošanu no darba bez iemesla, kā arī gadījumiem, kad darbinieks ir jāatļauj, izstrādājot izsmeļošu sarakstu, kurā norādīti iemesli, kas attaisno šādu atbrīvošanu no darba (piemēram, nopietns tiesību aktu pārkāpums), lai NRA neitrāli, pārredzami un savlaicīgi varētu pildīt savus pienākumus saskaņā ar Pasta pakalpojumu direktīvu;

3. uzskata, ka ar jebkādu NRA funkciju paplašināšanu saskaņā ar jauno regulējumu paku tirgū būtu jānovērš tas, ka tiek izvēlēti izdevīgākie pakalpojumi piegādes nozarē, kā arī būtu jānosaka minimālie standarti visiem operatoriem, lai nodrošinātu godīgu un vienlīdzīgu konkurenci;

4. uzskata, ka neatkarības ievērošanas pienākumi ir izpildāmi vienīgi tādā gadījumā, ja NRA regulatīvās funkcijas tiek strukturāli un funkcionāli nošķirtas no darbībām, kuras saistītas ar īpašumtiesībām vai pasta operatora kontroli; uzskata, ka, lai novērstu interešu konfliktu, NRA augstākā līmeņa amatpersonām nevajadzētu atļaut strādāt publiskā pasta operatora vai citu ieinteresēto personu labā vismaz sešus mēnešus pēc tam, kad šīs personas atstājušas NRA; uzskata, ka šai nolūkā dalībvalstīm būtu ar tiesību aktiem jāievieš noteikumi, kas ļautu piemērot sankcijas minētās prasības pārkāpšanu;

5. prasa Komisijai veicināt un stiprināt savstarpējo NRA sadarbību un koordināciju, lai panāktu lielāku efektivitāti un sadarbību pārrobežu piegādē, kā arī uzraudzīt NRA regulatīvās darbības, tostarp universālo pakalpojumu sniegšanu, lai nodrošinātu vienotu pieeju Eiropas tiesību aktu piemērošanai un pasta tirgus saskaņošanai ES;

6. atgādina, ka Pasta pakalpojumu direktīva nodrošina dalībvalstīm elastīgumu, kas nepieciešams, lai ņemtu vērā vietējās īpatnības un lai nodrošinātu universālo pakalpojumu sniegšanas ilgtermiņa ilgtspējību, vienlaikus apmierinot lietotāju vajadzības un pielāgojoties pārmaiņām tehniskajā, ekonomiskajā un sociālajā vidē;

7. pieņem zināšanai Komisijas apstiprinājumu, ka Pasta pakalpojumu direktīva neparedz nekādu īpašu īpašumtiesību struktūru UPS; uzskata, ka nevajadzētu liegt UPS veikt ieguldījumus un inovācijas, sniedzot efektīvus un kvalitatīvus pasta pakalpojumus;

II. Universālā pakalpojuma saglabāšana un taisnīgas konkurences nodrošināšana: piekļuve, pakalpojumu kvalitāte un lietotāju vajadzības

8. norāda uz tendenci sašaurināt universālo pakalpojumu sniegšanas pienākuma (UPSP) darbības jomu; mudina veicināt patērētāju izvēles iespējas, lai definētu, kāda vieta UPSP klāstā ir vēstuļu piegādei; tādēļ uzsver, cik svarīgi ir sniegt augstas kvalitātes universālo pakalpojumu, ievērojot pieejamības nosacījumus, kas nozīmē, ka ikvienam ir nodrošinātas vismaz piecas sūtījumu piegādes dienas un piecas sūtījumu savākšanas dienas nedēļā; norāda, ka, lai ilgtermiņā nodrošinātu

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

vispārējo pakalpojumu ilgtspēju un ņemtu vērā savas īpatnības un ģeogrāfiskos apstākļus, dažas dalībvalstis pieļauj zināmu elastību; atgādina, ka, neraugoties uz to, ka direktīva pieļauj zināmu elastību, ar valstu regulējumu nevajadzētu pārsniegt direktīvā paredzēto elastību;

9. atgādina, ka universālajiem pakalpojumiem ir jāattīstās atbilstīgi tehniskajai, ekonomiskajai un sociālajai videi, kā arī atbilstīgi lietotāju vajadzībām, un ka Pasta pakalpojumu direktīva nodrošina dalībvalstīm elastīgumu, kas nepieciešams, lai ņemtu vērā vietējās īpatnības un lai nodrošinātu universālo pakalpojumu sniegšanas ilgtspējību ilgtermiņā;

10. uzskata, ka var un ir nepieciešams uzlabot paku piegādes universālo pakalpojumu ģeogrāfisko pārklājumu un pieejamību, jo īpaši šādu pakalpojumu pieejamību iedzīvotājiem ar invaliditāti un personām ar ierobežotām pārvietošanās spējām, kā arī patērētājiem tālākos reģionos; uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt no šķēršļiem brīvu pasta pakalpojumu pieejamību, kā arī Pasta pakalpojumu direktīvas un Pieejamības akta saskaņotību;

11. norāda, ka daudzās dalībvalstīs vēstuļu apjoma samazināšanās arvien vairāk sarežģī universālo pasta pakalpojumu sniegšanu; atzīst, ka daudzi izraudzītie UPS ieņēmumus no komercdarbībām, uz ko universālo pakalpojumu saistības neattiecas, piemēram, finanšu pakalpojumiem vai paku piegādes, izmanto universālo pakalpojumu sniegšanas saistību finansēšanai;

12. norāda, ka konstatēti vairāki negodīgas konkurences gadījumi pasta nozarē, un aicina atbildīgās iestādes piemērot sankcijas par visiem pārkāpumiem;

13. aicina dalībvalstis un Komisiju uzraudzīt pasta pakalpojumu kā sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu, lai nodrošinātu, ka sabiedrisko pakalpojumu kompensēšana tiek īstenota samērīgi, pārredzami un taisnīgi;

14. uzsver, ka ir būtiski, lai, īstenojot UPSP, cenas būtu pieejamas, kā arī lai tiktu nodrošināta visu lietotāju piekļuve sniegtajiem pakalpojumiem; atgādina, ka NRA pienākums ir skaidri noteikt korespondences sūtījuma pieejamību cenas ziņā un ka dalībvalstis var saglabāt vai ieviest bezmaksas pasta pakalpojumu neredzīgām un daļēji neredzīgām personām;

15. aicina dalībvalstis saglabāt teritoriālo un sociālo kohēziju un ar to saistītās kvalitātes prasības un norāda, ka dalībvalstis jau pašreiz var pielāgot dažas īpašas pazīmes, lai ņemtu vērā vietējo pieprasījumu, izmantojot Direktīvā 97/67/EK paredzēto rīcības elastību; atzīst, ka pasta tīkli un pakalpojumi ir ārkārtīgi svarīgi ES iedzīvotājiem; aicina dalībvalstis valsts atbalsta instrumentus izmantot tikai izņēmuma gadījumos, saskaņā ar ES konkurences politiku un pārredzamā, nediskriminējošā un pienācīgā veidā, kā arī garantēt, ka klientiem pastāvīgi tiek nodrošināta pasta pakalpojumu pieejamība, vajadzības gadījumā garantējot, ka tiek saglabāts minimālais pakalpojumu skaits pakalpojumu sniegšanas punktā; aicina Komisiju nodrošināt kompensāciju fondu samērīgumu un publiskā iepirkuma procedūru pārredzamību un taisnīgumu;

16. prasa dalībvalstīm, cieši uzraugot tirgus attīstību, nodrošināt, ka tirgus atvēršana turpina nākt par labu visiem lietotājiem un jo īpaši patērētājiem un mazajiem un vidējiem uzņēmumiem; mudina turpināt uzlabot pakalpojumu sniegšanas ātrumu, klāstu un uzticamību;

17. aicina Komisiju uzlabot universālo pakalpojumu pašreizējo definīciju, lai tajā būtu noteikts minimālais pakalpojumu līmenis patērētājiem, lai saskaņotu UPSP ar tirgu attīstību, lai tiktu ņemtas vērā pārmaiņas dažādās dalībvalstīs un lai tā veicinātu ekonomisko izaugsmi un sociālo kohēziju; tomēr uzsver, ka, ņemot vērā konkrētos ierobežojumus katrā tirgū, operatoriem ir jānodrošina zināma elastība universālo pakalpojumu sniegšanas organizēšanā; aicina dalībvalstis piemērot licencēšanas procedūras atbilstīgi pašreiz spēkā esošajai direktīvai un turpināt saskaņot licencēšanas un/vai paziņošanas procedūras, lai mazinātu nepamatotus šķēršļus ienākšanai iekšējā tirgū, neradot nekādu nevajadzīgu administratīvo slogu;

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

18. uzskata, ka tādu samierināšanas procedūru ieviešanai, kas ir viegli pieejamas, kā arī pieejamas izmaksu ziņā, piemīt interesants potenciāls domstarpību gadījumā panākt vieglu un īslaicīgu risinājumu gan operatoriem, gan arī patērētājiem; mudina Komisiju ieviest tiesību aktus par pasta pakalpojumu patērētāju tiesībām;

19. mudina Komisiju, izstrādājot leģislatīvus priekšlikumus, ņemt vērā digitalizāciju un tās sniegtās iespējas, dalībvalstu īpatnības, kā arī vispārējās tendences pasta pakalpojumu un paku piegādes tirgos;

20. atgādina, ka pasta pakalpojumu atbrīvojums no PVN jāpiemēro tā, lai mazinātu konkurences izkropļojumus starp bijušajiem monopoliem un jaunpienācējiem tirgū, vienlaikus nodrošinot UPSP ilgtspējību ilgtermiņā, nolūkā panākt, ka visi operatori var turpināt sniegt pasta pakalpojumus viscaur Eiropā; norāda, ka atbrīvojuma no PVN piemērošana tikai vēsturiskajiem tādu pakalpojumu sniedzējiem, kas nav universālie pakalpojumi, kamēr citiem pakalpojumu sniedzējiem piemēro PVN, tiktu radīti nopietni šķēršļi konkurences attīstībai tirgū;

21. aicina Komisiju nodrošināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus tradicionālajiem pasta pakalpojumu sniedzējiem un tādiem pakalpojumu sniedzējiem, kuri pārstāv strauji augošo paku piegādes nozari, kā arī vēsturiskajiem operatoriem un jaunpienācējiem; ierosina, ka Komisijai būtu jānovērtē, vai iepirkuma procedūras rada negodīgu aprūtinājumu;

22. aicina dalībvalstis ņemt vērā, ka, piešķirot valsts atbalstu, vēsturiskajiem operatoriem attiecībā pret jaunpienācējiem nedrīkst radīt nedz labvēlīgāku, nedz nelabvēlīgāku situāciju saistībā ar viņu pienākumu sniegt sabiedrisko pakalpojumu vai izmaksām mantotās sistēmas dēļ;

23. uzskata, ka konkurence un tirgus ir faktori, kas sekmē inovāciju un pakalpojumu ar pievienoto vērtību radīšanu, un aicina Komisiju, ievērojot samērīguma un ekonomiskās pamatotības principu, atbalstīt inovāciju šajā nozarē, lai veicinātu tādu pakalpojumu ar pievienoto vērtību sniegšanu kā sūtījumu izsekošana, vietas, kur var nodot un saņemt sūtījumus, elastīgi piegādes laiki, ilgtspējīgas atpakaļnosūtīšanas procedūras un vienkāršu kompensācijas procedūru pieejamība; atzīst darbu un līdzekļus, ko pasta operatori jau ir ieguldījuši šai jomā;

24. aicina Komisiju cieši uzraudzīt dalībvalstu atbalstu UPSP un pasta pakalpojumu sniedzēju citas ar mantoto sistēmu saistītās izmaksas saskaņā ar vispārējās tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumu 2012. gada regulējuma galveno noteikumu kopumu par valsts atbalsta kontroli;

25. uzskata, ka pasta pakalpojumu kvalitāte būtu jānovērtē, pamatojoties uz direktīvā noteiktajiem standartiem un ņemot vērā patērētāju vajadzības, lai uzlabotu sadarbību un pakalpojumu kvalitāti;

26. norāda, ka Eiropas pasta operatori ir veikuši ieguldījumus savu tīklu savietojamības nodrošināšanā un ieviesuši inovatīvus, lietotājiem draudzīgus pakalpojumus, kas pieejami kā privātpersonām, tā MVU, kuri darbojas e-mazumtirdzniecībā un izmanto pārrobežu e-komerciju; uzskata, ka minētie ieguldījumi būtu jāaizsargā ar godīgas piekļuves nosacījumiem;

27. atkārtoti pauž atbalstu pasta pakalpojumu lietotāju forumam, kuru Komisija izveidoja 2011. gadā un kura mērķis ir veicināt apspriedes starp lietotājiem, uzņēmējiem, arodbiedrībām un citām ieinteresētajām personām par jautājumiem, kas ietver arī tiešo lietotāju apmierinātību, lietotāju komersantu prasības un to, kā uzlabot e-tirdzniecības preču piegādi; uzskata, ka forums ir ļoti lietderīgs un ka būtu jāriko regulāras sanāksmes, lai apzinātu iespējamus veidus, kā uzlabot pasta un paku piegādes pakalpojumus;

III. Pārrobežu dimensija un e-tirdzniecība

28. prasa dalībvalstīm nodrošināt pasta tīklu sadarbību un gadījumos, kad darbību veic vairāki UPS, novērst traucējumus pasta sūtījumu pārvadāšanai, kā arī nodrošināt mazajiem un vidējiem uzņēmumiem piekļuvi finansiāli pievilcīgiem pakalpojumiem pārrobežu piegādes jomā, uzlabojot pasta operatoru piemēroto tarifu pārredzamību;

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

29. uzskata, ka paku piegāde ir inovatīva un ātri augoša nozare ar augstu konkurētspēju; norāda, ka cenu ziņā pieejami un uzticami paku piegādes pakalpojumi ir svarīgi, lai izmantotu digitālā vienotā tirgus potenciālu; norāda, ka šīs nozares atvēršana konkurencei ir veicinājusi tādu pakalpojumu ar pievienoto vērtību attīstību kā sūtījumu izsekošanas un identificēšanas pakalpojumu, vietas, kur var nodot un saņemt sūtījumus, elastīgi piegādes laiki un atpakaļnosūtīšanas procedūras; līdz ar to uzskata, ka jebkādam jaunam regulējumam šajā tirgū jābūt samērīgam un pamatotam ar pārliecinošiem ekonomiskajiem pierādījumiem;

30. šajā sakarā norāda, ka jāaplūko visas priekšrocības, ko var sniegt jaunās tehnoloģijas, tai skaitā bezpilota lidaparāti, jo tie var atvieglot pakalpojumu sniegšanu, īpaši mazapdzīvotās, izolētās un nomaļās vietās, vienlaikus ņemot vērā drošības aspektus un vides ilgtspēju;

31. uzskata, ka ar nepamatotu regulējumu un nevajadzīgu birokrātiju nevajadzētu likt šķēršļus konkurētspējīga, inovatīva un ātri augoša paku piegādes tirgus attīstībai;

32. mudina Komisiju attīstīt paku piegādes tirgus uzraudzību (vajadzības gadījumā — uz risku un rezultātiem vērsta virzienā) un, nemazinot NRA kompetences, sekmēt to, ka pārrobežu tarifi ir cenas ziņā pieejami, kā arī atklāt negodīgu pret konkurenci vērstu praksi un monopolus; mudina uzlabot tarifu pārredzamību un pakalpojumu pieejamību, jo īpaši mazumtirdzniecības klientiem un mazajiem un vidējiem uzņēmumiem;

33. atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumu par pārredzamu un nediskriminējošu trešo pušu pārrobežu piekļuvi visiem pasta tīklu elementiem, saistītajām iekārtām, attiecīgajiem pakalpojumiem un informācijas sistēmām; uzskata, ka infrastruktūras efektīva izmantošana varētu nodrošināt ekonomiskos ieguvumus UPS, kā arī palielināt konkurenci pārrobežu piegādes jomā;

34. aicina Komisiju un dalībvalstis vākt vairāk datu par paku piegādes tirgu, lai labāk novērtētu šīs tautsaimniecības nozares attīstību, kā arī tās strukturālo attīstību;

35. uzsver, cik svarīgi ir uzlabot pakalpojumu kvalitāti un patērētāju tiesību aizsardzību, lai atjaunotu pienācīgu patērētāju uzticēšanās līmeni; uzskata, ka lielāka pārredzamība saistībā ar cenām, piegādes iespējām, veidiem un kvalitāti/sniegumu (ātrums, ģeogrāfiskais tvērums, kavēšanās un rīcība bojātu vai pazaudētu sūtījumu gadījumā), kā arī uzticamības marķējums varētu mazināt uzticības trūkumu;

36. prasa dalībvalstīm un Komisijai uzlabot pārredzamību saistībā ar valsts cenu noteikšanu un pakalpojumu izpildi (piegādes iespējas, galīgā piegāde, uzticamība), jo īpaši e-tirdzniecības jomā; prasa veikt pārredzamības pārbaudes gadījumos, kad cenas neierobežo konkurence vai kad tās ir nepamatoti augstas; uzsver, cik svarīgi ir samazināt atšķirības starp vietējo un pārrobežu piegādes cenām, un atbalsta pasākumus, kas uzlabo patērētāju informētību un spēju salīdzināt vietējo un pārrobežu cenu struktūru; aicina NRA novērtēt, cik pieejamas ir cenas atsevišķos pārrobežu maršrutos, īpašu uzmanību pievēršot izteiktām atšķirībām;

37. aicina Komisiju veicināt stratēģijas īstenošanu e-tirdzniecības un pārrobežu paku piegādes jomā; iesaka veicināt sadarbību piegādes ķēdē, kā arī izstrādāt paraugpraksi e-mazumtirdzniecībai;

38. uzsver, ka ir svarīgi, lai būtu pieejams vienkāršs, efektīvs un pārrobežu mehānisms sūdzību izskatīšanai un strīdu izšķiršanai; uzsver, ka Direktīva par strīdu alternatīvu izšķiršanu un tiešsaistes platforma, kas izveidota ar Regulu (ES) Nr. 524/2013 par patērētāju strīdu izšķiršanu tiešsaistē, var dot labumu patērētājiem un uzņēmumiem pārrobežu darījumos; pauž bažas par to, ka, neraugoties uz transponēšanas termiņu 2015. gada jūlijā, līdz šim tikai 24 dalībvalstis ir transponējušas direktīvu par strīdu alternatīvu izšķiršanu un tādējādi miljoniem Eiropas iedzīvotāju ir liegta šā svarīgā

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

tiesiskās aizsardzības mehānisma izmantošana; uzskata, ka Eiropas procedūra maza apmēra prasībām ir patērētājiem un uzņēmumiem, kas veic pārrobežu darījumus, noderīgs resurss; prasa, ja nepieciešams, apsvērt turpmākus mehānismus pienācīgai patērētāju tiesiskai aizsardzībai pasta pakalpojumu nozarē;

39. mudina dalībvalstis atbalstīt izmaksu samazināšanu, uzlabojot paku nosūtīšanas un savākšanas procesu sadarbību, kā arī izstrādāt Eiropas standartus attiecībā uz integrētām sūtījumu izsekošanas sistēmām; atzinīgi vērtē nozarē panākto progresu saistībā ar pārrobežu pakalpojumu sniegšanu patērētājiem un MVU, uzlabojot sadarbību un sūtījumu izsekošanas sistēmas; mudina izveidot visiem pieejamus instrumentus un pakalpojumu kvalitātes noteikšanas rādītājus, lai patērētāji varētu salīdzināt dažādu pakalpojumu sniedzēju piedāvātos pakalpojumus; atzinīgi vērtē progresu, kas apliecina, ka Parlamenta atbalstītā un pieprasītā pieeja tirgum ir bijusi pareiza; rosina izveidot platformas sadarbībai un informācijas apmaiņai starp piegādes operatoriem un patērētājiem, lai patērētājiem paplašinātu izvēli attiecībā uz piegādes un atpakaļnosūtīšanas veidiem;

40. aicina Komisiju un dalībvalstis izpētīt pārrobežu paku piegādes norisi saskaņā ar dažādiem noteikumiem, kas izriet no starptautiskajiem tirdzniecības nolīgumiem (piemēram, Pasaules Pasta savienības (UPU) noteikumiem, Starptautiskās Civilās aviācijas organizācijas (ICAO) noteikumiem) vai ES tiesībām (piemēram, Savienības Muitas kodeksu), jo īpaši UPSP, ko var izmantot ļaunprātīgi, tādējādi radot tirgus traucējumus; mudina Eiropas Savienību pieteikties dalībai Pasaules Pasta savienībā, lai panāktu pilnībā integrētas Eiropas pasta nozares izveidi;

41. atbalsta principu par statistikas vākšanu attiecībā uz paku piegādes tirgu, lai labāk novērtētu tā galvenos dalībniekus, konkurences struktūru un attīstību;

IV. *Sociālā dimensija: situācijas nodarbinātības jomā uzlabošana*

42. aicina dalībvalstis garantēt visiem darba ņēmējiem pienācīgus darba apstākļus pasta pakalpojumu nozarē, tostarp obligātu veselības un drošības aizsardzības līmeni darbā, neatkarīgi no uzņēmuma, kurā viņi strādā, lieluma, atrašanās vietas un attiecīgā darba līguma; uzsver, cik nozīmīga ir veselības aizsardzība un darba drošība, īpaši ņemot vērā demogrāfiskās pārmaiņas un darba ņēmēju augsto mobilitāti pasta pakalpojumu nozarē; atzinīgi vērtē Eiropas Darba drošības un veselības aizsardzības aģentūras (EU-OSHA) sadarbību ar nozares sociālajiem partneriem kampaņas "Drošas un veselībai nekaitīgas darbvietas uzvar stresu" ietvaros;

43. norāda, ka pasta pakalpojumu nozarē tehnoloģiskā progresa un digitalizācijas dēļ iepriekšējos gados notikušas būtiskas pārmaiņas un ka pasta pakalpojumu modernizēšana un dažādošana ir ļoti ietekmējusi darba apstākļus un nodarbinātību šai nozarē;

44. norāda, ka pasta nozares liberalizācija dažās dalībvalstīs ir radījusi būtiskas darba apstākļu un atalgojuma atšķirības starp UPS un konkurējošajiem uzņēmumiem, kuri sniedz īpašus pasta pakalpojumus; uzskata, ka augstākai konkurencei nevajadzētu radīt nelikumīgu sociālo praksi vai veicināt darba apstākļu pasliktināšanos;

45. norāda, ka, ja pasta nozares uzņēmumiem būtu iespēja inovatīvi attīstīt un paplašināt savus pakalpojumus, jo īpaši perifērijā, šāda attīstība veicinātu arī nodarbinātību;

46. norāda, ka nozarē ir palielinājies daļlaiku strādājošo, ar aģentūru starpniecību nodarbināto un pašnodarbināto skaits un ka vispārējā attīstība ir tāda, ka arvien vairāk tiek izmantoti elastīgāki darba līgumi, kas dažos apstākļos var izraisīt nestabilu nodarbinātību, neparedzot pienācīgu darbinieku aizsardzību; atzinīgi vērtē jaunu, darba ņēmējiem paredzētu darba laika modeļu attīstību, kas viņiem ļauj, piemēram, labāk saskaņot ģimenes un darba dzīvi, iegūt apmācību darba vietā vai sniedz iespējas strādāt daļslodzes darbu; norāda, ka, noslēdzot jaunus un elastīgus darba līgumus, ir jānovērš tādi

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

iespējamie riski kā darba ņēmēju pārslodze vai darbam neatbilstošs atalgojums; tādēļ uzsver vajadzību nodrošināt, no vienas puses, darba tirgus elastību un, no otras puses, ekonomisko un sociālo drošību darba ņēmējiem; uzsver, ka darbaspēka izmaksu samazināšana, pasliktinot darba apstākļus un nodarbinātības standartus, nebūtu uzskatāma par elastību; aicina Komisiju un dalībvalstis veikt uzraudzības darbības, lai novērstu fiktīvu pašnodarbinātību pasta nozarē; kopumā mudina dalībvalstis novērst darba līgumu elastīgumu, kas nelabvēlīgi ietekmē darba ņēmējus;

47. atzinīgi vērtē to arodbiedrību lielo nozīmi, kas daudzās dalībvalstīs sadarbojas ar UPS, cenšoties pārmaiņas pasta pakalpojumu nozarē veikt sociāli atbildīgā veidā; uzsver, ka liela nozīme ir stabiliem un neatkarīgiem sociālajiem partneriem pasta nozarē, institucionalizētam sociālajam dialogam un darbinieku līdzdalībai uzņēmuma jautājumu risināšanā;

48. uzsver, ka ir svarīgi uzraudzīt obligātā braukšanas un atpūtas laiku, kā arī darba stundu ievērošanu pasta nozarē; uzskata, ka uzraudzību vajadzētu veikt, izmantojot transportlīdzekļos ierīkotas digitālās kontrolierīces; atgādina, ka Regulu (ES) Nr. 165/2014 par tahogrāfiem autotransportā nepiemēro transportlīdzekļiem, kuru masa nesasniedz 3,5 tonnas; tāpēc aicina pastiprināt pārbaudes attiecībā uz darba un atpūtas laiku; atgādina, ka visi uzdevumi, ko pilda darbinieks, ir uzskatāmi par darba laiku; uzsver arī to, ka ir svarīgi uzraudzīt atbilstību Eiropas un valstu tiesību aktiem attiecībā uz visu pasta piegādē iesaistīto personu veselības aizsardzību un darba drošību, kā arī apstākļiem transportlīdzekļos, neatkarīgi no tā, vai šo personu nodarbinātības statuss ir pašnodarbināta persona, apakšuzņēmējs, pagaidu darbinieks vai līgumdarbinieks;

49. uzskata, ka ir nepieciešams nodrošināt līdzsvaru starp brīvu konkurenci, patērētāju vajadzībām, vispārējā pakalpojuma ilgtspēju un tā finansēšanu, kā arī darbvieta saglabāšanu;

50. pauž bažas par mēģinājumiem izvairīties no spēkā esošo noteikumu par minimālo algu ievērošanas, palielinot slodzi tiktāl, ka darbs nav paveicams apmaksāto darba stundu laikā;

51. atzinīgi vērtē Sociālā dialoga komitejas būtisko darbu pasta pakalpojumu nozarē un uzsver Eiropas sociālo partneru projekta "*Managing demographic challenges and finding sustainable Solutions by the social partners in the postal sector*" ("Demogrāfisko problēmu risināšana un noturīgu risinājumu atrašana, ko veic sociālie partneri pasta nozarē") nozīmi;

52. aicina Komisiju un dalībvalstis vākt vairāk datu par nodarbināto skaitu un nodarbinātības nosacījumiem pasta pakalpojumu nozarē, lai varētu labāk novērtēt faktisko stāvokli pēc pilnīgas tirgu atvēršanas un efektīvāk reaģēt uz notikumu attīstību un risināt iespējamās problēmas; aicina Komisiju un dalībvalstis cieši uzraudzīt jaunus automatizētās pasta piegādes līdzekļus un to ietekmi uz darba apstākļiem un nodarbinātību un novērtēt, vai attiecīgā gadījumā ir vajadzīga tiesību aktu sociālajā un nodarbinātības jomā atjaunināšana, lai tie atbilstu pārmaiņām pasta nozarē; mudina sociālos partnerus vajadzības gadījumā līdzīgi atjaunināt darba koplīgumus, lai varētu nodrošināt augstus darba un nodarbinātības standartus;

o

o o

53. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai.

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

P8_TA(2016)0358

Finansējuma pieejamība maziem un vidējiem uzņēmumiem un mazo un vidējo uzņēmumu finansējuma dažādības palielināšana kapitāla tirgu savienībā**Eiropas Parlamenta 2016. gada 15. septembra rezolūcija par finansējuma pieejamību maziem un vidējiem uzņēmumiem un mazo un vidējo uzņēmumu finansējuma dažādības palielināšana kapitāla tirgu savienībā (2016/2032(INI))**

(2018/C 204/19)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā 2013. gada 5. februāra rezolūciju par finansējuma pieejamības uzlabošanu maziem un vidējiem uzņēmumiem ⁽¹⁾,
- ņemot vērā 2014. gada 27. novembra rezolūciju par Komisijas izstrādāto pamatnostādņu attiecībā uz ietekmes novērtējumu pārskatīšanu un MVU testa lomu ⁽²⁾,
- ņemot vērā 2016. gada 28. aprīļa rezolūciju par Eiropas Investīciju banku (EIB) — 2014. gada pārskats ⁽³⁾,
- ņemot vērā 2016. gada 25. februāra rezolūciju par Eiropas Centrālās bankas 2014. gada pārskatu ⁽⁴⁾,
- ņemot vērā 2015. gada 9. jūlija rezolūciju par kapitāla tirgu savienības izveidi ⁽⁵⁾,
- ņemot vērā 2015. gada 25. novembra rezolūciju par nodokļu nolēmumiem un citiem rakstura vai ietekmes ziņā līdzīgiem pasākumiem ⁽⁶⁾,
- ņemot vērā 2016. gada 19. janvāra rezolūciju par ikgadējo ziņojumu par ES konkurences politiku ⁽⁷⁾,
- ņemot vērā 2016. gada 19. janvāra rezolūciju par ES finanšu pakalpojumu regulējuma izvērtēšanu un jauniem uzdevumiem — efektīvāka un lietderīgāka ES finanšu nozares regulējuma un kapitāla tirgu savienības satvara ietekme un virzība uz šī satvara izveidi ⁽⁸⁾,
- ņemot vērā Parlamenta 2015. gada 8. septembra rezolūciju par par ģimenes uzņēmumiem Eiropā ⁽⁹⁾,
- ņemot vērā 2016. gada 13. aprīļa debates, pamatojoties uz mutisko jautājumu, ko PPE, S&D, ECR, ALDE un GUE/NGL vārdā uzdeva par MVU atbalsta faktora pārskatīšanu ⁽¹⁰⁾,

⁽¹⁾ OV C 24, 22.1.2016., 2. lpp.⁽²⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA(2014)0069.⁽³⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA(2016)0200.⁽⁴⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA(2016)0063.⁽⁵⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA(2015)0268.⁽⁶⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA(2015)0408.⁽⁷⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA(2016)0004.⁽⁸⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA(2016)0006.⁽⁹⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA(2015)0290.⁽¹⁰⁾ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20160413+ITEM-024+DOC+XML+V0//LV>

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

- ņemot vērā Komisijas 2011. gada 7. decembra paziņojumu “Rīcības plāns, lai uzlabotu MVU piekļuvi finansējumam” (COM(2011)0870),
- ņemot vērā Komisijas 2015. gada 30. septembra paziņojumu “Rīcības plāns kapitāla tirgu savienības izveidei” (COM(2015)0468),
- ņemot vērā Komisijas 2015. gada 28. oktobra paziņojumu “Vienotā tirgus pilnīgošana — plašākas iespējas cilvēkiem un uzņēmējdarbībai” (COM(2015)0550),
- ņemot vērā Komisijas paziņojumu “Pamatnostādnes par valsts atbalstu, lai veicinātu riska finansējuma ieguldījumus” ⁽¹⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. februāra Direktīvu 2011/7/ES par maksājumu kavējumu novēršanu komercdarījumos ⁽²⁾,
- ņemot vērā Eiropas Centrālās bankas 2015. gada decembra apsekojumu par MVU piekļuvi finansējumam eurozonā — 2015. gada aprīlis–septembris,
- ņemot vērā Bāzeles Banku uzraudzības komitejas 2015. gada decembra otro konsultatīvo dokumentu par standartizētās pieejas attiecībā uz kredītrisku pārskatīšanu,
- ņemot vērā Komisijas 2015. gada 18. jūnija ziņojumu par 2002. gada 19. jūlija Regulas (EK) Nr. 1606/2002 par starptautisko grāmatvedības standartu piemērošanu izvērtējumu (COM(2015)0301),
- ņemot vērā Komisijas dienestu darba dokumentu “Kolektīvā finansēšana ES kapitāla tirgu savienībā” (SWD(2016)0154),
- ņemot vērā Komisijas 2003. gada 6. maija Ieteikumu 2003/361/EK par mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu definīciju ⁽³⁾,
- ņemot vērā Eiropas Centrālās bankas 2014. gada jūlija ikmēneša biļetenu ⁽⁴⁾,
- ņemot vērā Komisijas 2016. gada 28. janvāra paziņojumu “Pasākumu kopums nodokļu apiešanas novēršanai: turpmākā rīcība, lai nodrošinātu nodokļu faktiski uzlikšanu un nodokļu lielāku pārredzamību Eiropas Savienībā” (COM(2016)0023),
- ņemot vērā Komisijas 2015. gada 30. novembra priekšlikumu regulai par prospektu, kurš jāpublicē, publiski piedāvājot vērtspapirus vai atļaujot to tirdzniecību (COM(2015)0583),
- ņemot vērā Eiropas Banku iestādes ziņojumu par MVU un MVU atbalsta faktoru ⁽⁵⁾,
- ņemot vērā Komisijas 2015. gada 22. jūlija paziņojumu “Sadarbība nodarbinātībai un izaugsmei — valstu attīstību veicinošo banku (VAVB) loma Investīciju plāna Eiropai atbalstīšanā” (COM(2015)0361),
- — ņemot vērā Komisijas 2015. gada 26. novembra 2016. gada brīdināšanas mehānisma ziņojumu (COM(2015)0691),

⁽¹⁾ OV C 19, 22.1.2014., 4. lpp.

⁽²⁾ OV L 48, 23.2.2011., 1. lpp.

⁽³⁾ OV L 124, 20.5.2003., 36. lpp.

⁽⁴⁾ https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/art2_mb201407_pp79-97en.pdf.

⁽⁵⁾ EBA/OP/2016/04, 23.03.2016.

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

- ņemot vērā Reglamenta 52. pantu,
- ņemot vērā Ekonomikas un monetārās komitejas ziņojumu un Budžeta komitejas, Reģionālās attīstības komitejas un Kultūras un izglītības komitejas atzinumus (A8-0222/2016),
- A. tā kā mikrouzņēmumiem, mazajiem un vidējiem uzņēmumiem un uzņēmumiem ar vidēju kapitālu ir liela nozīme Eiropas ekonomikā nodarbinātības un izaugsmes ziņā, MVU 2014. gadā Eiropas Savienībā nodrošinot 67 % no kopējās nodarbinātības, 71,4 % no nodarbinātības pieauguma un 58 % no pievienotās vērtības nefinanšu uzņēmējdarbības nozarē ES ⁽¹⁾;
- B. tā kā Savienības tiesiskajā regulējumā pašlaik nav noteikta vienota un skaidra MVU definīcija, izņemot Grāmatvedības direktīvā minētās kategorijas “mazie uzņēmumi” un “vidējie uzņēmumi”;
- C. tā kā Eiropas MVU ir ļoti dažādi un ietver lielu skaitu mikrouzņēmumu, kuri bieži vien darbojas tradicionālajās nozarēs, kā arī aizvien lielāku skaitu neseno izveidotu jaunuzņēmumu un ātri augošu inovatīvu uzņēmumu; tā kā šie uzņēmējdarbības modeļi saskaras ar dažādām problēmām, un tādējādi to finansējuma vajadzības ir atšķirīgas;
- D. tā kā lielākā daļa Eiropas MVU darbojas galvenokārt tika savas valsts mērogā; tā kā faktiski ir salīdzinoši maz MVU, kuri iesaistīti pārrobežu darbībās ES līmenī, bet tādu MVU, kas eksportē ārpus ES, ir ārkārtīgi maz;
- E. tā kā 77 % apritē esošā MVU finansējuma ir nodrošinājušas bankas ⁽²⁾;
- F. tā kā būtu jāizveido iespējami plaša MVU finansēšanas bāze, lai katrā uzņēmuma attīstības posmā nodrošinātu MVU optimālu piekļuvi finansējumam; tā kā tas ietver atbilstīgu regulatīvo vidi visiem finansēšanas kanāliem, piemēram, banku finansējumam, kapitāla tirgus finansējumam, parādzīmēm, finanšu nomai, kolektīvajai finansēšanai, riska kapitālam, vienādranga aizdevumiem utt.;
- G. tā kā institucionālie ieguldītāji, piemēram, apdrošināšanas sabiedrības, nododot un pārveidojot riskus, sniedz nozīmīgu ieguldījumu MVU finansēšanā;
- H. tā kā EBI savā MVU un MVU atbalsta faktoram veltītajā 2016. gada marta ziņojumā konstatēja, ka nav pierādījumu tam, ka MVU atbalsta faktors būtu sniedzis papildu stimulu aizdevumu izsniegšanai MVU salīdzinājumā ar lielajiem uzņēmumiem; tā kā EBI tomēr atzina, ka vēl ir pārāk ātri izdarīt kādus noteiktus secinājumus, jo tās novērtējums bijis visai ierobežots, it īpaši saistībā ar pieejamajiem datiem, samērā neseno MVU atbalsta faktora ieviešanu un to, ka notikumu attīstība pēdējā laikā varētu būt traucējusi noteikt MVU atbalsta faktora ietekmi un nav ļāvusi lielus uzņēmumus izmantot kā kontroles grupu; tā kā EBI tā vietā konstatēja, ka, kopumā, labi kapitalizētas bankas vairāk sniedz aizdevumus MVU un ka mazākiem un jaunākiem uzņēmumiem var rasties lielākas grūtības atmaksāt kredītu nekā lieliem un veciem uzņēmumiem; tā kā tā arī norādīja, ka likumdevējs ievieša MVU atbalsta faktoru kā piesardzības pasākumu, lai neapdraudētu aizdevumu izsniegšanu MVU;
- I. tā kā, neraugoties uz to, ka nesen tika fiksēti zināmi uzlabojumi mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu finansēšanas jomā, šādu uzņēmumu finansēšanu krīze ietekmēja vairāk nekā lielo uzņēmumu finansēšanu, un tā kā MVU eurozonā ir saskārušies un joprojām zināmā mērā saskaras ar stingrākām bankas prasībām attiecībā uz nodrošinājumu ⁽³⁾;

⁽¹⁾ Komisijas gada ziņojums par Eiropas MVU 2014./2015. gadā.

⁽²⁾ ECB apsekojums par uzņēmumu piekļuvi finansējumam eurozonā — 2015. gada aprīlis–septembris.

⁽³⁾ ECB apsekojums par uzņēmumu piekļuvi finansējumam eurozonā — 2015. gada aprīlis–septembris.

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

- J. tā kā kopš pirmās apsekojumu kārtas par uzņēmumu piekļuvi finansējumam (Drošības un drošuma ĢD) “klientu atrašana” joprojām ir eurozonas MVU galvenais rūpju avots, savukārt “piekļuve finansējumam” uzskaitīto problēmu sarakstā ierindojas daudz zemāk; tā kā jaunākais apsekojums, publicēts 2015. gada decembrī, rādīja, ka ārējā finansējuma pieejamība MVU eurozonas valstīs ir ļoti atšķirīga; tā kā piekļuve finansējumam MVU sagādāja lielākas raizes nekā lieliem uzņēmumiem;
- K. tā kā valsts/reģionālām attīstību veicinošām bankām ir svarīga nozīme ilgtermiņa finansējuma veicināšanā; tā kā tās ir pastiprinājušas savas darbības ar mērķi līdzsvarot nepieciešamo aizņemto līdzekļu īpatsvara samazināšanu komercbanku sektorā; tā kā tām ir arī svarīga nozīme ES finanšu instrumentu īstenošanā ārpus Eiropas Stratēģisko investīciju fonda darbības jomas;
- L. tā kā centieniem uzlabot MVU piekļuvi finansējumam nevajadzētu novest pie finanšu un regulējuma standartu pazemināšanas;
- M. tā kā Šveicē WIR Bank darbojas kā papildu valūtas sistēma, kas nodrošina atbalstu MVU galvenokārt viesmīlības, celtniecības, ražošanas, mazumtirdzniecības un profesionālo pakalpojumu nozarē; tā kā WIR piedāvā grāmatojumu noskaidrošanas mehānismu, kura ietvaros uzņēmumi var veikt savstarpējus pirkumus, neizmantojot Šveices frankus; tomēr, tā kā WIR bieži vien tiek izmantota kopā ar Šveices franku paralēlo valūtu darījumos; tā kā WIR ietvaros veiktā tirdzniecība veido 1–2 % no Šveices IKP; tā kā ir pierādīts, ka WIR precikliska IKP un vēl jo vairāk bezdarbnieku skaitam;
- N. tā kā ir ziņots, ka 2011. gadā pieņemtā direktīva par maksājumu kavējumu novēršanu 2015. gada aprīlī bija pareizi transponēta tikai 21 no 28 dalībvalstīm, lai gan noteiktais termiņš ir beidzies pirms diviem gadiem;
- O. tā kā 2016. gada brīdināšanas mehānisma ziņojumā Komisija brīdina, ka, no vienas puses, “izaugsme ir kļuvusi atkarīgāka no iekšējā pieprasījuma avotiem, jo īpaši — izteiktākas ieguldījumu atpelnīšanas” un, no otras puses, “lai gan patēriņš pēdējā laikā ir pastiprinājies, iekšzemes pieprasījums joprojām ir zems, daļēji saistībā ar vairākās dalībvalstīs vērojamo būtisko spiedienu samazināt aizņemto līdzekļu apjomu”;
- P. tā kā Padomes Direktīva 2004/113/EK aizliedz dzimumu diskrimināciju preču un pakalpojumu pieejamības jomā, tostarp attiecībā uz finanšu pakalpojumiem; tā kā ir konstatēts, ka piekļuve finansējumam ir viens no galvenajiem šķēršļiem, ar ko saskaras sievietes uzņēmējas; tā kā sievietes uzņēmējas savu darbību bieži vien sāk ar mazāku kapitālu, aizņemas mazāk un izmanto ģimenes palīdzību, nevis aizdevumus un pašu kapitāla finansējumu;

Daudzveidīgam MVU sektoram nepieciešams daudzveidīgs finansējums

1. atzīst, ka dalībvalstu MVU, tostarp mikrouzņēmumi un uzņēmumi ar vidēju kapitālu, ir daudzveidīgi to uzņēmējdarbības modeļu, lieluma, ģeogrāfiskās atrašanās vietas, sociālekonomiskās vides, attīstības posma, finanšu struktūras, juridiskā statusa un atšķirīga uzņēmējdarbības apmācības līmeņa ziņā;
2. atzīst problēmas, ar ko saskaras MVU, jo to finansēšanas nosacījumi un vajadzības dalībvalstīs un reģionos ir atšķirīgi, jo īpaši attiecībā uz pieejamā finansējuma apjomu un izmaksām, ko ietekmē konkrētiem MVU vai konkrētai valstij un reģioniem, kur tie veic uzņēmējdarbību, raksturīgie faktori, tostarp ekonomiskā nestabilitāte, lēnā izaugsme un finansiālās nestabilitātes padziļināšanās; ņem vērā arī citas MVU aktuālas problēmas, piemēram, piekļuve patērētājiem; uzsver, ka kapitāla tirgi ir sadrumstaloti un to regulējums ES ir atšķirīgs, un ka panāktā integrācija krīzes dēļ ir daļēji zaudēta;
3. uzsver, ka MVU ir nepieciešamas daudzveidīgas un uzlabotas publiskā un privātā finansējuma iespējas ne tikai to darbības sākumposmā, bet visā to darbības laikā, un norāda, ka ir vajadzīga ilgtermiņa stratēģiskā pieeja, lai nodrošinātu uzņēmējdarbības finansējumu; uzsver, ka piekļuve finansējumam ir svarīga arī attiecībā uz uzņēmējdarbības nodošanu; aicina Komisiju un dalībvalstis atbalstīt MVU šajā procesā, tostarp — pirmajos to darbības gados; norāda, ka ir nepieciešama dažādota un pielāgota pieejas attiecībā uz regulējumu un saistībā ar atbalstāmajām iniciatīvām; norāda, ka nav universāli piemērojama finansēšanas modeļa, un aicina Komisiju atbalstīt plašu pielāgotu programmu, instrumentu un iniciatīvu

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

klāsta izstrādi, lai atbalstītu uzņēmumus to izveides, attīstības un pārejas posmos, ņemot vērā to lielumu, apgrozījumu un finansējuma vajadzības; norāda, ka sieviešu vadītie uzņēmumi biežāk nekā vīriešu vadītie uzņēmumi darbojas pakalpojumu jomā un balstās uz nemateriāliem resursiem; norāda, ka zemais sieviešu īpatsvars MVU vadītāju vidū ir daļēji skaidrojams ar sarežģīto piekļuvi finansējumam; pauž nožēlu par to, ka Eiropas Progresā mikrofinansēšanas instrumenta, kura mērķis ir veicināt sieviešu un vīriešu vienlīdzīgas iespējas, izsniegto mikroaizdevumu saņēmēju vidū sieviešu un vīriešu proporcija 2013. gadā bija 60:40; tāpēc aicina Komisiju nodrošināt, lai tās programmas, kuru mērķis ir atvieglot MVU piekļuvi finansējumam, nenostādītu sievietes uzņēmējas nelabvēlīgākā stāvoklī;

4. aicina Komisiju izvērtēt diskrimināciju, ar ko saskaras MVU, kurus vada citu neaizsargātu sabiedrības grupu pārstāvji;

5. uzskata, ka daudzveidīga, labi reglamentēta un stabila finanšu pakalpojumu nozare, kas sniedz plašas, izmaksu ziņā lietderīgas un individuāli pielāgotas finansēšanas iespējas, vislabāk risina pašreizējās MVU finansējuma un reālās ekonomikas vajadzības, ilgtermiņā nodrošinot ilgtspējīgu attīstību; uzsver, ka šajā kontekstā ir svarīgi tradicionālie banku darbību modeļi, tostarp nelielas reģionālās bankas, uzkrājumu kooperatīvi un valsts iestādes; saistībā ar to norāda, ka vienlīdz liela uzmanība ir jāveltī tam, lai arī mikrouzņēmumiem un individuālajiem uzņēmējiem uzlabotu piekļuvi finansējumam;

6. mudina MVU uzskatīt visu ES par vietējo tirgu un izmantot vienotā tirgus sniegtās iespējas savu finansējuma vajadzību apmierināšanai; atzinīgi vērtē Komisijas iniciatīvas par atbalstu MVU un jaunuzņēmumiem uzlabotā vienotajā tirgū un aicina Komisiju turpināt īpaši MVU piemērotu priekšlikumu izstrādi; uzskata, ka Eiropas jaunuzņēmumu iniciatīvai būtu jāsniedz atbalsts nelieliem inovatīviem uzņēmumiem, palīdzot tiem līdz brīdim, kad tie sāk saimniecisko darbību; šajā saistībā uzsver, cik svarīgi visā Savienībā ir nodrošināt noteikumu un procedūras konverģenci un īstenot Mazās uzņēmējdarbības aktu; aicina Komisiju uzraudzīt Mazās uzņēmējdarbības akta īstenošanu, jo tās palīdzētu uzņēmumiem pārvarēt fiziskus un regulējuma radītus šķēršļus; šajā kontekstā atzīst, ka inovācijas ir svarīgs virzītājspēks ilgtspējīgas izaugsmes un nodarbinātības nodrošināšanai ES un ka īpaša uzmanība būtu jāpievērš inovatīviem MVU; uzsver, ka ES kohēzijas politika un ES reģionālais fonds varētu būt nozīmīgs MVU finansēšanas avots; aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt koordināciju, saskaņību un sinerģijas starp Eiropas instrumentiem un MVU atbalsta programmām, piemēram, ES struktūrfondi un ieguldījumu fondiem; aicina Komisiju un dalībvalstis veicināt visaptverošu pieeju informācijas izplatīšanai par visām ES finansējuma iespējām; mudina dalībvalstis un Komisiju panākt ievērojamu progresu turpmākajā vienkāršošanas jomā, lai padarītu finansējumu MVU pievilcīgāku;

7. atgādina, ka, lai nodrošinātu piekļuvi finansējumam, būtiska nozīme ir saskaņotāki tiesiskajai un uzņēmējdarbības videi, kas atbalsta laikā veiktus maksājumus komercdarījumos; šajā kontekstā norāda uz finanšu problēmām, kas skar MVU, un neskaidro situāciju, ar kuru saskaras piegādātāji un ko rada lielo uzņēmumu, valsts iestāžu un organizāciju novēlotie maksājumi; aicina Komisiju Maksājumu kavējumu direktīvas pārskatīšanas ietvaros izvērtēt īpašu pasākumu ieviešanu ar mērķi atvieglot maksājumu veikšanu MVU; aicina Komisiju publiskot tās ziņojumu par Maksājumu kavējumu novēršanas direktīvas īstenošanu, kura iesniegšana plānota 2016. gada 16. martā, un vajadzības gadījumā sagatavot jaunus priekšlikumus, lai samazinātu risku pārrobežu maksājumiem un naudas plūsmas traucējumu risku kopumā;

8. atzinīgi vērtē Komisijas iniciatīvu atsākt darbu pie patiesa Eiropas tirgus izveides mazumtirdzniecības finanšu pakalpojumu jomā, publicējot Zaļo grāmatu par mazumtirdzniecības finanšu pakalpojumiem (2015. gads); aicina Komisiju veltīt īpašu uzmanību MVU īpatnībām un nodrošināt, lai pārrobežu darbības finanšu pakalpojumu mazumtirdzniecības jomā uzlabotu MVU piekļuvi finansējumam;

9. norāda, ka jaunuzņēmumiem un mikrouzņēmumiem ir sarežģīti iegūt atbilstīgu finansējumu, kā arī uzzināt un izpildīt normatīvās finanšu prasības, jo īpaši izveides posmā; norāda uz valstu tiesību aktu saskaņotības trūkumu attiecībā uz MVU izveidi; mudina dalībvalstis turpināt centienus samazināt administratīvos šķēršļus un izveidot vienotus

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

kontaktpunktus, kuros uzņēmējiem sniegtu visu informāciju par normatīvajām prasībām; šajā sakarībā mudina dalībvalstis, EIB un valstu attīstību veicinošās bankas sniegt informāciju par finansēšanas iespējām un aizdevumu garantijas sistēmām;

10. atzinīgi vērtē Komisijas iniciatīvu apzināt nevajadzīgos šķēršļus, kas traucē finanšu nozarei finansēt reālo ekonomiku, jo īpaši MVU, tostarp arī mikrouzņēmumus; uzsver, ka finanšu nozarei viena no vissvarīgākajām iniciatīvām ir iniciatīva saistībā ar labi funkcionējoša Eiropas kapitāla tirgus izveidi; uzsver, ka ir svarīgi vienkāršot vai mainīt noteikumus, kuri izraisījuši nevēlamas sekas MVU vai kavē to attīstību; uzsver, ka likumdošanas vienkāršošanai nevajadzētu novest pie regulatīvo standartu pazemināšanas finanšu jomā, vienlaikus ļaujot vienkāršot tiesību aktus; turklāt uzsver, ka jaunu Komisijas priekšlikumu rezultātā nevajadzētu pieņemt sarežģītākus noteikumus, kas var nelabvēlīgi ietekmēt ieguldījumus; uzskata, ka Eiropas pieejā attiecībā uz finanšu regulējumu un kapitāla tirgu savienību būtu pienācīgi jāņem vērā starptautiskās norises, lai novērstu nevajadzīgas atšķirības un atkarīgos tiesību aktus un saglabātu Eiropas pievilcību starptautiskajiem ieguldītājiem; uzsver, ka Eiropas ekonomikai ir jābūt pievilcīgai liela apjoma ārvalstu tiešiem ieguldījumiem (ĀTI), tostarp ĀTI jaunos projektos, kas stimulē ne tikai kapitāla tirgus, bet arī privātā kapitāla nozari, kā arī riska kapitālu un ieguldījumus Eiropas rūpniecībā; turklāt uzskata, ka Komisijai un dalībvalstīm vajadzētu pieņemt MVU finansējuma atbalsta stratēģisko plānu, lai veicinātu to internacionalizāciju;

11. atkārtoti norāda, ka pārskatītiem publiskā iepirkuma un koncesijas līgumu noteikumiem nebūtu jāapgrūtina publiskā iepirkuma tirgus pieejamība MVU un mikrouzņēmumiem;

12. aicina Komisiju un Padomi pievērst lielāku uzmanību MVU bažām saistībā ar pieprasījumu, atbilstošāk to atspoguļot ieteikumos par eurozonas ekonomikas politiku, konkrētām valstīm adresētajos ieteikumos un *ex post* novērtējumos par ieteikumu īstenošanu dalībvalstīs;

Banku aizdevumi MVU

13. atzīst, ka banku aizdevumi parasti ir svarīgākais ārējais MVU finansējuma avots Savienībā, jo banku piešķirtais finansējums nodrošina vairāk nekā trīs ceturtdaļas no MVU finansējuma Savienībā, kamēr ASV tas veido mazāk nekā pusi, tādējādi padarot MVU ļoti neaizsargātus gadījumos, ka bankas ievieš stingrākus noteikumus attiecībā uz banku aizdevumu izsniegšanu; norāda, ka finanšu krīze veicināja banku finansējuma un banku aizdošanas nosacījumu fragmentāciju; pauž nožēlu, ka dažādās eurozonas valstīs vēl arvien pastāv atšķirīgi kredīta piešķiršanas nosacījumi MVU (kaut gan šīs atšķirības pakāpeniski samazinās), kas atspoguļo arī dažādo riska uztveri un ekonomiskos apstākļus; ņem vērā banku savienības ieguldījumu šīs fragmentācijas novēršanā; aicina dalībvalstis pilnībā īstenot Direktīvu 2004/113/EK un sadarboties ar finanšu nozari saistībā ar to pienākumu nodrošināt MVU pilnīgu un vienlīdzīgu pieeju banku piešķirtiem aizdevumiem; uzsver, ka finansējuma sniegšanā MVU liela un stratēģiska nozīme ir bankām, kuras pārzina konkrēto reģionu un vietējo situāciju, jo tās jau ilgstoši sadarbojas ar minētajiem uzņēmumiem; uzsver, ka labi attīstītu vietējo banku gadījumā tās ir bijušas efektīvas, izsniedzot aizdevumus MVU un novēršot zaudējumus; tāpēc uzsver vietējo banku attīstīšanas nozīmi;

14. uzsver, ka, lai gan turpinās digitalizācija un rodas jauni finansējuma veidi, MVU piekļuves finansējumam kontekstā ir svarīgi, lai vietējā mērogā būtu pieejamas tradicionālās kredītiestādes, jo īpaši salās un arhipelāgos, kā arī attālos un perifēros reģionos;

15. aicina bankas uzskatīt visu ES par savu iekšējo tirgu un izmantot vienotā tirgus potenciālu, lai piedāvātu finansējumu MVU, ietverot uzņēmumus, kuru domicils neatrodas dalībvalstī, kurā atrodas attiecīgās finanšu iestādes domicils;

16. mudina Komisiju izvērtēt iespēju ieviest aizdevumu finansēšanas programmas, kuru ietvaros bankām būtu pieejami ECB līdzekļi, kas būtu paredzēti tikai aizdevumu piešķiršanai MVU; aicina Komisiju izvērtēt iespējas izstrādāt jaunas iniciatīvas ieguldījumu piesaistīšanai;

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

17. uzsver valsts un reģionālo attīstību veicinošo banku un iestāžu būtisko ieguldījumu MVU sektora finansēšanā; atgādina par šo banku svarīgo nozīmi ESIF MVU “loģa” kontekstā un par darbu, ko tās veic, lai iesaistītu dalībvalstis ESIF projektos; uzskata ESIF par svarīgu MVU nepieciešamā finansējuma avotu; uzskata, ka EIB/EIF būtu jāpastiprina centieni, lai nodrošinātu MVU kompetenci, kas nepieciešama, lai piekļūtu finansējumam un instrumentiem nolūkā veicināt kontaktus ar ieguldītājiem, piemēram, cita starpā Eiropas mecenātu fondu (*European Angels Fund*); aicina Komisiju novērtēt, kāda ir valsts/reģionālo attīstību veicinošo banku kā MVU ilgtermiņa finansējuma katalizatoru nozīme, un jo īpaši noteikt un izplatīt paraugprakses piemērus un mudināt dalībvalstis, kurās šādas struktūras pašlaik nepastāv, izveidot valsts/reģionālās attīstību veicinošās bankas, pamatojoties uz šādu paraugpraksi; aicina Komisiju un dalībvalstis veicināt iekļaujošu izaugsmi un nodrošināt uzlabotu koordināciju un saskaņošanu starp visām uz MVU vērstajām ES ieguldījumu politikas nostādņēm, tostarp ESIF, ES reģionālajiem fondiem un Eiropas Investīciju fondu (EIF);

18. atkārtoti uzsver, ka ir svarīgi arī palielināt banku spēju izsniegt aizdevumus MVU un palielināt to kompetenci aizdot MVU; norāda, ka finansēšana tikai no kapitāla tirgiem nenodrošinās MVU pietiekamu finansējumu un piemērotus finansējuma risinājumus, tostarp saistībā ar MVU piekļuvi kapitālam; norāda, ka kredīta avotu dažādošana nodrošinātu lielāku finanšu nozares stabilitāti;

19. uzsver, ka spēcīga, stabila un elastīga banku nozare un kapitāla tirgu savienība ir priekšnosacījums, lai palielinātu MVU piekļuvi finansējumam; norāda, ka Kapitāla prasību regula (CRR) un Kapitāla prasību direktīva (CRD IV), un jo īpaši augstāks kapitāla līmenis un kvalitāte ir tieša atbildes reakcija uz krīzi un veido pamatu atjaunotai finanšu nozares stabilitātei; atzinīgi vērtē to, ka Komisija CRD pārskatīšanā par vienu no prioritātēm uzskata aizdevumu izsniegšanu MVU; ņem vērā to, ka Komisija pēta iespējas, kā visas dalībvalstis varētu gūt labumu no vietējām krājaizdevu sabiedrībām, uz kurām neattiecas bankām paredzētie ES kapitāla prasību noteikumi; uzsver, ka ir vajadzīgs piesardzīgs tiesiskais regulējums attiecībā uz krājaizdevu sabiedrībām, nodrošinot gan finanšu stabilitāti, gan iespējas krājaizdevu sabiedrībām sniegt kredītu par konkurētspējīgām likmēm;

20. norāda uz daudzajām normatīvajām prasībām, kas izvirzītas bankām, un to iespējami negatīvo ietekmi uz aizdevumu izsniegšanu MVU, vienlaikus atgādinot, ka šīs prasības tika ieviestas, reaģējot uz finanšu krīzi; uzsver vajadzību nepieļaut ziņošanas prasību divkāršošanu un vairākus ziņošanas kanālus, un plašākā nozīmē — kredītiestādēm, jo īpaši mazākām bankām, novērstu nevajadzīgu administratīvo slogu; aicina Komisiju sadarbībā ar Eiropas Banku iestādi (EBI) un vienoto uzraudzības mehānismu (VUM) novērtēt bankām noteikto regulatīvo prasību ietekmi uz aizdevumu izsniegšanu MVU;

21. norāda, ka aizdevumu izsniegšana MVU nebija šīs finanšu krīzes cēlonis; atgādina par abu likumdevēju lēmumu CRR/ CRD IV sistēmā ieviest MVU atbalsta faktoru un to, ka tas bija paredzēts, lai attiecība uz aizdevumu izsniegšanu MVU atstātu spēka prasības, kas atbilstu Bāzeles II nevis Bāzeles III kapitāla sistēmas līmeņiem; uzsver MVU atbalsta faktora nozīmi, lai saglabātu un palielinātu banku aizdevumu izsniegšanu MVU; ņem vērā EBI 2016. gada marta ziņojumu par MVU atbalsta faktoru; pauž bažas par šā faktora atcelšanas iespējami negatīvo ietekmi; atzinīgi vērtē Komisijas nodomu saglabāt šo atbalsta faktoru, rūpīgāk to novērtēt un noskaidrot, vai nevajadzētu paaugstināt noteikto robežlielumu nolūkā vēl vairāk paplašināt MVU piekļuvi banku aizdevumiem; aicina Komisiju izpētīt atbalsta faktora atkārtotu kalibrēšanu, tostarp lielumu un robežlielumu, un iespējamo mijiedarbību ar citām normatīvajām prasībām, kā arī ārējos elementus, piemēram, ģeogrāfisko atrašanās vietu un sociālekonomisko vidi, lai palielinātu šā faktora iedarbību; aicina Komisiju izpētīt iespēju saglabāt šo faktoru pastāvīgi; aicina Bāzeles Banku uzraudzības komiteju (BCBS) atbalstīt MVU atbalsta faktoru un apsvērt iespēju samazināt kapitāla prasības riska darījumiem ar MVU;

22. uzsver, ka viena no banku galvenajām priekšrocībām ir riska piesardzīga novērtēšana un kvalitatīvas informācijas novērtēšana, it īpaši sarežģītos MVU aizdevumu gadījumos; uzskata, ka banku sektorā būtu vēl vairāk jāstiprina zināšanas un informētība par MVU īpatnībām; uzsver tās kredītinformācijas konfidencialitāti, ko bankas saņem, novērtējot MVU kredītpēju;

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

23. atzinīgi vērtē dažādās iniciatīvas, lai uzlabotu standartizētas un pārredzamas MVU kredītinformācijas pieejamību, jo šāda informācija spēj stiprināt ieguldītāju uzticību; tomēr uzsver, ka, pieprasot šādu kredītinformāciju, ir jāievēro proporcionalitātes princips;

24. uzsver, ka proporcionalitāte ir viens no pamatprincipiem, kas ir saistošs Eiropas iestādēm, Eiropas uzraudzības iestādēm un VUM, izstrādājot un īstenojot regulas, standartus, pamatnostādnes un uzraudzības prakses; aicina Komisiju, vienojoties ar likumdevējiem, sniegt turpmākas norādes Eiropas uzraudzības iestādēm un ECB/VUM par proporcionalitātes principa piemērošanu un mudināt šo principu uzturēt, nepazeminot spēkā esošos regulatīvos standartus, bet dodot iespēju īstenot likumdošanas vienkāršošanu;

25. uzsver priekšrocības, ko uzņēmējiem sniedz trešās personas garantijas, kas ietvertas aizdevuma nolīgumos; prasa, lai trešās personas garantijas tiktu vairāk ņemtas vērā, veicot kredītreitingu novērtējumu, kā arī saistībā ar prudenciāliem noteikumiem un uzraudzības praksēm;

26. atgādina, ka kredītiestādēm pēc pieprasījuma jāsniedz MVU paskaidrojums par to reitinga lēmumiem; aicina Komisiju novērtēt šā noteikuma īstenošanu un stiprināt Kapitāla prasību regulas 431. panta 4. punktā izklāstītos noteikumus, kā arī mudināt sniegt atsauksmi MVU; ņem vērā Komisijas organizētās diskusijas ar attiecīgajām ieinteresētajām personām, lai uzlabotu šādu atsauksmju kvalitāti un atbilstību; norāda, ka šādas atsauksmes varētu būt sākumpunkts, lai rastu informācija avotus un padomus attiecībā uz ar bankām nesaistītu finansējumu;

27. norāda, ka kredītreitingi ir svarīgs un dažkārt noteicošs elements lēmumu pieņemšanā par ieguldījumiem; vēš uzmanību uz to, ka dažās dalībvalstīs pastāv valsts centrālo banku pārvaldītas iekšējās kredītnovērtējuma sistēmas, lai novērtētu nodrošinājuma atbilstību, un tās sniedz MVU iespēju iegūt savas kredītspējas novērtējumu; aicina Komisiju, ECB un valstu centrālās bankas izpētīt, vai un kā šīs sistēmas iespējams izmantot, lai palīdzētu MVU piekļūt kapitāla tirgiem;

28. aicina Komisiju un EBI sniegt vairāk norādījumu par pašreizējā pārskatīšanas darbību regulējuma īstenošanu; aicina Komisiju veikt ietekmes novērtējumu pašreizējam iecietības režīmam attiecībā uz ienākumus nenesošiem kredītiem, atgādina, ka ienākumus nenesoši aizdevumi bankas bilancē kavē jaunu aizdevumu izsniegšanu, jo īpaši MVU; uzsver, ka, ieviešot *de minimis* ierobežojumu attiecībā uz nenozīmīgiem pārkāpumiem, varētu novērst nevajadzīgu un nepamatotu MVU kredītspējas samazināšanu; ņem vērā Bāzeles Banku uzraudzības komitejā notiekošo apspriešanos par nerezultatīvu riska darījumu un iecietības definīciju;

29. norāda, ka ierobežojumi attiecībā uz banku iepirkām valdības obligācijām vai šo obligāciju svēruma palielināšana varētu palielināt kredīta izmaksas un konkurētspējas atšķirību ES, izņemot gadījumu, ja tas tiek veikts atbilstīgi konkrētiem nosacījumiem;

30. ņem vērā ECB 2016. gada 10. martā pieņemtos pasākumus un jo īpaši jauno četru mērķtiecīgu ilgtermiņa refinansēšanas operāciju sēriju (*TLTRO II*), kas stimulēs bankas izsniegt aizdevumus reālajai ekonomikai; uzsver, ka ar monetārās politikas programmām vien nepietīktu, lai stimulētu izaugsmi un ieguldījumus, un ka tās ir jāpapildina ar atbilstošu fiskālo politiku un strukturālām reformām;

31. uzsver, ka valsts iestādes ir nozīmīga alternatīva privāto banku sektoram, jo arī no tām MVU var gūt finanšu līdzekļus;

32. aicina Komisiju ņemt vērā proporcionalitāti saistībā ar aizdevumu pirmstermiņa atmaksu ES, piemēram, robežvērtības noteikšanu MVU izmaksu ierobežošanai un labāku pārredzamību līgumos saistībā ar MVU;

Ar bankām nesaistīti MVU finansējuma avoti

33. aicina dalībvalstis veicināt riska uzņemšanos un kapitāla tirgus kultūru; atkārtoti uzsver, ka MVU izglītošanai finanšu jomā ir ne tikai izšķirīga nozīme, lai palielinātu banku aizdevumus, bet arī lai veicinātu kapitāla tirgus risinājumu izmantošanu un pieņemšanu un mudinātu sievietes un jauniešus veidot un paplašināt savus uzņēmumus, sniedzot iespēju labāk novērtēt izmaksas, ieguvumus un saistītos riskus; uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt skaidru finanšu informāciju; mudina dalībvalstis vidusskolas vecāko klašu un augstskolu mācību programmās iekļaut finanšu izglītības un uzņēmējdarbības

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

ētikas pamatprincipus, tādējādi mudinot jauniešus iesaistīties MVU darbībā; aicina dalībvalstis un Komisiju palielināt MVU kompetenci finanšu jomā un uzlabot piekļuvi finanšu pārvaldības prasmēm un zināšanām, kā arī nodrošināt paraugprakses apmaiņu; tomēr norāda, ka šajā kontekstā atbildība gulstas arī uz pašiem MVU;

34. uzsver priekšrocības, ko MVU sniedz noma, atbrīvojot uzņēmuma kapitālu papildu ieguldījumiem ilgspējīgā izaugsmē;

35. norāda, ka kapitāla tirgu savienība ir iespēja novērst trūkumus pašreizējā regulējumā un saskaņot pārrobežu regulējumu; norāda, ka gadījumos, kad banku aizdevumi nenodrošina MVU finanšu un uzņēmējdarbības vajadzības, rodas kapitāla vakuums; norāda, ka līdztekus pašreizējai kapitāla tirgu savienības un banku savienības izveidei ir jāatjauno centieni nodrošināt ES procesu un procedūru konvergenci un novērtēt spēkā esošo finanšu regulējuma sistēmu, jo īpaši tās ietekmi uz MVU un vispārējo makrofinansālo un makroekonomisko stabilitāti; uzsver, ka šāds novērtējums būtu jāveic, ņemot vērā ieteikumus attiecībā uz ieviesto pasākumu praktiskumu; aicina Komisiju nodrošināt tādu atbilstošu un pielāgotu tiesisko regulējumu MVU paredzētā finansējuma piešķirējiem, kas tiem nerada pārāk lielu slogu un nodrošina arī ieguldītāju uzticību; uzskata, ka visaptverošā un labi izstrādātā kapitāla tirgu savienībā visiem tirgus dalībniekiem ar vienādām pamatiezīmēm būtu jāpiemēro vienots noteikumu kopums, jānodrošina līdzvērtīga piekļuve finanšu instrumentu vai pakalpojumu kopai, kā arī vienlīdzīga attieksme, ja tie aktīvi darbojas tirgū; atzinīgi vērtē Komisijas kapitāla tirgu savienības rīcības plānu, kura mērķis ir nodrošināt MVU vienkāršāku piekļuvi dažādām finansējuma iespējām; uzsver, ka uz bankām un uz kapitālu pamatotiem finansējuma modeļiem vajadzētu būt savstarpēji papildinošiem;

36. atgādina, ka piekļuve kapitāla tirgiem, piemēram piesaistītā un pašu kapitāla tirgos rada MVU ievērojamas izmaksas; uzsver, ka jāizstrādā samērīgs regulējums, kurā MVU būtu izvīzītas vienkāršākas un vieglāk izpildāmas informācijas atspoguļošanas un iekļaušanai biržas sarakstos izpildāmās prasības, lai novērstu dublēšanos un samazinātu to piekļuves izmaksas kapitāla tirgiem, tomēr neapdraudot ieguldītāju aizsardzību vai sistēmisko finanšu stabilitāti; norāda, ka pašlaik apspriestajā Komisijas priekšlikumā par jaunu prospektu regulu ir iekļauts minimālās informācijas sniegšanas režīms attiecībā uz MVU; norāda, ka regulējumam nevajadzētu radīt pārāk augstus šķēršļus, pārejot no vienas lieluma kategorijas citā vai, piemēram, no biržu sarakstos iekļautajiem uzņēmumiem uz pārējiem; tādējādi uzskata, ka priekšroka būtu dodama pakāpeniskai pieejai, pakāpeniski nosakot stingrākas regulatīvās prasības; šajā saistībā norāda uz FITD II paredzētajiem MVU izaugsmes tirgiem un prasa nekavējoties ieviest šo instrumentu;

37. uzsver, ka saistībā ar MVU finansējumu bankām, ieguldītājiem, uzraudzības iestādēm un citām ieinteresētajām personām ir svarīga attiecīgās informācijas pārredzamība, standartizācija un publiskā pieejamība, lai apzinātu riska profilu un pieņemtu pārdomātus lēmumus, kā arī samazinātu finansējuma izmaksas; uzskata, ka šī mērķa īstenošanā varētu būt lietderīga Eiropas datu bāzes izveide informācijas apkopošanai par MVU uzņēmējdarbības stratēģijām un finansējuma vajadzībām, kurā tie varētu brīvprātīgi ievadīt savus datus un tos atjaunināt; aicina Komisiju izvērtēt vienota MVU identifikācijas numura ieviešanu; vērš uzmanību uz to struktūru piedāvātajām iespējām, kas apvieno bankas un ārpusbanku dalībniekus, lai sniegtu atbalstu MVU; atzinīgi vērtē Komisijas MVU informēšanas stratēģiju, jo īpaši to, ka katrā dalībvalstī tiek noteiktas visatbilstīgākās atbalsta un padomdevēju jaudas MVU, kuri meklē alternatīvu finansējumu, un veicināta paraugprakses izplatīšana ES līmenī, kā arī pētītas iespējas atbalsta sniegšanai Eiropas informācijas sistēmām, kurās MVU tiek sameklēti atbilstīgi alternatīva finansējuma sniedzēji un otrādi;

38. atgādina, ka grāmatvedības standarti ir svarīgi, jo tie nosaka, kā uzraudzītājiem un ieguldītājiem tiek sniegta informācija, jo uzņēmumiem piemērotais administratīvais slogs mainās atkarībā no piemērojamiem grāmatvedības standartiem; ņem vērā notiekošās diskusijas par īpašu vienotu MVU grāmatvedības standartu izstrādes lietderību un gaida turpmāko šim jautājumam veltīto analīzi;

39. uzsver iespējas, ko sniedz jaunas inovatīvas finanšu tehnoloģijas (*FinTech*), lai MVU saistītu ar iespējamiem ieguldītājiem un otrādi; aicina Komisiju veicināt *FinTech* iniciatīvu attīstību un izpētīt iespējamus riskus un nepieciešamību nodrošināt atbilstīgu saskaņotu ES tiesisko regulējumu, nekavējot inovāciju;

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

40. uzsver, ka inovācija jāveicina, izmantojot aizdevumu platformas; mudina bankas uzskatīt šādu inovatīvu tehnoloģiju izmantošanu par iespēju; uzsver, ka alternatīvi finansējuma avoti ir risinājums jaunuzņēmumiem, sievietēm uzņēmējām un jo īpaši inovatīviem MVU; aicina Komisiju izpētīt nepieciešamību izveidot saskaņotu ES alternatīvu finansēšanas avotu sistēmu un izpētīt tās potenciālu, lai ES palielinātu šāda finansējuma veida pieejamību MVU; atgādina, ka, lai šī sistēma būtu efektīva, gan MVU, gan aizdevējam ir pilnībā jāapzinās ar šo finansējuma mehānismu saistītie riski/iespējas; norāda, ka dalībvalstīs spēkā esošie tiesību akti un noteikumi attiecībā uz kolektīvo finansēšanu ievērojami atšķiras, un nešķiet, ka tie būtu veicinājuši pārrobežu darbības; atzinīgi vērtē Komisijas veikto spēkā esošā kolektīvās finansēšanas regulējuma novērtējumu; atbalsta īstenoto pieeju attiecībā uz tirgus nepārtrauktu uzraudzību un likumdošanas norišu uzraudzību, kā arī to, lai veicinātu regulatīvo pieeju ciešāku saskaņošanu, apmainoties ar paraugpraksi un veicinot pārrobežu ieguldījumus; vienlaikus atgādina, ka nevajadzētu izstrādāt pārmērīgu regulējumu kolektīvās finansēšanas un vienādranga aizdevumu jomā, jo tas varētu kavēt to attīstību; aicina Komisiju atbalstīt jaunas platformas privātai pašu kapitāla finansēšanai, piemēram, mezazīnkapitālu un komercenģelus; aicina Komisiju iedrošināt privātpersonas piešķirt drošus aizdevumus uzņēmumiem, izmantojot vienādranga aizdevumus vai mazo ieguldītāju obligācijas; uzsver, ka ir jānodrošina, lai šīs jaunās finansējuma formas pilnībā atbilstu attiecīgajiem tiesību aktiem nodokļu un finanšu jomā, tādējādi nekļūstot par rīku, lai izvairītos no nodokļu nomaksas vai radītu finanšu nepārskatāmību; saistībā ar to uzsver vajadzību pārskatīt spēkā esošo tiesisko regulējumu;

41. ņem vērā Komisijas priekšlikumus par regulējumu attiecībā uz vienkāršu, pārredzamu un standartizētu vērtspapīrošanu un par prudenciālo prasību noteikšanu bankām; norāda, ka saistībā ar MVU vērtspapīrošanu ir iespējami gan riski, gan ieguvumi; norāda uz šo priekšlikumu iespējamo ietekmi uz banku aizdevumiem un ieguldījumiem MVU; uzsver pārredzamības nepieciešamību attiecībā uz pastāvošajiem riskiem un nepieciešamību uzlabot finanšu sistēmas stabilitāti;

42. norāda, ka valstu tiesiskā regulējuma neviendabīgums attiecībā uz maksātspēju un ar to saistītā tiesiskā nenoteiktība ir viens no šķēršļiem pārrobežu ieguldījumu veikšanai MVU un jaunuzņēmumos; uzskata, ka vienkāršoti un saskaņoti noteikumi šajā jomā palīdzētu jaunuzņēmumiem, mikrouzņēmumiem un MVU un uzlabotu ES uzņēmējdarbības vidi; tāpēc atzinīgi vērtē Komisijas lēmumu risināt šo problēmu, izstrādājot tiesību aktu priekšlikumu, kā norādīts kapitāla tirgu savienības rīcības plānā, un gaida šo turpmāko priekšlikumu; uzskata, ka Komisijai vajadzētu apsvērt dažādus ES maksātspējas regulējuma variantus un sniegt ieteikumus dalībvalstīm, lai tā varētu pieņemt vai īstenot tiesisko regulējumu efektīviem un pārredzamiem maksātspējas režīmiem un savlaicīga pārstrukturēšanas procesa nodrošināšanai, kā arī novērst MVU piemēroto administratīvo un regulatīvo slogu saskaņā ar konkrētām valstīm adresētiem ieteikumiem;

43. uzsver riska kapitāla un riska kapitāla finansējuma potenciālu, jo īpaši attiecībā uz biržas sarakstos neiekļautajiem jaunuzņēmumiem un inovatīviem MVU; norāda, ka šie tirgi ES nav pietiekami attīstīti; atzinīgi vērtē Komisijas iniciatīvu pārskatīt tiesību aktus attiecībā uz Eiropas riska kapitāla fondu (EuVECA) un Eiropas sociālās uzņēmējdarbības fondu (ESUF); turklāt uzsver, ka Komisijai ir steidzami jārisina dalībvalstīs vērojamā sadrumstalotības problēma visā Eiropas ieguldījumu fondu nozarē;

44. uzsver uzņēmumu ienākuma nodokļa un ienākumu nodokļa struktūras, kā arī iespējamo nodokļu atvieglojumu ietekmi uz MVU iekšējās finansēšanas spēju; vērš uzmanību uz to, ka daudzās dalībvalstīs nodokļu uzlikšana MVU un dažiem starpvalstu uzņēmumiem krasi atšķiras, tādējādi negatīvi ietekmējot MVU konkurētspēju un ievērojami samazinot efektivitāti MVU finansēšanai no dažādiem avotiem; norāda, ka dažu starptautisku uzņēmumu īstenotu negodīgu nodokļu praksi dēļ MVU tiek piemēroti par 30 % lielāki nodokļi nekā tad, ja nodokļu prakses būtu godīgas, un tas attiecīgi ietekmē MVU iekšējo finansēšanas spēju; šajā sakarībā atzinīgi vērtē Komisijas pasākumu kopumu nodokļu apiešanas novēršanai, kura mērķis ir panākt vienkāršāku, efektīvāku un godīgāku nodokļu sistēmu ES; norāda, ka dalībvalstīm vajadzētu censties nodrošināt godīgu, efektīvu un pārredzamu nodokļu sistēmu, kas piesaista finansējumu un ieguldījumus, lai radītu labākas

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

MVU izveides un izaugsmes iespējas; uzsver vajadzību ieviest MVU piemērojamus atbrīvojumus finanšu jomā, jo īpaši to sākotnējā pastāvēšanas posmā, lai sniegtu tiem iespēju nodrošināties ar pietiekamu līdzekļu apjomu turpmākajiem dzīves cikla posmiem; uzsver, ka ir vajadzīga nodokļu politika, kas samazina vispārējo nodokļu slogu un paredz zemākus nodokļus strādājošajiem un uzņēmumiem; uzsver, cik svarīgi ir risināt jautājumu par nodokļu radīta stimula izvēlēties aizņēmuma finansējumu dalībfinansēšanas vietā;

45. norāda, ka tiešais valsts atbalsts, kas nekropļo konkurences sniegtos ieguvumus, dažkārt ir vajadzīgs, lai nodrošinātu jaunuzņēmumiem, mikrouzņēmumiem un MVU vajadzīgos līdzekļus, jo īpaši gadījumos, kad sociālekonomiskie apstākļi liedz piekļuvi citam finansējuma avotam; uzsver pārredzamības nozīmi saistībā ar valsts shēmām un valsts atbalsta ieguldījumu veikšanu MVU, kā arī jaunu iestāžu izveidi finansējuma piešķiršanai un ieguldījumiem;

46. mudina dalībvalstis izvērtēt un pamatoties uz 1934. gadā Šveicē izveidotās WIR pieredzi, kuras pamatā ir kredīta klīringa asociācija starp MVU, ņemot vērā apstākli, ka stingrāku kredītēšanas nosacījumu vai likviditātes krīzes situācijās WIR sekmīgi darbojas kā makroekonomisks stabilizators;

47. aicina Komisiju iesniegt Eiropas Parlamentam gada ziņojumu, aprakstot situāciju iniciatīvu īstenošanas jomā un to ietekmi uz MVU piekļuves uzlabošanu finansējumam Eiropā; aicina Komisiju iekļaut savu stratēģiskās virzības novērtējumu un attiecīgā gadījumā arī ieteicamās izmaiņas;

48. aicina Komisiju veikt spēkā esošo instrumentu, piemēram, struktūrfondu, un citu attiecīgo programmu revīziju saistībā ar to nodrošinātā finanšu atbalsta MVU piemērotību, ņemot vērā noteiktos mērķus un attiecīgā gadījumā to darbības rezultātus, mazinot krīzes ietekmes uz MVU;

49. atzīst, ka kultūras un radošajā nozarē pārstāvētajiem mikrouzņēmumiem un MVU ir aizvien lielākas vajadzības tādās jomās kā ieguldījumi, izaugsme, inovācija un nodarbinātība, kā arī šiem uzņēmumiem ir būtiska loma kultūras un valodu daudzveidības saglabāšanā un popularizēšanā;

50. uzsver, ka pēc Komisijas "Apsekojuma par finansējuma pieejamību kultūras un radošajā nozarē" rezultātu publicēšanas 2013. gada oktobrī tika konstatēts, ka kultūras un radošās nozares uzņēmumiem ir milzīgas grūtības piekļūt kredītiem un ka trūkstošā finansējuma apmērs ir no EUR 8 miljardiem līdz EUR 13,3 miljardiem;

51. uzsver, ka saskaņā ar Eurostat datiem 2014. gadā kultūras un radošajā nozarē tika nodarbināti 2,9 % ES darbaspēka, t. i., 6,3 miljoni cilvēku, un šis rādītājs ir salīdzināms ar banku un apdrošināšanas nozarē nodarbināto personu skaitu; turklāt uzsver, ka kultūras un radošās nozares īpatsvars Eiropas ekonomikā ir gandrīz 4,5 %, šajā nozarē darbojas ap 1,4 miljoniem mazo un vidējo uzņēmumu, radot un izplatot kultūras un radošo saturu visā Eiropā, un ka kultūras un radošajā nozarē nodarbinātība pastāvīgi ir pieaugusi kopš 2008. gada, un līdz ar to šī ir viena no visstraujāk augošajām Eiropas ekonomikas nozarēm, kas rada apmēram 4,2 % no ES IKP;

52. atzīst, ka kultūra un inovācija ir izšķirīgi faktori, kas reģioniem palīdz piesaistīt ieguldījumus; uzsver — pastāv visai maza iespējama, ka kultūras un radošajā nozarē tiks izmantoti ārzonu pakalpojumi, jo šajā jomā ir vajadzīgas īpašas kultūras un vēstures zināšanas, un līdz ar to tiek saglabātas daudzas ar tradicionālo mākslu un amatniecību saistītās darbvietas; uzsver, cik būtiski ir atbalstīt MVU, kas strādā mazākumtautību vai retāk lietotās valodās, jo tādējādi tiem aizsargāta un veicināta Eiropas kultūras un valodu daudzveidība, kā arī ir svarīgi atbalstīt jauniešu ierosinātus jaunuzņēmumu projektus, kas saistīti ar kultūras mantojumu un tā aizsardzību;

53. uzsver, ka kultūras un radošās nozares padziļināta popularizēšana un ieguldīšana tajā sekmēs darbvieta radīšanu un palīdzēs apkarot jauniešu bezdarbu, ņemot vērā, ka ļoti daudz jauniešu studē šajā jomā; atzīmē, ka saskaņā ar nesenu veiktu pētījumu kultūras un radošajā nozarē strādā vairāk 15–29 gadus vecu cilvēku nekā jebkurā citā ekonomikas nozarē (19,1 % no kopējā kultūras un radošajā nozarē nodarbināto skaita salīdzinājumā ar 18,6 % pārējās ekonomikas nozarēs) ⁽¹⁾; mudina

⁽¹⁾ Cultural Times — The first global map of cultural and creative industries, 2015. gada decembris.

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

dalībvalstis veicināt kultūras un radošo prasmju apguvi un izveidot uzņēmējdarbības prasmju uzlabošanas tīklus, iesaistot tajos izglītības un apmācības sistēmas, radošus uzņēmumus un kultūras un mākslas iestādes, nolūkā attīstīt starpnozaru pieeju; mudina ES un dalībvalstis popularizēt risinājumus, ar ko iedrošinātu talanta un spēju izkopšanu kultūras un radošajā nozarē, piešķirot, piemēram, inovatīvas un elastīgas subsīdijas radošuma un inovācijas atbalstam un talanta izkopšanai;

54. norāda, ka saskaņā ar Komisijas 2013. gada apsekojumu kultūras un radošajā nozarē pastāv ļoti specifiski šķēršļi finansējuma saņemšanai, proti, šajā nozarē ir grūtāk piesaistīt kapitālu un ieguldījumus, jo pieejamā datubāze ir ierobežota, trūkst tūlītēji pieejamas informācijas par finansējuma avotiem, trūkst uzņēmējdarbības prasmju, pastāv atkarība no publiskām ieguldījumu shēmām un nav pietiekami apjomīgas informācijas dēļ tā, ka ir sarežģīti novērtēt riskus un nemateriālo īpašumu, tādu kā intelektuālā īpašuma tiesības;

55. tāpēc uzsver, ka nolūkā uzlabot finansējuma pieejamību kultūras un radošajā nozarē ir vajadzīgi speciāli šai nozarei izstrādāti risinājumi, ar ko nodrošinātu finansējuma pieejamību, proti, ir jāuzlabo zināšanas par to, kā novērtēt īpašos riskus, ko rada materiālā nodrošinājuma nepietiekamība, atkarība no nemateriāliem aktīviem un tirgus pieprasījuma nenoteiktība digitālu pārmaiņu laikmetā; atzīmē, ka šādas zināšanas ir vajadzīgas gan mikrouzņēmumiem un MVU, gan finanšu iestādēm; uzsver, ka par nodrošinājumu var uzskatīt intelektuālā īpašuma tiesības; uzsver, cik būtiski ir Eiropas Savienībā leģislatīvo regulējumu saskaņot ar noteikumiem par nodokļiem un intelektuālo īpašumu, jo tādējādi vieglāk varētu piesaistīt ieguldījumus un finansējumu MVU, kas darbojas kultūras un radošajā nozarē;

56. atzinīgi vērtē to, ka — lai arī novēloti — ir sāкта programmas “Radošā Eiropa” garantiju mehānisma īstenošana, jo tas ir viens no būtiskākajiem instrumentiem, ar ko risināt samilzušo vajadzību pēc piekļuves aizdevumiem, lai finansētu inovatīvus un ilgtspējīgus projektus kultūras un radošajā nozarē, kas ietvertu mikrouzņēmumus, MVU, mazākas bezpeļņas apvienības un NVO, kā arī šis mehānisms ir viens no galvenajiem veidiem, kā radošajiem cilvēkiem garantēt nepieciešamo taisnīgo atalgojumu; atzinīgi vērtē integrētās apmācības shēmas iniciatīvu, ko garantiju mehānisms piedāvā baņķieriem un finanšu starpniekiem; stingri iesaka nepieciešamos pasākumus ieviest 2016. gada laikā, kā tas sākotnēji paredzēts Komisijas priekšlikumā; atgādina, ka saskaņā ar Komisijas *ex-ante* aplēsēm finansējuma iztrūkums varētu pārsniegt EUR 1 miljardu gadā un ka šo iztrūkumu veido zaudēto ieguldījumu summa, jo uzņēmumiem ar stabilām uzņēmējdarbības stratēģijām un labiem riska profiliem aizdevumu vai nu atsaka, vai arī šie uzņēmumi aizdevumu neprasa, jo tiem trūkst nodrošinājuma aktīvu;

57. atzinīgi vērtē dalībvalstu ekspertu grupas publicēto jauno ziņojumu par finansējuma pieejamību kultūras un radošajā nozarē, kas sagatavots saskaņā ar atvērto koordinācijas metodi, un uzver, ka Komisijai ir jāīsteno ziņojumā izklāstītie ieteikumi, lai radītu efektīvākus un inovatīvākus instrumentus, kā arī sekmētu finansējuma pieejamību;

o

o o

58. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai.

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

P8_TA(2016)0359

Labākie veidi, kā izmantot MVU darbvietu radīšanas potenciālu**Eiropas Parlamenta 2016. gada 15. septembra rezolūcija par labākajiem veidiem, kā izmantot mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) darbvietu radīšanas potenciālu (2015/2320(INI))**

(2018/C 204/20)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un it īpaši tā 173. un 49. pantu,
- ņemot vērā Komisijas 2010. gada 3. marta paziņojumu “Eiropa 2020: stratēģija gudrai, ilgtspējīgai un integrējošai izaugsmei” (COM(2010)2020),
- ņemot vērā Mazās uzņēmējdarbības aktu (COM(2008)0394),
- ņemot vērā Komisijas paziņojumu par ES tiesību aktu normatīvo atbilstību (COM(2013)0685),
- ņemot vērā Komisijas rīcības plānu uzņēmējdarbības jomā 2020. gadam,
- ņemot vērā Komisijas paziņojumu “Rīcības plāns, lai uzlabotu MVU piekļuvi finansējumam” (COM(2011)0870),
- ņemot vērā Komisijas paziņojumu “Virzoties uz ekonomikas atlabšanu ar daudzām jaunām darbvietām” (COM(2012)0173),
- ņemot vērā Eiropas investīciju plānu,
- ņemot vērā 2012. gada 14. jūnija rezolūciju par virzību uz ekonomikas atlabšanu, radot daudz jaunu darbvietu ⁽¹⁾,
- ņemot vērā 2013. gada 5. februāra rezolūciju par finansējuma pieejamības uzlabošanu maziem un vidējiem uzņēmumiem ⁽²⁾,
- ņemot vērā 2014. gada 15. aprīļa rezolūciju par veidiem, kādos Eiropas Savienība var palīdzēt veidot labvēlīgu vidi uzņēmumiem, uzņēmējdarbībai un jaunu uzņēmumu veidošanai, lai radītu darbvietas ⁽³⁾,
- ņemot vērā Direktīvu par maksājumu kavējumu novēršanu komercdarījumos (Direktīva 2011/7/EU),
- ņemot vērā ES Nodarbinātības un sociālās inovācijas programmu (*EaSI*),
- ņemot vērā ES pētniecības un inovācijas programmu “Apvārsnis 2020”,
- ņemot vērā ES uzņēmumu un mazo un vidējo uzņēmumu konkurētspējas programmu (*COSME*),
- ņemot vērā 2014. gada 17. aprīļa rezolūciju par “TOP TEN” apspriešanos un ES regulējuma sloga atvieglošanu MVU ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ OV C 332 E, 15.11.2013., 81. lpp.⁽²⁾ OV C 24, 22.1.2016., 2. lpp.⁽³⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2014)0394.⁽⁴⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2014)0459.

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

- ņemot vērā Komisijas ziņojumu “Regulatīvā sloga mazināšana MVU: ES regulējuma pielāgošana mikrouzņēmumu vajadzībām” (COM(2011)0803),
- ņemot vērā Komisijas gada ziņojumu par Eiropas MVU 2013. un 2014. gadā “Daļēja un trausla atlabšana”,
- ņemot vērā *Eurofond* 2013. gada janvāra ziņojumu “Radīti globālai darbībai: darbvietu radīšanas iespējas jaunos starptautiskos uzņēmumos”,
- ņemot vērā *Eurofond* 2013. gada ziņojumu “Valsts politika un atbalsts mazo un vidējo uzņēmumu pārstrukturēšanai”,
- ņemot vērā *Eurofond* 2016. gada ziņojumu “Eiropas Uzņēmumu pārstrukturēšanas uzraudzības centra (ERM) 2015. gada ziņojums: darbvietu radīšana MVU”,
- ņemot vērā *Eurofond* 2012. gada ziņojumu “Publiskie pasākumi, lai atbalstītu pašnodarbinātību un darbvietu radīšanu individuālos uzņēmumos un mikrouzņēmumos”,
- ņemot vērā *Eurofond* 2011. gada ziņojumu “MVU krīzes situācijā: nodarbinātība, rūpnieciskie sakari un vietējā partnerība”,
- ņemot vērā *Eurofond* 2011. gada ziņojumu “Darbinieku pārstāvība uzņēmuma līmenī Eiropā”,
- ņemot vērā *Eurofond* 2014. gada ziņojumu “Sociālais dialogs mikrouzņēmumos un mazajos uzņēmumos”,
- ņemot vērā Eiropas Komisijas 2015. gada apsekojumu par finansējuma pieejamību uzņēmumiem (SAFE),
- ņemot vērā Komisijas gada ziņojumu par Eiropas MVU 2014. un 2015. gadā “MVU atsāk pieņemt darbā”,
- ņemot vērā 2015. gada 10. septembra rezolūciju par konkurētspējīga ES darba tirgus izveidi 21. gadsimtā: prasmju un kvalifikāciju saskaņošana ar pieprasījumu un darba iespējām, lai atgūtos no krīzes ⁽¹⁾,
- ņemot vērā 2015. gada 8. jūlija rezolūciju par videi nekaitīgas nodarbinātības iniciatīvu — darbvietu izveides potenciāla izmantošana zaļajā ekonomikā ⁽²⁾,
- ņemot vērā 2012. gada 23. oktobra rezolūciju par mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (MVU) — konkurētspēju un uzņēmējdarbības iespējām ⁽³⁾,
- ņemot vērā Komisijas Ieteikumu 2003/361/EK par mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu definīciju,
- ņemot vērā Eurobarometra 2015. gada apsekojumu “Mazo un vidējo uzņēmumu internacionalizācija”,
- ņemot vērā ESAO 2015. gada pētījumu “MVU un uzņēmēju finansēšana 2015. gadā: ESAO rezultātu apkopojums”,

⁽¹⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA(2015)0321.

⁽²⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA(2015)0264.

⁽³⁾ OV C 68 E, 7.3.2014., 40. lpp.

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

- ņemot vērā Reglamenta 52. pantu,
- ņemot vērā Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas ziņojumu, kā arī Budžeta komitejas un Reģionālās attīstības komitejas atzinumus (A8-0248/2016),
- A. tā kā MVU (2014. gadā ES 28 dalībvalstīs darbojās 22,3 miljoni ⁽¹⁾ MVU) rada vairāk darbvieta nekā citi privātā sektora uzņēmumi, nodrošinot aptuveni divas trešdaļas no visām privātā sektora darbvietām ES, un tā kā uzņēmēji un MVU būtiski veicina ES sociāli ekonomisko izaugsmi un attīstību; norāda, ka MVU atbalstīšana palīdz Eiropā apkarot bezdarbu, tostarp jauniešu bezdarbu, kura līmenis ir sasniedzis attiecīgi 8,9 % un 19,4 % ⁽²⁾; tā kā bezdarbnieku skaits — aptuveni 23 miljoni 2015. gadā — joprojām ir vēsturiski liels;
- B. tā kā 2014. gadā MVU būtiski veicināja nodarbinātības pieaugumu — līdz pat 71 % nefinanšu uzņēmējdarbības ekonomikā;
- C. tā kā darbvieta radīšanu mazajos un vidējos uzņēmumos ietekmē vairāki iekšēji un ārēji faktori un tā kā ārējo faktoru vidū būtiski nosacījumi ir saprātīga konkurence (tostarp no daudz nacionālu korporāciju un ēnu ekonomikas puses), administratīvais slogs un vispārējās ražošanas izmaksas, kā arī finansējuma un kvalificētu darbinieku pieejamība;
- D. tā kā nesens *Eurofound* pētījums rāda, ka MVU, kas tiecas radīt darbvietas, bieži vien ir jauni, inovatīvi, starptautiski aktīvi, atrodas pilsētās, tos vada prasmīgi vadītāji, un tiem ir vispusīgas izaugsmes un investīciju stratēģijas;
- E. tā kā MVU ir būtiska loma ekonomiskās, sociālās un teritoriālās kohēzijas stiprināšanā, turklāt tie veicina gudrāku, ilgtspējīgāku un integrējošāku izaugsmi; tā kā MVU sektoram ir liela nozīme reģionālā līmenī un it īpaši lauku apvidos;
- F. tā kā, neraugoties uz to, ka 90 % pasaules izaugsmes notiek ārpus ES, tikai 13 % MVU ir veikuši starptautiska līmeņa uzņēmējdarbību ārpus ES;
- G. tā kā MVU raksturojošās iezīmes, proti, to lielums un ietekme uz valsts ekonomiku, dažādās ES dalībvalstīs atšķiras; tā kā šādām atšķirībām ir vēsturisks pamatojums;
- H. tā kā ES pastāv prasmju trūkums un to atšķirības, kā arī kvalificēta darbaspēka plūsma galvenokārt no dalībvalstīm, kas ES pievienojās pēc 2004. gada, un no eurozonas krīzes valstīm uz citām dalībvalstīm, radot perifērus reģionus, kuros intelektuālā darbaspēka emigrācijas dēļ trūkst kvalificētu darbinieku;
- I. tā kā, neraugoties uz iekšējā tirgus noteikumiem, Eiropas Savienībā joprojām pastāv būtiskas atšķirības MVU tiesiskā regulējuma ziņā, it īpaši attiecībā uz turpmāko regulējuma izmaiņu noteiktību un regulējuma juridisko kvalitāti vispār;
- J. tā kā MVU pārstāvji norāda uz augstajām darbaspēka izmaksām kā uz vienu no galvenajiem faktoriem, kas ierobežo darbvieta radīšanu, un cer, ka šīs izmaksas samazināsies, un tā kā visaugstākās darbaspēka izmaksas tika konstatētas pārmērīgi regulētās un birokratizētās sistēmās;
- K. tā kā MVU ir mazāki un tāpēc ievērot regulatīvos standartus tiem ir grūtāk nekā lieliem uzņēmumiem;

⁽¹⁾ Gada ziņojums par Eiropas MVU 2014. un 2015. gadā (http://ec.europa.eu/growth/smes/business-friendly-environment/performance-review_lv).

⁽²⁾ 2016. gada februāra dati (<http://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/7225076/3-04042016-BP-EN.pdf/e04dadf1-8c8b-4d9b-af51-bfc2d5ab8c4a>).

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

- L. tā kā MVU darbinieku pārstāvība un sociālais dialogs nav tik plaši izplatīts kā lielākos uzņēmumos un tā kā dažās valstīs arodbiedrības par prioritāti ir noteikušas centienus palielināt darbinieku pārstāvību MVU, piemēram, cenšoties mudināt MVU izveidot darba padomes ⁽¹⁾;
- M. tā kā sociālā un solidārā ekonomika nodrošina darbvieta vairāk nekā 14 miljoniem cilvēku, proti, aptuveni 6,5 % no ES darba ņēmējiem; tā kā Eiropas Savienībā ir 2 miljoni sociālās un solidārās ekonomikas uzņēmumu, kas veido 10 % no Savienības uzņēmumiem; tā kā ekonomikas krīzes laikā sociālie uzņēmumi apliecināja savu noturīgumu;
- N. tā kā MVU ir noturīgāki pret ekonomikas krīzi darbvieta zaudēšanas ziņā un tā kā it īpaši rūpniecības un pakalpojumu nozares kooperatīvi kopš 2008. gada krīzes ir parādījuši lielāku noturīgumu nekā citi uzņēmumi tajās pašās nozarēs;
- O. tā kā uzņēmumu nodošana darbiniekiem, izveidojot kooperatīvus, ir veiksmīgs uzņēmumu nodošanas veids, par ko liecina augstie šādu uzņēmumu izdzīvošanas rādītāji ⁽²⁾;
- P. tā kā pārāk daudz darbvieta netiek aizpildītas tāpēc, ka ir zema darbaspēka mobilitāte un dažas izglītības un apmācības sistēmas neatbilst mūsdienu darba tirgus realitātei;
- Q. tā kā ekonomikas lejupslīdes laikā zaļā ekonomika bija viens no galvenajiem darbvieta neto radītājiem Eiropā un tā kā MVU, kuriem ir ilgtermiņa plāns attiecībā uz darbību zaļajā ekonomikā, rada darbvieta, kas ir noturīgākas pret pašreizējiem globalizētās ekonomikas ārējiem faktoriem ⁽³⁾;
- R. tā kā kopumā ir grūti atrast datus par līgumattiecībām un darba organizāciju MVU;
- S. tā kā saskaņā ar *Eurofound* sniegto informāciju daudzās valstīs darba apstākļi, tostarp darba laiks, MVU nereti ir elastīgāki un mazāk formāli organizēti nekā lielākos uzņēmumos; tā kā krīzes sākotnējā ietekme, šķiet, ir palielinājusi iekšējo elastību, jo uzņēmumi attiecībā uz savu organizāciju cenšas tikt galā ar mainīgajiem ārējiem apstākļiem un pieprasījumu;
- T. tā kā Eiropas Centrālā banka (ECB) apgalvo, ka valsts parāda krīze palielināja banku finansēšanas izmaksas eurozonas krīzes valstīs un ka šīs izmaksas pēc tam tika novirzītas uz MVU, nosakot tiem augstākus aizdevuma procentus vai piešķirot mazākus aizdevumus;
- U. tā kā ES budžets būtu jāizmanto, lai veicinātu kvalitatīvu un kvalificētu ilgtermiņa nodarbinātību un MVU potenciālu radīt pienācīgas un ilgtspējīgas darbvieta;
- V. tā kā finansējuma pieejamība joprojām ir viens no galvenajiem šķēršļiem MVU dibināšanai un izaugsmei, it īpaši sociālās ekonomikas uzņēmumu gadījumā, cita starpā ņemot vērā to, ka visā Savienībā trūkst pietiekami diversificēta visā uzņēmuma izaugsmes laikā nepieciešamo vērtspāpīru kapitāla instrumentu un riska kapitāla klāsta;
- W. tā kā vēsturisku iemeslu dēļ dažu valstu sabiedrībā pastāv samērā negatīva attieksme pret uzņēmējiem, kura dažos gadījumos atspoguļojas valdības diskriminējošā attieksmē pret MVU sektoru salīdzinājumā, piemēram, ar labvēlīgāko vidi, kas šajās valstīs tiek nodrošināta ārvalstu investīcijām, it īpaši daudz nacionālām korporācijām;
- X. tā kā nevienlīdzīgos konkurences apstākļus starp daudz nacionālām korporācijām un MVU rada arī peļņas pārvietošana uz valstīm, kas tiek uzskatītas par nodokļu oāzēm;

⁽¹⁾ *Eurofound* 2011. gada ziņojums "Darbinieku pārstāvība uzņēmuma līmenī Eiropā".

⁽²⁾ Darbinieku un sociālo kooperatīvu un citu darbiniekiem piederošu rūpniecības un pakalpojumu sniegšanas uzņēmumu Eiropas konfederācijas (CECOP) 2013. gada publikācija "Uzņēmumu nodošana darbiniekiem, izveidojot kooperatīvus, Eiropā".

⁽³⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA(2015)0264.

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

Y. tā kā Komisijas pētījumi nesniedz detalizētu izvērtējumu attiecībā uz gaidāmās transatlantiskās tirdzniecības un ieguldījumu partnerības (TTIP) iespējamo ietekmi uz MVU dažādās dalībvalstīs,

Darbvietu radīšanas potenciāls un kvalificēts darbaspēks

1. atgādina, ka gandrīz 99 % Eiropas uzņēmumu ir MVU, kas līdz ar to ir ES ekonomikas pamats;
2. uzskata — lai nodrošinātu labākus apstākļus kvalitatīvu darbvietu radīšanai MVU sektorā, dalībvalstīm un Komisijai ir jāatrisina šādas problēmas (kuru apmērs dažādās dalībvalstīs un reģionos ir atšķirīgs): prasmju trūkums, nākotnē nepieciešamo prasmju nepietiekama izvērtēšana, intelektuālā darbaspēka emigrācija, nevajadzīgais regulatīvais slogs un regulatīvā nenoteiktība visās jomās, nepietiekamais dialogs starp darba tirgus dalībniekiem, finansējuma un publiskā iepirkuma ierobežotā pieejamība, vājā inovētspēja un jauno tehnoloģiju sliktā pieejamība, nepietiekamā MVU atbalstīšana ar publisku investīciju politikas palīdzību, ēnu ekonomika un krāpšana, kā arī daudz nacionālo korporāciju privileģētais stāvoklis;
3. uzskata, ka minēto strukturālo problēmu atrisināšana cita starpā nodrošinātu godīgāku konkurenci un sociālo iemaksu un nodokļu bāzes paplašināšanu, aptverot lielāku skaitu uzņēmumu, un līdz ar to dotu dalībvalstīm iespēju finansēt nodarbinātību veicinošas politikas nostādnes, it īpaši attiecībā uz MVU, un nodrošinātu godīgu konkurenci starp dalībvalstīm un godīgākus tirgus apstākļus;
4. uzsver nepieciešamību pēc tādas regulatīvās vides, kas sekmē investīcijas un vienlaikus veicina ilgtspējīgu izaugsmi un kvalitatīvu darbvietu radīšanu;
5. norāda, ka cita starpā darbaspēka izmaksas kā neatņemama uzņēmējdarbības daļa ietekmē MVU darbvietu radīšanas potenciālu un var ietekmēt konkurētspēju; šajā sakarā uzsver, ka nodokļu slogs būtu no darbaspēka jāpārnes uz citiem nodokļu ieņēmumu avotiem — kas mazāk kaitē nodarbinātībai un izaugsmei —, vienlaikus nodrošinot atbilstošu sociālo aizsardzību;
6. uzsver, ka ir jāpanāk augsts darbinieku aizsardzības līmenis un ka bezdarba līmeņa pazemināšanas nolūkā nevajadzētu samazināt darbaspēka izmaksas, pazeminot darba ņēmēju aizsardzību; turklāt brīdina, ka darbinieku algas un tiesību mazināšana varētu izraisīt kvalificēta darbaspēka aizplūšanu un ka tā apdraud darbvietu drošību, pakļaujot MVU kvalificētu darbinieku trūkuma riskam un vienlaikus Eiropā radot nestabilitāti nodarbinātības jomā; uzskata, ka darba tirgus elastības palielināšanai nevajadzētu izraisīt darba ņēmēju aizsardzības mazināšanos, jo tā nepalielina MVU darbvietu radīšanas potenciālu;
7. uzskata, ka dažu profesiju nevajadzīga akadēmizācija nepalīdz risināt prasmju trūkuma problēmu, ar ko saskaras MVU; uzskata, ka būtu jāsniedz lielāks publiskais atbalsts profesionālajai izglītībai un apmācībai un it īpaši duālajām sistēmām, kas tiek pārvaldītas sadarbībā ar MVU; uzsver, ka duāla profesionālā izglītība un apmācība ir svarīgs instruments jauniešu bezdarba mazināšanai, un prasa atbalstīt MVU, kuri apmāca jauniešus, lai viņi kļūtu par kvalificētiem un prasmīgiem darba ņēmējiem, un tādējādi sniedz būtisku ieguldījumu jauniešu integrēšanā darba tirgū un sabiedrībā; norāda, ka vienā dalībvalstī izmantotu duālu izglītības sistēmu nevar vienkārši viens pret vienu pārņemt citā dalībvalstī;
8. prasa dalībvalstīm atbalstīt stingras uzņēmējdarbības kultūras attīstību, izglītībā un apmācībā integrējot attiecīgās prasmes;
9. uzskata, ka dalībvalstīm būtu jāatbalsta mācekļības shēmas MVU, tostarp izmantojot nodokļu un finansiālus stimulus, kā arī kvalitatīvus satvarus, kas ietver atbilstošu veselības un drošuma aizsardzību; atgādina, ka MVU ir ļoti specifiskas vajadzības pēc prasmēm; uzsver, ka šajā sakarā ir jāveicina arī duālas izglītības programmas un izglītības un prakses iespēju apvienošana, jo tām ir ļoti liela ekonomiskā un sociālā nozīme kā instrumentam, ar ko veicina visiem pilsoņiem vienlīdzīgas iespējas;

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

10. mudina dalībvalstis pilnveidot tādus sadarbības veidus, kuros tiktu iesaistīti visi pārvaldības līmeņi, uzņēmumi (tostarp ar sociālo ekonomiku saistīti uzņēmumi), arodbiedrības, izglītības iestādes un citas ieinteresētās personas, ar mērķi pielāgot izglītības un apmācības sistēmas tā, lai novērstu neatbilstību starp prasmēm/kvalifikāciju un darba tirgus, it īpaši MVU, vajadzībām; prasa stimulēt neformālāku apmācību, tostarp apmācību darba vietā un zināšanu apmaiņu starp darbiniekiem;

11. uzsver uzņēmumu, tostarp MVU un mikrouzņēmumu, būtisko lomu sadarbībā ar politikas veidotājiem un sociālajiem partneriem Eiropas izglītības sistēmu un profesionālās apmācības programmu pārveidē gan attiecībā uz mācīšanas metodēm, gan mācību programmu izstrādi, lai lielāku uzmanību veltītu 21. gadsimta profesionālo prasmju, it īpaši digitālo prasmju, kritiskās domāšanas, problēmu risināšanas iemaņu un spējas strādāt komandā attīstību; šajā sakarā uzsver praksē gūto iemaņu un reālajā dzīvē gūtās pieredzes nozīmi;

12. uzsver, ka ir svarīgi novērst prasmju trūkumu, ar ko saskaras inovatīvi MVU; uzskata, ka Komisijai uzsvars jāliek uz atbilstošas apmācības un izglītības atvieglošanu, kuras var veicināt prasmju trūkuma novēršanu IKT jomā, jo šādas prasmes ir ļoti svarīgas inovatīviem MVU;

13. uzskata — lai panāktu līdzsvaru starp pieprasījumu un piedāvājumu darba tirgū, dalībvalstīm būtu jāreformē sava izglītības sistēma, ņemot vērā izmaiņas sociālajā kontekstā attiecībā uz vienas vai vairāku valodu mācīšanas un apguves, kā arī tehnoloģiskās inovācijas nozīmīgumu;

14. aicina dalībvalstis nodrošināt atbilstošu apmācību un skolotāju profesionālo iemaņu nepārtrauktu pilnveidošanu, lai popularizētu jaunākās mācīšanas metodes un 21. gadsimta prasmju un kompetenču attīstību;

15. prasa arī veikt papildu pasākumus, lai darba tirgū, uzņēmējdarbībā, izglītībā un apmācībā integrētu cilvēkus, kas vecāki par 50 gadiem, ar mērķi novērst pie šīs darba ņēmēju kategorijas piederošu personu ilgtermiņa bezdarbu un šo personu un viņu ģimenes locekļu sociālās atstumtības risku;

16. uzskata, ka MVU ir būtiska loma zaļo darbvietu radīšanā; mudina turpināt investēt MVU potenciālā, lai ekoloģiskas problēmas pārvērstu par uzņēmējdarbības iespējām;

17. atzīst pašnodarbinātības un mikrouzņēmumu aizvien lielāko nozīmi, jo tie ir ļoti svarīgs līdzeklis inovācijas un uzņēmējdarbības veicināšanai; tomēr pauž bažas par visā ES aizvien izplatītāko fiktīvās pašnodarbinātības parādību, ko nevajadzētu uzskatīt par mikrouzņēmumu skaita palielināšanos veicinošu faktoru, bet gan par faktoru, kas rada nodarbinātības nestabilitāti, nelabvēlīgus darba apstākļus un samazinātu sociālo aizsardzību vai tās neesamību un bojā priekšstatu pat uzņēmējdarbību, daudzus cilvēkus padarot neaizsargātus un tādējādi radot jaunas risināmas sociālās problēmas;

18. uzsver, ka regulējuma administratīvais slogs pašnodarbinātām personām un mikrouzņēmumiem ir nesamērīgi lielāks nekā lielākiem uzņēmumiem; šajā sakarā uzskata, ka jebkuram pasākumam, ko veic attiecībā uz fiktīvām pašnodarbinātām personām, ir jābūt precīzi mērķētam, un ka tie nedrīkst radīt jebkādu nevajadzīgu administratīvo slogu privātpersonām;

19. pauž bažas par daudzu pašnodarbināto personu nestabilajiem darba apstākļiem un viņu pieaugošo nabadzības līmeni; aicina Komisiju un dalībvalstis veicināt mikrouzņēmumu un mazo uzņēmumu sadarbības tīklus kooperatīvu veidā (piemēram, individuālo ražotāju kooperatīvi, ārštata darbinieku kooperatīvi, MVU kooperatīvi, darbības un nodarbinātības kooperatīvi), jo šādi tīkli būtiski pastiprina tajos ietilpstošo vienību ilgtspēju un nodarbinātības potenciālu;

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

20. ņem vērā Investīciju plānu Eiropai, kas tika izstrādāts, lai radītu jaunas darbvietas un veicinātu inovāciju, un pauž cerību, ka Eiropas Investīciju projektu portāls kā pārredzama ES investēšanai gatavu projektu rezerve palīdzēs orientēt investorus uz pastāvošajām iespējām, veicinot MVU un jaunuzņēmumu attīstības finansēšanu kā svarīgu un ilgtspējīgu veidu bezdarba mazināšanai un kvalitatīvas ilgtermiņa nodarbinātības veicināšanai; tādēļ aicina Eiropas Investīciju projektu portālā ietvert dažādas kategorijas ar atbilstošām robežvērtībām, lai MVU un jaunuzņēmumi varētu pilnībā gūt labumu no šī portāla darbības;

21. atgādina, ka ES ir apņēmusies stiprināt savu rūpniecisko bāzi, nosakot mērķi līdz 2020. gadam panākt rūpnieciskās ražošanas īpatsvaru IKP vismaz 20 % apmērā, kam līdz 2030. gadam būtu jāpalielinās līdz 30 %; uzskata to par ļoti svarīgu priekšnosacījumu, lai Eiropā reāli uzlabotos stāvoklis nodarbinātības jomā;

22. uzsver progresīvas likumdošanas un procesa atvieglošanas lomu saistībā ar straujajām norisēm zinātnietilpīgajā un ļoti inovatīvajā MVU, tostarp sociālo uzņēmumu un kooperatīvās uzņēmējdarbības, sektorā, uzsverot tā lomu lietpratīgā specializācijā un paturot prātā ES pilsētprogrammu, kā arī ņemot vērā gaidāmo Amsterdamas pakta pieņemšanu un tīklu veidošanas un jumta struktūru, tādu kā Eiropas inovācijas partnerība, lomu;

23. atzīmē, ka dalībvalstīs, kurās nav publisko investīciju banku, MVU var būt neizdevīgākā stāvoklī salīdzinājumā ar MVU valstīs, kurās darbojas publiskajam sektoram piederošas investīciju bankas, jo sabiedrības interešu izvērtēšana nav privāto banku prioritāte;

24. aicina dalībvalstis nodrošināt to tiesību aktu īstenošanu, kuri nosaka MVU vienlīdzīgu piekļuvi publiskajam iepirkumam;

25. aicina dalībvalstis veicināt kooperatīvu uzņēmumu dibināšanu un attīstību, jo krīzes apstākļos tie apliecināja lielāku noturīgumu un mazāku pakļautību darbvietu zaudēšanai nekā vidējie uzņēmumi, kā arī spēju radīt kvalitatīvas darbvietas, kas netiek pārvietotas; aicina EIB un Komisiju pastāvīgi informēt Parlamentu par konkrētiem pasākumiem, kas tiek veikti, lai uzlabotu finansējuma pieejamību kooperatīviem un sociāliem uzņēmumiem;

26. uzskata, ka ES un valstu politikas nostādņēs galvenā uzmanība būtu jāpievērš ne tikai jaunizveidotiem MVU un jaunu darbvietu radīšanai MVU, un aicina Komisiju un dalībvalstis turpināt atbalstīt uzņēmumu nodošanu kā instrumentu esošo darbvietu saglabāšanai MVU, kuriem draud slēgšana; prasa veicināt uzņēmumu nodošanu darbiniekiem kooperatīvu veidā, jo tas ir veiksmīgs uzņēmumu nodošanas veids;

27. aicina Komisiju vairāk iesaistīt dalībvalstis un vietējās un reģionālās pārvaldes iestādes, trešā līmeņa izglītības un apmācības iestādes, pilsoniskās sabiedrības apvienības, uzņēmumus, arodbierības un finanšu iestādes, lai veicinātu un pilnībā izmantotu ES finansējuma avotus (piemēram, ESIF, ESF, ERAF, COSME, "Apvārtnis 2020" un Erasmus+) un tādējādi palīdzētu pārvarēt grūtības informācijas, konsultāciju un finansējuma pieejamībā, jo šādas grūtības ir viens no galvenajiem šķēršļiem MVU izaugsmei un to darbvietu radīšanas potenciāla izmantošanai; uzsver arī to, ka liela nozīme ir Eiropas pētniecības iniciatīvas EUREKA ietvaros izstrādātajām MVU pārrobežu atbalsta programmām kā MVU un pētniecības institūtu turpmākas sadarbības instrumentam; aicina Komisiju un dalībvalstis labāk koordinēt dažādos MVU paredzētos finansēšanas instrumentus;

28. šajā sakarā uzsver, ka apmācība un informācija par šādām iespējām līdz šim ir bijusi gandrīz neesoša salīdzinājumā ar reālajām vajadzībām un daudzajām iespējām, ko šie finansēšanas instrumenti varētu piedāvāt;

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

29. mudina Komisiju sadarbībā ar valstu kontaktpunktiem sagatavot pārlicinošas un efektīvas tikai MVU paredzētas tirgvedības kampaņas par instrumentu “Ātrs ceļš uz inovāciju”, kas ir daļa no programmas “Apvārsnis 2020”;

30. aicina MVU (tostarp mikrouzņēmumus), kā arī vietējās un reģionālās pārvaldes iestādes pilnībā izmantot pašreizējās iespējas kombinēt Eiropas strukturālos un investīciju fondus (ESI fondus) un ESIF, paturot prātā, ka tie ir divi savstarpēji papildinoši instrumenti; iesaka kombinēt ESI fondus un ESIF tematiskās un daudzvalstu investīciju platformas un aicina Komisiju un EIB grupu pastiprināt centienus šādu platformu izveidē, lai popularizētu EIB grupas produktus un uzlabotu finansējuma pieejamību MVU;

31. uzsver, ka ir jāpalielina investīcijas pētniecībā, inovācijā, specializētā apmācībā un attīstībā, lai stimulētu Eiropas MVU kvalitatīvas izaugsmes un darbvietu radīšanas potenciālu; uzsver, ka ESIF MVU daļā MVU atbalstam ir paredzēti EUR 75 miljardi; atzinīgi vērtē ESIF MVU paredzēto līdzekļu sekmīgo izmantošanu līdz šim apstiprināto projektu finansēšanā;

32. aicina Komisiju daudzgadu finanšu shēmas 2014.–2020. gadam pārskatīšanā rast iespēju pilnībā kompensēt programmai “Apvārsnis 2020” ESIF paredzēto dotāciju samazinājumus, ņemot vērā to nozīmi ekonomikas attīstībā un darbvietu radīšanā, it īpaši attiecībā uz MVU;

33. atzinīgi vērtē virzību uz finanšu instrumentu izmantošanu MVU atbalstam, taču uzskata, ka būtu jā saglabā finansēšana ar dotāciju palīdzību jomās, kurās tām ir izšķiroši svarīga un nepieciešama loma, lai veicinātu inovāciju, izstrādi un pētniecību, kam ir būtiska nozīme darbvietu radīšanā un Eiropas ekonomikas turpmākā sekmīgā attīstībā;

34. mudina gan dalībvalstis, gan Komisiju saistībā ar visaptverošu pieeju MVU paredzētajam atbalstam panākt būtisku progresu, lai līdz 2017. gadam vēl vairāk vienkāršotu ES finansējumu attiecībā uz projektu īstenošanu, pārvaldību un uzraudzību/kontroli, it īpaši ieviešot vienotu elektronisku ES mēroga publiskā iepirkuma procedūru, pilnīgu e-kohēziju un uz riska principu balstītu vienotu revīziju, samazinātas prasības attiecībā uz datiem un informāciju un pār mērīgas reglamentēšanas izskaušanu ar plašas regulatīvās optimizācijas palīdzību; tomēr uzsver, ka ir jā nodrošina pienācīgs līdzsvars starp vienkāršošanu, no vienas puses, un pār kāpumu, tostarp krāpšanas gadījumu, noteikšanu un novēršanu, no otras puses; prasa Komisijai termiņa vidusposma izvērtēšanas/pārskatīšanas laikā nākt klajā ar priekšlikumiem legislatīvām izmaiņām noteikumos par kohēzijas politiku, lai atvieglotu finansējuma pieejamību MVU un it īpaši jaunuzņēmumiem, kas vēlas paplašināt darbību; atgādina, ka, pamatojoties uz Komisijas aprēķiniem, ES e- iepirkums, pārredzamība un administratīvo izdevumu samazināšana varētu ļaut ietaupīt līdz pat EUR 50 miljardiem gadā;

35. aicina Komisiju, pirms tā uzsāk visaptverošas debates ar Parlamentu par turpmāko finanšu shēmu un kohēzijas politiku laikposmam pēc 2020. gada, veikt kvantitatīvos pētījumus, kas nepieciešami, lai izvērtētu MVU atbalsta politikas nostādņu un instrumentu ietekmi, jo šādi pētījumi ļautu veikt sagatavošanās darbus, uzraugot to rezultātus un izvērtējot to efektivitāti salīdzinājumā ar citu atbalsta veidu efektivitāti, kuri nav īpaši pielāgoti uzņēmumiem, kas mazāki par noteiktu lielumu;

36. uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt atbalstošu ES finansēšanas pasākumu un elektronisko sabiedrisko pakalpojumu pieejamību mazākās pilsētu teritorijās un lauku apgabalos izvietotiem MVU, tādējādi palielinot viņu nodarbinātības potenciālu un veicinot ekonomikas attīstību depopulācijas riskam pakļautos apgabalos;

37. aicina MVU novērst darba tirgū pastāvošo dzimumu nevienlīdzību nodarbinātības un darba samaksas jomā, cita starpā nodrošinot vai atbalstot bērnu aprūpes infrastruktūru, aprūpētāju atvaļinājumus un elastīgu viņu darba laiku, kā arī nodrošināt sievietēm un vīriešiem vienlīdzīgu samaksu par vienādu darbu;

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

38. aicina dalībvalstis raudzīties, lai tiktu nodrošināta vietējā bērnu aprūpes infrastruktūra nolūkā atvieglot vecāku iekļūšanu darbaspēka tirgū;

39. aicina Komisiju un dalībvalstis veicināt apmācību un izglītību IKT un zinātnes, tehnoloģijas, inženierzinātnes un matemātikas jomā, lai gan pašreizējam, gan nākotnes darbaspēkam nodrošinātu attiecīgās e-prasmes; mudina Komisiju un dalībvalstis atbalstīt programmas — tādas kā atvērtie tiešsaistes kursi —, kas gados jauniem bezdarbniekiem nodrošina e-prasmes, un veicināt līdzīgu programmu izstrādi, kuras būtu paredzētas cilvēkiem, kas vecāki par 50 gadiem/ aktīviem senioriem;

40. uzsver nepieciešamību pēc precīzi mērķētiem stimuliem jaunuzņēmumiem, MVU un mikrouzņēmumiem, lai atvieglotu to dibināšanu un darbību, un nepieciešamību atvieglot kvalificēta darbaspēka pieņemšanu darbā un darbinieku apmācību;

41. uzskata, ka ir jāturpina stiprināt mobilitāte Eiropas līmeņa mācekļības un profesionālās apmācības jomā;

42. mudina dalībvalstis, reģionālās pašvaldības, izglītības iestādes un sociālos partnerus radīt iespējas jauniešiem apgūt uzņēmējdarbības prasmes, kā arī mudina labāk atzīt un pieņemt neformālo izglītību un prasmes; uzsver arī to, ka liela nozīme ir jauno uzņēmēju darbaudzināšanai un konsultāciju sniegšanai MVU to darbības agrīnā posmā, lai uzlabotu uzņēmumu sekmīgas darbības un noturības un darbvieta ilgtspējas rādītājus;

43. pauž stingru pārliecību, ka ir jāsauglabā amatniecības meistara sertifikāts;

44. atzinīgi vērtē programmu "Erasmus jaunajiem uzņēmējiem", kas jaunajiem uzņēmējiem palīdz apgūt zināšanas un noderīgas prasmes, lai sāktu un/vai sekmīgi vadītu uzņēmējdarbību; uzskata, ka dalībvalstīm un Komisijai arī turpmāk būtu jāpopularizē šādas programmas, lai uzlabotu to atpazīstamību mērķgrupu vidū un lielākam skaitam jauniešu palīdzētu sākt un sekmīgi attīstīt uzņēmējdarbību;

45. aicina dalībvalstis pieņemt tiesisku regulējumu, kas būtu labvēlīgs jauniešu nodarbinātības veicināšanai un atbalstīšanai MVU un viņu stimulēšanai sākt savu uzņēmējdarbību, tostarp nodrošinot viņiem labāku informāciju un īpaši viņu vajadzībām pielāgotas padomdošanas pieejamību un atvieglot viņiem kredīta un finansēšanas mehānismu pieejamību, kā arī izveidojot vienas pieturas aģentūras; uzskata, ka šādā regulējumā būtu jāietver arī studentiem paredzētu profesionālās prakses programmu popularizēšana — lai viņi savu pirmo praktisko pieredzi varētu gūt MVU —, vienlaikus nodrošinot viņiem atbilstošu sociālo aizsardzību;

46. atzīmē, ka būtu jāpieņem pasākumi, kas visā Eiropā ļautu labāk atzīt kvalifikāciju un diplomus, tostarp tādas diplomus un tiešsaistes sertifikātus, kādus izsniedz pēc masveida atvērto tiešsaistes kursu (MOOC) pabeigšanas, un apstiprināt neformālo mācīšanos, lai profesionāļiem visā Eiropā ļautu likt lietā savas zināšanas un prasmes;

47. atzinīgi vērtē Komisijas tiesību akta priekšlikumu par uzņēmumu maksātspēju, tostarp par agrīnu pārstrukturēšanos un otro iespēju, kura mērķis ir kļiedēt bailes no neizdošanās un nodrošināt, ka uzņēmējiem tiek dota otrā iespēja;

48. uzsver, ka uzņēmumu sociālajai atbildībai Eiropā ir ilgas tradīcijas un ka sociāli atbildīgi uzņēmumi joprojām turpina rādīt piemēru; uzsver, ka MVU var būt svarīga nozīme no vides, sociālā un ekonomiskā viedokļa ilgtspējīgas izaugsmes nodrošināšanā;

Labvēlīga un stabila regulatīvā vide

49. aicina dalībvalstis nepieļaut pārmērīgu regulēšanu, kas mazina uzņēmumu konkurētspēju un to darbvieta radīšanas potenciālu; uzskata, ka nevajadzīga regulatīvā un administratīvā sloga likvidēšana līdz ar droša un ilgtspējīga regulējuma izstrādi, tostarp sistemātiski izmantojot MVU testu un efektīvu īstenošanu visās dalībvalstīs, ir pareizais veids, kā samazināt MVU izmaksas un palielināt to darbvieta radīšanas potenciālu; uzsver, ka tam nevajadzētu apdraudēt darbinieku aizsardzību;

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

50. uzskata, ka labvēlīga un stabila regulatīvā vide, tostarp noteikumu skaidrība jau no paša sākuma, ir būtisks priekšnosacījums ilgtspējīgu un kvalitatīvu darbvietu radīšanai MVU; uzskata, ka šai regulatīvajai noteiktībai līdz ar citiem elementiem ir jāietver līgumtiesības un fiskālais un sociālais regulējums, darbinieku aizsardzība, kā arī noteikumi par nodokļiem un arī juridiskā noteiktība un procedūru efektivitāte; uzskata, ka labākais veids, kā panākt stabilu regulatīvo vidi, ir sociālos partneru pastāvīga iesaistīšana lēmumu pieņemšanas procesā;

51. aicina Komisiju un dalībvalstis noteikt, ka gadījumos, kad MVU izjūt administratīvo prasību nesamērīgu ietekmi, ir sistemātiski jāapsver iespēja pieņemt pasākumus šāda sloga un šķēršļu samazināšanai līdz minimumam, vienlaikus nodrošinot, ka darbinieki saņem atbilstošu veselības un drošuma aizsardzību; šajā sakarā uzsver, ka atsevišķu šķēršļu likvidēšanai ir nepieciešami īpaši pielāgoti risinājumi, ņemot vērā MVU lielo dažādību;

52. uzsver MVU labvēlīgas, efektīvas, elastīgas un atsaucīgas publiskā pārvaldes nozīmi dalībvalstīs, lai veicinātu uzņēmējdarbības vērtības, atvieglotu MVU izaugsmi un ļautu tiem pilnībā izmantot savu kvalitatīvu darbvietu radīšanas potenciālu;

53. aicina Komisiju atvieglot efektīvu paraugprakses apmaiņu starp dalībvalstīm attiecībā uz to atšķirīgo regulatīvo vidi, ar ko saskaras MVU; šajā sakarā atzinīgi vērtē MVU sūtņu tīklu, kura uzdevums ir uzlabot apspriešanās procesu ar valsti MVU un sadarbību starp ES valstīm; mudina arī sadarboties MVU, vietējās pašpārvaldes iestādes, un izglītības nozares pārstāvjus, jo šāda sadarbība var labvēlīgi ietekmēt uzņēmumu kopu un inkubatoru izveidi un līdz ar to palielināt darbvietu radīšanas potenciālu; mudina MVU kļūt par pārstāvju organizāciju locekļiem, lai panāktu sava viedokļa uzklauššanu valsts un Eiropas līmenī, kā tas galvenokārt notiek daudz nacionālu korporāciju gadījumā; mudina arī MVU apvienības vairāk atbalstīt MVU un aktīvāk pildīt savu uzticama sociālā partnera lomu;

54. aicina dalībvalstis izvērtēt noteikumus, kas skar MVU, un pilnībā piemērot principu “vispirms domāt par mazajiem uzņēmumiem”, lai likvidētu nepamatotu slogu, ar ko saskaras MVU, un lai panāktu regulatīvo un fiskālo noteiktību, kas ir priekšnoteikums darbvietu stabilitātei un kvalitātei;

55. uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt *ex ante* nosacījumu ievērošanu attiecībā uz Mazās uzņēmējdarbības aktu, lai uzlabotu uzņēmumu attīstības un uzņēmējdarbības vidi un administratīvās procedūras, kā arī MVU paredzēto finansēšanas iespēju izmantošanu;

56. uzskata, ka iesakņojusies nevienlīdzība starp MVU un daudz nacionālajām korporācijām ir jānovērš, lai MVU rīcībā būtu papildu resursi, ko līdz ar publiskajām investīcijām izmantot kvalitatīvu darbvietu radīšanai;

57. aicina dalībvalstis ar nodokļu režīma palīdzību stimulēt komercenģeļu, priekšizpētes kapitāla fondu un agrīnā posma tirgus dalībnieku sektoru izaugsmi un rašanos;

58. vērš uzmanību uz reģionālām atšķirībām un nelīdzsvarotību finansējuma pieejamībā MVU no valsts attīstību veicinošām bankām, ES finansētām programmām un citām privātām un publiskām finansēšanas institūcijām; prasa nodrošināt visiem MVU vienlīdzīgus konkurences nosacījumus — īpašu uzmanību pievēršot mazāk attīstītiem, nabadzīgākiem un tālākiem vai izolētākiem reģioniem, kas saskaras ar nopietnām depopulācijas un/vai iedzīvotāju izkļiedētības problēmām, un valstīm, kurās bijuši noteikti finansiāli un ekonomiski ierobežojumi, — attiecībā uz finansējuma pieejamību no ES atbalstītiem finanšu instrumentiem, vienlaikus izmantojot starpniekus;

59. uzskata, ka tikai atvieglota finansējuma pieejamība, piemērojot MVU korekcijas koeficientu, var nodrošināt tādu stabilu finansiālo stāvokli, kas veicina to izaugsmi un tādējādi ļauj saglabāt darbvietas;

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

60. uzsver, ka mikrokredīts, kas galvenokārt ir paredzēts mikrouzņēmējiem un nelabvēlīgā situācijā esošiem cilvēkiem, kuri vēlas kļūt par pašnodarbinātām personām, ir viens no veidiem, kā pārvarēt šķēršļus tradicionālo banku pakalpojumu pieejamībai; atzinīgi vērtētu lietpratīgas vienkāršošanas iniciatīvas, kuru mērķis ir uzlabot to projektu izvērtēšanas efektivitāti, kuru īstenošanai nepieciešams mikrokredīts; atzinīgi vērtētu arī pasākumus pārskatatbildības jomā, kuri būtu paredzēti finanšu starpniekiem, kas nerada pārmērīgu slogu MVU vai nepamatoti nepalielina izmaksas;

61. vērš uzmanību uz maksātspējas un bankrota riskiem, kam pakļauti MVU, kuri saskaras ar maksājumu kavējumiem; aicina Komisiju un dalībvalstis uzlabot Maksājumu kavējumu direktīvas īstenošanas nodrošināšanu; turklāt aicina dalībvalstis apsvērt atbilstošu finanšu mehānismu, piemēram, banku garantiju, pieņemšanu;

62. aicina Komisiju izstrādāt ES pamatregulu, lai atvieglotu Eiropas mēroga kolektīvās finansēšanas un kolektīvo investīciju tirgu izveidi;

63. aicina Komisiju atvieglot mikrouzņēmumiem un MVU izsniegto aizdevumu vērtspapīrošanu, lai palielinātu tiem pieejamos kredītus;

64. aicina Komisiju un dalībvalstis uzlabot sociālo uzņēmumu tiesisko regulējumu;

65. atzīst, ka ir svarīgi ņemt vērā mikrouzņēmumu un mazo uzņēmumu situāciju, īpašās vajadzības un grūtības attiecībā uz atbilstības nodrošināšanu saistībā ar darba aizsardzības pasākumu īstenošanu uzņēmuma līmenī; uzsver, ka izpratnes palielināšana, paraugprakses apmaiņa, konsultēšana, lietotājiem draudzīgi norādījumi un tiešsaistes platformas ir ļoti svarīgas, lai palīdzētu MVU un mikrouzņēmumiem efektīvāk ievērot darba aizsardzības regulatīvās prasības; aicina Komisiju, Eiropas Darba drošības un veselības aizsardzības aģentūru (EU-OSHA) un dalībvalstis turpināt izstrādāt praktiskus instrumentus un pamatnostādnes, ar ko atbalsta, atvieglo un uzlabo MVU un mikrouzņēmumu atbilstību darba aizsardzības prasībām;

66. atzinīgi vērtē EU-OSHA tiešsaistes interaktīvās riska izvērtēšanas instrumenta ieviešanu, kā arī citus e-instrumentus dalībvalstīs, kuri atvieglo riska izvērtēšanu un kuru mērķis ir veicināt atbilstību un profilakses kultūru, it īpaši mikrouzņēmumos un mazajos uzņēmumos; mudina dalībvalstis izmantot Eiropas finansējumu darba drošības pasākumiem vispār un it īpaši e-instrumentu izstrādei, lai atbalstītu MVU;

67. aicina Komisiju stratēģiskā satvara pārskatīšanā arī turpmāk ņemt vērā MVU un mikrouzņēmumu īpašās iezīmes un stāvokli, lai tiem palīdzētu sasniegt darba aizsardzības jomā izvirzītos mērķus;

68. aicina Komisiju saistībā ar Eiropas pusgadu sagatavotajos konkrētām valstīm adresētajos ieteikumos izmantot diferencētu pieeju, lai uzlabotu MVU darbības vidi, ņemot vērā katrai valstij raksturīgos apstākļus un ES reģionu specifiskās strukturālās atšķirības nolūkā panākt lielāku ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju; turklāt aicina Komisiju galveno uzmanību veltīt MVU, it īpaši mikrouzņēmumiem;

69. atzīmē, ka 3. tematiskais mērķis (palielināt MVU konkurētspēju) pamudināja dalībvalstis savās darbības programmās uzmanību veltīt arī MVU piemītošā izaugsmes un darbvietu radīšanas potenciāla palielināšanai; uzsver, ka nedz turpmākām negaidītām ES mēroga krīzēm, nedz svarīgām iniciatīvām nevajadzētu izraisīt ar 3. tematisko mērķi saistīto saistību vai maksājumu apropriāciju un ES vispārējā budžeta 1.b izdevumu kategorijā iekļautajiem attiecīgajiem instrumentiem paredzētā finansējuma samazināšanu; atzīst, ka MVU ir vāja vērtspapīru kapitāla pozīcija, un tāpēc uzsver — lai samazinātu maksātspējas risku, būtu līdz minimumam jāsamazina ar kohēzijas politiku saistīto rēķinu apmaksas kavējumi; tādēļ mudina Komisiju un dalībvalstis turpināt uzlabot mazajiem un vidējiem uzņēmumiem veikto maksājumu tempu;

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

70. norāda, ka gan ziņojums par Eiropas MVU 2014. un 2015. gadā, gan 2016. gada izaugsmes pētījums atklāj MVU vides diverģenci reģionu līmenī un citas būtiskas atšķirības, kas dalībvalstīm būtu efektīvi jānovērš līdz pašreizējā plānošanas perioda beigām, un kas tas būtu jādara kopā ar centieniem panākt progresu MVU internacionalizācijā, likvidējot netarifu šķēršļus;

71. aicina dalībvalstis, kurās ir zems ES finansējuma pārvaldības decentralizācijas līmenis, MVU (tostarp mikro-uzņēmumiem) paredzētajai tehniskajai palīdzībai un vietējām un reģionālām atbalsta sistēmām, tostarp pastiprinātai finansējuma un informācijas risinājumu pieejamībai, paredzētās administratīvās veiktspējas līdzsvaru novirzīt par labu vietējās pašvaldības iestādēm, jo tas ļaus panākt reģionāli līdzsvarotāku rezultātu un absorbcijas līmeni, it īpaši mazāk attīstītos reģionos;

72. uzsver nepieciešamību savest kopā par uzņēmuma attīstību atbildīgās personas un uzņēmumu inkubatorus, lai jaunuzņēmumus padarītu par svarīgu instrumentu ilgtspējīgu darbvietu radīšanai un saglabātu uzņēmumu potenciālu, atturot tos no svarīgu ideju pārdošanas tikai peļņas gūšanas nolūkā;

73. uzsver nepieciešamību atvieglot piekļuvi vienotajam tirgum, likvidējot atlikušos nepamatotos administratīvos šķēršļus un cīnoties pret negodīgu konkurenci, tirgus izkropļojumiem, fiktīvu pašnodarbinātību un pastkastītes uzņēmumiem; aicina dalībvalstis nodrošināt MVU vienlīdzīgus piekļuves apstākļus to tirgum, it īpaši pārrobežu pakalpojumu sniegšanā; šajā sakarā atzinīgi vērtē pastiprināto uzmanību, kas MVU veltīta 2015. gada vienotā tirgus stratēģijā, un mudina Komisiju un dalībvalstis, reaģējot uz pozitīvajām iniciatīvām, veikt konkrētus pasākumus, kas MVU sniegtu reālu labumu;

74. aicina dalībvalstis pieņemt uzņēmumu dibināšanai labvēlīgu likumdošanas satvaru, kas ir viens no veidiem, kā risināt ēnu ekonomikas problēmu, jo tā rada nelabvēlīgus apstākļus īpaši MVU, un jaunizveidoto platformu pilnībā izmantot nedeklarēta darba problēmas risināšanai; atzīst, ka daudzās dalībvalstīs ekonomikas lejupslīde un īstenotie pasākumi ir veicinājuši ēnu ekonomikas izaugsmi;

75. pauž stingru pārliecību, ka bēgļu integrācija ES darba tirgū nebūs iespējama bez aktīva un pārliecinoša mikrouzņēmumu un MVU atbalsta;

76. uzsver, ka ir ļoti svarīgi bēgļiem nodrošināt visaptverošu valodu apmācību; uzsver, ka šādi apmācībai būtu jāsaucas pēc iespējas drīzāk un ka ar darbu saistītās valodas zināšanas ir būtiskas, lai bēgļi varētu integrēties uzņēmumos;

77. uzsver, ka ir nepieciešami turpmāki centieni un stimuli, lai pie maznodrošinātām grupām piederošus cilvēkus mudinātu dibināt MVU, tostarp sociālos uzņēmumus un mikrouzņēmumus, un viņiem atvieglotu šo procesu, kā arī lai apkarotu šajā jomā pastāvošo diskrimināciju; uzsver, ka prasmju pilnveidošana un konsultēšana visa mūža garumā ir svarīgi instrumenti vienlīdzīgu iespēju nodrošināšanai; uzskata, ka attiecīgajām dalībvalstu iestādēm jānodrošina MVU atbalsts un konsultēšana attiecībā uz mazaizsargātu grupu integrēšanu darba tirgū;

78. prasa, lai mikrouzņēmumiem un MVU nekādā gadījumā netiktu izvirzīta prasība atklāt nefinanšu informāciju par to brīvprātīgu iesaistīšanos sociālās darbībās; uzsver, ka šāda informācijas atklāšana var radīt nesamērīgi lielas birokrātiskās izmaksas un ka tā apdraudētu, nevis veicinātu uzņēmumu iesaistīšanos sociālās darbībās;

79. uzsver, ka Parlaments savā 2013. gada 6. februāra⁽¹⁾ rezolūcijā par korporatīvo sociālo atbildību ir pilnīgi skaidri norādījis, ka brīvā sabiedrībā korporatīvā sociālā atbildība nevar labdarību padarīt par obligātu pienākumu; pauž stingru pārliecību, ka gadījumā, ja korporatīvā sociālā atbildība tiktu padarīta par obligātu, cilvēki mazāk atbalstītu labdarību;

80. uzsver, ka pagaidu nodarbinātības sektors MVU ir īpaši svarīgs un ka tas ir jāaplūko niansēti;

⁽¹⁾ OV C 24, 22.1.2016., 33. lpp.

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

Vienlīdzīgi konkurences apstākļi

81. atzīmē, ka dažos gadījumos ES konkurences politika varētu radīt priekšrocības, no kurām labumu gūst galvenokārt lielie tirgus dalībnieki, kam raksturīgi lielāki apjomradīti ietaupījumi nekā MVU; šajā sakarā uzsver, ka ES konkurences noteikumiem ir jāgarantē MVU un lielajiem uzņēmumiem vienlīdzīgi konkurences apstākļi, lai MVU varētu pārvarēt apjomradītu ietaupījumu trūkumu un līdz ar to veikt internacionalizāciju un palielināt darbvietu radīšanas potenciālu, it īpaši saistībā ar jauniem starptautiskiem tirdzniecības nolīgumiem;

82. aicina dalībvalstu publiskās institūcijas pakalpojumu sniegšanā oficiāli aprobežoties ar tām tiesību aktos paredzēto jomu, lai to īpašais nodokļu maksātāja statuss MVU neradītu problēmas konkurences izropļojumu dēļ;

83. norāda, ka visā Eiropā MVU ir raksturīgi dažādi uzņēmējdarbības modeļi un juridiskās formas un ka visiem MVU, tostarp sociālās ekonomikas dalībniekiem, būtu jānodrošina vienlīdzīgi konkurences apstākļi;

84. uzskata, ka MVU nevienlīdzīgā piekļuve tirgiem, informācijai, konsultācijām, sabiedriskajiem pakalpojumiem, prasmēm un finansējumam visā ES kaitē to darbvietu radīšanas izredzēm un ka to izraisa vairākas strukturālas atšķirības uzņēmumu lieluma un darbības rezultātu ziņā; tādēļ uzskata, ka šīs atšķirības būtu jāņem vērā ES konkurences politikas un iekšējā tirgus darbības izvērtēšanā;

85. uzskata, ka MVU kā pievilcīga darba devēja tēls, kas pamatojas uz labiem darba un nodarbinātības apstākļiem, ir svarīga konkurences priekšrocība kvalificētu darbinieku piesaistīšanā;

86. uzskata, ka reglamentēšana kalpo sabiedrības vispārējām interesēm un ka tā cita starpā ir paredzēta, lai izveidotu konkurētspējīgu un taisnīgu tirgu, aizsargātu darbiniekus, aizsargātu veselību un drošību, veicinātu inovāciju un saglabātu dabisko vidi; uzsver steidzamo nepieciešamību pēc skaidra un efektīva tiesiskā regulējuma, kas MVU tā piemērošanā nerada nevajadzīgu birokrātisko slogu;

87. atzīmē, ka reģionos, kuros ekonomikas attīstība ir vērsta uz ārvalstu tiešo investīciju piesaistīšanu, daudznacionālām korporācijām likumdošanas jautājumos atsevišķos gadījumos varētu piemērot preferenciālu režīmu; uzskata, ka preferenciāla režīma piemērošana daudznacionālām korporācijām būtu jāizvērtē, lai mazinātu to iespējamo negatīvo ietekmi uz MVU, tādējādi nodrošinot tiem vienlīdzīgus konkurences apstākļus un uzlabojot to spēju radīt darbvietas; atzīst arī to, ka daudzi MVU tiek izveidoti, lai, nodrošinot piegādes ķēdes produktus un pakalpojumus, atbalstītu daudznacionālas korporācijas un to darbiniekus; uzsver nepieciešamību šādos gadījumos rūpīgi uzraudzīt darbinieku tiesību ievērošanu, atzinīgi vērtē ESAO centienus palielināt starptautiskās nodokļu sistēmas pārredzamību un prasa ātri īstenot nodokļu bāzes samazināšanas un peļņas novirzīšanas (BEPS) apkarošanas pasākumus;

88. aicina dalībvalstis pieņemt principu, kas paredz ienākumu nodokļa piemērošanu ienākumu radīšanas vietā, un citus pret daudznacionālu korporāciju īstenoto peļņas pārvietošanas praksi vērstus pasākumus, lai nodrošinātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus MVU un līdz ar to palielinātu to darbvietu radīšanas potenciālu;

89. atzīmē, ka uzlabots tiesiskais regulējums un efektīva tiesību aktu īstenošanas nodrošināšana var palīdzēt risināt ēnu ekonomikas un nodokļu apiešanas problēmu;

90. uzskata, ka tirdzniecības nolīgumos ar trešām valstīm būtu jāņem vērā ES reģionu specifiskās strukturālās atšķirības MVU sektorā visā Savienībā un jāizvērtē to ietekme uz nodarbinātības izredzēm nākotnē un MVU darbinieku darba ņēmēja tiesībām un algu;

91. aicina Komisiju veikt ietekmes izvērtējumu attiecībā uz ierosinātā TTIP nolīguma un tirgus ekonomikas statusa piešķiršanas Ķīnai ietekmi uz darbvietu skaitu un kvalitāti MVU sektorā visās dalībvalstīs; uzsver, ka šādā ietekmes izvērtējumā būtu jāietver potenciāli skarto MVU veidu un sektoru detalizēta analīze;

92. atzīmē digitālā vienotā tirgus sniegtās iespējas; tomēr uzsver, ka ir jāizvērtē MVU potenciāls, riski un risināmās problēmas saistībā ar to izaugsmes un darbvietu radīšanas potenciālu dažādajās dalībvalstīs, kā arī ietekme uz darbiniekiem un sociālās drošības sistēmām; iesaka Komisijai radīt MVU nepieciešamos nosacījumus, lai tie varētu pielāgoties un pakāpeniski iekļūt digitālajā vienotajā tirgū;

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

93. uzskata, ka digitalizācijas veicināšana publiskajā sektorā (e-pārvalde) un pieaugoša platjoslas tīklu pieejamība tālākos apgabalos samazinātu MVU dibināšanas un darbības izmaksas, tādējādi ļaujot tiem vēl vairāk palielināt darbvietu radīšanas potenciālu;

94. mudina MVU veicināt attālināto darbu un viedo darbu, kas ir efektīvi instrumenti, lai samazinātu uzņēmumu izmaksas un ļautu darbiniekiem labāk līdzsvarot profesionālo un privāto dzīvi;

95. atzinīgi vērtē īpaši MVU paredzētos informācijas portālus, piemēram, portālu "Finansējuma pieejamība" tīmekļa vietnē "Tava Eiropa", un aicina Komisiju turpināt uzlabot to funkcionalitāti un pieejamību un pārveidot tos par interaktīviem instrumentiem; īpaši uzsver to, ka ļoti svarīgi ir efektīvi īstenot vienotā tirgus stratēģijā minēto jauno vienoto digitālo vārteju kā tiešsaistes piekļuves punktu visai ar vienoto tirgu saistītajai informācijai un pakalpojumiem;

o

o o

96. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai.

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

P8_TA(2016)0360

Direktīvas par vienlīdzību nodarbinātības jomā piemērošana**Eiropas Parlamenta 2016. gada 15. septembra rezolūcija par Padomes 2000. gada 27. novembra Direktīvas 2000/78/EK, ar ko nosaka kopēju sistēmu vienlīdzīgai attieksmei pret nodarbinātību un profesiju (Nodarbinātības vienlīdzības direktīva), piemērošanu, (2015/2116(INI))**

(2018/C 204/21)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienību (LES), jo īpaši tā 2. un 5. pantu, un Līgumu par Eiropas Savienības darbību (LESD), jo īpaši tā 6., 8., 10., 19. un 153. pantu,
- ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartu, jo īpaši tās 20., 21., 23. un 26. pantu,
- ņemot vērā Eiropas Sociālo hartu, kas pieņemta Eiropas Padomes galvenajā mītnē, kā arī tajā noteiktās sociālās un darba tiesības,
- ņemot vērā ANO Konvenciju par personu ar invaliditāti tiesībām,
- ņemot vērā ANO Personu ar invaliditāti tiesību komitejas noslēdzošos komentārus par sākotnējo Eiropas Savienības ziņojumu (2015. gada oktobrī),
- ņemot vērā ANO īpašā referenta reliģijas un ticības brīvības jautājumos *Hans Bielefeldt* starpposma ziņojumu, kas sniegts saskaņā ar ANO Ģenerālās asamblejas rezolūciju Nr. 68/170 par reliģijas un ticības brīvību,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regulu (ES) Nr. 1303/2013, ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1083/2006 ⁽¹⁾,
- ņemot vērā Dzimumu līdztiesības direktīvu (Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 5. jūlija Direktīva 2006/54/EK par tāda principa īstenošanu, kas paredz vienlīdzīgas iespējas un attieksmi pret vīriešiem un sievietēm nodarbinātības un profesijas jautājumos (pārstrādāta versija) ⁽²⁾),
- ņemot vērā Padomes 2000. gada 27. novembra Direktīvu 2000/78/EK, ar ko nosaka kopēju sistēmu vienlīdzīgai attieksmei pret nodarbinātību un profesiju ("direktīva") ⁽³⁾,
- ņemot vērā Padomes 2013. gada 24. jūnija ES pamatnostādnes par reliģijas vai ticības brīvības veicināšanu un aizsardzību,
- ņemot vērā priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai par dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz produktu un pakalpojumu pieejamības prasībām (COM(2015)0615),
- ņemot vērā Komisijas ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei "Kopīgs ziņojums par Padomes 2000. gada 29. jūnija Direktīvas 2000/43/EK, ar ko ievieš vienādas attieksmes principu pret personām neatkarīgi no rasu vai etniskās piederības ("Rasu vienlīdzības direktīvas"), un Padomes 2000. gada 27. novembra Direktīvas 2000/78/EK, ar ko nosaka kopēju sistēmu vienlīdzīgai attieksmei pret nodarbinātību un profesiju ("Nodarbinātības vienlīdzības direktīvas"), piemērošanu" (COM(2014)0002),

⁽¹⁾ OV L 347, 20.12.2013., 320. lpp.⁽²⁾ OV L 204, 26.7.2006., 23. lpp.⁽³⁾ OV L 303, 2.12.2000., 16. lpp.

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

- ņemot vērā Komisijas paziņojumu “Eiropas stratēģija invaliditātes jomā (2010–2020); atjaunināta apņemšanās veidot Eiropu bez šķēršļiem” (COM(2010)0636),
- ņemot vērā priekšlikumu Padomes direktīvai par vienlīdzīgas attieksmes principa īstenošanu neatkarīgi no reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai seksuālās orientācijas (COM(2008)0426),
- ņemot vērā Komisijas paziņojumu “Nediskriminācija un iespēju vienlīdzība visiem — pamatstratēģija” (COM(2005)0224),
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta, Eiropas Savienības Padomes un Eiropas Komisijas 2016. gada Iestāžu nolīgumu par labāku likumdošanas procesu,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta 2015. gada 10. septembra rezolūciju par konkurētspējīga ES darba tirgus izveidi 21. gadsimtā: prasmju un kvalifikāciju saskaņošana ar pieprasījumu un darba iespējām, lai atgūtos no krīzes ⁽¹⁾,
- ņemot vērā 2015. gada 10. septembra rezolūciju par sociālo uzņēmējdarbību un sociālo inovāciju cīņā pret bezdarbu ⁽²⁾,
- ņemot vērā 2015. gada 8. septembra rezolūciju par pamattiesību stāvokli Eiropas Savienībā (2013.–2014. gads) ⁽³⁾,
- ņemot vērā 2015. gada 8. septembra rezolūciju par virzību uz integrētu pieeju Eiropas kultūras mantojumam ⁽⁴⁾,
- ņemot vērā 2015. gada 8. jūlija nostāju par priekšlikumu Padomes lēmumam par dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādņēm ⁽⁵⁾,
- ņemot vērā 2015. gada 11. marta rezolūciju par Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgadu: nodarbinātības un sociālie aspekti 2015. gada izaugsmes pētījumā ⁽⁶⁾,
- ņemot vērā 2013. gada 4. jūlija rezolūciju par krīzes ietekmi uz aprūpes pieejamību mazāk aizsargātu iedzīvotāju grupām ⁽⁷⁾,
- ņemot vērā 2011. gada 25. oktobra rezolūciju par personu ar invaliditāti integrāciju un mobilitāti un Eiropas stratēģiju invaliditātes jomā 2010.–2020. gadam ⁽⁸⁾,
- ņemot vērā 2010. gada 11. novembra rezolūciju par demogrāfiskajām problēmām un paaudžu solidaritāti ⁽⁹⁾,
- ņemot vērā 2010. gada 6. jūlija rezolūciju par jauniešu piekļuves darba tirgum veicināšanu un praktikanta, stažiera un mācekļa statusa nostiprināšanu ⁽¹⁰⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta 2009. gada 6. maija rezolūciju par tādu cilvēku aktīvu integrāciju, kuri ir atstumti no darba tirgus ⁽¹¹⁾,
- ņemot vērā 2008. gada 20. maija rezolūciju par ES sasniegto progresu vienlīdzīgu iespēju un nediskriminācijas nodrošināšanā (Direktīvu 2000/43/EK un 2000/78/EK transponēšana) ⁽¹²⁾,

⁽¹⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA(2015)0321.

⁽²⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA(2015)0320.

⁽³⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA(2015)0286.

⁽⁴⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA(2015)0293.

⁽⁵⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA(2015)0261.

⁽⁶⁾ OV C 316, 30.8.2016., 83. lpp.

⁽⁷⁾ OV C 75, 26.2.2016., 130. lpp.

⁽⁸⁾ OV C 131 E, 8.5.2013., 9. lpp.

⁽⁹⁾ OV C 74 E, 13.3.2012., 19. lpp.

⁽¹⁰⁾ OV C 351 E, 2.12.2011., 29. lpp.

⁽¹¹⁾ OV C 212 E, 5.8.2010., 23. lpp.

⁽¹²⁾ OV C 279 E, 19.11.2009., 23. lpp.

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

- ņemot vērā Eiropas Parlamenta Izpētes dienesta pētījumu par Direktīvas 2000/78/EK īstenošanu attiecībā uz diskriminācijas reliģijas vai ticības dēļ aizlieguma principu,
  - ņemot vērā Eiropas Parlamenta Izpētes dienesta padziļināto analīzi “Nodarbinātības vienlīdzības direktīva — tās īstenošanas novērtēšana”,
  - ņemot vērā Eiropas Parlamenta pētījumu “Saprātīgi pielāgojumi un īpaši ierīkotas darbnīcas personām ar invaliditāti — izmaksas un ienākums no ieguldījumiem”,
  - ņemot vērā Eiropas Parlamenta pētījumu “Atšķirīga attieksme pret darba ņēmējiem, kas jaunāki par 25 gadiem, attiecībā uz to piekļuvi darba tirgum”,
  - ņemot vērā Eiropas Revīzijas palātas Īpašo ziņojumu “ES garantija jauniešiem: sperti pirmie soļi, bet gaidāmi īstenošanas riski”,
  - ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūras atzinumu par līdztiesību Eiropas Savienībā desmit gadu laikā kopš direktīvu līdztiesības jomā īstenošanas sākuma,
  - ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūras salīdzinošo juridisko analīzi par aizsardzību pret diskrimināciju seksuālās orientācijas, dzimumidentitātes un ar dzimumu saistītu iezīmju dēļ Eiropas Savienībā,
  - ņemot vērā Reglamenta 52. pantu,
  - ņemot vērā Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas ziņojumu, Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas atzinumu un Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas atzinumu (A8-0225/2016),
- A. tā kā saskaņā ar LES Eiropas Savienība ir dibināta, pamatojoties uz vērtībām, kas respektē cilvēka cieņu, brīvību, demokrātiju, vienlīdzību, tiesiskumu un cilvēktiesības, tostarp minoritāšu tiesības, un apkaro nabadzību, sociālo atstumtību un diskrimināciju;
- B. tā kā LESD noteikts, ka, “nosakot un īstenojot savu politiku un darbības, Savienība tiecas apkarot diskrimināciju dzimuma, rases vai etniskās izcelsmes, reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai dzimumorientācijas dēļ”;
- C. tā kā 28 dalībvalstis ir transponējušas Nodarbinātības vienlīdzības direktīvu un, neņemot vērā atšķirības tās transponēšanā un īstenošanā, ir guvušas vērtīgu pieredzi;
- D. tā kā direktīvas vienlīdzīgas attieksmes jomā aizliedz ne tikai tiešu un netiešu diskrimināciju, bet arī uzmākšanos un pamudināšanu uz diskrimināciju;
- E. tā kā Komisija savā otrajā īstenošanas ziņojumā (COM(2014)0002) norādīja, ka ar tiesību aktiem vien nevar nodrošināt pilnīgu vienlīdzību un ka jāpalielina informētība par pieejamajiem aizsardzības pasākumiem, kā arī jāizmanto ES fondi un jānostiprina valstu līdztiesības atbalsta struktūras;
- F. tā kā nediskriminācija profesijas un nodarbinātības jomā ir efektīva tikai tad, ja diskriminācija tiek visaptveroši apkarota visās dzīves jomās līdz ar citiem šķēršļiem, kas ierobežojot brīvību un vienlīdzību, kavē personas pilnvērtīgu attīstību un neļauj darba ņēmējiem efektīvi piedalīties savas dalībvalsts politiskajā, sociālajā un ekonomiskajā dzīvē;
- G. tā kā Eiropas Savienības Tiesa (EST) *Römer* lietā⁽¹⁾ uzsvēra, ka Nodarbinātības vienlīdzības direktīvā nav noteikts vienlīdzīgas attieksmes princips nodarbinātības un profesiju jomā, bet ka tajā ir paredzēta kopēja sistēma dažādu iemeslu radītas diskriminācijas apkarošanai;

⁽¹⁾ 2011. gada 10. maija spriedums, *Römer*, C-147/08, ECR, EU:C:2011:286.

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

- H. tā kā, lai gan izpratne par diskrimināciju ir palielinājusies, tomēr daudzas no diskriminācijas cietušās personas joprojām nezina savas tiesības vai dažādu apsvērumu dēļ, piemēram, neuzticība kādas dalībvalsts iestādēm vai sarežģītas un garas tiesvedības procedūras, neuzdrošinās celt prasību tiesā saistībā ar diskriminējošām darbībām;
- I. tā kā pierādījumi, ko savākusi Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūra (*FRA*), liecina, ka ar rasisms, ksenofobija, homofobija un transfobija un ar to saistītās neiecietības izpausmes ir plaši izplatītas, neraugoties uz pasākumiem, ko īsteno valdības un pilsoniskā sabiedrība visā ES; tā kā sociālais un politiskais klimats kļūst arvien pielaidīgāks ekstrēmiskām, rasistiskām un ksenofobiskām programmām, kas izmanto bažas par bezdarbu, bēgļu krīzi, atsvešinātību daļēji migrācijas plūsmu dēļ un drošību terorisma un citu ģeopolitisko problēmu apstākļos, kas apdraud ES pamatvērtības;
- J. tā kā *FRA* pētījumā par LGBT⁽¹⁾ un *FRA* ziņojumā "Būt transpersonai Eiropā"⁽²⁾ norādīts uz joprojām pastāvošo LGBT personu diskrimināciju attiecībā uz piekļuvi darba tirgum un tā ietvaros;
- K. tā kā Nodarbinātības vienlīdzības direktīvā ir noteiktas minimālās prasības, bet dalībvalstis var nodrošināt augstāku aizsardzības līmeni un pieņemt pozitīvus pasākumus šajā jomā ar valsts tiesību aktiem; tā kā ar tiesību aktiem vien nevar nodrošināt pilnīgu vienlīdzību un ir nepieciešama arī attiecīga politiska rīcība;
- L. tā kā sievietes visvairāk ietekmē bezdarbs un negatīva diskriminācija attiecībā uz nodarbinātību, jo īpaši ietekmējot grūtnieces un mātes, tostarp mātes, kas baro bērnu ar krūti;
- M. tā kā Nodarbinātības vienlīdzības direktīva attiecas tikai uz tādām jomām kā reliģijas un ticības brīvība, invaliditāte, vecums un seksuālā orientācija, bet dalībvalstīm saskaņā ar Rasu vienlīdzības direktīvu ir arī pienākums nodarbinātības jomā apkarot diskrimināciju rases un etniskās piederības dēļ; tā ka reliģija dažkārt tiek izmantota kā aizstājējs rasei, diskriminējot personas nodarbinātības jomā viņu reālās vai šķietamās piederības dēļ kādai reliģijai;
- N. tā kā cilvēku ar invaliditāti nodarbinātības rādītājs dalībvalstīs ir krietni zem 50 %, bet pārējo iedzīvotāju nodarbinātības rādītājs pārsniedz 70 %, un cilvēku ar invaliditāti bezdarba rādītājs (18,3 %) ir gandrīz divas reizes lielāks par bezdarba rādītāju pārējiem iedzīvotājiem (9,9 %); tā kā ES vidējie rādītāji nomaskē to, ka valstu līmenī ir ievērojamas atšķirības;
- O. tā kā sievietes lielākoties ir tās, kurām ir galvenā atbildība rūpēties par bērniem, veciem cilvēkiem un citām apgādājamām personām, ģimeni un māsasaimniecību, un šī atbildība ir lielāka, ja viņām ir bērni ar invaliditāti; tā kā tas tieši ietekmē sieviešu piekļuvi darbvietām un viņu profesionālo izaugsmi un var negatīvi ietekmēt nodarbinātības apstākļus, piemēram, daudzos gadījumos sievietes ir spiestas strādāt nepilna laika darbu vai ir spiestas izmantot nepastāvīgus nodarbinātības veidus, un visi šie faktori rada atalgojuma un pensiju atšķirības;
- P. tā kā viena vecāka ģimenes, jo īpaši vientuļās mātes, daudz biežāk kļūst par nabadzīgiem darba ņēmējiem un visos pieņemtajos pasākumos būtu jāpievērš uzmanība vientuļajiem vecākiem;
- Q. tā kā plašās prasmes un kompetences, ko sievietes iegūst ģimenes pienākumu pildīšanas gaitā, bagātina viņu personisko un profesionālo izaugsmi; tā kā tāpēc šīs kompetences būtu jāatzīst sabiedrībai un darba devējiem;
- R. tā kā Eiropas Savienībā ir vērojama liela ekonomikas, finanšu un sociālā krīze, kas īpaši apgrūtina sievietes gan darba tirgū, gan personīgajā dzīvē, jo pastāv lielāka iespēja, ka viņas uzņemsies nestabilas darba attiecības, kļūs par bezdarbniecēm vai paliks bez sociālā nodrošinājuma;

⁽¹⁾ <http://fra.europa.eu/en/publication/2014/eu-lgbt-survey-european-union-lesbian-gay-bisexual-and-transgender-survey-main>

⁽²⁾ <http://fra.europa.eu/en/publication/2014/being-trans-eu-comparative-analysis-eu-lgbt-survey-data>

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

- S. tā kā tas, ka trūkst patiesi efektīvu tiesību aktu, ar kuriem tiktu līdzsvarota darba un privātā dzīve, rada diskrimināciju pret strādājošiem vecākiem;
- T. tā kā Parlaments jau ir pieņēmis politikas pasākumus, piemēram, direktīvu par dzimumu līdzsvara uzlabošanu biržā kotēto uzņēmumu direktoru bez izpildpilnvarām vidū un saistītos pasākumus, un tā kā šādi pasākumi var palīdzēt panākt lielāku vienlīdzību sievietēm nodarbinātības jomā un palielināt sieviešu iespējas ieņemt vadošus amatus; tā kā tiesību akti ir jāuzskata par būtisku instrumentu dzimumu līdztiesības panākšanai, bet līdztekus tiem ir nepieciešamas normatīvās procedūras un kampaņas, lai dzimumu līdztiesību īstenotu ne tikai tiesību aktos, bet arī sabiedrības uzskatos;
- U. tā kā joprojām ir gadījumi, kad notiek vairākveidu, tieša un netieša sieviešu diskriminācija darba tirgū, neraugoties uz to, ka dalībvalstīs teorētiski tiek piemērota vienlīdzīga attieksme; tā kā pastāv daudz dažādu netiešas diskriminācijas veidu un visos šajos gadījumos vajadzētu piemērot standarta definīciju, saskaņā ar kuru diskriminācija ir tad, ja līdzīgās situācijās piemēro atšķirīgas normas vai vienādas normas piemēro dažādām situācijām; tā kā sievietes ne vienmēr ir informētas par savām tiesībām saskaņā ar spēkā esošajiem Eiropas un valsts tiesību aktiem par līdztiesību un diskrimināciju vai uzskata par nelietderīgu ziņot par diskriminācijas gadījumiem; tāpēc uzsver, cik liela nozīme ir informācijas un vadlīniju dokumentiem, informatīvām kampaņām un informācijas portāliem;
- V. tā kā sociālo nevienlīdzību, jo īpaši attiecībā uz nodarbinātības līdztiesību, var mazināt, tikai īstenojot politiku, kas nodrošina taisnīgāku bagātību sadali, pamatojoties uz reālo algu pieaugumu, pasākumiem, ar ko veicina nodarbinātības regulējumu, darba laika noteikumus un darba aizsardzību, jo īpaši izmantojot koplīgumus un garantētu vispārēju bezmaksas piekļuvi augstas kvalitātes veselības aprūpes un izglītības pakalpojumiem;
- W. tā kā gandrīz katrs piektais jauniešs Eiropas Savienībā meklē darbu un ir aprēķināts, ka jauniešu bezdarba kopējās izmaksas veido EUR 153 miljardus gadā ⁽¹⁾, un papildu sociālās izmaksas rada nopietnas bažas;
- X. tā kā *Eurofound* veiktā 6. Eiropas darba apstākļu apsekojuma (*EWCS*) ⁽²⁾ dati apstiprina, ka ir panākts tikai neliels progress pašu darba ņēmēju norādītās diskriminācijas mazināšanā pēdējos desmit gados;
- Y. tā kā *Eurofound* 6. *EWCS* dati norāda, ka 7 % darba ņēmēju ziņo par diskrimināciju vismaz viena iemesla dēļ, kā arī apstiprina, ka darba ņēmēji liecina par diskrimināciju vairāku iemeslu dēļ;
- Z. tā kā sieviešu ar invaliditāti nodarbinātības līmenis ES (44 %) ir ievērojami zemāks nekā vīriešu ar invaliditāti nodarbinātības līmenis (52 %) un tā kā sieviešu nodarbinātības līmenis 55–65 gadu vecuma grupā dažās dalībvalstīs ir apmēram 30 % vai zemāks un nodarbinātības līmeņu atšķirība starp dzimumiem ir vislielākā (14,5 procentpunkti) salīdzinājumā ar atšķirību vidējā (30–54 gadus veciem 12,4 procentpunkti) un jaunākā (20–29 gadu veciem 8,3 procentpunkti) vecuma grupā; uzskatot, ka ilgtermiņa bezdarbs ir īpaši izplatīts starp jaunākiem un vecākiem darba ņēmējiem, jo īpaši sievietēm, un tā kā Direktīvas 2006/54/EK piemērošana un transponēšana tika novērtēta un Parlaments 2015. gada 8. oktobra rezolūcijā ⁽³⁾ norādīja uz nopietniem trūkumiem šīs direktīvas noteikumu īstenošanā, ieviešot praksē principu, kas paredz vienlīdzīgas iespējas un attieksmi pret vīriešiem un sievietēm nodarbinātības un profesijas jautājumos;

⁽¹⁾ http://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR15_03/SR15_03_EN.pdf.

⁽²⁾ http://www.eurofound.europa.eu/sites/default/files/ef_publication/field_ef_document/ef1568en.pdf

⁽³⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA(2015)0351.

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

AA. tā kā vecāki darba ņēmēji joprojām bieži ir pakļauti diskriminācijai vecuma, stereotipu un citu šķēršļu dēļ; tā kā uz vecumu balstīta diskriminācija skar visas vecuma grupas un tā kā, ņemot vērā izraisīto ietekmi, humānai sabiedrībai, kuras mērķis ir sasniegt savus sociālos un ekonomiskos mērķus, ir vajadzīga visu paaudžu pieredze, līdzdalība un ideju bagātība, vienlaikus balstoties uz paaudžu solidaritātes principa,

1. atzinīgi vērtē to, ka gandrīz visas dalībvalstis ir iekļāvušas savās konstitūcijās vispārējo vienlīdzīgas attieksmes principu attiecībā uz konkrētiem diskriminācijas iemesliem; tomēr pauž nožēlu, ka tikai dažas dalībvalstis ir sistemātiski nodrošinājušas, ka visi spēkā esošie juridiskie dokumenti ir atbilstīgi vienlīdzīgas attieksmes principam, un vēl mazāk dalībvalstu tos sistemātiski īsteno ⁽¹⁾, un ka diskriminācija joprojām ir daļa no daudzu eiropiešu ikdienas dzīves;

2. sagaida, ka visas dalībvalstis novērsīs dabiskos sociālos un ekonomiskos šķēršļus, kas kavē vienlīdzības principa faktisku īstenošanu un ierobežo Eiropas iedzīvotāju brīvību;

3. pauž nožēlu par to, ka ideja par cilvēktiesībām kā universālu, nedalāmu un savstarpēji saistītu veselumu joprojām ir vien tiesību princips, kas pastāv vairāk teorijā nekā praksē, ņemot vērā, ka pastāvošajos ES tiesību instrumentos dažādi cilvēka identitātes aspekti tiek aplūkoti atsevišķi;

4. pauž nožēlu par to, ka pieaug diskriminācijas un aizskaršanas gadījumi, tostarp darbavietā un jo īpaši saistībā ar dzimumu, valstspiederību, sociālo stāvokli, invaliditāti, seksuālo orientāciju un dzimumidentitāti, etnisko izcelsmi un reliģiju, jo īpaši attiecībā uz musulmaņu sievietēm un LGBTI personām; vienlaikus pauž nožēlu, ka kopumā nepietiekami tiek ziņots par visiem diskriminācijas veidiem, jo īpaši diskrimināciju invaliditātes dēļ un diskrimināciju pret LGBTI personām; tāpēc aicina Komisiju pievērst īpašu uzmanību visiem diskriminācijas veidiem, uzraugot, kā tiek piemērota Direktīva 2000/78/EK, ar ko nosaka kopēju sistēmu vienlīdzīgai attieksmei pret nodarbinātību un profesiju, un uzsver nepieciešamību palielināt LGBTI personu informētību par viņu tiesībām, piemēram, izmantojot līdztiesību veicinošās struktūras, arodbiedrības un darba devēju organizācijas;

5. uzsver, cik svarīgi ir pēc iespējas ātrāk panākt vienošanos, un aicina Padomi rast izeju no strupceļa, atrodot pragmatisku risinājumu un bez turpmākas kavēšanās paātrinot ES horizontālu diskriminācijas novēršanas direktīvu, ko 2008. gadā ierosināja Komisija un par ko nobalsoja Parlaments; uzskata, ka priekšnoteikums ir nodrošināt konsolidētu un saskaņotu ES tiesisko regulējumu, kas aizsargātu pret diskrimināciju reliģijas un ticības, invaliditātes, vecuma vai seksuālās orientācijas dēļ ārpus nodarbinātības jomas; norāda, ka nekādi neatbilstoši šīs direktīvas piemērošanas jomas ierobežojumi nav pieņemami; uzskata, ka ir būtiski svarīgi konsolidēt ES tiesisko regulējumu naida noziegumu apkarošanas jomā, ņemot vērā, ka līdzīgi noziedzīgi nodarījumi ir izplatīti arī darba vidē;

6. norāda, ka pēc ES Pamattiesību aģentūras datiem visi diskriminācijas veidi, tostarp diskriminācija vairāku iemeslu dēļ un krusteniska diskriminācija, ievērojami kavē cilvēkkapitāla izmantošanu un rada šķēršļus karjeras attīstībai; uzsver, ka no šāda veida diskriminācijas nereti cieš personas ar invaliditāti;

7. ar bažām norāda uz to, ka dažās dalībvalstīs nav judikatūras, kurā būtu interpretēts jēdziens “netieša diskriminācija”, kā arī uz grūtībām, ko šī definīcija radīja direktīvas transponēšanai dažās dalībvalstīs; ierosina, ka Komisijai būtu jāsniedz konsultācijas dalībvalstīm par šādām interpretācijas grūtībām;

8. norāda, ka nediskriminācija profesionālās darbības un nodarbinātības jomā ir efektīva tikai tad, ja diskriminācija visaptveroši tiek apkarota visās dzīves jomās, piemēram, izmantojot kopienu atbalstu, tiesību aktus un koordinēšanas instrumentus, tostarp stratēģijas un sistēmas gan dalībvalstu, gan ES līmenī, ieskaitot iespēju ieviest pozitīvus rīcības pasākumus;

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta Izpētes dienests “Nodarbinātības vienlīdzības direktīva — tās īstenošanas novērtēšana”.

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

Reliģija un pārliecība

9. norāda, ka aizliegums attiecībā uz diskrimināciju reliģijas vai pārliecības dēļ ir transponēts visās dalībvalstīs, lai gan direktīvā nav noteiktas definīcijas⁽¹⁾;
10. norāda uz savstarpējo saistību starp diskrimināciju gan reliģijas un ticības, gan rases un etniskās piederības dēļ, un uzskata, ka dažas sabiedrības grupas, kuras pieder pie reliģiskām minoritātēm, nodarbinātības jomā īpaši saskaras ar diskrimināciju reliģijas dēļ, ko apliecina pētījumi valstu un Eiropas līmenī, jo īpaši Pamattiesību aģentūras veiktie pētījumi;
11. piekrīt viedoklim, ka aizsardzību pret diskrimināciju reliģijas un pārliecības dēļ Eiropas Savienībā pašlaik nodrošina tiesību akti gan cilvēktiesību, gan diskriminācijas novēršanas jomā, un tiem ir savstarpēja ietekme;
12. uzsver, ka saskaņā ar pētījumu datiem diskriminētākās reliģiskās grupas nodarbinātības jomā ir ebreji, sikhi un musulmaņi (un jo īpaši sievietes); iesaka ieviest vienotu Eiropas valstu stratēģiju sistēmu antisemitisma un islamofobijas apkarošanai;
13. atzīst Eiropas Cilvēktiesību tiesas (ECT) ievērojamo judikatūru reliģijas vai ticības nediskriminācijas jomā, atzinīgi vērtē lomu, ko tā uzņēmus ar saviem lēmumiem par direktīvas interpretāciju kopumā, un ar interesi gaida Eiropas Savienības Tiesas pirmos turpmākos lēmumus par šo jautājumu; pauž nožēlu par to, ka tiesās nonāk tikai neliels skaits lietu pretstatā diskriminācijas gadījumu lielajam skaitam, ko uzrāda viktimizācijas apsekojumi, bet kas nenonāk tiesās;
14. uzskata, ka diskriminācijas novēršanas tiesību aktu konsekventa piemērošana būtu jāuzskata par būtisku radikalizācijas novēršanas stratēģijas elementu, ņemot vērā, ka arvien vairāk ksenofobiskā un islamofobiskā situācija un diskriminācija pret reliģiskajām kopienām, tostarp bēgļiem un migrantiem, varētu veicināt personu reliģisko radikalizāciju, ietekmēt veiksmīgu iekļaušanu darba tirgū un ietekmēt viņu piekļuvi tiesu iestādēm saistībā ar viņu uzturēšanās statusu;
15. uzskata, ka tiesu sistēmai vajadzētu pievērst lielāku uzmanību reliģiskās pārliecības labticīgas apliecināšanas nodrošināšanai, nevis kādas reliģijas vai ticības spēkā esamības vai likumības novērtēšanai;
16. uzskata, ka ir nepieciešama turpmāka tiesību aktu saskaņošana, ņemot vērā gan valstu tiesu, gan ECT sniegtos lēmumus, iepriekš novērtējot principu par valsts šķirtību no baznīcas salīdzinājumā ar Nodarbinātības vienlīdzības direktīvas 4. panta 2. punkta noteikumiem par ētikas pamatprincipiem;
17. uzskata, ka, pamatojoties uz ES un dalībvalstu līmenī pieejamo judikatūru, ES un dalībvalstu tiesību aktos jānosaka saprātīga pielāgojuma nodrošināšanas pienākums attiecībā uz visiem diskriminācijas iemesliem — tostarp diskrimināciju reliģijas un pārliecības dēļ — ar nosacījumu, ka tas nerada nesamērīgu slogu darba devējiem vai pakalpojumu sniedzējiem;
18. aicina dalībvalstis atzīt pamattiesības uz pārliecības brīvību;
19. uzskata, ka ir jāņem vērā tas, ka saskaņā ar ECT judikatūru šī direktīva nodrošina aizsardzību pret diskrimināciju darba devēja reliģijas vai ticības dēļ;
20. uzskata, ka 2. panta 5. punktā minētais vispārējais izņēmums ir formulēts plaši un ir nepieciešams panākt progresu attiecībā uz tā piemērošanu, kas ir īpaši svarīgi kontekstā ar bēgļu un migrācijas krīzi, un cer, ka tiesas ļoti rūpīgi novērtēs tā robežas saskaņā ar proporcionalitātes principu;

⁽¹⁾ Turpat.

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

21. uzstāj, ka reliģiskā brīvība ir svarīgs princips, kas darba devējiem būtu jāievēro; tomēr uzsver, ka šī principa īstenošana ir subsidiaritātes jautājums,

Invaliditāte

22. uzsver, ka “diskriminācija invaliditātes dēļ” nozīmē jebkāda veida nošķiršanu, atstumtību vai ierobežošanu invaliditātes dēļ, kuras mērķis ir traucēt vai pilnībā nepieļaut visu politisko, ekonomisko, sociālo, kultūras, pilsonisko vai citu cilvēktiesību un pamatbrīvību atzīšanu, izmantošanu vai īstenošanu vienlīdzīgi ar citiem, vai kurai ir tādas sekas; norāda, ka tā ietver visus diskriminācijas veidus, tostarp saprātīga pielāgojuma izveides atteikumu ⁽¹⁾;

23. mudina dalībvalstis interpretēt ES tiesību aktus tā, lai nodrošinātu pamatu plašam invaliditātes jēdzienam, ņemot vērā Konvenciju par personu ar invaliditāti tiesībām (CRPD), apvienojot tos elementus, kas nodrošina vienlīdzību personām ar invaliditāti, un uzskatot, ka atteikums veikt saprātīgu pielāgojumu ir viens no diskriminācijas veidiem saskaņā ar CRPD; pauž nožēlu, ka dažās dalībvalstīs joprojām ir spēkā tiesību akti, kuros noteikts 50 % darba nespējas kritērijs un pieprasīta tikai oficiāla medicīniskā izziņa;

24. norāda, ka Direktīva 2000/78/EK nav tieši norādīta invaliditātes jēdziena definīcijā; uzsver, ka Eiropas Savienības Tiesa tika aicināta sniegt neatkarīgu invaliditātes jēdziena definīciju *Chacón Navas* lietā; atgādina, ka vēl vairākās lietās ir bijuši aicinājumi precizēt invaliditātes jēdzienu, kā arī piešķirt nozīmi prasībai par saprātīga pielāgojuma izveidi personām ar invaliditāti, kas darba devējiem ir noteikta saskaņā ar šīs direktīvas 5. pantu (lieta C-335/11 un C-337/11, *HK Danmark*);

25. pauž nožēlu, ka sieviešu ar invaliditāti nodarbinātības līmenis ir zemāks par 50 %, kas liecina par divkārtšo diskrimināciju, ar ko tām nākas saskarties un kas apgrūtina to pilnvērtību līdzdalību sabiedriskajā dzīvē;

26. uzskata, ka neārstējama slimība, t. i., slimība vai fizisks stāvoklis, par kuru pietiekami droši var apgalvot, ka tādēļ nāve iestāsies ne vēlāk kā 24 mēnešu laikā pēc ārsta diagnozes oficiāli apstiprināta datuma, var tikt uzskatīta par invaliditāti, ja tā rada šķēršļus attiecīgo personu līdzdalībai profesionālajā dzīvē;

27. uzsver pienākumu darba devējiem nodrošināt saprātīgu pielāgojumu visiem darba ņēmējiem ar invaliditāti, tostarp darba ņēmējiem ar neārstējamu slimību;

28. uzsver, ka dažām neārstējamām slimībām ir raksturīgi tas, ka tās var radīt mainīgus fiziskus, garīgus vai psiholoģiskus traucējumus, un ka tādēļ darba devējiem ir pienākums regulāri pārskatīt saprātīga pielāgojuma izveides pienākuma izpildi, lai nodrošinātu, ka tie pilnībā atbalsta darbiniekus viņu uzdevumu veikšanā;

29. uzsver, cik svarīgi ir aizsargāt darba ņēmējus ar invaliditāti, tostarp tos, kuriem ir neārstējama slimība, no jebkādas pret viņiem vērstas diskriminācijas darbvieta; īpaši uzsver nepieciešamību aizsargāt šos darba ņēmējus pret netaisnīgu atlaišanu;

30. norāda, ka pierādījumi liecina, ka investīcijas pienācīgā un saprātīgā darbvieta personām ar invaliditāti izveidē ir izdevīgas izmaksu ziņā, un tās ne vien atmaksājas sociālās integrācijas jomā, bet arī paaugstina ražīgumu un samazina darba kavējumus ⁽²⁾; pauž nožēlu par to, ka daudzas dalībvalstis nav spējušas nodrošināt pienācīgus saprātīgus pielāgojumus;

31. uzsver darba nozīmi personām ar invaliditāti, kā arī smagu, hronisku vai neārstējamu slimību skartiem cilvēkiem un iesaka īstenot iekļaujošu darba tirgus politiku, kas abām grupām garantētu drošību un tiesības;

32. aicina dalībvalstis un Komisiju nodrošināt, lai ar nodarbinātību saistītās tiesības un pakalpojumi, tostarp saprātīga darbvieta izveide Nodarbinātības vienlīdzības direktīvas izpratnē, būtu pārvietojami un saskanētu ar personu ar invaliditāti tiesībām uz pārvietošanās brīvību;

⁽¹⁾ ANO Konvencija par personu ar invaliditāti tiesībām, 2006. gada 13. decembris, 2. pants.

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta Politikas departaments A: ekonomikas un zinātnes politika “Saprātīga darbvieta izveide un īpaši ierīkotas darbnīcas personām ar invaliditāti — izmaksas un atdeve no investīcijām”.

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

33. atzinīgi vērtē to, ka visas dalībvalstis piedāvā dotācijas, subsīdijas vai nodokļu atvieglojumus, piemēram, darba devējiem, kuri nodrošina saprātīgus pielāgojumus, tādējādi mudinot darba devējus pielāgot darbvietas, lai pielāgotu un atvērtu darba tirgu cilvēkiem ar invaliditāti un nodrošinātu, ka visām personām ir visas cilvēktiesības un pamatbrīvības un ka tās var šīs tiesības izmantot vienlīdzīgi ar citiem; iesaka dalībvalstīm sniegt un Komisijai atbalstīt valsts, reģionālo un vietējo iestāžu apmācību par saprātīgu pielāgojumu, lai tās varētu ierosināt vadlīnijas par saprātīgu pielāgojumu un novērst atsevišķu mazaizsargātu grupu atstumtību; prasa risināt dialogu ar attiecīgajām ieinteresētajām personām, piemēram, arodbiedrībām un darba devējiem, lai noteiktu izpildāmas vadlīnijas par saprātīgas darbvieta izveides praksi;

34. uzsver nepieciešamību ņemt vērā sociālās prasības publiskā iepirkuma procedūrās, jo tās ir iespēja sociālās politikas mērķu sasniegšanai; uzskata, ka sociāli atbildīgu publisko iepirkumu var izmantot kā veidu, lai integrētu darba tirgū personas ar invaliditāti un citas neaizsargātas sabiedrības grupas;

35. mudina Komisiju un dalībvalstis ieviest kvalitatīvas darba prakses sistēmas, lai nodrošinātu saprātīgu pielāgojumu un pieejamību personām ar invaliditāti;

36. uzsver, ka ir svarīgi ieviest universālu dizaina standartu sabiedriskām vietām un darba videi, kur ņemtas vērā personu ar invaliditāti vajadzības, saskaņā ar vispārīgo komentāru par pieejamību⁽¹⁾, ko ANO komiteja pieņēma 2014. gada 11. aprīlī, un vērš uzmanību uz ES saistībām attiecībā uz pieejamību, lai panāktu pastāvīgu darba apstākļu uzlabošanu visiem Eiropas darba ņēmējiem;

37. aicina Komisiju un dalībvalstis veicināt viedā darba modeļus, kas ļauj cilvēkiem ar invaliditāti veikt darbu savās mājās, nodrošinot visas priekšrocības attiecībā uz dzīves kvalitāti un darba ražīgumu;

38. norāda, ka personas ar invaliditāti sniedz vērtīgu ieguldījumu sabiedrībā kopumā, un aicina dalībvalstis izmantot struktūrfondus, jo īpaši Eiropas Sociālo fondu, darbvietu pielāgošanai un nepieciešamās palīdzības sniegšanai personām ar invaliditāti darbā, kā arī pilnveidot izglītību un apmācību tā, lai uzlabotu viņu nodarbinātību atklātā darba tirgū un novērstu personu ar invaliditāti bezdarbu, nabadzību un sociālo atstumtību; uzsver, ka Kopīgo noteikumu regulas (CPR)⁽²⁾ 7. pants un 96. panta 7. punkts veicina iespēju vienlīdzību personām ar invaliditāti, viņu nediskrimināciju un iesaistīšanu visu Eiropas strukturālo un investīciju fondu (ESI fondu) apgūšanā kopumā, un jo īpaši darbības programmu īstenošanā, un uzsver, ka *ex ante* novērtējumā būtu jānovērtē plānoto pasākumu piemērotība vienlīdzīgu iespēju veicināšanai un jebkādas diskriminācijas nepieļaušanai; uzskata, ka Eiropas un valstu finansējumu varētu novirzīt arī, piemēram, uz tiem MVU, kuri mudina darba ņēmējus iesaistīties kursos, lai tie varētu saglabāt nodarbinātību;

39. aicina dalībvalstis pārskatīt bezdarba apdrošināšanas sistēmas, lai nepieļautu personu ar invaliditāti diskrimināciju;

40. mudina dalībvalstis apsvērt ieguvumus no pozitīvu rīcības pasākumu ieviešanas, piemēram, izmantojot gan pasīvā darba tirgus politiku, tostarp nodokļu atvieglojumus un naudas prēmijas, gan aktīvo darba tirgus politiku — t. i., ievirzes pasākumus un konsultācijas, apmācību un izglītošanu, un darbā iekārtošanu —, lai atbalstītu cilvēku ar invaliditāti nodarbinātību;

41. mudina dalībvalstis izstrādāt un īstenot tādu visaptverošu pasākumu sistēmu, kas personām ar invaliditāti sniedz piekļu kvalitatīvai nodarbinātībai, tostarp iespēju piemērot soda naudu, piemēram, par tiesību aktu diskriminācijas novēršanas jomā neievērošanu, lai finansētu iekļaušanu atklātā darba tirgū un citas darbības šajā jomā;

⁽¹⁾ Vispārējais komentārs Nr. 2 (2014) par 9. pantu: pieejamība: <https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/G14/033/13/PDF/G1403313.pdf?OpenElement>

⁽²⁾ Regula (ES) Nr. 1303/2013.

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

42. mudina dalībvalstis sniegt lielāku atbalstu darba devējiem, kuri pieņem darbā personas ar invaliditāti, lai radītu labvēlīgus apstākļus un nodrošinātu pietiekamu atbalstu šīm personām visos nodarbinātības posmos — pieņemot darbā, paturot darbā un karjeras izaugsmē;

43. aicina visas iesaistītās personas pievērst īpašu uzmanību personu ar intelektuālu un psihosociālu invaliditāti integrācijai un izstrādāt visaptverošu kampaņu izpratnes veicināšanai par ANO Konvenciju par personu ar invaliditāti tiesībām un aizspriedumu pret personām ar invaliditāti apkarošanai, un jo īpaši ar psihosociālu, intelektuālu invaliditāti, ar autisma spektra traucējumiem un vecākām personām ar invaliditāti darbvietā; prasa nodrošināt, lai visi materiāli par spēju veidošanu, apmācību, izpratnes veicināšanu, un tostarp arī publiskie pārskati, būtu pieejami ērti izmantojamā veidā;

44. pauž bažas par kavēšanos Eiropas stratēģijas invaliditātes jomā 2010.–2020. gadam izstrādāšanā; mudina Komisiju pārskatīt stratēģiju, pamatojoties uz noslēdzošajiem komentāriem attiecībā uz sākotnējo Eiropas Savienības ziņojumu, ko 2015. gada 7. septembrī pieņēmusi ANO Personu ar invaliditāti tiesību komiteja, un šajā procesā iesaistīt pārstāvjus no personas ar invaliditāti pārstāvošām organizācijām;

45. pauž nožēlu par to, ka Komisija ANO Konvencijas par personu ar invaliditāti tiesībām un stratēģijas invaliditātes jomā īstenošanas procesā joprojām nav novērsusi nevienlīdzību vecuma jomā; tādēļ aicina Komisiju veicināt izpratni par personu ar invaliditāti tiesībām un tās nodrošināt, kā arī novērst personu ar invaliditāti diskrimināciju;

Vecums

46. uzsver, ka vecāki darba ņēmēji sniedz nozīmīgu ieguldījumu sabiedrībā un uzņēmumu konkurētspējas veicināšanā; uzsver, ka ir svarīgi nodarbināt vecākus cilvēkus, kuri var nodot savas zināšanas un pieredzi jaunākiem darbiniekiem aktīvu vecumdienu kontekstā, un pauž nožēlu par to, ka vecums ir svarīgs iemesls diskriminācijai nodarbinātības jomā; pauž nožēlu, ka vecāki cilvēki joprojām bieži ir pakļauti stereotipiem un šķēršļiem darba tirgū un prasa veidot taisnīgumu starp paaudzēm, pamatojoties uz solidaritāti, savstarpēju cieņu, atbildību un vēlmi rūpēties citam par citu;

47. aicina dalībvalstis sekmēt piekļuvi nodarbinātībai un integrēt darba tirgū visus darba ņēmējus neatkarīgi no viņu vecuma, kā arī veikt pasākumus visu darba ņēmēju aizsardzībai darbvietā atalgojuma, apmācības, karjeras attīstības, darba drošības un veselības aizsardzības, kā arī citās jomās;

48. norāda, ka darbaspēka vidējā vecuma vienusēja samazināšana nozīmē nevis lielākas inovāciju iespējas, bet gan pieredzes, zināšanu un prasmju izšķērdēšanu;

49. aicina dalībvalstis mudināt darba ņēmējus pieņemt darbā jauniešus, tomēr vienlaikus garantējot un ievērojot vienlīdzīgas attieksmes principu atalgojuma un sociālās aizsardzības jomā, tostarp nodrošinot atbilstošu darbam nepieciešamo apmācību;

50. ar bažām norāda, ka ES Tiesa noteikusi paaudžu solidaritāti par vienīgo vissvarīgāko likumīgo mērķi, kas attaisno atšķirīgu attieksmi vecuma dēļ⁽¹⁾, jo dalībvalstis, kurām ir augstākie vecāku darba ņēmēju nodarbinātības rādītāji, spēj arī daudz labāk iesaistīt jauniešus darba tirgū;

51. atgādina, ka ir efektīvi jāīsteno ES tiesību akti novecošanas politikas jomā, lai apkarotu un novērstu diskrimināciju vecuma dēļ;

⁽¹⁾ Komisijas dienestu darba dokuments "Pielikumi kopīgajam ziņojumam par Rasu vienlīdzības direktīvas (2000/43/EK) un Nodarbinātības vienlīdzības direktīvas (2000/78/EK) piemērošanu", (SWD(2014)0005).

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

52. norāda, ka daudzu dalībvalstu īstenotās politikas dēļ cilvēki vecumā no 55 līdz 64 gadiem veido arvien lielāku daļu no darbaņēmēju skaita visās ES dalībvalstīs; tomēr pauž nožēlu, ka šīs grupas nodarbinātības rādītājs ir palielinājies pārāk lēni un ka 28 ES dalībvalstīs tas joprojām nesasniedz 50 %; tādēļ uzsver, ka digitalizācija būtiski ietekmē darba tirgu, radot jaunas darba iespējas un elastīgākus darba apstākļus, piemēram, attālināta darba vai teledarba iespējas, kas var būt efektīvs līdzeklis, lai novērstu cilvēku vecumā virs 50 gadiem un nekvalificētu vidēja vecuma personu izslēgšanu no darba tirgus; šajā kontekstā uzsver, ka nepārtraukta digitālo prasmju uzlabošana, visas karjeras laikā piedāvājot darbiniekiem apmācības, tālākā mācības un pārkvalificēšanās iespējas, ir priekšnosacījums digitalizācijas radīto ieguvumu izmantošanai; turklāt uzskata — lai digitālajā tirgū izveidotu jaunas darbvietas, dalībvalstīm būs jāveic turpmāki pasākumi prasmju neatbilstības problēmas risināšanā, jo īpaši attiecībā uz cilvēkiem vecumā virs 50 gadiem;

53. uzsver, ka pasākumi, kas vērsti pret diskrimināciju vecuma dēļ, attiecībā uz bērniem un veciem cilvēkiem būtībā nedrīkst būt atšķirīgi no ikviens nepamatotas vecuma diskriminācijas gadījums ir pienācīgi jāizskata;

54. norāda, ka vecākiem darbaņēmējiem ir nedrošāki darba apstākļi, un aicina Komisiju sadarbībā ar dalībvalstīm izpētīt pieaugošā bezdarba problēmu to personu vidū, kuras ir vecākas par 50 gadiem, un izstrādāt efektīvus instrumentus, piemēram, profesionālo izglītību un stimulus vai subsīdijas darba devējiem, lai vecākus darbaņēmējus reintegrētu darba tirgū un aizsargātu pret netaisnīgu atļaišanu no darba;

55. uzsver nepieciešamību palielināt darbaspēka digitālās prasmes un norāda, ka digitalizācija veicinās sociālo iekļautību un palīdzēs vecākiem cilvēkiem un darbaņēmējiem ar invaliditāti ilgāk paliktu darba tirgū, ļaujot tiem gūt labumu no iespējām, ko sniedz mākslīgais intelekts; uzskata, ka digitālā tirgus ietekme uz nodarbinātību ir jākontrolē sociāli taisnīgā un ilgtspējīgā veidā; uzsver, ka daudzi darba devēji nepieņem darbā vecākus darbaņēmējus izplatīto stereotipu dēļ, ka tiem trūkst prasmju, vai arī ka tās ir novecojušas; tādēļ prasa iekļaut mūžizglītību un pieaugušo izglītību darbaņēmējiem visās vecuma grupās apsvērumos par gaidāmo Eiropas stratēģiju prasmju jomā, par kuru ir paziņojusi Komisija;

56. atgādina, ka svarīgākais ES un dalībvalstu resurss ir to cilvēkresursi; pauž viedokli, ka vecākiem darbaņēmējiem vecuma grupā virs 55 gadiem ir būtiski svarīgi apgūt e-prasmes, lai aizsargātu viņus no izslēgšanas no darba tirgus un lai atvieglotu viņiem jauna darba atrašanu; aicina Komisiju un dalībvalstis sadarbībā ar sociālajiem partneriem izstrādāt prasmju stratēģijas, kas sasaista izglītību un darbu, un tādēļ ieguldīt līdzekļus un atbalstīt mūžizglītību un nodrošināt pieejamas un vispusīgas apmācības shēmas par pieņemamu cenu, kā arī pārkvalificēšanos digitālo un vispārīgo prasmju attīstīšanai, tostarp pielāgošanos virtuālajai videi (paplašinātā realitāte), kas ļauj novecojošai sabiedrībai labāk pielāgoties augošajam pieprasījumam pēc e-prasmēm daudzās dažādās nozarēs; tādēļ uzsver, ka vecākiem darbaņēmējiem vecuma grupā virs 55 gadiem, jo īpaši sievietēm, jānodrošina nepārtraukta piekļuve apmācībai IKT jomā; mudina dalībvalstis un Komisiju izstrādāt arī stratēģijas, lai samazinātu digitālo plaisu un sekmētu vienlīdzīgu piekļuvi jaunajām informācijas un sakaru tehnoloģijām;

57. atzinīgi vērtē Eiropas sociālo partneru darba programmu 2015.–2017. gada periodam, kurā galvenā uzmanība ir vērsta uz aktīvām vecumdienām; aicina sociālos partnerus pamatīgi pievērsties to jautājumu risināšanai, kas ir saistīti ar diskrimināciju vecuma dēļ, pieaugušo izglītību, darba drošību un arodveselību, kā arī darba un ģimenes dzīves saskaņošanu, lai izveidotu Eiropas sistēmu, kurā tiktu atbalstītas visu darbaņēmēju nodarbinātības iespējas un veselība;

58. uzsver, ka ir nepieciešami ticami statistikas dati par vecāku cilvēku stāvokli un demogrāfiskajām izmaiņām, lai izstrādātu mērķtiecīgākas un efektīvākas aktīvu vecumdienu stratēģijas; aicina Komisiju nodrošināt visaptverošu kvalitatīvu datu vākšanu par vecāku cilvēku stāvokli sabiedrībā, viņu veselību, tiesībām un dzīves līmeni;

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

59. norāda, ka vecumam draudzīgas vides veicināšana ir būtiski svarīgs veids, kā atbalstīt vecākus darba ņēmējus un darba meklētājus un sekmēt iekļaujošas sabiedrības veidošanu, kurā visiem būtu pieejamas vienlīdzīgas iespējas; šajā sakarā atzinīgi vērtē Komisijas un PTO kopīgās pārvaldības projektu, kura mērķis ir PTO izstrādāto "Globālo veciem cilvēkiem labvēlīgu pilsētu ceļvedi" pielāgot Eiropas kontekstam;

60. atzinīgi vērtē Eiropas Darba drošības un veselības aizsardzības aģentūras īstenoto kampaņu "Drošs un veselīgs darbs jebkurā vecumā"; uzsver, cik svarīgi ir pieņemt efektīvus tiesību aktus darba drošības un veselības aizsardzības jomā un stimulēt profilaktisku pasākumu ieviešanu uzņēmumos; aicina šajā kampaņā īstenot nopietnu sadarbību ar dažāda lieluma uzņēmumiem;

61. aicina dalībvalstis stiprināt publiskās pensiju shēmas, lai nodrošinātu pienācīgus aizstājošus ienākumus visiem, kuri sasnieguši pensijas vecumu;

62. atzinīgi vērtē Komisijas iniciatīvu par darba un privātās dzīves līdzsvaru; uzsver, ka darba un privātās dzīves līdzsvars ir problemātisks arī vecākiem darba ņēmējiem, jo 18 % vīriešu un 22 % sieviešu vecuma grupā no 55 līdz 64 gadiem rūpējas par ģimenes locekļiem, kuriem ir nepieciešama aprūpe, un turklāt vairāk nekā puse no vecvecākiem regulāri nodrošina mazbērnu aprūpi; iesaka gaidāmajā iniciatīvā par darba un privātās dzīves līdzsvaru pilnībā iekļaut atbalsta pasākumus neformālajiem aprūpētājiem un vecvecākiem, kuri ir darba vecumā, kā arī jauniem vecākiem;

63. aicina dalībvalstis atbalstīt bezmaksas augstas kvalitātes sabiedriskos pakalpojumus, kas nodrošina pienācīgu nepieciešamo aprūpi un atbalstu bērniem, slimiem cilvēkiem un veciem cilvēkiem;

Seksuālā orientācija

64. norāda, ka dalībvalstu tiesas un ES Tiesa ir izskatījušas tikai nedaudz lietu par diskrimināciju seksuālās orientācijas dēļ;

65. atgādina, ka, lai gan to dalībvalstu skaits, kuras ir attiecinājušas diskrimināciju seksuālās orientācijas dēļ uz visām jomām, kas ietvertas Rasu vienlīdzības direktīvā, ir palielinājies no 10 dalībvalstīm 2010. gadā līdz 13 dalībvalstīm 2014. gadā, aizsardzība pret diskrimināciju seksuālās orientācijas un dzimumidentitātes dēļ joprojām ir ierobežota ⁽¹⁾;

66. atgādina, ka daudzās dalībvalstīs joprojām nav skaidrības par transpersonām pieejamo aizsardzību pret diskrimināciju, jo īpaši nodarbinātības, izglītības un veselības aprūpes jomā; aicina veikt pasākumus, lai efektīvi īstenotu valsts tiesību aktus, ar kuriem transponē Dzimumu līdztiesības direktīvu; norāda, ka šādi pasākumi varētu uzlabot juridiskās definīcijas, lai nodrošinātu, ka aizsardzība attiecas uz visām transpersonām, nevis tikai tām, kuras veic vai ir veikušas dzimuma maiņu ⁽²⁾;

67. pauž bažas, ka izpratne par tiesībām diskriminācijas jomā un informētība par to, kādas iestādes un organizācijas nodrošina atbalstu personām, kas cietušas diskriminācijas dēļ, ir vāja — labāk informētas ir LGBTI personas; uzskata, ka valsts, reģionālo un vietējo pārvaldes iestāžu, kā arī visu attiecīgo ieinteresēto personu organizāciju uzdevums būtu ievērojami palielināt izpratnes veicināšanas pasākumus gan attiecībā uz cietušajiem, gan darba devējiem, gan arī citām grupām; norāda, ka valstu LGBTI organizācijas ir būtiskas partneres šo centienu īstenošanā;

⁽¹⁾ Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūra (2015) "Aizsardzība pret diskrimināciju seksuālās orientācijas, dzimumidentitātes un ar dzimumu saistītu iezīmju dēļ Eiropas Savienībā — salīdzinošā juridiskā analīze".

⁽²⁾ Turpat.

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

68. aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt savstarpēju partnerības statusa, laulāto mantisko attiecību un vecāku tiesību regulējumu atzīšanu; aicina Komisiju un dalībvalstis ņemt vērā īpašo diskriminācijas veidu, ar ko saskaras interseksuāli nodarbinātībā, un pārskatīt tiesību aktus un praksi, lai novērstu interseksuālu diskrimināciju;

Horizontālie aspekti un ieteikumi

69. pauž bažas par to, ka trūkst tiesiskas skaidrības un noteiktības attiecībā uz vairākveidu diskrimināciju, kas bieži ir sekas tam, ka dalībvalstīs tiek piemēroti atšķirīgi un sadrumstaloti noteikumi un standarti; norāda uz *Equinet* veikto svarīgo darbu, palīdzot izstrādāt kopīgus standartus, un uzskata, ka tam būtu jāsniedz pienācīgs atbalsts;

70. pauž nožēlu par to, ka Direktīvā 2000/78/EK nav ietverti īpaši noteikumi par vairākveidu diskrimināciju, lai gan vismaz ir norādīts, ka sievietes bieži cieš no tās, un turklāt norāda, ka divu vai vairāku veidu diskrimināciju var radīt problēmas saistībā ar atšķirībām attiecībā uz garantēto aizsardzības līmeni dažādu diskriminācijas veidu gadījumā; aicina dalībvalstis un Komisiju apkarot jebkādu vairākveidu diskrimināciju, nodrošināt diskriminācijas novēršanu un vienlīdzīgas attieksmes principa ievērošanu darba tirgū un piekļuves nodrošināšanā darba tirgum; iesaka valstu, reģionālajām un vietējām iestādēm un tiesībsardzības struktūrām, tostarp darba inspekcijas pārstāvjiem, valstu līdztiesības atbalsta struktūrām un pilsoniskās sabiedrības organizācijām, pastiprināt krusteniskas, piemēram, dzimuma un vēl citu iemeslu radītas, diskriminācijas gadījumu uzraudzību;

71. uzsver, ka objektīvu, salīdzināmu un dezagregētu līdztiesības datu par diskriminācijas un nevienlīdzības gadījumiem trūkums rada lielākas grūtības pierādīt diskriminācijas, jo īpaši netiešas diskriminācijas, esamību; norāda, ka Direktīvas 2000/78/EK 10. pants paredz mainīt pierādīšanas pienākuma slogu, pavēršot to atpakaļ, ja fakti liecina, ka ir tieša vai netieša diskriminācija; aicina Komisiju un dalībvalstis precīzi un sistemātiski apkopot datus par līdztiesību, kas skar direktīvas darbības jomu, iesaistot sociālos partnerus, valsts līdztiesības atbalsta struktūras un valsts tiesas;

72. mudina Komisiju un dalībvalstis izstrādāt — tostarp valstu ziņojumos un ikgadējā kopīgajā ziņojumā par sociālo aizsardzību un sociālo integrāciju — saskaņotu un vienotu statistiku, kas paredzēta, lai novērstu visas nepilnības dzimumu līdztiesības datu vākšanā; aicina Komisiju uzņemties iniciatīvu, lai veicinātu šādu datu vākšanu, sniedzot ieteikumu dalībvalstīm un uzdodot Eiropas Sociālā apsekojuma rādītājos, lai rīkotos un veiktu praktiskus pasākumus pret visu veidu diskrimināciju saistībā ar pieņemšanu darbā un darba tirgu;

73. iesaka dalībvalstīm, apkopojot statistikas datus par nodarbinātības jautājumiem, darba tirgus apsekojumā iekļaut izvēles jautājumus, kuru mērķis ir atklāt iespējamu diskrimināciju dzimuma, rases vai etniskās piederības, reliģijas vai ticības, invaliditātes, vecuma vai seksuālās orientācijas dēļ;

74. uzsver, ka likumdošanas procesā visos līmeņos vienmēr jāņem vērā administratīvais slogs mikrouzņēmumiem, maziem un vidējiem uzņēmumiem un ir jāveic plānoto pasākumu samērīguma pārbaude;

75. norāda uz valsts līdztiesības atbalsta struktūru lielo nozīmi Nodarbinātības vienlīdzības direktīvas īstenošanā, sniedzot ieguldījumu informētības veicināšanā un datu vākšanā, sadarbojoties ar sociālajiem partneriem un citām ieinteresētajām personām, novēršot nepilnīgu ziņošanu un uzņemoties vadošu lomu attiecībā uz vienkāršotu un atvieglotu sūdzību iesniegšanu diskriminācijā cietušajiem; prasa palielināt valsts līdztiesības atbalsta struktūru nozīmi, nodrošināt neitralitāti, attīstīt darbību un uzlabot spējas, tostarp nodrošinot atbilstīgu finansējumu;

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

76. aicina dalībvalstis izrādīt lielāku apņēmību, īstenojot sieviešu un vīriešu līdztiesības principu nodarbinātības politikā; prasa aktīvi izmantot dzimumu līdztiesības principu budžeta plānošanā, tostarp Komisijai veicinot labākās prakses apmaiņu, un veikt pasākumus, kas veicinātu sieviešu nodarbinātību ar taisnīgiem nosacījumiem, bez nestabiliem nodarbinātības veidiem un ar veselīgu darba un privātās dzīves līdzsvaru un mūžizglītību, kā arī veikt pasākumus, kuri mazina darba samaksas un pensijas atšķirības, un kopumā uzlabot sieviešu stāvokli darba tirgū;

77. aicina dalībvalstis izstrādāt dzimumneitrālas darba klasifikācijas un novērtēšanas sistēmas, kas ir nepieciešams pasākums, lai sekmētu vienlīdzīgu attieksmi;

78. uzsver, ka vienlīdzīgas attieksmes politikai ir jābūt vērstai uz stereotipu izskaušanu gan vīriešu, gan sieviešu profesionālajā dzīvē un lomās;

79. atgādina, ka sociālajiem partneriem ir būtiska nozīme, informējot un iesaistot gan darba ņēmējus, gan darba devējus cīņā pret diskrimināciju;

80. uzskata, ka ir jāpievērš lielāka uzmanība pretrunīgo tiesību, piemēram, reliģijas un ticības brīvības un vārda brīvības, līdzsvaram gadījumos, kuros pret personām tiek vērsta iebiedēšana šo iemeslu dēļ;

81. aicina dalībvalstis izstrādāt un stiprināt valsts darba inspekcijas iestādes, nodrošinot apstākļus, finanšu resursus un cilvēkresursus, kas ļautu uzturēt efektīvu klātbūtni uz vietas, lai cīnītos pret nestabilu nodarbinātību, neregulētu nodarbinātību un nodarbinātības un darba algu diskrimināciju, jo īpaši saistībā ar sieviešu un vīriešu līdztiesību;

82. aicina Komisiju un dalībvalstis uzlabot darba un privātās dzīves saskaņošanu, veicot konkrētus pasākumus, piemēram, piemēram, izstrādājot jaunus priekšlikumus par Maternitātes atvaļinājumu, lai garantētu sieviešu tiesības atgriezties darbā pēc grūtniecības un maternitātes atvaļinājuma un bērna kopšanas atvaļinājuma, garantētu viņu tiesības uz efektīvu veselības un drošības aizsardzību darbvietā, aizsargātu viņu tiesības uz maternitātes pabalstiem un veiktu pasākumus, lai novērstu darba ņēmēju netaisnīgu atlaišanu no darba grūtniecības laikā utt., kā arī Aprūpētāju atvaļinājuma direktīvu un pastiprinot tiesību aktus par paternitātes atvaļinājumu;

83. norāda, ka daudzos diskriminācijas gadījumos piekļuve tiesai ir ierobežota; uzsver, ka cietušajiem no diskriminācijas ir svarīgi nodrošināt piekļuvi informācijai; uzskata, ka dalībvalstīm ir jāveic atbilstoši pasākumi, lai nodrošinātu, ka līdztiesības atbalsta struktūras vai attiecīgie vidutāji sniedz cietušajiem saprātīgas, pieejamas un pienācīgas juridiskās konsultācijas un palīdzību visos tiesvedības posmos, tostarp konfidenciālas un personīgas konsultācijas un emocionālu, personīgu un morālu atbalstu; turklāt aicina dalībvalstis apkarot uzmākšanos un vardarbību darbvietā, kā rezultātā tiek aizskarta cilvēka cieņa un/vai radīta aizskaroša vide darbā;

84. uzskata, ka sūdzību mehānismi ir jāuzlabo valsts līmenī, stiprinot valsts līdztiesības atbalsta struktūras attiecībā uz tiesu un ārpus tiesas mehānismu pieejamības palielināšanu un palielinot uzticēšanos iestādēm, nodrošinot juridisko atbalstu, sniedzot juridiskas konsultācijas un atbalstu un vienkāršojot bieži vien garas un sarežģītās juridiskās procedūras; mudina dalībvalstis izveidot platformas sūdzību iesniegšanai un nodrošināt bezmaksas atbalstu gadījumos, kad tiek juridiski izskatīti diskriminācijas un iebiedēšanas gadījumi darbvietā;

85. sagaida, ka diskriminējošas izturēšanās un/vai iebiedēšanas un/vai vajāšanas darbvietā gadījumos tiks pieņemti noteikumi par trauksmes cēlēju un viņu privātuma aizsardzību;

86. atgādina, ka tiesas lietu izskatīšana un pienācīgas pārstāvības nodrošināšana dažos gadījumos joprojām ir problemātiska, un mudina dalībvalstis rast iespējas palīdzēt cietušajiem šajā sakarā, tostarp, piemēram, izmantojot tiesas nodokļu atbrīvojumus un atvieglojumus, juridisko palīdzību, specializētu NVO atbalstu, un nodrošinot tiesisko aizsardzību un pienācīgu pārstāvību; uzsver, ka ir svarīga to NVO juridiskā nostāja, kurām ir leģitīmas intereses attiecībā uz konkrēto tiesvedību un/vai administratīvo procedūru;

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

87. atzinīgi vērtē to, ka dalībvalstu tiesību aktos diskriminācijas novēršanas jomā paredzētās sankcijas kopumā atbilst Nodarbinātības vienlīdzības direktīvas prasībām; uzsver arī nozīmīgo uzdevumu, kāds ir specializētajām valsts iestādēm cīņā pret diskrimināciju un to problēmu risināšanā, kas saistītas ar sankcijām un apelāciju; tomēr pauž bažas, ka piešķirtās kompensācijas līmeņa un summas ziņā dalībvalstu tiesas cenšas piemērot mazākās tiesību aktos paredzētās sankcijas⁽¹⁾; uzsver, ka Komisijai īpaša uzmanība būtu jāpievērš noteikumiem, ko piemēro sankcijām un kompensācijām dalībvalstīs, lai, ievērojot Eiropas Savienības Tiesas norādīto, nodrošinātu, ka valsts tiesību aktos ir paredzēti ne tikai simboliski sodi vai brīdinājumi diskriminācijas gadījumos;

88. pauž bažas par to, ka romu kopienā tikai maza daļa ir iesaistīta darba tirgū; uzsver, ka ir jāstiprina to NVO nozīme, kas specializējusās darbā ar šo etnisko minoritāti, lai veicinātu to dalību darba tirgū; turklāt uzsver NVO būtisko nozīmi, lai romus informētu par viņu tiesībām vai lai atvieglotu sūdzību iesniegšanu diskriminācijas gadījumos, galu galā šādi uzlabojot datu vākšanas kvalitāti;

89. aicina dalībvalstis izmantot iespēju, lai šajā direktīvā paredzētu īstenot pozitīvus tām sabiedrības grupām paredzētus pasākumus, kuras cieš no nopietnas un strukturālas diskriminācijas, piemēram, romiem;

90. atzinīgi vērtē to, ka lielākā daļa dalībvalstu ir apsvērušas pozitīvas rīcības pasākumus direktīvas darbības jomā;

91. uzsver nepieciešamību izplatīt attiecīgos EST lēmumus un apmainīties ar dalībvalstu tiesu lēmumiem saskaņā ar EST Tiesas un Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūru, kas attiecas uz Nodarbinātības vienlīdzības direktīvas noteikumiem;

92. uzsver, cik svarīgi ir nodrošināt atbalstu neformālajiem aprūpētājiem, kuri apvieno darba un aprūpes pienākumus (piemēram, elastīgu darba grafiku, pagaidu aprūpes iespējas prombūtnes laikā), lai šie aprūpētāji (galvenokārt sievietes) varētu nodrošināt šādu aprūpi, sniedzot milzīgu ieguldījumu ģimenē un sabiedrībā, bet netiktu par šo ieguldījumu netieši sodīti ne pašreiz, ne arī turpmākajā dzīvē;

93. uzskata, ka ir atbilstoši jāapmāca valsts, reģionālo un vietējo pārvaldes iestāžu un tiesībaizsardzības iestāžu darbinieki un darba inspekcijas; uzskata, ka kritiski svarīga nozīme ir tiesnešu, prokuroru, tiesu iestāžu darbinieku, advokātu un izmeklētāju, policijas spēku un cietumu darbinieku apmācībai par diskriminācijas novēršanas tiesību aktiem nodarbinātības jomā un judikatūru, kā arī apmācībai par kultūru izpratni un neapzinātiem aizspriedumiem;

94. uzskata, ka Komisijai ir jānodrošina privātajiem uzņēmumiem, tostarp MVU un mikrouzņēmumiem, tādi līdztiesības un dažādības nodrošināšanas sistēmas modeļi, ko tie pēc tam var kopēt un pielāgot atbilstoši savām vajadzībām; aicina ieinteresētās personas uzņēmējdarbības jomā veikt plašākus pasākumus, nevis tikai sniegt solījumus par līdztiesības un dažādības ievērošanu, cita starpā reizi gadā ziņojot par šajā jomā īstenotajām iniciatīvām, pēc izvēles piesaistot līdztiesības atbalsta struktūras;

95. aicina darba devējus izveidot tādu nediskriminējošu darba vidi saviem darbiniekiem, ievērojot un ieviešot spēkā esošās direktīvas diskriminācijas novēršanas jomā, kas būtu balstīta uz vienlīdzīgas attieksmes principu neatkarīgi no dzimuma, rases vai etniskās izcelsmes, reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai seksuālās orientācijas; aicina Komisiju nodrošināt saistīto pasākumu īstenošanas uzraudzību;

96. atgādina par sociālo partneru, NVO un pilsoniskās sabiedrības lielo nozīmi, sniedzot atbalstu cietušajām personām, un uzsver, ka diskriminētām personām bieži vien ir vieglāk vērsties pēc palīdzības šajās organizācijās, nevis citās struktūrās; tādēļ prasa atbalstīt pilsoniskās sabiedrības organizācijas, kuras darbojas šajā jomā;

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta Izpētes dienests, turpat.

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

97. prasa ievērot cilvēktiesības un veicināt sabiedrības izglītošanu, palielinot izpratni un dažādības pieņemšanu, lai censtos izveidot iekļaujošu vidi, veicinot normu pārskatīšanu un aizskarošu apzīmējumu likvidēšanu;
98. aicina Komisiju un dalībvalstis atbalstīt pētījumu par pilsonisko izglītību un cilvēktiesībām pamatskolās un vidusskolās;
99. uzskata, ka Komisijai ir jāievieš vienota Eiropas valstu stratēģiju sistēma antisemitisma, islamofobijas un citu rasisma izpausmes veidu apkarošanai;
100. mudina dalībvalstis paredzēt atbilstošas shēmas sodu izcietušo likumpārkāpēju atgriešanai darba tirgū;
101. aicina Komisiju un dalībvalstis atvieglot piekļuvi finansējumam visām attiecīgajām ieinteresētajām personām, tostarp pilsoniskās sabiedrības organizācijām un līdztiesības atbalsta struktūrām, lai veicinātu informēšanas un izglītošanas kampaņas saistībā ar diskrimināciju nodarbinātības jomā; aicina privāto sektoru darīt visu, kas no tā atkarīgs, lai izveidotu nediskriminējošu darba vidi;
102. aicina dalībvalstis apņemties nodrošināt paraugprakses apmaiņu attiecībā uz diskriminācijas apkarošanu nodarbinātības jomā;
103. aicina sociālo partneru organizācijas palielināt to iekšienē izpratni par nevienlīdzību nodarbinātībā un izstrādāt priekšlikumus šo jautājumu risināšanai organizācijas/uzņēmuma līmenī, nozaru koplīgumos, apmācībā un rīkojot to biedriem un darbiniekiem paredzētas kampaņas;
104. aicina dalībvalstis un Komisiju iesaistīt sociālos partnerus (arodbiedrības un darba devējus) un pilsonisko sabiedrību, tostarp līdztiesības atbalsta struktūras, efektīvā līdztiesības principu ieviešanā nodarbinātības un profesiju jomā nolūkā veicināt vienlīdzīgas attieksmes ievērošanu; turklāt aicina dalībvalstis pilnveidot sociālo dialogu un pieredzes un paraugprakses apmaiņu šajā jomā;

o

o o

105. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai.
-

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

P8_TA(2016)0361

Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda darbības, ietekme un pievienotā vērtība laikposmā no 2007. gada līdz 2014. gadam**Eiropas Parlamenta 2016. gada 15. septembra rezolūcija par Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda darbībām, ietekmi un pievienoto vērtību laikposmā no 2007. gada līdz 2014. gadam (2015/2284(INI))**

(2018/C 204/22)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regulu (ES) Nr. 1309/2013 par Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fondu (2014–2020) un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 1927/2006 ⁽¹⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 18. jūnija Regulu (EK) Nr. 546/2009, ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 1927/2006 par Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda izveidi ⁽²⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 20. decembra Regulu (EK) Nr. 1927/2006 par Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda izveidi ⁽³⁾,
- ņemot vērā Komisijas ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei par Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda darbību 2013. un 2014. gadā (COM(2015)0355),
- ņemot vērā 2015. gada augusta galīgo ziņojumu par Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda (EGF) *ex post* novērtējumu,
- ņemot vērā Revīzijas palātas Īpašo ziņojumu Nr. 7/2013 “Vai Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonds ir nodrošinājis ES pievienoto vērtību atlaisto darba ņēmēju reintegrācijā?”,
- ņemot vērā *Eurofound* ERM 2012. gada pārskatu “Pēc pārstrukturēšanas: darba tirgus, darba apstākļi un apmierinātība ar dzīvi”,
- ņemot vērā *Eurofound* gadījumu pētījumu “Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda pievienotā vērtība: Vācijas un Somijas pieredzes salīdzinājums (2009)”,
- ņemot vērā *Eurofound* ERM 2009. gada pārskatu “Pārstrukturēšana lejupslīdes laikā”,
- ņemot vērā 2011. gada 29. septembra rezolūciju par Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda nākotni ⁽⁴⁾,
- ņemot vērā 2010. gada 7. septembra rezolūciju par Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda finansēšanu un darbību ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ OV L 347, 20.12.2013., 855. lpp.⁽²⁾ OV L 167, 29.6.2009., 26. lpp.⁽³⁾ OV L 406, 30.12.2006., 1. lpp.⁽⁴⁾ OV C 56 E, 26.2.2013., 119. lpp.⁽⁵⁾ OV C 308 E, 20.10.2011., 30. lpp.

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

- ņemot vērā kopš 2007. gada janvāra pieņemtās Parlamenta rezolūcijas par EGF izmantošanu, tostarp Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas piezīmes par attiecīgajiem pieteikumiem,
  - ņemot vērā apspriedes, ko rīkojusi Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas īpašā darba grupa EGF jautājumos,
  - ņemot vērā Reglamenta 52. pantu,
  - ņemot vērā Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas ziņojumu, kā arī Budžeta komitejas, Starptautiskās tirdzniecības komitejas, Budžeta kontroles komitejas, Reģionālās attīstības komitejas un Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas atzinumus (A8-0227/2016),
- A. tā kā Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonds (EGF) tika izveidots ar mērķi sniegt atbalstu darba ņēmējiem, kas atlaisti no darba tādēļ, ka ir notikušas lielas strukturālas pārmaiņas pasaules tirdzniecības modeļos, un solidarizēties ar šiem darba ņēmējiem; tā kā EGF mērķis ir sekmēt viedu, ilgtspējīgu un integrējošu izaugsmi un veicināt ilgtspējīgu nodarbinātību, sagatavojot atlaistos darba ņēmējus jaunam darbam un sniedzot viņiem atbalstu; tā kā EGF tika izveidots, lai varētu ātri iesaistīties un sniegt īstermiņa atbalstu akūtu un neparedzētu darba tirgus grūtību gadījumos, kas ir saistīti ar vērēniņu darbinieku atlaišanu no darba, un tas atšķiras no Eiropas Sociālā fonda (ESF), kas arī sniedz atbalstu atlaistajiem darba ņēmējiem, tomēr ir paredzēts, lai risinātu ilgtermiņa strukturālo nelīdzsvarotību galvenokārt ar mūžizglītības programmu palīdzību; uzskata, ka nākamajā plānošanas periodā EGF būtu jāturpina darboties ārpus daudzgadu finanšu shēmas;
- B. tā kā pēdējo gadu laikā aizvien vairāk tiek izmantota pārstrukturizēšana, kas tiek pastiprināta dažās nozarēs un ieviesta citās; tā kā uzņēmumi ir atbildīgi par dažkārt neparedzētām sekām, ko šādi lēmumi atstāj uz attiecīgajām kopienām un dalībvalsts ekonomisko un sociālo struktūru; tā kā EGF palīdz mazināt šo pārstrukturēšanas lēmumu radītās nelabvēlīgās sekas; tā kā aizvien vairāk EGF pieteikumu ir saistīti ar lielu uzņēmumu un daudz nacionālu korporāciju pārstrukturēšanas stratēģijām, kuras lielākajā daļā gadījumu ir izstrādātas, neiesaistot darbiniekus un viņu pārstāvjus; tā kā izplatītākie pārstrukturēšanas veidi ir pārceļšana, pārvietošana, slēgšana, apvienošana, iegāde, pārņemšana, ražošanas reorganizācija un ārpakalpojumu izmantošana;
- C. tā kā spēju pielāgoties un būt proaktīvam darbvietai vai nodarbošanās maiņas gadījumā tomēr var apdraudēt nedrošība, jo šāda pāreja rada bezdarbu, zemākas algas un sociālās nedrošības risku; tā kā EGF palīdzības saņēmēju reintegrācija darba tirgū būs daudz veiksmīgāka, ja tās rezultātā darba ņēmēji iegūst kvalitatīvas darbvietas;
- D. tā kā kooperatīvi pārstrukturēšanu veic sociāli atbildīgā veidā un to kooperatīvu pārvaldības modeļa specifika — kopīgas īpašumtiesības, demokrātiska līdzdalība un kooperatīva biedru veikta kontrole, kā arī tas, ka kooperatīvi var paļauties uz saviem finanšu līdzekļiem un atbalsta tīkliem — ir skaidrojums tam, kāpēc kooperatīvi ir elastīgāki un novatoriskāki, veicot pārstrukturēšanu laika gaitā un radot jaunus uzņēmumus;
- E. tā kā Regulas (ES) Nr. 1309/2013 19. pantā ir noteikts, ka reizi divos gados Komisija iesniedz Parlamentam un Padomei kvantitatīvu un kvalitatīvu ziņojumu par EGF pasākumiem, kas veikti iepriekšējos divos gados;
- F. tā kā nav Eiropas tiesiskā regulējuma par darbinieku informēšanu un uzklauššanu un pārstrukturēšanas paredzēšanu un pārvaldību, lai varētu prognozēt izmaiņas un novērst darbvietai zudumu; tā kā Parlaments 2013. gada 15. janvāra rezolūcijā ⁽¹⁾ aicināja Komisiju saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 225. pantu pēc iespējas drīz un pēc apspriešanās ar sociālajiem partneriem iesniegt tiesību akta priekšlikumu par darbinieku informēšanu un uzklauššanu un pārstrukturēšanas paredzēšanu un pārvaldību (ņemot vērā šīs rezolūcijas pielikumā norādītos sīki izstrādātos ieteikumus); tā kā dalībvalstu tiesību akti par darba devēju atbildību pret darbiniekiem pārstrukturēšanas procesā ir ļoti

⁽¹⁾ OV C 440, 30.12.2015., 23. lpp.

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

- atšķirīgi; tā kā par šo jautājumu ir notikušas divas apspriešanās ar Eiropas sociālajiem partneriem, bet Komisija nav veikusi nekādas darbības; tā kā Komisija ir neapmierinoši reaģējusi uz Parlamenta rezolūcijām par informēšanu, uzklausišanu un pārstrukturēšanu, kurās tika uzsvērtā nepieciešamība šajā jomā veikt konkrētus pasākumus; tā kā ir ļoti svarīgi ieviest labi izstrādātas darba attiecību sistēmas, kurās darbiniekiem un viņu pārstāvjiem būtu piešķirtas tiesības attiecībā uz uzklausišanu un informēšanu; tā kā stingrāka Informēšanas un uzklausišanas direktīva varētu palīdzēt nodrošināt to, ka piemērota plāna apspriešana notiktu ar taisnīgiem nosacījumiem un laicīgi;
- G. tā kā minimālais atlaišanas sliekšnis no 1000 atlaistiem darbiniekiem tika samazināts līdz 500 atlaistiem darbiniekiem, nodrošinot iespēju izskatīt EGF pieteikumu ārkārtas apstākļu vai neliela darba tirgus gadījumā, kad darbinieku atlaišana nopietni ietekmē gan nodarbinātību, gan arī vietējo, reģiona vai valsts ekonomiku;
- H. tā kā kopš 2014. gada 1. janvāra bijušās pašnodarbinātās personas arī var būt atbalsttiesīgie saņēmēji un saņemt palīdzību; tā kā Komisijai būtu jānodrošina, ka EGF nodrošina pašnodarbināto darba ņēmēju specifiskās vajadzības, ņemot vērā to, ka viņu skaits pastāvīgi palielinās; tā kā līdz 2017. gada 31. decembrim Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvas īstenošanas kritērijiem atbilstošajos reģionos EGF atbalstu var saņemt ne vien darba ņēmēji, kuriem tas paredzēts, bet arī vienlīdz liels skaits jauniešu, kas nemācās, nestrādā un neapgūst arodu (NEET);
- I. tā kā tagadējais EGF ir izveidots, ne vien lai atbalstītu atlaistos darba ņēmējus, bet arī lai solidarizētos ar viņiem;
- J. tā kā sākotnējais EGF budžets bija EUR 500 miljoni gadā; tā kā pašlaik EGF budžets ir EUR 150 miljoni gadā un kopš šā budžeta noteikšanas no tā katru gadu vidēji tiek iztērēti aptuveni EUR 70 miljoni;
- K. tā kā, lai gan sākotnēji līdzfinansējuma likme bija 50 %, laikposmam no 2009. līdz 2011. gadam tā tika palielināta līdz 65 %, atkal samazināta līdz 50 % laikposmam no 2012. līdz 2013. gadam, un tagad šī likme ir 60 %;
- L. tā kā 2007.–2014. gada laikposmā ir saņemti 134 pieteikumi no 20 dalībvalstīm attiecībā uz 122 121 darba ņēmēju, kuriem paredzēts saņemt atbalstu, un tā kā kopējā pieprasīto līdzekļu summa ir EUR 561,1 miljons; tā kā 2007.–2013. gada laikposmā budžeta izpildes līmenis bija tikai 55 %; tā kā 2007.–2014. gadā visvairāk pieteikumu bija ražošanas nozarē, it sevišķi autobūves nozarē, par 29 000 no 122 121 darba ņēmēja (23 % no kopīgā iesniegtajos pieteikumos minētā darba ņēmēju skaita); tā kā šobrīd ekonomikas krīzes sekas visvairāk ir skārušas mazos uzņēmumos, kuros strādā mazāk nekā 500 darbinieku;
- M. tā kā Revīzijas palāta iesaka Parlamentam, Komisijai un Padomei apsvērt ES finansējumu piešķiršanu tikai pasākumiem, kas var sniegt ES pievienoto vērtību, nevis saskaņā ar 7. panta 1. punkta b) apakšpunktu finansēt jau esošas nacionālās darba ņēmēju ienākumu atbalsta shēmas; tā kā ir konstatēts, ka EGF pasākumi nodrošina lielāko pievienoto vērtību tad, ja tie līdzfinansē atlaistajiem darbiniekiem paredzētus pakalpojumus, kas parasti netiek sniegti dalībvalstīs izveidotās bezdarbnieku pabalsta sistēmās, ja šie pakalpojumi koncentrējas uz apmācību, nevis pabalstiem, un ja tie ir individualizēti un papildina šādos gadījumos ierasto pasākumu īstenošanu, jo īpaši attiecībā uz visneaizsargātākajām atlaisto darbinieku grupām; saistībā ar to norāda, ka ir jāiegulda bijušo darbinieku potenciālā un ka ir ārkārtīgi svarīgi arī pilnībā izvērtēt vietējā darba tirgus vajadzības un pieprasītās prasmes, jo uz to būtu jābalstās, plānojot apmācību un spēju veidošanu, lai sekmētu darba ņēmēju ātru reintegrāciju darba tirgū; atgādina, ka dalībvalstīm ir pienākums EGF budžetu izmantot efektīvi;

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

- N. tā kā EGF neatrisina ES bezdarba problēmu; tā kā, lai atrisinātu ES bezdarba krīzi, ES politikā ir jāizvirza prioritāte attiecībā uz darbvietu izveidi, aizsardzību un ilgtspējību; tā kā bezdarba līmenis ES dalībvalstīs, jo īpaši jauniešu un ilgtermiņa bezdarba līmenis, liecina par to, ka ir nepieciešami steidzami pasākumi, kas ļautu piedāvāt jaunas profesionālās izredzes;
- O. tā kā šajā ziņojumā EGF vērtēšanas pārskata periods ir 2007.–2014. gads; tā kā Komisija ir sagatavojusi *ex post* novērtējumu par 2007.–2013. gadu un Revīzijas palātas ziņojums attiecas uz 2007.–2012. gada laikposmu;
- P. tā kā EGF īstenošanā būtu jānodrošina un jāveicina dzimumu līdztiesības un nediskriminācijas principi, kas ir daļa no Savienības pamatvērtībām un iestrādāti stratēģijā “Eiropa 2020”;
1. pieņem zināšanai EGF *ex post* novērtējumu un pirmo no ziņojumiem, kuri jāsaņem reizi divos gados; atzīmē, ka Komisija pilda savu ziņošanas pienākumu; uzskata, ka ne šis, ne arī citi ziņojumi nav pietiekami, lai pilnībā nodrošinātu EGF pārredzamību un efektivitāti; aicina EGF atbalstu saņēmušās dalībvalstis publiskot visus lietu datus un novērtējumus un ziņojumos iekļaut arī ietekmes uz dzimumu līdztiesību novērtējumu; stingri mudina visas dalībvalstis laicīgi publiskot pašreizējā regulējumā paredzētos pieteikumus un galīgos ziņojumus; uzskata, ka Komisija pilda savu ziņošanas pienākumu, tomēr tā varētu arī publiskot visus ar EGF lietām saistītos dokumentus, tostarp iekšējas lietošanas darba braucieni atskaites par izskatīšanā esošu pieteikumu uzraudzības vizītem dalībvalstīs;
  2. atzinīgi vērtē finansēšanas termiņa pagarināšanu no viena uz diviem gadiem; atgādina, ka *Eurofound* pētījumā ir norādīts, ka 12 mēneši nebija pienācīgi ilgs laiks, lai palīdzētu visiem atlaistajiem darba ņēmējiem, jo īpaši visneizsargātākajām grupām, piemēram, mazkvalificētiem darba ņēmējiem, gados vecākiem darba ņēmējiem, sievietēm un it sevišķi vientuļajiem vecākiem;
  3. atzīmē — EGF novērtējumi liecina, ka fonda intervences rezultātus ietekmē tādi faktori kā fonda atbalstu saņemošo darba ņēmēju izglītības un kvalifikācijas līmenis, kā arī attiecīgo darba tirgu absorbcijas spēja un saņēmējvalstu IKP; uzsver, ka minētos faktoros galvenokārt ietekmē ilgtermiņa pasākumi, kurus efektīvi var atbalstīt Eiropas strukturālie un investīciju fondi (ESI fondi); norāda, ka šie faktori un vietējā tirgus situācija ir jāņem vērā visos gadījumos, kad ir sniedzams atbalsts no EGF; atzīmē, ka lielāka sinerģija starp EGF un ESI fondiem ir būtiska, lai sasniegtu drīzākus un efektīvākus rezultātus; uzsver, ka ESI fondu intervence var tikt veikta? kā pēc pasākumi EGF atbalsta jomās, stimulējot ieguldījumus, kopējo izaugsmi un darbvietu radīšanu; uzsver, ka EGF intervencēm vajadzētu būt vērām uz ieguldījumiem, kas sekmē izaugsmi, nodarbinātību, izglītību, prasmes un darba ņēmēju ģeogrāfisko mobilitāti un tās būtu jāsaista ar pašreizējām ES programmām, lai palīdzētu cilvēkiem atrast darbu un veicinātu uzņēmējdarbību, jo īpaši reģionos un nozarēs, kas jau cieš no nelabvēlīgām globalizācijas vai ekonomikas restrukturizācijas sekām; uzsver, ka priekšroka būtu jādod integrētām pieejām, kuru pamatā ir vairākfundu plānošana, lai darba ņēmēju atlaišanas un bezdarba problēmu risinātu ilgtspējīgā veidā, efektīvi piešķirot līdzekļus un panākot ciešāku koordināciju un sinerģiju, jo īpaši starp ESF un ERAF; ir pārliecināts, ka integrēta vairākfundu plānošanas stratēģija mazinātu pārcelšanas risku un radītu labvēlīgus apstākļus tam, lai Eiropas Savienībā atsāktos rūpnieciskā ražošana;
  4. uzskata, ka regulējuma reformas ir uzlabojušas EGF darbību; ņem vērā, ka panāktie uzlabojumi ir vienkāršojuši procedūras attiecībā uz dalībvalstu piekļuvi EGF un ka tā rezultātā dalībvalstis varētu izmantot šo fondu plašākā apmērā; aicina Komisiju ierosināt pasākumus, lai likvidētu jebkādas administratīvās kapacitātes šķēršļus dalībai EGF; uzskata, ka EGF nevajadzētu piešķirt makroekonomiskās stabilizācijas funkciju;
  5. atzīmē, ka EGF atvēlēto ikgadējā budžeta apropriāciju samazinātais apjoms līdz šim ir bijis pietiekams, lai sniegtu svarīgu un vajadzīgo palīdzību un atbalstu personām, kas ir zaudējušas darbu; taču uzsver, ka kopš 2014. gada EGF darbības joma ir atkal paplašināta, tajā iekļaujot *NEET* un krīzes kritēriju, un ka gadījumā, ja pieteikumu skaits būtiski palielinās vai ja tiek piešķirtas jaunas prerogātas, apropriāciju apjoms var nebūt pietiekams un būtu jāpalielina, lai nodrošinātu efektīvu EGF darbību;

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

6. uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt spēcīgu sociālo dialogu, kura pamatā ir abpusēja uzticēšanās un kopēja atbildība, jo tas ir vislabākais instruments kopēju vienprātīgu risinājumu un perspektīvu meklēšanā attiecībā uz pārstrukturēšanas procesu paredzēšanu, novēršanu un vadību; uzsver, ka tas palīdzētu novērst darbvietu zudumu un līdz ar to arī EGF pieteikumu iesniegšanu;

7. konstatē, ka 2009.–2011. gadā, kad tika piemērota atkāpe un pieņemti pieteikumi, kuru pamatā bija ar krīzi saistīti kritēriji, pieteikumu skaits ievērojami palielinājās un ka šī darbības joma tika vēl vairāk paplašināta, 2014.–2020. gada laikposmā pastāvīgi iekļaujot krīzes kritēriju un pašnodarbinātās personas; atzinīgi vērtē šīs atkāpes piemērošanu arī pēc 2013. gada; norāda, ka vairāk nekā puse no visiem 2007.–2014. gada projektiem bija saistīti ar krīzi; uzsver arī to, ka dažas dalībvalstis joprojām cieš no ekonomikas krīzes negatīvajām sekām;

8. norāda, ka no 2007. gada līdz 2014. gadam 20 dalībvalstis ir iesniegušas 131 finansējuma pieteikumu, kurā tās ir lūgušas atbalstu EUR 542,4 miljonu apmērā, kas ir bijis paredzēts 121 380 darba ņēmējiem;

9. konstatē, ka Komisija ir uzlabojusi EGF datu bāzi, kurā statistikas vajadzībām tiek reģistrēti kvantitatīvi dati par EGF pieteikumiem, atvieglojot dalībvalstīm pieteikumu iesniegšanu un dodot iespēju Komisijai vieglāk analizēt un salīdzināt ar EGF pieteikumiem saistītos skaitļus; norāda arī to, ka Komisija EGF iekļāva dalītas līdzekļu pārvaldības kopējā sistēmā, kā rezultātā iesniegtajiem pieteikumiem vajadzētu būt pareizāk un pilnīgāk noformētiem un vajadzētu vēl vairāk samazināties laikam, kas nepieciešams, lai dalībvalsts iesniegtu pieteikumu; norāda, ka šī sistēma ļauj vienkāršot dalībvalstu pieteikumu iesniegšanu, un mudina Komisiju paātrināt pieteikumu izskatīšanu, lai finansējumu varētu piešķirt ātri un lai tas tādējādi sniegtu maksimālu labumu;

10. aicina Komisiju pilnībā prognozēt tirdzniecības politikas jomā pieņemto lēmumu ietekmi uz ES darba tirgu, arī ņemot vērā EGF pieteikumos konstatēto uz pierādījumiem balstīto informāciju par šo ietekmi; aicina Komisiju veikt visaptverošus *ex ante* un *ex post* ietekmes novērtējumus, tostarp sociālās ietekmes novērtējumus, kuros izskatītu arī iespējamo ietekmi uz nodarbinātību, konkurētspēju un ekonomiku, tostarp mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, vienlaicīgi nodrošinot efektīvu *ex ante* koordināciju starp Tirdzniecības ĢD un Nodarbinātības ĢD; aicina Parlamentu regulāri rīkot kopīgas Starptautiskās tirdzniecības komitejas un Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas uzklaušanās, lai palīdzētu uzlabot koordināciju starp tirdzniecības politiku un EGF un tā uzraudzību; uzskata, ka ir jāpastiprina EGF izmantošana gadījumos, kas saistīti ar uzņēmumu pārceļšanu, kā arī lai reaģētu uz nozaru krīzēm, kuru pamatā ir vispārējā pieprasījuma svārstības; stingri iebilst pret jebkādu ierosinājumu uzskatīt tagadējo EGF (ar pašreizējo budžetu) par intervences instrumentu gadījumos, kad darbvietas Eiropas Savienībā ir zaudētas ES līmenī pieņemtu tirdzniecības stratēģiju, tostarp gaidāmo vai jau spēkā esošo tirdzniecības nolīgumu, dēļ; uzsver, ka ir ievērojami jāsaplāno tirdzniecības un rūpniecības politika un jāmodernizē ES tirdzniecības aizsardzības instrumenti;

11. aicina Komisiju piešķirt tirgus ekonomikas statusu vienīgi tiem tirdzniecības partneriem, kas atbilst tās noteiktajiem pieciem kritērijiem; šajā sakarībā aicina Komisiju pieņemt tādu skaidru un efektīvu stratēģiju attiecībā uz tirgus ekonomikas statusa piešķiršanu trešām valstīm, kuras mērķis būtu saglabāt ES uzņēmumu konkurētspēju un turpināt darbu pie visu veidu negodīgas konkurences apkarošanas;

12. uzsver, ka viens no galvenajiem EGF mērķiem ir palīdzēt darba ņēmējiem, kas ir zaudējuši darbu tādēļ, ka ir notikušas būtiskas izmaiņas Savienības preču vai pakalpojumu tirdzniecībā, kā paredzēts Regulas 2. panta a) punktā; uzskata, ka nozīmīgs EGF uzdevums ir nodrošināt atbalstu darba ņēmējiem, kas ir atlaisti tirdzniecības strīdu radītu negatīvu seku rezultātā; līdz ar to aicina Komisiju precizēt, ka EGF darbības jomā pilnībā ietilpst darbvietas zaudēšana saistībā ar tirdzniecības strīdu radītajām sekām, kas ir izraisījušas būtiskas izmaiņas Savienības preču vai pakalpojumu tirdzniecībā;

13. uzsver, ka ar EGF nekādā gadījumā nevar aizstāt rūpīgi pārdomātu pārstrukturēšanas novēršanas un paredzēšanas politiku; uzstāj, ka liela nozīme ir tādi patiesai ES mēroga rūpniecības politikai, kura nodrošina ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi;

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

14. prasa Komisijai veikt pētījumus par globalizācijas ietekmi uz katru atsevišķu nozari un uz to pamata iesniegt priekšlikumus, kas mudinātu uzņēmumus laicīgi paredzēt nozarēs notiekošās pārmaiņas un sagatavot savus darbiniekus šīm pārmaiņām, pirms tiek sākta atlaišana;

15. uzsver, ka dažas dalībvalstis ir devušas priekšroku ESF, nevis EGF izmantošanai, jo ESF ir lielākas līdzfinansējuma likmes un ESF pasākumi tiek īstenoti ātrāk, turklāt EGF nenodrošina priekšfinansējumu un tam ir ilga apstiprināšanas procedūra; tomēr uzskata, ka jaunajā regulējumā paredzētā lielākā līdzfinansējuma likme un savlaicīgāks pieteikumu iesniegšanas un apstiprināšanas process ir palīdzējuši atrisināt dažus no šiem problemātiskajiem jautājumiem; pauž nožēlu, ka EGF atbalsts vēl nav sniegts atlaistajiem darba ņēmējiem visās dalībvalstīs, un aicina dalībvalstis izmantot šo atbalstu masveida atlaišanas gadījumos;

16. vērš uzmanību uz to, ka saskaņā ar Revīzijas palātas ziņojumu EGF pieteikuma apstiprināšanas procedūras vidējais ilgums ir 41 nedēļa; prasa darīt visu iespējamo, lai paātrinātu šīs procedūras; atzinīgi vērtē Komisijas centienus mazināt kavēšanas un racionalizēt pieteikumu izskatīšanas procesu; uzsver, ka šajā ziņā noteikti ir jānostiprina dalībvalstu veikspēja, un stingri iesaka visām dalībvalstīm pēc iespējas ātrāk uzsākt šo pasākumu īstenošanu; norāda, ka daudzas dalībvalstis to jau dara;

17. konstatē, ka EGF cieš no tā, ka dažas dalībvalstis, sociālie partneri un uzņēmumi nav pietiekami informēti par šo fondu; aicina Komisiju pastiprināt saziņu ar dalībvalstīm, valsts un vietējā līmeņa arodbiedrību tīkliem, kā arī ar sabiedrību kopumā; aicina dalībvalstis veicināt darba ņēmēju un viņu pārstāvju informētību par EGF, turklāt darīt to laikus, lai nodrošinātu, ka par EGF pasākumiem tiek informēti un no tiem gūst labumu pēc iespējas lielāks skaits potenciālo saņēmēju, kā arī, pamatojoties uz EGF panāktajiem rezultātiem, popularizēt pieejamo atbalstu;

18. atgādina, cik svarīgi ir aizsardzības pasākumi, kas uz noteiktu laiku aizliedz uzņēmumiem, kuri gūst labumu no ES finansējuma, īstenojot pārvietošanu, kuras rezultātā notikušo atlaišanu dēļ varētu rasties nepieciešamība pēc papildu atbalsta shēmām;

EGF atbalsta saņēmēji

19. atzinīgi vērtē Revīzijas palātas konstatējumus, ka gandrīz visi EGF atbalstu saņemošie darba ņēmēji varēja izmantot viņu individuālajām vajadzībām pieskaņotus personalizētus un labi koordinētus pasākumus un ka darbā ir atgriezušies gandrīz 50 % no darba ņēmējiem, kas saņēma finanšu palīdzību; norāda, ka dažās dalībvalstīs EGF programmas nav īstenotas laicīgi un efektīvi, un šā iemesla dēļ līdzekļi ir tikuši nepilnīgi izlietoti; uzskata, ka saņēmējiem labvēlīga rezultāta nodrošināšanas nolūkā būtiska nozīme ir tam, lai sākotnējā vērtēšanas un pieteikuma iesniegšanas procesā būtu iesaistīti darba ņēmēji, kuriem atbalsts ir paredzēts, vai viņu pārstāvji, sociālie partneri, vietējās nodarbinātības aģentūras un citas attiecīgās ieinteresētās personas; aicina Komisiju atbalstīt dalībvalstis inovatīvu pasākumu un programmu izstrādē un savos pārskatos novērtēt to, cik labi saskaņotais individualizēto pakalpojumu kopums ir prognozējis turpmākās darba tirgus perspektīvas un nepieciešamās prasmes, un cik lielā mērā tas ir bijis saderīgs ar pāreju uz resursefektīvu un ilgtspējīgu ekonomiku; aicina dalībvalstis saskaņā ar pašreizējās regulas 7. pantu veikt turpmākus pasākumus, lai izstrādātu saskaņoto individualizēto pakalpojumu kopumu, kas būtu pielāgots resursefektīvai un ilgtspējīgai ekonomikai; norāda, ka inovācija, lietpratīga specializācija un resursefektivitāte ir galvenie priekšnoteikumi rūpniecības atdzimšanai un ekonomikas dažādošanai;

20. atzīmē, ka 73 projektos, kuri analizēti Komisijas *ex post* novērtējuma ziņojumā, to saņēmēju vidējais īpatsvars, kas nav jaunāki par 55 gadiem, bija 15 % un ka saņēmēju īpatsvars vecuma grupā no 15 līdz 24 gadiem bija 5 %; tādēļ atzinīgi vērtē to, ka jaunajā regulējumā uzsvars ir likts uz vecākiem un jaunākiem darba ņēmējiem un iespēju dažos pieteikumos iekļaut jauniešus, kas nemācās, nestrādā un neapgūst arodu (*NEET*); atzīmē, ka vidēji 33 % no atbalsta saņēmējiem bija sievietes un 67 % — vīrieši; norāda, ka šie dati ataino darbinieku dzimuma sadalījumu, kas var atšķirties atkarībā no iesaistītās nozares; tādēļ aicina Komisiju visos EGF pieteikumos nodrošināt līdzvērtīgu attieksmi pret sievietēm un vīriešiem un aicina dalībvalstis ievākt datus sadalījumā pa dzimumiem, lai redzētu, kā tas ietekmē atbalstu saņemošo sieviešu atkārtotas nodarbinātības rādītājus; turklāt atzīmē, ka atsevišķos EGF pieteikumos faktisko saņēmēju skaits ir pārāk mazs salīdzinājumā ar kopējo atbalsttiesīgo saņēmēju skaitu, kā rezultātā ieguldīto līdzekļu pozitīva ietekme vietējā vai reģionālā mērogā var nebūt optimāla;

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

21. uzskata, ka *NEET* iekļaušanai EGF pieteikumos bieži vajadzīgi atšķirīgi intervences pasākumi, un norāda, ka katras programmas īstenošanas fāzē vajadzētu būt pārstāvētiem visiem attiecīgajiem dalībniekiem, tostarp sociālajiem partneriem, vietējo kopienu grupām un jaunatnes organizācijām, un viņiem būtu jāveicina pasākumi, kas vajadzīgi pēc iespējas lielākas *NEET* līdzdalības nodrošināšanai; šajā sakarībā mudina dalībvalstis izveidot spēcīgu centrālo aģentūru, kas koordinētu programmas īstenošanu, nodrošinātu specializētu un pastāvīgu atbalstu, lai *NEET* palīdzētu pabeigt programmu un arī lai nodrošinātu pēc iespējas lielāku programmas līdzekļu izmaksu; uzskata, ka šāda paraugprakse tiktu konstatēta neatkarīgā pārskatā, kurā īpaša uzmanība tiktu veltīta *NEET* līdzdalības jautājumam; ir stingri pārliecināts, ka atkāpe attiecībā uz *NEET* iekļaušanu būtu jāsiglabā līdz plānošanas perioda beigām 2020. gada decembrī;

22. aicina Komisiju iekļaut EGF vidusposma novērtējumā konkrētu kvalitatīvu un kvantitatīvu analīzi par EGF atbalstu jauniešiem, kas nemācās, nestrādā un neapgūst arodu (*NEET*), jo īpaši ņemot vērā garantijas jauniešiem īstenošanu un nepieciešamo sinerģiju starp valstu budžetiem, ESF un Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvu (*YEI*);

23. atzīmē, ka *ex post* novērtējumā ir norādīts — visos 73 pārbaudītajos gadījumos faktiskais atbalstu saņēmēju darba ņēmēju vidējais īpatsvars bija 78 %, turklāt 20 no šiem gadījumiem faktiskais atbalstu saņēmēju darba ņēmēju īpatsvars bija vismaz 100 %; tomēr uzstāj, ka maksimālais atbalstu saņēmēju īpatsvars jebkurā gadījumā ir 100 % un ka tāpēc par 100 lielāku skaitļu norādīšana izkropļo datus, vedinot domāt, ka atbalstu saņēmēju īpatsvars ir krietni lielāks par faktisko rādītāju; norāda, ka tas attiecas arī uz budžeta izpildes līmeni; aicina Komisiju labot savus skaitļus, lai precīzāk būtu norādīts faktiskais atbalstu saņēmēju darba ņēmēju īpatsvars un budžeta izpildes līmenis;

24. atzinīgi vērtē to, ka atbalsta saņēmēji ar EGF palīdzību vispirmām kārtām varēja atrast jaunu darbu, pateicoties personalizētam atbalstam darba meklēšanā, atjaunināt savu kompetenci, piedaloties apmācības programmās, un saņemt mobilitātes pabalstu; atzinīgi vērtē arī to, ka EGF vairākiem darba ņēmējiem radīja iespēju pievērsties uzņēmējdarbībai, pateicoties atbalstam uzņēmumu izveidei vai to pārņemšanai; tādēļ uzsver, ka pēc ziņotā EGF var ievērojami uzlabot pašvērtējumu, neatkarības izjūtu un motivāciju; uzsver, ka EGF palīdzība ir palielinājusi sociālo kohēziju, ļaujot cilvēkiem atgriezties darba tirgū un izvairīties no tā sauktajām bezdarba lamatām, kas ir nevēlama parādība;

25. norāda, ka saskaņā ar *ex post* ziņojuma datiem EGF atbalsta saņēmēju izglītības līmenis parasti ir zemāks par vidējo un tāpēc viņiem ir mazāk pārņemamu prasmju, kas normālos apstākļos samazina viņu darba iespējas un palielina viņu neaizsargātību darba tirgū; uzskata, ka vislielāko ES pievienoto vērtību EGF var sniegt, atbalstot tādām apmācības un pārkvalifikācijas shēmām darba ņēmējiem — it īpaši neaizsargātām mazkvalificētu darba ņēmēju grupām —, kurās prioritāte piešķirta darba tirgū un uzņēmējdarbībā vajadzīgajām prasmēm;

26. norāda, ka *ex post* novērtējuma procesā veiktā pētījuma rezultāti nav viennozīmīgi, jo 35 % ir apgalvojuši, ka kvalitatīvi jaunais darbs ir labāks vai krietni labāks, 24 % — ka tas ir tāds pats kā iepriekšējais un 41 % — ka tas ir sliktāks vai krietni sliktāks; tomēr, tā kā nav sistemātisku datu, uz kuriem pamatot šādu vērtējumu, iesaka Komisijai ievākt sīkāku informāciju par EGF intervencu ietekmi un kvalitāti, lai vēlāk vajadzības gadījumā veiktu korektīvus pasākumus;

EGF izmaksu lietderība un pievienotā vērtība

27. aicina Komisiju un dalībvalstis elastīgāk un efektīvāk veikt EGF budžeta izpildi, lielāko uzmanību pievēršot rezultātiem, ietekmei un pievienotajai vērtībai un nevājinot līdzekļu atbilstošu un pārredzamu izlietošanu un atbilstību noteikumiem; uzskata, ka pieteikumu izskatīšanas process būtu jāpārskatī, lai padarītu fonda darbību efektīvāku, palīdzot atlaistajiem darba ņēmējiem; pauž bažas par atšķirību starp līdzekļiem, kas pieprasīti no EGF, un summām, ko dalībvalstis ir atmaksājušas, vidējam budžeta izpildes rādītājam sasniedzot tikai 45 %; tādēļ aicina Komisiju rūpīgi izskatīt zemo izpildes rādītāju iemeslus un ierosināt pasākumus, ar kuriem novērst pašreizējo kavēšanos un nodrošināt fonda optimālu izmantošanu; norāda, ka atkārtotas nodarbinātības rādītājs EGF palīdzības perioda beigās būtiski svārstās no 4 % līdz 86 %, un uzskata, ka šādas svārstības ir jāsamazina, lai nodrošinātu stabilu nodarbinātības līmeni; uzskata, ka šādas svārstības ir jāsamazina, lai nodrošinātu stabilu nodarbinātības līmeni; uzskata, ka šādas svārstības ir jāsamazina, lai nodrošinātu stabilu nodarbinātības līmeni;

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

un tādēļ uzsver aktīvu un iekļaujošu darba tirgus pasākumu nozīmi; norāda, ka EGF līdzekļi dažās dalībvalstīs konsekventi tiek izlietoti labāk nekā citās; ierosina Komisijai turpināt norādījumu sniegšanu un radīt dalībvalstīm iespēju apmainīties ar paraugpraksi EGF līdzekļu izmantošanā, lai nodrošinātu maksimāli lielu atkārtotas nodarbinātības rādītāja un katra izdotā euro attiecību;

28. uzskata, ka 60 % lielais līdzfinansēšanas rādītājs nebūtu jāpalielina;

29. norāda, ka saskaņā ar Komisijas *ex post* novērtējumu vidēji tikai 6 % no EGF līdzekļiem ir tērēti administratīvo un pārvaldības izmaksu segšanai;

30. atzīmē, ka apspriešanās ar ieinteresētajām personām liecina — nozīmīgākais izmaksu lietderības aspekts ir to darba ņēmēju skaits, kuri ir atgriezušies darba tirgū un tagad maksā nodokļus un sociālā nodrošinājuma iemaksas, nevis saņem bezdarbnieka vai citus sociālos pabalstus;

31. norāda, ka vairākās EGF lietās saskaņā ar EGF regulas 7. panta 4. punktu veikto darbību augstākās izmaksas vājina kopējo EGF ieguldījumu ietekmi; aicina Komisiju risināt šādu izmaksu problēmu, nosakot maksimālos apmērus;

32. atzīmē, ka *ex post* novērtējumā ir ierosināts hipotētisku ietekmes novērtējumu uzskatīt par EGF pievienotās vērtības izpratnei svarīgu elementu; pauž nožēlu, ka šāds hipotētisks novērtējums vēl nav ieviests;

33. atzinīgi vērtē Revīzijas palātas secinājumu par to, ka EGF nodrošinājis patiesu ES līmeņa pievienoto vērtību, ja to izmanto, lai līdzfinansētu pakalpojumus no darba atlaistajiem darba ņēmējiem vai lai līdzfinansētu pabalstus, kuri dalībvalstīs izveidotajās bezdarbnieka pabalstu sistēmās parasti neietilpst, jo tas veicina Eiropas sociālo kohēziju; uzsver, ka dažās dalībvalstīs trūkst sociālo aizsardzības sistēmu, kas spētu apmierināt darbu zaudējušo darba ņēmēju vajadzības;

34. pauž nožēlu, ka saskaņā ar Revīzijas palātas datiem viena trešdaļa no EGF finansējuma kompensē nacionālās darba ņēmēju ienākumu atbalsta shēmas, nesniedzot nekādu ES pievienoto vērtību; norāda, ka jaunajā EGF regulā izmaksas, kas saistītas ar īpašiem pasākumiem, tādēļ kā darba meklēšanas pabalsts un darba devējiem paredzēti darbā pieņemšanas stimuli, ir ierobežotas līdz 35 % no kopējām saskaņotā kopuma izmaksām un ka EGF atbalstītie pasākumi nav paredzēti tam, lai aizstātu pasīvus sociālās aizsardzības pasākumus, kurus dalībvalstis nodrošina savās nacionālajās sistēmās; uzstāj, ka EGF nevar izmantot, lai aizstātu uzņēmumu pienākumus attiecībā pret darba ņēmējiem; turklāt aicina Komisiju nākamajā EGF regulas pārskatīšanā precizēt, ka EGF nevar izmantot, lai aizstātu dalībvalstu pienākumus pret atlaistajiem darba ņēmējiem;

35. pauž nožēlu, ka budžeta izpildes līmenis svārstās robežās no 3 % līdz 110 % un vidējais izpildes līmenis ir 55 %; uzskata, ka šāda situācija dažkārt liecina par plānošanas vai īstenošanas posma trūkumiem un ka tā būtu jāuzlabo, veicsmīgāk izstrādājot un īstenojot projektus;

36. pauž nožēlu par EGF finansējuma samazināšanu; aicina Komisiju un dalībvalstis papildus atbalstīt EGF, lai apmierinātu tā vajadzības; aicina Komisiju nodrošināt slodzei atbilstošu un liekas kavēšanās novēršanai pietiekamu darbaspēku;

37. uzskata, ka nolūkā rast gan konkrētus īstermiņa risinājumus, gan vispārīgākus ilgtermiņa risinājumus EGF un ESF pasākumi būtu jāizmanto tā, lai tie cits citu papildinātu; norāda uz secinājumu, ka dažas dalībvalstis EGF pasākumus ir efektīvi saskaņojušas ar ESF un attiecīgajiem valsts darba tirgus pasākumiem un ka revīzijas laikā Revīzijas palāta nav konstatējusi nevienu pārkāpšanu vai personu divkāršas finansēšanas gadījumu;

38. ir gandarīts par to, ka Komisijas ziņojumā par EGF darbībām 2013. un 2014. gadā ir secināts, ka 2013. un 2014. gadā Komisijai nav ziņots par EGF regulas noteikumu pārkāpumiem un 2013. un 2014. gadā nav izskatīts neviens ar EGF saistīts pārkāpums;

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

Ietekme uz MVU

39. atzīmē, ka MVU ir 99 % no visiem ES uzņēmumiem un nodarbina lielāko daļu ES darba ņēmēju; šajā sakarībā pauž bažas, ka EGF ietekme uz MVU ir bijusi ļoti niecīga, lai gan EGF darbības joma nepārprotami ļauj to izmantot arī MVU, ja tie atbilst noteiktiem kritērijiem; pieņem zināšanai Komisijas skaidrojumu, ka attiecīgie piegādes uzņēmumu darbinieki nekad nav izslēgti ar nodomu, tomēr aicina Komisiju turpmāk pārorientēt EGF uz MVU, kas ir galvenie Eiropas ekonomikas dalībnieki, piemēram, lielāku uzmanību pievēršot 8. panta d) punkta noteikumam par to, ka nepieciešama to uzņēmumu, kuros atļaiž darba ņēmējus, piegādes vai pakārtotās ražošanas uzņēmumu identifikācija, vai rīkoties atbilstoši iepriekšējiem gadījumiem, kad EGF atbalsts piešķirts MVU, sociālajiem uzņēmumiem un kooperatīviem, lai veicinātu paraugpraksi; uzsver, ka ir labāk jāņem vērā attiecība starp darba ņēmējiem no MVU un no lielajiem uzņēmumiem;

40. uzskata, ka būtu plašāk jāizmanto atkāpe no atbilstības robežvērtības, jo īpaši, lai radītu labvēlīgus apstākļus MVU; uzsver, ka pašreizējās regulas 4. panta 2. punktā paredzētais mehānisms ir svarīgs MVU, jo tas ļauj krīzes vai globalizācijas skartās ekonomikas nozares pārstrukturēt reģionālā mērogā, izvērtējot katru gadījumu atsevišķi; atzīst problēmas, ar kurām nākas saskarties saskaņā ar šiem noteikumiem iesniegtajiem pieteikumiem, un aicina Komisiju palīdzēt dalībvalstīm risināt šos traucēkļus, lai EGF būtu praktisks risinājums atlaisto darba ņēmēju atbalstam; turklāt aicina Komisiju un dalībvalstis plānošanas un piemērošanas posmos ievērot principu "vispirms domāt par mazākajiem uzņēmumiem";

41. norāda, ka īpaši daudz pieteikumu ir ražošanas un būvniecības nozarēs, it sevišķi autobūves un aviācijas rūpniecībā, kur palīdzību galvenokārt saņem lieli uzņēmumi; aicina dalībvalstis, kā arī reģionālās iestādes, kurām ir ekskluzīva kompetence, no darba atlaistos MVU, kooperatīvu un sociālo uzņēmumu darbiniekus atbalstīt proaktīvi, izmantojot pašreizējās regulas 4. panta 2. punktā paredzētos elastības noteikumus, jo īpaši attiecībā uz MVU iesniegtajiem grupveida pieteikumiem, un citus instrumentus, kas veicina lielāku atbalstu un plašāku pieejamību MVU; aicina arī informēt MVU par EGF piedāvātajām iespējām; uzsver, ka šajos gadījumos mazajiem un vidējiem uzņēmumiem sniegtā palīdzība būtu jāuzskata par EGF pievienoto vērtību;

42. pauž gandarījumu par Komisijas *ex post* īstenošanas ziņojuma konstatējumu, ka pastāv pozitīva saikne starp uzņēmējdarbības veicināšanai izmantotajiem resursiem un pašnodarbinātības līmeni pasākumu darbības beigās; tomēr norāda, ka vidējais pašnodarbinātības rādītājs visos EGF pieteikumos ir zems, proti, 5 %, un ir jāizmanto pasākumi ar mērķi sekmēt uzņēmējdarbību, piemēram, uzņēmējdarbības sākšanas dotācijas un citus stimulus; uzsver, ka šajā sakarībā ir svarīga mūžizglītība, darbaudzināšana un vienādranga tīkli; uzskata, ka var uzlabot EGF izlietojumu (atsevišķi vai kopā ar citiem fondiem, piemēram, ESI fondiem), lai atbalstītu uzņēmējdarbību un jaunu uzņēmumu izveidi, tomēr uzsver, ka uzņēmējdarbības atbalstam būtu jābalstās uz ilgtspējīgiem uzņēmējdarbības plāniem; aicina dalībvalstis uzsvērt sieviešu un meiteņu iekļaušanu uzņēmējdarbības programmās;

43. atzinīgi vērtē vairāku dalībvalstu centienus vairāk izmantot pasākumus, kas paredzēti uzņēmējdarbības un sociālās ekonomikas atbalstam, uzņēmējdarbības sākšanas dotāciju veidā, kā arī pasākumus, kuri paredzēti uzņēmējdarbības un sociālo kooperatīvu popularizēšanai, un pakalpojumus jauniem uzņēmējiem;

Datu prasības

44. uzskata: ņemot vērā to, cik daudzi faktori rada sarežģītumus, piemēram, iespējamā datu noklusēšana, reģionu un valstu specifika, atšķirīgi makro- un mikroekonomikas apstākļi, maza lieluma paraugi un daži nepieciešami pieņēmumi, Komisijas metodiskajai pieejai ir jābūt stingrai un pārredzamai un tai jāveic pasākumi, lai novērstu trūkumus, kas apgrūtinā šīs pieejas izmantošanu;

45. uzsver Revīzijas palātas ziņojumā pausto secinājumu, ka dažas dalībvalstis nav noteikušas kvantitatīvus reintegrācijas mērķus un ka, pamatojoties uz pieejamajiem datiem, nevar izvērtēt to, cik lielā mērā īstenotie pasākumi ir nodrošinājuši darba ņēmējiem iespējas atgūt darbu; pieņem zināšanai Komisijas paziņojumu, ka EGF regula neietver kvantitatīvus reintegrācijas mērķus un ka dažādos EGF pasākumos var novērtēt ar citiem līdzekļiem; tāpēc iesaka dalībvalstīm noteikt kvantitatīvus reintegrācijas mērķus un EGF pasākumus sistemātiski nošķirt no ESF un citiem valsts pasākumiem, kas

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

paredzēti tieši darbaņēmējiem, kurus skārusi darbinieku masveida atlaišana no darba; turklāt aicina Komisiju sniegt informāciju par tā darba veidu un kvalitāti, kuru atraduši darba tirgū reintegrētie cilvēki, un par vidēja termiņa tendencēm attiecībā uz integrācijas rādītājiem, kas sasniegti ar EGF intervencēm; dalībvalstīm būtu arī jānodala divi galvenie EGF pasākumu veidi, t. i., aktīvi darba tirgus pasākumi un ienākumu atbalsta izmaksa darbaņēmējiem, un tām būtu jāsniedz sīkāka informācija par pasākumiem, kurus izmantojuši atsevišķi dalībnieki, jo tas ļautu precīzāk veikt dažādu pasākumu izmaksu un ieguvumu analīzi; aicina Komisiju arī sniegt informāciju par Komisijas līmenī neapstiprinātajiem EGF pieteikumiem un šādu lēmumu iemesliem;

46. atgādina dalībvalstīm, ka dati par reintegrācijas īpatsvaru tām ir jāsniedz 12 mēnešu laikā pēc pasākumu īstenošanas, lai garantētu nepieciešamo EGF efektivitātes un lietderības uzraudzību;

47. uzsver, ka valstu līmenī ir jāoptimizē revīzijas procedūras, lai nodrošinātu saskaņotību un efektivitāti un izvairītos no liekas atkarības starp struktūrām, kas veic kontroli atšķirīgos līmeņos;

48. iesaka nostiprināt valsts kontaktpersonas un reģionālo vai vietējo īstenošanas partneru savstarpējo informācijas plūsmu un veiktos atbalsta pasākumus;

49. iesaka regulārāk īstenot salīdzinošu izvērtēšanu, starpvalstu pieredzes apmaiņu vai jaunus EGF pieteikumus piesaistīt iepriekšējiem EGF pieteikumiem, un tā nodrošināt labas prakses un īstenošanas pieredzes apmaiņu; tāpēc iesaka izveidot paraugprakses platformu, kas būtu viegli pieejama un ļautu labāk apmainīties ar integrētiem risinājumiem;

50. ņem vērā Eiropas Parlamenta Izpētes dienesta paustās bažas attiecībā uz metodiku EGF sniegtā labuma aprēķināšanai; uzsver, ka izpildes rādītājiem ir jāpiemēro papildu prasības;

51. aicina Komisiju un dalībvalstis saglabāt pašreizējā EGF regulā iekļautos noteikumus par pabalstu aprūpētājiem; šajā sakarībā aicina dalībvalstis izstrādāt elastīgus darba un apmācības pasākumus un tos pēc iespējas īstenot vietējo kopienu līmenī, jo daudzām atlaistajām darbaņēmējām var būt mazāka ģeogrāfiskā mobilitāte ģimenes pienākumu dēļ;

52. aicina reģionālās un vietējās kompetentās iestādes, sociālos partnerus un pilsoniskās sabiedrības organizācijas koordinēt pasākumus starp darba tirgus dalībniekiem, lai turpmāko atlaišanu gadījumā nodrošinātu labāku piekļuvi EGF finansiālajai palīdzībai; turklāt aicina sociālos partnerus vairāk piedalīties fonda uzraudzības un novērtēšanas darbībās un jo īpaši iedrošināt ieinteresēto sieviešu pārstāves, lai nodrošinātu lielāku uzmanību dzimumu līdztiesības aspektiem;

53. aicina Komisiju apsvērt iespēju deleģēt regulas 20. pantā paredzēto EGF novērtēšanu *Eurofound*; uzskata, ka, īstenojot šādu priekšlikumu, Komisija varētu piešķirt *Eurofound* nepieciešamos finanšu līdzekļus, kas atbilstu pašreizējiem EGF novērtējuma iepirkuma izdevumiem un cilvēkresursu izmaksām; turklāt, tā kā galvenais šķērslis labākiem novērtējumiem ir pienācīgu datu trūkums, Komisija varētu izvirzīt dalībvalstīm prasību iesniegt *Eurofound* šādus datus;

o

o o

54. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu valdībām un parlamentiem.

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

II

(Informācija)

EIROPAS SAVIENĪBAS IESTĀŽU UN STRUKTŪRU SNIEGTI PAZIŅOJUMI

EIROPAS PARLAMENTS

P8_TA(2016)0323

Pieprasījums atcelt István Ujhelyi imunitāti**Eiropas Parlamenta 2016. gada 13. septembra lēmums par pieprasījumu atcelt István Ujhelyi imunitāti (2015/2237(IMM))**

(2018/C 204/23)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā pieprasījumu atcelt István Ujhelyi imunitāti, kas iesniegts saskaņā ar Peštas (Ungārijā) centrālā rajona tiesas 2014. gada 26. novembra nolēmumu saistībā ar minētajā tiesā uzsākto tiesvedību krimināllietā, kuru 2015. gada 15. jūlijā nosūtīja Ungārijas pastāvīgais pārstāvis un par kuru paziņots 2015. gada 7. septembra plenārsēdē,
- pēc István Ujhelyi uzklaušanās 2016. gada 28. janvārī saskaņā ar Reglamenta 9. panta 5. punktu,
- ņemot vērā 7. protokola par privilēģijām un imunitāti Eiropas Savienībā 8. un 9. pantu, kā arī 1976. gada 20. septembra Akta par Eiropas Parlamenta deputātu ievēlēšanu tiesās vispārējās vēlēšanās 6. panta 2. punktu,
- ņemot vērā Eiropas Savienības Tiesas 1964. gada 12. maija, 1986. gada 10. jūlija, 2008. gada 15. un 21. oktobra, 2010. gada 19. marta, 2011. gada 6. septembra un 2013. gada 17. janvāra spriedumu ⁽¹⁾,
- ņemot vērā Ungārijas pamatlikuma 4. panta 2. punktu,
- ņemot vērā Ungārijas 2004. gada Likuma LVII par Ungārijā ievēlēto Eiropas Parlamenta deputātu statusu 10. panta 2. punktu,
- ņemot vērā Ungārijas 2012. gada Likuma XXXVI par Nacionālo asambleju 74. panta 3. punktu un 79. panta 2. punktu,

⁽¹⁾ Tiesas 1964. gada 12. maija spriedums, *Wagner/Fohrmann* un *Krier*, 101/63, ECLI:EU:C:1964:28; Tiesas 1986. gada 10. jūlija spriedums, *Wybot/Faure* u. c., 149/85, ECLI:EU:C:1986:310; Vispārējās tiesas 2008. gada 15. oktobra spriedums, *Mote/Parlaments*, T-345/05, ECLI:EU:T:2008:440; Tiesas 2008. gada 21. oktobra spriedumi, *Marra/De Gregorio* un *Clemente*, C-200/07 un C-201/07, ECLI:EU:C:2008:579; Tiesas 2010. gada 19. marta spriedums, *Gollnisch/Parlaments*, T-42/06, ECLI:EU:T:2010:102; Tiesas 2011. gada 6. septembra spriedums, *Patriciello*, C-163/10, ECLI:EU:C:2011:543; Vispārējās tiesas 2013. gada 17. janvāra spriedumi, *Gollnisch/Parlaments*, T-346/11 un T-347/11, ECLI:EU:T:2013:23.

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

- ņemot vērā Reglamenta 5. panta 2. punktu, 6. panta 1. punktu un 9. pantu,
- ņemot vērā Juridiskās komitejas ziņojumu (A8-0229/2016),
- A. tā kā Peštas centrālā rajona tiesa ir pieprasījusi atcelt Eiropas Parlamenta deputāta *István Ujhelyi* parlamentāro imunitāti saistībā ar šīs tiesas tiesvedībā esošo lietu;
- B. tā kā tiesas pieprasījums ir saistīts ar krimināllietu apsūdzībā noziedzīgā nodarījumā par neslavas celšanu, kas izpaudusies *István Ujhelyi* paziņojumos 2014. gada 25. aprīlī attiecībā uz kādu privātpersonu Ungārijā;
- C. tā kā saskaņā ar 7. protokola 8. pantu attiecībā uz Eiropas Parlamenta deputātiem nevar veikt izmeklēšanas darbības, viņus aizturēt vai uzsākt tiesvedību sakarā ar viedokli, ko viņi pauduši, vai balsojumu, ko viņi veikuši, pildot pienākumus;
- D. tā kā saskaņā ar 7. protokola par privilēģijām un imunitāti Eiropas Savienībā 9. pantu Eiropas Parlamenta deputātiem savas valsts teritorijā ir tāda pati imunitāte, kāda ir piešķirta šīs valsts parlamenta deputātiem;
- E. tā kā saskaņā ar Ungārijas pamatlikuma 4. panta 2. punktu parlamenta deputātiem ir tiesības uz imunitāti un atalgojumu, lai veicinātu viņu neatkarību;
- F. tā kā saskaņā ar Ungārijas 2004. gada Likuma LVII par Ungārijā ievēlēto Eiropas Parlamenta deputātu statusu 10. panta 1. punktu šādam deputātam piešķir imunitāti tādā pašā mērā, kādu bauda Ungārijas parlamenta deputāts;
- G. tā kā saskaņā ar Ungārijas 2012. gada Likuma XXXVI par Nacionālo asambleju 74. panta 3. punktu priekšlikumu priekšsēdētājam par imunitātes atcelšanu iesniedz virsprokurors pirms apsūdzības izvirzīšanas vai tiesa pēc tam, kad ir celta apsūdzība;
- H. tā kā saskaņā ar Ungārijas 2012. gada Likuma XXXVI par Nacionālo asambleju 74. panta 2. punktu persona, kuras kandidatūra reģistrēta parlamenta deputāta vēlēšanām, bauda tādu pašu imunitāti, tādēļ uz paziņojumiem, kas izdarīti 2014. gada 25. aprīlī, varētu attiekties Ungārijas parlamenta absolūtā imunitāte, izņemot to, ka jebkādu imunitātes atcelšanu nosaka attiecīgās valsts vēlēšanu komisija un jebkurš priekšlikums atcelt imunitāti ir jāiesniedz valsts vēlēšanu komitejas priekšsēdētājam;
- I. tā kā attiecīgie paziņojumi ir izdarīti 2014. gada 25. aprīlī, — laikā, kad *István Ujhelyi* nebija Eiropas Parlamenta deputāts, bet gan bija valsts parlamenta deputāts;
- J. tā kā apsūdzības pret *István Ujhelyi* nav saistītas nedz ar viedokli, kuru viņš ir paudis, nedz ar balsojumu, kuru viņš ir izdarījis, būdams Eiropas Parlamenta deputāts un pildīdams deputāta pienākumus, un tā kā tādēļ nav piemērojama absolūtā imunitāte saskaņā ar 7. protokola 8. pantu,
  1. nolemj atcelt *István Ujhelyi* deputāta imunitāti;
  2. uzdod priekšsēdētājam šo lēmumu un atbildīgās komitejas ziņojumu nekavējoties nosūtīt attiecīgajām Ungārijas iestādēm.

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

P8_TA(2016)0324

Pieprasījums aizstāvēt *Rosario Crocetta* privilēģijas un imunitāti**Eiropas Parlamenta 2016. gada 13. septembra lēmums par pieprasījumu aizstāvēt *Rosario Crocetta* privilēģijas un imunitāti (2016/2015(IMM))**

(2018/C 204/24)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā 2016. gada 21. janvāra plenārsēdē paziņoto *Rosario Crocetta* 2016. gada 7. janvāra pieprasījumu aizstāvēt viņa privilēģijas un imunitāti saistībā ar Palermo (Itālija) tiesas Krimināllietu palātā izskatāmo krimināllietu (RGNR No 20445/2012),
  - pēc *Rosario Crocetta* uzklaušīšanas saskaņā ar Reglamenta 9. panta 5. punktu,
  - ņemot vērā 7. protokola par privilēģijām un imunitāti Eiropas Savienībā 8. un 9. pantu, kā arī 1976. gada 20. septembra Akta par Eiropas Parlamenta deputātu ievēlēšanu tiešās vispārējās vēlēšanās 6. panta 2. punktu,
  - ņemot vērā Eiropas Savienības Tiesas 1964. gada 12. maija, 1986. gada 10. jūlija, 2008. gada 15. un 21. oktobra, 2010. gada 19. marta, 2011. gada 6. septembra un 2013. gada 17. janvāra spriedumu ⁽¹⁾,
  - ņemot vērā Itālijas Kriminālkodeksa 595. pantu,
  - ņemot vērā Reglamenta 5. panta 2. punktu un 7. pantu un 9. pantu,
  - ņemot vērā Juridiskās komitejas ziņojumu (A8-0230/2016),
- A. tā kā Eiropas Parlamenta bijušais deputāts *Rosario Crocetta* ir pieprasījis aizstāvēt viņa deputāta imunitāti saistībā ar Palermo (Itālija) tiesas Krimināllietu palātā izskatāmo krimināllietu; tā kā saskaņā ar prokuratūras iesniegto paziņojumu *R. Crocetta* tiek apsūdzēts apmelojošu paziņojumu izdarīšanā, kas saskaņā ar Itālijas Kriminālkodeksa 595. pantu ir sodāma darbība.
- B. tā kā saskaņā ar 7. protokola 8. pantu attiecībā uz Eiropas Parlamenta locekļiem nevar veikt izmeklēšanas darbības, viņus aizturēt vai uzsākt tiesvedību sakarā ar viedokli, ko viņi pauduši, vai balsojumu, ko viņi veikuši, pildot pienākumus; tā kā tāda imunitāte, ciktāl tā attiecas uz brīvu izteikšanos un Eiropas Parlamenta deputātu neatkarību, ir jāaplūko kā pilnīga imunitāte, kas aizliedz jebkādu tiesvedību sakarā ar viedokli, ko viņi pauduši, vai balsojumu, ko viņi veikuši, pildot deputātu pienākumus ⁽²⁾.
- C. tā kā Tiesa arī nolēmusi — lai uz viedokli attiektos imunitāte, Eiropas Parlamenta deputātam tas jāpauž, pildot savus pienākumus, kas tādējādi paredz prasību par saikni starp pausto viedokli un parlamentārajiem pienākumiem; tā kā šai saiknei jābūt tiešai un acīmredzamai ⁽³⁾;

⁽¹⁾ Tiesas 1964. gada 12. maija spriedums, *Wagner/Fohrmann* un *Krier*, 101/63, ECLI:EU:C:1964:28; Tiesas 1986. gada 10. jūlija spriedums, *Wybot/Faure* u. c., 149/85, ECLI:EU:C:1986:310; Vispārējās tiesas 2008. gada 15. oktobra spriedums, *Mote/Parlaments*, T-345/05, ECLI:EU:T:2008:440; Tiesas 2008. gada 21. oktobra spriedums, *Marra/De Gregorio* un *Clemente*, C-200/07 un C-201/07, ECLI:EU:C:2008:579; Vispārējās Tiesas 2010. gada 19. marta spriedums, *Gollnisch/Parlaments*, T-42/06, ECLI:EU:T:2010:102; Tiesas 2011. gada 6. septembra spriedums, *Patriciello*, C-163/10, ECLI: EU:C:2011:543; Vispārējās tiesas 2013. gada 17. janvāra spriedums, *Gollnisch/Parlaments*, T-346/11 un T-347/11, ECLI:EU:T:2013:23.

⁽²⁾ Āpvienotās lietas C-200/07 un C-201/07 *Marra*, minētas iepriekš, 27. punkts.

⁽³⁾ Lieta C-163/10 *Patriciello*, minēta iepriekš, 33. un 35. punkts.

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

- D. tā kā *Rosario Crocetta* laikā, kad viņš izdarījis attiecīgos paziņojumus, bija Eiropas Parlamenta deputāts;
- E. tā kā *R. Crocetta* uzstāšanos ieraksti Parlamentā liecina, ka viņš vienmēr bijis ļoti aktīvs cīņā pret organizēto noziedzību, kā arī tās ietekmi uz Savienību un tās dalībvalstīm; tā kā viņa uzmanības degpunktā vienmēr bija sistemātiskas korupcijas ietekme uz politiku un ekonomiku, īpaši attiecībā uz publisko iepirkumu vides politikas jomā;
- F. tā kā lietas apstākļi, kā izklāstīts Juridiskajai komitejai iesniegtajos dokumentos un uzklaušanās minētajā komitejā liecina, ka *R. Crocetta* paziņojumiem ir tieša un acīmredzama saistība ar viņa parlamentāro darbību;
- G. tā kā tādēļ attiecībā uz *R. Crocetta* var uzskatīt, ka viņš rīkojies, pildot savus Eiropas Parlamenta deputāta pienākumus,
1. nolemj aizstāvēt *Rosario Crocetta* imunitāti un privilēģijas;
  2. uzdod priekšsēdētājam šo lēmumu un atbildīgās komitejas ziņojumu nekavējoties nosūtīt Itālijas Republikas kompetentajām iestādēm un *Rosario Crocetta*.
-

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

P8_TA(2016)0325

Pieprasījums atcelt *Sotirios Zarianopoulos* imunitāti**Eiropas Parlamenta 2016. gada 13. septembra lēmums par pieprasījumu atcelt *Sotirios Zarianopoulos* imunitāti (2016/2083(IMM))**

(2018/C 204/25)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā pieprasījumu atcelt *Sotirios Zarianopoulos* imunitāti, kuru Grieķijas Augstākās tiesas prokurors nosūtījis 2016. gada 28. martā saistībā ar Saloniku prokuratūras kriminālpārkāpumu prokurora plānoto kriminālprocesu (lietā ABM A2015/1606) un par kuru paziņots 2016. gada 27. aprīļa plenārsesijā,
  - ņemot vērā, ka *Sotirios Zarianopoulos* atteicās no uzklausišanas saskaņā ar Reglamenta 9. panta 5. punktu,
  - ņemot vērā 7. protokola par privilēģijām un imunitāti Eiropas Savienībā 8. un 9. pantu, kā arī 1976. gada 20. septembra Akta par Eiropas Parlamenta deputātu ievēlēšanu tiešās vispārējās vēlēšanās 6. panta 2. punktu,
  - ņemot vērā Eiropas Savienības Tiesas 1964. gada 12. maija, 1986. gada 10. jūlija, 2008. gada 15. un 21. oktobra, 2010. gada 19. marta, 2011. gada 6. septembra un 2013. gada 17. janvāra spriedumu⁽¹⁾,
  - ņemot vērā Grieķijas Republikas Konstitūcijas 62. pantu,
  - ņemot vērā Reglamenta 5. panta 2. punktu, 6. panta 1. punktu un 9. pantu,
  - ņemot vērā Juridiskās komitejas ziņojumu (A8-0233/2016),
- A. tā kā Grieķijas Augstākās tiesas prokurors ir pieprasījis atcelt Eiropas Parlamenta deputāta *Sotirios Zarianopoulos* parlamentāro imunitāti saistībā ar kriminālprocesu par iespējamu pārkāpumu;
- B. tā kā saskaņā ar 7. protokola par privilēģijām un imunitāti Eiropas Savienībā 9. pantu Eiropas Parlamenta locekļiem savā valstī ir imunitāte, ko piešķir attiecīgās valsts parlamenta locekļiem;
- C. tā kā saskaņā ar Grieķijas Republikas Konstitūcijas 62. pantu parlamentārā sasaukuma laikā nevienu deputātu nedrīkst saukt pie atbildības, aizturēt, apcietināt vai kā citādi ierobežot viņu brīvību, ja nav saņemta Deputātu palātas atļauja;
- D. tā kā Grieķijas iestādes paredz pret *Sotirios Zarianopoulos* ierosināt kriminālprocesu par juridisko saistību neizpildi grupā;
- E. tā kā paredzētais kriminālprocess attiecas uz to, ka 2011. gadā Saloniku dome esot izdevusi nelegālu atļauju uz publiska īpašuma — gājēju celiņiem — novietot terases, un tā kā pret *Sotirios Zarianopoulos* grasās ierosināt kriminālprocesu kā pret bijušo domes locekli;
- F. tā kā paredzētajam kriminālprocesam nav nekāda acīmredzama sakara ar *Sotirios Zarianopoulos* darbību Eiropas Parlamenta deputāta amatā, bet drīzāk tā ir saistīta ar viņa agrāko darbību Saloniku domes locekļa amatā;

⁽¹⁾ Tiesas 1964. gada 12. maija spriedums, *Wagner/Fohrmann* un *Krier*, 101/63, ECLI:EU:C:1964:28; Tiesas 1986. gada 10. jūlija spriedums, *Wybot/Faure* u. c., 149/85, ECLI:EU:C:1986:310; Vispārējās tiesas 2008. gada 15. oktobra spriedums, *Mote/Parlaments*, T-345/05, ECLI:EU:T:2008:440; Tiesas 2008. gada 21. oktobra spriedums, *Marra/De Gregorio* un *Clemente*, C-200/07 un C-201/07, ECLI:EU:C:2008:579; Vispārējās tiesas 2010. gada 19. marta spriedums, *Gollnisch/Parlaments*, T-42/06, ECLI:EU:T:2010:102; Tiesas 2011. gada 6. septembra spriedums, *Patriciello*, C-163/10, ECLI: EU:C:2011:543; Vispārējās tiesas 2013. gada 17. janvāra spriedums, *Gollnisch/Parlaments*, T346/11 un T-347/11, ECLI:EU:T:2013:23.

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

- G. tā kā paredzētais kriminālprocess neskar nevienu viedokli, ko deputāts ir paudis, vai balsojumu, ko viņš ir veicis, pildot Eiropas Parlamenta deputāta pienākumus, kā tas ir noteikts 7. protokola par privilēģijām un imunitāti Eiropas Savienībā 8. pantā;
- H. tā kā nav nekāda pamata uzskatīt, ka kriminālprocess ir paredzēts tāpēc, lai kaitētu attiecīgā deputāta politiskajai darbībai (*fumus persecutionis*), — vēl jo vairāk tāpēc, ka kriminālprocess attiecas uz visiem tā laika domes locekļiem,
1. nolemj atcelt *Sotirios Zarianopoulos* imunitāti;
  2. uzdod priekšsēdētājam šo lēmumu un atbildīgās komitejas ziņojumu nekavējoties nosūtīt Grieķijas iestādēm.
-

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

P8_TA(2016)0362

Komisijas priekšlikuma grozījumu pieņemšana (Reglamenta 61. panta 2. punkta interpretācija)**Eiropas Parlamenta 2016. gada 15. septembra lēmums par Komisijas priekšlikuma grozījumu pieņemšanu (Eiropas Parlamenta Reglamenta 61. panta 2. punkta interpretācija) (2016/2218(REG))**

(2018/C 204/26)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Konstitucionālo lietu komitejas priekšsēdētājas 2016. gada 13. septembra vēstuli,

— ņemot vērā Reglamenta 226. pantu,

1. nolemj piemērot šādu 61. panta 2. punkta interpretāciju:

“Nekas neliedz Parlamentam attiecīgā gadījumā pieņemt lēmumu par noslēdzošo debašu sarīkošanu pēc atbildīgās komitejas, kurai jautājums nodots atpakaļ, ziņojuma.”

2. uzdod priekšsēdētājam informatīvos nolūkos nosūtīt šo lēmumu Padomei un Komisijai.

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

III

(Sagatavošanā esoši tiesību akti)

EIROPAS PARLAMENTS

P8_TA(2016)0326

ES un Ķīnas nolīgums attiecībā uz Horvātijas pievienošanos ES ***

Eiropas Parlamenta 2016. gada 13. septembra normatīvā rezolūcija par projektu Padomes lēmumam par to, lai noslēgtu Nolīgumu vēstuļu apmaiņas veidā starp Eiropas Savienību un Ķīnas Tautas Republiku, kuru slēdz saskaņā ar 1994. gada Vispārējās vienošanās par tarifiem un tirdzniecību (GATT) XXIV panta 6. punktu un XXVIII pantu attiecībā uz koncesiju grozīšanu Horvātijas Republikas sarakstā, tai pievienojoties Eiropas Savienībai (15561/2015 – C8-0158/2016 – 2015/0298(NLE))

(Piekrišana)

(2018/C 204/27)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Padomes lēmuma projektu (15561/2015),
  - ņemot vērā Nolīgumu vēstuļu apmaiņas veidā starp Eiropas Savienību un Ķīnas Tautas Republiku, kuru slēdz saskaņā ar 1994. gada Vispārējās vienošanās par tarifiem un tirdzniecību (GATT) XXIV panta 6. punktu un XXVIII pantu attiecībā uz koncesiju grozīšanu Horvātijas Republikas sarakstā, tai pievienojoties Eiropas Savienībai (15562/2015),
  - ņemot vērā piekrišanas pieprasījumu, ko Padome iesniegusi saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 207. panta 4. punkta pirmo daļu un 218. panta 6. punkta otrās daļas a) apakšpunkta v) punktu (C8-0158/2016),
  - ņemot vērā Reglamenta 99. panta 1. punkta pirmo un trešo daļu un 99. panta 2. punktu, kā arī 108. panta 7. punktu,
  - ņemot vērā Starptautiskās tirdzniecības komitejas ieteikumu (A8-0231/2016),
1. sniedz piekrišanu nolīguma slēgšanai;
  2. uzdod priekšsēdētājam Parlamentam nostāju nosūtīt Padomei, Komisijai, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, kā arī Ķīnas Tautas Republikas valdībai un parlamentam.

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

P8_TA(2016)0327

ES un Urugvajas nolīgums attiecībā uz Horvātijas pievienošanos ES ***

Eiropas Parlamenta 2016. gada 13. septembra normatīvā rezolūcija par projektu Padomes lēmumam par to, lai noslēgtu Nolīgumu vēstuļu apmaiņas veidā starp Eiropas Savienību un Urugvajas Austrumu Republiku saskaņā ar 1994. gada Vispārējās vienošanās par tarifiem un tirdzniecību (GATT) XXIV panta 6. punktu un XXVIII pantu attiecībā uz koncesiju grozīšanu Horvātijas Republikas sarakstā, tai pievienojoties Eiropas Savienībai (06870/2016 – C8-0235/2016 – 2016/0058(NLE))

(Piekrišana)

(2018/C 204/28)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Padomes lēmuma projektu (06870/2016),
  - ņemot vērā priekšlikumu nolīgumam vēstuļu apmaiņas veidā starp Eiropas Savienību un Urugvajas Austrumu Republiku, kuru slēdz saskaņā ar 1994. gada Vispārējās vienošanās par tarifiem un tirdzniecību (GATT) XXIV panta 6. punktu un XXVIII pantu attiecībā uz koncesiju grozīšanu Horvātijas Republikas sarakstā, tai pievienojoties Eiropas Savienībai (06871/2016),
  - ņemot vērā piekrišanas pieprasījumu, ko Padome iesniegusi saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 207. panta 4. punkta pirmo daļu un 218. panta 6. punkta otrās daļas a) apakšpunkta v) punktu (C8-0235/2016),
  - ņemot vērā Reglamenta 99. panta 1. punkta pirmo un trešo daļu un 99. panta 2. punktu, kā arī 108. panta 7. punktu,
  - ņemot vērā Starptautiskās tirdzniecības komitejas ieteikumu (A8-0241/2016),
1. sniedz piekrišanu nolīguma slēgšanai;
  2. uzdod priekšsēdētājam Parlamenta nostāju nosūtīt Padomei, Komisijai, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, kā arī Urugvajas Austrumu Republiku valdībai un parlamentam.

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

P8_TA(2016)0328

Revīzijas palātas locekļa iecelšana amatā — *Lazaros Stavrou Lazarou*

Eiropas Parlamenta 2016. gada 13. septembra lēmums par priekšlikumu iecelt *Lazaros Stavrou Lazarou* par Revīzijas palātas locekli (C8-0190/2016 – 2016/0807(NLE))

(Apspriešanās)

(2018/C 204/29)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 286. panta 2. punktu, saskaņā ar kuru Padome ar to ir apspriedusies (C8-0190/2016),
  - ņemot vērā Reglamenta 121. pantu,
  - ņemot vērā Budžeta kontroles komitejas ziņojumu (A8-0258/2016),
- A. tā kā Parlamenta Budžeta kontroles komiteja pārbaudīja amata kandidāta atbilstību, jo īpaši ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 286. panta 1. punktā noteiktās prasības; tā kā, veicot novērtēšanu, komiteja no kandidāta saņēma dzīves aprakstu, kā arī atbildes uz viņam nosūtīto rakstisko anketu;
- B. tā kā Budžeta kontroles komiteja 2016. gada 5. septembra sanāksmē uzklusēja Padomes izvirzīto Revīzijas palātas locekļa amata kandidātu,
1. apstiprina Padomes priekšlikumu iecelt *Lazaros Stavrou Lazarou* par Revīzijas palātas locekli;
  2. uzdod priekšsēdētājam šo lēmumu nosūtīt Padomei un informēšanas nolūkā Revīzijas palātai, kā arī pārējām Eiropas Savienības iestādēm un dalībvalstu revīzijas iestādēm.

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

P8_TA(2016)0329

Revīzijas palātas locekļa iecelšana amatā — *João Figueiredo***Eiropas Parlamenta 2016. gada 13. septembra lēmums par priekšlikumu iecelt *João Alexandre Tavares Gonçalves de Figueiredo* par Revīzijas palātas locekli (C8-0260/2016 – 2016/0809(NLE))**

(Apspriešanās)

(2018/C 204/30)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 286. panta 2. punktu, saskaņā ar kuru Padome ar to ir apspriedusies (C8-0260/2016),
  - ņemot vērā Reglamenta 121. pantu,
  - ņemot vērā Budžeta kontroles komitejas ziņojumu (A8-0259/2016),
- A. tā kā Parlamenta Budžeta kontroles komiteja pārbaudīja amata kandidāta atbilstību, jo īpaši ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 286. panta 1. punktā noteiktās prasības;
- B. tā kā Budžeta kontroles komiteja 2016. gada 5. septembra sanāksmē uzklausa Padomes izvirzīto Revīzijas palātas locekļa amata kandidātu,
1. apstiprina Padomes priekšlikumu iecelt *João Alexandre Tavares Gonçalves de Figueiredo* par Revīzijas palātas locekli;
  2. uzdod priekšsēdētājam šo lēmumu nosūtīt Padomei un informēšanas nolūkā Revīzijas palātai, kā arī pārējām Eiropas Savienības iestādēm un dalībvalstu revīzijas iestādēm.

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

P8_TA(2016)0330

Revīzijas palātas locekļa iecelšana amatā — *Leo Brincat*

Eiropas Parlamenta 2016. gada 13. septembra lēmums par priekšlikumu iecelt *Leo Brincat* par Revīzijas palātas locekli (C8-0185/2016 – 2016/0806(NLE))

(Apspriešanās)

(2018/C 204/31)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 286. panta 2. punktu, saskaņā ar kuru Padome ar to ir apspriedusies (C8-0185/2016),
  - ņemot vērā Reglamenta 121. pantu,
  - ņemot vērā Budžeta kontroles komitejas ziņojumu (A8-0257/2016),
- A. tā kā Parlamenta Budžeta kontroles komiteja pārbaudīja amata kandidāta atbilstību, jo īpaši ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 286. panta 1. punktā noteiktās prasības;
- B. tā kā Budžeta kontroles komiteja 2016. gada 5. septembra sanāksmē uzklauzīja Padomes izvirzīto Revīzijas palātas locekļa amata kandidātu,
1. sniedz noraidošu atzinumu par Padomes priekšlikumu iecelt *Leo Brincat* par Revīzijas palātas locekli un aicina Padomi atsaukt priekšlikumu par iecelšanu amatā un iesniegt jaunu priekšlikumu;
  2. uzdod priekšsēdētājam šo lēmumu nosūtīt Padomei un informēšanas nolūkā Revīzijas palātai, kā arī pārējām Eiropas Savienības iestādēm un dalībvalstu revīzijas iestādēm.
-

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

P8_TA(2016)0331

Statistika attiecībā uz ārējo tirdzniecību ar ārpuskopienas valstīm (deleģētās un īstenošanas pilnvaras) ***II

Eiropas Parlamenta 2016. gada 13. septembra normatīvā rezolūcija par Padomes nostāju pirmajā lasījumā, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes regulu, ar ko attiecībā uz deleģēto un īstenošanas pilnvaru piešķiršanu Komisijai konkrētu pasākumu pieņemšanai groza Regulu (EK) Nr. 471/2009 par Kopienas statistiku attiecībā uz ārējo tirdzniecību ar ārpuskopienas valstīm (08536/1/2016 – C8-0226/2016 – 2013/0279(COD))

(Parastā likumdošanas procedūra: otrais lasījums)

(2018/C 204/32)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Padomes nostāju pirmajā lasījumā (08536/1/2016 – C8-0226/2016),
  - ņemot vērā Parlamenta nostāju pirmajā lasījumā ⁽¹⁾ attiecībā uz Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2013)0579),
  - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 7. punktu,
  - ņemot vērā Reglamenta 76. pantu,
  - ņemot vērā Starptautiskās tirdzniecības komitejas ieteikumus otrajam lasījumam (A8-0240/2016),
1. apstiprina Padomes nostāju pirmajā lasījumā;
  2. konstatē, ka akts ir pieņemts saskaņā ar Padomes nostāju;
  3. uzdod priekšsēdētājam parakstīt aktu kopā ar Padomes priekšsēdētāju saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 297. panta 1. punktu;
  4. uzdod ģenerāļsekretāram parakstīt aktu pēc tam, kad ir notikusi pārbaude, ka ir pienācīgi ievērotas visas procedūras, un pēc saskaņošanas ar Padomes ģenerāļsekretāru nodrošināt tā publicēšanu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*;
  5. uzdod priekšsēdētājam Parlamenta nostāju nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu parlamentiem.

⁽¹⁾ 2014. gada 12. martā pieņemtie teksti, P7_TA(2014)0226.

Otrdiena, 2016. gada 13. septembris

P8_TA(2016)0332

Statistika par dabasgāzes un elektroenerģijas cenām ***I

Eiropas Parlamenta 2016. gada 13. septembra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, kas atteicas uz Eiropas statistiku par dabasgāzes un elektroenerģijas cenām un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/92/EK par Kopienas procedūru, lai veicinātu atklātību attiecībā uz gāzes un elektrības cenām, kas noteiktas tiešajiem lietotājiem rūpniecībā (COM(2015)0496 – C8-0357/2015 – 2015/0239(COD))

(Parastā likumdošanas procedūra: pirmais lasījums)

(2018/C 204/33)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2015)0496),
  - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 2. punktu un 338. panta 1. punktu, saskaņā ar kuriem Komisija tam ir iesniegusi priekšlikumu (C8-0357/2015),
  - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 3. punktu,
  - ņemot vērā Padomes pārstāvja 2016. gada 22. jūnija vēstulē pausto apņemšanos apstiprināt Parlamenta nostāju saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 4. punktu,
  - ņemot vērā Reglamenta 59. pantu,
  - ņemot vērā Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejas ziņojumu (A8-0184/2016),
1. pieņem pirmajā lasījumā turpmāk izklāstīto nostāju;
  2. prasa Komisijai priekšlikumu iesniegt vēlreiz, ja tā ir paredzējusi šo priekšlikumu būtiski grozīt vai aizstāt ar citu tekstu;
  3. uzdod priekšsēdētājam Parlamenta nostāju nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu parlamentiem.

P8_TC1-COD(2015)0239

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2016. gada 13. septembrī, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/... par Eiropas statistiku attiecībā uz dabasgāzes un elektroenerģijas cenām un ar ko atceļ Direktīvu 2008/92/EK

(Tā kā starp Parlamentu un Padomi tika panākta vienošanās, Parlamenta nostāja atbilst galīgajam tiesību aktam Regulai (ES) 2016/1952.)

Trešdiena, 2016. gada 14. septembris

P8_TA(2016)0339

Protokols ES un Šveices nolīgumam par personu brīvu pārvietošanos (Horvātijas pievienošanās ES) ***

Eiropas Parlamenta 2016. gada 14. septembra normatīvā rezolūcija par projektu Padomes lēmumam par to, lai noslēgtu Protokolu Nolīgumam starp Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Šveices Konfederāciju, no otras puses, par personu brīvu pārvietošanos attiecībā uz Horvātijas Republikas dalību līgumslēdzējas puses statusā pēc tās pievienošanās Eiropas Savienībai (14381/2013 – C8-0120/2016 – 2013/0321(NLE))

(Piekrišana)

(2018/C 204/34)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā projektu Padomes lēmumam (14381/2013),
  - ņemot vērā Protokolu Nolīgumam starp Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Šveices Konfederāciju, no otras puses, par personu brīvu pārvietošanos attiecībā uz Horvātijas Republikas dalību līgumslēdzējas puses statusā pēc tās pievienošanās Eiropas Savienībai (14382/2013),
  - ņemot vērā piekrišanas pieprasījumu, ko Padome iesniegusi saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 217. pantu, 218. panta 6. punkta a) apakšpunktu un 218. panta 8. punkta otro daļu (C8-0120/2016),
  - ņemot vērā Reglamenta 99. panta 1. punkta pirmo un trešo daļu un 99. panta 2. punktu, kā arī 108. panta 7. punktu,
  - ņemot vērā Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas ieteikumu (A8-0216/2016),
1. sniedz piekrišanu protokola slēgšanai;
  2. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt Parlamenta nostāju Padomei, Komisijai, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, kā arī Šveices Konfederācijas valdībai un parlamentam.
-

Trešdiena, 2016. gada 14. septembris

P8_TA(2016)0340

Augstākā līmeņa trīspusējā sociālo lietu sanāksme par izaugsmi un nodarbinātību ***

Eiropas Parlamenta 2016. gada 14. septembra normatīvā rezolūcija par projektu Padomes lēmumam par augstākā līmeņa trīspusējo sociālo lietu sanākumi par izaugsmi un nodarbinātību un ar ko atceļ Lēmumu 2003/174/EK (05820/2014 – C8-0164/2016 – 2013/0361(APP))

(Īpašā likumdošanas procedūra — piekrišana)

(2018/C 204/35)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Padomes lēmuma projektu (05820/2014),
  - ņemot vērā piekrišanas pieprasījumu, ko Padome iesniegusi saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 352. panta 1. punktu (C8-0164/2016),
  - ņemot vērā savu 2014. gada 15. aprīļa rezolūciju par priekšlikumu Padomes lēmumam par augstākā līmeņa trīspusējo sociālo lietu sanākumi par izaugsmi un nodarbinātību⁽¹⁾,
  - ņemot vērā Reglamenta 99. panta 1. punkta pirmo un trešo daļu,
  - ņemot vērā Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas ieteikumu (A8-0252/2016),
1. sniedz piekrišanu Padomes lēmuma projektam;
  2. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt Parlamenta nostāju Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu parlamentiem.

⁽¹⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2014)0377.

Trešdiena, 2016. gada 14. septembris

P8_TA(2016)0341

Tehniskās prasības attiecībā uz iekšējo ūdensceļu kuģiem ***II

Eiropas Parlamenta 2016. gada 14. septembra normatīvā rezolūcija par Padomes nostāju pirmajā lasījumā, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvu, ar ko nosaka tehniskās prasības attiecībā uz iekšzemes ūdensceļu kuģiem, groza Direktīvu 2009/100/EK un atceļ Direktīvu 2006/87/EK (07532/2/2016 – C8-0227/2016 – 2013/0302(COD))

(Parastā likumdošanas procedūra: otrais lasījums)

(2018/C 204/36)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Padomes nostāju pirmajā lasījumā (07532/2/2016 – C8-0227/2016),
  - ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas 2014. gada 21. janvāra atzinumu ⁽¹⁾,
  - ņemot vērā Reģionu komitejas 2014. gada 31. janvāra atzinumu ⁽²⁾,
  - ņemot vērā Parlamenta nostāju pirmajā lasījumā ⁽³⁾ attiecībā uz Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2013)0622),
  - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 7. punktu,
  - ņemot vērā Reglamenta 76. pantu,
  - ņemot vērā Transporta un tūrisma komitejas ieteikumu otrajam lasījumam (A8-0256/2016),
1. apstiprina Padomes nostāju pirmajā lasījumā;
  2. konstatē, ka akts ir pieņemts saskaņā ar Padomes nostāju;
  3. uzdod priekšsēdētājam parakstīt aktu kopā ar Padomes priekšsēdētāju saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 297. panta 1. punktu;
  4. uzdod ģenerālsekretāram parakstīt aktu pēc tam, kad ir notikusi pārbaude, ka ir ievērotas visas procedūras, un pēc saskaņošanas ar Padomes ģenerālsekretāru nodrošināt tā publicēšanu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*;
  5. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt Parlamenta nostāju Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu parlamentiem.

⁽¹⁾ OV C 177, 11.6.2014., 58. lpp.

⁽²⁾ OV C 126, 26.4.2014., 48. lpp.

⁽³⁾ 2014. gada 15. aprīlī pieņemtie teksti, P7_TA(2014)0343.

Trešdiena, 2016. gada 14. septembris

P8_TA(2016)0342

Ekonomisko partnerattiecību nolīgums starp ES un DAK EPN valstīm ***

Eiropas Parlamenta 2016. gada 14. septembra normatīvā rezolūcija par projektu Padomes lēmumam par to, lai Eiropas Savienības vārdā noslēgtu Ekonomisko partnerattiecību nolīgumu starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un DAK EPN valstīm, no otras puses (10107/2016 – C8-0243/2016 – 2016/0005(NLE))

(Piekrišana)

(2018/C 204/37)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Padomes lēmuma projektu (10107/2016),
  - ņemot vērā projektu ekonomisko partnerattiecību nolīgumam starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un DAK EPN valstīm, no otras puses (05730/2016),
  - ņemot vērā piekrišanas pieprasījumu, ko Padome iesniegusi saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 207. panta 3. un 4. punktu, 209. panta 2. punktu, kā arī 218. panta 6. punkta otrās daļas a) apakšpunktu (C8-0243/2016),
  - ņemot vērā Reglamenta 99. panta 1. punkta pirmo un trešo daļu un 99. panta 2. punktu, kā arī 108. panta 7. punktu,
  - ņemot vērā Starptautiskās tirdzniecības komitejas ieteikumu un Attīstības komitejas atzinumu (A8-0242/2016),
1. sniedz piekrišanu nolīguma slēgšanai;
  2. uzdod priekšsēdētājam Parlamenta nostāju nosūtīt Padomei, Komisijai, dalībvalstu un DAK EPN valstu (Botsvānas, Dienvidāfrikas, Lesoto, Mozambikas, Namībijas un Svazilendas) valdībām un parlamentiem.

Trešdiena, 2016. gada 14. septembris

P8_TA(2016)0347

Iebildumu izteikšana pret deleģēto aktu: komplektētu privāto ieguldījumu un apdrošināšanas ieguldījumu produktu pamatinformācijas dokumenti

Eiropas Parlamenta 2016. gada 14. septembra rezolūcija par Komisijas 2016. gada 30. jūnija deleģēto regulu, ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1286/2014 par komplektētu privāto ieguldījumu un apdrošināšanas ieguldījumu produktu (PRIIP) pamatinformācijas dokumentiem, nosakot regulatīvos tehniskos standartus attiecībā uz pamatinformācijas dokumentu noformējumu, saturu, pārskatīšanu un pārstrādāšanu un šādu dokumentu iesniegšanas prasību izpildes nosacījumiem; (C(2016)03999 – 2016/2816(DEA))

(2018/C 204/38)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas deleģēto regulu (C(2016)03999) (“deleģētā regula”),
  - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu,
  - ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 26. novembra Regulu (ES) Nr. 1286/2014 par komplektētu privāto ieguldījumu un apdrošināšanas ieguldījumu produktu (PRIIP) pamatinformācijas dokumentiem un jo īpaši tās 8. panta 5. punktu, 10. panta 2. punktu un 13. panta 5. punktu,
  - ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 24. novembra Regulu (ES) Nr. 1093/2010, ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Banku iestādi), groza Lēmumu Nr. 716/2009/EK un atceļ Komisijas Lēmumu 2009/78/EK, un Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 24. novembra Regulu (ES) Nr. 1094/2010, ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Apdrošināšanas un aroda pensiju iestādi), groza Lēmumu Nr. 716/2009/EK un atceļ Komisijas Lēmumu 2009/79/EK, kā arī Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 24. novembra Regulu (ES) Nr. 1095/2010, ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādi), groza Lēmumu Nr. 716/2009/EK un atceļ Komisijas Lēmumu 2009/77/EK,
  - ņemot vērā regulatīvo tehnisko standartu (RTS) projektus, ko Eiropas uzraudzības iestāžu apvienotā komiteja 2016. gada 6. aprīlī iesniedza saskaņā ar 10. un 56. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulās (ES) Nr. 1093/2010, (ES) Nr. 1094/2010 un (ES) Nr. 1095/2010,
  - ņemot vērā Komisijai adresēto vēstuli, ko Ekonomikas un monetārās komitejas priekšsēdētājs 2016. gada 30. jūnijā nosūtīja Komisijai, un Ekonomikas un monetārās komitejas priekšsēdētāja 2016. gada 12. jūlija vēstuli,
  - ņemot vērā Ekonomikas un monetārās komitejas rezolūcijas priekšlikumu,
  - ņemot vērā Reglamenta 105. panta 3. punktu,
- A. tā kā ir svarīgi, lai patērētājiem sniegtā informācija par ieguldījumu produktiem būtu salīdzināma, jo tas sekmē vienlīdzīgus konkurences apstākļus neatkarīgi no tā, kāda veida finanšu starpnieks minētos produktus piedāvā vai pārdod;
- B. tā kā attiecībā uz ieguldītājiem būtu maldinoši kredīta risku izslēgt no apdrošināšanas produktu riska kategorijas aprēķināšanas;

Trešdiena, 2016. gada 14. septembris

- C. tā kā vēl ir jāprecizē daudzu iespēju produktu sistēma, jo īpaši attiecībā uz pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmumu (PVKIU) fondiem piešķirto skaidro atbrīvojumu saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1286/2014;
- D. tā kā Komisijas pieņemtajā deleģētajā aktā ir trūkumi attiecībā uz gaidāmo rezultātu scenāriju aprēķināšanas metodiku un tādēļ tas neatbilst prasībai saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1286/2014 sniegt informāciju, kas ir “precīza, godīga, skaidra un nemaldinātu ieguldītājus” un jo īpaši attiecībā uz dažiem PRIIP neliecina, ka ieguldītāji varētu zaudēt naudu pat nelabvēlīga scenārija gadījumā un pat saistībā ar produktiem, kuri ir regulāri radījuši zaudējumus ieteicamajā minimālajā turēšanas periodā;
- E. tā kā deleģētajā regulā trūkst detalizētu norādījumu par “izpratnes brīdinājumu”, tādēļ pastāv nopietns risks, ka šis elements pamatinformācijas dokumentā visā vienotajā tirgū var tikt īstenots nekonsekvēti;
- F. tā kā Parlaments joprojām uzskata, ka saskaņā ar papildu RTS pilnvarām būtu jāīsteno turpmāka standartizācija attiecībā uz to, kad ir izmantojams izpratnes brīdinājums;
- G. tā kā, ja netiek izdarītas nekādas izmaiņas, pastāv risks, ka deleģētajā regulā paredzētie noteikumi ir pretrunā tiesību aktu garam un mērķim, proti, sniegt privātajiem ieguldītājiem skaidru, salīdzināmu, saprotamu un nemaldinošu informāciju par PRIIP;
- H. tā kā 2016. gada 30. jūnija vēstulē, ko Ekonomikas un monetārās komitejas priekšsēdētājs nosūtīja Komisijai, Parlamenta sarunu grupa lūdza Komisiju izvērtēt, vai nebūtu jāatliek Regulas (ES) Nr. 1286/2014 īstenošana,
1. izsaka iebildumus pret Komisijas deleģēto regulu;
  2. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Komisijai un paziņot, ka deleģētā regula nevar stāties spēkā;
  3. aicina Komisiju iesniegt jaunu deleģēto aktu, kurā būtu ņemti vērā iepriekš minētie ieteikumi;
  4. aicina Komisiju apsvērt priekšlikumu atlikt Regulas (ES) Nr. 1286/2014 piemērošanas dienu, nemainot nevienu citu 1. līmeņa noteikumu, lai nodrošinātu netraucētu to prasību īstenošanu, kas izklāstītas minētajā regulā un deleģētajā regulā, un izvairītos no 1. līmeņa piemērošanas, kamēr nav stājušies spēkā RTS;
  5. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei un dalībvalstu valdībām un parlamentiem.
-

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

P8_TA(2016)0348

Jauna komisāra iecelšana amatā**Eiropas Parlamenta 2016. gada 15. septembra lēmums, ar ko apstiprina *Julian King* iecelšanu Komisijas locekļa amatā (C8-0339/2016 – 2016/0812(NLE))**

(2018/C 204/39)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 246. panta otro daļu,
  - ņemot vērā Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma 106.a pantu,
  - ņemot vērā Pamatlīguma par Eiropas Parlamenta un Eiropas Komisijas attiecībām 6. punktu ⁽¹⁾,
  - ņemot vērā 2016. gada 25. jūnijā iesniegto Komisijas locekļa *Jonathan Hill* paziņojumu par atkāpšanos no amata,
  - ņemot vērā Padomes 2016. gada 15. jūlija vēstuli, kurā Padome apspriedās ar Parlamentu par lēmumu, kas jāpieņem, vienojoties ar Komisijas priekšsēdētāju, par *Julian King* iecelšanu Komisijas locekļa amatā (C8-0339/2016),
  - ņemot vērā Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas 2016. gada 12. septembrī rīkoto *Julian King* uzklaušīšanu un pēc šīs uzklaušīšanas sagatavoto novērtējuma paziņojumu,
  - ņemot vērā Reglamenta 118. pantu un XVI pielikumu,
1. apstiprina *Julian King* iecelšanu par Komisijas locekli;
  2. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo lēmumu Padomei, Komisijai un dalībvalstu valdībām.

⁽¹⁾ OV L 304, 20.11.2010., 47. lpp.

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

P8_TA(2016)0352

Ceļošanas dokuments tādu trešo valstu valstspiederīgo atgriešanai, kuri dalībvalstīs uzturas nelikumīgi ***I

Eiropas Parlamenta 2016. gada 15. septembra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par Eiropas ceļošanas dokumentu tādu trešo valstu valstspiederīgo atgriešanai, kuri dalībvalstīs uzturas nelikumīgi (COM(2015)0668 – C8-0405/2015 – 2015/0306(COD))

(Parastā likumdošanas procedūra: pirmais lasījums)

(2018/C 204/40)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2015)0668),
  - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 2. punktu un 79. panta 2. punkta c) apakšpunktu, saskaņā ar kuriem Komisija tam ir iesniegusi priekšlikumu (C8-0405/2015),
  - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 3. punktu,
  - ņemot vērā Padomes pārstāvja 2016. gada 30. jūnija vēstulē pausto apņemšanos apstiprināt Parlamenta nostāju saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 4. punktu,
  - ņemot vērā Reglamenta 59. pantu,
  - ņemot vērā Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas ziņojumu (A8-0201/2016),
1. pieņem pirmajā lasījumā turpmāk izklāstīto nostāju;
  2. prasa Komisijai priekšlikumu iesniegt vēlreiz, ja tā ir paredzējusi šo priekšlikumu būtiski grozīt vai aizstāt ar citu tekstu;
  3. uzdod priekšsēdētājam Parlamenta nostāju nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu parlamentiem.

P8_TC1-COD(2015)0306

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2016. gada 15. septembrī, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/... par Eiropas ceļošanas dokumentu izveidi tādu trešo valstu valstspiederīgo atgriešanai, kuri dalībvalstīs uzturas nelikumīgi, un ar ko atceļ Padomes 1994. gada 30. novembra ieteikumu

(Tā kā starp Parlamentu un Padomi tika panākta vienošanās, Parlamenta nostāja atbilst galīgajam tiesību aktam Regulai (ES) 2016/1953.)

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

P8_TA(2016)0353

Prospekts, kurš jāpublicē, publiski piedāvājot vērtspapirus vai atļaujot to tirdzniecību ***I

Eiropas Parlamenta 2016. gada 15. septembrī pieņemtie grozījumi priekšlikumā Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par prospektu, kurš jāpublicē, publiski piedāvājot vērtspapirus vai atļaujot to tirdzniecību (COM(2015)0583 – C8-0375/2015 – 2015/0268(COD))⁽¹⁾

(Parastā likumdošanas procedūra: pirmais lasījums)

[Grozījums Nr. 1, ja vien nav norādīts citādi]

(2018/C 204/41)

EIROPAS PARLAMENTA GROZĪJUMI (*)

attiecībā uz Komisijas priekšlikumu

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULAI

par prospektu, kurš jāpublicē, publiski piedāvājot vērtspapirus vai atļaujot to tirdzniecību

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 114. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc legīslatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu⁽¹⁾,**ņemot vērā Eiropas Centrālās bankas atzinumu⁽²⁾,****pēc apspriešanās** ar Reģionu komiteju,saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru⁽³⁾,

⁽¹⁾ Pēc tam jautājumu nodeva atpakaļ atbildīgajai komitejai atkārtotai izskatīšanai saskaņā ar 61. panta 2. punkta otro daļu (A8-0238/2016).

(*) Grozījumi: jaunais vai grozītais teksts ir norādīts treknā slīprakstā; svītrojumi ir apzīmēti ar simbolu ■.

⁽¹⁾ OV C 177, 18.5.2016., 9. lpp.

⁽²⁾ **OV C 195, 2.6.2016., 1. lpp.**

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta ... nostāja (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēta) un Padomes ... lēmums.

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

tā kā:

- (1) Šī regula ir būtisks solis ceļā uz kapitāla tirgu savienības izveidi, kā izklāstīts Komisijas 2015. gada 30. septembra paziņojumā Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Rīcības plāns kapitāla tirgu savienības izveidei". Kapitāla tirgu savienības mērķis ir palīdzēt uzņēmumiem izmantot daudzveidīgākus kapitāla avotus no jebkuras vietas Eiropas Savienībā (turpmāk "Savienība"), palielināt tirgu darbības efektivitāti un piedāvāt ieguldītājiem un noguldītājiem papildu iespējas ieguldīt savu naudu, lai sekmētu izaugsmi un radītu darbvietas.
- (2) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2003/71/EK⁽¹⁾ ir izklāstīti saskaņoti principi un noteikumi prospektam, kas jā sagatavo, jāapstiprina un jāpublicē, vērtspapīrus publiski piedāvājot vai atļaujot to tirdzniecību regulētā tirgū. Ņemot vērā izmaiņas likumdošanā un tirgū kopš tās stāšanās spēkā, minētā direktīva būtu jā aizstāj.
- (3) Informācijas atklāšana gadījumos, kad vērtspapīri tiek publiski piedāvāti vai pieļauti tirdzniecībai regulētā tirgū, ir būtiska, lai aizsargātu ieguldītājus, likvidējot informācijas neatbilstības starp tiem un emitentiem. Šādas atklāšanas saskaņošana ļauj izveidot pārrobežu pases mehānismu, kas veicina iekšējā tirgus efektīvu darbību attiecībā uz plašu vērtspapīru klāstu.
- (4) Atšķirīgas pieejas sadrumstalotu iekšējo tirgu, jo emitentiem, piedāvātājiem un personām, kas lūdz piekļuvi, dažādās dalībvalstīs būtu jāievēro dažādi noteikumi un vienā dalībvalstī apstiprinātus prospektus nebūtu iespējams izmantot citās dalībvalstīs. Bez saskaņota regulējuma, kas Savienībā nodrošinātu vienveidīgu informācijas atklāšanu un pases darbību, pastāv iespēja, ka atšķirības dalībvalstu tiesību aktos radītu šķēršļus iekšējā vērtspapīru tirgus vienmērīgai darbībai. Tādēļ, lai nodrošinātu iekšējā tirgus pienācīgu darbību un uzlabotu tā darbības apstākļus, jo īpaši attiecībā uz kapitāla tirgiem, un patērētājiem un ieguldītājiem garantētu augstu aizsardzības līmeni, ir lietderīgi Savienības līmenī prospektiem izveidot tiesisko regulējumu.
- (5) Ir lietderīgi un nepieciešams attiecībā uz informācijas atklāšanas noteikumiem, kad vērtspapīri tiek publiski piedāvāti vai ir atļauta veikta to tirdzniecība regulētā tirgū, izmantot tiesību aktu regulas veidā, lai nodrošinātu, ka tie noteikumi, kuri tiešā veidā uzliek pienākumus personām, kas iesaistītas vērtspapīru publiskā piedāvāšanā un vērtspapīru pielaidē tirdzniecībai regulētā tirgū, tiek piemēroti vienādi visā Savienībā. Tā kā prospektu noteikumu tiesiskais regulējums obligāti ietver pasākumus, kuri konkrēti precizē prasības attiecībā uz visiem dažādajiem aspektiem, kas piemīt prospektiem, pat nelielas atšķirības izmantotajā pieejā attiecībā uz vienu no šiem aspektiem var radīt būtiskus šķēršļus vērtspapīru pārrobežu piedāvājumiem, iekļaušanai vairākos sarakstos reģulētos tirgos un ES patērētāju aizsardzības noteikumiem. Tādēļ, izmantojot regulu, ko var piemērot tiešā veidā bez valsts tiesību aktu izveides, būtu jāsamazina iespēja, ka valsts līmenī tiek izmantoti atšķirīgi pasākumi, un būtu jānodrošina konsekventa pieeja, lielāka juridiskā noteiktība un jānovērš būtisku šķēršļu rašanās pārrobežu piedāvājumiem un iekļaušanai vairākos sarakstos. Regulas izmantošana arī Savienībā vairo uzticību tirgu pārredzamībai un mazinās regulējuma sarežģītību, kā arī meklēšanas un atbilstības nodrošināšanas izmaksas uzņēmumiem.
- (6) **Eiropas Parlamenta un Padomes** Direktīvas 2010/73/ES⁽²⁾ novērtēšanā tika atklāts, ka ar minēto direktīvu ieviestās konkrētās izmaiņas nav sasniegušas to sākotnējos mērķus un prospekta režīmam Savienībā ir nepieciešami turpmāki grozījumi, lai vienkāršotu un uzlabotu tā piemērošanu, palielinātu tā efektivitāti un pastiprinātu Savienības starptautisko konkurētspēju, tādējādi palīdzot samazināt administratīvos slogus.

⁽¹⁾ **Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 4. novembra Direktīva 2003/71/EK par prospektu, kurš jāpublicē, publiski piedāvājot vērtspapīrus vai atļaujot to tirdzniecību, un par Direktīvas 2001/34/EK grozījumiem (OV L 345, 31.12.2003., 64. lpp.).**

⁽²⁾ **Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 24. novembra Direktīva 2010/73/ES, ar ko groza Direktīvu 2003/71/EK par prospektu, kurš jāpublicē, publiski piedāvājot vērtspapīrus vai atļaujot to tirdzniecību, un Direktīvu 2004/109/EK par atklātības prasību saskaņošanu attiecībā uz informāciju par emitentiem, kuru vērtspapīrus atļauts tirgot regulētajā tirgū (OV L 327, 11.12.2010., 1. lpp.).**

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

- (7) Šīs regulas mērķis ir nodrošināt ieguldītāju aizsardzību un tirgus efektivitāti, vienlaikus uzlabojot vienoto kapitāla tirgu. Informācijas sniegšana, kas atbilstīgi emitenta un vērtspapīru īpašībām ir nepieciešama, lai ieguldītāji varētu pieņemt pamatotu lēmumu par ieguldījumu, kopā ar uzņēmējdarbības noteikumiem nodrošina ieguldītāju aizsardzību. Turklāt tāda informācija ir efektīvs līdzeklis, lai vairotu vērtspapīru uzticamību, un līdz ar to sekmētu vērtspapīru tirgu pienācīgu darbību un attīstību. Pienācīgs veids tādas informācijas publiskošanai ir prospekta publicēšana.
- (8) Šajā regulā norādītās informācijas atklāšanas prasības neattiecas uz dalībvalsti vai kompetento iestādi, vai biržu ar tās noteikumu kopumu piemērot citas konkrētas prasības saistībā ar vērtspapīru pieļaušanu tirdzniecībai regulētā tirgū (jo īpaši attiecībā uz korporatīvo pārvaldību). Tādas prasības nedrīkst tieši vai netieši ierobežot kompetentās iestādes apstiprinātā prospekta sagatavošanu, tajā ietverto informāciju un tā izplatīšanu.
- (9) Šo regulu nevajadzētu piemērot tādiem vērtspapīriem, kas nav pašu kapitāla vērtspapīri un kurus izsniegusi dalībvalsts vai kāda no dalībvalsts reģionālajām vai vietējām iestādēm, starptautiska sabiedriskā organizācija, kurā piedalās viena vai vairākas dalībvalstis, Eiropas Centrālā banka vai dalībvalstu centrālās bankas, un tādējādi šai regulai nevajadzētu tos ietekmēt.
- (10) Lai nodrošinātu ieguldītāju aizsardzību, prospekta prasības darbības jomā būtu jāietver gan pašu kapitāla vērtspapīri, gan tādi vērtspapīri, kas nav pašu kapitāla vērtspapīri, kuri tiek publiski piedāvāti vai ir saņemta atļauja to tirdzniecībai regulētos tirgos. Daži no vērtspapīriem, uz kuriem attiecas šī regula, ļauj to turētājam iegādāties pārvedamus vērtspapīrus vai saņemt naudas summu, norēķinoties skaidrā naudā ar atsauci uz citiem instrumentiem, jo īpaši pārvedamiem vērtspapīriem, valūtām, procentu likmēm vai ienesīguma likmēm, precēm vai citiem indeksiem vai pasākumiem. Šī regula jo īpaši attiecas uz garantijām, segtām garantijām, sertifikātiem, depozitāriem sertifikātiem un konvertējamiem vērtspapīriem, piemēram, vērtspapīriem, kas konvertējami pēc ieguldītāja izvēles.
- (11) Lai nodrošinātu prospektu apstiprināšanu un pases piešķiršanu tiem, kā arī pārraudzītu atbilstību šai regulai, jo īpaši attiecībā uz reklamēšanas darbībām, katram prospektam jānorāda konkrēta kompetentā iestāde. Tādējādi šajā regulā būtu skaidri jānosaka, kura izcelsmes dalībvalsts ir visatbilstošākā, lai apstiprinātu prospektu.
- (12) Attiecībā uz vērtspapīru publiskiem piedāvājumiem, kuru **kopējā samaksa Savienībā nepārsniedz EUR 1 000 000**, prospekta izstrādes izmaksas saskaņā ar šo regulu, visticamāk, nebūs samērīgas ar paredzēto piedāvājuma peļņu. Tādēļ ir lietderīgi attiecībā uz tik neliela apjoma piedāvājumiem nepiemērot prasību par prospekta sagatavošanu saskaņā ar šo regulu. Dalībvalstīm **nevajadzētu paplašināt šajā regulā paredzēto prasību par prospekta sagatavošanu tiem vērtspapīru piedāvājumiem, kuru kopējā samaksa ir zemāka nekā minētā robežvērtība. Turklāt dalībvalstīm būtu jāatturas no citu tādu informācijas atklāšanas prasību piemērošanas valsts līmenī, kuras varētu radīt nesamērīgu vai nevajadzīgu slogu saistībā ar tādiem piedāvājumiem un līdz ar to pastiprinātu iekšējā tirgus sadrumstalotību. Ja dalībvalstis valsts līmenī ievieš šādas informācijas atklāšanas prasības, tām par piemērojamiem noteikumiem būtu jāinformē Komisija un EVTI.**
- (12a) **Komisijai būtu jāanalizē šādas valsts līmenī noteiktas informācijas atklāšanas prasības un analīzes rezultāti būtu jāiekļauj ar kolektīvo finansēšanu saistītajā darbībā, ņemot vērā nepieciešamību novērst iekšējā tirgus sadrumstalotību. Ir svarīgi, lai regulatīvā vide Savienības līmenī uzņēmumiem nodrošinātu pietiekami daudz iespēju piesaistīt kapitālu. Tādēļ, lai nodrošinātu atbilstību kapitāla tirgu savienībai un lai veicinātu ieguldījumus, Komisijai būtu jāierosina regulējuma iniciatīva, lai reglamentētu un saskaņotu kolektīvās finansēšanas praksi Savienībā.**
- (13) **Turklāt, ņemot vērā Savienībā pastāvošo finanšu tirgu atšķirīgos apjomus, ir lietderīgi ļaut dalībvalstīm izlemt par tādu vērtspapīru publisko piedāvājumu atbrīvošanu no šajā regulā paredzētā prospekta sagatavošanas pienākuma, kuri nepārsniedz EUR 5 000 000. Konkrēti, dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai savos valsts tiesību aktos noteikt robežvērtību no EUR 1 000 000 līdz EUR 5 000 000, kas norādīta kā piedāvājuma kopējā samaksa Savienībā 12 mēnešu periodā, sākot no kuras būtu jāpiemēro minētais atbrīvojums, ņemot vērā vietējo ieguldītāju**

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

aizsardzības līmeni, ko tās uzskata par pienācīgu. **Dalībvalstīm vajadzētu informēt Komisiju un EVTI par izvēlēto robežvērtību. Vērtspapīru publiskajiem piedāvājumiem, kam piemēro šādu atbrīvojumu, nebūtu jāgūst labums no šajā regulā paredzētā pasēs piešķiršanas režīma. Turklāt šādos piedāvājumos būtu skaidri jānorāda, ka tas nav pārrobežu publiskais piedāvājums, un tos nevajadzētu aktīvi piedāvāt citu dalībvalstu ieguldītājiem.**

- (13a) **Ja dalībvalsts nolemj piemērot atbrīvojumu vērtspapīru publiskajiem piedāvājumiem, kuru kopējā samaksa nepārsniedz EUR 5 000 000, nekam šajā regulā nebūtu jāliedz šai dalībvalstij ieviest valsts līmeņa noteikumus, kas ļauj daudzpusējām tirdzniecības sistēmām noteikt saturu pielāgēšanas dokumentam, kas emitentam ir jāiesniedz, lai saņemtu sākotnējo pielaidi tirgot savus vērtspapīrus. Šādā gadījumā būtu atbilstīgi, ka šis daudzpusējās tirdzniecības sistēmas dalībnieks nosaka, kā ir jāpārbauda tirdzniecības atļaujas dokuments, kuram varētu arī nebūt vajadzīgs kompetentās iestādes vai arī daudzpusējās tirdzniecības sistēmas izsniegts oficiāls apstiprinājums.**
- (14) Ja vērtspapīru piedāvājums ir adresēts vienīgi ierobežotam ieguldītāju lokam, kuri nav kvalificēti ieguldītāji **vai citi ieguldītāji, kas atbilst Regulas (ES) Nr. 345/2013 6. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā paredzētajiem nosacījumiem**, prospekta sagatavošana rada nesamērīgu slogu, ņemot vērā to personu nelielo skaitu, kurām tiek izteikts piedāvājums, līdz ar to prospektu nevajadzētu pieprasīt. Tam būtu jāattiecas, piemēram, uz uzņēmuma vadītāju radiniekiem vai paziņām adresētu piedāvājumu.
- (15) Direktoru un darbinieku mudināšana turēt savu uzņēmuma vērtspapīrus var pozitīvi ietekmēt uzņēmuma pārvaldību un palīdzēt radīt ilgtermiņa vērtību, sekmējot darbinieku uzticību un līdzdalības sajūtu, saskaņojot attiecīgās akcionāru un darbinieku intereses un sniedzot darbiniekiem iespējas veikt ieguldījumu. Darbinieku iesaistīšanās savā uzņēmumā kā līdzīpašniekiem ir īpaši svarīga mazajos un vidējos uzņēmumos (MVU), kuros katram darbiniekam var būt svarīga loma uzņēmuma panākumu nodrošināšanā. Tādēļ prasību par prospekta sagatavošanu nevajadzētu piemērot tiem piedāvājumiem, kuri sniegti saskaņā ar darbiniekiem piešķirto vērtspapīru shēmu Savienībā, ja vien dokuments ir publiskots un tajā ietverta informācija par vērtspapīru skaitu un veidu un norādīti piedāvājuma iemesli un informācija par to, lai nodrošinātu ieguldītāju aizsardzību. Lai visiem direktoriem un darbiniekiem nodrošinātu vienādu piekļuvi darbiniekiem piešķirto vērtspapīru shēmām neatkarīgi no tā, vai viņu darba devējs veic uzņēmējdarbību Savienībā vai ārpus tās, vairs nevajadzētu pieņemt līdzvērtības lēmumu par trešo valstu tirgiem, ja vien iepriekš minētais dokuments tiek publiskots. Tādējādi visi darbiniekiem piešķirto vērtspapīru shēmu dalībnieki gūs labumu no vienādas attieksmes un informācijas.
- (16) Peļņu mazinošas akciju vai vērtspapīru emisijas, kas sniedz piekļuvi akcijām, bieži vien norāda uz darījumiem, kuriem ir būtiska ietekme uz emitenta kapitāla struktūru, perspektīvu un finansiālo stāvokli, par ko prospektā nepieciešams iekļaut informāciju. Savukārt, ja emitenta akcijas jau ir pielaistas tirdzniecībai regulētā tirgū, prospekts nebūtu vajadzīgs nevienai turpmākai tādu pašu akciju pielāgēšanai tajā pašā regulētajā tirgū, tostarp gadījumos, kad tādas akcijas radušās citu vērtspapīru konvertēšanas vai maiņas, vai citu vērtspapīru piešķirto tiesību izpildes rezultātā, ja pielaistās jaunās akcijas veido ierobežotu daļu attiecībā uz tās pašas kategorijas akcijām, kuras jau emitētas tajā pašā regulētajā tirgū, ja vien tāda pielāgēšana nav apvienota ar publisku piedāvājumu, kas ietilpst šīs regulas darbības jomā. Tas pats princips būtu vispārīgāk jāpiemēro vērtspapīriem, kurus var aizvietot ar tādiem vērtspapīriem, kas jau ir pielaisti tirdzniecībai regulētā tirgū.
- (17) Piemērojot "publiska vērtspapīru piedāvājuma" definīciju, izšķirošam kritērijam vajadzētu būt ieguldītāja spējai pieņemt individuālu lēmumu par vērtspapīru pirkšanu vai parakstīšanos uz tiem. Tādēļ, ja vērtspapīri tiek piedāvāti, saņēmējam nesniedzot individuālas izvēles iespēju, ieskaitot visus vērtspapīru piešķirumus gadījumos, kad nav tiesību piešķirumu noraidīt, tādiem darījumiem nebūtu jāietilpst šajā regulā paredzētajā "publiska vērtspapīru piedāvājuma" definīcijā.

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

- (18) **Emitentiem, piedāvātājiem vai personām**, kas lūdz atļaujai tirdzniecībai regulētā tādu vērtspapīru tirgū, kuriem nepiemēro pienākumu publicēt prospektu, **vajadzētu būt tiesībām brīvprātīgi sagatavot pilnu prospektu vai attiecīgā gadījumā — ES izaugsmes prospektu atbilstīgi šai regulai. Tādēļ tiem vajadzētu būt iespējai izmantot vienotās pases sniegtās priekšrocības, ja viņi brīvprātīgi izvēlas ievērot šo regulu.**
- (19) Prospektam nepieciešamās informācijas atklāšanu nevajadzētu pieprasīt piedāvājumiem, kuri paredzēti tikai kvalificētiem ieguldītājiem. Savukārt par jebkuru publisku tālāk pārdošanu vai publisku tirgošanu, izmantojot pielaidi tirdzniecībai regulētā tirgū, jāpublicē prospekts.
- (20) Derīgs prospekts, ko sagatavojis emitents vai par prospekta sagatavošanu atbildīgā persona un kas ir publiski pieejams brīdī, kad vērtspapīri tiek galīgi izvietoti ar finanšu starpnieku palīdzību vai jebkurā vērtspapīru tālākā pārdošanā, sniedz pietiekamu informāciju ieguldītājiem, lai tie varētu pieņemt apzinātus ieguldījumu lēmumus. Tādēļ finanšu starpniekiem, kuri izvieto vai pēc tam tālāk pārdod vērtspapīrus, būtu jāpiešķir tiesības balstīties uz emitenta vai par prospekta sagatavošanu atbildīgās personas publicēto sākotnējo prospektu, ja vien tas ir derīgs un pienācīgi papildināts un emitents vai par prospekta sagatavošanu atbildīgā persona piekrīt tā izmantošanai. Emitentam vai par prospekta sagatavošanu atbildīgajai personai būtu jāļauj pievienot nosacījumus savai piekrišanai. Piekrišana izmantot prospektu, tostarp jebkādi tam pievienotie nosacījumi, būtu jānorāda rakstiskā nolīgumā, kas attiecīgajām pusēm ļauj novērtēt vērtspapīru tālākas pārdošanas vai galīgas izvietošanas atbilstību nolīgumam. Gadījumā, ja ir sniegta piekrišana prospekta izmantošanai, emitentam vai par sākotnējā prospekta sagatavošanu atbildīgajai personai vajadzētu būt atbildīgai par tajā norādīto informāciju un pamatprospekta gadījumā — par galīgo nosacījumu nodrošināšanu un iesniegšanu, un nebūtu jāpieprasa sagatavot vēl vienu prospektu. Tomēr gadījumā, kad emitents vai par šāda sākotnējā prospekta sagatavošanu atbildīgā persona nepiekrīt tā izmantošanai, finanšu starpniekam būtu jāpublicē jauns prospekts. Tādā gadījumā finanšu starpniekam vajadzētu būt atbildīgam par prospektā norādīto informāciju, tostarp par visu ar norādi iekļauto informāciju, un pamatprospekta gadījumā — par galīgajiem nosacījumiem.
- (21) Saskaņotai prospektā ietvertajai informācijai būtu jānodrošina vienāda ieguldītāju aizsardzība Savienības līmenī. Lai ieguldītājiem ļautu pieņemt pamatotu ieguldījumu lēmumu, **saskaņā ar šo regulu sagatavotā prospektā būtu jāiekļauj ar ieguldījumu saistīta būtiska un nepieciešama informācija, kas ieguldītājam būtu pamatoti nepieciešama, lai varētu pamatoti novērtēt emitenta un jebkura garantijas devēja aktīvus un saistības, finansiālo situāciju, peļņu un zaudējumus un izredzes, kā arī** no vērtspapīriem izrietošās **tiesības. Šāda informācija būtu jāsagatavo un jāsniedz** viegli analizējamā, kodolīgā un saprotamā veidā **un jāpielāgo konkrētajam prospekta veidam, kas sagatavots** saskaņā ar šo regulu, tostarp tiem prospektiem, kuros tiek ievērots **vienkāršotais** informācijas **atklāšanas režīms** par sekundārām emisijām un **ES izaugsmes prospekta režīms**. Prospektā nebūtu jāietver informācija, kas nav būtiska vai raksturīga attiecīgajam emitentam un vērtspapīriem, jo tādējādi netiktu sniegta tā informācija, kas ir svarīga ieguldītājiem, līdz ar to mazinot ieguldītāja aizsardzību. **Tādēļ informācijai, ko iekļauj prospektā, vajadzētu būt pielāgotai, lai tā parādītu emitenta veidu un situāciju, vērtspapīru veidu, tā ieguldītāja veidu, kuram paredzēts piedāvājums, vai atļauju tirdzniecībai regulētā tirgū, kā arī šādu ieguldītāju iespējamās zināšanas un informāciju, kas ir tiem pieejama, jo ir tikusi publicēta saskaņā ar citām juridiskām vai regulatīvām prasībām.**
- (22) Prospekta kopsavilkumam vajadzētu būt noderīgam informācijas avotam ieguldītājiem, jo īpaši privātajiem ieguldītājiem. Tam vajadzētu būt prospekta pastāvīgai daļai un būtu jākoncentrējas uz pamatinformācijas sniegšanu, kas ieguldītājiem nepieciešama, lai būtu iespējams izlemt par to, kurus vērtspapīru piedāvājumus un pielaides tirdzniecībai **tie vēlas padziļināti izpētīt, pārbaudot prospektu kopumā, lai pieņemtu pamatotu ieguldījuma lēmumu. Iepriekš minētais nozīmē to, ka kopsavilkumā sniegtā informācija neatkārtojas prospekta pamattekstā, ja vien tas nav absolūti nepieciešams.** Tādai pamatinformācijai būtu jāparāda būtiskās īpašības un saistītie riski, kas piemīt emitentam, jebkuram galvotājam un vērtspapīriem, kuri tiek piedāvāti vai ir atļauts veikt tirdzniecību regulētā

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

tirgū, **tostarp unikālie identifikatori, piemēram, piedāvājumā iesaistīto dalībnieku juridiskās personas identifikators (LEI) un starptautiskais vērtspapīru identifikācijas numurs (ISIN).** Tajā būtu jāietver arī piedāvājuma vispārīgie noteikumi. Konkrēti, riska faktoru izklāstam kopsavilkumā būtu jāsatāv no konkrētiem atlasītiem riskiem, kurus emitents uzskata par visbūtiskākajiem **ieguldītājam, kad tas pieņem ieguldījuma lēmumu. Riska faktoru aprakstam kopsavilkumā būtu jāattiecas uz konkrēto piedāvājumu, un tas jāsatāvo vienīgi ieguldītāju interesēs, nevis lai sniegtu vispārīgas ziņas par ieguldījuma risku vai lai ierobežotu emitenta, piedāvātāja vai jebkādu personu, kas darbojas viņa vārdā, atbildību.**

- (22a) **Kopsavilkumā būtu jāiekļauj skaidrs brīdinājums, norādot riskus, jo īpaši privātajiem ieguldītājiem, tādu vērtspapīru gadījumā, kurus emitējušas bankas, kurām veic iekšējo rekapitalizāciju saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/59/ES (Banku atveseļošanas un noregulējuma direktīva) ⁽¹⁾.**
- (23) Prospekta kopsavilkumam vajadzētu būt īsam, vienkāršam, skaidram un ieguldītājiem viegli saprotamam. Tas būtu jāsatāvo skaidrā, vienkāršā valodā, sniedzot informāciju viegli pieejamā veidā. Tam nevajadzētu sastāvēt tikai no prospekta izvilkumiem vien. Ir lietderīgi kopsavilkumam noteikt maksimālo garumu, lai nodrošinātu, ka ieguldītāji netiek atturēti no tā lasīšanas, un mudinātu emitentus atlasīt to informāciju, kas ir svarīga ieguldītājiem. **Izņēmuma gadījumos kompetentajai iestādei tomēr vajadzētu būt iespējai laut emitentam sagatavot garāku kopsavilkumu, kas nepārsniedz 10 drukātas A4 formāta lapas, ja tas ir nepieciešams emitenta uzņēmējdarbības sarežģītības, emisijas veida vai emitēto vērtspapīru veida dēļ un ja ieguldītājs varētu tikt maldināts, ja šī papildu informācija kopsavilkumā netiktu sniegta.**
- (24) Lai prospekta kopsavilkumam nodrošinātu viendabīgu struktūru, būtu jāizveido vispārīgas iedaļas un apakšvirsraksti ar indikatīvu saturu, ko emitents aizpildītu ar īsiem, aprakstošiem skaidrojumiem un attiecīgā gadījumā arī ar skaitļiem. Ja emitenti sniedz informāciju godīgā un līdzsvarotā veidā, tiem būtu jāļauj pašiem izvēlēties to informāciju, kuru viņi uzskata par būtisku un nozīmīgu.
- (25) Prospekta kopsavilkums, cik vien iespējams, būtu jāveido pēc tā pamatinformācijas dokumenta parauga, kas paredzēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 1286/2014 ⁽²⁾. Ja vērtspapīri ietilpst gan šīs regulas, gan Regulas (ES) Nr. 1286/2014 darbības jomā, būtu jāatļauj kopsavilkumā pilnībā atkārtoti izmantot pamatinformācijas dokumentā iekļauto informāciju, lai emitentiem līdz minimumam samazinātu atbilstības nodrošināšanas izmaksas un administratīvo slogu. Tomēr prasību izstrādāt kopsavilkumu nevajadzētu atcelt gadījumā, kad ir nepieciešams pamatinformācijas dokuments, jo tajā nav iekļauta pamatinformācija par emitentu un attiecīgo vērtspapīru publisko piedāvājumu vai pielaidi tirdzniecībai.
- (26) Civiltiesisko atbildību nevajadzētu piemērot nevienai personai, pamatojoties tikai uz kopsavilkumu, tostarp arī tulkojumu, ja vien tas nav maldinošs, neprecīzs vai pretrunā ar attiecīgajām prospekta daļām. Kopsavilkumā par to būtu jāietver skaidrs brīdinājums.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 15. maija Direktīva 2014/59/ES, ar ko izveido kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību atveseļošanas un noregulējuma režīmu un groza Padomes Direktīvu 82/891/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2001/24/EK, 2002/47/EK, 2004/25/EK, 2005/56/EK, 2007/36/EK, 2011/35/ES, 2012/30/ES un 2013/36/ES, un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1093/2010 un (ES) Nr. 648/2012 (OV L 173, 12.6.2014., 190. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 26. novembra Regula (ES) Nr. 1286/2014 par komplektētu privāto ieguldījumu un apdrošināšanas ieguldījumu produktu (PRIIP) pamatinformācijas dokumentiem (OV L 352, 9.12.2014., 1. lpp.).

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

- (27) Emitentiem, kuri atkārtoti piesaista finansējumu kapitāla tirgos, būtu jāpiedāvā konkrēti reģistrācijas dokumentu un prospektu formāti, kā arī konkrētas procedūras to iesniegšanai un apstiprināšanai, lai tiem nodrošinātu lielāku elastīgumu un ļautu izmantot tirgus sniegtās iespējas. Jebkurā gadījumā šiem formātiem un procedūrām vajadzētu būt fakultatīviem atbilstīgi emitentu lēmumam.
- (28) Attiecībā uz visiem tiem vērtspapīriem, kuri nav pašu kapitāla vērtspapīri, tostarp gadījumos, kad tie tiek pastāvīgi vai atkārtoti emitēti vai veido daļu no piedāvājuma programmas, emitentiem būtu jāļauj sagatavot prospektu pamatprospekta veidā. Pamatprospektā un tā galīgajos nosacījumos būtu jāietver tāda pati informācija kā prospektā.
- (29) Ir lietderīgi precizēt, ka pamatprospekta galīgajos nosacījumos būtu jāiekļauj tikai konkrētajai emisijai raksturīgo vērtspapīru apraksta informācija, ko iespējams noteikt tikai konkrētās emisijas brīdī. Šo informāciju var veidot, piemēram, vērtspapīriem piešķirtais starptautiskais vērtspapīru identifikācijas numurs, emisijas cena, dzēšanas termiņš, kupons, izmantošanas datums, izmantošanas cena, izpiršanas cena un citi nosacījumi, kuri nav bijuši zināmi pamatprospekta sagatavošanas brīdī. Ja pamatprospektā nav iekļauti galīgie nosacījumi, kompetentajai iestādei tie nav jāapstiprina, taču būtu tikai jāiesniedz ar to. Pārējā jaunā informācija, kas varētu ietekmēt vērtējumu par emitentu un vērtspapīriem, būtu jāiekļauj pamatprospekta papildinājumā. Nedz galīgos nosacījumus, nedz arī papildinājumu nevajadzētu izmantot, lai iekļautu tādu vērtspapīru veidu, kas pamatprospektā jau nav aprakstīts.
- (30) Saskaņā ar pamatprospektu emitentam kopsavilkums būtu jā sagatavo tikai par katru piedāvāto emisiju atsevišķi, lai samazinātu ieguldītāju administratīvos slogus un uzlabotu salasāmību. Tāds īpašs kopsavilkums būtu jāpievieno galīgajiem nosacījumiem un jāapstiprina kompetentajai iestādei tikai tad, ja galīgie nosacījumi ir iekļauti pamatprospektā vai tā papildinājumā.
- (31) Lai palielinātu pamatprospekta elastīgumu un rentabilitāti, emitentam būtu jāļauj sagatavot pamatprospektu kā atsevišķus dokumentus un izmantot vispārējo reģistrācijas dokumentu kā minētā pamatprospekta neatņemamu daļu, ja emitents ir biežs emitents.
- (32) Biežie emitenti būtu jā mudina sagatavot savus prospektus kā atsevišķus dokumentus, jo tādējādi ir iespējams samazināt to izmaksas attiecībā uz atbilstības nodrošināšanu šai regulai un ļaut tiem ātri reaģēt uz tirgus sniegtajām iespējām. Tādējādi emitentiem, kuru vērtspapīri ir pielaisti tirdzniecībai regulētos tirgos vai daudzpusējās tirdzniecības sistēmās, vajadzētu būt iespējai, bet ne pienākumam, katrā finanšu gadā sagatavot un publicēt vispārēju reģistrācijas dokumentu, kurā iekļauta juridiskā, uzņēmējdarbības, finanšu, grāmatvedības un akcionāru informācija un sniegta apraksts par emitentu attiecīgajā finanšu gadā. Līdz ar to emitentam būtu iespējams nodrošināt informācijas aktualitāti un sagatavot prospektu, kad tirgus apstākļi kļūst labvēlīgi piedāvājuma sniegšanai vai pielaides gūšanai, pievienojot vērtspapīru aprakstu un kopsavilkumu. Vispārējam reģistrācijas dokumentam vajadzētu būt daudzfunkcionālam, proti, tajā vajadzētu iekļaut tādu pašu informāciju neatkarīgi no tā, vai emitents to pēcāk izmanto, lai piedāvātu kapitālu, parādu vērtspapīrus vai atvasinātos instrumentus vai iegūtu pielaidi tirdzniecībai. Tam būtu jākalpo par avotu atsaucei uz emitentu, sniedzot ieguldītājiem un analītiķiem nepieciešamo minimālo informāciju, lai tie varētu pieņemt apzinātu vērtējumu par uzņēmuma uzņēmējdarbību, finansiālo stāvokli, peļņu un perspektīvām, pārvaldību un akcionāriem.
- (33) Emitentu, kurš ir iesniedzis vispārējo reģistrācijas dokumentu un saņēmis tā apstiprinājumu *divus* gadus pēc kārtas, var uzskatīt par kompetentajai iestādei labi zināmu. Tādēļ visus turpmākos vispārējos reģistrācijas dokumentus **un jebkādos tajos izdarītos grozījumus** būtu jāļauj iesniegt bez iepriekšēja apstiprinājuma un tie būtu jāpārskata, balstoties uz kompetentās iestādes *ex post* novērtējumu, ja minētā kompetentā iestāde to uzskata par nepieciešamu, **izņemot gadījumus, kad šie grozījumi attiecas uz izlaidumu, vai būtisku kļūdu vai neprecizitāti, kas, visticamāk, maldinās sabiedrību attiecībā uz faktiem un apstākļiem, kuri ir svarīgi, lai emitents varētu veikt pamatotu**

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

novērtējumu. Katrai kompetentajai iestādei būtu jālemj par tādas pārskatīšanas biežumu, ņemot vērā, piemēram, tās vērtējumu par emitenta riskiem, iepriekš atspoguļotās informācijas kvalitāti vai laiku, kas pagājis kopš iesniegtā vispārējā reģistrācijas dokumenta pēdējās pārskatīšanas.

- (34) Emitentam būtu jāsniedz iespēja brīvprātīgi grozīt vispārējo reģistrācijas dokumentu, ja vien tas nav kļuvis par apstiprinātā prospekta neatņemamu daļu un, piemēram, ja emitenta organizācijā vai finanšu situācijā notikušas svarīgas izmaiņas, vai kompetentā iestāde ir pieprasījusi pārskatīšanu pēc tā iesniegšanas, ja nav tikuši ievēroti pilnīguma, saprotamības un konsekvences standarti. Tādi grozījumi būtu jāpublicē saskaņā ar tādiem pašiem režīmiem, kuri attiecas uz vispārējo reģistrācijas dokumentu. Konkrēti, kad kompetentā iestāde konstatē izlaidumu vai būtisku kļūdu, vai neatbilstību, emitentam būtu jāgroza savs vispārējais reģistrācijas dokuments un bez liekas kavēšanās šis grozījums jāpublisko. Tā kā netiek sniegts ne publisks piedāvājums, ne pielaide vērtspapīru tirdzniecībai, vispārējā reģistrācijas dokumenta grozīšanas procedūrai vajadzētu būt atšķirīgai no prospekta papildināšanas procedūras, kas būtu jāpiemēro tikai pēc prospekta apstiprināšanas.
- (35) Ja emitents sagatavo prospektu, kas sastāv no atsevišķiem dokumentiem, būtu jāapstiprina visas prospekta sastāvdaļas, tostarp vispārējais reģistrācijas dokuments un attiecīgā gadījumā tā grozījumi, ja tie pirms tam bija iesniegti kompetentajā iestādē, bet nebija apstiprināti. **Attiecībā uz biežu emitentu pirms vispārējā reģistrācijas dokumenta publicēšanas nebūtu jāapstiprina nekādi tajā izdarītie grozījumi, bet vajadzētu paredzēt iespēju, ka tos ex post veidā pārbauda kompetentā iestāde.**
- (36) Lai paātrinātu prospekta sagatavošanas procesu un sekmētu piekļuvi kapitāla tirgiem rentablā veidā, biežiem emitentiem, kuri izstrādā vispārējo reģistrācijas dokumentu, būtu jāpiešķir priekšrocība izmantot paātrinātu apstiprināšanas procesu, jo prospekta galvenā sastāvdaļa jau ir tikusi apstiprināta vai ir jau pieejama pārskatīšanai kompetentajā iestādē. Līdz ar to būtu jāsamazina prospekta apstiprināšanai nepieciešamais laiks, ja reģistrācijas dokuments ir sagatavots kā vispārējs reģistrācijas dokuments.
- (37) Pieņemot, ka emitents ievēro regulētās informācijas iesniegšanas, izplatīšanas un glabāšanas procedūras un termiņus, kas noteikti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2004/109/EK 4. un 5. pantā, tam būtu jāļauj publicēt Direktīvā 2004/109/EK⁽¹⁾ paredzētos gada un pusgada finanšu pārskatus kā daļu no vispārējā reģistrācijas dokumenta, ja vien emitenta izcelsmes dalībvalstis neatšķiras no šīs regulas un Direktīvas 2004/109/EK mērķiem un ja vien attiecībā uz valodas lietojumu vispārējā reģistrācijas dokumentā nav izpildīti Direktīvas 2004/109/EK 20. panta nosacījumi. Tādējādi būtu jāsamazina administratīvais slogs, ko rada vairākkārtējas iesniegšanas, neietekmējot publiski pieejamo informāciju vai šo pārskatu pārraudzību saskaņā ar Direktīvu 2004/109/EK.
- (38) Būtu jānosaka skaidrs prospekta derīguma termiņš, lai izvairītos no tādu ieguldījumu lēmumu pieņemšanas, kas ir balstīti uz novecojušu informāciju. Lai uzlabotu juridisko noteiktību, prospekta derīguma termiņam būtu jāsaucas no tā apstiprināšanas brīža, turklāt šo brīdi kompetentajai iestādei ir viegli pārbaudīt. Vērtspapīru publisks piedāvājums saskaņā ar pamatprospektu drīkstētu pārsniegt pamatprospekta derīguma termiņu tikai tad, ja nākamais pamatprospekts tiek apstiprināts pirms tāda derīguma termiņa beigām un aptver nākamo piedāvājumu.
- (39) Pēc būtības informācija par nodokļiem, kurus piemēro ienākumiem no vērtspapīriem, prospektā var būt tikai vispārīga, kas atsevišķam ieguldītājam sniedz nelielas vērtības informāciju. Tā kā tādā informācijā jānorāda ne tikai tā valsts, kurā atrodas emitenta juridiskā adrese, bet arī tās valstis, kurās tiek sniegts piedāvājums vai lūgta pielaide tirdzniecībai, un kurās prospektam ir izsniegta pase, tādas informācijas sniegšana ir dārga un var aizkavēt pārrobežu piedāvājumus. Tādēļ prospektā būtu jāietver tikai brīdinājums par to, ka ieguldītāja dalībvalsts un emitenta reģistrācijas dalībvalsts nodokļu tiesību akti var ietekmēt no vērtspapīriem gūto ienākumu apmēru. Tomēr prospektā

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 15. decembra Direktīva 2004/109/EK par atklātības prasību saskaņošanu attiecībā uz informāciju par emitentiem, kuru vērtspapīrus atļauts tirgot regulētā tirgū, un par grozījumiem Direktīvā 2001/34/EK (OV L 390, 31.12.2004., 38. lpp.).

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

joprojām būtu jāiekļauj atbilstīgā informācija par nodokļu sistēmu, ja ierosinātais ieguldījums ietver konkrētu nodokļu režīmu, piemēram, gadījumā, kad ieguldīšana vērtspapīros ieguldītājiem piešķir labvēlīgu nodokļa režīmu.

- (40) Līdzko vērtspapīru kategorija ir pieļauta tirdzniecībai regulētā tirgū, emitents ieguldītājiem atklāj attiecīgo informāciju saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 596/2014⁽¹⁾ un Direktīvu 2004/109/EK. Tāpēc par turpmākajiem šāda emitenta publiskajiem piedāvājumiem vai pielaidēm tirdzniecībai pilnīgs prospekts vairs nav tik steidzami jāstāda. Tādēļ sekundāru emisiju gadījumā vajadzētu būt pieejamam atsevišķam **vienkāršotam** prospektam, un tā saturs būtu jāvienkāršo salīdzinājumā ar ierasto režīmu, ņemot vērā informāciju, kas jau ir atklāta. Tomēr ieguldītājiem būtu jāsaņem konsolidēta un labi strukturēta informācija par tādiem elementiem kā piedāvājuma nosacījumi un tā konteksts **█**. **Tādēļ sekundārai emisijai paredzētajā vienkāršotajā prospektā būtu jāiekļauj attiecīgā samazinātā informācija, kas ieguldītājiem būtu pamatoti nepieciešama, lai saprastu emitenta un jebkura garantijas devēja prospektus, no vērtspapīriem izrietošās tiesības, kā arī emisijas iemeslus un tās ietekmi uz emitentu, jo īpaši apgrozāmā kapitāla pārskatu, informācijas atklāšanu par kapitalizāciju un parādsaistībām, ietekmi uz vispārējo kapitāla struktūru un kodolīgu tās attiecīgās informācijas kopsavilkumu, kura atklāta saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 596/2014 kopš iepriekšējās emisijas dienas.**
- (41) **Vienkāršotais** sekundāro emisiju informācijas atklāšanas režīms būtu **jāattiecina uz vērtspapīriem, kas tiek tirgoti MVU izaugsmes tirgos**, jo to dalībniekiem saskaņā ar Direktīvu 2014/65/ES ir paredzēts izstrādāt un piemērot noteikumus, kas nodrošina, ka emitenti, kuru vērtspapīri tiek tirgoti tādās vietās, pastāvīgi atklāj atbilstīgu informāciju. **Šis režīms būtu jāpiemēro arī daudzpusējām tirdzniecības sistēmām, kas nav MVU izaugsmes tirgus, ja šīm daudzpusējās tirdzniecības sistēmām piemēro informācijas atklāšanas prasības, kas līdzvērtīgas prasībām, kuras saskaņā ar Direktīvu 2014/65/ES ir paredzētas MVU izaugsmes tirgiem.**
- (42) **Vienkāršotajam** sekundāro emisiju informācijas atklāšanas režīmam vajadzētu būt pieejamam izmantošanai tikai pēc tam, kad ir beidzies minimālais periods pēc emitenta vērtspapīru kategorijas sākotnējās pielāides tirdzniecībai. 18 mēnešu ilgā nogaidīšanas periodā vajadzētu nodrošināt, ka emitents vismaz vienreiz ir izpildījis savu pienākumu publicēt ikgadējo finanšu pārskatu saskaņā ar Direktīvu 2004/109/EK vai saskaņā ar MVU izaugsmes tirgus dalībnieka noteikumiem, **vai arī ar daudzpusējo tirdzniecības sistēmu, kurai ir līdzvērtīgas informācijas atklāšanas prasības.**
- (43) Viens no kapitāla tirgu savienības galvenajiem mērķiem ir sekmēt MVU piekļuvi finansējumam Savienības kapitāla tirgos. Tā kā tādiem uzņēmumiem parasti jāpiesaista salīdzinoši mazāki apjomi nekā citiem emitentiem, **pilna** prospekta sagatavošanas izmaksas var būt nesamērīgi augstas un līdz ar to var atturēt MVU no savu vērtspapīru publiskas piedāvāšanas. Tajā pašā laikā MVU, pateicoties to lielumam un darbības rezultātiem īsākā laika posmā, var būt pakļauti **konkrētam** ieguldījuma riskam, **kas neskar lielākus emitentus**, un tiem būtu jāatklāj pietiekami daudz informācijas ieguldītājiem, lai tie varētu pieņemt ieguldījumu lēmumu. **Turklāt, lai veicinātu MVU izmanto kapitāla tirgus finansējumu, ar šo regulu būtu jānodrošina, ka īpaša vērība tiek pievērsta MVU izaugsmes tirgiem. MVU izaugsmes tirgi ir daudzsološi instruments, lai mazāki uzņēmumi, kas attīstās, varētu piesaistīt kapitālu. Tomēr šādu tirgu panākumi ir atkarīgi no to pievilcības konkrēta lieluma uzņēmumiem. Tāpat emitenti, kas publiski piedāvā vērtspapīrus, kuru kopējā summa Savienībā nepārsniedz EUR 20 000 000, gūtu labumu no vieglākas piekļuves kapitāla tirgu finansējumam, lai tie varētu attīstīties un pilnībā realizēt savu potenciālu, un tiem vajadzētu spēt piesaistīt līdzekļus par izmaksām, kas nav nesamērīgi augstas. Tādēļ ir atbilstīgi, ka ar šo regulu tiek izveidots konkrēts proporcionāls ES izaugsmes prospekta režīms, kas ir pieejams MVU, emitentiem,**

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 16. aprīļa Regula (ES) Nr. 596/2014 par tirgus ļaunprātīgu izmantošanu (tirgus ļaunprātīgas izmantošanas regula) un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/6/EK un Komisijas Direktīvas 2003/124/EK, 2003/125/EK un 2004/72/EK (OV L 173, 12.6.2014., 1. lpp.).

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

kuri publiski piedāvā vērtspapirus, kuru atļaus tirgot regulētā MVU izaugsmes tirgū, un emitentiem, kas publiski piedāvā vērtspapirus, kuru kopējā samaksa Savienībā nepārsniedz EUR 20 000 000. Tādēļ būtu jāpanāk pienācīgs līdzsvars starp rentablu piekļuvi finanšu tirgiem un ieguldītāju aizsardzību, kalibrējot to **ES izaugsmes prospektā** iekļauto informāciju, kas attiecas uz MVU, un, lai sasniegtu minēto mērķi, būtu jāizstrādā konkrēts MVU informācijas atklāšanas režīms. **Pēc apstiprināšanas ES izaugsmes prospektiem būtu jāpiemēro šajā regulā paredzētais pases piešķiršanas režīms un tādēļ tiem vajadzētu būt derīgiem attiecībā uz jebkuru visā Savienībā veiktu publisku vērtspapīru piedāvājumu.**

- (44) **Samazinātā** informācija, kas jāatklāj **ES izaugsmes prospektos**, būtu jākalibrē tā, lai, **veicot ieguldījumu emitētajos vērtspapīros**, koncentrētos uz attiecīgā lieluma uzņēmumiem un to ieguldītājiem būtisko un saistošo informāciju un **tai būtu jānodrošina** samērīgums starp uzņēmuma lielumu un tā līdzekļu piesaistes vajadzībām, no vienas puses, un prospekta izstrādes izmaksām, no otras puses. Lai nodrošinātu, **ka šādi uzņēmumi** var sagatavot prospektus bez izmaksām, kas ir nesamērīgas ar šo uzņēmumu lielumu un līdz ar to līdzekļu piesaistes apmēru, **ES izaugsmes prospekta** režīmam vajadzētu būt elastīgākam nekā **režīmam**, ko piemēro uzņēmumiem regulētos tirgos, tādā mērā, kas ir saderīgs ar ieguldītājiem nepieciešamās atklātās pamatinformācijas nodrošināšanu.
- (45) **Proporcionālajam** informācijas atklāšanas **režīmam ES izaugsmes prospektiem nevajadzētu būt piemērojamam gadījumos, kad vērtspapirus paredzēts atļaut tirdzniecībai regulētā tirgū**, jo ieguldītājiem regulētos tirgos būtu jābūtu drošiem par to, ka emitentiem, kuru vērtspapirus viņi iegulda, piemēro tikai vienu informācijas atklāšanas noteikumu kopumu. Tādēļ regulētos tirgos nevajadzētu pastāvēt tādām divu līmeņu atklāšanas standartam **attiecībā uz atļaujas sniegšanu vērtspapīru tirdzniecībai**, kurš ir atkarīgs no emitenta lieluma.
- (46) **ES izaugsmes prospektam vajadzētu būt standartizētam dokumentam, ko emitentam ir viegli aizpildīt, un tajā būtu jāiekļauj informācija par emitentu, vērtspapīriem un piedāvājumu.** Komisijai vajadzētu izstrādāt deleģētos aktus, lai norādītu standartizētā ES izaugsmes prospekta samazināto saturu un formātu. Nosakot sīkas ziņas par proporcionālo informācijas atklāšanas režīmu ES izaugsmes prospektiem, Komisijai būtu jāņem vērā nepieciešamība nodrošināt, ka ES izaugsmes prospekts ir ievērojami un patiesi vieglāk sagatavojams nekā pilnais prospekts gan administratīvā sloga un izdošanas izmaksu ziņā, nepieciešamība atvieglot MVU piekļuvi kapitāla tirgiem, vienlaikus nodrošinot ieguldītāju pārliecību, ka ieguldījumi šādos uzņēmumos ir droši, kā arī būtu jāņem vērā nepieciešamība līdz minimumam samazināt izmaksas un slogu MVU, nepieciešamība noskaidrot konkrētus informācijas veidus, kas ir īpaši būtiski MVU, emitenta lielumu un to, cik ilgi tas darbojas, dažādos piedāvājumu veidus un šo piedāvājumu īpašības, kā arī tās informācijas dažādos veidus, kas ieguldītājiem nepieciešama saistībā ar dažādu veidu vērtspapīriem.
- (48) Primārais mērķis riska faktoru iekļaušanai prospektā ir nodrošināt, ka ieguldītāji tādus riskus pienācīgi novērtē un līdz ar to pieņem ieguldījuma lēmumus, pilnībā pārzinot faktus. Tādēļ riska faktoros būtu jānorāda tikai tādi riski, kas ir būtiski un attiecas uz konkrēto emitentu un tā vērtspapīriem un kas tiek apstiprināti prospekta saturā. Prospektā nebūtu jāietver riska faktori, kas ir vispārīgi un kuri kalpo tikai kā saistību atruna, jo tie var novērst uzmanību no specifiskākiem riska faktoriem, par kuriem ieguldītājiem būtu jāzina, tādējādi neļaujot prospektā sniegt informāciju viegli analizējamā, kodolīgā un saprotamā veidā. **EVTI būtu jāizstrādā pamatnostādnes, kā novērtēt riska faktoru specifiku un nozīmīgumu, lai palīdzētu kompetentajām iestādēm veikt riska faktoru pārbaudi tādā veidā, kas veicina to, ka emitenti atbilstoši un mērķtiecīgi informē par riska faktoriem.**
- (49) Noteiktos gadījumos būtu jāatļauj prospektā neiekļaut sensitīvu informāciju, piemērojot atbrīvojumu, ko piešķir kompetentā iestāde, lai novērstu tādas situācijas, kuras kaitē emitentam.

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

- (50) Dalībvalstis publicē apjomīgu informāciju par savu finansiālo situāciju, un šāda informācija parasti ir pieejama publiskajā aprītē. Tādējādi, ja kāda dalībvalsts garantē vērtspapīru piedāvājumu, šāda informācija prospektā nebūtu jāsniedz.
- (51) Atļaujot emitentiem prospektā ar norādi iekļaut tādus dokumentus, kuri satur prospektā **vai pamatprospektā** atklājamo informāciju, ar noteikumu, ka ar norādi iekļautie dokumenti ir iepriekš publicēti elektroniskā veidā, būtu jāveicina prospektu sastādīšanas procedūra un jāsamazina emitentu izdevumi, neapdraudot ieguldītāju aizsardzību. Tomēr šo prospekta vienkāršošanas un izstrādes izmaksu samazināšanas mērķi nevajadzētu īstenot, ja tiek kaitēts citām interesēm, kuras prospektam ir paredzēts aizsargāt, tostarp attiecībā uz informācijas pieejamību. Attiecībā uz valodu, kas izmantota ar norādi iekļautajā informācijā, būtu jāievēro uz prospektiem attiecināmā valodas režīma prasības. Ar norādi iekļautā informācija var attiekties uz vēsturiskiem datiem, taču, ja šī informācija būtisku izmaiņu dēļ vairs nav svarīga, tas būtu skaidri jānorāda prospektā un būtu arī jāsniedz atjauninātā informācija. **Turklāt biežiem emitentiem vajadzētu būt iespējai pēc saviem ieskatiem iekļaut vispārējā reģistrācijas dokumentā jebkādas izmaiņas, izdarot prospektā dinamisku atsauci. Šāda dinamiska atsauce nodrošinātu, ka lasītājam vienmēr tiek dota norāde uz jaunāko vispārējā reģistrācijas dokumenta versiju, tādējādi iztiekot bez papildinājuma. Dinamiskās atsauces izmantošanai papildinājuma vietā nevajadzētu ietekmēt ieguldītāja atteikšanās tiesības.**
- (52) Būtu jāpastāv iespējai prospektā ar norādi iekļaut jebkuru regulēto informāciju **█**. Emitentiem, kuru vērtspapīri tiek tirgoti daudzpusējā tirdzniecības sistēmā, un emitentiem, kuri ir atbrīvoti no ikgadējo un pusgada finanšu pārskatu publicēšanas saskaņā ar Direktīvas 2004/109/EK 8. panta 1. punkta b) apakšpunktu, arī jāradā iespēja prospektā ar norādi iekļaut visu vai daļu no to gada vai starpposma finanšu informācijas, revīzijas ziņojumiem, finanšu pārskatiem, vadības ziņojumiem vai paziņojumiem par korporatīvo pārvaldību pēc to elektroniskas publicēšanas.
- (53) Ne visiem emitentiem ir pieejama adekvāta informācija un norādes par kontroles un apstiprinājuma procesu un soļiem, kuri jāievēro, lai apstiprinātu prospektu, jo dalībvalstu kompetentajām iestādēm ir dažādas pieejas. Ar šo regulu būtu jālikvidē minētās atšķirības, saskaņojot noteikumus, kurus piemēro kontroles un apstiprināšanas procesam, **un racionalizējot apstiprināšanu, ko veic dalībvalstu kompetentās iestādes**, lai nodrošinātu, ka visas kompetentās iestādes izmanto konverģentu pieeju, kad tās pārbauda prospektā iekļautās informācijas pilnīgumu, konsekvensi un saprotamību. Norādījumiem par to, kā lūgt prospekta apstiprināšanu, vajadzētu būt publiski pieejamiem kompetento iestāžu tīmekļa vietnēs. EVTI būtu jāpiesūta galvenā loma uzraudzības konverģences veicināšanā šajā jomā, izmantojot savas pilnvaras saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1095/2010 ⁽¹⁾. Konkrēti, EVTI saskaņā ar šo regulu un pienācīgā laika periodā, pirms tiek veikta šīs regulas pārskatīšana, un saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1095/2010 būtu jāveic kompetento iestāžu darbību salīdzinoša izvērtēšana. **EVTI būtu jāizstrādā centrāla darbplūsmas sistēma, kas aptvertu prospekta apstiprināšanas procesu, sākot no ierosināšanas līdz pat apstiprinājumam, ļaujot kompetentajām iestādēm, EVTI un emitentiem pārvaldīt un uzraudzīt apstiprinājuma pieprasījumus tiešsaistē. Šāda sistēma sniegtu pamatinformāciju un ļautu EVTI un kompetentajām iestādēm visā Savienībā veicināt prospekta apstiprināšanas procesu un procedūru konverģenci un nodrošināt, ka turpmāk prospekti visā Savienības teritorijā tiek apstiprināti vienādi.**
- (53a) **EVTI kopā ar dalībvalstu kompetentajām iestādēm būtu jāizvērtē centrālās darbplūsmas sistēmas struktūra, finansēšana un darbība kapitāla tirgu savienības kontekstā.**

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 24. novembra Regula (ES) Nr. 1095/2010, ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādi), groza Lēmumu Nr. 716/2009/EK un atceļ Komisijas Lēmumu 2009/77/EK (OV L 331, 15.12.2010., 84. lpp.).

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

- (54) Lai sekmētu piekļuvi dalībvalstu tirgiem, ir svarīgi, lai maksa, ko kompetentās iestādes iekasē par prospektu un ar to saistīto dokumentu apstiprināšanu un iesniegšanu, **ir pamatota un tiek atklāta. Nosakot maksu, ko iekasē no emitentiem, kuru veic uzņēmējdarbību trešā valstī, būtu jāatspoguļo šādas emitēšanas radītais slogs.**
- (55) Tā kā internets nodrošina vieglu piekļuvi informācijai, apstiprinātais prospekts vienmēr būtu jāpublicē elektroniskā veidā, lai ieguldītājiem nodrošinātu vieglāku piekļuvi. Prospekts būtu jāpublicē tam veltītā iedaļā emitenta, piedāvātāja vai personas, kas lūdz pielaidi, tīmekļa vietnē vai attiecīgā gadījumā to finanšu starpnieku tīmekļa vietnē, kas izvieto vai pārdod vērtspapīrus, tostarp maksājuma pārstāvjiem, vai tā regulētā tirgus tīmekļa vietnē, kurā ir vēlme gūt piekļuvi tirdzniecībai, vai daudzpusējas tirdzniecības sistēmas dalībnieku tīmekļa vietnē, un kompetentajai iestādei tas jāpārsūta EVTI kopā ar attiecīgajiem datiem, kas ļauj to klasificēt. EVTI būtu jānodrošina centralizēts prospektu glabāšanas mehānisms, kas sabiedrībai ļautu tam piekļūt bez maksas un izmantot attiecīgos meklēšanas rīkus. **Lai nodrošinātu ieguldītājiem piekļuvi ticamiem datiem, ko var savlaicīgi un efektīvi izmantot un analizēt, prospektos iekļautajai pamatinformācijai, piemēram, vērtspapīru ISIN un emitentu, piedāvātāju un galvotāju LEI, vajadzētu būt mašīnlasāmai, tostarp arī metadatu izmantošanas gadījumā.** Prospektiem vajadzētu būt publiski pieejamiem vismaz 10 gadus pēc to publicēšanas, lai nodrošinātu, ka to publicēšanas derīguma termiņš saskaņā ar Direktīvu 2004/109/EK sakrīt ar gada un pusgada finanšu pārskatu termiņu. Tomēr prospektiem vienmēr vajadzētu būt **pēc** ieguldītāju pieprasījuma pieejamiem **pastāvīgā informācijas nesējā** bez maksas.
- (56) Vēl ir arī nepieciešams saskaņot reklāmas, lai novērstu sabiedrības uzticības mazināšanos un neradītu aizspriedumus par finanšu tirgu pienācīgu darbību. Reklāmu godīgums un precizitāte, kā arī to saskaņība ar prospekta saturu ir ārkārtīgi svarīga, lai aizsargātu ieguldītājus, tostarp privātos ieguldītājus. **Neskarot šajā regulā paredzēto pases piešķiršanas režīmu,** šāda pārraudzība ir neatņemama kompetento iestāžu pienākuma daļa. **Tās dalībvalsts kompetentajai iestādei, kurā reklāmas tiek izplatītas, vajadzētu būt pilnvarām kontrolēt tādu reklāmas darbību, kas attiecas uz vērtspapīru publisko piedāvājumu vai atļauju veikt tirdzniecību regulētā tirgū, atbilstību šajā regulā minētajiem principiem. Vajadzības gadījumā izcelsmes dalībvalstij būtu jāpalīdz tās dalībvalsts kompetentajai iestādei, kurā reklāmas tiek izplatītas, novērtēt reklāmas atbilstību prospektā norādītajai informācijai. Neskarot 30. panta 1. punktā noteiktās pilnvaras, rūpīgajām pārbaudēm, ko kompetentās iestādes veic attiecībā uz reklāmu, nevajadzētu būt priekšnosacījumam vērtspapīru publiskam piedāvājumam vai atļaujai tirdzniecībai kādā uzņēmējā dalībvalstī.**
- (57) Ieguldītājiem būtu pienācīgi jāizvērtē jebkāds svarīgs jauns faktors, būtiska kļūda vai neprecizitāte, kas varētu ietekmēt ieguldījuma vērtējumu pēc prospekta publicēšanas, bet pirms piedāvājuma slēgšanas vai tirdzniecības uzsākšanas regulētā tirgū, un tādēļ bez liekas kavēšanās jāapstiprina un jāizplata prospekta papildinājums.
- (58) Lai uzlabotu juridisko noteiktību, būtu skaidri jānorāda attiecīgie termiņi, kuru laikā emitentam jāpublicē prospekta papildinājums, un ieguldītājiem pēc papildinājuma publicēšanas ir tiesības atsaukt savu piekrišanu piedāvājumam. No vienas puses, pienākums papildināt prospektu būtu jāpiemēro līdz piedāvājuma perioda galīgajai slēgšanai vai laikam, kad sākas tādu vērtspapīru tirdzniecība regulētā tirgū, atkarībā no tā, kas notiek vēlāk. No otras puses, tiesības atsaukt piekrišanu būtu jāpiemēro tikai tad, ja prospekts attiecas uz vērtspapīru publisku piedāvājumu un jaunais faktors, kļūda vai neprecizitāte radās pirms piedāvājuma galīgās slēgšanas un vērtspapīru piegādes. Tādējādi atsaukšanas tiesības būtu jāsaista ar jaunā faktora, kļūdas vai neprecizitātes laiku, kas ir par iemeslu papildinājuma izveidei, un būtu jāpieņem, ka tāds būtisks notikums ir radies piedāvājuma darbības laikā un pirms vērtspapīru piegādes. Lai uzlabotu juridisko noteiktību, prospekta papildinājumā būtu jānorāda konkrēts atteikuma tiesību beigu termiņš. Finanšu starpniekiem būtu jāveicina procedūras gadījumos, kad ieguldītāji izmanto tiesības atsaukt savu piekrišanu.

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

- (59) Emitenta pienākums tulkot pilnu prospekta tekstu visās attiecīgajās oficiālajās valodās mazina pārrobežu piedāvājumus vai daudznacionālas pārrunas. Lai veicinātu tādu pārrobežu piedāvājumus, kuros prospekti ir sagatavoti valodā, kas ir pieņemta starptautisko finanšu jomā, tikai kopsavilkums būtu jātulko uzņēmējas vai izcelsmes dalībvalsts(-u) oficiālajā(-s) valodā(-s) **vai kādā no oficiālajām valodām, ko lieto tajā dalībvalsts daļā, kurā ieguldījumu produktu izplata.**
- (60) **EVTI un** uzņēmējas dalībvalsts kompetentajai iestādei vajadzētu būt tiesīgām no izcelsmes dalībvalsts kompetentās iestādes saņemt sertifikātu, kurā norādīts, ka prospekts **vai atsevišķais vispārējais reģistrācijas dokuments – gadījumos, kad ir apstiprināts tikai šāds dokuments** –, ir sagatavots saskaņā ar šo regulu. Izcelsmes dalībvalsts kompetentajai iestādei būtu arī jāinformē emitents vai par prospekta **vai attiecīgā gadījumā vispārējā reģistrācijas dokumenta** sagatavošanu atbildīgā persona par uzņēmējas dalībvalsts iestādei adresētu prospekta apstiprinājuma sertifikātu, lai emitentam vai par prospekta **vai attiecīgā gadījumā vispārējā reģistrācijas dokumenta** sagatavošanu atbildīgajai personai sniegtu pārlicību par paziņojuma sniegšanas statusu un laiku.
- (61) Lai nodrošinātu šīs regulas mērķu pilnīgu sasniegšanu, tās darbības jomā jāietver vērtspapīri, ko emitē emitenti, uz kuriem attiecas trešo valstu tiesību akti. ▮ Lai nodrošinātu informācijas apmaiņu un sadarbību ar trešo valstu iestādēm saistībā ar šīs regulas efektīvu izpildi, kompetentajām iestādēm būtu jānoslēdz sadarbības līgums ar saviem trešo valstu darījuma partneriem. Jebkādai personas datu nodošanai, pamatojoties uz minētajiem līgumiem, būtu jāatbilst Direktīvas 95/46/EK un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 45/2001 prasībām.
- (62) Dažādas dalībvalstu kompetentās iestādes, kurām ir atšķirīgas kompetences, var radīt nevajadzīgas izmaksas un kompetences pārklāšanos, kas neradīs nekādu papildu labumu. Katrā dalībvalstī būtu jāizraugās viena kompetentā iestāde, kas apstiprinātu prospektus un uzņemtos atbildību veikt uzraudzību par atbilstību šai regulai. Šāda kompetentā iestāde būtu jāizveido kā administratīva iestāde un tādā veidā, lai garantētu to neatkarību no tirgus dalībniekiem un novērstu interešu konfliktus. Izraugoties kompetento iestādi prospektu apstiprināšanai, nevajadzētu izslēgt sadarbības iespēju starp šo iestādi un citām vienībām, piemēram, banku un apdrošināšanas regulatoriem vai reģistrēšanas iestādēm, lai garantētu prospektu efektīvu pārbaudi un apstiprināšanu emitentu, ieguldītāju, tirgus dalībnieku un līdzīgu tirgu interesēs. Kompetentajai iestādei ir atļauts deleģēt uzdevumus citai vienībai tikai tad, ja tas ir saistīts ar apstiprināto prospektu publicēšanu.
- (63) Uzraudzības efektivitāti nodrošina iedarbīgu instrumentu, pilnvaru un resursu kopums, kas ir dalībvalstu kompetento iestāžu rīcībā. Tādēļ šai regulai jo īpaši būtu jānosaka minimālais uzraudzības un izmeklēšanas pilnvaru kopums, kāds būtu jāpiešķir dalībvalstu kompetentajām iestādēm saskaņā ar valsts tiesību aktiem. Minētās pilnvaras būtu jāīsteno, vēršoties kompetentajās tiesu iestādēs, ja tā noteikts valsts tiesību aktos. Īstenojot savas pilnvaras saskaņā ar šo regulu, kompetentajām iestādēm un EVTI būtu jārikojas objektīvi un taisnīgi un būtu jāsauglabā neatkarība lēmumu pieņemšanā.
- (64) Lai konstatētu šīs regulas pārkāpumus, kompetentajām iestādēm ir nepieciešams piekļūt citām vietām, kuras nav fizisko personu privātās dzīvesvietas, lai konfiscētu dokumentus. Piekļuve tādām telpām ir nepieciešama, kad ir radušās pamatotas aizdomas par to, ka pastāv dokumenti un citi ar inspekcijas vai izmeklēšanas priekšmetu saistīti dati, kuri varētu būt svarīgi, lai pierādītu šīs regulas pārkāpumu. Turklāt piekļuve šādām telpām ir nepieciešama, ja: persona, kas jau ir saņēmusi informācijas sniegšanas pieprasījumu, to neizpilda; vai ja ir pamats uzskatīt, ka, ja pieprasījums tiktu veikts, to neizpildītu, vai ka dokumenti vai informācija, uz ko attiecas informācijas sniegšanas pieprasījums, tiktu pārvietota, manipulēta vai iznīcināta.

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

- (65) Saskaņā ar Komisijas 2010. gada 8. decembra paziņojumu par sankciju režīmu pastiprināšanu finanšu pakalpojumu nozarē un, lai nodrošinātu šajā regulā noteikto prasību izpildi, ir svarīgi, ka dalībvalstis veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu pienācīgu administratīvo sodu un pasākumu piemērošanu par šīs regulas pārkāpumiem. Minētajiem sodiem un administratīvajiem pasākumiem vajadzētu būt efektīviem, samērīgiem un atturošiem un būtu jānodrošina kopīga pieeja dalībvalstīs un preventīva ietekme. Šai regulai nevajadzētu ierobežot dalībvalstu tiesības piemērot lielākas administratīvās sankcijas.
- (66) Lai nodrošinātu, ka kompetento iestāžu lēmumiem ir preventīva ietekme uz plašu sabiedrību, parasti tie būtu jāpublicē, ja vien kompetentā iestāde saskaņā ar šo regulu neuzskata par nepieciešamu sankcijas publicēt anonīmi, aizkavēt to publicēšanu vai nepublicēt vispār.
- (67) Lai gan dalībvalstīm ir atļauts paredzēt administratīvo sodu un kriminālsodu noteikumus par vieniem un tiem pašiem pārkāpumiem, dalībvalstīm nevajadzētu izvirzīt prasību paredzēt administratīvo sodu noteikumus par tādiem šīs regulas pārkāpumiem, kuriem piemēro valsts krimināltiesības, līdz [ierakstīt šīs regulas piemērošanas datumu]. Saskaņā ar valsts tiesību aktiem dalībvalstīm nav pienākuma par vienu un to pašu pārkāpumu piemērot gan administratīvus sodus, gan kriminālsodus, taču tām vajadzētu būt iespējai to darīt, ja valsts tiesību akti to pieļauj. Tomēr kriminālsodu saglabāšanai par šīs regulas pārkāpumiem tā vietā, lai piemērotu administratīvus sodus, nebūtu jāmazina vai citādi jāietekmē kompetento iestāžu spēja sadarboties, piekļūt informācijai un laikus apmainīties ar informāciju ar citu dalībvalstu kompetentajām iestādēm šīs regulas piemērošanas nolūkos, tostarp pēc ikviena attiecīga pārkāpuma nodošanas kompetentajām tiesu iestādēm kriminālvajāšanas nolūkam.
- (68) Ziņotāji kompetentajām iestādēm var sniegt jaunu informāciju, kas tām palīdz konstatēt un piemērot sankcijas šīs regulas pārkāpumu gadījumos. Tādēļ šai regulai būtu jānodrošina adekvāti spēkā esoši režīmi, lai ziņotājiem dotu iespēju brīdināt kompetentās iestādes par faktiskiem un iespējamiem šīs regulas pārkāpumiem, un pasargātu tos no atriebības.
- (69) Lai precizētu šajā regulā noteiktās prasības, Komisijai būtu jādeleģē pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu attiecībā uz minimālās informācijas apjomu dokumentos, kas minēts 1. panta 3. punkta f) un g) apakšpunktā un 1. panta 4. punkta d) un e) apakšpunktā, **2. pantā sniegto** definīciju pielāgošanu, **█** uz prospekta formātu, pamatprospektu un galīgajiem nosacījumiem, un konkrēto informāciju, kas jāiekļauj prospektā, vispārējā reģistrācijas dokumentā iekļauto minimālo informāciju, vienkāršotajā **prospektā** iekļauto samazināto informācijas apjomu **█** sekundāru emisiju un MVU veiktu emisiju gadījumā, **šajā regulā paredzētā ES izauzsmes prospekta** konkrēto samazināto saturu un formātu, **█** to vērtspapīru reklāmām, kas ietilpst šīs regulas darbības jomā, un vispārīgiem līdzvērtības kritērijiem trešo valstu emitentu sagatavotiem prospektiem. Ir īpaši svarīgi, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī, **un lai minētās apspriešanās tiktu rīkotas saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu. Jo īpaši, lai deleģēto aktu sagatavošanā nodrošinātu līdzvērtīgu dalību, Eiropas Parlamentam un Padomei visi dokumenti būtu jāsaņem vienlaicīgi ar dalībvalstu ekspertiem, un minēto iestāžu ekspertiem vajadzētu būt sistemātiskai piekļuvei Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kurās notiek deleģēto aktu sagatavošana.**
- (70) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šīs regulas īstenošanai attiecībā uz trešo valstu prospekta tiesību aktu līdzvērtību, Komisijai būtu jāpiesūta īstenošanas pilnvaras, lai tā varētu pieņemt lēmumu par tādu līdzvērtību. Minētās pilnvaras būtu jāīsteno saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011⁽¹⁾.

(¹) Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. februāra Regula (ES) Nr. 182/2011, ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp).

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

- (71) Finanšu pakalpojumu tehniskajiem standartiem visā Savienībā būtu jānodrošina ieguldītāju un patērētāju pienācīga aizsardzība. EVTI kā struktūrai, kuras rīcībā ir ļoti specializētas zināšanas, būtu efektīvi un lietderīgi uzticēt tādu Komisijai iesniedzamo regulatīvo tehnisko standartu projektu izstrādi, kuri nav saistīti ar politikas izvēli.
- (72) Komisijai būtu jāpieņem EVTI izstrādātie regulatīvo tehnisko standartu projekti attiecībā uz kopsavilkumā iekļaujamās vēsturiskās finanšu pamatinformācijas saturu un pasniegšanas veidu, **vispārējā reģistrācijas dokumenta rūpīgu pārbaudi, apstiprināšanu, iesniegšanu un pārskatīšanu, kā arī nosacījumiem tā grozīšanai vai atjaunināšanai un nosacījumiem gadījumos, kad pastāv iespēja zaudēt bieža emitenta statusu**, informāciju, kas iekļaujama ar norādi, un Savienības tiesību aktos prasītajiem pārējiem dokumentu veidiem, **prospekta rūpīgas pārbaudes un apstiprināšanas procedūrām**, prospekta publicēšanu, datiem, kas nepieciešami prospektu klasificēšanai EVTI pārvaldītājā glabāšanas mehānismā, **noteikumiem par reklāmu**, situācijām, kurās pēc svarīga jauna faktora, būtiskas kļūdas vai neprecizitātes konstatēšanas saistībā ar prospektā iekļauto informāciju jāpapildina publicējamais prospekts, informācijas apmaiņu starp kompetentajām iestādēm un EVTI saistībā ar pienākumu sadarboties un sadarbības nolīgumu ar trešo valstu pārraudzības iestādēm **minimālo saturu**. Minētais regulatīvo tehnisko standartu projekts Komisijai būtu jāpieņem ar deleģētajiem aktiem atbilstīgi LESD 290. pantam un saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 10. līdz 14. pantu.
- (73) Vēl Komisijai būtu jāpiešķir pilnvaras ar īstenošanas aktiem pieņemt īstenošanas tehniskos standartus atbilstīgi LESD 291. pantam un saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1093/2010 15. pantu. EVTI būtu jāuztic izstrādāt un iesniegt Komisijai īstenošanas tehnisko standartu projektus attiecībā uz standarta formātiem, veidnēm un procedūrām apstiprinājuma sertifikāta paziņojumam, prospektam, prospekta papildinājumam un prospekta un/vai kopsavilkuma tulkojumam, un standarta formātiem, veidnēm un procedūrām sadarbībai un informācijas apmaiņai starp kompetentajām iestādēm, un procedūrām un formātiem informācijas apmaiņai starp kompetentajām iestādēm un EVTI.
- (74) Īstenojot deleģētās un īstenošanas pilnvaras saskaņā ar šo regulu, Komisijai būtu jāievēro šādi principi:
- jānodrošina privāto ieguldītāju un MVU uzticība finanšu tirgiem, sekmējot augstus pārredzamības standartus finanšu tirgos,
  - jānodrošina prospekta informācijas atklāšanas prasību kalibrēšana, ņemot vērā emitenta lielumu un informāciju, kas emitentam jau ir jāatklāj saskaņā ar Direktīvu 2004/109/EK un Regulu (ES) Nr. 596/2014,
  - jānodrošina MVU vieglāka piekļuve kapitāla tirgiem, vienlaikus nodrošinot ieguldītāju uzticību ieguldījumiem tādos uzņēmumos,
  - jānodrošina ieguldītājiem plašs konkurējošu ieguldīšanas iespēju klāsts, kā arī viņu stāvoklim piemērota informācija un aizsardzība,
  - jānodrošina, ka neatkarīgās pārvaldes iestādes konsekventi īsteno noteikumus, jo īpaši attiecībā uz cīņu pret darbinieku noziegumiem,
  - jānodrošina augsta līmeņa pārredzamība un apspriešanās ar visiem tirgus dalībniekiem, kā arī ar Eiropas Parlamentu un Padomi,
  - jāveicina jauninājumi finanšu tirgos, lai nodrošinātu, ka šie tirgi ir dinamiski un efektīvi,
  - jānodrošina finanšu sistēmas sistēmiskā stabilitāte, cieši un aktīvi uzraugot finanšu jauninājumus,
  - jāsamazina kapitāla izmaksas un jāuzlabo kapitāla pieejamība,
  - ilgākā laika posmā jāpanāk līdzsvars starp visu tirgus dalībnieku izmaksām un ieguvumiem, ko rada īstenošanas pasākumi,

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

- jāsekmē Savienības finanšu tirgu starptautiskā konkurētspēja, neskarot vajadzīgo starptautiskās sadarbības paplašināšanu,
  - jānodrošina līdzvērtīgi konkurences nosacījumi visiem tirgus dalībniekiem ikreiz, kad tas ir lietderīgi, ieviešot Savienības tiesību aktus,
  - jānodrošina saskaņotība ar citiem Savienības tiesību aktiem šajā jomā, jo informācijas traucējumi un pārredzamības trūkums var apdraudēt tirgu darbību un jo īpaši — kaitēt patērētājiem un mazajiem ieguldītājiem.
- (75) Jebkurai personas datu apstrādei, kas tiek veikta saskaņā ar šo regulu, piemēram, apmaiņai ar personas datiem vai šo datu nodošanai, ko veic kompetentās iestādes, būtu jānotiek atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 95/46/EK⁽¹⁾, un jebkurai informācijas apmaiņai vai nodošanai, ko veic EVTI, būtu jānotiek saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 45/2001⁽²⁾.
- (76) Ne vēlāk kā piecus gadus pēc šīs regulas stāšanās spēkā Komisijai būtu jāpārskata šīs regulas piemērošana un jo īpaši jānovērtē, vai sekundāro emisiju un MVU informācijas atklāšanas režīmi, vispārējais reģistrācijas dokuments un prospekta kopsavilkums joprojām ir atbilstošs, lai izpildītu šajā regulā paredzētos mērķus.
- (77) Šīs regulas prasību piemērošana būtu jāatliek, lai sniegtu iespēju pieņemt deleģētos un īstenošanas aktus un tirgus dalībniekiem ļautu pielāgoties un plānot jauno pasākumu piemērošanu.
- (78) Tā kā dalībvalstis nespēj pietiekami sekmīgi īstenot šīs regulas mērķus, proti, pastiprināt ieguldītāju aizsardzību un tirgus efektivitāti, vienlaikus izveidojot kapitāla tirgu savienību, bet šos mērķus, ņemot vērā to radīto ietekmi, iespējams veiksmīgāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā ir paredzēti vienīgi tie pasākumi, kas ir nepieciešami, lai sasniegtu minētos mērķus.
- (79) Šajā regulā ir ievērotas pamattiesības un principi, kas jo īpaši atzīti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā. Tādēļ šī regula būtu jāinterpretē un jāpiemēro saskaņā ar minētajām tiesībām un principiem.
- (80) Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 45/2001 28. panta 2. punktu notika apspriešanās ar Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju ■ .

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

I NODAĻA VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

1. pants

Mērķis un darbības joma

1. Šīs regulas mērķis ir noteikt prasības attiecībā uz tā prospekta sagatavošanu, apstiprināšanu un izplatīšanu, kurš jāpublicē, publiski piedāvājot vērtspapirus vai atļaujot to tirdzniecību dalībvalstī **izveidota** regulētā tirgū.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 1995. gada 24. oktobra Direktīva 95/46/EK par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti (OV L 281, 23.11.1995., 31. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 18. decembra Regula (EK) Nr. 45/2001 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Kopienas iestādēs un strukturās un par šādu datu brīvu apriti (OV L 8, 12.1.2001., 1. lpp.).

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

2. Šī regula, **izņemot tās 4. pantu**, neattiecas uz šādu veidu vērtspapīriem:
- (a) ieguldījumu apliecības, ko emitē kolektīvo ieguldījumu uzņēmumi ■ ;
  - (b) vērtspapīri, kas nav pašu kapitāla vērtspapīri un ko emitē dalībvalsts vai kāda dalībvalsts reģiona vai vietējās pašvaldības iestāde, starptautiskas sabiedriskas organizācijas, kurās viena vai vairākas dalībvalstis ir dalībnieces, Eiropas Centrālā banka vai dalībvalstu centrālās bankas;
  - (c) daļas dalībvalstu centrālo banku kapitālā;
  - (d) vērtspapīri, ko pilnībā, bez nosacījumiem un neatsaucami garantējusi dalībvalsts vai kāda dalībvalsts reģiona vai vietējās pašvaldības iestāde;
  - (e) vērtspapīri, ko emitē dalībvalsts atzītas asociācijas ar juridisko statusu vai bezpeļņas organizācijas, lai iegūtu nepieciešamos līdzekļus savu bezpeļņas mērķu sasniegšanai;
-
- (g) neatvietojamas kapitāla daļas, kuru galvenais mērķis ir nodrošināt turētājam tiesības apmesties dzīvoklī vai cita veida nekustamā īpašumā vai tā daļā, ja minētās daļas nav iespējams pārdot, neatsakoties no šīm tiesībām;
-
- (i) vērtspapīri, kas nav pašu kapitāla vērtspapīri un kurus pastāvīgi vai atkārtoti emitē kredītiestādes, ja piedāvājuma kopējā aprēķinātā samaksa vienai kredītiestādei Savienībā par 12 mēnešiem ir mazāka nekā EUR 75 000 000, ar noteikumu, ka šie vērtspapīri:
    - i) nav subordinēti, konvertējami vai aizvietojami;
    - ii) nedod tiesības parakstīties uz citu veidu vērtspapīriem vai iegūt tos, un tie nav saistīti ar atvasinātiem instrumentiem.
3. Šo regulu, **izņemot tās 4. pantu**, nepiemēro nevienam no šādiem vērtspapīru publisku piedāvājumu veidiem:
- (a) ■ , attiecas tikai uz kvalificētiem ieguldītājiem;
  - (b) ■ , katrā dalībvalstī attiecas uz mazāk nekā 350 fiziskām vai juridiskām personām, **bet kopumā ne vairāk kā 4 000 fiziskām vai juridiskām personām visā Savienībā**, kuras nav kvalificēti ieguldītāji **vai citi ieguldītāji, kas atbilst Regulas (ES) Nr. 345/2013 6. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā paredzētajiem nosacījumiem**;
  - (c) ■ , attiecas uz ieguldītājiem, kuri katrs ikvienā atsevišķā piedāvājumā iegūst vērtspapīrus par kopējo samaksu vismaz EUR 100 000 apmērā;
  - (d) ■ , piedāvājuma kopējā aprēķinātā samaksa Savienībā par 12 mēnešiem ir mazāka nekā EUR 1 000 000;
  - (e) akcijas, kas emitētas, lai aizstātu iepriekš emitētas tādas pašas kategorijas akcijas, ja tādu jaunu akciju emisija nepalielina emitēto akciju kapitālu;
  - (f) vērtspapīri, kurus piedāvā saistībā ar pārņemšanu, ko īsteno ar apmaiņas piedāvājumu, ar noteikumu, ka ir pieejams dokuments, kas satur informāciju, kurā aprakstīts darījums un tā ietekme uz emitentu;
  - (g) vērtspapīri, kas piedāvāti, piešķirti vai piešķirami saistībā ar apvienošanu vai nodalīšanu, ar noteikumu, ka ir pieejams dokuments, kas satur informāciju, kurā aprakstīts darījums un tā ietekme uz emitentu;

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

- (h) dividendes, ko esošajiem akcionāriem izmaksā tās pašas kategorijas akcijās, par kurām šīs dividendes tiek izmaksātas, ar noteikumu, ka ir pieejams dokuments, kurā iekļauta informācija par akciju skaitu un veidu un piedāvājuma iemesliem, kā arī sīkas ziņas par piedāvājumu;
- (i) vērtspapīri, ko darba devējs vai saistītais uzņēmums, neatkarīgi no tā, vai tas atrodas Savienībā, vai nē, piedāvā, piešķir vai plāno piešķirt pašreizējiem vai bijušajiem direktoriem vai darbiniekiem, ja ir pieejams dokuments, kurā iekļauta informācija par vērtspapīru skaitu un veidu un piedāvājuma vai piešķiruma iemesliem, kā arī sīkas ziņas par piedāvājumu vai piešķirumu.

Dalībvalstis neattiecinā prasību sagatavot prospektu saskaņā ar šo regulu uz vērtspapīru piedāvājumiem, kas minēti pirmās daļas d) punktā. Turklāt dalībvalstis attiecībā uz šādiem vērtspapīru piedāvājumu veidiem, atturas valsts līmenī noteikt citas informācijas atklāšanas prasības kas varētu radīt nesamērīgu vai nevajadzīgu slogu. Dalībvalstis attiecīgā gadījumā paziņo Komisijai un EVTI par valsts līmenī piemērotām informācijas atklāšanas prasībām, ja tādas ir, tostarp arī dara zināmu attiecīgo noteikumu tekstu.

4. Šī regula neattiecas uz šādu elementu pielaidi tirdzniecībai regulētā tirgū:

- (a) vērtspapīri, kuri ir atvietojami ar tajā pašā regulētajā tirgū tirdzniecībai pieļautiem vērtspapīriem, ar noteikumu, ka 12 mēnešu laikā tie veido mazāk nekā 20 procentus no tajā pašā regulētajā tirgū tirdzniecībai jau pieļauto vērtspapīru skaita;
- (b) akcijas, kas rodas pēc citu vērtspapīru konversijas, apmaiņas vai to tiesību izmantošanas, ko piešķir citi vērtspapīri, ja minētās akcijas ir no tās pašas kategorijas kā tajā pašā regulētā tirgū tirdzniecībai pieļautās akcijas, ar noteikumu, ka 12 mēnešu laikā iegūtās akcijas veido mazāk nekā 20 procentus no tajā pašā regulētajā tirgū tirdzniecībai jau pieļauto tādas pašas kategorijas akciju skaita. Ja prospekts tika sagatavots saskaņā ar šo regulu vai Direktīvu 2003/71/EK, kad vērtspapīri tika publiski piedāvāti vai tika lūgta to pieļaušana tirdzniecībai, kas nodrošinātu piekļuvi akcijām, vai tādi vērtspapīri, kas nodrošina piekļuvi akcijām, tika emitēti pirms šīs regulas stāšanās spēkā, šo regulu neattiecinā uz rezultātā esošo akciju pielaidi tirdzniecībai regulētā tirgū neatkarīgi no to īpatsvara saistībā ar tādas pašas kategorijas akciju skaitu, kas jau ir pieļautas tirdzniecībai tajā pašā regulētajā tirgū;
- (c) akcijas, ko emitē, lai aizstātu tādas pašas kategorijas akcijas, kuras jau pieļautas tirdzniecībai tajā pašā regulētajā tirgū, ja šādu akciju emisija nepalielina emitēto akciju kapitālu;
- (d) vērtspapīri, kurus piedāvā saistībā ar pārņemšanu, ko īsteno ar apmaiņas piedāvājumu, ar noteikumu, ka ir pieejams dokuments, kas satur informāciju, kurā aprakstīts darījums un tā ietekme uz emitentu;
- (e) vērtspapīri, kas piedāvāti, piešķirti vai piešķirami saistībā ar apvienošanu vai nodalīšanu, ar noteikumu, ka ir pieejams dokuments, kas satur informāciju, kurā aprakstīts darījums un tā ietekme uz emitentu;
- (f) akcijas, kas bez maksas piedāvātas, piešķirtas vai piešķiramas pašreizējiem akcionāriem, un dividendes, ko izmaksā tādas pašas kategorijas akcijās kā akcijas, par kurām šādas dividendes tiek izmaksātas, ar noteikumu, ka minētās akcijas ir tādas pašas kategorijas kā akcijas, kas jau pieļautas tirdzniecībai tajā pašā regulētajā tirgū, un ka ir pieejams dokuments, kas satur informāciju par akciju skaitu un veidu un piedāvājuma iemesliem un informāciju par piedāvājumu vai piešķirumu;
- (g) vērtspapīri, kurus pašreizējiem vai bijušajiem direktoriem vai darbiniekiem piedāvā, piešķir vai plāno piešķirt to darba devējs vai saistītais uzņēmums, neatkarīgi no tā, vai tas atrodas Savienībā, vai nē, ar noteikumu, ka minētie vērtspapīri ir tādas pašas kategorijas kā vērtspapīri, kas jau pieļauti tirdzniecībai tajā pašā regulētajā tirgū, un ka ir pieejams dokuments, kas satur informāciju par vērtspapīru skaitu un veidu un piedāvājuma vai piešķiruma iemesliem un informāciju par piedāvājumu vai piešķirumu;

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

- (h) vērtspapīri, kas jau pielaisti tirdzniecībai citā regulētā tirgū, ar šādiem nosacījumiem:
- i) šie vērtspapīri vai tādas pašas kategorijas vērtspapīri jau ilgāk nekā 18 mēnešus ir pielaisti tirdzniecībai minētajā citā regulētajā tirgū;
  - ii) attiecībā uz vērtspapīriem, kas pirmo reizi pielaisti tirdzniecībai regulētā tirgū pēc 2005. gada 1. jūlija, pielaide tirdzniecībai minētajā citā regulētajā tirgū notika saskaņā ar prospektu, kas apstiprināts un publicēts atbilstīgi Direktīvai 2003/71/EK;
  - iii) izņemot gadījumus, kuriem piemēro ii) apakšpunktu, vērtspapīriem, kas pirmo reizi iekļauti biržas sarakstos pēc 1983. gada 30. jūnija, iekļaušana biržas sarakstos tika apstiprināta saskaņā ar Padomes Direktīvas 80/390/EEK⁽¹⁾ vai Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2001/34/EK prasībām⁽²⁾;
  - iv) ir izpildītas saistības attiecībā uz tirdzniecību minētajā citā regulētajā tirgū; kā arī
  - v) persona, kas lūdz vērtspapīra pielaidi tirdzniecībai regulētā tirgū saskaņā ar šo atbrīvojumu, publisko dokumentu tā regulētā tirgū dalībvalstī, kurā 20. panta 2. punktā noteiktajā veidā ir lūgta pielaide tirdzniecībai, un dokumenta saturs atbilst 7. panta prasībām un dokuments ir sagatavots valodā, ko par pieņemamu noteikusi tā regulētā tirgus dalībvalsts kompetentā iestāde, kurā ir lūgta pielaide. Dokumentā norāda, kur iespējams iegūt jaunāko prospektu un kur ir pieejama finanšu informācija, ko publicējis emitents saskaņā ar tam saistošajiem informācijas atklāšanas pienākumiem.

6. Komisija saskaņā ar 42. pantu tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus, kuros izklāstītas prasības attiecībā uz minimālo informācijas apjomu šā panta 3. punkta f) un g) apakšpunktā un 4. punkta d) un e) apakšpunktā norādītajiem dokumentiem.

2. pants

Definīcijas

1. Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:
- (a) "vērtspapīri" ir Direktīvas 2014/65/ES 4. panta 1. punkta 44. apakšpunktā definētie pārvedamie vērtspapīri, izņemot Direktīvas 2014/65/ES 4. panta 1. punkta 17. apakšpunktā definētos naudas tirgus instrumentus, kuru termiņš ir īsāks nekā 12 mēneši;
  - (b) "pašu kapitāla vērtspapīri" ir akcijas vai citi pārvedami vērtspapīri, kas ir līdzvērtīgi uzņēmumu akcijām, kā arī jebkura cita veida pārvedami vērtspapīri, kas to konvertēšanas vai ar tiem piešķirto tiesību izmantošanas rezultātā dod tiesības iegūt jebkurus iepriekšminētos vērtspapīrus ar noteikumu, ka pēdējos minētos vērtspapīrus ir emitējis pamatā esošo akciju emitents vai vienība, kas pieder minētā emitenta uzņēmumu grupai;
  - (c) "vērtspapīri, kas nav pašu kapitāla vērtspapīri" ir visi vērtspapīri, kas nav pašu kapitāla vērtspapīri;
  - (d) "vērtspapīru publisks piedāvājums" ir jebkura veida un ar jebkuriem līdzekļiem izdarīts paziņojums personām, ar kuru sniedz pietiekamu informāciju par piedāvājuma noteikumiem un piedāvājamajiem vērtspapīriem, lai ļautu ieguldītājiem lemt par šo vērtspapīru iegādi vai parakstīšanos uz tiem. Šī definīcija ir arī piemērojama vērtspapīru izvietojumam ar finanšu starpnieku palīdzību;

⁽¹⁾ Padomes 1980. gada 17. marta Direktīva 80/390/EEK, ar ko koordinē prasības par to, kā sastāda, pārbauda un izplata datus, kas jāpublicē pārvedamu vērtspapīru iekļaušanai biržas oficiālajā sarakstā (OV L 100, 17.4.1980., 1. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 28. maija Direktīva 2001/34/EK par vērtspapīru iekļaušanu fondu biržas oficiālajā sarakstā un par informāciju, kas jāpublicē par tādiem vērtspapīriem (OV L 184, 6.7.2001., 1. lpp.).

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

- (e) "kvalificēti ieguldītāji" ir personas vai struktūras, kuras aprakstītas Direktīvas 2014/65/ES II pielikuma I iedaļas 1.–4. punktā. kā arī personas vai struktūras, pret kurām pēc pieprasījuma izturas kā pret profesionāliem klientiem saskaņā ar Direktīvas 2014/65/ES II pielikuma II iedaļu vai kuras saskaņā ar Direktīvas 2014/65/ES 30. pantu atzītas par tiesīgiem darījumu partneriem, izņemot gadījumus, kad tās pieprasījušas, lai pret tām izturētos kā pret neprofesionāliem klientiem. Ieguldījumu brokeru sabiedrības un kredītiestādes savu klasifikāciju pēc pieprasījuma dara zināmu emitentam, neskarot attiecīgos tiesību aktus datu aizsardzības jomā;
- (f) "mazie un vidēji uzņēmumi" ("MVU") ir vai nu
- uzņēmēj sabiedrības, kas saskaņā ar to jaunākajiem gada vai konsolidētajiem pārskatiem atbilst vismaz diviem no šādiem trim kritērijiem: vidējais darbinieku skaits finanšu gada laikā ir mazāks par 250, kopsavilkuma bilance nepārsniedz EUR 43 000 000, un gada neto apgrozījums nepārsniedz EUR 50 000 000, vai
  - Direktīvas 2014/65/ES 4. panta 1. punkta 13. apakšpunktā definētie mazie un vidējie uzņēmumi.
- (g) "kredītiestāde" ir uzņēmums, kas definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 575/2013 4. panta 1. punkta 1. apakšpunktā⁽¹⁾;
- (h) "emitents" ir juridiska persona, kas emitē vērtspapīrus vai ierosina to emisiju;
- (i) "piedāvātājs" ir juridiska persona vai privātpersona, kas publiski piedāvā vērtspapīrus;
- (j) "regulēts tirgus" ir **regulēts** tirgus, kā tas definēts Direktīvas 2014/65/ES 4. panta 1. punkta 21. apakšpunktā;
- (k) "reklāma" ir paziņojumi:
- par konkrētu vērtspapīru publisko piedāvājumu vai par atļauju veikt tirdzniecību regulētā tirgū;
  - **ko publicē emitents, piedāvātājs, persona, kas lūdz atļauju tirdzniecībai regulētā tirgū, vai galvotājs vai ko publicē minēto personu vārdā;** kā arī
  - kuru mērķis ir veicināt tieši parakstīšanos uz vērtspapīriem vai to iegūšanu;
- (l) "regulētā informācija" ir visa veida informācija, **kas emitentam vai jebkurai citai personai, kura lūdz atļauju vērtspapīru tirdzniecībai regulētā tirgū bez emitenta piekrišanas, jāatklāj saskaņā ar Direktīvu 2004/109/EK vai saskaņā ar dalībvalsts tiesību aktiem, noteikumiem vai administratīvajiem noteikumiem, kuri pieņemti saskaņā ar minētās direktīvas 2. panta 1. punkta k) apakšpunktu un Regulas (ES) Nr. 596/2014 17. un 19. pantu;**
- (m) "izcelsmes dalībvalsts" ir:
- i) attiecībā uz visiem Savienībā reģistrētiem vērtspapīru emitentiem, kas nav minēti ii) daļā, dalībvalsts, kurā ir reģistrēta emitenta juridiskā adrese;
  - ii) attiecībā uz visām to vērtspapīru emisijām, kas nav pašu kapitāla vērtspapīri un kuru vienas vienības nominālvērtība ir vismaz EUR 1 000, un attiecībā uz visām to vērtspapīru emisijām, kas nav pašu kapitāla vērtspapīri un kuri konvertēšanas vai ar tiem piešķirto tiesību izmantošanas rezultātā piešķir tiesības iegūt jebkādam pārvedamam vērtspapīrus vai saņemt naudas summu, ja to vērtspapīru emitents, kas nav pašu kapitāla vērtspapīri, nav pamatā esošo vērtspapīru emitents vai vienība, kas pieder pie pēdējā minētā emitenta uzņēmumu grupas, dalībvalsts, kurā ir reģistrēta emitenta juridiskā adrese, vai kurā ir vai tiks atļauta vērtspapīru tirdzniecība regulētā tirgū, vai kurā vērtspapīri ir publiski piedāvāti, attiecīgi pēc emitenta, piedāvātāja vai tādas personas izvēles, kas lūdz pielaidi. Tas pats attiecas uz vērtspapīriem, kas nav pašu kapitāla vērtspapīri, valūtā, kas nav euro, ja to mazākā nominālvērtība ir līdzvērtīga apmēram EUR 1 000;

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija Regula (ES) Nr. 575/2013 par prudenčuālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (OV L 176, 27.6.2013., 1. lpp.).

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

- iii) attiecībā uz visiem trešā valstī reģistrētiem vērtspapīru emitentiem, kas nav minēti ii) daļā, dalībvalsts, kurā vērtspapīrus ir paredzēts publiski piedāvāt pirmo reizi vai kurā tika iesniegts pirmais pieteikums pieļaidei tirdzniecībai regulētā tirgū, attiecīgi pēc emitenta, piedāvātāja vai tādas personas izvēles, kas lūdz pieļaidi, ievērojot trešā valstī reģistrēta emitenta izvēli jebkurā no turpmāk norādītajiem gadījumiem:
- ja izcelsmes dalībvalsts netika noteikta pēc minēto emitentu izvēles,
  - saskaņā ar Direktīvas 2004/109/EK 2. panta 1. punkta i) apakšpunkta iii) daļu;
- (n) “uzņēmēja dalībvalsts” ir tā dalībvalsts, kurā **vērtspapīri tiek publiski piedāvāti** vai tiek lūgta atļauja tirdzniecībai **regulētā tirgū**, ja tā nav izcelsmes dalībvalsts;
- (na) **“kompetentā iestāde” ir iestāde, ko katra dalībvalsts iecēlusi saskaņā ar 29. pantu, ja vien šajā regulā nav teikts citādi;**
- (o) “kolektīvo ieguldījumu uzņēmums ■” ir **pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmums (PVKIU), kam izsniegta atļauja atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/65/EK ⁽¹⁾ 5. pantam, un alternatīvo ieguldījumu fonds (AIF) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/61/ES ⁽²⁾ 4. panta 1. punkta a) apakšpunkta nozīmē;**
- (p) “kolektīvo ieguldījumu uzņēmumu daļas” ir kolektīvo ieguldījumu uzņēmumu emitēti vērtspapīri, kuros nostiprinātas šādu uzņēmumu dalībnieku tiesības uz tā aktīviem;
- (q) “apstiprinājums” ir pozitīvs akts pārbaudes rezultātā, ko sniedz izcelsmes dalībvalsts kompetentā iestāde, attiecībā uz prospektā sniegtās informācijas pilnīgumu, atbilstību un saprotamību;
- (r) “pamatprospekts” ir prospekts, kas atbilst šīs regulas 8. panta prasībām un, ja emitents tā nolemj, piedāvājuma galīgajiem nosacījumiem;
- (s) “darba dienas” šajā regulā ir **attiecīgās** kompetentās iestādes darba dienas, izņemot sestdienas, svētdienas un valsts svētku dienas, kas **šai** kompetentajai iestādei noteiktas piemērojamos valsts tiesību aktos;
- (t) “daudzpusēja tirdzniecības sistēma” ir Direktīvas 2014/65/ES 4. panta 1. punkta 22. apakšpunktā definētā daudzpusējā sistēma;
- (u) “MVU izaugsmes tirgus” ir Direktīvas 2014/65/ES 4. panta 1. punkta 12. apakšpunktā definētais MVU izaugsmes tirgus;
- (v) “trešās valsts emitents” ir trešā valstī reģistrēts emitents;
- (va) **“pastāvīgs informācijas nesējs” ir jebkurš instruments, kas:**
- i) klientam ļauj uzglabāt viņam personīgi adresētu informāciju tā, lai šī informācija minētajam klientam būtu pieejama turpmākai izmantošanai, un tādā laikā, kas ir atbilstošs šīs informācijas izmantošanas nolūkam; kā arī

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/65/EK (2009. gada 13. jūlijs) par normatīvo un administratīvo aktu koordināciju attiecībā uz pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmumiem (PVKIU) (OV L 302, 17.11.2009., 32. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/61/ES (2011. gada 8. jūnijs) par alternatīvo ieguldījumu fondu pārvaldniekiem un par grozījumiem Direktīvā 2003/41/EK, Direktīvā 2009/65/EK, Regulā (EK) Nr. 1060/2009 un Regulā (ES) Nr. 1095/2010 (OV L 174, 1.7.2011., 1. lpp.).

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

ii) ļauj nemainītā veidā pavairot uzglabāto informāciju.

2. Lai ņemtu vērā tehniskās izmaiņas finanšu tirgos, Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 42. pantu, lai šā panta 1. punktā noteiktajās definīcijās precizētu dažus tehniskus elementus, **izņemot** 1. punkta f) apakšpunktā noteikto “mazo un vidējo uzņēmumu” (MVU) definīciju, ņemot vērā stāvokli dažādu valstu tirgos, Savienības tiesību aktus, kā arī norises ekonomikā.

3. pants

Pienākums publicēt prospektu un atbrīvojums no šā pienākuma

1. Vērtspārius Savienībā publiski **piedāvā tikai tad**, ja pirms tam ir publicēts prospekts **atbilstīgi šīs regulas noteikumiem**.

2. **Neskarot 15. pantu**, dalībvalsts var **pieņemt lēmumu** atbrīvot vērtspāri publisku piedāvājumu no 1. punktā norādītās prasības par prospekta publicēšanu ar noteikumu, ka piedāvājuma kopējā samaksa **Savienībā**, kas aprēķināta par 12 mēnešiem, **nepārsniedz EUR 5 000 000**.

Uz **publiskajiem piedāvājumiem kas veikti, izmantojot pirmajā daļā noteikto atbrīvojumu, attiecinā šādus nosacījumus:**

(a) **tiem nepiemēro šajā regulā paredzēto pases piešķiršanas režīmu un līdz ar to uz tiem regulas 23. un 24. pantu;**

(b) **tajos jābūt skaidrai norādei, ka tas nav pārrobežu publiskais piedāvājums, kā arī**

(c) **tos aktīvi nepiedāvā ieguldītājiem ārpus pirmajā daļā minētās dalībvalsts.**

Dalībvalstis informē Komisiju un EVTI par **ikvienu lēmumu, kas pieņemts saskaņā ar pirmās daļas noteikumiem, un par tajā norādīto kopējai samaksai izvēlēto robežvērtību.**

3. Vērtspārius **atļauj** tirgot Savienībā izveidotā regulētā tirgū **tikai pēc prospekta iepriekšējas publicēšanas.**

3.a **Lai ņemtu vērā valūtu kursa svārstības, tostarp inflāciju un tādu valūtu kursa svārstības, kas nav euro, Komisija ar deleģētajiem aktiem saskaņā ar 42. pantu var pieņemt pasākumus, lai precizētu šā panta 2. apakšpunktā noteikto robežvērtību.**

4. pants

Brīvprātīgi sagatavots prospekts

Ja vērtspāri publiski piedāvājums vai atļauja vērtspāri tirdzniecībai regulētā tirgū neietilpst šīs regulas darbības jomā, kas **norādīta** 1. pantā, emitents, piedāvātājs vai persona, kas lūdz atļauju tirdzniecībai regulētā tirgū, ir tiesīga brīvprātīgi sagatavot prospektu **vai attiecīgā gadījumā ES izaugsmes prospektu** saskaņā ar šo regulu.

Uz **šādu** brīvprātīgi sagatavotu prospektu, ko apstiprinājusi izcelsmes dalībvalsts kompetentā iestāde, kas noteikta saskaņā ar 2. panta 1. punkta m) apakšpunktu, attiecas visas tiesības un pienākumi, ko prospektam paredzēts piemērot saskaņā ar šo regulu, un tam piemēro visus šīs regulas noteikumus minētās kompetentās iestādes uzraudzībā.

5. pants

Vērtspāri turpmāka tālākpārdošana

Jebkāda tādu vērtspāri turpmāka tālākpārdošana, **kuri** iepriekš bija viena vai vairāku vērtspāri piedāvājumu veidu priekšmets **un uz kuriem saskaņā ar 1. panta 3. punkta a) līdz d) apakšpunktu šīs regulas darbības joma neattiecas**, tiek uzskatīta par atsevišķu piedāvājumu, kam piemēro 2. panta 1. punkta d) apakšpunktā norādīto definīciju, lai noteiktu, vai minētā tālākā pārdošana ir vērtspāri publiski piedāvājums. Par vērtspāri izvietojumu ar finanšu starpnieku palīdzību sagatavo publicēšanai paredzētu prospektu, ja attiecībā uz galīgo izvietojumu netiek ievērots neviens no 1. panta 3. punkta a)–d) apakšpunktā uzskaitītajiem nosacījumiem.

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

Papildu prospekts nav jāgatavo gadījumā, kad vērtspapīri tiek pārdoti tālāk vai galīgi izvietoti ar finanšu starpnieku palīdzību, ja vien saskaņā ar 12. pantu ir pieejams derīgs prospekts un emitents vai par tāda prospekta sagatavošanu atbildīgā persona ar rakstisku piekrišanu piekrīt tā izmantošanai.

II NODAĻA PROSPEKTA SAGATAVOŠANA

6. pants

Prospekts

1. Neskarot 14. panta 2. punktu un 17. panta 2. punktu, prospektā ietver **atbilstīgo un nepieciešamo** informāciju, **ko ieguldītājs pamatoti pieprasītu, lai varētu apzināti** novērtēt:

- (a) emitenta un jebkura galvotāja aktīvus un pasīvus, finansiālo stāvokli, peļņu un zaudējumus, perspektīvas; kā arī
- (b) no šādiem vērtspapīriem izrietošās tiesības.

Informācija tiek sagatavota un sniegta viegli analizējamā, kodolīgā un saprotamā veidā, **un tā var atšķirties, atkarībā no:**

- (a) *emitenta veida;*
- (b) *vērtspapīru veida;*
- (c) *emitenta apstākļus;*
- (d) *attiecīgā gadījumā to ieguldītāju veida, kuriem paredzēti piedāvātie vai tirdzniecībai atļautie vērtspapīri, šāda veida ieguldītāju iespējamajām zināšanām, kā arī tirgu, kurā tiks atļauts šos vērtspapīrus tirgot;*
- (e) *jebkuras informācijas, ko dara pieejamu ieguldītājiem saistībā ar prasībām, kuras noteiktas vērtspapīru emitentam saskaņā ar Savienības vai valsts tiesību aktiem vai saskaņā ar jebkuras kompetentās iestādes vai tādas tirdzniecības vietas noteikumiem, kurā emitenta vērtspapīri ir kotēti vai pielaisti tirdzniecībai un kurai var piekļūt, izmantojot oficiāli noteiktu sistēmu, kas minēta Direktīvas 2004/109/EK 21. pantā.*
- (f) *jebkura 14. un 15. pantā norādītā vienkāršotās vai proporcionālas informācijas atklāšanas režīma piemērojamības;*

2. Emitents, piedāvātājs vai persona, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai regulētā tirgū, var sastādīt prospektu kā vienu dokumentu vai kā atsevišķus dokumentus.

Prospektā, kas sastāv no atsevišķiem dokumentiem, vajadzīgo informāciju sadala šādi: reģistrācijas dokuments, vērtspapīru apraksts un kopsavilkums, neskarot 8. panta 7. punktu **un 7. panta 1. punkta otro daļu**. Reģistrācijas dokumentā ietver informāciju, kas attiecas uz emitentu. Vērtspapīru aprakstā ietver informāciju par vērtspapīriem, kas publiski piedāvāti vai pielaisti tirdzniecībai regulētā tirgū.

7. pants

Prospekta kopsavilkums

1. Prospektā ietver kopsavilkumu, kurā sniegta pamatinformācija, kas ieguldītājiem nepieciešama, lai izprastu piedāvāto vai regulētā tirgū tirdzniecībai pielaisto vērtspapīru un to emitentu un galvotāju būtību un ar tiem saistītos riskus, un **kuru lasa** kopā ar pārējām prospekta daļām, **lai** palīdzētu ieguldītājiem izprast, vai ieguldīt minētajos vērtspapīros.

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

Atkāpjoties no šā punkta pirmās daļas, ja prospekts attiecas uz tādu vērtspapīru atļauju tirdzniecībai regulētajā tirgū, kuri nav pašu kapitāla vērtspapīri un kurus piedāvā tikai kvalificētiem ieguldītājiem, kopsavilkumu nesniedz.

2. Kopsavilkuma saturs ir precīzs, taisnīgs, skaidrs un nav maldinošs. **To lasa kā prospekta ievadu, un** tas ir saskanīgs ar citām prospekta daļām.

3. Kopsavilkumu sagatavo kā īsu dokumentu, kas rakstīts kodolīgā veidā un kura garums nepārsniedz sešas drukātas A4 formāta lapas.

Tomēr tikai izņēmuma gadījumos kompetentā iestāde var ļaut emitentam sagatavot garāku kopsavilkumu, kas nepārsniedz 10 drukātas A4 formāta lapas, ja tas ir nepieciešams emitenta uzņēmējdarbības sarežģītības, emisijas veida vai emitēto vērtspapīru veida dēļ un ja ieguldītājs varētu tikt maldināts, ja šī papildu informācija kopsavilkumā netiktu sniegta.

Kopsavilkums ir:

(a) noformēts un izkārtots tā, lai tas būtu viegli lasāms, izmantojot salasāma lieluma zīmes;

(b) rakstīts, izmantojot tādu valodu un stilu, kas palīdz izprast šo informāciju, jo īpaši valodā, kas **attiecīgā veida ieguldītājiem** ir skaidra, kodolīga, saprotama un nav tehniska.

4. Kopsavilkums sastāv no šādām četrām iedaļām:

(a) ievads, kurā ietverti **vispārīgi un konkrēti** brīdinājumi, **tostarp apmērs, kādā ieguldītāji varētu zaudēt savus ieguldījumus sliktākā scenārija gadījumā;**

(b) pamatinformācija par emitentu, piedāvātāju vai personu, kas lūdz pielaidi **tirdzniecībai regulētā tirgū;**

(c) pamatinformācija par vērtspapīriem;

(d) pamatinformācija par pašu piedāvājumu un/vai pielaidi tirdzniecībai.

5. Kopsavilkuma ievadā ir norādīti:

(a) vērtspapīru nosaukums **un starptautiskais vērtspapīru identifikācijas numurs (ISIN);**

(b) emitenta identitāte un kontaktinformācija, **kā arī tā juridiskās personas identifikators (LEI);**

(c) piedāvātāja identitāte un kontaktinformācija, **tostarp, ja tas ir juridiska persona, arī tā LEI, vai personas, kas lūdz atļauju, identitāte un kontaktinformācija;**

(d) izcelsmes valsts kompetentās iestādes identitāte un kontaktinformācija, un dokumenta datums.

Pirmās daļas d) punkta nozīmē, ja prospekts sastāv no atsevišķiem dokumentiem, ko ir apstiprinājušas dažādas kompetentās iestādes, kopsavilkuma ievadā norāda visas šīs kompetentās iestādes un sniedz to kontaktinformāciju.

Tajā ietver šādus brīdinājumus:

(a) kopsavilkums ir lasāms kā prospekta ievads;

(b) jebkurš lēmums ieguldīt vērtspapīros būtu jābalsta uz ieguldītāja vērtējumu par visu prospektu;

(c) ja tiesā ir celta prasība par prospektā ietverto informāciju, ieguldītājam prasītājam saskaņā ar dalībvalstu valsts tiesību aktiem var nākties segt prospekta tulkošanas izmaksas pirms tiesvedības sākšanas;

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

(d) civiltiesisku atbildību uzņemas tikai tās personas, kas iesniegušas kopsavilkumu, tostarp veikušas tā tulkošanu, bet tikai tādā gadījumā, ja kopsavilkums ir maldinošs, neprecīzs vai, lasot kopā ar pārējām prospekta daļām, pretrunīgs, vai, ja, lasot kopā ar pārējām prospekta daļām, nav sniegta pamatinformācija, lai palīdzētu ieguldītājiem izprast, vai ieguldīt minētajos vērtspapīros.

6. Šā panta 4. punkta b) apakšpunktā norādītajā iedaļā ietver šādu informāciju:

(a) apakšiedaļā “Vērtspapīru emitents” ietver īsu aprakstu par vērtspapīru emitentu, tostarp vismaz šādu informāciju:

— tā juridisko adresi un juridisko formu, **tā LEI**, tiesību aktus, saskaņā ar kuriem tas veic darbību, un tā dibināšanas valsti,

— tā galvenās darbības jomas,

— tā lielākos akcionārus, tostarp norāda, vai emitentam ir tiešs vai netiešs īpašnieks vai kontrole, un to, kas ir šis īpašnieks vai kā kontrolē tas ir,

— tā galveno izpilddirektoru **un valdes locekļu** identitāti;

— apstiprināto revidentu identitāti;

(b) apakšiedaļā “Emitenta finanšu pamatinformācija” ietver atlasītu vēsturisko finanšu pamatinformāciju, tostarp attiecīgā gadījumā *pro forma* informāciju par katru finanšu gadu periodā, ko aptver vēsturiskā finanšu informācija, un jebkādu turpmāku starpposma finanšu periodu, kam pievienoti salīdzināmie dati par to pašu periodu iepriekšējā finanšu gadā. Prasību par salīdzināmu bilances informāciju izpilda, sniedzot datus no gada beigu bilances;

(c) apakšiedaļā “Emitentam raksturīgie būtiskākie riski” ietver **10 nozīmīgāko** riska faktoru, kas raksturīgi emitentam un kas iekļauti šajā prospektā, **tostarp jo īpaši darbības un ieguldījumu risku**, īsu aprakstu;

7. Šā panta 4. punkta c) apakšpunktā norādītajā iedaļā ietver šādu informāciju:

(a) apakšiedaļā “Vērtspapīru galvenās iezīmes” ietver īsu aprakstu par vērtspapīriem, kuri tiek piedāvāti un/vai pielaisti tirdzniecībai, tostarp vismaz šādu informāciju:

— to veids un kategorija, **ISIN**, valūta, nosaukums, paritāte, emitēto vērtspapīru skaits, vērtspapīru termiņš;

— tiesības, ko dod vērtspapīri,

— **relatīvā vērtspapīru prioritātes hierarhijas pakāpe emitenta kapitāla struktūrā emitenta maksātspējas gadījumā, tostarp attiecīgā gadījumā informācija par vērtspapīru pakārtotības līmeni un to apstrādāšanas kārtību, ja tiek ieviests Banku atveseļošanas un noregulējuma direktīvā paredzētais noregulējuma režīms;**

— jebkādi ierobežojumi vērtspapīru brīvai pārnesamībai,

— attiecīgā gadījumā dividenžu jeb izmaksas politika;

(b) apakšiedaļā “Vērtspapīru tirdzniecības vieta” sniedz norādi par to, vai piedāvātie vērtspapīri tiek vai tiks iekļauti lūgumā par pielaidi tirdzniecībai regulētā tirgū vai tirdzniecībai daudzpusējā tirdzniecības sistēmā, un norāda visus tirgus, kuros vērtspapīri tiek vai tiks tirgoti;

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

- (c) apakšiedaļā “Vērtspapīriem pievienotā garantija” sniedz īsu aprakstu par garantijas būtību un apmēru, ja tāda ir, kā arī īsu aprakstu par garantijas sniedzēju, **tostarp tā LEI**;
- (d) apakšiedaļā “Vērtspapīriem raksturīgie galvenie riski” sniedz īsu aprakstu par ne vairāk kā **10 nozīmīgākajiem** riska faktoriem, kas raksturīgi prospektā ietvertajiem vērtspapīriem.

Ja saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1286/2014⁽¹⁾ ir jāsniedz pamatinformācijas dokuments, emitents, piedāvātājs vai persona, kas lūdz pielaidi, var aizstāt šajā punktā paredzēto informāciju ar Regulas (ES) Nr. 1286/2014 8. panta 3. punkta b) līdz i) apakšpunktā izklāstīto informāciju. Tādā gadījumā un, ja vienā kopsavilkumā ir aptverti vairāki vērtspapīri, kuri atšķiras tikai ar ļoti nelieliem elementiem, piemēram, ar emisijas cenu vai dzēšanas termiņu, saskaņā ar 8. panta 8.punkta pēdējo apakšpunktu prospekta maksimālais lappušu skaits, kas norādīts 3. punktā, tiek pagarināts par 3 papildu A4 formāta lapām attiecībā uz katru papildu vērtspapīru.

8. Šā panta 4. panta d) punktā norādītajā iedaļā ietver šādu informāciju:

- (a) apakšiedaļā “Nosacījumi un termiņi ieguldījumiem konkrētajā vērtspapīrā” attiecīgā gadījumā norāda piedāvājuma vispārīgos noteikumus un paredzamo termiņu, sīkāku informāciju par pielaidi tirdzniecībai, izplatīšanas plānu, no piedāvājuma tieši izrietošās vērtības samazināšanās apjomu un procentus un aplēses par emisijas un/vai piedāvājuma kopējām izmaksām, tostarp to izmaksu aplēses, ko emitents vai piedāvātājs iekasēs no ieguldītāja;
- (b) iedaļā “Prospekta sagatavošanas iemesls” norāda īsu aprakstu par piedāvājuma vai pielaides tirdzniecībai iemesliem, kā arī peļņas izlietojumu un paredzamo tīro ieņēmumu summu.

9. Ja nepieciešams, emitents 6., 7. un 8. punktā aprakstītajām iedaļām var pievienot apakšvirsrakstus.

10. Kopsavilkumā neietver savstarpējas norādes uz citām prospekta daļām vai neiekļauj informāciju ar norādi.

11. EVTI izstrādā regulatīvo tehnisko standartu projektu, lai norādītu konkrētu saturu un formātu vēsturiskās finanšu pamatinformācijas attēlošanai, kā norādīts saskaņā ar 6. punkta b) apakšpunktu, ņemot vērā vērtspapīru un emitentu dažādos veidus **un nodrošinot, ka sagatavotā informācija ir īsa, kodolīga un saprotama.**

EVTI iesniedz minēto regulatīvo tehnisko standartu projektu Komisijai ne vēlāk kā [12 mēneši **pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas**].

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras pieņemt pirmajā daļā norādītos regulatīvos tehniskos standartus saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 10.–14. pantu.

8. pants

Pamatprospekts

1. Attiecībā uz vērtspapīriem, kas nav pašu kapitāla vērtspapīri, prospekts pēc emitenta, piedāvātāja vai tādas personas izvēles, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai regulētā tirgū, var sastāvēt no pamatprospekta, kas satur visu attiecīgo informāciju par emitentu un vērtspapīriem, kuri tiek piedāvāti publiski vai kuri pielaižami tirdzniecībai regulētā tirgū.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 26. novembra Regula (ES) Nr. 1286/2014 par komplektētu privāto ieguldījumu un apdrošināšanas ieguldījumu produktu (PRIIP) pamatinformācijas dokumentiem (OV L 352, 9.12.2014., 1. lpp.).

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

2. Pamatprospektā ietver šādu informāciju:

- (a) tās informācijas sarakstu, kas tiks iekļauta piedāvājuma galīgajos noteikumos;
- (b) paraugu ar nosaukumu "galīgo noteikumu veidlapa", kas jāaizpilda par katru konkrēto emisiju;
- (c) tās tīmekļa vietnes adresi, kurā tiks publicēti galīgie noteikumi.

3. Galīgos noteikumus pasniedz kā atsevišķu dokumentu vai arī iekļauj pamatprospektā vai tā papildinājumā. Galīgos noteikumus sagatavo viegli analizējamā un saprotamā veidā.

Galīgajos noteikumos ietver tikai to informāciju, kas attiecas uz vērtspapīru aprakstu, un tos neizmanto kā pamatprospekta papildinājumu. Tādos gadījumos piemēro 17. panta 1. punkta a) apakšpunktu.

4. Ja galīgie noteikumi nav iekļauti nedz pamatprospektā, nedz arī papildinājumā, emitents tos publisko saskaņā ar 20. pantu un iesniedz tos izcelsmes dalībvalsts kompetentajā iestādē, tiklīdz tas ir iespējams pirms publiskā piedāvājuma sākšanās vai pielaišanas tirdzniecībai.

Galīgajos noteikumos ietver skaidru un saredzamu paziņojumu, norādot, ka:

- (a) galīgie noteikumi ir sagatavoti šīs regulas nolūkā un jālasa kopā ar pamatprospektu un tā papildinājumu(-iem), lai iegūtu visu attiecīgo informāciju;
- (b) pamatprospektu un tā papildinājumu(-s) publicē saskaņā ar 20. pantu;
- (c) galīgo noteikumu pielikumā ir pievienots konkrētās emisijas kopsavilkums.

5. Pamatprospektu var sagatavot kā vienotu dokumentu vai kā atsevišķus dokumentus.

Ja emitents, piedāvātājs vai persona, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai regulētā tirgū, ir iepriekš iesniegusi reģistrācijas dokumentu par konkrētu tāda vērtspapīra veidu, kas nav pašu kapitāla vērtspapīrs, vai vispārējo reģistrācijas dokumentu, kā noteikts 9. pantā, un vēlāk vēlas sagatavot pamatprospektu, tadā pamatprospektā ietver:

- (a) reģistrācijas dokumentā vai vispārējā reģistrācijas dokumentā ietverto informāciju;
- (b) informāciju, kas citādi būtu ietverta attiecīgajā vērtspapīru aprakstā, izņemot galīgos noteikumus, ja galīgie noteikumi nav ietverti pamatprospektā.

6. Konkrētā informācija par katru pamatprospektā iekļauto atšķirīgo vērtspapīru ir skaidri jānošķir.

7. Kopsavilkumu sagatavo tikai tad, kad **galīgie noteikumi ir iekļauti pamatprospektā saskaņā ar 3. punktu** vai iesniegti, un katrai konkrētajai emisijai sagatavo **šādu** atsevišķu kopsavilkumu.

8. Konkrētās emisijas kopsavilkumam piemēro tādas pašas prasības kā galīgajiem noteikumiem, kā izklāstīts šajā pantā, un to pievieno galīgajiem noteikumiem.

Uz konkrētās emisijas kopsavilkumu attiecas 7. panta prasības, un tajā tiek sniegta pamatprospekta un galīgo noteikumu pamatinformācija. Tajā ietver:

- (a) pamatprospekta informāciju, kas attiecas tikai uz konkrēto emisiju, tostarp **būtiskāko** informāciju par emitentu;
- (b) pamatprospektā iekļautos risinājumus, kas attiecas tikai uz konkrēto emisiju, kā paredzēts galīgajos noteikumos;

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

(c) galīgajos noteikumos sniegto attiecīgo informāciju, kas pamatprospektā iepriekš netika aizpildīta.

Ja galīgie noteikumi attiecas uz vairākiem vērtspapīriem, kuriem ir tikai ļoti nelielas atšķirības, piemēram, emisijas cena vai termiņš, visiem tādiem vērtspapīriem var pievienot vienoto konkrētas emisijas kopsavilkumu, ar noteikumu, ka ir skaidri nošķirta informācija, kas attiecas uz atšķirīgajiem vērtspapīriem.

9. Pamatprospektā ietverto informāciju saskaņā ar 22. pantu vajadzības gadījumā papildina ar aktualizētu informāciju par emitentu un vērtspapīru publisku piedāvājumu vai pielaidi tirdzniecībai regulētā tirgū.

10. Publisks piedāvājums var turpināties pēc pamatprospekta termiņa beigām, saskaņā ar kuru tas tika uzsākts, ar noteikumu, ka nākamais pamatprospekts ir apstiprināts ne vēlāk kā iepriekšējā pamatprospekta derīguma termiņa pēdējā dienā. Tāda piedāvājuma galīgo noteikumu pirmajā lappusē izvieto labi saredzamu brīdinājumu, kurā norādīta iepriekšējā pamatprospekta derīguma termiņa pēdējā diena un nākamā pamatprospekta publicēšanas vieta. Nākamajā pamatprospektā iekļauj vai ar norādi ietver sākotnējā pamatprospekta galīgo noteikumu formātu un ievieto atsauci uz galīgajiem noteikumiem, kuri attiecas uz spēkā esošo piedāvājumu.

Saskaņā ar 22. panta 2. punktu piešķirtās atteikuma tiesības attiecas arī uz ieguldītājiem, kuri ir piekrituši iegādāties vērtspapīrus vai parakstīties uz tiem iepriekšējā pamatprospekta derīguma termiņa laikā, ja vien vērtspapīri viņiem jau nav piegādāti.

9. pants

Vispārējais reģistrācijas dokuments

1. Ikviens emitents, kura reģistrētais birojs atrodas kādā no dalībvalstīm un kura vērtspapīri ir pieļauti tirdzniecībai regulētā tirgū vai daudzpusējā tirdzniecības sistēmā, katrā finanšu gadā drīkst sagatavot reģistrācijas dokumentu vispārēja reģistrācijas dokumenta veidā, kurā aprakstīta uzņēmuma organizācija, uzņēmējdarbība, finansiālais stāvoklis, peļņa un perspektīvas, vadība un akcionāru struktūra.

2. **Ikviens** emitents, kurš nolemj sagatavot vispārējo reģistrācijas dokumentu, katrā finanšu gadā to iesniedz apstiprināšanai savas izcelsmes dalībvalsts kompetentajā iestādē saskaņā ar 19. panta 2., 4. un 5. punktā izklāstīto procedūru.

Pēc tam, kad emitenta vispārējais reģistrācijas dokuments katrā finanšu gadā **divus** gadus pēc kārtas ticis apstiprināts kompetentajā iestādē, nākamajos vispārējos reģistrācijas dokumentus **vai grozījumus šādos vispārējos reģistrācijas dokumentos** drīkst iesniegt kompetentajā iestādē bez iepriekšēja apstiprinājuma, **izņemot gadījumus, kad šādi grozījumi ir saistīti ar izlaidumu, vai būtisku kļūdu vai neprecizitāti, kas, visticamāk, maldinās sabiedrību attiecībā uz faktiem un apstākļiem, kuri ir svarīgi, lai emitents varētu veikt pamatotu novērtējumu.**

Ja pēc tam emitents vienā finanšu gadā neiesniedz vispārējo reģistrācijas dokumentu, šī priekšrocība iesniegt bez apstiprinājuma tiek zaudēta, un visus nākamajos vispārējos reģistrācijas dokumentus iesniedz apstiprināšanai kompetentajā iestādē, līdz atkal ir izpildīts otrajā daļā paredzētais nosacījums.

3. Emitenti, kuri pirms šīs regulas piemērošanas datuma saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 809/2004⁽¹⁾ I vai XI pielikumu bija sagatavojuši reģistrācijas dokumentu, ko kompetentā iestāde apstiprinājusi vismaz **divus** gadus pēc kārtas, un pēc tam saskaņā ar Direktīvas 2003/71/EK 12. panta 3. punktu ir iesnieguši tādu reģistrācijas dokumentu vai guvuši tā apstiprinājumu katru gadu, drīkst iesniegt vispārējo reģistrācijas dokumentu bez iepriekšēja apstiprinājuma saskaņā ar 2. punkta otro daļu no šīs regulas piemērošanas dienas.

⁽¹⁾ Komisijas 2004. gada 29. aprīļa Regula (EK) Nr. 809/2004 par Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2003/71/EK īstenošanu attiecībā uz prospektos iekļauto informāciju, kā arī prospektu formu, informācijas iekļaušanu ar norādi un prospektu publicēšanu, un attiecībā uz reklāmas izplatīšanu (OV L 149, 30.4.2004., 1. lpp.).

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

4. Līdzko vispārējais reģistrācijas dokuments, kā arī 7. un 9. punktā norādītie grozījumi, ir apstiprināti vai iesniegti bez apstiprinājuma, to bez liekas kavēšanās un saskaņā ar 20. pantā paredzēto kārtību publisko.
5. Vispārējam reģistrācijas dokumentam piemēro 25. pantā paredzētās valodas prasības.
6. Vispārējā reģistrācijas dokumentā var iekļaut informāciju ar norādi saskaņā ar 18. pantā paredzētajiem nosacījumiem.
7. Pēc vispārējā reģistrācijas dokumenta iesniegšanas vai apstiprināšanas emitents jebkurā laikā var atjaunināt tajā ietvertu informāciju, iesniedzot kompetentajā iestādē vispārējā reģistrācijas dokumenta grozījumu.
8. Kompetentā iestāde jebkurā laikā var pārskatīt jebkura bez iepriekšēja apstiprinājuma iesniegtā vispārējā reģistrācijas dokumenta saturu, kā arī tā grozījumu saturu.

Kompetentās iestādes veiktā pārskatīšana ietver vispārējā reģistrācijas dokumentā un tā grozījumos ietvertās informācijas pilnīguma, konsekENCES un saprotamības rūpīgu pārbaudi.

9. Ja kompetentā iestāde pārskatīšanas laikā konstatē, ka vispārējais reģistrācijas dokuments neatbilst pilnīguma, saprotamības un konsekENCES standartiem un/vai ir nepieciešams veikt grozījumus vai sniegt papildinošu informāciju, tā attiecīgi informē emitentu.

Kompetentās iestādes lūgums veikt grozījumus vai sniegt papildinošu informāciju emitentam jāņem vērā, tikai iesniedzot nākamo vispārējo reģistrācijas dokumentu par nākamo finanšu gadu, izņemot gadījumu, kad emitents vēlas izmantot vispārējo reģistrācijas dokumentu kā neatņemamu daļu no apstiprināšanai iesniegtā prospekta. Tādā gadījumā emitents iesniedz vispārējā reģistrācijas dokumenta grozījumu ne vēlāk kā 19. panta 5. punktā norādītajā pieteikuma iesniegšanas dienā.

Atkāpjoties no otrās daļas, ja kompetentā iestāde informē emitentu, ka tās grozījuma pieprasījums attiecas uz izlaidumu vai būtisku kļūdu, vai neprecizitāti, kas, visticamāk, maldinās sabiedrību attiecībā uz faktiem un apstākļiem, kas ir svarīgi, lai emitents varētu veikt apzinātu novērtējumu, emitents bez liekas kavēšanās iesniedz vispārējā reģistrācijas dokumenta grozījumu.

10. Šā panta 7. un 9. punkta noteikumus piemēro tikai tad, ja vispārējais reģistrācijas dokuments netiek izmantots kā prospekta neatņemama daļa. Ikreiz, kad vispārējais reģistrācijas dokuments tiek izmantots kā prospekta neatņemama daļa, prospekta papildināšanai piemēro vienīgi 22. pantā paredzētos noteikumus laika posmā no prospekta apstiprināšanas brīža līdz publiskā piedāvājuma termiņa beigām vai attiecīgi brīdim, kad sākas tirdzniecība regulētā tirgū, atkarībā no tā, kas notiek vēlāk.

11. Emitentam, kurš izpilda 2. punkta pirmajā **un** otrajā daļā vai 3. punktā aprakstītos nosacījumus, ir bieža emitenta statuss un viņš izmanto 19. panta 5. punktā aprakstīto pārtrūnātās apstiprināšanas procesu ar noteikumu, ka:

- (a) iesniedzot katru vispārējo reģistrācijas dokumentu vai iesniedzot to apstiprināšanai, emitents sniedz kompetentajai iestādei rakstisku apstiprinājumu, ka visa regulētā informācija, kas tam attiecīgā gadījumā jāatklāj saskaņā ar Direktīvu 2004/109/EK un Regulu (ES) Nr. 596/2014, ir iesniegta un publicēta saskaņā ar minētajos tiesību aktos paredzētajām prasībām; kā arī
- (b) ja kompetentā iestāde veic 8. punktā norādīto pārskatīšanu, emitents groza savu vispārējo reģistrācijas dokumentu saskaņā ar 9. punktā paredzēto kārtību.

Ja emitents neizpilda kādu no iepriekš minētajiem nosacījumiem, viņš zaudē bieža emitenta statusu.

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

12. Ja kompetentajai iestādei iesniegts vai tās apstiprināts vispārējais reģistrācijas dokuments tiek publiskots ne vēlāk kā četrus mēnešus pēc finanšu gada beigām un ietver informāciju, ko nepieciešams atklāt gada finanšu pārskatā, kā norādīts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2004/109/EK 4. pantā ⁽¹⁾, tiek uzskatīts, ka emitents ir izpildījis savu pienākumu publicēt gada finanšu pārskatu, kā paredzēts minētajā pantā.

Ja vispārējais reģistrācijas dokuments vai tā grozījums ir iesniegts vai apstiprināts kompetentajā iestādē un tiek publiskots ne vēlāk kā trīs mēnešus pēc finanšu gada pirmo sešu mēnešu beigām, un ietver informāciju, ko nepieciešams atklāt Direktīvas 2004/109/EK 5. pantā norādītajā pusgada finanšu pārskatā, tiek uzskatīts, ka emitents ir izpildījis savu pienākumu publicēt pusgada finanšu pārskatu, kā paredzēts minētajā pantā.

Pirmajā un otrajā daļā aprakstītajos gadījumos emitents:

- (a) vispārējā reģistrācijas dokumentā ietver savstarpēju norāžu sarakstu, kurā norādīts, kur vispārējā reģistrācijas dokumentā ir atrodams katrs gada un pusgada finanšu pārskatos nepieciešamais elements;
- (b) iesniedz vispārējo reģistrācijas dokumentu saskaņā ar Direktīvas 2004/109/EK 19. panta 1. punktu un dara to pieejamu oficiāli noteiktai sistēmai, kas norādīta Direktīvas 2004/109/EK 21. panta 2. punktā;
- (c) vispārējā reģistrācijas dokumentā iekļauj paziņojumu par atbildību Direktīvas 2004/109/EK 4. panta 2. punkta c) apakšpunktā un 5. panta 2. punkta c) apakšpunktā paredzētajos termiņos.

13. Šā panta 12. punktu piemēro tikai tad, ja emitenta izcelsmes dalībvalsts šīs regulas nolūkā ir arī izcelsmes dalībvalsts Direktīvas 2004/109/EK nolūkā un ja vispārējā reģistrācijas dokumentā izmantotā valoda izpilda Direktīvas 2004/109/EK 20. panta nosacījumus.

14. **EVTI izstrādā regulatīvo tehnisko standartu projektus**, lai noteiktu konkrētu procedūru vispārējā reģistrācijas dokumenta kontrolei, apstiprināšanai, iesniegšanai un pārskatīšanai, kā arī tā grozīšanas nosacījumus un nosacījumus gadījumā, kad pastāv iespēja zaudēt bieža emitenta statusu.

EVTI iesniedz minēto regulatīvo tehnisko standartu projektus Komisijai ne vēlāk kā [12 mēneši pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas].

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras pieņemt pirmajā daļā norādītos regulatīvos tehniskos standartus saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 10. līdz 14. pantu.

10. pants

Prospekti, kas sastāv no atsevišķiem dokumentiem

1. Emitents, kura reģistrācijas dokumentu kompetentā iestāde jau ir apstiprinājusi, sagatavo tikai vērtspapīru aprakstu un kopsavilkumu, ja vērtspapīri tiek publiski piedāvāti vai pielaisti tirdzniecībai regulētā tirgū. Tādā gadījumā vērtspapīru aprakstu un kopsavilkumu apstiprina atsevišķi.

Ja kopš reģistrācijas dokumenta apstiprināšanas ir radies jauns svarīgs faktors, būtiska kļūda vai neprecizitāte saistībā ar informāciju, kas iekļauta reģistrācijas dokumentā un kas var ietekmēt vērtspapīru novērtējumu, reģistrācijas dokumenta papildinājumu iesniedz apstiprināšanai vienlaikus ar vērtspapīru aprakstu un kopsavilkumu. Tiesības atsaukt piekrišanu saskaņā ar 22. panta 2. punktu tādā gadījumā nepiemēro.

Reģistrācijas dokuments un tā papildinājums, kam attiecīgā gadījumā pievieno vērtspapīru aprakstu un kopsavilkumu, veido prospektu, līdzko to apstiprina kompetentā iestāde.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 15. decembra Direktīva 2004/109/EK par atklātības prasību saskaņošanu attiecībā uz informāciju par emitentiem, kuru vērtspapīrus atļauts tirgot regulētā tirgū, un par grozījumiem Direktīvā 2001/34/EK (OV L 390, 31.12.2004., 38. lpp.).

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

2. Emitents, kura vispārējo reģistrācijas dokumentu kompetentā iestāde jau ir apstiprinājusi **vai kurš ir iesniedzis vispārējo reģistrācijas dokumentu bez apstiprināšanas saskaņā ar 9. panta 2. punkta otro daļu**, sagatavo tikai vērtspapīru aprakstu un kopsavilkumu, ja vērtspapīri tiek publiski piedāvāti vai pielaisti tirdzniecībai regulētā tirgū. Tādā gadījumā vērtspapīru apraksts, kopsavilkums un visi vispārējā reģistrācijas dokumenta grozījumi, kas iesniegti pēc vispārējā reģistrācijas dokumenta apstiprināšanas **vai iesniegšanas, izņemot grozījumus vai papildinājumus, kuri tiek izdarīti biežā emitenta vispārējā reģistrācijas dokumentā atbilstīgi 19. panta 5. punktam**, tiek apstiprināti atsevišķi.

Ja emitents ir iesniedzis neapstiprinātu vispārēju reģistrācijas dokumentu, veic visas dokumentācijas, tostarp vispārējā reģistrācijas dokumenta grozījumu, apstiprināšanu neatkarīgi no tā, vai šie dokumenti ir atsevišķi.

Vispārējais reģistrācijas dokuments, kas grozīts saskaņā ar 9. panta 7. vai 9. punktu un kam pievienots vērtspapīru apraksts un kopsavilkums, veido prospektu, līdzko tas tiek apstiprināts kompetentajā iestādē.

11. pants

Ar prospektu saistītā atbildība

1. Dalībvalstis nodrošina, ka atbildība par informāciju, kas sniegta prospektā, attiecīgi gulstas vismaz uz emitentu vai tā pārvaldes, vadības vai uzraudzības institūcijām, piedāvātāju, personu, kas lūdz pielaisti tirdzniecībai regulētā tirgū, vai galvotāju. Prospektā tiek skaidri norādītas atbildīgās personas, norādot to vārdus, uzvārdus un funkcijas vai, juridisku personu gadījumā, to nosaukumus un juridiskās adreses, kā arī sniedzot šo personu deklarācijas, ka, cik tām zināms, prospektā ietvertā informācija atbilst faktiem un ka prospektā nav izlaists nekas, kas var ietekmēt tā nozīmi.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka to normatīvie un administratīvie akti par civiltiesisko atbildību attiecas uz personām, kas atbildīgas par prospektā sniegto informāciju.

Tomēr dalībvalstis nodrošina, ka ne uz vienu personu negulstas civiltiesiskā atbildība, pamatojoties tikai uz kopsavilkumu vien, tostarp tā tulkojumu, izņemot gadījumus, ja kopsavilkums ir maldinošs, neprecīzs vai pretrunīgs, lasot to kopā ar pārējām prospekta daļām, vai ja tas, lasot kopā ar pārējām prospekta daļām, nesniedz pamatinformāciju, kas palīdzētu ieguldītājiem izprast, vai ieguldīt šajos vērtspapīros. Kopsavilkumā iekļauj skaidru brīdinājumu par to.

3. Atbildība par vispārējā reģistrācijas dokumentā sniegto informāciju gulstas uz 1. punktā norādītajām personām tikai gadījumos, kad vispārējais reģistrācijas dokuments tiek izmantots kā apstiprināta prospekta neatņemama daļa. To piemēro, neskarot Direktīvas 2004/109/EK 4. un 5. pantu, ja informācija saskaņā ar minētajiem pantiem ir iekļauta vispārējā reģistrācijas dokumentā.

12. pants

Prospekta, pamatprospekta un reģistrācijas dokumenta derīgums

1. Prospekts vai pamatprospekts, kas sagatavots kā vienots dokuments vai sastāv no vairākiem dokumentiem, ir derīgs 12 mēnešus pēc tā apstiprināšanas attiecībā uz publiskiem piedāvājumiem vai pielaidēm tirdzniecībai regulētā tirgū, ja prospektam ir pievienoti papildinājumi, kas vajadzīgi saskaņā ar 22. pantu.

Ja prospekts vai pamatprospekts sastāv no atsevišķiem dokumentiem, tā derīguma termiņš sākas vērtspapīru apraksta apstiprināšanas dienā.

2. Iepriekš iesniegts vai apstiprināts reģistrācijas dokuments, tostarp vispārējais reģistrācijas dokuments, kā norādīts 9. pantā, ir derīgs izmantošanai kā prospekta neatņemama daļa 12 mēnešus pēc tā iesniegšanas vai apstiprināšanas.

Šāda reģistrācijas dokumenta derīguma termiņa beigas neietekmē tā prospekta derīgumu, kura neatņemama daļa tas ir.

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

III NODAĻA PROSPEKTA SATURS UN FORMĀTS

13. pants

Informācijas minimums un formāts

1. Komisija saskaņā ar 42. pantu pieņem deleģētos aktus par prospekta, pamatprospekta un galīgo noteikumu formātu un plānus, ar ko tiek noteikta prospektā iekļaujamā konkrētā informācija, izvairoties no informācijas atkārtotā atkārtošanās gadījumā, kad prospektu veido atsevišķi dokumenti.

Konkrēti, **gatavojot** dažādos prospekta plānus, ņem vērā:

- (a) tās informācijas daudzveidību, kas vajadzīga ieguldītājiem attiecībā uz pašu kapitāla vērtspapīriem salīdzinājumā ar vērtspapīriem, kas nav pašu kapitāla vērtspapīri; ievēro konsekventu pieeju attiecībā uz informāciju, kas vajadzīga prospektā saistībā ar vērtspapīriem, kam ir līdzīgs ekonomiskais pamatojums, īpaši saistībā ar atvasinātiem vērtspapīriem;
- (b) dažādos veidus un īpašības, kas piemīt tādu vērtspapīru piedāvājumiem un pielaidēm tirdzniecībai regulētā tirgū, kas nav pašu kapitāla vērtspapīri;
- (c) izmantoto formātu un informāciju, kas vajadzīga pamatprospektos attiecībā uz vērtspapīriem, kas nav pašu kapitāla vērtspapīri, tostarp jebkura veida garantijas vērtspapīriem;
- (d) attiecīgā gadījumā emitenta publisko statusu;
- (e) attiecīgā gadījumā emitenta darbību īpašo raksturu.

Jo īpaši Komisija sagatavo divus atsevišķu un būtiski atšķirīgu prospektu sarakstus, kuros izklāstītas informācijas prasības attiecībā uz vērtspapīriem, kas nav pašu kapitāla vērtspapīri un kas pielāgoti atšķirīgām ieguldītāju — kvalificētu vai nekvalificētu — kategorijām, kurām šis piedāvājums ir adresēts, ņemot vērā šiem ieguldītājiem nepieciešamo atšķirīgo informāciju.

2. Komisija saskaņā ar 42. pantu pieņem deleģētos aktus, kuros norādīts plāns vispārējā reģistrācijas dokumentā iekļaujamā informācijas minimuma noteikšanai, kā arī īpašs plāns kredītiestāžu vispārējam reģistrācijas dokumentam.

Šāds plāns nodrošina, ka vispārējais reģistrācijas dokuments ietver visu nepieciešamo informāciju par emitentu, lai to pašu vispārējo reģistrācijas dokumentu būtu iespējams tāpat izmantot nākamajam pašu kapitāla, parāda vērtspapīru vai atvasināto instrumentu publiskam piedāvājumam vai pielaidei tirdzniecībai. Attiecībā uz finanšu informāciju, darbības un finanšu pārskatu un perspektīvām, un korporatīvo vadību, šādu informāciju pēc iespējas salāgo ar Direktīvas 2004/109/EK 4. un 5. pantā norādīto gada un pusgada finanšu pārskatos, tostarp vadības ziņojumos un korporatīvās vadības paziņojumos, atklājamo informāciju.

3. Šā panta 1. un 2. punktā norādītajiem deleģētajiem aktiem par pamatu izmanto finanšu un nefinanšu informācijas jomas standartus, ko izklāstījušas starptautiskas vērtspapīru komisijas organizācijas, jo īpaši IOSCO, un šīs regulas I, II un III pielikumu. Minētos deleģētos aktus pieņem līdz [6 mēneši pirms šīs regulas spēkā stāšanās dienas].

14. pants

Vienkāršots informācijas atklāšanas režīms sekundārām emisijām

1. Turpmāk norādītās personas drīkst izlemt par **vienkāršota** prospekta sagatavošanu saskaņā ar **vienkāršoto** informācijas atklāšanas režīmu sekundārām emisijām, ja vērtspapīri tiek publiski piedāvāti vai ir atļauta to tirdzniecība regulētā tirgū:

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

- (a) emitenti, kuru vērtspapīrus ir atļauts tirgot regulētā tirgū, MVU izaugsmes tirgū **vai daudzpusējā tirdzniecības sistēmā, kas nav MVU izaugsmes tirgus, ar informācijas atklāšanas prasībām, kuras ir vismaz līdzvērtīgas tām, kas paredzētas MVU izaugsmes tirgum, kā norādīts Finanšu instrumentu tirgu direktīvas 33. panta 3. punkta d), e), f) un g) apakšpunktā**, vismaz 18 mēnešus un kuri emitē vairākus tās pašas kategorijas vērtspapīrus;
- (b) emitenti, kuru pašu kapitāla vērtspapīrus ir atļauts tirgot regulētā tirgū, MVU izaugsmes tirgū **vai daudzpusējā tirdzniecības sistēmā, kas nav MVU izaugsmes tirgus, ar informācijas atklāšanas prasībām, kuras ir vismaz līdzvērtīgas tām, kas paredzētas MVU izaugsmes tirgum, kā norādīts Finanšu instrumentu tirgu direktīvas 33. panta 3. punkta d), e), f) un g) apakšpunktā**, vismaz 18 mēnešus un kuri emitē vērtspapīrus, kas nav pašu kapitāla vērtspapīri;
- (c) tādas kategorijas vērtspapīru piedāvātāji, kurus ir atļauts tirgot regulētā tirgū, MVU izaugsmes tirgū **vai daudzpusējā tirdzniecības sistēmā, kas nav MVU izaugsmes tirgus, ar informācijas atklāšanas prasībām, kuras ir vismaz līdzvērtīgas tām, kas paredzētas MVU izaugsmes tirgum, kā norādīts Finanšu instrumentu tirgu direktīvas 33. panta 3. punkta d), e), f) un g) apakšpunktā**, vismaz 18 mēnešus.

Šā punkta pirmajā daļā minētais vienkāršotais prospekts ietver 7. pantā minēto kopsavilkumu, konkrētu reģistrācijas dokumentu, kuru var izmantot a), b) un c) apakšpunktā norādītās personas, un konkrētu vērtspapīru aprakstu, kuru var izmantot a) un c) apakšpunktā norādītās personas.

Šā punkta pirmās daļas a), b) un c) punkta nolūkā EVTI publicē un regulāri atjaunina tādu daudzpusējo tirdzniecības sistēmu sarakstu, kas nav MVU izaugsmes tirgi, ar informācijas atklāšanas prasībām, kuras ir vismaz līdzvērtīgas tām, kas paredzētas MVU izaugsmes tirgum, kā norādīts Finanšu instrumentu tirgu direktīvas 33. panta 3. punkta d), e), f) un g) apakšpunktā.

2. **Saskaņā ar 6. panta 1. punktā minētajiem principiem** un neskarot 17. panta 2. punktu, **1. punktā minētajā vienkāršotajā** prospektā ietver attiecīgo **samazināto** informāciju, kas ieguldītājam būtu pamatoti nepieciešama saistībā ar sekundāru emisiju, lai, balstoties uz to, novērtētu:

- (a) emitenta un jebkura garantijas devēja prospektu, pamatojoties uz finanšu informāciju **■**, kas prospektā ietverta vai iekļauta ar norādi un aptver tikai iepriekšējo finanšu gadu,
- (b) no vērtspapīriem izrietošās tiesības,
- (c) emisijas iemeslus un tās ietekmi uz emitentu, **jo īpaši apgrozāmā kapitāla pārskatu, informāciju par kapitalizāciju un parādsaistībām, ietekmi uz vispārējo kapitāla struktūru un kodolīgu tās attiecīgās informācijas kopsavilkumu, kas atklājama saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 596/2014 kopš iepriekšējās emisija dienas.**

Kopsavilkumā sniedz tikai attiecīgo informāciju, kas nepieciešama saskaņā ar vienkāršoto informācijas atklāšanas režīmu sekundārām emisijām.

Vienkāršotajā prospektā, kas minēts šā panta 1. punktā, ietverto informāciju **sagatavo un** sniedz viegli analizējamā, kodolīgā un saprotamā veidā, un tā ļauj ieguldītājiem pieņemt pārdomātu ieguldījuma lēmumu.

3. Komisija saskaņā ar 42. pantu pieņem deleģētos aktus, lai precizētu **2. punktā minētās** samazinātās informācijas apjomu, kas jāiekļauj plānos, ko piemēro saskaņā ar **1. punktā minēto vienkāršoto** informācijas atklāšanas režīmu.

Precizējot samazināto informāciju, kas jāiekļauj plānos, kuri piemērojami saskaņā ar vienkāršoto informācijas atklāšanas režīmu, **Komisija ņem vērā vajadzību atvieglot piekļuvi kapitāla tirgiem, nepieciešamību samazināt ar kapitāla izmaksas un uzlabot pieeju tam un** informāciju, kura emitentam attiecīgā gadījumā jau ir jāsniedz saskaņā ar Direktīvu 2004/109/EK un Regulu (ES) Nr. 596/2014. **Lai novērstu lieku slogu emitentiem, Komisija kalibrē prasības tā, lai tās galvenokārt attiektos uz informāciju, kas ir būtiska sekundārām emisijām, un lai tās būtu samērīgas.**

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

Minētos deleģētos aktus pieņem līdz [6 mēneši pirms šīs regulas spēkā stāšanās dienas].

15. pants

ES izaugsmes prospekts

1. Šādas turpmāk minētās struktūras ir tiesīgas sagatavot ES izaugsmes prospektu saskaņā ar šajā pantā paredzēto proporcionālās informācijas atklāšanas režīmu vērtspapīru publiska piedāvājuma gadījumā, izņemot gadījumus, kad to vērtspapīrus v **tiks ļauts** tirgot regulētā tirgū:

(a) MVU;

(b) emitenti, kuri nav MVU, ja tie publiski piedāvā vērtspapīrus, kurus atļaus tirgot MVU izaugsmes tirgū;

(c) emitenti, izņemot a) un b) punktā minētos emitentus, ja publiskā piedāvājuma kopējā samaksa Savienībā, kas aprēķināta par 12 mēnešiem, nepārsniedz EUR 20 000 000.

ES izaugsmes prospekts, kas apstiprināts saskaņā ar šo pantu, ir derīgs jebkuram vērtspapīru publiskam piedāvājumam jebkurā skaitā uzņēmēju dalībvalstu, ja ir ievēroti 23., 24. un 25 pantā izklāstītie nosacījumi.

ES izaugsmes prospekts saskaņā ar 1. daļā norādīto proporcionālās informācijas atklāšanas režīmu ir standartizēts dokuments, ko emitentiem ir viegli aizpildīt.

1.a ES izaugsmes prospektā iekļauj šādus trīs galvenos elementus:

(a) pamatinformāciju par emitentu, piemēram,

- i) emitenta nosaukumu un par prospektu atbildīgo personu vārdus;
- ii) uzņēmējdarbības pārskatu, pašreizējos tirdzniecības plānus un emitenta perspektīvas;
- iii) ar emitentu saistītos riska faktoros;
- iv) finanšu informāciju, kura var tikt iekļauta ar atsauci,

(b) pamatinformāciju par emitentu, piemēram:

- i) to vērtspapīru skaitu un veidu, kuri ir iekļauti piedāvājumā;
- ii) vērtspapīru noteikumus un no tiem izrietošo tiesību aprakstu;
- iii) ar vērtspapīriem saistītos riska faktoros,

(c) pamatinformāciju par piedāvājumu, piemēram:

- i) piedāvājuma noteikumus, tostarp emisijas cenu;
- ii) piedāvājuma iemeslus un gūto neto ieņēmumu paredzēto izmantošanu.

3. Komisija saskaņā ar 42. pantu pieņem deleģētos aktus, lai konkrēti norādītu 1. un 1.a punktā minētajam standartizētajam ES izaugsmes prospektam raksturīgo samazināto saturu un konkrēto formātu. Šajos aktos ir iekļauta prospekta plānos pieprasītā informācija, kas sniegta vienkāršā valodā, attiecīgā gadījumā izmantojot informācijas iekļaušanu ar norādi.

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

Nosakot standartizētā ES izaugsmes prospekta konkrēto samazināto saturu un formātu, Komisija kalibrē prasības tā, lai tās koncentrētos uz:

- (a) informāciju, kas ir būtiska un atbilstīga, veicot ieguldījumu vērtspapīros, kas emitēti ieguldītājiem;
- (b) vajadzību nodrošināt samērīgumu starp uzņēmuma lielumu un tā līdzekļu piesaistīšanas vajadzībām; kā arī
- (c) prospekta sagatavošanas izmaksām.

To darot, Komisija ņem vērā:

- nepieciešamību nodrošināt, ka ES izaugsmes prospekts ir emitentiem būtiski un patiesi vieglāks nekā pilnais prospekts gan administratīvā sloga, gan izmaksu ziņā;
- nepieciešamību nodrošināt MVU vieglāku piekļuvi kapitāla tirgiem, vienlaikus nodrošinot ieguldītāju uzticību ieguldījumiem šādos uzņēmumos;
- nepieciešamību samazināt MVU izmaksas un slogu;
- nepieciešamību noskaidrot konkrētu veidu informāciju, kas īpaši svarīga MVU;
- emitenta lielumu un to, cik ilgi tas jau darbojas;
- dažādos piedāvājumu veidus un īpašības;
- tās informācijas dažādos veidus, kura nepieciešama ieguldītājiem attiecībā uz dažādiem vērtspapīru veidiem.

Minētos deleģētos aktus pieņem līdz [6 mēneši pirms šīs regulas spēkā stāšanās dienas].

█

16. pants

Riska faktori

1. Prospektā attiecībā uz riska faktoriem norāda tikai tādus riskus, kuri attiecas uz konkrēto emitentu un/vai vērtspapīriem un ir būtiski, lai pieņemtu apzinātu ieguldījuma lēmumu, kā apstiprināts reģistrācijas dokumenta un vērtspapīru apraksta saturā. █

1.a Riska faktoros iekļauj arī tos, ko rada vērtspapīra subordinācijas līmenis un ietekme uz paredzamo maksājumu vērtspapīru turētājiem apmēru vai maksājuma izdarīšanas laiku bankrota vai citu līdzīgu procedūru gadījumā, tostarp attiecīgā gadījumā saistībā ar kredītiestādes maksātnespēju vai tas noregulēšanu vai pārstrukturizēšanu, saskaņā ar Direktīvu 2014/59/ES (Banku atveseļošanas un noregulējuma direktīva).

2. EVTI izstrādā pamatnostādnes attiecībā uz █ riska faktoru specifiku un būtiskuma novērtējumu un riska faktoru iedalījumu █. Turklāt EVTI izstrādā pamatnostādnes, lai palīdzētu kompetentajām iestādēm veikt riska faktoru pārskatīšanu tādā veidā, kas veicina to, ka emitenti atbilstoši un mērķtiecīgi informē par riska faktoriem.

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

17. pants

Informācijas nesniegšana

1. Ja prospektā nav iespējams iekļaut informāciju par publiski piedāvājamo vērtspapīru galīgo piedāvājuma cenu un/vai daudzumu:

- (a) prospektā atspoguļo kritērijus un/vai nosacījumus, saskaņā ar kuriem nosaka iepriekš minētos lielumus, vai, attiecībā uz cenu, maksimālo cenu; vai
- (b) vērtspapīru iegādes vai parakstīšanās akcepti var tikt izņemti vismaz divas darbdienu pēc tam, kad ir reģistrēta galīgā piedāvājuma cena un/vai to vērtspapīru daudzums, kas tiks publiski piedāvāti.

Galīgā piedāvājuma cenu un vērtspapīru daudzumu reģistrē izcelsmes dalībvalsts kompetentajā iestādē un publicē saskaņā ar 20. panta 2. punktu.

2. Izcelsmes dalībvalsts kompetentā iestāde var atļaut prospektā nenorādīt atsevišķu prospektā iekļaujamo informāciju, ja tā uzskata, ka ir izpildīti šādi nosacījumi:

- (a) šādas informācijas atklāšana būtu pretrunā sabiedrības interesēm;
- (b) šādas informācijas atklāšana radītu nopietnu kaitējumu emitentam, ar noteikumu, ka šādas informācijas nenorādīšana nevarētu maldināt sabiedrību attiecībā uz faktiem un apstākļiem, kas ir būtiski, lai izdarītu pienācīgu novērtējumu par emitentu, piedāvātāju vai galvotāju, ja tāds ir, un par tiesībām, ko piešķir vērtspapīri, uz kuriem attiecas prospekts;
- (c) šāda informācija nav tik svarīga attiecībā uz konkrēto piedāvājumu vai pielaidi tirdzniecībai regulētā tirgū un neietekmētu emitenta, piedāvātāja vai galvotāja finansiālā stāvokļa un perspektīvu novērtējumu.

Kompetentā iestāde ik gadu iesniedz EVTI ziņojumu par to informāciju, kuru tā atļāvusi nenorādīt.

3. Neskarot ieguldītāju sniegto pienācīgo informāciju, ja izņēmuma kārtā konkrēta informācija, kas jāiekļauj prospektā, nav atbilstoša emitenta darbības jomai vai emitenta juridiskajai formai, vai vērtspapīriem, uz kuriem attiecas prospekts, prospektā ietver informāciju, kas ir līdzvērtīga vajadzīgajai informācijai, ja vien šāda informācija pastāv.

4. Ja vērtspapīrus garantē dalībvalsts, emitents, piedāvātājs vai persona, kas lūgusi pielaidi tirdzniecībai regulētā tirgū, sagatavojot prospektu saskaņā ar 4. pantu, var neiekļaut informāciju par minēto dalībvalsti.

5. **EVTI var izstrādāt pamatnostādņu projektu**, lai konkrēti noteiktu gadījumus, kuros informāciju var nenorādīt saskaņā ar 2. punktu, ņemot vērā kompetento iestāžu ziņojumus EVTI, kā minēts 2. punktā.

18. pants

Iekļaušana ar atsauci

1. Informāciju prospektā **vai pamatprospektā** var iekļaut ar atsauci, ja tā ir iepriekš vai vienlaikus publicēta elektroniskā veidā, sagatavota valodā, kas atbilst 25. panta prasībām, **un iesniegta saistībā ar Savienības tiesību aktos noteiktajām informācijas atklāšanas prasībām vai saskaņā ar tirdzniecības vietas vai MVU izaugsmes tirgus noteikumiem:**

- (a) dokumenti, ko apstiprinājusi kompetentā iestāde vai kas tai iesniegti saskaņā ar šo regulu;

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

- (b) šīs regulas 1. panta 3. punkta f) un g) apakšpunktā un 1. panta 4. punkta d) un e) apakšpunktā norādītie dokumenti;
  - (c) šīs regulas 2. panta 1. punkta l) apakšpunktā definētā regulētā informācija;
  - (d) gada un starpposma finanšu informācija;
  - (e) gada pārskati un finanšu pārskati;
  - (f) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2013/34/ES 19. pantā definētie vadības ziņojumi ⁽¹⁾;
  - (g) Direktīvas 2013/34/ES 20. pantā definētie paziņojumi par korporatīvo pārvaldību;
  - (h) [[pārskatītās Akcionāru tiesību direktīvas] [X]. pantā definētie atalgojuma ziņojumi ⁽²⁾];
- (ha) gada pārskati vai cita atklājama informācija saskaņā ar Direktīvas 2011/61/ES 22. un 23. pantu;**
- (i) dibināšanas līgums un statūti.

Emitentam jābūt pieejamai aktuālākajai informācijai.

Ja ar norādi ir iekļautas tikai konkrētas dokumenta daļas, prospektā iekļauj paziņojumu par to, ka neiekļautās daļas uz ieguldītāju neattiecas vai arī ir apskatītas citā prospekta daļā.

2. Iekļaujot informāciju ar norādi, emitenti, piedāvātāji vai personas, kuras lūdz pielaidi tirdzniecībai regulētā tirgū, nodrošina informācijas pieejamību. Konkrēti, prospektā iekļauj savstarpējo norāžu sarakstu, lai ieguldītājiem ļautu viegli atrast konkrētus informācijas elementus, un prospektā ietver hipersaites uz visiem dokumentiem, kuros ietverta ar norādi iekļautā informācija.

3. Ja ir iespējams, iesniedzot prospekta pirmo projektu kompetentajai iestādei un jebkurā gadījumā — prospekta pārskatīšanas procesā — emitents, piedāvātājs vai persona, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai regulētā tirgū, iesniedz elektroniskā formātā ar meklēšanas iespēju visu informāciju, kas ar atsauci iekļauta prospektā, ja vien šāda informācija jau nav apstiprināta vai iesniegta tajā kompetentajā iestādē, kura apstiprina prospektu.

4. EVTI var izstrādāt regulatīvo tehnisko standartu projektu, lai aktualizētu 1. punktā norādīto **dokumentu** sarakstu, iekļaujot papildu dokumentu veidus, kas paredzēti Savienības tiesību aktos un kas jāiesniedz vai jāapstiprina valsts iestādē.

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras pieņemt pirmajā daļā norādītos regulatīvos tehniskos standartus saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 10.–14. pantu.

IV NODAĻA

PROSPEKTA APSTIPRINĀŠANAS UN PUBLICĒŠANAS KĀRTĪBA

19. pants

Prospekta rūpīga pārbaude un apstiprināšana

1. Prospektu npublicē, pirms to **vai visas tā daļas** nav apstiprinājusi izcelsmes dalībvalsts attiecīgā kompetentā iestāde.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija Direktīva 2013/34/ES par noteiktu veidu uzņēmumu gada finanšu pārskatiem, konsolidētajiem finanšu pārskatiem un saistītiem ziņojumiem, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2006/43/EK un atceļ Padomes Direktīvas 78/660/EEK un 83/349/EEK (OV L 182, 29.6.2013., 19. lpp.).

⁽²⁾ OV C [...], [...], [...] lpp.

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

2. Kompetentā iestāde 10 darbdienu laikā pēc prospekta projekta iesniegšanas paziņo emitentam, piedāvātājam vai personai, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai regulētā tirgū, savu lēmumu saistībā ar prospekta apstiprināšanu.

█ Kompetentā iestāde informē EVTI par prospekta un jebkura tā papildinājuma apstiprināšanu vienlaikus, kad par to tiek informēts emitents, piedāvātājs vai persona, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai regulētā tirgū.

3. Termiņu, kas minēts 2. punktā, pagarina līdz 20 darbdienu, ja publiskais piedāvājums ir saistīts ar vērtspapīriem, ko emitē emitents, kuram nav neviena tirdzniecībai regulētā tirgū pielaiesta vērtspapīra un kurš iepriekš nav publiski piedāvājis vērtspapīrus.

20 darbdienu termiņu piemēro tikai sākotnēji iesniegtam prospekta projektam. Ja saskaņā ar 4. punktu nepieciešams iesniegt papildu informāciju, piemēro 2. punktā paredzēto termiņu.

4. Ja kompetentā iestāde konstatē, ka prospekta projekts neatbilst pilnīguma, saprotamības un konsekvences standartiem, kas nepieciešami, lai to apstiprinātu, un/vai ir nepieciešami grozījumi vai papildu informācija:

- (a) tā 10 darbdienu laikā no prospekta projekta un/vai papildu informācijas iesniegšanas dienas informē emitentu, piedāvātāju vai personu, kas lūdz atļauju tirdzniecībai regulētā tirgū, un norāda **detalizētus** šā lēmuma **pieņemšanas** iemeslus; un
- (b) tādā gadījumā 2. un 3. punktā norādītos termiņus piemēro tikai no tā datuma, kurā kompetentajai iestādei tiek iesniegts grozītais prospekta projekts un/vai pieprasītā papildu informācija.

5. Atkāpjoties no 2. un 4. punkta, minētajos punktos norādīto termiņu samazina līdz 5 darbdienu 9. panta 11. punktā norādītajiem biežajiem emitentiem. Biežais emitents informē kompetento iestādi vismaz 5 darbdienu pirms dienas, kad pieteikumu paredzēts iesniegt apstiprināšanai.

Biežais emitents iesniedz kompetentajai iestādei pieteikumu, kurā ietverti visi grozījumi, kurus nepieciešams veikt vispārējā reģistrācijas dokumentā un attiecīgā gadījumā apstiprināšanai iesniegtajā vērtspapīru aprakstā un kopsavilkumā.

Biežajam emitentam nav nepieciešams saņemt apstiprinājumu vispārējā reģistrācijas dokumentā izdarītiem grozījumiem, ja vien šie grozījumi neattiecas uz izlaidumu, vai būtisku kļūdu vai neprecizitāti, kas, visticamāk, maldinās sabiedrību attiecībā uz faktiem un apstākļiem, kuri ir svarīgi, lai emitents varētu veikt pamatotu novērtējumu.

6. Kompetentās iestādes savās tīmekļa vietnēs sniedz norādes par pārbaudes un apstiprināšanas procesu, lai sekmētu prospektu efektīvu un savlaicīgu apstiprināšanu. Minētajās norādēs ietver kontaktpunktus attiecībā uz apstiprinājumiem. Emitentam vai par prospekta sagatavošanu atbildīgajai personai ir iespēja tiešā veidā sazināties un komunicēt ar kompetentās iestādes darbiniekiem visā prospekta apstiprināšanas procesa laikā.

█

9. Samaksa, ko izcelsmes dalībvalsts kompetentā iestāde iekasē par prospektu, reģistrācijas dokumentu, tostarp vispārējo reģistrācijas dokumentu, papildinājumu un grozījumu apstiprināšanu, kā arī par vispārējo reģistrācijas dokumentu, to grozījumu un galīgo noteikumu iesniegšanu, ir **pamatota un proporcionāla** un to publisko vismaz kompetentās iestādes tīmekļa vietnē.

10. **EVTI var izstrādāt regulatīvo tehnisko standartu projektus, lai precizētu** prospekta pilnīguma, saprotamības un konsekvences pārbaudes un apstiprināšanas procedūras.

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras pieņemt pirmajā daļā norādītos regulatīvos tehniskos standartus saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 10. līdz 14. pantu.

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

11. EVTI izmanto savas saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1095/2010 piešķirtās pilnvaras, lai veicinātu uzraudzības konvergenci saistībā ar kompetento iestāžu pārbaudes un apstiprināšanas procesiem, novērtējot prospektā ietvertās informācijas pilnīgumu, konsekvensi un saprotamību. **Šajā sakarībā EVTI izstrādā kompetentajām iestādēm paredzētas pamatnostādnes saistībā ar prospektu uzraudzību un īstenošanu, aptverot arī pārbaudi par to, kā tiek nodrošināta atbilstība šai regulai un visiem saskaņā ar to pieņemtajiem deleģētajiem un īstenošanas aktiem, kā arī to, vai pārkāpumu gadījumā tiek īstenoti atbilstīgi administratīvie pasākumi un piemērotas sankcijas saskaņā šīs regulas ar 36. un 37. pantu.** [Groz. Nr. 2] Konkrēti EVTI sekmē konvergenci attiecībā uz tās pārbaudes efektivitāti, metodēm un laiku, ko kompetentās iestādes veic par prospektā sniegto informāciju, **atbilstošā gadījumā izmantojot salīdzinošo izvērtēšanu.**

11.a EVTI izstrādā centrālu darbplūsmas sistēmu, kas aptver prospekta apstiprināšanas procesu, sākot no ierosināšanas līdz pat apstiprinājumam, ļaujot kompetentajām iestādēm, EVTI un emitentiem Savienības teritorijā pārvaldīt un uzraudzīt apstiprinājuma pieprasījumus tiešsaitē.

12. Neskarot Regulas (ES) Nr. 1095/2010 30. pantu, EVTI rīko un veic vismaz vienu salīdzinošo izvērtēšanu saistībā ar kompetento iestāžu pārbaudes un apstiprināšanas procedūrām, tostarp apstiprināšanas paziņojumiem starp kompetentajām iestādēm. Salīdzinošajā izvērtēšanā novērtē arī ietekmi, ko dažādas pieejas saistībā ar kompetento iestāžu pārbaudi un apstiprināšanu rada uz emitentu spēju piesaistīt kapitālu Eiropas Savienībā. Ziņojumu par šo salīdzinošo izvērtēšanu publicē ne vēlāk kā trīs gadus pēc šīs regulas piemērošanas dienas. Saistībā ar šo salīdzinošo izvērtēšanu EVTI **ņem vērā** Regulas (ES) Nr. 1095/2010 37. pantā minētās Vērtspapīru un tirgu nozares ieinteresēto personu grupas konsultāciju.

20. pants

Prospekta publicēšana

1. Līdzko prospekts ir apstiprināts, emitents, piedāvātājs vai persona, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai regulētā tirgū, to savlaicīgi publisko pirms publiskā piedāvājuma vai attiecīgo vērtspapīru pielaides tirdzniecībai un, vēlākais, šo notikumu sākumā.

Ja sākotnēji publiski tiek piedāvātas tādas kategorijas akcijas, kuras pielaiž tirdzniecībai regulētā tirgū pirmo reizi, prospektam jābūt pieejamam vismaz sešas darbdienu pirms piedāvājuma beigām.

2. Prospektu — vienu dokumentu vai atsevišķu dokumentu kopumu — uzskata par publiskotu, kad tas ir publicēts elektroniskā veidā kādā no šādām tīmekļa vietnēm:

(a) emitenta, piedāvātāja vai personas, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai, tīmekļa vietne;

(b) finanšu starpnieku, kas izvieto vai pārdod vērtspapīrus, tostarp pilnvaroto maksātāju, tīmekļa vietne;

(c) regulētā tirgus, kurā tiek lūgta pielaipe tirdzniecībai, vai attiecīgā gadījumā daudzpusējas tirdzniecības sistēmas dalībnieka tīmekļa vietne.

3. Prospektu publicē tam veltītā tīmekļa vietnes iedaļā, kas ir viegli pieejama, apmeklējot tīmekļa vietni. To ir iespējams lejupielādēt un izdrukāt, un tas ir elektroniskā formā ar meklēšanas iespēju un bez iespējas to pārveidot.

Dokumenti, kuri ietver prospektā ar atsauci iekļautu informāciju, un ar prospektu saistīti papildinājumi un/vai galīgie noteikumi ir pieejami tajā pašā iedaļā, kur prospekts, tostarp vajadzības gadījumā arī izmantojot hipersaites.

Neskarot 22. panta 2. punktā minētās atteikuma tiesības, regulas 9. panta 11. punktā minētie biežie emitenti tā vietā, lai prospektā ietvertajā vispārējā reģistrācijas dokumentā iekļautu papildinājumu, var izvēlēties tajā iekļaut jebkādas izmaiņas, izmantojot dinamisku atsauci uz vispārējā reģistrācijas dokumenta visjaunāko redakciju.

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

4. Attiecībā uz piekļuvi prospektam nepiemēro reģistrācijas pabeigšanas procesu, saistību atrunu, ar kuru ierobežo juridisko atbildību, vai maksu.

5. Izcelsmes dalībvalsts kompetentā iestāde savā tīmekļa vietnē publicē visus apstiprinātos prospektus vai vismaz apstiprināto prospektu sarakstu, tostarp hipersaiti uz attiecīgajām 3. punktā minētajām tīmekļa vietņu iedaļām, kā arī identificē to(tās) izcelsmes dalībvalsti(s), kurām prospekti ir darīti zināmi saskaņā ar 24. pantu. Publicēto sarakstu, tostarp hipersaites, uztur atjauninātu, un katru elementu tīmekļa vietnē saglabā 7. punktā norādītajā termiņā.

Laikā, kad kompetentā iestāde paziņo EVTI par prospekta vai jebkura tā papildinājuma apstiprinājumu, kompetentā iestāde vienlaikus iesniedz EVTI prospekta vai jebkura tā papildinājuma elektronisku kopiju, kā arī tos datus, kas EVTI nepieciešami, lai veiktu klasifikāciju 6. punktā norādītajā glabāšanas mehānismā, un attiecībā uz 45. pantā norādīto pārskatu.

Izcelsmes dalībvalsts kompetentā iestāde savā tīmekļa vietnē publicē informāciju par visiem paziņojumiem, kas saņemti saskaņā ar 24. pantu.

6. Ne vēlāk kā no dienas, kad tiek sākts attiecīgo vērtspapīru publisks piedāvājums vai pielaide tirdzniecībai, EVTI savā tīmekļa vietnē publicē visus no kompetentajām iestādēm saņemtos prospektus, tostarp jebkādu to papildinājumus, galīgos noteikumus un attiecīgā gadījumā to tulkojumus, kā arī informāciju par to(tām) izcelsmes dalībvalsti(-īm), kurai(-ām) prospekti tika paziņoti saskaņā ar 24. pantu. Publicēšanu nodrošina glabāšanas mehānisms, kas sabiedrībai pieejams bez maksas un ar meklēšanas funkcijām. ***Prospektos iekļautā pamatinformācija, tāda kā vērtspapīru ISIN un emitentu, piedāvātāju un galvotāju LEI, ir mašīnlasāma, arī tad, ja tiek izmantoti metadati.***

7. Visi apstiprinātie prospekti ir publiski pieejami ***digitālā formātā*** vismaz 10 gadus pēc to publicēšanas 2. un 6. punktā norādītajās tīmekļa vietnēs.

8. Ja prospekts sastāv no vairākiem dokumentiem un/vai ietver informāciju ar atsauci, dokumentus un informāciju, kas veido prospektu, var publicēt un izplatīt atsevišķi ar noteikumu, ka minētie dokumenti ir publiskoti saskaņā ar 2. punktu. Katrā prospektu veidojošajā dokumentā norāda, kur iegūstami citi dokumenti, kurus jau apstiprinājusi kompetentā iestāde un/vai kuri tajā iesniegti.

9. Publiskotā prospekta teksts un formāts, un/vai prospekta papildinājumi vienmēr ir identiski ar izcelsmes dalībvalsts kompetentās iestādes apstiprināto oriģinālu.

10. Prospekta ***kopiju pastāvīgā informācijas nesējā*** pēc jebkuras fiziskas vai juridiskas personas pieprasījuma un bez maksas piegādā emitents, piedāvātājs, persona, kas lūdz pielaide tirdzniecībai, vai finanšu starpnieki, kas vērtspapīrus izvieto vai pārdod. Piegādi veic tikai tajā jurisdikcijā, kurā tiek sniegts publiskais piedāvājums vai pielaide tirdzniecībai saskaņā ar šo regulu.

11. Lai nodrošinātu šajā pantā izklāstīto procedūru pastāvīgu saskaņošanu, EVTI var izstrādāt regulatīvo tehnisko standartu projektu, lai konkrētāk precizētu prasības attiecībā uz prospekta publicēšanu.

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras pieņemt pirmajā daļā norādītos regulatīvos tehniskos standartus saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 10.līdz 14. pantu.

12. EVTI izstrādā regulatīvo tehnisko standartu projektus, lai precizētu 5. punktā norādīto prospektu klasifikācijai nepieciešamos datus.

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

EVTI iesniedz minēto regulatīvo tehnisko standartu projektus Komisijai ne vēlāk kā [12 mēneši pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas].

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras pieņemt pirmajā daļā norādītos regulatīvos tehniskos standartus saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 10.–14. pantu.

21. pants

Reklāma

1. Jebkura veida reklāmā, kas attiecas uz vērtspapīru publisku piedāvājumu vai atļauju tirdzniecībai regulētā tirgū, ievēro principus, kas ietverti šajā pantā.
2. Reklāmā norāda to, ka prospekts ir vai tiks publicēts un kur ieguldītāji var vai varēs to iegūt.
3. Reklāma ir skaidri atpazīstama. Informācija, kas ietverta reklāmā, nevar būt neprecīza vai maldinoša. Reklāmā ietvertai informācijai ir jābūt saskaņā ar informāciju, kas ietverta prospektā, ja tas jau publicēts, vai ar informāciju, kas noteikti jāiekļauj prospektā, ja prospektu publicē vēlāk.
4. Visai informācijai, kas attiecas uz **vērtspapīru** publisko piedāvājumu vai pielaidi tirdzniecībai regulētā tirgū un kas, pat ja ne reklāmas nolūkā, atklāta mutiski vai rakstiski, jāskaidro ar to, kas ietverta prospektā.

Ja emitents vai piedāvātājs atklāj būtisku informāciju un mutiski vai rakstiski sniedz to vienam vai vairākiem izraudzītiem ieguldītājiem, šādu informāciju dara zināmu visiem pārējiem ieguldītājiem, kuriem ir adresēts šis piedāvājums, neatkarīgi no tā, vai saskaņā ar šo regulu prospekts ir prasīts vai nav. Ja ir prasība prospektu publicēt, šādu informāciju ietver prospektā vai tā papildinājumā saskaņā ar 22. panta 1. punktu.

5. **■** Tās dalībvalsts kompetentajai iestādei, kurā reklāmas tiek izplatītas, ir pilnvaras īstenot kontroli attiecībā uz reklāmas darbības, kas attiecas uz vērtspapīru publisko piedāvājumu vai pielaidi tirdzniecībai regulētā tirgū, atbilstību principiem, kas minēti 2.–4. punktā.

Vajadzības gadījumā izcelsmes dalībvalsts kompetentā iestāde palīdz tās dalībvalsts kompetentajai iestādei, kurā reklāmas tiek izplatītas, novērtēt reklāmas atbilstību prospektā iekļautajai informācijai.

Neskarot 30. panta 1. punktā noteiktās pilnvaras, rūpīga pārbaude, ko kompetentā iestāde veic attiecībā uz reklāmu, nav priekšnosacījums tam, lai vērtspapīrus publiski piedāvātu vai ļautu tirgot regulētā tirgū kādā uzņēmējā dalībvalstī.

5.b Saskaņā ar šo pantu kompetentā iestāde minēto rūpīgo reklāmas kontroli veic bez maksas.

5.c Tās dalībvalsts kompetentā iestāde, kurā reklāmas tiek izplatītas, var vienoties ar izcelsmes dalībvalsts kompetento iestādi, ja tā ir atšķirīga kompetentā iestāde, ka šai izcelsmes dalībvalsts kompetentajai iestādei ir pilnvaras īstenot kontroli attiecībā uz minētās reklāmas darbības atbilstību saskaņā ar 5. punktu. Ja ir panākta šāda vienošanās, izcelsmes dalībvalsts kompetentā iestāde par to nekavējoties paziņo emitentam un EVTI.

6. ***EVTI izstrādā regulatīvo tehnisko standartu projektu, lai precizētu noteikumus par šīs regulas 2. līdz 4. un 5.a punktā izklāstītajām reklāmām, tostarp lai precizētu noteikumus par reklāmu izplatīšanu un noteiktu procedūras sadarbībai starp izcelsmes dalībvalsts kompetentajām iestādēm un tās dalībvalsts kompetentajām iestādēm, kurā šīs reklāmas tiek izplatītas.***

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

EVTI iesniedz šos regulatīvo tehnisko standartu projektus Komisijai ne vēlāk kā [12 mēneši pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas].

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras pieņemt pirmajā daļā norādītos regulatīvos tehniskos standartus saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 10. līdz 14. pantu.

22. pants

Prospekta papildinājumi

1. Katru svarīgu jaunu faktoru, būtisku kļūdu vai neprecizitāti saistībā ar prospektā ietvertu informāciju, kas var ietekmēt vērtspapīru novērtējumu un kas rodas vai pamanītas laikā no prospekta apstiprināšanas līdz publiskā piedāvājuma beigām vai attiecīgi brīdim, kad sākas tirdzniecība regulētā tirgū, atkarībā no tā, kas notiek vēlāk, bez liekas kavēšanās piemin prospekta papildinājumā.

Šādu papildinājumu apstiprina tādā pašā veidā kā prospektu ne ilgāk kā piecu darbdienu laikā un publicē, ievērojot vismaz tādus pašus pasākumus, kas tika piemēroti brīdī, kad saskaņā ar 20. pantu tika publicēts sākotnējais prospekts. Kopsavilkumu un visus tā tulkojumus arī papildina, ja nepieciešams, lai ņemtu vērā jauno informāciju, kas ietverta papildinājumā.

2. Ja prospekts attiecas uz vērtspapīru publisku piedāvājumu, ieguldītājiem, kuri jau pirms papildinājuma publicēšanas piekrituši pirkt vērtspapīrus vai parakstīties uz tiem, ir tiesības, kas izmantojamas **piecu** darbdienu laikā pēc papildinājuma publicēšanas, atsaukt savu piekrišanu ar noteikumu, ka 1. punktā minētais jaunais faktors, kļūda vai neprecizitāte ir radusies pirms publiskā piedāvājuma termiņa beigām vai vērtspapīru piegādes atkarībā no tā, kas notiek vispirms. Emitents vai piedāvātājs var pagarināt minēto termiņu. Atsaukšanas tiesību izmantošanas galīgo termiņu norāda papildinājumā.

Ja emitents izlemj vispārējā reģistrācijas dokumentā iekļaut jebkādas izmaiņas, izmantojot dinamisku atsauci uz vispārējā reģistrācijas dokumenta visjaunāko redakciju, nevis veicot papildinājumu saskaņā ar 20. panta 3. punktu, tas neietekmē ieguldītāja atteikuma tiesības, kas minētas pirmajā daļā.

3. Ja emitents sagatavo papildinājumu attiecībā uz informāciju pamatprospektā, kas attiecas tikai uz vienu vai vairākām atsevišķām emisijām, ieguldītāju tiesības atsaukt savu piekrišanu saskaņā ar 2. punktu attiecas tikai uz konkrēto(-ām) emisiju(-ām), nevis citām vērtspapīru emisijām saskaņā ar pamatprospektu.

4. Ja 1. punktā norādītais svarīgais jaunais faktors, būtiskā kļūda vai neprecizitāte attiecas tikai uz to informāciju, kas ietverta **reģistrācijas dokumentā vai** vispārējā reģistrācijas dokumentā, un ja minētais **reģistrācijas dokuments vai** vispārējais reģistrācijas dokuments tiek vienlaikus izmantots kā vairāku prospektu neatņemama daļa, sagatavo un apstiprina tikai vienu papildinājumu. Tādā gadījumā papildinājumā norāda visus prospektus, uz kuriem tas attiecas.

5. Veicot papildinājuma rūpīgu pārbaudi pirms tā apstiprināšanas **un neskarot 20. panta 3. punkta 2.a daļu**, kompetentā iestāde var pieprasīt, lai papildinājuma pielikumā būtu ietverta papildinātā prospekta konsolidētā versija, ja ir nepieciešams nodrošināt prospektā sniegtās informācijas saprotamību. Šāds prasījums uzskatāms par papildinošas informācijas pieprasījumu saskaņā ar 19. panta 4. punktu.

6. Lai nodrošinātu šā panta pastāvīgu saskaņošanu un ņemtu vērā tehniskās izmaiņas finanšu tirgos, EVTI izstrādā regulatīvo tehnisko standartu projektu, lai precizētu situācijas, kurās svarīgs jaunais faktors, būtiska kļūda vai neprecizitāte saistībā ar prospektā iekļauto informāciju rada nepieciešamību publicēt prospekta papildinājumu.

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

EVTI iesniedz minēto regulatīvo tehnisko standartu projektu Komisijai ne vēlāk kā [12 mēneši pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas].

Komisijai ir deleģētas pilnvaras pieņemt pirmajā daļā norādītos regulatīvos tehniskos standartus saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 10.–14. pantā izklāstīto procedūru.

V NODAĻA

PĀRROBEŽU PIEDĀVĀJUMI UN ATĻAUJA TIRDZNICĪBAI, UN VALODU LIETOJUMS

23. pants

Prospektu un vispārējo reģistrācijas dokumentu apstiprinājuma darbības joma Savienībā

1. Neskarot 35. pantu, ja publisks piedāvājums vai pielaide tirdzniecībai regulētā tirgū ir paredzēta vienā vai vairākās dalībvalstīs, vai dalībvalstī, kas nav izcelsmes dalībvalsts, izcelsmes dalībvalsts apstiprināts prospekts un visi tā papildinājumi ir derīgi publiskam piedāvājumam vai pielaidei tirdzniecībai regulētā tirgū neierobežotā skaitā uzņēmēju dalībvalstu, ja EVTI un katras uzņēmējas dalībvalsts kompetentā iestāde ir informētas saskaņā ar 24. pantu. Uzņēmējas dalībvalsts kompetentās iestādes neuzsāk nekādas apstiprināšanas vai administratīvās procedūras attiecībā uz prospektiem.

Šā panta 1. punktā pirmajā daļā minētie nosacījumi mutatis mutandis attiecas uz vispārējiem reģistrācijas dokumentiem, kas ir jau apstiprināti.

Ja prospekts iesniegts apstiprināšanai vienā vai vairākās dalībvalstīs un tajā ir iekļauts vispārējais reģistrācijas dokuments, kas jau ir apstiprināts citā dalībvalstī, kompetentā iestāde, kura izskata pieteikumu prospekta apstiprināšanai, vispārējo reģistrācijas dokumentu vēlreiz nepārbauda, bet atzīst tā iepriekšējo apstiprinājumu.

2. Ja kopš prospekta apstiprināšanas ir konstatēti svarīgi jauni faktori, būtiskas kļūdas vai neprecizitātes, kas minētas 22. pantā, izcelsmes dalībvalsts kompetentā iestāde pieprasa, lai papildinājuma publikāciju apstiprinātu atbilstoši 19. panta 1. punktam. EVTI un uzņēmējas dalībvalsts kompetentā iestāde var informēt izcelsmes dalībvalsts kompetento iestādi par nepieciešamību sniegt jaunu informāciju.

24. pants

Paziņošana

1. Izcelsmes dalībvalsts kompetentā iestāde trīs darbdienu laikā pēc emitenta vai tās personas pieprasījuma, kas atbildīga par prospekta sastādīšanu, vai vienas darbdienu laikā pēc prospekta apstiprināšanas, ja pieprasījums ir iesniegts kopā ar prospekta projektu, iesniedz uzņēmējas dalībvalsts kompetentajai iestādei paziņojumu par apstiprinājuma sertifikātu, ar ko apliecina, ka prospekts ir sastādīts saskaņā ar šo regulu, un arī minētā prospekta elektronisko kopiju. **EVTI izveido portālu, kurā katra dalībvalsts kompetentā iestāde ievada šādu informāciju.**

Attiecīgā gadījumā pirmajā daļā norādītajam paziņojumam pievieno prospekta un/vai kopsavilkuma tulkojumu, kas sagatavots emitenta vai tās personas pārziņā, kas atbildīga par prospekta sastādīšanu.

Ja vispārējais reģistrācijas dokuments ir apstiprināts saskaņā ar 9. pantu, šā punkta pirmo un otro daļu piemēro mutatis mutandis.

Emitents vai persona, kas ir atbildīga par prospekta vai attiecīgā gadījumā vispārējā reģistrācijas dokumenta sagatavošanu, tiek informēta par apstiprinājuma sertifikātu vienlaikus ar uzņēmējas dalībvalsts kompetento iestādi.

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

2. Šīs regulas 17. panta 2. un 3. punkta noteikumu piemērošanu norāda sertifikātā, kā arī tā pamatojumā.
3. Izcelsmes dalībvalsts kompetentā iestāde informē EVTI par prospekta apstiprinājuma sertifikātu vienlaikus ar uzņēmējas dalībvalsts kompetento iestādi.
4. Ja iepriekš paziņotie pamatprospekta galīgie noteikumi pamatprospektā vai papildinājumā nav iekļauti, izcelsmes dalībvalsts kompetentā iestāde, cik vien drīz iespējams pēc to iesniegšanas, par tiem elektroniskā veidā paziņo uzņēmējas(-u) dalībvalsts(-u) kompetentajai iestādei un EVTI.
5. Kompetentās iestādes nepiemēro maksu par paziņojuma sniegšanu, paziņojuma, prospektu un to papildinājumu vai **attiecīgā gadījumā vispārējā reģistrācijas dokumenta saņemšanu, vai** jebkādām saistītām uzraudzības darbībām izcelsmes dalībvalstī vai uzņēmējā(-s) dalībvalstī(-s).
6. Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šīs regulas piemērošanai un ņemtu vērā tehniskās izmaiņas finanšu tirgū, EVTI ir atļauts izstrādāt īstenošanas tehnisko standartu projektu, lai izveidotu standarta formātus, veidnes un procedūras attiecībā uz apstiprinājuma sertifikāta, prospekta un tā papildinājuma **vai vispārējā reģistrācijas dokumenta** paziņošanu, kā arī prospekta un/vai kopsavilkuma tulkošanu.

Komisija tiek pilnvarota pieņemt pirmajā daļā minētos īstenošanas tehniskos standartus saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 15. pantu.

25. pants

Valodu lietojums

1. Ja publiskais piedāvājums izdarīts vai pielaide tirdzniecībai regulētā tirgū lūgta vienīgi izcelsmes dalībvalstī, prospektu sastāda valodā, ko izcelsmes dalībvalsts kompetentā iestāde ir atzinusi par pieņemamu.
2. Ja publiskais piedāvājums izdarīts vai pielaide tirdzniecībai regulētā tirgū lūgta vienā vai vairākās dalībvalstīs, izņemot izcelsmes dalībvalstī, prospektu sastāda valodā, ko šo dalībvalstu kompetentās iestādes atzinušas par pieņemamu, vai valodā, ko lieto starptautisko finanšu jomā, attiecīgi pēc emitenta, piedāvātāja vai tās personas izvēles, kas lūdz pielaidi.

Katras uzņēmējas dalībvalsts kompetentā iestāde **pieprasa**, lai 7. pantā norādītais kopsavilkums tiktu pārtulkots tās oficiālajā (-s) valodā(-s), bet tā **nepieprasa** tulkojumu nevienai citai prospekta daļai. **[Groz. Nr. 3]**

Lai izcelsmes dalībvalsts kompetentā iestāde veiktu pārbaudi un apstiprinājumu, prospektu sastāda valodā, ko šī iestāde atzinusi par pieņemamu, vai valodā, ko lieto starptautisko finanšu jomā, attiecīgi pēc emitenta, piedāvātāja vai tās personas izvēles, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai.

3. Ja publiskais piedāvājums izdarīts vai pielaide tirdzniecībai regulētā tirgū lūgta vairāk nekā vienā dalībvalstī, tostarp izcelsmes dalībvalstī, prospektu sastāda valodā, ko izcelsmes dalībvalsts kompetentā iestāde atzinusi par pieņemamu, un to dara pieejamu arī valodā, ko katras uzņēmējas dalībvalsts kompetentās iestādes ir atzinušas par pieņemamām, vai valodā, ko lieto starptautisko finanšu jomā, pēc emitenta, piedāvātāja vai tās personas izvēles, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai.

Katras uzņēmējas dalībvalsts kompetentā iestāde var pieprasīt, lai 7. pantā norādītais kopsavilkums tiktu pārtulkots tās oficiālajā(-s) valodā(-s), bet tā nevar pieprasīt tulkojumu nevienai citai prospekta daļai.

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

4. Individuālas emisijas galīgos noteikumus un kopsavilkumu sagatavo tajā pašā valodā, kādā sagatavots apstiprinātais pamatprospekts.

Ja galīgie noteikumi tiek paziņoti uzņēmējas dalībvalsts kompetentajai iestādei vai ja ir vairāk nekā viena uzņēmēja dalībvalsts, uzņēmēju dalībvalstu kompetentajām iestādēm, individuālās emisijas galīgajiem noteikumiem un tiem pievienotajam kopsavilkumam piemēro šajā pantā izklāstītās valodas prasības.

VI NODAĻA

ĪPAŠI NOTEIKUMI EMITENTIEM, KAS VEIC UZŅĒMĒJDARBĪBU TREŠĀS VALSTĪS REĢISTRĒTIEM

26. pants

Vērtspapīru piedāvājums vai atļauja tirdzniecībai saskaņā ar prospektu, kas sagatavots atbilstīgi šai regulai

1. Ja trešās valsts emitents vēlas Savienībā publiski piedāvāt vērtspapīrus vai lūgt piekļuvi vērtspapīru tirdzniecībai Savienībā **izveidotā** regulētā tirgū saskaņā ar atbilstīgi šai regulai sagatavotu prospektu, **tas** saņem sava prospekta apstiprinājumu saskaņā ar 19. pantu no savas izcelsmes dalībvalsts kompetentās iestādes.

Tiklīdz prospekts ir apstiprināts saskaņā ar šā punkta pirmo daļu, tas ietver visas saskaņā ar šo regulu prospektam paredzētās tiesības un pienākumus, un šim prospektam un trešās valsts emitentam piemēro visus minētās regulas noteikumus izcelsmes dalībvalsts kompetentās iestādes uzraudzībā.

27. pants

Vērtspapīru piedāvājums vai pielaide tirdzniecībai saskaņā ar prospektu, kas sagatavots atbilstīgi trešās valsts tiesību aktiem

1. Trešās valsts emitenta izcelsmes dalībvalsts kompetentā iestāde var apstiprināt tādu prospektu attiecībā uz publisku piedāvājumu vai pielaidei tirdzniecībai regulētā tirgū, kas sagatavots saskaņā ar trešās valsts emitenta valsts tiesību aktiem un kam piemēro šos aktus, **ar nosacījumu, ka:**

(a) informācijai piemērotās prasības minētās trešās valsts tiesību aktos ir tādas pašas kā šīs regulas prasības; **kā arī**

(b) **izcelsmes dalībvalsts kompetentā iestāde ir noslēgusi sadarbības nolīgumus ar attiecīgajām trešās valsts emitenta valsts uzraudzības iestādēm saskaņā ar 28. pantu.**

2. Ja publiski tiek piedāvāti vai tirdzniecībai regulētā tirgū tiek pieļauti trešās valsts emitenta emitēti vērtspapīri, dalībvalstīs, kas nav izcelsmes dalībvalsts, piemēro 23., 24. un 25. pantā izklāstītās prasības.

Attiecībā uz šādiem emitentiem izcelsmes dalībvalsts kompetentajai iestādei ir tiesības prasīt papildu samaksu, kas atspoguļotu šādas emisijas radīto slogu.

3. Komisija **ir pilnvarota** pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 42. pantu, nosakot vispārējus līdzvērtības kritērijus, pamatojoties uz 6., 7., 8. un 13. pantā izklāstītajām prasībām.

Pamatojoties uz iepriekš norādītajiem kritērijiem, Komisija var pieņemt īstenošanas **lēmumu**, kas nosaka, ka **informācijas sniegšanas prasības, kas paredzētas kādas trešās valsts tiesību aktos, ir līdzvērtīgas** šīs regulas prasībām. **Šādu** īstenošanas **lēmumu** pieņem saskaņā ar 43. panta 2. punktā norādīto pārbaudes procedūru.

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

28. pants

Sadarbība ar trešām valstīm

1. Šīs regulas 27. panta nolūkā un nepieciešamības gadījumā 26. panta nolūkā dalībvalstu kompetentās iestādes noslēdz sadarbības nolīgumus ar trešo valstu uzraudzības iestādēm par informācijas apmaiņu ar trešo valstu uzraudzības iestādēm un par tādu pienākumu izpildi trešās valstīs, kuri izriet no šīs regulas, **ja vien šī trešā valsts nav iekļauta Komisijas izveidotajā to valstu sarakstā, kuras nesadarbojas**. Ar minētajiem sadarbības nolīgumiem vismaz nodrošina efektīvu informācijas apmaiņu, kas ļauj kompetentajām iestādēm veikt to pienākumus saskaņā ar šo regulu.

Kompetentā iestāde informē EVTI un citas kompetentās iestādes par ierosinājumu noslēgt tādu nolīgumu.

2. Šīs regulas 27. panta nolūkā un nepieciešamības gadījumā 26. panta nolūkā EVTI veicina un koordinē sadarbības mehānismu izstrādi starp kompetentajām iestādēm un attiecīgajām trešo valstu uzraudzības iestādēm.

EVTI arī nepieciešamības gadījumā veicina un koordinē tās informācijas apmaiņu starp kompetentajām iestādēm, kas iegūta no trešo valstu uzraudzības iestādēm un kas varētu būt svarīga, veicot pasākumus saskaņā ar 36. un 37. pantu.

3. Kompetentās iestādes noslēdz sadarbības mehānismus par informācijas apmaiņu ar trešo valstu uzraudzības iestādēm vienīgi tad, ja uz atklājamo informāciju attiecas dienesta noslēpuma garantijas, kas ir vismaz līdzvērtīgas tām, kuras paredzētas 33. pantā. Tāda informācijas apmaiņa jāparedz minēto kompetento iestāžu uzdevumu izpildē.

3.a EVTI var izstrādāt regulatīvo tehnisko standartu projektus, lai noteiktu 1. punktā minēto sadarbības nolīgumu minimālo saturu.

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras pieņemt pirmajā daļā norādītos regulatīvos tehniskos standartus saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 10. līdz 14. pantu.

3.b Lai nodrošinātu vienotus nosacījumus šā panta piemērošanai, EVTI var izstrādāt regulatīvo tehnisko standartu projektus, lai noteiktu paraugu sadarbības nolīgumiem, kas ir jāizmanto dalībvalstu kompetentajām iestādēm.

VII NODAĻA

EVTI UN KOMPETENTĀS IESTĀDES

29. pants

Kompetentās iestādes

1. Katra dalībvalsts izraugās vienu kompetento administratīvo iestādi, kas atbild par šajā regulā paredzēto pienākumu izpildi un par to, lai tiktu nodrošināta tādu noteikumu piemērošana, kuri pieņemti saskaņā ar šo regulu. Dalībvalstis attiecīgi informē Komisiju, EVTI un pārējās citu dalībvalstu kompetentās iestādes.

Kompetentā iestāde ir neatkarīga no tirgus dalībniekiem.

2. Dalībvalstīm ir atļauts savai kompetentajai iestādei deleģēt apstiprināto prospektu tiešsaistes publicēšanas uzdevumus.

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

Jebkuri uzdevumi struktūrām tiks deleģēti ar īpašu lēmumu, kurā norādīti veicamie uzdevumi un nosacījumi, saskaņā ar kuriem tie jāveic, un iekļauta klauzula, ar ko attiecīgai iestādei tiek uzlikts pienākums rīkoties un būt organizētai tā, lai novērstu interešu konfliktu un lai informācija, kas iegūta, pildot deleģētos uzdevumus, netiktu izmantota negodīgi vai konkurences aizkavēšanai. Tādā lēmumā precīzē visus pasākumus, kas noslēgti starp kompetento iestādi un vienību, kurai uzdevumi ir deleģēti.

Galīgā atbildība par to, lai tiktu uzraudzīta atbilstība šai regulai, un par prospekta apstiprināšanu gulstas uz kompetento iestādi, kas izraudzīta saskaņā ar 1. punktu.

Dalībvalstis paziņo Komisijai, EVTI un citu dalībvalstu kompetentajām iestādēm 2. daļā norādīto lēmumu, tostarp precīzus nosacījumus attiecībā uz šā deleģējuma pārvaldību.

3. Šā panta 1. un 2. punkts neskar dalībvalsts iespēju veikt atsevišķus juridiskus vai administratīvus pasākumus attiecībā uz tām Eiropas aizjūras teritorijām, kuru ārlietas ir minētās dalībvalsts atbildībā.

30. pants

Kompetento iestāžu pilnvaras

1. Lai veiktu savus pienākumus saskaņā ar šo regulu, kompetentajām iestādēm saskaņā ar valstu tiesību aktiem ir vismaz šādas uzraudzības un izmeklēšanas pilnvaras:

- (a) pieprasīt emitentiem, piedāvātājiem vai personām, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai regulētā tirgū, prospektā ietvert papildu informāciju, ja tas vajadzīgs ieguldītāju aizsardzībai;
- (b) pieprasīt emitentiem, piedāvātājiem vai personām, kuras lūdz pielaidi tirdzniecībai regulētā tirgū, un personām, kuras kontrolē tos vai kuras tie kontrolē, sniegt informāciju un dokumentus;
- (c) pieprasīt tā emitenta, piedāvātāja vai personas, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai regulētā tirgū, revidentiem un vadītājiem, kā arī finanšu starpniekiem, kas pilnvaroti izdarīt publisko piedāvājumu vai lūgt pielaidi tirdzniecībai, sniegt informāciju;
- (d) apturēt publisko piedāvājumu vai pielaidi tirdzniecībai, ilgākais, uz 25 secīgām darbdienu jebkurā atsevišķā gadījumā, ja tai ir pamats aizdomām, ka pārkāpti šīs regulas noteikumi;
- (e) aizliegt vai apturēt reklāmas vai lūgt emitentus, piedāvātājus vai personas, kas lūdz piekļuvi tirdzniecībai regulētā tirgū, vai attiecīgajiem finanšu starpniekiem pārtraukt vai apturēt reklāmas, ilgākais, uz 10 secīgām darbdienu jebkurā atsevišķā gadījumā, ja tai ir pamats uzskatīt, ka pārkāpti šīs regulas noteikumi;
- (f) aizliegt publisko piedāvājumu, ja tā konstatē, ka pārkāpti šīs regulas noteikumi, vai ja tai ir pamats aizdomām, ka tie varētu tikt pārkāpti;
- (g) apturēt vai lūgt attiecīgos regulētos tirgus apturēt tirdzniecību regulētā tirgū, ilgākais, uz 10 secīgām darbdienu jebkurā atsevišķā gadījumā, ja tai ir pamats uzskatīt, ka pārkāpti šīs regulas noteikumi;
- (h) aizliegt tirdzniecību regulētā tirgū, ja tā konstatē, ka pārkāpti šīs regulas noteikumi;

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

- (i) darīt zināmu atklātībai faktu, ka emitents, piedāvātājs vai persona, kas lūdz piekļuvi tirdzniecībai, nepilda savus pienākumus;
- (j) apturēt apstiprināšanai iesniegtā prospekta pārbaudi vai apturēt publisko piedāvājumu vai pielaidi tirdzniecībai, ja kompetentā iestāde izmanto pilnvaras piemērot aizliegumu vai ierobežojumu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 600/2014 42. pantu ⁽¹⁾ līdz tāda aizlieguma vai ierobežojuma atcelšanai;
- (k) noraidīt jebkura tāda prospekta apstiprināšanu, ko sagatavojis konkrēts emitents, piedāvātājs vai persona, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai, ne ilgāk kā uz 5 gadiem, ja minētais emitents, piedāvātājs vai persona, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai, atkārtoti un nopietni pārkāpis šīs regulas noteikumus;
- (l) atklāt vai lūgt emitentu atklāt visu būtisko informāciju, kas var ietekmēt tirdzniecībai regulētā tirgū pieļauto vērtspapīru novērtējumu, lai nodrošinātu ieguldītāju aizsardzību un tirgus vienmērīgu darbību;
- (m) apturēt vai lūgt attiecīgo regulēto tirgu apturēt vērtspapīru tirdzniecību, ja tā uzskata, ka emitenta situācijas rezultātā tirdzniecība negatīvi ietekmētu ieguldītāju intereses;
- (n) veikt inspekcijas vai izmeklēšanas vietās, kas nav fizisko personu privātā dzīvesvieta, un šim nolūkam iekļūt telpās, lai piekļūtu dokumentiem vai citai informācijai jebkādā formātā, ja pastāv pamatotas aizdomas par to, ka dokumenti vai citi ar inspekcijas vai izmeklēšanas priekšmetu saistīti dati var būt svarīgi, lai pierādītu šīs regulas pārkāpšanas faktu.

Nepieciešamības gadījumā saskaņā ar valsts tiesību aktiem kompetentā iestāde var lūgt attiecīgo tiesu iestādi nolemt par pirmajā daļā norādīto pilnvaru izmantošanu. Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 21. pantu EVTI ir tiesīga piedalīties n) apakšpunktā norādītajās pārbaudēs uz vietas, ja tās tiek veiktas kopā ar divām vai vairākām kompetentajām iestādēm.

2. Kompetentās iestādes savas 1. punktā norādītās funkcijas un pilnvaras īsteno pilnā apmērā, kas vajadzīgs, lai pildītu tām noteiktos pienākumu uzraudzīt šīs regulas ievērošanu un prospekta apstiprināšanu kādā no šādiem veidiem:

- (a) tieši;
- (b) sadarbībā ar citām iestādēm;
- (c) uz savu atbildību deleģējot savas pilnvaras šādām iestādēm;
- (d) izmantojot kompetentās tiesu iestādes.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka ir ieviesti atbilstīgi pasākumi, lai kompetentajām iestādēm būtu visas uzraudzības un izmeklēšanas pilnvaras, kas vajadzīgas to pienākumu veikšanai.

4. Ja persona kompetentajai iestādei dara pieejamu informāciju saskaņā ar šo regulu, netiek uzskatīts, ka tā pārkāpusi kādu informācijas atklāšanas ierobežojumu, kas paredzēts līgumā vai kādā normatīvo vai administratīvo aktu noteikumā, un attiecīgo personu saistībā ar šādu paziņošanu nesauc ne pie kāda veida atbildības.

5. Šā panta 1. līdz 3. punkts neskar iespēju, ko kāda dalībvalsts var izmantot, lai veiktu atsevišķus juridiskus vai administratīvus pasākumus attiecībā uz tām Eiropas aizjūras teritorijām, kuru ārlietas ir minētās dalībvalsts atbildībā.

31. pants***Sadarbība starp kompetentajām iestādēm***

1. Kompetentās iestādes sadarbojas cita ar citu un ar EVTI, ja tas ir vajadzīgs šīs regulas nolūkiem. Tās bez nepamatotas kavēšanās veic informācijas apmaiņu un sadarbojas izmeklēšanas, uzraudzības un izpildes darbībās.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 15. maija Regula (ES) Nr. 600/2014 par finanšu instrumentu tirgiem un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (OV L 173, 12.6.2014., 84. lpp.).

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

Ja dalībvalstis saskaņā ar 36. pantu paredz kriminālsodus par šīs regulas noteikumu pārkāpumiem, tās nodrošina, ka atbilstīgi pasākumi tiek ieviesti tā, lai kompetentajām iestādēm būtu visas nepieciešamās pilnvaras sadarbībai ar to jurisdikcijā esošajām tiesu iestādēm, lai saņemtu specifisku informāciju, kas saistīta ar kriminālizmeklēšanu vai procedūrām, kas sāktas attiecībā uz šīs regulas iespējamajiem pārkāpumiem, un, izpildot pienākumu šīs regulas nolūkiem sadarbīties savā starpā un ar EVTI, šo informāciju nodot citām kompetentajām iestādēm un EVTI.

2. Kompetentā iestāde var atteikties atbildēt uz informācijas pieprasījumu vai lūgumu sadarbīties ar izmeklēšanu vienīgi šādos ārkārtas apstākļos, proti, ja:

- (a) pieprasījuma ievērošana varētu kaitēt kompetentās iestādes pašas veiktajai izmeklēšanai, izpildes pasākumiem vai kriminālizmeklēšanai;
- (b) pirms pieprasījuma saņemšanas dalībvalsts iestādes jau ir sākušas tiesvedību saistībā ar tām pašām darbībām un pret tām pašām personām;
- (c) pieprasījuma saņēmējā dalībvalstī jau ir pasludināts galīgais spriedums attiecībā uz šādām personām un saistībā ar tām pašām darbībām.

3. Pēc pieprasījuma kompetentās iestādes tūlīt sniedz jebkuru informāciju, kas nepieciešama šīs regulas mērķiem.

4. Vienas dalībvalsts kompetentā iestāde var lūgt palīdzību citas dalībvalsts kompetentajai iestādei saistībā ar inspekcijām vai izmeklēšanām uz vietas.

Kompetentā iestāde, kas iesniedz pieprasījumu, informē EVTI par ikvienu pirmajā daļā minēto pieprasījumu. Ja izmeklēšanai vai inspekcijai ir pārrobežu ietekme, EVTI pēc vienas no kompetentajām iestādēm pieprasījuma koordinē šo izmeklēšanu vai inspekciju.

Ja kompetentā iestāde saņem citas dalībvalsts kompetentās iestādes pieprasījumu veikt inspekciju vai izmeklēšanu uz vietas, tā var rīkoties kādā no turpmāk minētajiem veidiem:

- (a) pati veic inspekciju vai izmeklēšanu uz vietas;
- (b) ļauj kompetentajai iestādei, kas iesniegusi pieprasījumu, piedalīties inspekcijā vai izmeklēšanā uz vietas;
- (c) ļauj kompetentajai iestādei, kas iesniegusi pieprasījumu, pašai veikt inspekciju vai izmeklēšanu uz vietas;
- (d) ieceļ revidentus vai ekspertus inspekcijas vai izmeklēšanas veikšanai uz vietas; un/vai
- (e) kopīgi ar citām kompetentajām iestādēm veic konkrētus uzdevumus, kas saistīti ar uzraudzības darbībām.

5. Kompetentās iestādes var vērsties pie EVTI gadījumos, kad sadarbības lūgums, jo īpaši informācijas apmaiņa, ir noraidīta vai pieņemamā termiņā nav tikusi sniegta atbilde. Neskarot Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 258. pantu, EVTI pirmajā teikumā norādītajos gadījumos var rīkoties saskaņā ar pilnvarām, kas tai piešķirtas ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 19. pantu.

6. EVTI var izstrādāt regulatīvo tehnisko standartu projektu, lai precizētu informācijas apmaiņu starp kompetentajām iestādēm saskaņā ar 1. punktu.

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras pieņemt pirmajā daļā norādītos regulatīvos tehniskos standartus saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 10.–14. pantu.

7. EVTI var izstrādāt īstenošanas tehnisko standartu projektus, lai izveidotu standarta formātus, veidnes un procedūras sadarbībai un informācijas apmaiņai starp kompetentajām iestādēm.

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras pieņemt trešajā daļā norādītos īstenošanas tehniskos standartus saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 15. pantu.

32. pants

Sadarbība ar EVTI

1. Kompetentās iestādes sadarbojas ar EVTI šīs regulas nolūkā saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1095/2010.
2. Kompetentās iestādes bez kavēšanās sniedz EVTI visu informāciju, kas nepieciešama tās pienākumu izpildei, saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 35. pantu.
3. Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šā panta piemērošanai, EVTI izstrādā īstenošanas tehnisko standartu projektu, lai noteiktu 2. punktā minētās informācijas apmaiņas procedūras un formātus.

Komisija tiek pilnvarota pieņemt pirmajā daļā minētos īstenošanas tehniskos standartus saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 15. pantu.

33. pants

Dienesta noslēpums

1. Visu informāciju, ar ko kompetentās iestādes apmainās saskaņā ar šo regulu un kas skar uzņēmējdarbību vai darbības apstākļus, vai citus ekonomisko vai personisko attiecību jautājumus, uzskata par konfidenciālu, un uz to attiecas prasības par dienesta noslēpumu, izņemot gadījumus, kad kompetentā iestāde informācijas paziņošanas laikā dara zināmu, ka informāciju drīkst izpaust, vai kad šāda izpaušana nepieciešama tiesvedībai.
2. Dienesta noslēpuma ievērošanas pienākums attiecas uz visām personām, kas strādā vai ir strādājušas kompetentajā iestādē vai jebkurā iestādē, kurai kompetentā iestāde ir deleģējusi savas pilnvaras. Informāciju, uz ko attiecas dienesta noslēpums, nedrīkst izpaust nevienai citai personai vai iestādei citādi, nekā ir paredzēts Savienības vai valsts tiesību aktu noteikumos.

34. pants

Datu aizsardzība

Attiecībā uz personas datu apstrādi šīs regulas ietvaros kompetentās iestādes šīs regulas nolūkiem savus pienākumus izpilda saskaņā ar valstu normatīvajiem un administratīvajiem aktiem, ar kuriem transponē Direktīvu 95/46/EK.

Attiecībā uz personas datu apstrādi, ko īsteno EVTI šīs regulas ietvaros, EVTI ievēro Regulas (EK) Nr. 45/2001 noteikumus.

35. pants

Drošības pasākumi

1. Ja uzņēmējas dalībvalsts kompetentā iestāde konstatē, ka emitents, piedāvātājs vai persona, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai, ir izdarījusi pārkāpumu vai finanšu iestādes, kas atbild par publisko piedāvājumu, nav izpildījušas pienākumus, ko uzliek šī regula, tā dara šos faktus zināmus izcelsmes dalībvalsts kompetentajai iestādei un EVTI.
2. Ja, neraugoties uz pasākumiem, ko pieņēmusi izcelsmes dalībvalsts kompetentā iestāde, emitents, piedāvātājs vai persona, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai, vai finanšu iestādes, kas ir atbildīgas par publisko piedāvājumu, turpina pārkāpt attiecīgos šīs regulas noteikumus, uzņēmējas dalībvalsts kompetentā iestāde pēc paziņošanas izcelsmes dalībvalsts kompetentajai iestādei un EVTI veic visus attiecīgos pasākumus, lai aizsargātu ieguldītājus, un nekavējoties par šiem pasākumiem paziņo Komisijai EVTI.

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

3. EVTI otrajā punktā norādītajās situācijās var rīkoties saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 19. panta piešķirtajām pilnvarām.

VIII NODAĻA

ADMINISTRATĪVIE PASĀKUMI UN SANKCIJAS

36. pants

Administratīvie pasākumi un sankcijas

1. Neskarot kompetento iestāžu uzraudzības un izmeklēšanas pilnvaras saskaņā ar 30. pantu un dalībvalstu tiesības paredzēt un piemērot kriminālsodus, dalībvalstis saskaņā ar valstu tiesību aktiem kompetentajām iestādēm piešķir pilnvaras piemērot atbilstīgus administratīvus pasākumus un piemērot administratīvas sankcijas, **kas ir iedarbīgas, samērīgas un atturošas. Minētie administratīvie pasākumi un sankcijas attiecas** vismaz uz šādiem pārkāpumiem:

- (a) šīs regulas 3. panta, 5. panta, 6. panta, 7. panta 1.–10. punkta, 8. panta, 9. panta 1.–13. punkta, 10. panta, 11. panta 1. un 3. punkta, 12. panta, 14. panta 2. punkta, 15. panta 1. un 2. punkta, 16. panta 1. punkta, 17. panta 1. un 3. punkta, 18. panta 1.–3. punkta, 19. panta 1. punkta, 20. panta 1.–4. punkta un 7.–10. punkta, 21. panta 2.–4. punkta, 22. panta 1., 2. un 4. punkta un 25. panta pārkāpumi;
- (b) nesadarbošanās vai nepakļaušanās izmeklēšanai vai inspekcijai, vai pieprasījumam, kā norādīts 30. pantā.

Dalībvalstis līdz [12 mēneši pēc **šīs regulas spēkā stāšanās dienas**] var pieņemt lēmumu neparedzēt noteikumus par administratīvajiem sodiem, kā minēts pirmajā daļā, ja par pārkāpumiem, kas minēti attiecīgās daļas a) vai b) apakšpunktā, to valsts tiesību aktos jau ir paredzēti kriminālsodi. Ja dalībvalstis pieņem šādu lēmumu, tās detalizēti paziņo Komisijai un EVTI attiecīgās daļas to kriminālīkumā.

Līdz [12 mēneši pēc **šīs regulas spēkā stāšanās dienas**] dalībvalstis detalizēti paziņo Komisijai un EVTI pirmajā un otrajā daļā minētos noteikumus. Tās nekavējoties informē Komisiju un EVTI par jebkādiem turpmākiem šo noteikumu grozījumiem.

2. Dalībvalstis saskaņā ar valstu tiesību aktiem nodrošina, ka kompetentajām iestādēm ir pilnvaras 1. punkta a) apakšpunktā minētajiem pārkāpumiem piemērot vismaz šādus administratīvus sodus un veikt vismaz šādus administratīvus pasākumus:

- (a) publisks paziņojums, kurā norādīta par pārkāpumu atbildīgā fiziskā vai juridiskā persona un pārkāpuma būtība **saskaņā ar 40. pantu;**
- (b) rīkojums, ar ko par pārkāpumu atbildīgajai fiziskai vai juridiskai personai prasa pārtraukt šādu rīcību, kas veido pārkāpumu;
- (c) ja var noteikt pārkāpuma dēļ gūto peļņu vai novērstos zaudējumus, — maksimālais administratīvais naudas sods vismaz divkārtšā šīs peļņas vai zaudējumu apmērā;
- (d) juridiskām personām maksimālie administratīvie naudas sodi vismaz EUR 5 000 000 apmērā vai – dalībvalstīs, kuru valūta nav euro, – atbilstoša vērtība attiecīgās valsts valūtā [**šīs regulas spēkā stāšanās diena**], vai 3 % no minētās juridiskās personas kopējā gada apgrozījuma saskaņā ar jaunāko pieejamo vadības struktūras apstiprināto finanšu pārskatu.

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

ja juridiskā persona ir mātesuzņēmums vai mātesuzņēmuma meitasuzņēmums, kam prasīts sagatavot konsolidēto finanšu pārskatu atbilstīgi Direktīvai 2013/34/ES, attiecīgais kopējais gada apgrozījums ir kopējais gada apgrozījums vai tam atbilstošs ienākumu veids saskaņā ar attiecīgajiem Savienības tiesību aktiem grāmatvedības jomā saskaņā ar jaunāko pieejamo galvenā mātesuzņēmuma vadības struktūras apstiprināto konsolidēto pārskatu;

- (e) attiecībā uz fizisku personu – maksimālo administratīvo naudas sodu, kas ir vismaz EUR 5 000 000, vai dalībvalstī, kuras valūta nav euro, atbilstošo summu attiecīgajā valūtā [*diena, kad šī regula stājas spēkā*];
3. Dalībvalstis var noteikt papildu sankcijas vai pasākumus un augstākus administratīvo sodu līmeņus, nekā paredzēti šajā regulā.

37. pants

Uzraudzības pilnvaru un sankciju piemērošanas pilnvaru īstenošana

1. Kompetentās iestādes, nosakot administratīvo sodu un pasākumu veidu un līmeni, ņem vērā visus attiecīgos apstākļus, tostarp atbilstīgā gadījumā:
- (a) pārkāpuma smagumu un ilgumu;
  - (b) par pārkāpumu atbildīgās personas atbildības pakāpi;
  - (c) par pārkāpumu atbildīgās personas finansiālo stāvokli, ko īpaši norāda, piemēram, atbildīgās juridiskās personas kopējais apgrozījums vai atbildīgās fiziskās personas gada ienākumi un neto aktīvi;
  - (d) pārkāpuma ietekmi uz privāto ieguldītāju interesēm;
  - (e) par pārkāpumu atbildīgās personas gūtās peļņas vai novērsto zaudējumu apmēru, vai pārkāpuma rezultātā radīto zaudējumu trešām personām, ciktāl to var noteikt;
  - (f) par pārkāpumu atbildīgās personas sadarbības līmeni ar kompetento iestādi, neskarot nepieciešamību nodrošināt šīs personas gūtās peļņas vai novērsto zaudējumu atmaksāšanu;
  - (g) par pārkāpumu atbildīgās personas iepriekšējos pārkāpumus;
  - (h) par pārkāpumu atbildīgās personas veiktos pasākumus, lai novērstu pārkāpuma atkārtošanos.
2. Īstenojot 36. pantā noteiktās pilnvaras piemērot administratīvos sodus un citus administratīvus pasākumus, kompetentās iestādes cieši sadarbojas, lai nodrošinātu, ka to uzraudzības un izmeklēšanas pilnvaru īstenošana un administratīvie sodi un pasākumi, ko tās piemēro, ir efektīvi un atbilstīgi saskaņā ar šo regulu. Tās koordinē savas darbības, lai izvairītos no dublēšanās un pārklāšanās, īstenojot uzraudzības un izmeklēšanas pilnvaras un piemērojot administratīvos sodus un pasākumus saistībā ar pārrobežu gadījumiem.

38. pants

Pārsūdzības tiesības

Dalībvalstis nodrošina tiesības apstrīdēt tiesā pienācīgi pamatotus lēmumus, kuri pieņemti saskaņā ar šo regulu.

39. pants

Ziņošana par pārkāpumiem

1. Kompetentās iestādes izveido efektīvus mehānismus, lai mudinātu un sniegtu iespēju ziņot tām par faktiskiem vai iespējamem šīs regulas pārkāpumiem.

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

2. Pie šā panta 1. punktā minētajiem mehānismiem pieder vismaz:
- (a) konkrētas procedūras ziņojumu saņemšanai par faktiskiem vai iespējamiem pārkāpumiem un turpmākai rīcībai, tostarp drošu sakaru kanālu izveidošana šādiem ziņojumiem;
  - (b) atbilstīga aizsardzība darbiniekiem, kuri strādā saskaņā ar darba līgumu un kuri ziņo par pārkāpumiem, vismaz pret atriebību, diskrimināciju vai citiem negodīgas attieksmes veidiem no darba devēja vai trešo personu puses;
  - (c) identitātes un personas datu aizsardzība personai, kura ziņo par pārkāpumu, un fiziskai personai, par kuru ir aizdomas, ka tā ir izdarījusi pārkāpumu, visos procedūras posmos, neskarot gadījumus, kad informācijas atklāšana paredzēta valstu tiesību aktu noteikumos sakarā ar izmeklēšanu vai tai sekojošu tiesvedību.
3. Dalībvalstis var paredzēt finansiālus stimulus personām, kas sniedz būtisku informāciju par šīs regulas faktiskiem vai iespējamiem pārkāpumiem; šos stimulus var piešķirt saskaņā ar valstu tiesību aktiem, ja šādām personām nav citu iepriekšēju juridisku vai līgumisku pienākumu paziņot šādu informāciju, un ar noteikumu, ka šī informācija ir jauna un ka tās rezultātā piemēro administratīvo sodu vai kriminālsodu vai veic citu administratīvu pasākumu par šīs regulas pārkāpumu.
4. Dalībvalstis nosaka prasību darba devējiem, kuri veic darbības, ko reglamentē finanšu pakalpojumu sniegšanas nolūkā, ieviest atbilstošas iekšējas procedūras darbiniekiem ziņošanai par šīs regulas faktiskiem vai iespējamiem pārkāpumiem, izmantojot konkrētu, neatkarīgu un autonomu kanālu.

40. pants

Lēmumu publicēšana

1. Kompetentās iestādes publicē jebkuru lēmumu piemērot administratīvu sodu vai pasākumu par šīs regulas pārkāpumiem savā oficiālajā tīmekļa vietnē uzreiz pēc tam, kad persona, kuru soda, ir par minēto lēmumu informēta. Šādā publikācijā ietver informāciju vismaz par minētā pārkāpuma veidu un raksturu un atbildīgās personas identitāti. Minētais pienākums neattiecas uz lēmumiem, ar kuriem piemēro pasākumus, kuriem piemīt izmeklēšanas raksturs.
2. Ja kompetentā iestāde uzskata, ka juridiskās personas identitātes vai fiziskās personas identitātes vai personas datu publicēšana ir nesamērīga, ņemot vērā katra gadījuma atsevišķu izvērtējumu, ko veic saistībā ar šādas datu publicēšanas samērīgumu, vai ja šāda publicēšana apdraudētu patlaban notiekošu izmeklēšanu vai finanšu tirgu stabilitāti, dalībvalstis nodrošina, ka kompetentās iestādes:
- (a) atliek lēmuma par sankcijas vai pasākuma piemērošanu publicēšanu līdz brīdim, kad beidz pastāvēt npublicēšanas iemesli;
  - (b) publicē lēmumu par sankcijas vai pasākuma piemērošanu anonīmi saskaņā ar valsts tiesību aktiem, ja tāda anonīma publicēšana nodrošina attiecīgo personas datu efektīvu aizsardzību. Ja tiek pieņemts lēmums publicēt sankcijas vai pasākuma piemērošanu anonīmi, attiecīgo datu publicēšanu var atcelt uz saprātīgu laika posmu, ja tiek paredzēts, ka šajā periodā anonīmas publicēšanas iemesli beidz pastāvēt;
  - (c) npublicē lēmumu par sankcijas vai pasākuma piemērošanu, ja uzskata, ka iespējas saskaņā ar a) un b) apakšpunktu būs nepietiekamas, lai nodrošinātu:
    - i) ka netiek apdraudēta finanšu tirgu stabilitāte;

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

ii) šādu lēmumu publicēšanas samērīgumu attiecībā uz pasākumiem, kas uzskatāmi par vieglāka rakstura.

3. Ja lēmumu par sankcijas vai pasākuma piemērošanu var pārsūdzēt valsts tiesu vai citā iestādē, kompetentās iestādes arī nekavējoties savā oficiālajā tīmekļa vietnē publicē šādu informāciju un jebkādu turpmāku informāciju par šādas pārsūdzības iznākumu. Turklāt publicē arī jebkuru lēmumu, ar ko anulē iepriekšējo lēmumu par sankcijas vai pasākuma piemērošanu.

4. Kompetentās iestādes nodrošina, ka jebkurš lēmums, kas publicēts saskaņā ar šo pantu, ir pieejams to oficiālajā tīmekļa vietnē vismaz piecus gadus pēc tās publicēšanas. Šādās publikācijās ietvertos personas datus kompetentās iestādes oficiālajā tīmekļa vietnē saglabā tik ilgi, cik tas nepieciešams saskaņā ar piemērojamiem datu aizsardzības noteikumiem.

41. pants

Sankciju paziņošana EVTI

1. Kompetentā iestāde ik gadu EVTI sniedz apkopotu informāciju par visām administratīvajām sankcijām un pasākumiem, kas piemēroti saskaņā ar 36. pantu. EVTI šo informāciju publicē gada pārskatā.

Ja dalībvalstis saskaņā ar 36. panta 1. punktu ir nolēmušas noteikt kriminālsodus par 36. panta 1. punktā norādīto noteikumu pārkāpumiem, to kompetentās iestādes ik gadu EVTI iesniedz anonimizētus un apkopotus datus par visām veiktajām kriminālizmeklēšanām un piemērotajiem kriminālsodiem. Datus par piemērotajiem kriminālsodiem EVTI publicē gada pārskatā.

2. Ja kompetentā iestāde ir publiskojusi informāciju par administratīvajiem sodiem vai kriminālsodiem, vai citiem administratīvajiem pasākumiem, tā vienlaikus dara zināmas EVTI šīs administratīvas sankcijas vai pasākumus.

3. Kompetentās iestādes informē EVTI par visiem administratīvajiem sodiem vai pasākumiem, kas tika piemēroti, bet par kuriem informācija nav publicēta atbilstīgi 40. panta 2. punkta c) apakšpunktam, tostarp arī par jebkādu ar konkrētu sankciju saistītu pārsūdzību un tās iznākumu. Dalībvalstis nodrošina, ka kompetentās iestādes saņem informāciju un galīgo spriedumu saistībā ar jebkuru piemēroto kriminālsodu un iesniedz to EVTI. EVTI uztur tai paziņoto sodu centrālo datubāzi vienīgi nolūkā apmainīties ar informāciju starp kompetentajām iestādēm. Šī datubāze ir pieejama vienīgi kompetentajām iestādēm un tiks atjaunināta, pamatojoties uz kompetento iestāžu sniegto informāciju.

IX NODAĻA

DELEĢĒTIE AKTI UN ĪSTENOŠANAS AKTI

42. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Komisijai tiek piešķirtas pilnvaras pieņemt deleģētos aktus, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.

2. Pilnvaras pieņemt 1. panta 6. punktā, 2. panta 2. punktā, 13. panta 1. un 2. punktā, 14. panta 3. punktā, 15. panta 3. punktā un 27. panta 3. punktā minētos *deleģētos aktus* Komisijai piešķir uz nenoteiktu laiku no [šīs regulas spēkā stāšanās diena].

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt pilnvaru deleģēšanu, kas norādīta 1. panta 6. punktā, 2. panta 2. punktā, 13. panta 1. un 2. punktā, 14. panta 3. punktā, 15. panta 3. punktā un 27. panta 3. punktā. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.
4. Līdzko Komisija ir pieņēmusi deleģēto aktu, tā par to vienlaikus paziņo Eiropas Parlamentam un Padomei.
5. Deleģētais akts, kas pieņemts saskaņā ar 1. panta 6. punktu, 2. panta 2. punktu, 13. panta 1. un 2. punktu, 14. panta 3. punktu, 15. panta 3. punktu un 27. panta 3. punktu, stājas spēkā tikai tad, ja ne Eiropas Parlaments, ne Padome trīs mēnešu laikā pēc informācijas saņemšanas nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā termiņa beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir paziņojuši Komisijai, ka necels iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai **pēc** Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par trim mēnešiem.

43. pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz Eiropas Vērtspapīru komiteja, kas izveidota ar Komisijas Lēmumu 2001/528/EK. ⁽¹⁾ Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.
2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

X NODAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

44. pants

Atcelšana

1. Direktīvu 2003/71/EK atceļ no [dienu, kad sāk piemērot šo regulu].
2. Atsauces uz Direktīvu 2003/71/EK uzskata par atsaucēm uz šo regulu, un tās lasa saskaņā ar atbilstības tabulu, kas iekļauta šīs regulas IV pielikumā.

4. Prospektus, kuri apstiprināti saskaņā ar valstu tiesību aktiem, ar kuriem transponē Direktīvu 2003/71/EK, pirms [dienu, kad sāk piemērot šo regulu] attiecīgajam valsts tiesību akti turpina reglamentēt līdz to beigu termiņam vai līdz ir pagājuši divpadsmit mēneši pēc [dienu, kad sāk piemērot šo regulu], atkarībā no tā, kas notiek vispirms.

45. pants

EVTI ziņojums par prospektiem

1. Pamatojoties uz dokumentiem, kas publiskoti, izmantojot 20. panta 6. punktā norādīto mehānismu, EVTI ik gadu publicē ziņojumu, kurā ietverti statistikas dati par Savienībā apstiprinātajiem un paziņotajiem prospektiem, un analīzi par tendencēm, ņemot vērā emitentu veidus, jo īpaši MVU un emisiju veidus, jo īpaši piedāvājuma samaksu, pārvedamo vērtspapīru veidu, tirdzniecības vietas veidu un nominālvērtību.

⁽¹⁾ Komisijas 2001. gada 6. jūnija Lēmums 2001/528/EK, ar ko izveido Eiropas vērtspapīru komiteju (OV L 191, 13.7.2001., 45. lpp.).

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

2. Minētajā ziņojumā jo īpaši ietver:
- (a) analīzi par apmēru, kādā 14. un 15. pantā norādītie informācijas atklāšanas režīmi un 9. pantā norādītais vispārējais reģistrācijas dokuments tiek izmantots visā Savienībā;
  - (b) statistiku par pamatprospektiem un galīgajiem noteikumiem, un par prospektiem, kuri sagatavoti kā atsevišķi dokumenti vai kā viens dokuments;
  - (c) statistiku par vidējām un kopējām summām, kas piesaistītas ar vērtspapīru publisku piedāvājumu saskaņā ar šo regulu, par sarakstā neiekļautiem uzņēmumiem, kuru vērtspapīri tiek tirgoti daudzpusējās tirdzniecības sistēmās, tostarp MVU izaugsmes tirgos, un par uzņēmumiem, kuru vērtspapīri ir pielaisti tirdzniecībai regulētos tirgos. Attiecīgā gadījumā tāda statistika sniedz sākotnējo publisko piedāvājumu un nākamo piedāvājumu sadalījumu, un pašu kapitāla vērtspapīrus atdala no tādiem vērtspapīriem, kas nav pašu kapitāla vērtspapīri;
- (ca) **statistikas datus par prospektu sagatavošanas izmaksām, kuri iedalīti vismaz pēc dažādu emitentu kategorijas, emisijas lieluma un vietas, kā arī emitentiem noteikto maksu un nodevu kategorijas un to pakalpojumu sniedzēju kategorijām, kuri tās iekasējuši; statistikas datiem pievieno analīzi par to, cik efektīva ir konkurence starp pakalpojumu sniedzējiem, kas iesaistīti prospektu sagatavošanā, un ieteikumus par to, kā samazināt izmaksas.**

46. pants

Izvērtēšana

Pirms [pieci gadi **pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas**] Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par šīs regulas piemērošanu, kam attiecīgā gadījumā pievienots tiesību akta priekšlikums.

Minētajā ziņojumā cita starpā tiks vērtēts, vai prospekta kopsavilkums, 14. un 15. pantā izklāstītie informācijas atklāšanas režīmi un 9. pantā izklāstītais vispārējais reģistrācijas dokuments joprojām atbilst to paredzētajam mērķim. Ziņojumā ņem vērā 19. panta 12. punktā minētās salīdzinošās izvērtēšanas rezultātus.

47. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

1. Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.
  2. To piemēro no [24 mēneši **pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas**].
- 2.a Atkāpjoties no 2. punkta, dalībvalstis no šīs regulas spēkā stāšanās dienas var izvēlēties piemērot robežvērtības, kas noteiktas, lai varētu piemērot šīs regulas 1. panta 3. punkta d) apakšpunktā paredzēto atbrīvojumu vai 3. panta 2. punktā paredzēto izvēles iespēju.**
3. Dalībvalstis [24 mēneši **pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas**] veic visus nepieciešamos pasākumus, lai ievērotu 11. panta, 19. panta 8. punkta, 29. panta, 30. panta, 36. panta, 37. panta, 38. panta, 39. panta, 40. panta un 41. panta prasības.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Brisele,

Eiropas Parlamenta vārdā —
priekšsēdētājs

Padomes vārdā —
priekšsēdētājs

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

I PIELIKUMS

PROSPEKTS

I. Kopsavilkums**II. Direktoru, augstākās vadības, padomdevēju un revidentu identitāte**

Mērķis ir noteikt uzņēmuma pārstāvjus un citas privātpersonas, kas saistītas ar uzņēmuma piedāvājumu vai pielaidi tirdzniecībai; šīs ir personas, kas ir atbildīgas par prospekta sastādīšanu, un tās, kas ir atbildīgas par finanšu pārskatu revīziju.

III. Piedāvājuma statistika un paredzētais laika grafiks

Mērķis ir sniegt būtisku informāciju attiecībā uz piedāvājuma īstenošanu un to nozīmīgo datumu noteikšanu, kas saistīti ar šo piedāvājumu.

A. Piedāvājuma statistika

B. Paņēmieni un paredzētais laika grafiks

IV. Būtiska informācija

Mērķis ir apkopot būtisku informāciju par uzņēmuma finanšu stāvokli, kapitalizāciju un riska faktoriem. Ja finanšu pārskati, kas ietverti dokumentā, ir koriģēti, lai atspoguļotu būtiskas pārmaiņas uzņēmuma grupas struktūrā vai grāmatvedības politikā, izraudzītajiem finanšu datiem arī jābūt koriģētiem.

A. Atlasīti finanšu dati

B. Kapitalizācija un parādsaistības

C. Piedāvājuma iemesli un ieņēmumu izlietojums

D. Riska faktori

V. Informācija par uzņēmumu

Mērķis ir sniegt informāciju par uzņēmuma saimniecisko darbību, produkciju, ko tas ražo, vai pakalpojumiem, ko tas sniedz, un faktoriem, kas ietekmē uzņēmējdarbību. Paredzēts ir arī sniegt informāciju par uzņēmuma pamatlīdzekļu pietiekamību un piemērotību, kā arī tā nākotnes plāniem attiecībā uz jaudas palielināšanu vai samazināšanu.

A. Uzņēmuma attīstības vēsture

B. Uzņēmējdarbības pārskats

C. Organizācijas struktūra

D. Pamatlīdzekļi

VI. Darbības un finanšu pārskats un perspektīvas

Mērķis ir sniegt vadības paskaidrojumu par faktoriem, kas ir ietekmējuši uzņēmuma finanšu stāvokli un darbības rezultātus iepriekšējos laika posmos, uz kuru attiecas finanšu pārskati, un vadības novērtējumu par riskiem un tendencēm, kas, paredzams, būtiski ietekmēs uzņēmuma finanšu stāvokli un darbības rezultātus turpmākajos laika posmos.

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

- A. Darbības rezultāti
- B. Likviditāte un kapitāla resursi
- C. Pētniecība un attīstība, patenti un licences, utt.
- D. Tendences

VII. Direktori, augstākā vadība un darbinieki

Mērķis ir sniegt informāciju, kas attiecas uz uzņēmuma direktoriem un vadītājiem un kas ļaus ieguldītājiem novērtēt to pieredzi, kvalifikācijas un atbildības līmeņus, kā arī to saistību ar uzņēmumu.

- A. Direktori un augstākie vadītāji
- B. Atbildība
- C. Padomes prakse
- D. Darbinieki
- E. Akciju īpašuma tiesības

VIII. Lielākie akcionāri un saistīto pušu darījumi

Mērķis ir sniegt informāciju par lielākajiem akcionāriem un citiem akcionāriem, kuri var kontrolēt uzņēmumu vai kuriem ir ietekme uz to. Uzņēmums arī sniedz informāciju par darījumiem, kurus uzņēmums ir noslēdzis ar personām, kas saistītas ar uzņēmumu, un par to, vai šo darījumu noteikumi ir taisnīgi attiecībā uz uzņēmumu.

- A. Lielākie akcionāri
- B. Saistīto pušu darījumi
- C. Ekspertu un padomdevēju intereses.

IX. Finanšu informācija

Mērķis ir norādīt, kuri finanšu pārskati jāiekļauj dokumentā, kā arī apskatāmos laika posmus, finanšu pārskatu vecumu un citu finansiāla rakstura informāciju. Grāmatvedības un revīzijas principus, kas tiks pieņemti, lai tos izmantotu finanšu pārskatu sagatavošanā un revīzijā, nosaka saskaņā ar starptautiskiem grāmatvedības un revīzijas standartiem.

- A. Konsolidēti pārskati un cita finanšu informācija
- B. Būtiskas izmaiņas

X. Sīkāka informācija par piedāvājumu un pielaidi tirdzniecībai

Mērķis ir sniegt informāciju par vērtspapīru piedāvājumu un pielaidi tirdzniecībai, vērtspapīru izplatīšanas plānu un saistītiem jautājumiem.

- A. Piedāvājums un pielaide tirdzniecībai
- B. Izplatīšanas plāns
- C. Tirgi
- D. Vērtspapīru turētāji, kas tos pārdod
- E. Sadalījums (tikai par kapitāla vērtspapīriem)
- F. Emisijas izdevumi

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

XI. Papildu informācija

Mērķis ir sniegt informāciju, kuras lielākā daļa ir tiesību aktos paredzēta un kura nav atspoguļota citur prospektā.

- A. Akciju kapitāls
  - B. Dibināšanas līgums un statūti
  - C. Būtiski līgumi
  - D. Valūtas maiņas kontrole
  - E. Brīdinājums par nodokļu sekām
  - F. Dividendes un pilnvarotais maksātājs
  - G. Ekspertu paziņojums
  - H. Sabiedrībai pieejamie dokumenti
  - I. Papildu informācija
-

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

II PIELIKUMS

REĢISTRĀCIJAS DOKUMENTS

I. Direktoru, augstākās vadības, padomdevēju un revidentu identitāte

Mērķis ir noteikt uzņēmuma pārstāvjus un citas privātpersonas, kas saistītas ar uzņēmuma piedāvājumu vai pielaidi tirdzniecībai; šīs ir personas, kas ir atbildīgas par prospekta sastādīšanu, un tās, kas ir atbildīgas par finanšu pārskatu revīziju.

II. Būtiska informācija par emitentu

Mērķis ir apkopot būtisku informāciju par uzņēmuma finanšu stāvokli, kapitalizāciju un riska faktoriem. Ja finanšu pārskati, kas ietverti dokumentā, ir koriģēti, lai atspoguļotu būtiskas pārmaiņas uzņēmuma grupas struktūrā vai grāmatvedības politikā, izraudzītajiem finanšu datiem arī jābūt koriģētiem.

- A. Atlasīti finanšu dati
- B. Kapitalizācija un parādsaistības
- C. Riska faktori

III. Informācija par uzņēmumu

Mērķis ir sniegt informāciju par uzņēmuma saimniecisko darbību, produkciju, ko tas ražo, vai pakalpojumiem, ko tas sniedz, un faktoriem, kas ietekmē uzņēmējdarbību. Paredzēts ir arī sniegt informāciju par uzņēmuma pamatlīdzekļu pietiekamību un piemērotību, kā arī tā nākotnes plāniem attiecībā uz jaudas palielināšanu vai samazināšanu.

- A. Uzņēmuma attīstības vēsture
- B. Uzņēmējdarbības pārskats
- C. Organizācijas struktūra
- D. Pamatlīdzekļi

IV. Darbības un finanšu pārskats un perspektīvas

Mērķis ir sniegt vadības paskaidrojumu par faktoriem, kas ir ietekmējuši uzņēmuma finanšu stāvokli un darbības rezultātus iepriekšējos laika posmos, uz kuru attiecas finanšu pārskati, un vadības novērtējumu par riskiem un tendencēm, kas, paredzams, būtiski ietekmēs uzņēmuma finanšu stāvokli un darbības rezultātus turpmākajos laika posmos.

- A. Darbības rezultāti
- B. Likviditāte un kapitāla resursi
- C. Pētniecība un attīstība, patenti un licences, utt.
- D. Tendences

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

V. Direktori, augstākā vadība un darbinieki

Mērķis ir sniegt informāciju, kas attiecas uz uzņēmuma direktoriem un vadītājiem un kas ļaus ieguldītājiem novērtēt to pieredzi, kvalifikācijas un atbildības līmeņus, kā arī to saistību ar uzņēmumu.

- A. Direktori un augstākie vadītāji
- B. Atbildība
- C. Padomes prakse
- D. Darbinieki
- E. Akciju īpašuma tiesības

VI. Lielākie akcionāri un saistīto pušu darījumi

Mērķis ir sniegt informāciju par lielākajiem akcionāriem un citiem akcionāriem, kuri var kontrolēt uzņēmumu vai kuriem ir ietekme uz to. Uzņēmums arī sniedz informāciju par darījumiem, kurus uzņēmums ir noslēdzis ar personām, kas saistītas ar uzņēmumu, un par to, vai šo darījumu noteikumi ir taisnīgi attiecībā uz uzņēmumu.

- A. Lielākie akcionāri
- B. Saistīto pušu darījumi
- C. Ekspertu un padomdevēju intereses.

VII. Finanšu informācija

Mērķis ir norādīt, kuri finanšu pārskati jāiekļauj dokumentā, kā arī apskatāmos laika posmus, finanšu pārskatu vecumu un citu finansiāla rakstura informāciju. Grāmatvedības un revīzijas principus, kas tiks pieņemti, lai tos izmantotu finanšu pārskatu sagatavošanā un revīzijā, nosaka saskaņā ar starptautiskiem grāmatvedības un revīzijas standartiem.

- A. Konsolidēti pārskati un cita finanšu informācija
- B. Būtiskas izmaiņas

VIII. Papildu informācija

Mērķis ir sniegt informāciju, kuras lielākā daļa ir tiesību aktos paredzēta un kura nav atspoguļota citur prospektā.

- A. Akciju kapitāls
  - B. Dibināšanas līgums un statūti
  - C. Būtiski līgumi
  - D. Ekspertu paziņojums
  - E. Sabiedrībai pieejamie dokumenti
  - F. Papildu informācija
-

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

III PIELIKUMS

VĒRTSPAPĪRU APRAKSTS

I. Direktoru, augstākās vadības, padomdevēju un revidentu identitāte

Mērķis ir noteikt uzņēmuma pārstāvjus un citas privātpersonas, kas saistītas ar uzņēmuma piedāvājumu vai pielaidi tirdzniecībai; šīs ir personas, kas ir atbildīgas par prospekta sastādīšanu, un tās, kas ir atbildīgas par finanšu pārskatu revīziju.

II. Piedāvājuma statistika un paredzētais laika grafiks

Mērķis ir sniegt būtisku informāciju attiecībā uz piedāvājuma īstenošanu un to nozīmīgo datumu noteikšanu, kas saistīti ar šo piedāvājumu.

- A. Piedāvājuma statistika
- B. Paņēmieni un paredzētais laika grafiks

III. Būtiska informācija par emitentu

Mērķis ir apkopot būtisku informāciju par uzņēmuma finanšu stāvokli, kapitalizāciju un riska faktoriem. Ja finanšu pārskati, kas ietverti dokumentā, ir koriģēti, lai atspoguļotu būtiskas pārmaiņas uzņēmuma grupas struktūrā vai grāmatvedības politikā, izraudzītajiem finanšu datiem arī jābūt koriģētiem.

- A. Kapitalizācija un parādsaistības
- B. Piedāvājuma iemesli un ieņēmumu izlietojums
- C. Riska faktori

IV. Ekspertu intereses

Mērķis ir sniegt informāciju par darījumiem, kurus uzņēmums noslēdzis ar ekspertiem vai padomdevējiem, kas nav nodarbināti pastāvīgi.

V. Sīkāka informācija par piedāvājumu un pielaidi tirdzniecībai

Mērķis ir sniegt informāciju par vērtspapīru piedāvājumu un pielaidi tirdzniecībai, vērtspapīru izplatīšanas plānu un saistītiem jautājumiem.

- A. Piedāvājums un pielaide tirdzniecībai
- B. Izplatīšanas plāns
- C. Tirgi
- D. Akcionāri, kas pārdod savas akcijas
- E. Sadalījums (tikai par kapitāla vērtspapīriem)
- F. Emisijas izdevumi

VI. Papildu informācija

Mērķis ir sniegt informāciju, kuras lielākā daļa ir tiesību aktos paredzēta un kura nav atspoguļota citur prospektā.

- A. Valūtas maiņas kontrole
- B. Brīdinājums par nodokļu sekām
- C. Dividendes un pilnvarotais maksātājs
- D. Ekspertu paziņojums
- E. Sabiedrībai pieejamie dokumenti

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

IV PIELIKUMS

Atbilstības tabula

(minēta 44. pantā)

Direktīva 2003/71/EK	Šī regula
1. panta 1. punkts	1. panta 1. punkts
1. panta 2. punkts, izņemot 1. panta 2. punkta h) apakšpunktu	1. panta 2. punkts
1. panta 2. punkta h) apakšpunkts	1. panta 3. punkta d) apakšpunkts:
1. panta 3. punkts	4. pants
1. panta 4. punkts	1. panta 5. punkta a) un b) apakšpunkts
2. panta 1. punkts	2. panta 1. punkts
2. panta 4. punkts	2. panta 2. punkts
3. panta 1. punkts	3. panta 1. punkts
3. panta 2. punkta a) apakšpunkts	1. panta 3. punkta a) apakšpunkts
3. panta 2. punkta b) apakšpunkts	1. panta 3. punkta b) apakšpunkts
3. panta 2. punkta c) apakšpunkts	1. panta 3. punkta c) apakšpunkts
3. panta 2. punkta d) apakšpunkts:	—
3. panta 2. punkta e) apakšpunkts	—
3. panta 2. punkta 2. un 3. daļa	5. pants
3. panta 3. punkts	3. panta 3. punkts
3. panta 4. punkts	1. panta 5. punkta b) apakšpunkts
4. panta 1. punkta a) apakšpunkts	1. panta 3. punkta e) apakšpunkts
4. panta 1. punkta b) apakšpunkts	1. panta 3. punkta f) apakšpunkts
4. panta 1. punkta c) apakšpunkts	1. panta 3. punkta g) apakšpunkts
4. panta 1. punkta d) apakšpunkts:	1. panta 3. punkta h) apakšpunkts

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

Direktīva 2003/71/EK	Šī regula
4. panta 1. punkta e) apakšpunkts	1. panta 3. punkta i) apakšpunkts
4. panta 1. punkta 2. līdz 5. daļa	—
4. panta 2. punkta a) apakšpunkts	1. panta 4. punkta a) apakšpunkts
4. panta 2. punkta b) apakšpunkts	1. panta 4. punkta c) apakšpunkts
4. panta 2. punkta c) apakšpunkts	1. panta 4. punkta d) apakšpunkts:
4. panta 2. punkta d) apakšpunkts:	1. panta 4. punkta e) apakšpunkts
4. panta 2. punkta e) apakšpunkts	1. panta 4. punkta f) apakšpunkts
4. panta 2. punkta f) apakšpunkts	1. panta 4. punkta g) apakšpunkts
4. panta 2. punkta g) apakšpunkts	1. panta 4. punkta b) apakšpunkts
4. panta 2. punkta h) apakšpunkts	1. panta 4. punkta h) apakšpunkts
4. panta 3. punkts	1. panta 6. punkts
5. panta 1. punkts	6. panta 1. punkts
5. panta 2. punkts	7. pants
5. panta 3. punkts	6. panta 2. punkts
5. panta 4. punkta 1. daļa	8. panta 1. punkts
5. panta 4. punkta 2. daļa	8. panta 9. punkts
5. panta 4. punkta 3. daļa	8. panta 4. punkts un 24. panta 4. punkts
5. panta 5. punkts	13. panta 1. punkts
6. panta 1. punkts	11. panta 1. punkts
6. panta 2. punkts	11. panta 2. punkts
7. panta 1. punkts	13. panta 1. punkta 1. daļa
7. panta 2. punkta a) apakšpunkts	13. panta 1. punkta 2. daļa, a) apakšpunkts
7. panta 2. punkta b) apakšpunkts	13. panta 2. punkta 2. daļa, b) apakšpunkts
7. panta 2. punkta c) apakšpunkts	13. panta 2. punkta 2. daļa, c) apakšpunkts

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

Direktīva 2003/71/EK	Šī regula
7. panta 2. punkta d) apakšpunkts:	13. panta 2. punkta 2. daļa, c) apakšpunkts
7. panta 2. punkta e) apakšpunkts	15. pants
7. panta 2. punkta f) apakšpunkts	13. panta 2. punkta 2. daļa, d) apakšpunkts
7. panta 2. punkta g) apakšpunkts	14. pants
7. panta 3. punkts	13. panta 3. punkts
7. panta 4. punkts	—
8. panta 1. punkts	17. panta 1. punkts
8. panta 2. punkts	17. panta 2. punkts
8. panta 3. punkts	17. panta 3. punkts
8. panta 3.a punkts	17. panta 4. punkts
8. panta 4. punkts	17. panta 5. punkts
8. panta 5. punkts	—
9. panta 1. punkts	12. panta 1. punkts
9. panta 2. punkts	12. panta 1. punkts
9. panta 3. punkts	12. panta 1. punkts
9. panta 4. punkts	12. panta 2. punkts
11. panta 1. punkts	18. panta 1. punkts
11. panta 2. punkts	18. panta 2. punkts
11. panta 3. punkts	18. panta 4. punkts
12. panta 1. punkts	10. panta 1. punkta 1. daļa
12. panta 2. punkts	10. panta 1. punkta 2. daļa
12. panta 3. punkts	—
13. panta 1. punkts	19. panta 1. punkts
13. panta 2. punkts	19. panta 2. punkts

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

Direktīva 2003/71/EK	Šī regula
13. panta 3. punkts	19. panta 3. punkts
13. panta 4. punkts	19. panta 4. punkts
13. panta 5. punkts	19. panta 7. punkts
13. panta 6. punkts	19. panta 8. punkts
13. panta 7. punkts	19. panta 10. punkts
14. panta 1. punkts	20. panta 1. punkts
14. panta 2. punkts	20. panta 2. punkts
14. panta 3. punkts	—
14. panta 4. punkts	20. panta 5. punkts
14. panta 4.a punkts	20. panta 6. punkts
14. panta 5. punkts	20. panta 8. punkts
14. panta 6. punkts	20. panta 9. punkts
14. panta 7. punkts	20. panta 10. punkts
14. panta 8. punkts	20. panta 11. punkts
15. panta 1. punkts	21. panta 1. punkts
15. panta 2. punkts	21. panta 2. punkts
15. panta 3. punkts	21. panta 3. punkts
15. panta 4. punkts	21. panta 4. punkts
15. panta 5. punkts	—
15. panta 6. punkts	21. panta 5. punkts
15. panta 7. punkts	21. panta 6. punkts
16. panta 1. punkts	22. panta 1. punkts
16. panta 2. punkts	22. panta 2. punkts
16. panta 3. punkts	22. panta 6. punkts

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

Direktīva 2003/71/EK	Šī regula
17. panta 1. punkts	23. panta 1. punkts
17. panta 2. punkts	23. panta 2. punkts
18. panta 1. punkts	24. panta 1. punkts
18. panta 2. punkts	24. panta 2. punkts
18. panta 3. punkta 1. daļa	24. panta 3. punkts
18. panta 3. punkta 2. daļa	20. panta 5. punkta trešā daļa un 20. panta 6. punkts
18. panta 4. punkts	24. panta 6. punkts
19. panta 1. punkts	25. panta 1. punkts
19. panta 2. punkts	25. panta 2. punkts
19. panta 3. punkts	25. panta 3. punkts
19. panta 4. punkts	—
20. panta 1. punkts	27. panta 1. punkts
20. panta 2. punkts	27. panta 2. punkts
20. panta 3. punkts	27. panta 3. punkts
21. panta 1. punkts	29. panta 1. punkts
21. panta 1.a punkts	32. panta 1. punkts
21. panta 1.b punkts	32. panta 2. punkts
21. panta 2. punkts	29. panta 2. punkts
21. panta 3. punkta a) apakšpunkts	30. panta 1. punkta a) apakšpunkts
21. panta 3. punkta b) apakšpunkts	30. panta 1. punkta b) apakšpunkts
21. panta 3. punkta c) apakšpunkts	30. panta 1. punkta c) apakšpunkts
21. panta 3. punkta d) apakšpunkts:	30. panta 1. punkta d) apakšpunkts:
21. panta 3. punkta e) apakšpunkts	30. panta 1. punkta e) apakšpunkts

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

Direktīva 2003/71/EK	Šī regula
21. panta 3. punkta f) apakšpunkts	30. panta 1. punkta f) apakšpunkts
21. panta 3. punkta g) apakšpunkts	30. panta 1. punkta g) apakšpunkts
21. panta 3. punkta h) apakšpunkts	30. panta 1. punkta h) apakšpunkts
21. panta 3. punkta i) apakšpunkts	30. panta 1. punkta i) apakšpunkts
21. panta 3. punkta 2. daļa	30. panta 1. punkta 2. daļa
21. panta 4. punkta a) apakšpunkts	30. panta 1. punkta l) apakšpunkts
21. panta 4. punkta b) apakšpunkts	30. panta 1. punkta m) apakšpunkts
21. panta 4. punkta c) apakšpunkts	—
21. panta 4. punkta d) apakšpunkts:	30. panta 1. punkta n) apakšpunkts
21. panta 4. punkta 2. daļa	30. panta 1. punkta 3. daļa
21. panta 5. punkts	29. panta 3. punkts un 30. panta 5. punkts
22. panta 1. punkts	33. panta 2. punkts
22. panta 2. punkta 1. daļa	31. panta 1. punkts
22. panta 2. punkta 2. daļa	—
22. panta 2. punkta 3. daļa	31. panta 5. punkts
22. panta 3. punkts	—
22. panta 4. punkts	31. panta 6. un 7. punkts
23. panta 1. punkts	35. panta 1. punkts
23. panta 2. punkts	35. panta 2. punkts
24. pants	43. pants
24.a panta 1. punkts	42. panta 2. punkts
24.a panta 2. punkts	42. panta 4. punkts
24.a panta 3. punkts	42. panta 1. punkts

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

Direktīva 2003/71/EK	Šī regula
24.b pants	42. panta 3. punkts
24.c pants	42. panta 5. punkts
25. panta 1. punkts	36. panta 1. punkts
25. panta 2. punkts	40. pants
26. pants	38. pants
27. pants	—
28. pants	—
29. pants	—
30. pants	—
31. pants	46. pants
32. pants	47. pants
33. pants	47. pants

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

P8_TA(2016)0354

Patvērums: pagaidu pasākumi Itālijas un Grieķijas labā *

Eiropas Parlamenta 2016. gada 15. septembra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Padomes lēmumam, ar kuru groza Padomes Lēmumu (ES) 2015/1601 (2015. gada 22. septembris), ar ko nosaka pagaidu pasākumus starptautiskās aizsardzības jomā Itālijas un Grieķijas labā (COM(2016)0171 – C8-0133/2016 – 2016/0089(NLE))

(Apspriešanās)

(2018/C 204/42)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Padomei (COM(2016)0171),
  - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 78. panta 3. punktu, saskaņā ar kuru Padome ar to ir apspriedusies (C8-0133/2016),
  - ņemot vērā Reglamenta 59. pantu,
  - ņemot vērā Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas ziņojumu (A8-0236/2016),
1. apstiprina grozīto Komisijas priekšlikumu;
  2. aicina Komisiju attiecīgi grozīt savu priekšlikumu saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 293. panta 2. punktu;
  3. aicina Padomi informēt Parlamentu, ja tā ir paredzējusi izmaiņas Parlamenta apstiprinātajā tekstā;
  4. prasa Padomei vēlreiz ar to apspriesties, ja tā ir paredzējusi būtiski grozīt Komisijas priekšlikumu;
  5. uzdod priekšsēdētājam Parlamenta nostāju nosūtīt Padomei un Komisijai.

Grozījums Nr. 1

Lēmuma priekšlikums

2. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

- (2) Saskaņā ar Lēmuma (ES) 2015/1601 4. panta 2. punktu no 2016. gada 26. septembra 54 000 pieteikuma iesniedzēju no Itālijas un Grieķijas būtu jāpārceļ uz citu dalībvalstu teritoriju, ja vien līdz tam laikam Komisija saskaņā ar 4. panta 3. punktu nav ierosinājusi iedalīt tos citām labumguvējām dalībvalstīm, kuras saskaras ar ārkārtas situāciju, ko raksturo pēkšņs personu pieplūdums.

Grozījums

- (2) Saskaņā ar Lēmuma (ES) 2015/1601 4. panta 2. punktu no 2016. gada 26. septembra 54 000 pieteikuma iesniedzēju no Itālijas un Grieķijas **minētajā Lēmumā noteiktajā proporcijā (t. i., 12 764 pieteikuma iesniedzēji no Itālijas un 41 236 no Grieķijas)** būtu jāpārceļ uz citu dalībvalstu teritoriju, ja vien līdz tam laikam Komisija saskaņā ar 4. panta 3. punktu nav ierosinājusi iedalīt tos citām labumguvējām dalībvalstīm, kuras saskaras ar ārkārtas situāciju, ko raksturo pēkšņs personu pieplūdums.

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

Grozījums Nr. 2
Lēmuma priekšlikums
3. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (3) *Lēmuma (ES) 2015/1601 1. panta 2. punktā paredzēts, ka Komisija pastāvīgi pārskata situāciju attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgo masveida pieplūdumu dalībvalstīs. Vajadzības gadījumā Komisijai būtu jāiesniedz priekšlikums grozīt minēto lēmumu, lai ņemtu vērā situācijas attīstību uz vietas un tās ietekmi uz pārcelšanas mehānismu, kā arī pieaugošo spiedienu uz dalībvalstīm, jo īpaši dalībvalstīm, kuras savas ģeogrāfiskās atrašanās vietas dēļ pirmās saskaras ar migrāciju.*

svītrots

Grozījums Nr. 3
Lēmuma priekšlikums
3.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (3a) *Lēmuma (ES) 2015/1601 4. panta 1. punkta c) apakšpunktā paredzēta 54 000 pieteikuma iesniedzēju pārcelšana. Lēmuma 2. panta e) punktā pārcelšana definēta kā pieteikuma iesniedzēja pārsūtīšana no tās dalībvalsts teritorijas, kura ir atbildīga par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, uz pārcelšanas mērķa dalībvalsts teritoriju. Pārcelšana neietver personu, kam nepieciešama starptautiskā aizsardzība, pārmitināšanu vai uzņemšanu dalībvalsts teritorijā no trešās valsts.*

Grozījums Nr. 4
Lēmuma priekšlikums
3.b apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (3b) *Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūrai vajadzētu būt pienākamam pastāvīgi novērtēt situāciju attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgo masveida pieplūdumu dalībvalstīs.*

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

Grozījums Nr. 5 Lēmuma priekšlikums

4. apsvērumus

Komisijas ierosinātais teksts

- (4) ES valstu vai to valdību vadītāji 7. martā vienojās strādāt, pamatojoties uz virkni principu, kas kalpo par pamatu nolīgumam ar Turciju, tostarp principu, ka par katru sīrieti, ko Turcija uzņēmusi atpakaļ no Grieķijas salām, no Turcijas uz dalībvalstīm atbilstoši spēkā esošajām saistībām pārmitina citu sīrieti. **Minētie principi tika sīkāk izstrādāti Komisijas paziņojumā par turpmākajiem operatīvajiem pasākumiem ES un Turcijas sadarbībā migrācijas jomā, ar ko aicināja veikt vajadzīgos pasākumus, lai dažas no saistībām saskaņā ar spēkā esošajiem pārceļšanas lēmumiem (proti, visas pašlaik neiedalītās 54 000 vietas vai daļu no tām) pārvest uz tā dēvēto "1:1" shēmu.**

Grozījums

- (4) ES valstu vai to valdību vadītāji 7. martā, **pieņemot paziņojumu**, vienojās strādāt, pamatojoties uz virkni principu, kas kalpo par pamatu nolīgumam ar Turciju, tostarp principu, ka par katru sīrieti, ko Turcija uzņēmusi atpakaļ no Grieķijas salām, no Turcijas uz dalībvalstīm atbilstoši spēkā esošajām saistībām pārmitina citu sīrieti. **Šī 1:1 shēma būtu jāīsteno, lai aizsargātu sīriešus, kuri bēg no kara un vajāšanas, un pilnībā ievērojot tiesības meklēt patvērumu un neizraidīšanas principu, kas paredzēti Savienības tiesību aktos un 1951. gada 28. jūlija Ženēvas konvencijā un tās 1967. gada 31. janvāra protokolā par bēgļa statusu.**

Grozījums Nr. 6

Lēmuma priekšlikums

5. apsvērumus

Komisijas ierosinātais teksts

- (5) **Var sagaidīt, ka** pārmitināšana, ar humāniem apsvērumiem pamatota uzņemšana vai cita veida likumīga uzņemšana no Turcijas atbilstīgi valsts un daudzpusējām shēmām **atvieglos** migrācijas spiedienu uz **tām** dalībvalstīm, kuras **gūst labumu saskaņā ar Lēmumu (ES) 2015/1601**, nodrošinot likumīgu un drošu ceļu uz Savienību un **tādējādi mazinot** neatbilstīgas ieeļošanas apmērus. Tāpēc **dalībvalstu solidaritātes centieni, savā teritorijā uzņemot Sīrijas valstspiederīgos, kuri atrodas Turcijā un kuriem nepārprotami vajadzīga starptautiskā aizsardzība, būtu jāņem vērā attiecībā uz iepriekš minētajiem 54 000 starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējiem. Attiecībā uz minētajiem 54 000 pieteikuma iesniedzējiem to personu skaits, ko dalībvalsts uzņēmusi no Turcijas, būtu jāatskaita no personu skaita, kas uz minēto dalībvalsti ir pārceļamas saskaņā ar Lēmumu 2015/1601.**

Grozījums

- (5) **Vajadzīga liela mēroga** pārmitināšana, ar humāniem apsvērumiem pamatota uzņemšana vai cita veida likumīga uzņemšana no Turcijas atbilstīgi valsts un daudzpusējām shēmām, **lai atvieglotu** migrācijas spiedienu uz dalībvalstīm, nodrošinot likumīgu un drošu ceļu uz Savienību un **dot iespēju izvairīties no** neatbilstīgas ieeļošanas. Tāpēc **tās būtu jāpaplašina. Līdz šim Savienībā ir pārmitināts vien niecīgs Sīrijas bēgļu skaits. 2016. gada 12. aprīļa rezolūcijā par situāciju Vidusjūras reģionā un nepieciešamību pēc holistiskas ES pieejas migrācijai Eiropas Parlaments aicināja izveidot vairāk drošāku un likumīgu patvēruma meklētāju un bēgļu ceļu uz Savienību, tostarp izveidot saistošu un obligātu Savienības leģislatīvo pieeju pārmitināšanai, visās dalībvalstīs izveidot humanitārās uzņemšanas programmas un plašāk izmantot humānās vīzas. Šiem pasākumiem būtu jāpapildina pārceļšanas mehānismi, kas pieņemti saskaņā ar Lēmumu (ES) 2015/1523 un Lēmumu (ES) 2015/1601.**

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

Grozījums Nr. 7
Lēmuma priekšlikums

6. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

- (6) Uzņemšanas mehānismi var ietvert pārmitināšanu, ar humāniem apsvērumiem pamatotu uzņemšanu vai citus likumīgus veidus to personu uzņemšanai, kurām nepārprotami nepieciešama starptautiskā aizsardzība, piemēram, humānās vīzas programmas, humāno pārcelšanu, ģimenes atkalapvienošanās programmas, privātas sponsorēšanas projektus, stipendiju programmas, darbaspēka mobilitātes shēmas un citus.

Grozījums

- (6) Uzņemšanas mehānismi var ietvert pārmitināšanu, ar humāniem apsvērumiem pamatotu uzņemšanu vai citus likumīgus veidus to personu uzņemšanai, kurām nepārprotami nepieciešama starptautiskā aizsardzība, piemēram, humānās vīzas programmas, humāno pārcelšanu, ģimenes atkalapvienošanās programmas, privātas sponsorēšanas projektus, stipendiju programmas, **izglītības pieejamību**, darbaspēka mobilitātes shēmas un citus.

Grozījums Nr. 8
Lēmuma priekšlikums
6.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (6a) *Padomes Direktīvā 2003/86/EK^(1a) paredzēts, ka pasākumi attiecībā uz ģimeņu atkalapvienošanos jānosaka saskaņā ar pienākumu aizsargāt ģimeni un ievērot ģimenes dzīves tiesības, kas paustas daudzos starptautisko tiesību aktos. Līdz ar to ģimenes atkalapvienošanās nav atkarīga no citām Savienības politikām vai solidaritātes vai ārkārtas pasākumiem. Dalībvalstīm tā būtu jāievēro un jāsekmē vienmēr.*

- ^(1a) *Padomes Direktīva 2003/86/EK (2003. gada 22. septembris) par tiesībām uz ģimenes atkalapvienošanos (OV L 251, 3.10.2003., 12. lpp.).*

Grozījums Nr. 25
Lēmuma priekšlikums
6.b apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (6b) *Daudzi pieteikuma iesniedzēji, kuriem nepieciešama starptautiska aizsardzība un kuri pašlaik atrodas Grieķijā un Itālijā, nevar gūt labumu no pārvietošanas shēmas, jo uz viņiem attiecas Regula (ES) Nr. 604/2013. Dalībvalstīm ir ātri jāīsteno tiesības uz ģimeņu atkalapvienošanos saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 604/2013 un jāatrināti jāizskata neaizsargāto personu lietas, lai tās pēc iespējas ātrāk varētu atkalapvienoties ar ģimeni.*

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

Grozījums Nr. 9
Lēmuma priekšlikums
7. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

- (7) Šim ieteikumam nevajadzētu ietekmēt saistības, ko dalībvalstis uzņēmušās saistībā ar pārmitināšanas shēmu, par ko dalībvalstu valdību pārstāvji, tiekoties 2015. gada 20. jūlija Padomes sanāksmē, vienojās savos secinājumos, un tās nebūtu jāņem vērā saistību izpildē atbilstoši Lēmumam 2015/1601. **Tāpēc dalībvalsts, kas izvēlas pildīt savas saistības saskaņā ar Lēmumu (ES) 2015/1601, uzņemot Sīrijas valstspiederīgos, kuri atrodas Turcijā, izmantojot pārmitināšanu, šo pasākumu nedrīkst ņemt vērā kā daļu no tās saistībām atbilstīgi 2015. gada 20. jūlija pārmitināšanas shēmai.**

Grozījums

- (7) Šim ieteikumam nevajadzētu ietekmēt saistības, ko dalībvalstis uzņēmušās saistībā ar pārmitināšanas shēmu, par ko dalībvalstu valdību pārstāvji, tiekoties 2015. gada 20. jūlija Padomes sanāksmē, vienojās savos secinājumos, un tās nebūtu jāņem vērā saistību izpildē atbilstoši Lēmumam 2015/1601.

Grozījums Nr. 10
Lēmuma priekšlikums
8. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

- (8) Lai nodrošinātu pienācīgu situācijas uzraudzību, dalībvalstīm katru mēnesi būtu jāziņo Komisijai par Sīrijas valstspiederīgajiem, kuri atradušies Turcijā un kuri uzņemti dalībvalstu teritorijā **saskaņā ar šajā grozījumā paredzēto iespēju, precizējot, saskaņā ar kuru shēmu – valsts vai daudzpusējo – persona ir uzņemta, un precizējot likumīgās uzņemšanas formu.**

Grozījums

- (8) Lai nodrošinātu pienācīgu situācijas uzraudzību, dalībvalstīm katru mēnesi būtu jāziņo Komisijai par Sīrijas valstspiederīgajiem, kuri atradušies Turcijā un kuri uzņemti dalībvalstu teritorijā, **par izmantoto uzņemšanas formu un to, atbilstoši kādai shēmai tas noticis.**

Grozījums Nr. 11
Lēmuma priekšlikums
8.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

- (8a) **Pārmitināšanu nevajadzētu veikt uz pārceļšanas rēķina. Abi ir svarīgi solidaritātes instrumenti. Pārceļšana ir dalībvalstu savstarpējās iekšējās solidaritātes forma, savukārt pārmitināšana un humanitārā uzņemšana, kā arī citi uzņemšanas veidi ir ārējās solidaritātes forma attiecībā uz trešām valstīm, kurās mīt lielākā daļa bēgļu.**

Grozījums

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

Grozījums Nr. 12
Lēmuma priekšlikums
8.b apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (8b) *Ņemot vērā pašreizējo patvēruma meklētāju skaitu Grieķijā un to patvēruma meklētāju pieaugumu, kas ierodas Itālijā, ir sagaidāms, ka joprojām būs liela nepieciešamība pēc pārcelšanas vietām ārkārtas gadījumiem.*

Grozījums Nr. 13
Lēmuma priekšlikums
8.c apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (8c) *Saskaņā ar neseniem UNHCR datiem Grieķijā šobrīd ir 53 859 personas, kas meklē starptautisko aizsardzību, lielākā daļa no viņiem ir sīrieši (45 %), irākieši (22 %) un afgāņi (21 %). Lai gan ierodošos personu skaits ir samazinājies un ņemot vērā ES valstu vai to valdību vadītāju 2016. gada 18. marta paziņojuma par sadarbību ar Turciju politisko raksturu, nepavisam nav skaidrs, vai tas, ka pašreiz patvēruma meklētāji Grieķijā ierodas mazāk, turpināsies. No otras puses, bēgļi, iespējams, izvēlēsies jaunus ceļus, piemēram, Vidusjūras centrālās daļas maršrutu uz Itāliju, pa kuru — saskaņā ar UNHCR ziņām — caur Lībiju salīdzinājumā ar to pašu periodu 2015. gadā ieradušies par 42,5 % vairāk migrantu. Tāpēc paredzams, ka nepieciešamība pēc pārcelšanas vietām arī turpmāk būs liela.*

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

Grozījums Nr. 14
Lēmuma priekšlikums
8.d apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (8d) *Komisija 2016. gada 16. marta paziņojumā “Pirmais ziņojums par pārcelšanu un pārmitināšanu” norādīja, ka Lēmuma (ES) 2015/1601 īstenošanā ir daudz nepilnību. Ņemot vērā kritisko situāciju, ar ko saskaras Itālija un Grieķija, dalībvalstu reakcija uz EASO vispārējo aicinājumu nodrošināt 374 ekspertus ir acīmredzami nepietiekama. Neraugoties uz to, ka patvēruma meklētāju un bēgļu, kam ir tiesības uz pārcelšanu, vidū ir aizvien vairāk nepavadītu nepilngadīgo, no tiem ir pārcelts ļoti ierobežots skaits, lai gan Padomes Lēmums par pārcelšanu prasa prioritārā kārtā izskatīt neaizsargātu pieteikuma iesniedzēju lietas. Dažas dalībvalstis līdz šim nav darījušas pieejamu nevienu pārcelšanas vietu. Tikai 18 dalībvalstis ir apņēmušās pārcelt pieteikuma iesniedzējus no Grieķijas, un 19 dalībvalstis ir apņēmušās pārcelt pieteikuma iesniedzējus no Itālijas. Dažas no šīm dalībvalstīm ir izteikušas tikai ierobežotas apņemšanās, ņemot vērā to kopējo piešķirumu.*

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

Grozījums Nr. 15
Lēmuma priekšlikums
8.e apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(8e) **Komisija ir sākusi pārkāpuma procedūras pret Itāliju un Grieķiju saistībā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 603/2013^(1a) īstenošanu un pret Grieķiju saistībā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2013/33/ES^(1b). Nekādas tiesiskas darbības gan nav sāktas pret dalībvalstīm, kas nepilda pienākumus, kuri izklāstīti Padomes Lēmumā (ES) 2015/1601.**

^(1a) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 603/2013 (2013. gada 26. jūnijs) par pirkstu nospiedumu salīdzināšanas sistēmas Eurodac izveidi, lai efektīvi piemērotu Regulu (ES) Nr. 604/2013, ar ko paredz kritērijus un mehānismus, lai noteiktu dalībvalsti, kura ir atbildīga par trešās valsts valstspiederīgā vai bezvalstnieka starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, kas iesniegts kādā no dalībvalstīm, un par dalībvalstu tiesībaizsardzības iestāžu un Eiropola pieprasījumiem veikt salīdzināšanu ar Eurodac datiem tiesībaizsardzības nolūkos, un ar kuru groza Regulu (ES) Nr. 1077/2011, ar ko izveido Eiropas Aģentūru lielapjoma IT sistēmu darbības pārvaldībai brīvības, drošības un tiesiskuma telpā (pārstrādāta redakcija) (OV L 180, 29.6.2013., 1. lpp.).

^(1b) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/33/ES (2013. gada 26. jūnijs), ar ko nosaka standartus starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju uzņemšanai (OV L 180, 29.6.2013., 96. lpp.).

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

Grozījums Nr. 16
Lēmuma priekšlikums
8.f apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (8f) *Pārcelšanas mērķa dalībvalstīm ir pilnībā jāīsteno savas saistības, kas paredzētas Lēmumā (ES) 2015/1523 un Lēmumā (ES) 2015/1601, lai palīdzētu mazināt spiedienu uz priekšposteņa dalībvalstīm. Pārcelšanas mērķa dalībvalstīm būtu steidzami un būtiski jāpastiprina savi centieni reaģēt uz ārkārtas humanitāro situāciju Grieķijā un jānovērš situācijas pasliktināšanās Itālijā. Līdz šim dalībvalstis darījušas pieejamus vien 7 % pārcelšanas vietu. Līdz 2016. gada 5. jūnijam patiešām pārceltas vien 793 personas no Itālijas un 2 033 personas no Grieķijas. Pirmajā 2016. gada 16. marta ziņojumā par pārcelšanu un pārmitināšanu Komisija norādīja, ka, lai dalībvalstis divu gadu termiņā izpildītu savas pārcelšanas saistības, tām jāpanāk pārcelšanas līmenis vismaz 5 680 personas mēnesī.*

Grozījums Nr. 17
Lēmuma priekšlikums
8.g apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (8g) *Arī afgāņiem vajadzētu būt tiesīgiem uz pārcelšanu saskaņā ar Lēmumu (ES) 2015/1601. 2015. gadā afgāņu iesniegto patvēruma pieteikumu skaits Savienībā sasniedza vēl nepieredzētu apjomu, proti, aptuveni 180 000, līdz ar to 2015. gadā afgāņi kļuva par otro lielāko patvēruma meklētāju grupu Savienībā. Lielākā daļa ierodas Grieķijā. Daudzi no viņiem ir nepavadīti nepilngadīgie. Viņiem nepieciešama īpaša aizsardzība, ko Grieķija, saskardamās ar ārkārtīgu spiedienu patvēruma jomā, nespēj sniegt. Drošības situācija Afganistānā pasliktinās, 2015. gadā teroristu uzbrukumam un civiliedzīvotāju upuru skaitam sasniedzot nepieredzētu apmēru, tāpēc afgāņu patvēruma meklētāju pieteikumu atzīšanas līmenis Savienībā ir būtiski pieaudzis: saskaņā ar Eurostat datiem no 43 % 2014. gadā līdz 66 % 2015. gadā.*

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

Grozījums Nr. 18
Lēmuma priekšlikums
14. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (14) **Nemot vērā situācijas steidzamību**, šim lēmumam būtu jāstājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī,

Grozījums

- (14) Šim lēmumam būtu jāstājas spēkā **nekavējoties** nākamajā dienā pēc tā publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

Grozījums Nr. 19

Lēmuma priekšlikums

1. pants – 1. punkts – 1. apakšpunkts (jauns)

Lēmums (ES) 2015/1601

3. pants – 2. punkts

Spēkā esošais teksts

2. Pārceļšanu, ievērojot šo lēmumu, piemēro vienīgi **tādam** pieteikuma **iesniedzējam, kuram** ir tāda valstspiederība, attiecībā uz ko saskaņā ar jaunākajiem pieejamajiem, ik ceturksni atjauninātajiem visas Savienības vidējiem Eurostat datiem pirmajā instancē pieņemto pozitīvo starptautiskās aizsardzības piešķiršanas lēmumu procentuālā attiecība pret visiem pieteikumiem starptautiskās aizsardzības piešķiršanai, kā minēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2013/32/ES (1) III nodaļā, ir 75 % vai vairāk. Bezvalstnieku gadījumā ņem vērā iepriekšējo pastāvīgās dzīvesvietas valsti. Ceturkšņa atjauninājumus ņem vērā vienīgi attiecībā uz pieteikuma iesniedzējiem, kuri nav jau identificēti kā pieteikuma iesniedzēji, ko varētu pārcelt saskaņā ar šā lēmuma 5. panta 3. punktu.

Grozījums

-1. Lēmuma 3. panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

“2. Pārceļšanu, ievērojot šo lēmumu, piemēro vienīgi **pieteikuma iesniedzējiem ar Sīrijas, Irākas, Eritrejas vai Afganistānas valstspiederību vai tādiem** pieteikuma **iesniedzējiem, kuriem** ir tāda valstspiederība, attiecībā uz ko saskaņā ar jaunākajiem pieejamajiem, ik ceturksni atjauninātajiem visas Savienības vidējiem Eurostat datiem pirmajā instancē pieņemto pozitīvo starptautiskās aizsardzības piešķiršanas lēmumu procentuālā attiecība pret visiem pieteikumiem starptautiskās aizsardzības piešķiršanai, kā minēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2013/32/ES (1) III nodaļā, ir 75 % vai vairāk. Bezvalstnieku gadījumā ņem vērā iepriekšējo pastāvīgās dzīvesvietas valsti. Ceturkšņa atjauninājumus ņem vērā vienīgi attiecībā uz pieteikuma iesniedzējiem, kuri nav jau identificēti kā pieteikuma iesniedzēji, ko varētu pārcelt saskaņā ar šā lēmuma 5. panta 3. punktu.”

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

Grozījums Nr. 20

Lēmuma priekšlikums

1. pants – 1. punkts

Lēmums (ES) 2015/1601

4. pants – 3.a punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Lēmuma (ES) 2015/1601 4. pantā pievieno šādu 3.a punktu:

svītrots

“3.a Saistībā ar 1. punkta c) apakšpunktā minēto pieteikuma iesniedzēju pārceļšanu tas, ka dalībvalstis savā teritorijā uzņem Sīrijas valstspiederīgos, kuri atrodas Turcijā, saskaņā ar valstu vai daudzpusējām likumīgas uzņemšanas programmām personām, kurām nepārprotami nepieciešama starptautiskā aizsardzība, bet izņemot pārmitināšanas shēmu, kas bija valdību pārstāvju 2015. gada 20. jūlija Padomes sanāksmē izdarīto secinājumu priekšmets, rada attiecīgu minētās dalībvalsts pienākuma samazinājumu.

Attiecībā uz katru šādu likumīgu uzņemšanu, kas samazina pārceļšanas pienākumu, 10. pantu piemēro mutatis mutandis.

Dalībvalstis katru mēnesi ziņo Komisijai par to personu skaitu, kas likumīgi uzņemtas šā punkta nolūkā, norādot tās shēmas veidu, saskaņā ar kuru notikusi uzņemšana, un izmantotās likumīgas uzņemšanas veidu.”

Grozījums Nr. 21

Lēmuma priekšlikums

1. pants – 1. punkts – 1.a apakšpunkts (jauns)

Lēmums (ES) 2015/1601

5. pants – 2. punkts

Spēkā esošais teksts

Grozījums

1.a Lēmuma 5. panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

2. Dalībvalstis regulāri un vismaz ik pēc trim mēnešiem norāda, cik pieteikuma iesniedzējus var ātri pārceļ uz to teritoriju, un citu svarīgu informāciju.

“2. Dalībvalstis regulāri un vismaz ik pēc trim mēnešiem norāda, cik pieteikuma iesniedzējus var ātri pārceļ uz to teritoriju, un citu svarīgu informāciju. **Vismaz vienu trešdaļu savu pārceļšanas vietu dalībvalstis dara pieejamas līdz 2016. gada 31. decembrim.”**

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

Grozījums Nr. 22**Lēmuma priekšlikums****1. pants – 1. punkts – 1.b apakšpunkts (jauns)**

Lēmums (ES) 2015/1601

5. pants – 4. punkts

Spēkā esošais teksts

4. Pēc tam, kad pārceļšanas mērķa dalībvalsts ir sniegusi apstiprinājumu, Itālija un Grieķija cik drīz vien iespējams, apspriežoties ar EASO, pieņem lēmumu par katra identificētā pieteikuma iesniedzēja pārceļšanu uz konkrētu pārceļšanas mērķa dalībvalsti un paziņo to pieteikuma iesniedzējam saskaņā ar 6. panta 4. punktu. Lēmumu neapstiprināt pieteikuma iesniedzēja pārceļšanu pārceļšanas mērķa dalībvalsts var pieņemt vienīgi tad, ja ir pamatots iemesls, kā minēts 7. punktā.

Grozījums

1.b Lēmuma 5. panta 4. punktu aizstāj ar šādu:

“4. Pēc tam, kad pārceļšanas mērķa dalībvalsts ir sniegusi apstiprinājumu, Itālija un Grieķija cik drīz vien iespējams, apspriežoties ar EASO, pieņem lēmumu par katra identificētā pieteikuma iesniedzēja pārceļšanu uz konkrētu pārceļšanas mērķa dalībvalsti un paziņo to pieteikuma iesniedzējam saskaņā ar 6. panta 4. punktu. Lēmumu neapstiprināt pieteikuma iesniedzēja pārceļšanu pārceļšanas mērķa dalībvalsts var pieņemt vienīgi tad, ja ir pamatots iemesls, kā minēts 7. punktā. **Ja pārceļšanas mērķa dalībvalsts divu nedēļu laikā pārceļšanu neapstiprina, uzskata, ka minētā dalībvalsts ir to apstiprinājusi.**”

Grozījums Nr. 23**Lēmuma priekšlikums****1. pants – 1. punkts – 1.c apakšpunkts (jauns)**

Lēmums (ES) 2015/1601

5. pants – 10. punkts

Spēkā esošais teksts

10. Šajā pantā paredzēto pārceļšanas procedūru pabeidz cik iespējams drīz un ne vēlāk kā divus mēnešus no brīža, kad pārceļšanas mērķa dalībvalsts ir norādījusi 2. punktā minēto informāciju, **izņemot gadījumu, kad pārceļšanas mērķa dalībvalsts apstiprinājums, kas minēts 4. punktā, notiek īsākā laikā nekā divās nedēļās pirms minētā divu mēnešu laikposma beigām. Šādos gadījumos termiņu pārceļšanas procedūras pabeigšanai var pagarināt uz laikposmu, kas nepārsniedz divas nedēļas. Turklāt** šo termiņu attiecīgā gadījumā var pagarināt uz **vēl** četru nedēļu laikposmu, ja Itālija vai Grieķija demonstrē objektīvus praktiskus šķēršļus, kas neļauj pārsūtīšanai notikt.

Grozījums

1.c Lēmuma 5. panta 10. punktu aizstāj ar šādu:

“10. Šajā pantā paredzēto pārceļšanas procedūru pabeidz cik iespējams drīz un ne vēlāk kā divus mēnešus no brīža, kad pārceļšanas mērķa dalībvalsts ir norādījusi 2. punktā minēto informāciju. Šo termiņu attiecīgā gadījumā var pagarināt uz četru nedēļu laikposmu, ja Itālija vai Grieķija demonstrē objektīvus praktiskus šķēršļus, kas neļauj pārsūtīšanai notikt.”

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

P8_TA(2016)0355

Dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādnes *

Eiropas Parlamenta 2016. gada 15. septembra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Padomes lēmumam par dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādņēm (COM(2016)0071 – C8-0098/2016 – 2016/0043(NLE))

(Apspriešanās)

(2018/C 204/43)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Padomei (COM(2016)0071),
  - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 148. panta 2. punktu, saskaņā ar kuru Padome ar to ir apspriedusies (C8-0098/2016),
  - ņemot vērā 2015. gada 8. jūlija nostāju attiecībā uz priekšlikumu Padomes lēmumam par dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādņēm ⁽¹⁾,
  - ņemot vērā Reglamenta 59. pantu,
  - ņemot vērā Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas ziņojumu (A8-0247/2016),
1. apstiprina grozīto Komisijas priekšlikumu;
  2. aicina Komisiju attiecīgi grozīt savu priekšlikumu saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 293. panta 2. punktu;
  3. aicina Padomi informēt Parlamentu, ja tā ir paredzējusi izmaiņas Parlamenta apstiprinātajā tekstā;
  4. prasa Padomei vēlreiz ar to apspriesties, ja tā ir paredzējusi būtiski grozīt Komisijas priekšlikumu;
  5. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt Parlamenta nostāju Padomei un Komisijai.

Grozījums Nr. 1

Lēmuma priekšlikums

-1. apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(-1) *Padome ar Lēmumu (ES) 2015/1848 ^(1a) jau atkal izvēlējās ignorēt Eiropas Parlamenta 2015. gada 8. jūlija normatīvo rezolūciju. Padomes pieeja neatbilst Līgumu garam, vājinot Savienības iestāžu sadarbību un vairojot “demokrātijas deficītu” attiecībās ar Savienības pilsoņiem. Eiropas Parlaments pauž dziļu nožēlu par Padomes pieeju un uzsver, ka tā normatīvā rezolūcijā ir jāņem vērā.*

^(1a) *Padomes 2015. gada 5. oktobra Lēmums (ES) 2015/1848 par dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādņēm 2015. gadam (OV L 268, 15.10.2015., 28. lpp.).*

⁽¹⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA(2015)0261.

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

Grozījums Nr. 2
Lēmuma priekšlikums
1. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (1) Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 145. pantā ir noteikts, ka, lai sasniegtu Līguma par Eiropas Savienību (LES) 3. pantā izvirzītos mērķus, dalībvalstis un Savienība izstrādā koordinētu stratēģiju nodarbinātības jomā, īpaši atbalstot kvalificētu, mācītu un pielāgotiesspējīgu darbaspēku, kā arī darba tirgus, kas spētu reaģēt uz pārmaiņām ekonomikā.

Grozījums

- (1) Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 145. pantā ir noteikts, ka, lai sasniegtu Līguma par Eiropas Savienību (LES) 3. pantā izvirzītos mērķus, dalībvalstis un Savienība izstrādā koordinētu stratēģiju nodarbinātības jomā, īpaši atbalstot kvalificētu, mācītu un pielāgotiesspējīgu darbaspēku, kā arī darba tirgus, kas spētu reaģēt uz pārmaiņām ekonomikā. **Saskaņā ar LESD 9. un 10. pantu, nosakot un īstenojot savu politiku un darbības, Savienībai ir jānodrošina iekļaujošs un integrēts darba tirgus, kas spēj novērst nopietno bezdarba ietekmi un nodrošināt augstu nodarbinātības līmeni, pienācīgus darba apstākļus visā Savienībā, tostarp atbilstīgu darba atalgojumu, un jāgarantē adekvāta sociālā aizsardzība saskaņā ar darba tiesībām, koplīgumiem un subsidiaritātes principu, kā arī augsta līmeņa izglītība un apmācība, un jāapkaro diskriminācija dzimuma, rases vai etniskās izcelsmes, reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai seksuālās orientācijas dēļ.**

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

Grozījums Nr. 3
Lēmuma priekšlikums
2. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (2) Komisijas **ierosinātā stratēģija** “Eiropa 2020” **Savienībai dod iespēju** savu ekonomiku vērst uz gudru, ilgtspējīgu un integrējošu izaugsmi, ko papildinātu augsts nodarbinātības līmenis, darba ražīgums un sociālā kohēzija. **Piecus galvenos pamatnostādņu mērķus veido kopīgi uzdevumi, pēc kuriem dalībvalstis vadās savā rīcībā, un šajos mērķos ir ņemti vērā valstu attiecīgās sākumpozīcijas un nacionālie apstākļi, kā arī Savienības pozīcija un apstākļi.** Eiropas Nodarbinātības stratēģijai ir vadošā loma jaunās stratēģijas nodarbinātības un darba tirgus mērķu īstenošanā.

Grozījums

- (2) Komisijas **ierosinātajai stratēģijai** “Eiropa 2020” **būtu jāsniedz Savienībai iespēja** savu ekonomiku vērst uz gudru, ilgtspējīgu un integrējošu izaugsmi, ko papildinātu augsts nodarbinātības līmenis, darba ražīgums un sociālā kohēzija. **Savienībai ir vajadzīga holistiska politika un publiskās investīcijas, kas palīdzēs novērst bezdarbu un nabadzību. Šajā sakarā stratēģijas “Eiropa 2020” nodarbinātības un sociālo rādītāju līdzšinējās izmaiņas rada nopietnas bažas, jo to cilvēku skaits, kuriem draud nabadzība un atstumtība, ir nevis samazinājies, bet pieaudzis par pieciem miljoniem, nodarbinātības līmenis dažās valstīs vēl nav atgriezies pirmskrīzes līmenī, savukārt dažās dalībvalstīs jauniešu, kas nemācās, nestrādā un neapgūst arodu, rādītājs (NEET) pārsniedz 20 % un skolas priekšlaicīgi pametušo rādītājs ir pieaudzis līdz 23 %.** Eiropas Nodarbinātības stratēģijai ir vadošā loma jaunās stratēģijas nodarbinātības, **sociālās iekļaušanas** un darba tirgus mērķu īstenošanā. **Tomēr šie mērķi nav sasniegti, un dalībvalstīm ir jāpieliek ievērojamas pūles, lai sasniegtu plānotos rezultātus. Dalībvalstu nodarbinātības politikas galvenajam mērķim arī turpmāk jābūt stratēģijas “Eiropa 2020” īstenošanai nodarbinātības un sociālajā jomā.**

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

Grozījums Nr. 4
Lēmuma priekšlikums
3. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (3) **Integrētās pamatnostādnes saskan** ar Eiropadomes secinājumiem. Dalībvalstīm tajās ir doti precīzi norādījumi, kā izstrādāt valsts reformu programmas un īstenot reformas, paturot prātā savstarpējo atkarību un ņemot vērā Stabilitātes un izaugsmes paktu. Nodarbinātības **pamatnostādnēm** vajadzētu **būt visu tādu** konkrētām valstīm **paredzētu ieteikumu pamatā**, ko Padome saskaņā ar LESD 148. panta 4. punktu var adresēt dalībvalstīm **līdztekus** konkrētām valstīm **paredzētiem** ieteikumiem saskaņā ar **minētā Līguma** 121. panta 2. punktu. **Uz** Nodarbinātības **pamatnostādnēm** būtu jābalstās, **arī** izstrādājot Vienoto nodarbinātības ziņojumu, ko Padome un Eiropas Komisija ik gadu iesniedz Eiropadomei.

Grozījums

- (3) **Integrētajām pamatnostādnēm vajadzētu būt saskaņā** ar Eiropadomes secinājumiem. Dalībvalstīm tajās ir doti precīzi norādījumi, kā izstrādāt valsts reformu programmas un īstenot reformas, paturot prātā savstarpējo atkarību un ņemot vērā Stabilitātes un izaugsmes paktu. Nodarbinātības **pamatnostādnes** vajadzētu **ņemt vērā visos** konkrētām valstīm **adresētajos ieteikumos**, ko Padome saskaņā ar LESD 148. panta 4. punktu var adresēt dalībvalstīm, **tos līdzsvarojot ar** konkrētām valstīm **adresētajiem** ieteikumiem saskaņā ar **LESD** 121. panta 2. punktu. **Konkrētām valstīm adresētajos ieteikumos būtu jāņem vērā ne tikai ekonomiskie rādītāji, bet attiecīgā gadījumā arī nodarbinātības un sociālie rādītāji, ex ante novērtējot īstenojamās reformas un to ietekmi uz iedzīvotājiem.** Nodarbinātības **pamatnostādnes** būtu **jāizstrādā ciešā sadarbībā ar Eiropas Parlamentu un uz tām** būtu jābalstās, izstrādājot Vienoto nodarbinātības ziņojumu, ko Padome un Eiropas Komisija ik gadu iesniedz Eiropadomei. **Trīs nodarbinātības rādītāji — aktivitātes līmenis, jauniešu nodarbinātība un ilgtermiņa bezdarbs — nesen ir iekļauti makroekonomikas nelīdzsvarotības novērtšanas procedūrā, un Eiropas Parlaments 2016. gada 25. februāra rezolūcijā ^(1a) aicināja šos rādītājus noteikt par pietiekamiem, lai uzsāktu padziļinātu analīzi attiecīgajās dalībvalstīs, kuras rezultātā var tikt ierosinātas un piemērotas vēl citas ekonomikas, darba tirgus un sociālās reformas.**

^(1a) Pieņemtie teksti, P8_TA(2016)0058.

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

Grozījums Nr. 5
Lēmuma priekšlikums

4. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (4) Pārbaudot Kopīgajā nodarbinātības ziņojumā iekļautās dalībvalstu reformu programmas, kļūst skaidrs, ka dalībvalstīm arī turpmāk visi centieni būtu jāvelta šādām prioritārām jomām: palielināt līdzdalību darba tirgū un samazināt strukturālo bezdarbu, **veidot** kvalificētu darbaspēku, kas **reaģē** uz darba tirgus vajadzībām, un **veicināt nodarbinātības kvalitāti** un mūžizglītību, **uzlabot** izglītības un apmācības sistēmu sniegumu visos līmeņos, **palielināt** līdzdalību augstākajā izglītībā, **veicināt** sociālo iekļaušanu un **apkarot** nabadzību.

Grozījums

- (4) Pārbaudot Kopīgajā nodarbinātības ziņojumā iekļautās dalībvalstu reformu programmas, kļūst skaidrs, ka dalībvalstīm **būtu jāņem vērā Eiropas Parlamenta ieteikumi attiecībā uz gada izaugsmes pētījumu, konkrētām valstīm adresētajiem ieteikumiem un nodarbinātības pamatnostādņem un** arī turpmāk visi centieni būtu jāvelta šādām prioritārām jomām: palielināt līdzdalību darba tirgū un samazināt strukturālo bezdarbu, **radot darbvietas, veidojot labi funkcionējošu, dinamisku un iekļaujošu darba tirgu un** kvalificētu darbaspēku, kas **spēj reaģēt** uz darba tirgus vajadzībām, un **veicinot pienācīgu darbvietu izveidi** un mūžizglītību, **uzlabojot** izglītības un apmācības sistēmu sniegumu visos līmeņos **un palielinot** līdzdalību augstākajā izglītībā, **veicinot** sociālo iekļaušanu un **saskaņojot ģimenes un profesionālās dzīves vajadzības, vēršoties pret visu veidu diskrimināciju un apkarojot** nabadzību, **jo īpaši bērnu nabadzību, kā arī uzlabojot novecojošās sabiedrības spējas.**

Grozījums Nr. 6

Lēmuma priekšlikums

6.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (6a) **Patlaban 120 miljoniem Savienības iedzīvotāju, kas ir aptuveni 25 % no visiem Savienības iedzīvotājiem, draud nabadzība un sociālā atstumtība. Šī ārkārtas situācija, ko atspoguļo arī pastāvīgi lielais Savienības iedzīvotāju skaits, kuri ir bezdarbnieku, liek Komisijai pieņemt pasākumus, kuri mudinātu dalībvalstis izstrādāt valsts minimālo ienākumu shēmas, lai viņiem varētu nodrošināt cilvēka cienīgus dzīves apstākļus.**

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

Grozījums Nr. 7
Lēmuma priekšlikums
1. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādnes, kas izklāstītas **Padomes 2015. gada 5. oktobra Lēmuma par dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādņēm** ⁽⁴⁾ pielikumā, **2016. gadā paliek spēkā, un dalībvalstis tās ņem vērā savā nodarbinātības politikā.**

⁽⁴⁾ **Padomes 2015. gada 5. oktobra Lēmums (ES) 2015/1848 par dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādņēm (OV L 268, 15.10.2015., 28. lpp.).**

Grozījums

Ar šo tiek pieņemtas dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādnes, kas izklāstītas pielikumā. Šīs pamatnostādnes dalībvalstis ņem vērā to nodarbinātības politikā un reformu programmās, par kurām ziņojumus iesniedz saskaņā ar LESD 148. panta 3. punktu.

Grozījums Nr. 8
Lēmuma priekšlikums
Pielikums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

5. pamatnostādne. Palielināt pieprasījumu pēc darbaspēka

Grozījums

Dalībvalstīm sadarbībā ar reģionālajām un vietējām iestādēm būtu efektīvi un nekavējoties jārisina nopietnais bezdarba jautājums un jāsekmē investīcijas un jāinvestē ilgtspējīgu un kvalitatīvu darbvietu izveidē, jārisina riska grupu piekļuves jautājumi un jāsamazina šķēršļi, kas liedz uzņēmumiem pieņemt darbā visu prasmju līmeņu cilvēkus visos darba tirgus sektoros, tostarp samazinot birokrātiju un vienlaikus ievērojot darba un sociālos standartus, jāsekmē jaunatnes uzņēmējdarbība un jo īpaši jāatbalsta jaunu mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu izveide un izaugsme, lai paaugstinātu vīriešu un sieviešu nodarbinātības līmeni. Dalībvalstīm būtu aktīvi jāveicina cita starpā “zaļo, balto un zilo apkaklīšu” darbvietu izveide, kā arī sociālā ekonomika un sociālā inovācija.

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Nodokļu slogs būtu jāpārorientē, darbaspēka aplikšanu ar nodokļiem aizstājot ar citiem nodokļu iekasēšanas veidiem, kuri mazākā mērā kaitē nodarbinātībai un izaugsmei, kā arī jāveido ieņēmumu politika, kas nodrošina pienācīgu sociālo aizsardzību, un izdevumi jānovirza uz publiskajām investīcijām, inovāciju un darbvietu izveidi. Darbaspēkam uzlikto nodokļu samazināšanā būtu jāorientējas uz attiecīgajiem nodokļu sloga elementiem, diskriminācijas mazināšanu, kā arī to šķēršļu un traucēkļu novēršanu, kuri kavē dalību darba tirgū, jo īpaši personām ar invaliditāti un no darba tirgus visvairāk attālinātajai sabiedrības daļai, vienlaikus ievērojot spēkā esošos darba standartus.

Lai radītu darbvietas un samazinātu nabadzību Savienībā, joprojām ir svarīgi izstrādāt politiku, kas nodrošinātu pienācīgu dzīves līmeni garantējošu atalgojumu. Tādēļ dalībvalstīm kopā ar sociālajiem partneriem būtu jāievēro un jāveicina tādu algu noteikšanas mehānismu izmantošana, kas nodrošina faktisko algu reaģēšanu uz ražīguma izmaiņām, palīdzot bez deflācijas spiediena veicināšanas koriģēt iepriekš radušās atšķirības. Minētajiem mehānismiem būtu jānodrošina pietiekami resursi pamatvajadzību apmierināšanai, ņemot vērā katrai valstij specifiskos nabadzības rādītājus. Šajā sakarā būtu pareizi jānovērtē prasmju un vietējo darba tirgus apstākļu atšķirības, lai nodrošinātu pienācīgam dzīves līmenim atbilstošu atalgojumu visā Savienībā. Nosakot minimālo algu saskaņā ar valsts tiesību aktiem un praksi, dalībvalstīm un sociālajiem partneriem būtu jānodrošina tās atbilstība, kā arī jāņem vērā tās ietekme uz strādājošo personu nabadzību, mājāsaimniecību ienākumiem, kopējo pieprasījumu, darbvietu radīšanu un konkurētspēju.

Dalībvalstīm būtu jācenšas samazināt birokrātiju, lai atslogotu mazos un vidējos uzņēmumus, jo tie rada ievērojamu skaitu darbvietu.

6. pamatnostādne. Stiprināt darbaspēka pieejamību un prasmes

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Dalībvalstīm būtu jāveicina ilgtspējīgs ražīgums un iespējas atrast kvalitatīvu darbu, pienācīgi nodrošinot atbilstīgas, izmantojamas un visiem pieejamas zināšanas un prasmes. Īpaši būtu jāpievēršas veselības aprūpei, sociālajiem pakalpojumiem un transporta pakalpojumiem, kurus ir skārusi vai vidējā termiņā skars darbaspēka nepietiekamība. Dalībvalstīm būtu jāveic efektīvas investīcijas augstas kvalitātes un iekļaujošas izglītības nodrošināšanā jau no agrīna vecuma un profesionālās apmācības sistēmās un paralēli jāuzlabo to efektivitāte un lietderība, lai paaugstinātu darbaspēka zinātnības un prasmju līmeni, vienlaikus vairojot šo prasmju dažādību, kas aizvien digitālākās ekonomikas apstākļos tam ļautu labāk prognozēt strauji mainīgās vajadzības dinamiskajos darba tirgos un tām pielāgoties. Tādēļ ir jāņem vērā, ka aizvien lielākā skaitā profesiju arvien nozīmīgākas kļūst tādas vispārīgās prasmes kā saziņas prasmes.

Dalībvalstīm būtu jāveicina uzņēmējdarbība jauniešu vidū, inter alia, ieviešot izvēles kursus uzņēmējdarbībā un mudinot jauniešus veidot mācību uzņēmumus vidusskolās un koledžās. Dalībvalstīm sadarbībā ar vietējām un reģionālām iestādēm būtu jāstiprina centieni novērst to, ka jaunieši priekšlaicīgi pārtrauc mācības, radīt raitāku pāreju no izglītības un apmācības uz darba dzīvi, uzlabot augstas kvalitātes pieaugušo izglītības pieejamību visiem un novērst šķēršļus, kas ar to saistīti, īpaši pievēršoties augsta riska grupām un to vajadzībām un piedāvājot jaunu prasmju apguvi situācijās, kad darba zaudēšana un izmaiņas darba tirgū liek veikt aktīvu reintegrāciju. Vienlaicīgi dalībvalstīm būtu jāstiprina aktīvas novecošanas stratēģijas, lai panāktu veselīgu nodarbinātību līdz pensionēšanās vecumam.

Nodrošinot aizvien mainīgajam darba tirgum nepieciešamo prasmju līmeni un atbalstot izglītību un apmācību, kā arī pieaugušo mācību programmas, dalībvalstīm būtu jāņem vērā, ka arī mazkvalificēts darbs ir nepieciešams un ka augsti kvalificētiem darba ņēmējiem ir plašākas iespējas atrast darbu nekā vidēji kvalificētiem un mazkvalificētiem darba ņēmējiem.

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Visaptverošas politikas un investīciju prioritātei vajadzētu būt cenās ziņā pieņemamai un augstas kvalitātes pirmsskolas izglītībai un aprūpei, to apvienojot ar atbalstu ģimenēm un vecākiem un ar saskaņošanas pasākumiem, kas ļautu vecākiem labāk savienot darbu ar ģimenes dzīvi, novēršot mācību priekšlaicīgu pārtraukšanu un palielinot jauniešu iespējas darba tirgū.

Vajadzētu efektīvi un nekavējoties atrisināt bezdarbu, jo īpaši ilgtermiņa un augstā reģionālā bezdarba, problēmu, kā arī to nepieļaut, izmantojot gan pieprasījuma, gan piedāvājuma puses pasākumus. Būtu jārisina problēma, ko rada ilgtermiņa bezdarbnieku skaits un prasmju neatbilstība līmenim un darba tirgus attīstībai, izmantojot visaptverošas un savstarpēji papildinošas stratēģijas, tostarp ilgtermiņa bezdarbniekiem sniedzot personalizētu un vajadzībām atbilstošu aktīvu atbalstu un atbilstošas sociālās aizsardzības formas, kas tiem palīdzētu apzināti un atbildīgā veidā atgriezties darba tirgū. Visaptveroši jārisina arī jautājums saistībā ar jaunatnes bezdarbu, īstenojot vispārēju jauniešu nodarbinātības stratēģiju. Tas nozīmē investēt nozarēs, kurās ir iespējams radīt kvalitatīvas darbvietas jauniešiem, un nodrošināt attiecīgajiem dalībniekiem, piemēram, jauniešu atbalsta dienestiem, izglītības un apmācību sniedzējiem, jaunatnes organizācijām un valsts nodarbinātības dienestiem, nepieciešamos līdzekļus, lai tie varētu pilnībā un konsekventi īstenot savu valsts Jaunatnes garantijas īstenošanas plānus, un arī dalībvalstīm veiksmīgi apgūt pieejamos resursus. Būtu jāatvieglo pieeja finansējumam tiem, kuri izlemj uzsākt uzņēmējdarbību, uzlabojot piekļuvi informācijai, samazinot pārmērīgu birokrātiju un saskaņā ar valsts tiesību aktiem radot iespējas vairāku mēnešu bezdarbnieku pabalstu pārvērst par iepriekšēju iemaksu starta kapitālā pēc tam, kad ir iesniegts uzņēmējdarbības plāns.

Izstrādājot un īstenojot bezdarba novēršanas pasākumus, dalībvalstīm būtu jāņem vērā vietējās un reģionālās atšķirības un jāsadarbojas ar vietējiem nodarbinātības dienestiem.

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Būtu jānovērš strukturālās nepilnības izglītības un apmācības sistēmās, lai nodrošinātu augstas kvalitātes mācību rezultātus un nepieļautu un novērstu priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu, un būtu jāveicina visaptveroša un augstas kvalitātes izglītība jau izglītošanās pašā sākumā un pēc tam. Tam nepieciešamas elastīgas un uz praksi vērstas izglītības sistēmas. Dalībvalstīm sadarbībā ar vietējām un reģionālām iestādēm būtu jāuzlabo iegūtās izglītības kvalitāte, padarot to pieejamu visiem, jāievieš un jāuzlabo vajadzībām pielāgotas duālās mācību programmas, uzlabojot profesionālo apmācību un pastāvošās sistēmas, piemēram, Europass, vienlaikus vajadzības gadījumā nodrošinot prasmju atbilstīgu atkārtotu apmācību un to prasmju atzišanu, kas iegūtas ārpus formālās izglītības sistēmas. Būtu jāstiprina saikne starp izglītību un darba tirgu, vienlaikus nodrošinot, ka iegūtā izglītība ir pietiekami plaša, lai tās ieguvējiem būtu stingrs pamats būt nodarbinātiem visa mūža garumā.

Lai uzlabotu pāreju no apmācības uz darba dzīvi, dalībvalstīm savas apmācību sistēmas būtu labāk jāpielāgo darba tirgum. Jo īpaši saistībā ar digitalizāciju un jaunajām tehnoloģijām svarīga ir “zaļā” nodarbinātība un veselības aprūpe.

Vēl vairāk jāsamazina diskriminācija darba tirgū, kā arī diskriminācija attiecībā uz piekļuvi darba tirgum, jo īpaši diskriminētām vai atstumtām grupām, piemēram, sievietēm, gados vecākiem darba ņēmējiem, jauniešiem, personām ar invaliditāti un legālajiem migrantiem. Darba tirgū būtu jānodrošina dzimumu līdztiesība, tostarp vienlīdzīga darba samaksa, pieejamība cenas ziņā pieņemamai un augstas kvalitātes pirmsskolas izglītībai un aprūpes pakalpojumiem, kā arī nepieciešamā elastība, lai novērstu to personu atstumtību, kuras ģimenes pienākumu dēļ ir pārtraukušas karjeru, piemēram, ģimenes locekļu aprūpētāji. Šajā nolūkā dalībvalstīm būtu jāatbloķē Direktīva par sievietēm uzņēmumu valdēs.

Šajā sakarā dalībvalstīm būtu jāņem vērā tas, ka rādītāji par jauniešiem, kas nemācās, nestrādā un neapgūst arodu (NEET), attiecībā uz sievietēm ir augstāki nekā vīriešiem un ka NEET fenomēns galvenokārt ir saistīts ar jauniešu bezdarba līmeņa pieaugumu, bet arī ar to, ka ir palielinājies neaktīvo jauniešu skaits, kuri nav iesaistīti ne izglītībā, ne apmācībā.

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Dalībvalstīm būtu pilnībā, efektīvi un iedarbīgi jāizmanto Eiropas Sociālā fonda un citu Savienības fondu atbalsts, lai apkarotu nabadzību, uzlabotu kvalitatīvu nodarbinātību, sociālo integrāciju, izglītību, valsts pārvaldi un sabiedriskos pakalpojumus. Būtu jāizmanto arī Eiropas Stratēģisko investīciju fonds un tā investīciju platformas, lai nodrošinātu kvalitatīvu darbvietu izveidi un prasmes, kas nepieciešamas darba ņēmējiem, lai Savienība varētu sekmīgi īstenot pāreju uz ilgtspējīgas izaugsmes modeli.

7. pamatnostādne. Sekmēt darba tirgu darbību

Dalībvalstīm būtu jāsamazina darba tirgus segmentācija, vēršoties pret nestabilu, nepietiekamu un nedeklarētu darbu un "nulles stundu" darba līgumiem. Darba aizsardzības noteikumiem un iestādēm būtu jānodrošina piemērota vide, kas sekmē pieņemšanu darbā, vienlaikus piedāvājot atbilstošu aizsardzības līmeni gan jau nodarbinātām personām, gan darba meklētājiem un tiem, kas strādā saskaņā ar pagaidu, nepilna laika, netipiskiem darba līgumiem vai darba uzdevuma līgumiem, aktīvi iesaistot sociālos partnerus un veicinot kolektīvo līgumu izmantošanu. Būtu jānodrošina visiem pieejama kvalitatīva nodarbinātība attiecībā uz sociāli ekonomisko drošību, ilgumu, atbilstošu darba algu, tiesībām darba vietā, pienācīgiem darba apstākļiem (tostarp veselības aizsardzība un darba drošība), sociālās aizsardzības nodrošināšanu, dzimumu līdztiesību, izglītību un apmācības iespējām. Tādēļ ir jāveicina jauniešu iekļaušanās darba tirgū, ilgtermiņa bezdarbnieku reintegrācija un darba un privātās dzīves līdzsvars, nodrošinot cenu ziņā pieņemamus aprūpes pakalpojumus un modernizējot darba organizāciju. Visā Savienībā būtu jāveicina augšup vērsta darba apstākļu konverģence.

Piekluvei darba tirgum vajadzētu veicināt uzņēmējdarbību, ilgtspējīgu darbvietu radīšanu visos sektoros, tostarp videi draudzīgas nodarbinātības sektorā, kā arī sociālo aprūpi un inovāciju, lai vislabāk izmantotu darbinieku prasmes, veicinātu viņu attīstību visa mūža garumā un stimulētu darbinieku virzītu inovāciju.

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Dalībvalstīm, saskaņā ar partnerības principu un valstu praksi veidojot un īstenojot attiecīgās reformas un politiku, būtu cieši jāiesaista valstu parlamenti, sociālie partneri, pilsoniskās sabiedrības organizācijas un reģionālās un vietējās iestādes, vienlaikus atbalstot un uzlabojot sociālā dialoga norisi un efektivitāti valsts līmenī, jo īpaši valstīs, kuras saskaras ar būtisku atalgojuma samazināšanos, ko radījusi nesēnā darba tirgu ierobežojumu atcelšana un nepietiekamā koplīgumu slēgšana.

Dalībvalstīm būtu jānodrošina aktīva darba tirgus politikas kvalitātes pamatstandarti, uzlabojot attiecīgos mērķus, mērķauditorijas sasniegšanu, tvērumu un mijiedarbību ar atbalsta, piemēram, sociālās drošības, pasākumiem. Ar šo politiku būtu jātiecas uzlabot darba tirgus pieejamību, stiprināt darba koplīgumus, sociālo dialogu un atbalstu ilgtspējīgām pārmaiņām darba tirgū, augsti kvalificētiem valsts nodarbinātības dienestiem sniedzot individualizētu atbalstu un īstenojot rezultātu novērtēšanas sistēmas. Dalībvalstīm būtu arī jānodrošina, ka to sociālās aizsardzības sistēmas efektīvi mobilizē tos, kuri var piedalīties darba tirgū, un sniedz tiem attiecīgas iespējas, aizsargā tos, kuri (uz laiku) ir izstumti no darba tirgus un/vai nespēj piedalīties tajā, un palīdz iedzīvotājiem sagatavoties iespējamiem riskiem un mainīgiem ekonomiskajiem un sociālajiem apstākļiem, investējot cilvēkkapitālā. Dalībvalstīm kā viens no iespējamiem pasākumiem nabadzības mazināšanā un saskaņā ar valsts praksi būtu jāievieš minimālais ienākumu līmenis, kas atbilst attiecīgās dalībvalsts specifiskajai sociālekonomiskajai situācijai. Dalībvalstīm būtu jāveicina iekļaujoši un visiem pieejami darba tirgi, kā arī jāveic efektīvi diskriminācijas novēršanas pasākumi.

Lai pilnībā izmantotu Eiropas darba tirgus potenciālu, būtu jānodrošina darba ņēmēju mobilitāte, kas ir viena no pamattiesībām un brīvprātīgas izvēles iespēja, tostarp uzlabojot pensiju un sociālās apdrošināšanas pabalstu pārvedamību un profesionālās kvalifikācijas efektīvu atzīšanu un prasmju validēšanu, kā arī birokrātijas un citu šķēršļu novēršanu. Vienlaikus dalībvalstīm būtu jānovērš valodas barjeras, uzlabojot attiecīgās apmācības sistēmas. Dalībvalstīm būtu arī pienācīgi jāizmanto EURES tīkls, lai veicinātu darbaspēka mobilitāti. Lai mazinātu intelektuālā darbaspēka emigrāciju un mudinātu mobilos darba ņēmējus atgriezties, būtu jāinvestē reģionos, no kuriem notiek darbaspēka aizplūšana.

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

8. pamatnostādne. Izglītības un apmācības sistēmu kvalitātes un veikuma uzlabošana visos līmeņos

Dalībvalstīm būtu jāpiešķir prioritāte aprūpes un cenas ziņā pieņemamas, kvalitatīvas pirmsskolas izglītības pakalpojumu pieejamībai, jo gan aprūpe, gan pirmsskolas izglītība ir būtisks atbalsts darba tirgus dalībniekiem un veicina kopējā nodarbinātības līmeņa paaugstināšanos, vienlaikus palīdzot cilvēkiem veikt viņu pienākumus. Dalībvalstīm vajadzētu izstrādāt visaptverošu politikas un investīciju programmu, kas nepieciešama, lai nodrošinātu labāku atbalstu un saskaņošanas pasākumus ģimenēm un vecākiem, un kas ļautu vecākiem labāk savienot darbu ar ģimenes dzīvi, novēršot mācību priekšlaicīgu pārtraukšanu un palielinot jauniešu iespējas darba tirgū.

9. pamatnostādne. Nodrošināt sociālo taisnīgumu, apkarot nabadzību un veicināt vienlīdzīgas iespējas

Dalībvalstīm sadarbībā ar vietējām un reģionālajām iestādēm būtu jāuzlabo sociālās aizsardzības sistēmas, ieviešot pamatstandartus, saskaņā ar kuriem var nodrošināt efektīvu, iedarbīgu un ilgtspējīgu aizsardzību visos mūža posmos, nodrošinot cilvēka cienīgu dzīvi, solidaritāti, piekļuvi sociālajam nodrošinājumam, sociālo tiesību pilnīgu ievērošanu, godīgumu un novēršot nevienlīdzību, kā arī aktīvu iekļaušanu, lai novērstu nabadzību, jo īpaši personām, kas ir izslēgtas no darba tirgus, un sabiedriski neaizsargātākajām grupām. Ir vajadzīga vienkāršāka, mērķtiecīgāka un vērienīgāka sociālā politika, tostarp cenas ziņā pieejama, augstas kvalitātes bērnu aprūpe un izglītība, efektīva apmācība un palīdzība darba atrašanās, atbalsts mājokļu jomā un visiem pieejama augstas kvalitātes veselības aprūpe, pamatpakalpojumu, piemēram, bankas konta un interneta pakalpojumu, pieejamība, un ir jārīkojas, lai novērstu priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu un apkarotu galēju nabadzību, sociālo atstumtību un — plašākā mērā — visu veidu nabadzību. Īpaši apņēmīgi ir jāizskauz bērnu nabadzība.

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Šajā nolūkā būtu jāizmanto dažādi savstarpēji papildinoši instrumenti, tostarp nodarbinātības aktivizācijas atbalsta pasākumi un ienākumu atbalsts, kas vērsti uz individuālām vajadzībām. Tādēļ katra dalībvalsts var lemt par to, vai noteikt minimālo ienākumu līmeni saskaņā ar valsts praksi un atbilstoši attiecīgās dalībvalsts specifiskajai sociālekonomiskajai situācijai. Sociālās aizsardzības sistēmas būtu jāveido tā, lai tās veicinātu pieejamību un aptvertu visas personas, nevienu nediskriminējot, veicinātu investīcijas cilvēkkapitālā un palīdzētu novērst un samazināt nabadzību un sociālo atstumtību un aizsargāt pret tām, kā arī pret citiem riskiem, piemēram, veselības vai darba zaudēšanas risku. Īpaša uzmanība būtu jāpievērš bērniem, kuri dzīvo nabadzībā vecāku ilgstoša bezdarba dēļ.

Pensiju sistēmas būtu jāstrukturē tā, lai tiktu nodrošināta to ilgtspēja, drošība un atbilstība gan sievietēm, gan vīriešiem, stiprinot pensiju plānus un cenšoties nodrošināt pienācīgus pensiju ienākumus vismaz virs nabadzības līmeņa. Pensiju sistēmām būtu jānodrošina konsolidācija, pensiju uzkrāšanas sistēmu trīs pīlāru turpmāka attīstība un uzlabošana. Pensionēšanās vecuma saistīšana ar paredzamo mūža ilgumu nav vienīgais instruments, ar kura palīdzību var novērst sabiedrības novecošanas problēmu. Pensiju sistēmu reformās būtu cita starpā jāatspoguļo arī darba tirgus tendences, dzimstība, demogrāfiskā situācija, veselības aprūpes un labklājības situācija, darba apstākļi un ekonomiskās atkarības koeficients. Vislabākais veids, kā risināt novecošanas problēmu, ir palielināt kopējo nodarbinātības līmeni, cita starpā izmantojot sociālās investīcijas aktīvu vecumdienu jomā.

Dalībvalstīm būtu jāuzlabo veselības aprūpes un ilgtermiņa aprūpes sistēmas un labklājības pakalpojumu kvalitāte, pieņemamība cenas ziņā, pieejamība, lietderība un efektivitāte, kā arī pienācīgi darba apstākļi ar to saistītajās nozarēs un vienlaikus jāsiglabā šo sistēmu finansiālā stabilitāte, uzlabojot solidāro finansēšanu.

Dalībvalstīm būtu pilnvērtīgi jāizmanto Eiropas Sociālā fonda un citu Savienības fondu līdzekļi, lai apkarotu nabadzību, sociālo atstumtību un diskrimināciju, uzlabotu pieejamību personām ar invaliditāti, veicinātu sieviešu un vīriešu līdztiesību un uzlabotu valsts pārvaldi.

Ceturtdiena, 2016. gada 15. septembris

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Stratēģijas “Eiropa 2020” pamatmērķi, saskaņā ar kuriem dalībvalstis nosaka savus mērķus atbilstoši katras valsts sākotnējai situācijai un apstākļiem, ir izstrādāti nolūkā līdz 2020. gadam sieviešu un vīriešu nodarbinātību vecuma grupā no 20 līdz 64 gadiem paaugstināt līdz 75 %, skolu priekšlaicīgi pametušo īpatsvaru samazināt zem 10 %, palielināt 30–34 gadu vecu personu ar augstāko vai līdzvērtīgu izglītību īpatsvaru vismaz līdz 40 % un veicināt sociālo iekļaušanu, jo īpaši samazinot nabadzību un vismaz 20 miljoniem cilvēku palīdzot izkļūt no nabadzības un atstumtības apdraudējuma ^(1a).

^(1a) Iedzīvotāji tiek definēti kā noteikts personu skaits, kurām draud nabadzība un atstumtība pēc trim rādītājiem (nabadzības apdraudējums, materiāla nenodrošinātība un māsaimniecības, kuru visi darbspējīgie locekļi ir bez darba), tomēr dalībvalstīm tiek piešķirta rīcības brīvība noteikt savus valsts līmeņa mērķus, pamatojoties uz visatbilstošākajiem rādītājiem un ņemot vērā katras valsts apstākļus un prioritātes.

ISSN 1977-0952 (elektroniskais izdevums)
ISSN 1725-5201 (papīra izdevums)

Eiropas Savienības Publikāciju birojs
2985 Luksemburga
LUKSEMBURGA

LV